

Ulaşan ve Erişen TÜRKİYE 2014

(18 Kasım 2014)

UDH
T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

"Ekonomik hayatın faaliyet ve canlılığı, ancak ulaşım vasıtalarının, yolların, trenlerin, limanların durumu ve derecesiyle orantılıdır."

(1923)

M. Atatürk

"12 yıllık iktidarımız boyunca, büyük ekonomilerin can damarları olan ulaşım altyapılarının gelişimine ve bu sayede ülkemizin rekabet gücünün artırılmasına büyük önem verdik."

Ahmet DAVUTOĞLU

Başbakan

YENİ TÜRKİYE...
YENİ YOLLAR...

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Yeni Türkiye'nin temelinin atıldığı son 12 yılda etkin ve öncü bir rol üstlenmiştir. Açık bir şekilde ifade edilmelidir ki Bakanlığımız Yeni Türkiye'nin ikinci atılım döneminde de aynı sorumluluk bilinciyle, artan tecrübe ve kapasitesiyle üzerine düşen görevleri yerine getirmeye kararlıdır.

Yeni Türkiye'nin inşa sürecinde en önemli rollerden biri Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına düşmektedir. Bakanlığımız bu yöndeki katkılarını artırarak devam ettirecektir. 2023, 2053 ve 2071 hedeflerine Bakanlığımızın yaptığı "yeni yollar"da seyrederek ulaşılacaktır. Bugüne kadarki hizmetlerimiz bunun en büyük teminatıdır. Bakanlığımız öncelikli olarak 2023 perspektifine projeksiyon tutmaya devam edecektir.

Bu hedefe doğru hizmet ağımızı daha da yaygınlaştırmak ve hizmet kalitemizi en üst seviyeye çıkarmak yolundaki şevkimiz her geçen gün daha da artmaktadır. Bunun en büyük nedeni Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımızın ellerinden çıkan her güzel işin ülkemizi ve toplumumuzu sosyal, kültürel ve ekonomik refaha taşıma yolunda atılan adımların merkezinde durmasıdır.

Bakanlığımızın yaptığı yatırımlar ve ürettiği projeler sadece altyapının geliştirilmesine dönük faaliyetler olarak değerlendirilmemelidir. Bu yatırımlar üstyapının şekillenmesinde de önemli roller üstlenmektedir. Çünkü yatırımlar aynı zamanda kültürel, siyasal ve sosyal standartların daha yukarı çekilmesi için yapılmaktadır.

Altyapı ile üstyapı birbirinden bağımsız alanlar olarak düşünülmemelidir. Çünkü altyapı yatırımları üstyapının değerlerini belirlerken, üstyapının bakış açısı altyapı yatırımlarını şekillendirmektedir. Bu iki yapının arasındaki sinerjinin potansiyeli Yeni Türkiye'nin inşasını kolaylaştıracaktır. Birlikte ülkemizi kısa, orta ve uzun vadeli hedeflere taşıyacaklardır. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının işlevi bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Bu eksende, hizmetleri sunarken niceliğin hiçbir zaman niteliğin önüne geçmediğinin altını çizmek gerekmektedir. Seçiciliğin ve yenilikçiliğin hakim olduğu bir çağda niteliğin göz ardı edilmesi mümkün değildir. Politikalarımız hem nicelik hem nitelik olarak büyümeyi baz almaktadır. Nicelik olarak büyüme niteliksel gelişmeyi beraberinde getirmektedir. Bu, milletimizin kültürel manada dünyaya entegrasyonunu kolaylaştırmaktadır. Niceliğin niteliği, niteliğin niceliği belirlediği doğal bir uyum ve eş güdüm oluşturulmuştur.

Kalkınma ile demokrasinin büyüme ivmeleri birbirine koşuttur. Toplumların ekonomik refah düzeyi arttıkça ileri demokrasi ilkelerinin içselleştirilmesi ve bunun pratik alana yansıması kaçınılmaz olarak gerçekleşmektedir. Mevcut yönetim anlayışının ülkemize ve toplumumuza sağladığı en önemli fayda budur. İnsani kalkınmaya önem ve öncelik veren Türkiye, sürdürülebilir kalkınmanın ön şartı olan kapsayıcı büyümeyi, yani toplumun her kesiminin eşit büyümesini esas almaktadır. Son 12 senede ülke ve toplum standartlarının çıtasının her alanda yükselmesi bu sayede gerçekleşmiştir. Bu durum; Türkiye'nin, proje üretme ve hayata geçirme kapasitelerini örtüştürerek, bölgesinde lider ve dünyada söz sahibi ülke olma idealini kuvvetlendirmektedir.

Ürettiğimiz politikalar "mikro ve makro ölçeklerde entegrasyon"a işaret etmektedir. Ülke içinde kurulan modlar arası uyum, uluslararası düzeyde oluşturmaya çalıştığımız entegrasyon politikaları ile paralellik arz etmektedir.

Ülkemizin ulaşım ve iletişim altyapısını geliştirme projeleri devam ederken mevcut altyapının optimal kul-

lanımını sağlayacak akıllı teknolojileri hayata geçirecek bir stratejiyi de belirlemiş bulunmaktayız. Akıllı Ulaşım Sistemleri Strateji Belgesi ve Eylem Planı, bu alanda atılacak adımlar için temel bir politika belgesi niteliğindedir. Akıllı ulaşım sistemleri sayesinde işletme koşulları yükselecek, trafik güvenliği artacak ve kesintisiz trafik akışı sağlanacaktır. Teknolojinin bilgiyle buluşması sayesinde ise insanımız bir noktadan diğerine en kolay, en konforlu ve en güvenli biçimde ulaşabilecektir.

Günümüzde dünyada olduğu gibi ülkemizde de karayolu, taşımacılık açısından en kritik mod görevini sürdürmektedir. Bu durum nedeniyle bölünmüş yol ve otoyol ağımızın yaygınlaştırılması çalışmaları devam etmektedir. Kuzey-Güney akslarında hayati öneme sahip yol kesimlerinin ve bunlara bağlı tünel, viyadük gibi yol uzuvlarımızın yapımlarına hız kesmeden devam etmekteyiz. İstanbul ile İzmir'i kapı komşusu yapacak otoyol projesi ve körfez geçişinde bulunan dünyanın dördüncü büyük asma köprüsünün hayata geçirilmesi karayollarımızın saygınlığını artıracak niteliktedir. Keza Yavuz Sultan Köprüsü'nün de yer aldığı Kuzey Marmara Otoyolu Projesi…

Bir diğer teknoloji atılımımız Avrasya Tüneli, İstanbul Boğazı'nın iki yakasını bir noktada daha birleştirecektir. Avrasya Tüneli en az Marmaray kadar değerli ve üzerinde durulması gereken bir projedir. Türkiye'nin kıtaları birleştirme hususundaki maharetini çok açık şekilde ortaya koyan yaklaşımının bir ürünüdür.

Demiryollarında devrim niteliğinde atılan adımlar sayesinde geldiğimiz nokta dünyanın da dikkatini çekmiştir. Asırlık hayalimiz Marmaray, Türkiye'nin dünya ölçeğinde prestij kazanmasını sağlayan dev bir proje olarak tarihe geçmiştir.

Ülkemiz dünyada 8., Avrupa'da 6. Yüksek Hızlı Tren işletmecisi konumundadır. Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, Eskişehir-Konya YHT hatlarından sonra, Temmuz ayı içinde Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı hizmete girmiştir. İnsanımız 2009 yılından bu yana ray üstünde YHT hız ve konforunu yaşamaktadır. Yapım çalışmaları devam eden Ankara-İzmir, Ankara-Sivas YHT hatları ve hızlı demiryolu hatları ile ülkemizin hızlı demiryolu ağıyla örülmesi hedefi gerçekleştirilmektedir.

Asya-Avrupa arasındaki taşımacılıktan daha fazla pay alınmasını sağlamak adına uluslararası demiryolu koridorlarının geliştirilmesine devam edilecektir. Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi'nin bitirilmesi bu anlamda önemi haizdir ve yapım çalışmaları hızla sürmektedir.

Milli Tren ve Milli Sinyal projesi başta olmak üzere sinyalizasyon sistemlerinin ve demiryolu çeken/çekilen araçların yerli üretimini sağlayan çalışmalara ağırlık verilecektir.

Lojistik sektörümüz hızla gelişmektedir. Diğer ulaşım sistemleri ile entegre bir demiryolu hizmeti sunmak ve kombine taşımacılığı geliştirmek için lojistik merkez yapımı ile önemli sanayi ve üretim merkezlerinin demiryolu ağımıza bağlantılarının yapılmasına devam edilecektir.

"Havayolunu halkın yolu" yapma girişimimiz mutlak bir zaferle sonuçlanmıştır. Havayolu sektöründe dünyada söz sahibi olma yolundaki prensip kararımızın sonucunda ortaya çıkan verilerse umudumuzu perçinlemek için yeterli sebebi bize vermektedir. Havayolunu kullanan toplam yolcu sayısının yaklaşık 4 kat artarak 150 milyona, filomuzdaki uçak sayısının 422'ye ulaşması gibi doneler, hem hedeflerimizin güncellenmesini hem de bu yöndeki hevesimizin artmasını sağlamaktadır.

İstanbul'u dünyanın merkezine dönüştürecek olan Yeni Havalimanı'nın yapımına başlanmıştır. İlk fazı 2017'de devreye girecek olan havalimanı 2021'de tam teşekküllü olarak hizmet vermeye başladığında, yıllık 150 milyon yolcu kapasitesiyle dünyanın en büyük havalimanına sahip olacağımız gerçeğini tüm dünyaya göstermek ayrıcalığına sahip olacağız.

Ülkemiz nüfusunun halen yüzde 90'ı karayoluyla en fazla 100 kilometre seyahat ettiğinde bir havalimanına ulaşabilmektedir. Nüfusumuzun tamamının aynı şartlarda bir havalimanına ulaşması hedefini gerçekleştirmek için yeni havalimanları yapımına devam edilecektir.

Milli bölgesel yolcu uçağımızın, ilk milli haberleşme uydumuzun ve gözlem uydularımızın kendi imkânlarımızla kendi tesislerimizde yapılması kararı ise bu alanda ne kadar iddialı olduğumuzu su götürmez şekilde ifade etmektedir.

Türksat 4A uydusu Şubat 2014'te başarıyla fırlatılmıştır. Türksat 4B uydusunun da 2015 yılı içerisinde uzaya fırlatılması planlanmaktadır. Yerli uydu yapımına ilişkin çalışmalara hız verilerek, Türksat 5A uydusu kısmen ve Türksat 6A uydusu tamamen yerli olarak Türkiye'de yapılacaktır.

Denizcilik sektöründe özellikle gemi inşa sanayisinde büyük atılımlar yapılmıştır. Tersane sayımızdaki artış (37'den 73'e) gemi inşasında dünya sıralamasında 6'ncılığa yükselmemizi sağlamıştır. Türkiye bu alanda marka ülkeler arasına girmiştir.

Türk deniz ticaret filosu son 10 yılda gerçekleştirdiği büyüme ile 30,4 milyon ton taşıma kapasitesine ulaşarak, dünyanın 13. büyük filosu olmuştur. Türkiye Çin'den sonra dünyanın 2. büyük "gemi adamı" yetiştiren ülkesi haline gelmiştir.

2023 yılında 500 milyar dolar ihracat yapmayı hedefleyen ülkemizin bu hedefe ulaşabilmesi için ihtiyaç duyacağı büyük ölçekli liman yatırımları hayata geçirilmektedir. Önümüzdeki dönemde "Üç Denizde Üç Büyük Liman" Projesi'ne bu manada büyük önem atfetmekteyiz. İzmir Çandarlı, Zonguldak Filyos ve Mersin Konteyner Limanlarının bir an önce faaliyete geçirilmesi için yoğun çabalarımız sürmektedir.

Bilgi toplumu kültürel bir meseledir. Sayısal veriler kültürel pratiklere işaret etmektedir. Asıl amaç bilgi toplumu kavramının içselleştirilmesidir. Biz bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmaktayız. Bilginin kullanıcısı insandır. İnsanımız bilgiye ne kadar çabuk ve kolay ulaşırsa, onu o kadar çabuk ve kolay şekilde kullanışlı hale getirebilmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması ekonomik ve sosyal kalkınmanın ayrılmaz bir parçası olarak görülmelidir.

Mobil telefon abone sayısının 72 milyona, genişbant abone sayısının 40 milyona, internet kullanıcı sayısının ise 61 milyona yaklaşması toplumumuzun bilgiye en kısa ve en kolay biçimde ulaşma isteğinin en önemli göstergeleridir. Bu göstergelerden hareketle 2015 yılı içerisinde dördüncü nesil (4N) mobil elektronik haberleşme hizmetlerinin yetkilendirmesine yönelik çalışmalar yoğun bir şekilde yürütülecektir.

Haberleşmede halka kaliteli ve yaygın hizmet götürme anlayışımızın en somut gelişmesi PTT hizmetlerinde görülmüştür. PTT bünyesinde son 12 yıllık dönemde PTTBank ve posta işlemlerinde büyük bir dönüşüm yaşanmıştır. PTT, her ay 26 milyon kişiye hizmet sunan bir kuruluş haline gelmiştir.

Yukarıda Bakanlığımızın faaliyet alanlarından bir kesit sunmaya çalıştım. Bunlar ve diğer faaliyet alanlarımızda oluşan veri trafiğini ve detayları "Ulaşan ve Erişen Türkiye"nin iç sayfalarında bulabileceksiniz.

Türkiye'nin önünde uzun ve meşakkatli bir yol bulunmaktadır. Ülkemiz 2023, 2053 ve 2071 gibi uzun vadeli hedefleri etüt edip gerçekleştirebilecek konuma gelmiştir. Bu kazanımın kıymeti ancak doğru stratejilerin doğru zamanlarda uygulanması ile anlaşılabilecektir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, bu stratejilerin gerçekleştirilmesi için Yeni Türkiye'ye Yeni Yollar sermeye hazırdır.

Lütfi ELVAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

İçindekiler

Yeni Türkiye... Yeni Yollar... vii

İNSAN ODAKLI HİZMET VE KALKINMA:
Ulaştırma ve Haberleşmenin Eşitlik ve Kalkınmadaki Rolü 14

KARAYOLU 19

DEMİRYOLU 125

HAVACILIK ve UZAY TEKNOLOJİLERİ 243

DENİZCİLİK 313

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK 395

HABERLEŞME (BİLGİ TEKNOLOJİLERİ ve İLETİŞİM) 407

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği İlişkileri 491

2023 Hedefleri 507

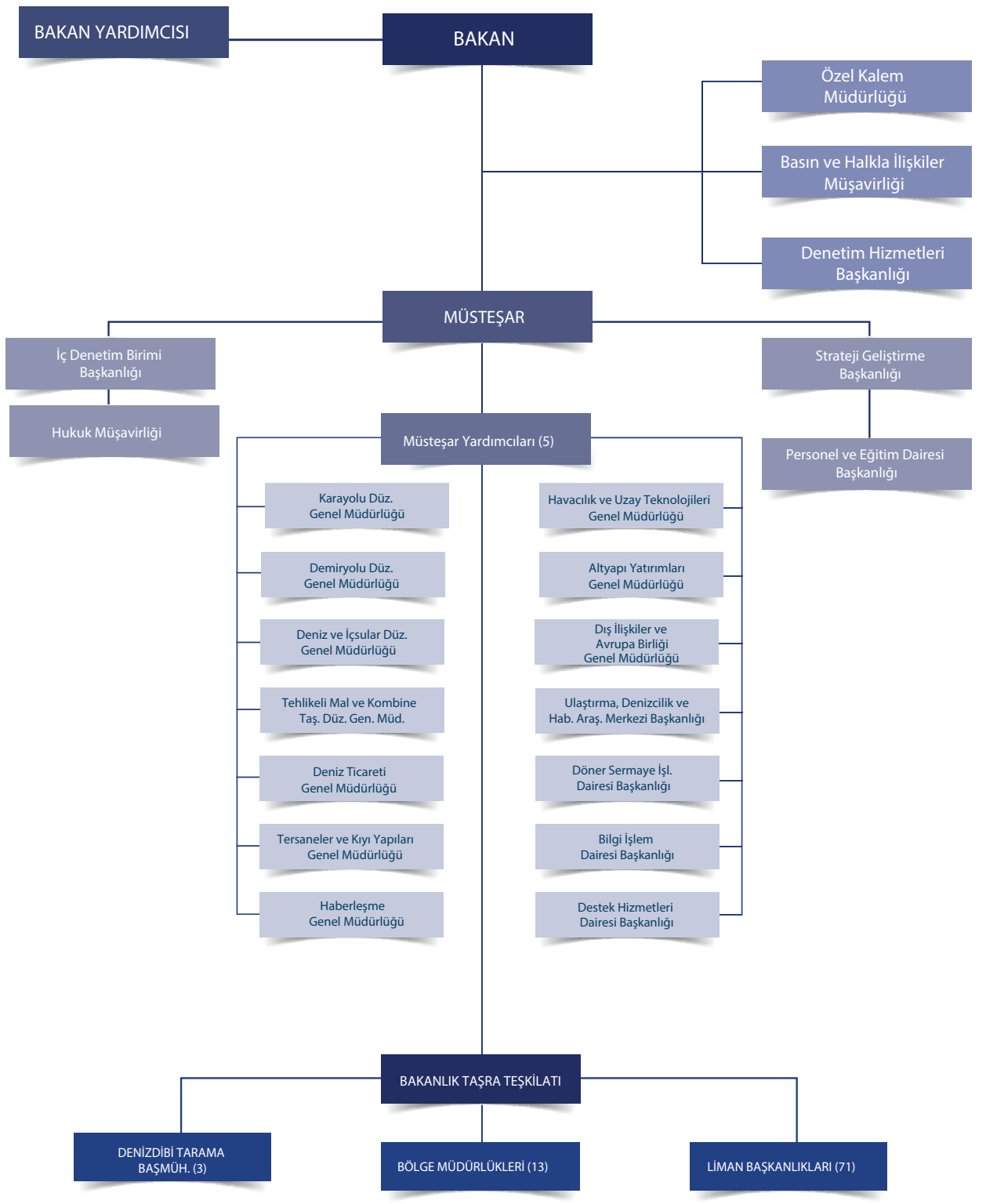
Bütçe Büyüklükleri 523

Personel 527

Mevzuat 529

Kısaltmalar 571

ORGANİZASYON ŞEMASI

Bağlı, İlgili ve İlişkili Kuruluşla r

Bağlı Kuruluşlar

- Karayolları Genel Müdürlüğü
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

İlgili Kuruluşlar

- Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü
- DHMİ Genel Müdürlüğü
- TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü

Bağlı Ortaklıklar

- TÜDEMSAŞ
- TÜVASAŞ
- TÜLOMSAŞ
- TCDD Taşımacılık A.Ş.

İlişkili Kurum/Kuruluşlar

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- TÜRKSAT A.Ş. Genel Müdürlüğü
- PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü

İNSAN ODAKLI HİZMET VE KALKINMA: Ulaştırma ve Haberleşmenin Eşitlik ve Kalkınmadaki Rolü

Ulaşım ve erişim alanlarında yapılan her iş, gerçekleştirilen her yatırım doğası gereği "eşitlikçi" hizmetlerdir. Zira toplumsal hayatın bütün alanlarında belirleyici dinamik "ulaşım" ve "erişim" eylemleridir.

İnsana hizmeti yücelten ve dolayısı ile de insanı yücelten bir anlayışın en önemli çıktıları; topluma barış, huzur ve refahın hakim olmasıdır. Bu ise, büyük ölçüde "eşit hizmet" anlayışıyla gerçekleşir. İstisnasız herkesin hizmetten eşit koşullarda yararlanabildiği huzur ortamı yeni şeyler geliştirebilmenin de itici gücü olacaktır. Bu doğrultuda kaliteli bir hizmet anlayışının asıl hareket noktası "insanı yaşat ki devlet yaşasın" bilinci olmalıdır. Nitekim insan odaklı sorumluluk anlayışının temel argümanı "eşitlik"tir ve tek tek insanlara eşit hizmet sunmak topluma eşit hizmet sunabilmenin ön koşuludur. İnsan toplumun en küçük öğesi olabilir ama insana değer veren hizmet ülkenin tamamına hizmettir.

Bu noktada eşitlenmenin temel araçlarından biri olan ulaşım hürriyetinden bahsetmek yerinde olacaktır. Zira ulaşım hürriyeti olmadan eşitlenme ümidinden bahsetmek mümkün değildir. Ülkedeki bütün insanların aynı imkânlarla bir yerden başka bir yere ulaşımı ve eşit koşullardaki haberleşme hakkı teslim edilmelidir.

Ayrıca unutulmamalıdır ki ekonomik aktivitelerin dağılımında ve bölgesel kalkınmada ulaşım ve haberleşme altyapısının gelişmişliği ya da bunu geliştirmeye yönelik politikalar bölgesel kalkınmada ve kalkınma farklılıklarının giderilmesinde son derece önemlidir.

Bugün Türkiye'nin doğusundan batısına kuzeyinden güneyine her noktasında aynı anda devam eden altyapı çalışmalarının temelinde ülkenin her köşesindeki insanlara eşit ve aynı kalitede hizmet götürme bilinci vardır.

Zira yolun her yere uzanması diğer bir deyişle hizmetin ülkemizin her yerine ulaştırılabilir olması eşitlik için gereklidir ve elbette beraberinde kalkınmayı da getirmiştir ve getirmeye de devam edecektir. O halde Türkiye'nin önü öncelikli olarak eşit hizmet bilinciyle açılmış ardından kalkınmanın önündeki engeller bir bir kalkmıştır.

Ulaşım ve haberleşmedeki altyapı çalışmalarının kalkınma açısından öncelikli bir rolü daha vardır. Özellikle ulaştırma yatırımları gibi "son kullanıcıya/ tüketiciye" uzun vadede hitap eden, hemen tüketiciye ulaşıp değerini yitirmeyen, tüketim nesnesi olarak değil de kullanım değeri olarak süreklilik arz eden yatırımlar, kalkınmanın en temel ayaklarını oluştururlar. Geçmişteki kriz ortamında dahi ulaştırma yatırımlarının önem taşımasının, hatta öncelik arz etmesinin temel sebebi de bu olmuştur.

Eşitlik ve kalkınma birbirini karşılıklı olarak beslerler. Yatırımlar demokrasi standartlarının yükseltilmesindeki itici güçtür. Ayrıca eşit hizmet alan toplumların refah ortamı kalkınmaya en önemli destektir.

Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda Türkiye bundan 12 yıl önce çıktığı yolculukta eşitliği ve adaleti sağlamadan kalkınmanın sağlanamayacağını bilerek hizmet kalite ve standartlarının bu doğrultuda sunulması için çalışmalarını altyapı ağırlıklı sürdürdüğünü görmekteyiz.

Bu bilincinse bir ülkenin gelişmesi açısından son derece önemli olduğu aşikârdır.

Bahsi geçen bilincin oluşmasındaki temel prensipler şöyle sıralanmaktadır;

- Geçmişi doğru analiz etmek,
- Öngörü oluşturmak,
- Net hedefler belirlemek.

Türkiye 2002 yılındaki yolculuğuna geçmişin detaylı bir analizi çıkararak ve yapılması gerekenlerin şimdisi ve sonrası şeklinde bir yol haritası hazırlayarak başlamıştır. 2014 yılına ise 12 yıllık deneyimi ile harmanladığı öngörü ve tamamen netleşmiş hedefleri ile girmiştir. Bu süreç zarfında 12 yıl süresince yapılması ve bitirilmesi planlanan işler tamamlanmıştır. Artık dönem gerçekleştirilen hizmetlerle, söz verilen ve yapılan işlerle aydınlanan Yeni Türkiye dönemidir.

Geçmişin kapsamlı analizi ile elde edilen deneyimle ve yapılanlardan alınan güçle hedefler net bir şekilde belirlenmiştir.

İkinci değişim ve dönüşüm dönemini yaşayan Türkiye'nin 2023 Vizyonu artık uzak değildir.

Şimdiye kadar yapılanlar ve elde edilen deneyimler göstermiştir ki kalkınmanın ve gelecek vizyonuna net adımlarla ilerlemenin ardındaki itici güç insandır. Hizmeti insana lütufmuş gibi sunan anlayış değil insana hizmette gönülden bağlılık gösteren bilinç başarının temelini oluşturmuştur. İşte yine bu bilinç sayesinde geçmişin uzak hayalleri birer birer bugünün gerçeği olmaktadır. Dolayısıyla Yeni Türkiye döneminde 2053 hatta 2071'e kadar uzanan yol haritasında insana hizmet odaklı çalışmalara durmaksızın devam edilecek ve ülkemizin çehresi her geçen gün daha da aydınlanacaktır.

Gücünü Milletinden Alan Türkiye'de Ulaşım ve Haberleşmenin Bugünü ve Geleceği

Günümüz dünyası baş döndürücü bir hızla gelişiyor. Öyle ki daha önceleri mucize diye adlandırdığımız çoğu şey, bugünün somut gerçekleri olarak hayatımıza yerleşmiş durumda. Ulaştırma ve Haberleşme sektörleriyse gelişmenin en fazla boy gösterdiği iki sektör olarak nitelendiriliyor. Dolayısıyla bu sektörlerdeki gelişmeleri takip etmek sağlam kalkınma hamlelerinin temellerini oluşturuyor ve bir ülkenin geleceği açısından son derece büyük önem taşıyor.

Ülkemizde ise bu sektörlerin öneminin farkına varılması ve gelişme ivmesinin bu sektörlerdeki damarlardan beslendiği bilinci 2002 yılıyla birlikte ülke stratejisi olarak kabul edildi ve vakit kaybetmeksizin harekete geçildi.

Bugün Türkiye'nin doğusu batısı fark etmeksizin ülke insanı aynı standartlardaki ulaşım ve haberleşme ağından yararlanıyor.

Bir zamanların Türkiye'sinde insanların gözünde büyüyen toprak yollar bugün yerini gelişmiş dünya standartlarındaki yol ağına bıraktı. Otoyollar dahil 6.101 km olarak devralınan çok şeritli karayolları ağına 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 17.421 km uzunluğunda bölünmüş yol ilave edilerek bu uzunluk 23.522 km'ye çıkartıldı. Coğrafi zorluklar bahane edilmeden gerçekleştirilen çalışmalarla 50 km olarak alınan tünellerin uzunluğu bugün 3 katını aştı. Bu sayede artık seyahat etmek çile olmaktan çıktı ve insanımız için bir zevk halini aldı.

Bugün yolların güvenliği gelişmiş teknolojilerin alana entegre edilmesi sayesinde çok daha nitelikli bir şekilde takip edilebiliyor.

Demiryollarında gerçek anlamda bir devrim yapıldı. Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya yüksek hızlı demiryolu hatları hizmete açıldı.

Asya ile Avrupa'yı denizin altından demiryolu ile birbirine bağlayan asırlık bir hayal olan Marmaray Projesi hayata geçirildi.

Yürütülen çalışmalarla ve bitirilen projelerle daha önceleri zaman kaybı olarak görülen demiryolu seyahatleri bugün Türkiye'de zamandan tasarruf ettiriyor.

Bugün ülkenin her kesiminden insan havayolu ile seyahat edebiliyor. Hatta öyle ki talebi karşılamak için yeni havalimanları açılıyor, kapasiteler arttırılıyor. Aktif havalimanı sayısı 26'dan 53'e çıkartıldı. İstanbul Atatürk Havalimanı bugün itibariyle hava ulaşımında bağlanabilirlik artışı ile dünyada birinci konuma ulaştı.

Ülke insanına en iyi koşullarda hizmet sağlama hedefi doğrultusunda; sadece son 3 yılda Kocaeli/Cengiz Topel, Kütahya/Zafer, Şırnak /Şerafettin Elçi, Bingöl, Kastamonu ve Iğdır ile birlikte ülkemize 6 yeni Havalimanı daha kazandırıldı.

Emeklerinin karşılığını alan denizcilerin bugün artık yüzü gülüyor. Denizcilik sektöründe ve gemi inşa sanayisinde büyük adımlar atıldı. Türkiye Çin'den sonra dünyanın 2. büyük "gemi adamı" yetiştiren ülkesi haline geldi. Türk sahipli filo gemi tonajı açısından 2003 yılında dünyada 19. sırada iken bugün 13. sıraya yerleşti. Ülkemiz toplam gemi sayısı bakımından ise bugün dünya filosunun %93,7'sini kontrol eden 30 ülke arasında 6. sırada yer alıyor.

Bilgi iletişim teknolojileri alanında dev hamleler yapıldı. Genişbant abone sayısı neredeyse sıfır düzeyinden alınıp 39,79 milyona ulaştı. Ülkemiz internet kullanımında Avrupa'da 5. sıraya yükseldi. Fiber altyapı yatırımlarında büyük ilerlemeler kaydedildi.

27,9 milyon olan mobil telefon abone sayısı, bugün itibariyle 71,9 milyona ulaştırıldı.

Bütün dünyanın izlediği FATİH Projesi başlatılarak bilgi ve iletişim teknolojileri imkânlarının ayrım gözetmeksizin tüm çocuklarımızın kullanımına sunulması hedeflendi. Bugün bu proje dünyada eğitimde fırsat eşitliğinin en iyi örneklerinden birini oluşturuyor.

Milletimiz artık teknolojik gelişmelere uzaktan bakmıyor, teknolojiyi dışarıdan alıp kullanan ülke olmaktan ziyade üreten ve geliştiren ülke olmak istiyor. Yürütülen çalışmalarla; Milli Uydu, Milli Bölgesel Uçak, Milli Yüksek Hızlı Tren, Milli Vagon, Milli Sinyalizasyon projeleriyle bugün ülkemizde milli üretimle ilgili gelişmelerden bahsediyoruz.

Türkiye'yi bu noktaya gelecek vizyonuna odaklanmış, merkeze insanı koyan profesyonel adımlar taşımıştır. Önce "insana hizmet" anlayışı ile ulaştırmaya ve haberleşmeye yapılan her yatırım, gelişme zincirinin diğer parçalarını tamamlamış, gelişmenin gerçek yüzü manzaranın bütününde de belirginleşmiştir.

Bugün artık Türkiye kapasitesini kullanmayı erteleyen bir ülke olmaktan çoktan çıkmıştır. Altyapı yatırımları ile tıkanan damarlar açılmış, geçmişteki engeller tek tek bertaraf edilmiştir. Gerçekleştirilen ulaştırma ve haberleşme yatırımları ile kalkınmanın sarsılmaz temelleri atılmıştır. İşte Yeni Türkiye bu sağlam temel üzerinde yükselecektir. Bu doğrultuda Cumhuriyetimizin 100. Yılında; karayolunda, demiryolunda, havayolunda, denizcilikte ve haberleşmede referans gösterilecek ülke olma yolunda atılan adımların büyüklüğü artmıştır. Hizmetten yoksun bir toplumun kendi ülkesine yabancılaşacağı ve bir ülkeyi zirveye taşıyan yegâne unsurun insan olduğu gerçeği ile hareket edilmektedir.

Bu doğrultuda Türkiye gelecek vizyonuna emin adımlarla ilerlemektedir;

2023 yılına kadar;

- Ülkemizin toplam yol ağı 70.000 km'ye, bölünmüş yol uzunluğu 36.500 km'ye ulaşacak ve böylece bütün iller bölünmüş yol ile birbirine bağlanacaktır.
- Yürütülen çalışmalarla otoyol uzunluğu 8.000 km'ye çıkarılacaktır.
- 100 milyon taşıt x km'de yaşanan can kaybı oranı %1'in altına düşürülecektir.
- Modlar arası dengenin sağlanması amacıyla yürütülen çalışmalarla karayolundaki yoğun yük oranı azaltılarak gelişmiş dünya standartlarına ulaşılacaktır.
- Demiryolu ile taşınan yolcu sayısı 1 milyara, yük miktarının ise 125 milyon tona ulaşması öngörülmektedir.
- Toplam demiryolu ağı 25.000 km'ye çıkarılarak hattın tamamının sinyalli ve elektrikli olması sağlanacaktır. Yüksek Hızlı ve Hızlı Hat uzunluğu 12.000 km'ye çıkarılacaktır.
- Havayoluyla seyahat eden yolcu sayısının 350 milyona ulaşacağı öngörülmektedir. Bu öngörü ile birlikte uçak filomuzun 750'ye, tarifeli sefer düzenlenen havalimanı sayısının 60'a ulaştırılması planlanmaktadır.
- Hava Ulaşım Anlaşması yapılamayan ülke kalmayacaktır.
- 500 milyar dolar ihracat yapmayı hedefleyen ülkemizin bu hedefe ulaşabilmesi için ihtiyaç duyacağı büyük ölçekli liman yatırımları hayata geçirilecektir.
- Konteyner elleçleme kapasitesi 32 milyon TEU'ya, Türk Sahipli Deniz Filosu Gemi tonajının 50 milyon DWT'a, tersane kapasitesinin 10 milyon DWT'a ve yat bağlama kapasitesinin 50.000'e ulaşması hedeflenmektedir.

- Genişbant abone sayısının 60 milyona, internet kullanım oranının %80'e çıkması hedeflenmektedir.
- İnsanımız tüm hizmetlere e-Devlet üzerinden ulaşacaktır.

Ülkemizdeki çalışmalarda "kalkınmanın önündeki en büyük engel sürdürülebilir politikaların olmayışıdır" gerçeğinden hareketle süreklilik içinde değişim ve reform iradesiyle hareket edilmektedir. Yeni dünya şartlarında Yeni Türkiye inşası bir bütün halinde belirlenen kısa ve uzun vadeli her hedefe istikrarlı adımlarla hareket etmeyi gerektirmektedir. Dolayısıyla çalışmalarımız durmaksızın devam etmektedir.

Şu anda çalışmaları aralıksız devam eden;

- 19 Nisan 2014 tarihinde kazı işlemlerine başlanılan ve 4. bir köprü gibi hizmet verecek olan Avrasya Tüneli ile,
- 2015 yılında hizmete geçmesi planlanan İstanbul'un ağır taşıt ve transit trafik yükünü çekecek olan Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile,
- İstanbul İzmir arasındaki mesafeyi 3,5 saate düşürecek İstanbul-İzmir Otoyolu ve dünyanın 4. en uzun açıklıklı asma köprüsü olacak olan Körfez Geçişi ile,
- 2015 yılında tamamlanacak olan ve Çin'deki 18 km'lik tünelden sonra 14,7 km ile dünyanın 2. büyük çift tüp tüneli özelliğini taşıyan Ovit ve 2016'da insanımızın hizmetine sunulacak olan Sabuncubeli Tüneli ile,
- Bittiğinde 150 milyon yolcu yıl kapasiteyle hizmet verecek olan ve Frankfurt'a rakip gösterilen İstanbul Yeni Havalimanı ile,
- Denizin üzerinde inşa edilerek Türkiye'de bir ilk olma özelliğini taşıyan Ordu-Giresun Havalimanı ile,
- İpek Yolu'nu yeniden canlandıran ve bölgesel işbirliğinin en güzel örneklerinden biri olan Kars-Tiflis-Bakü demiryolu inşaatı ile

Türkiye bölgesinde ve kendi tarihinde ilklere imza atmaktadır.

2002 yılından bu yana yapılanlar göstermektedir ki bugün Türkiye 12 yıl öncesine göre yepyeni bir Türkiye'dir. Gelişmenin önündeki engeller kaldırılırken tıkalı damarlar teker teker açılmış ülkemizin kazandığı tecrübe ile şekillenen gelecek bugüne kadar yapılanlarla aydınlatılmıştır. Bir başka deyişle bugüne kadar yapılanlar geleceğin teminatıdır.

KARAYOLU SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Ulaşım hizmetine olan talep; sosyal, kültürel ve ekonomik aktivitelerin sonucu oluşur. Ulaşım alt yapı ihtiyacı ise bu talebe bağlı olarak gelişir ve büyür. Pazar ekonomilerinin etkisiyle giderek ekonomisi büyüyen ve zenginleşen ülkemizde yolcu ve yük taşıma talebinin güvenli, konforlu ve zamanında karşılanma isteği ön plana çıkmaktadır. Günümüzde hemen her ülke için karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hatlarının teknik ve ekonomik açıdan en uygun yerlerde kullanıldığı dengeli, sürdürülebilir ve rasyonel bir ulaştırma sistemine sahip olunmasının önemi büyüktür.

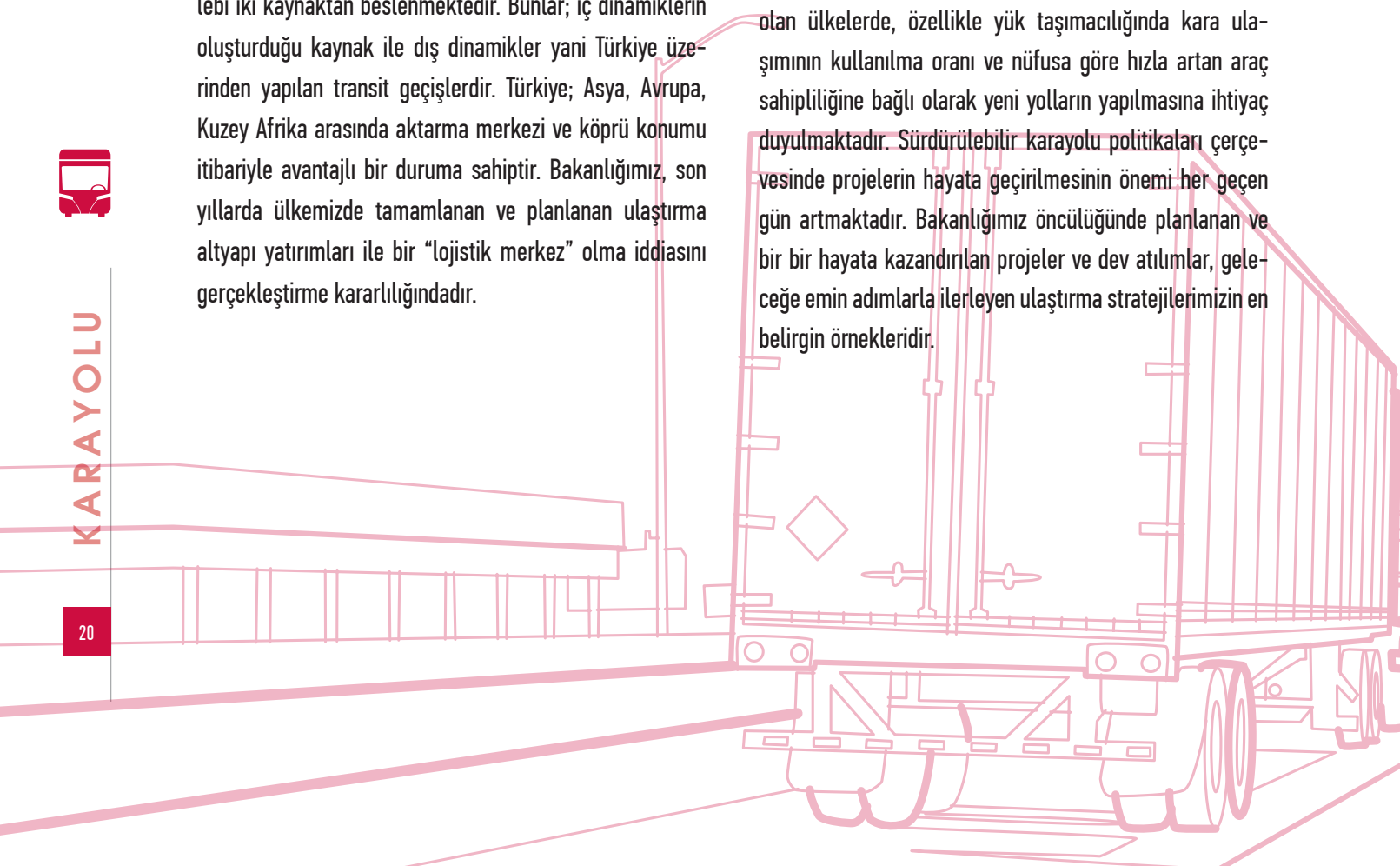
Ulaştırma kabiliyet ve kapasitesi ile taşıma maliyetleri; üretim yerinin belirlenmesi ile üretimin ve ticaretin hacmini etkileyen önemli faktörler arasında yer almaktadır. Küresel pazarlara daha hızlı ve daha ekonomik ulaşan taraf, rekabet üstünlüğünü ele geçirmektedir. Her bölgenin rekabet gücü farklı unsurlara dayanmakla birlikte, bu konuda en önemli unsurun altyapı donanımı ve erişilebilirlik kapasiteleri olduğu muhakkaktır.

Türkiye'de bugün itibariyle oluşan yük ve yolcu taşıma talebi iki kaynaktan beslenmektedir. Bunlar; iç dinamiklerin oluşturduğu kaynak ile dış dinamikler yani Türkiye üzerinden yapılan transit geçişlerdir. Türkiye; Asya, Avrupa, Kuzey Afrika arasında aktarma merkezi ve köprü konumu itibariyle avantajlı bir duruma sahiptir. Bakanlığımız, son yıllarda ülkemizde tamamlanan ve planlanan ulaştırma altyapı yatırımları ile bir "lojistik merkez" olma iddiasını gerçekleştirme kararlılığındadır.

Karayolu sektöründe; bölünmüş yol yapım çalışmaları, ağır taşıt trafiği yüksek güzergâhların Bitümlü Sıcak Karışım (BSK) kaplamalı hale getirilmesi, trafik güvenliği altyapısı ve denetim hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaza kara noktalarının iyileştirilmesi, çevreci yolların yaygınlaşması ve geometrik standartlarının yükseltilmesi için çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz. Böylelikle yeni strateji ve gerçekleştirilen karayolu altyapı yatırımlarımızla yollarımızdaki hizmet seviyesini, seyahat konforunu ve trafik güvenliğini arttırmaktayız.

Son 12 yılda gelişmekte olan ülkelerin yanı sıra gelişmiş ülkelerde de ulaştırma, karayolu ve otomobil egemenliği altındadır. Özellikle yakın çevremizde bulunan Avrupa ülkelerinin son yıllarda ulaştırma türlerinin dağılımı incelendiğinde karayollarındaki yolcu taşımacılığının %83,5'e, yük taşımacılığının ise %46,6'ya ulaştığı görülmektedir. Karayolu ulaşımının; noktalar arasında kesintisiz taşımaya imkân vermesi, ayrıca esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması nedeniyle giderek daha da gelişme göstermektedir.

Ülkemizin de yer aldığı birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, özellikle yük taşımacılığında kara ulaşımının kullanılma oranı ve nüfusa göre hızla artan araç sahipliliğine bağlı olarak yeni yolların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Sürdürülebilir karayolu politikaları çerçevesinde projelerin hayata geçirilmesinin önemi her geçen gün artmaktadır. Bakanlığımız öncülüğünde planlanan ve bir bir hayata kazandırılan projeler ve dev atılımlar, geleceğe emin adımlarla ilerleyen ulaştırma stratejilerimizin en belirgin örnekleridir.

Ülkemizde hızlı kentleşme sürecinde taşıt sahipliğinin hızlı bir artış sürecine girmesi ve dolayısıyla hareketliliğin çoğalması, karayollarındaki taşıt kullanımı da arttırmıştır. 2003-2013 yılları arasında Taşıt-Km değeri toplam %90, Ton-Km değeri %47, Yolcu-Km değeri ise %63 oranında artış göstermiştir. 2012 yılında karayollarını kullanan araçların gerçekleştirdiği 93,9 milyar taşıt x km değeri ile yük ve yolcu taşımasında, 216,1 milyar ton x km ve 258,9 milyar yolcu x km değerleri; 2013 yılında karayollarını kullanan araçların gerçekleştirdiği 99,4 milyar taşıt x km değeri ile yük ve yolcu taşımasında 224 milyar ton x km ve 268,1 milyar yolcu x km değerlerine ulaşmıştır. Söz konusu değerlerin 2023 yılında 365 milyar ton x km ve 378 milyar yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

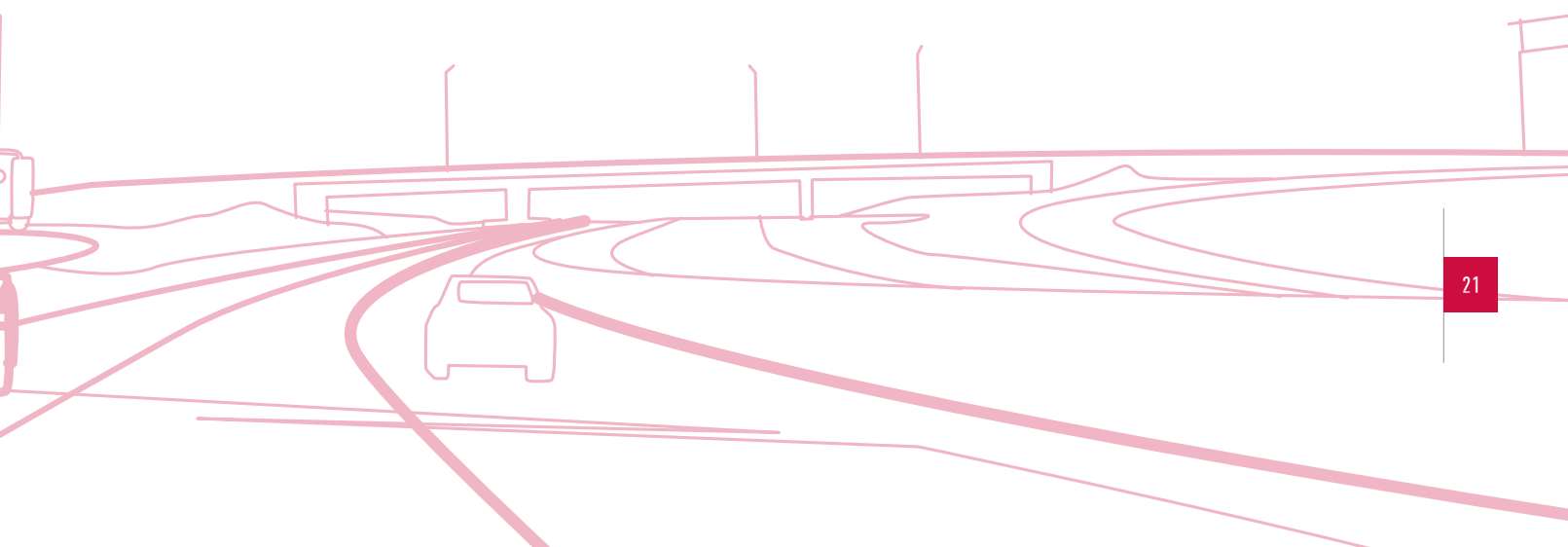
Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 350-500 ve toplam taşıt sayısının 450-650 olmasına karşılık ülkemizde bu değerler % 52,1 otomobil oranı olmak üzere toplam taşıt sayısı 242 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Son on iki yıldaki amacımız; mevcut yol ağımızın trafik güvenliğini artıracak, taşıt işletme maliyetini düşürecek, ayrıca tüm ülkede yerleşme birimlerine her mevsim ulaşılmasını sağlayacak yolların yapılması olmuştur. Yol ağının genişletilmesi ve standartların seçimine yönelik kararlarda; beklenen trafik artışı yanında bölgesel gelişmeye katkı, sağlanacak konfor ve zaman kazancı, trafik güvenliği, iç ve dış turizme getireceği yarar, ulusal güvenlik, diğer ulaşım türleri ile bütünleşme, ulusal ve uluslararası bağlantıların parçası olma gibi bir çok kriter göz önüne alınmıştır. 2003 yılı öncesi mevcut 6.101 km uzunluğundaki bölünmüş yol ağımızla sadece 6 ilimiz birbirine bağlıyken, 2003 yılından itibaren 17.421 km yol yapılarak bölünmüş yol ağımız toplamda 23.522 km'ye ulaşmış ve 75 ilimizin birbiri ile bağlantısı sağlanmıştır.

Büyük ölçekli finansman ihtiyacı olan otoyol projeleri, sağlanan istikrar ve ekonomiye duyulan güven sayesinde Kamu-Özel İşbirliği modeliyle hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu kapsamda; ülkemizin en önemli şehirlerinden İstanbul ile İzmir'i birbirine bağlayacak olan 433 kilometre uzunluğundaki otoyol projesinin körfez geçişinde bulunan dünyanın dördüncü en uzun asma köprüsünün de yer aldığı İstanbul-Bursa kesimi ile İzmir-Kemalpaşa kesiminin 2015 yılında, kalan kesiminin ise 2017 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Karayolu geçişinin yanı sıra yüksek hızlı demiryolu geçişine sahip dünyanın en geniş platformlu Yavuz Sultan Selim köprüsünün de yer aldığı 95 km uzunluğundaki Kuzey Marmara Otoyolu projesinin Odayeri-Paşaköy Kesimi, köprü ile birlikte 2015 yılı içerisinde hizmete alınacaktır.

İstanbul-İzmir Otoyolunu Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ne bağlayacak ve İstanbul'un giriş ve çıkışlarını da rahatlatacak mevcut otoyola paralel yeni bir otoyol inşaatını tamamlayacak ve Sakarya'dan Kocaeli'ne, Kocaeli'den İstanbul'a, İstanbul'dan Kınalı'ya, Kınalı'dan yeni inşa edeceğimiz Çanakkale Boğaz Köprüsü ile Balıkesir'e uzanan

otoyollar hayata geçirilecektir. Böylelikle Marmara Bölgesini kesintisiz otoyol ağı ile örmüş olmanın yanı sıra, Avrupa ile Anadolu ve Asya'yı İstanbul Boğaz geçişleri dışında Çanakkale Boğaz Köprüsü ile birbirine bağlayarak yeni ve önemli bir alternatif ulaşım ağını kurmuş olacağız.

Kuzey Marmara Otoyolu Kınalı-Odayeri ve Kurtköy-Akyazı kesimi, Ankara-Niğde, Çiğli-Aliağa-Çandarlı, Mersin-Erdemli-Taşucu ile Ankara-Kırıkkale-Delice otoyollarının Yap-İşlet-Devret modeliyle yapımına başlanacaktır. Aydın-Denizli-Burdur, Afyon-Antalya-Alanya, Sivrihisar-Bursa, Şanlıurfa-Diyarbakır-Habur, Ankara-İzmir, Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir, Delice-Samsun, Gerede-Merzifon otoyol projelerinin de fizibilite ve proje çalışmaları tamamlanarak yapımlarına başlanacaktır.

Ülkemiz düne kadar doğu-batı aksında "koridor ülkesi" olarak tanımlanırken, bugün kuzey-güney akslarının da yer aldığı "üç kıtanın birleştiği dünyanın en kritik kavşağı" konumuna gelmiştir. Türkiye'nin ulaşım alt yapısını doğu-batı aksları yanı sıra kuzey-güney akslarını da kapsayacak şekilde yeniden ele alma gereğini gündeme getirmiştir. 18 akstan oluşan 11.758 km uzunluğundaki Kuzey-Güney koridorlarının 9.242 km'sini tamamladık, 1.470 km'sinde çalışmalarımız devam etmekte, kalan 1.046 km'nin ise ihale hazırlık çalışmaları hızla sürdürülmektedir.

Arazi yapıları nedeniyle düşük standartta olup, zorlu bir topografyaya sahip kesimlerde önemli tünel projelerini hayata geçirmekteyiz. Karayolu tünel uzunluğu son on iki yılda 50 km'den 200 kilometreye ulaşmış olup, Türkiye genelinde 266 kilometre uzunluğunda 106 adet tünelde de çalışmalar devam etmektedir. Devam eden bu çalışmalarımızdan özellikle Kuzey-Güney aksında yer alan bazı önemli tüneller 2014 ve 2015 yıllarında hizmete açılacaktır. Bu tünellerin başlıcaları; Ovit Tüneli (Rize-Erzurum), Cankurtaran Tüneli (Hopa-Borçka), Salmankas Tüneli (Trabzon-Araklı-Bayburt), Erkenek Tüneli (Malatya-Adıyaman), Karahan Tüneli (Malatya-Darende-Kayseri), Cudi Tünelleri (Cizre-Şırnak), Ilgaz Tüneli (Kastamonu-Çankırı), Sapça ve Üzülmez (Bolu - Zonguldak) tünelleridir. Ayrıca İzmir'i Manisa'ya daha da yakınlaştıracak olan 6,5 kilometre uzunluğundaki Sabuncubeli tünelli geçişi de 2016 yılında trafiğe açılacaktır. İzmir'de Sahil Yolu ile Yeşildere Caddesi'ni birbirine bağlayarak başta Konak Meydanı çevresi olmak üzere şehir içi trafiği önemli ölçüde rahatlatacak, bağlantı yollarıyla birlikte 2,5 kilometre uzunluğundaki Konak Tüneli'nde sona yaklaştık. Konak Tüneli 2015 yılında vatandaşlarımızın hizmetine sunulacaktır.

Uzun açıklıklı teknolojik köprüleri sadece otoyol projelerimizde değil Devlet Yollarında da yapmaya başlamış bulunmaktayız. Adıyaman-Diyarbakır yolunda 610 metre uzunluğundaki Nissibi Köprüsü ile Elazığ-Ağın yolu üzerinde bulunan 520 m uzunluğundaki Ağın Köprüsü 2015 yılı içinde trafiğe açılarak, Atatürk ve Keban barajlarını karayoluyla geçilir hale getirilecektir.

Şehir geçişlerindeki karayolları trafiğinin emniyetli ve akıcı bir şekilde şehirlerarası trafiğe katılımını sağlamak üzere yüksek standartlı çevre yolları yapımına hızla devam edilmektedir.

Bakanlığımızın sorumluluğu altındaki yol ağı Eylül 2014 tarihi itibarıyla, 31.310 km (% 47,6) devlet yolu, 32.245 km (% 49) il yolu ve 2.244 km (% 3,4) otoyol olmak üzere toplam 65.799 km'ye ulaşmıştır. Bu yol ağımızın 23.522 km'si diğer bir ifadeyle % 36'sı bölünmüş yol olarak hizmet vermektedir. Üstyapı kaplaması olarak incelediğimizde bu yol ağının 45.253 km'si sathi kaplama, 17.114 km'si bitümlü sıcak karışım kaplamadır.

Son 12 yılda yapılan 17.421 km bölünmüş yolun, küresel finans krizinin bütün dünyayı etkileyen bir dönemde gerçekleşmesi; Türkiye'nin kriz sonrasında mukayeseli avantajlarının değiştiğini kavrayarak, yatırımlarını ulaştırma, altyapı ve enerji sektörlerine yöneltmesi sonucunda tezahür etmiş bulunmakta ve bu akıllı stratejinin sonuçları tüm dünyada gıpta ile izlenmektedir.

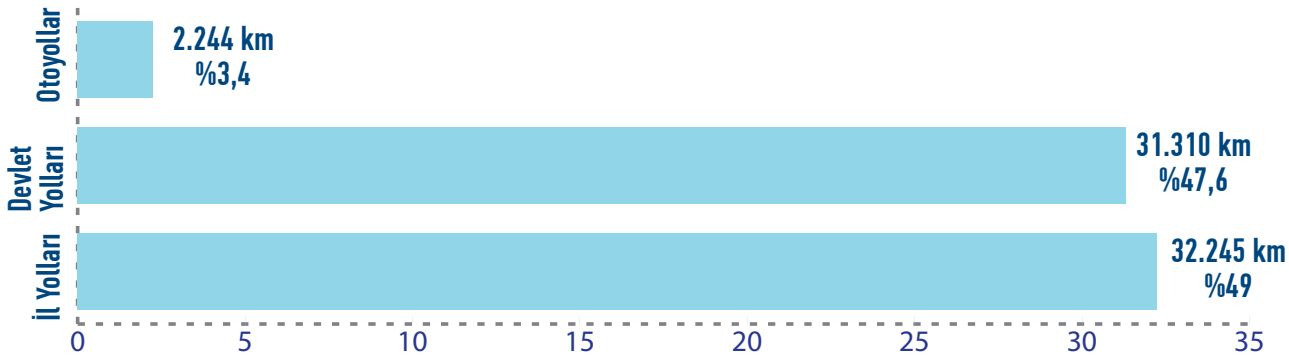
Ekonomik istikrarı yakalayıp bu uzun soluklu sürece kendini alıştırma gayretindeyken, diğer yandan da hizmet üretme imkânlarını geliştirmede karşılaşılan güçlükleri gidermeye daha fazla akıl yormamız gerektiğini çok iyi bilmekteyiz. Çünkü aktif istihdam politikaları; geniş anlamıyla ekonomik gelişmeyle birlikte aynı zamanda eşitliği ve sosyal güvenliği sağlamak amaçlarına da yönelik olduğundan, refah devletinin önemli bir unsurudur. Karayolları Genel Müdürlüğü 2014 yılında 1.832 adet işyerinde 14.695 adedi kendi personeli olmak üzere 94.411 kişi istihdam ederek işsizlik sorunuyla da başarıyla mücadele etmektedir.

Karayolu altyapı hizmetlerinin gelişim süreci yıllar bazında ve Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyetleri kapsamında incelendiğinde, ülkenin ekonomik kalkınması ve refahın gelişimi ile karayolu altyapısı politikalarının gelişimlerine bakıldığında; 1923-1950 Erişebilirlik, 1950-1960 Yaz-Kış Geçit Veren Yollar Yapımı, 1960-1970 Asfalt Sathi Kaplama, 1970-1980 Bitümlü Sıcak Karışım Kaplama (BSK), 1985 sonrası Otoyol Yapım, Acil Eylem Planı kapsamında Bölünmüş Yolların yapımı, Akıllı Yollar, süreci devamında 2012-2023 YİD Projeleri ile devam etmektedir. 2023 yılına kadar YİD modeliyle 5.748 km otoyol yapımı hedeflenmekte olup, 2023 yılında Türkiye'nin otoyol ağ uzunluğu 8.026 km'ye, bölünmüş yol uzunluğu ise 36.500 km'ye erişecektir. Ayrıca toplam yol ağımız, tamamı BSK Kaplamalı olmak üzere 70.000 km'ye ulaşacaktır.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

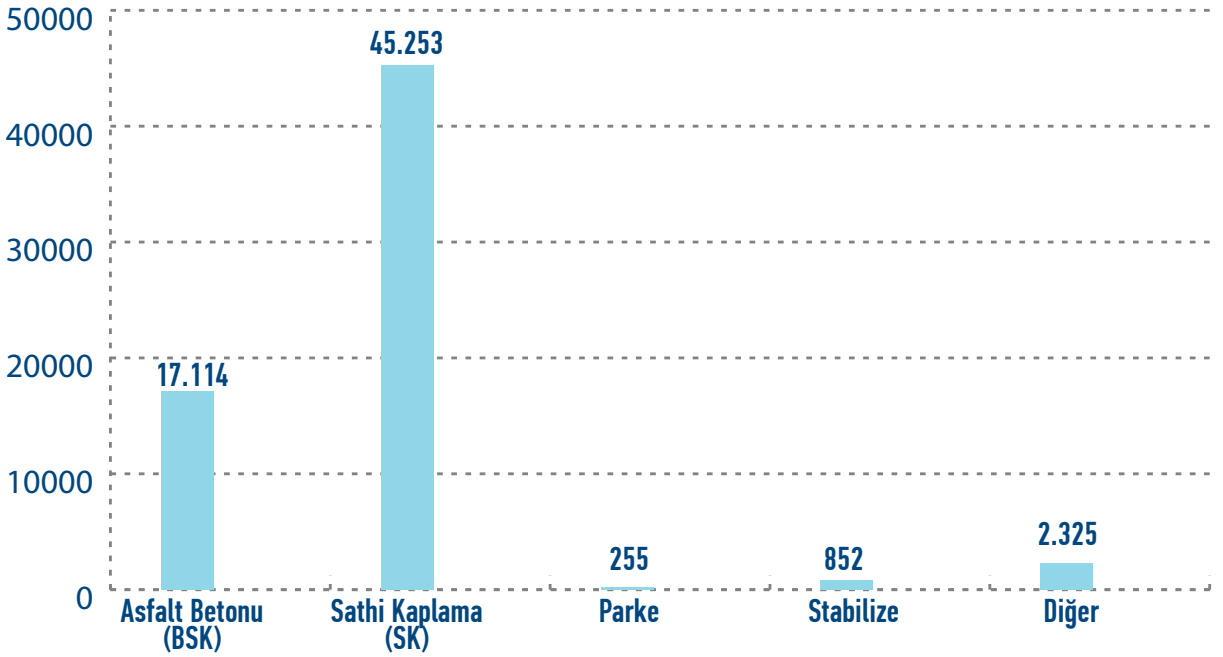
Yol Ağı Durumu (65.799 km)

Bugün Karayolları Genel Müdürlüğünün yol ağında 2.244 km otoyol, 31.310 km devlet yolu ve 32.245 km il yolu olmak üzere toplam 65.799 km yol bulunmaktadır (Grafik 1). Bu yol ağının 23.522 km'si bölünmüş yoldur.

Grafik 1. Yol Ağı Durumu

Üstyapı Satıh Durumu

Grafik 2. Üstyapı Satıh Durumu (km)

Bölünmüş Yolların Satıh Durumu (23.522 km)

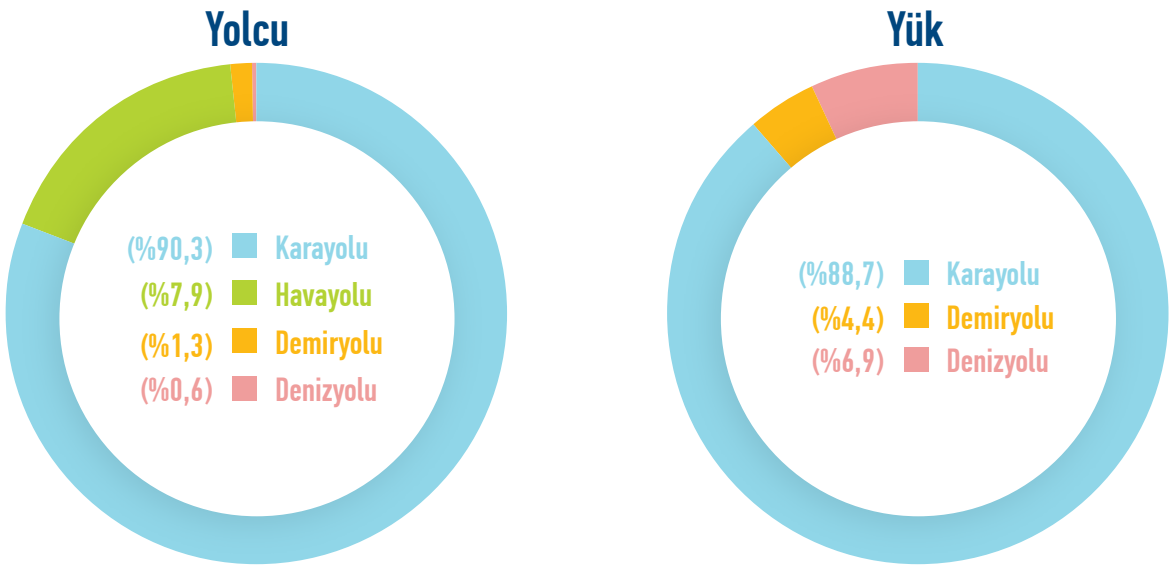
Tablo 1. Bölünmüş Yolların Satıh Durumu

BÖLÜNMÜŞ YOL	BSK (km)	SK (km)	TOPLAM (km)
2002 SONU	3.890	2.211	**6.101**
2003-2014	3.823	13.598	**17.421**
TOPLAM	**7.713**	**15.809**	**23.522**

Karayolu Sistemi

Ülkemizde yolcu ve yük taşımacılığında en fazla tercih edilen ulaşım türü karayolu olup, 2013 yılı itibarıyla yurtiçi yolcu taşımacılığının %90,3'ü ve yük taşımacılığının %88,7'si karayolu ile yapılmaktadır (Grafik 3).

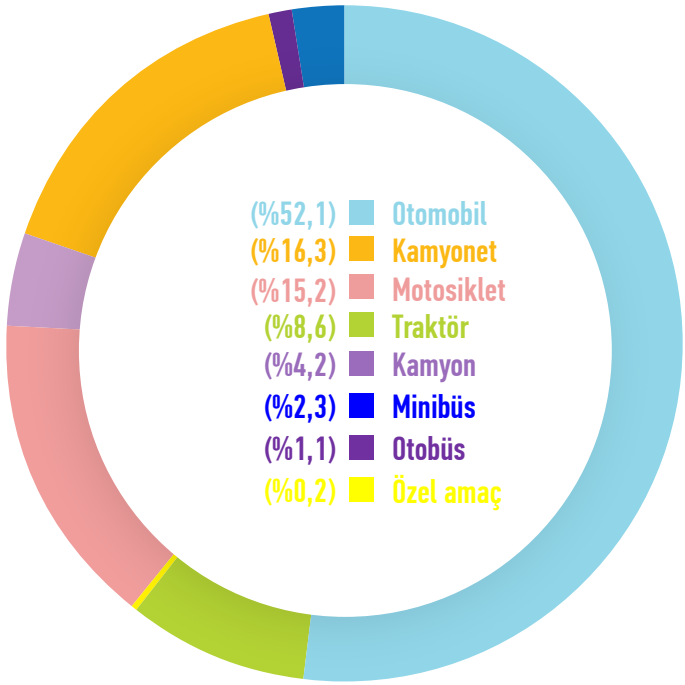
Grafik 3.Türkiye'de Ulaşım Sektörlerine Göre Yurtiçi Yolcu ve Yük Taşıma Oranları, 2013 *(Kaynak: UDHB)*

Avrupa Birliği (AB 27) ülkeleri, ABD, Japonya, Çin ve Türkiye için yolcu taşımacılığında ulaştırma sistemleri karşılaştırıldığında (EU Transport in Figures, 2012), en çok yolcu taşımacılığının dünya genelinde karayolu ile yapıldığı görülmektedir. ABD'de yolcu taşımacılığının %87'si karayolu, %0,8'i demiryolu ve %12,2'si havayolu ile yapılmaktadır.

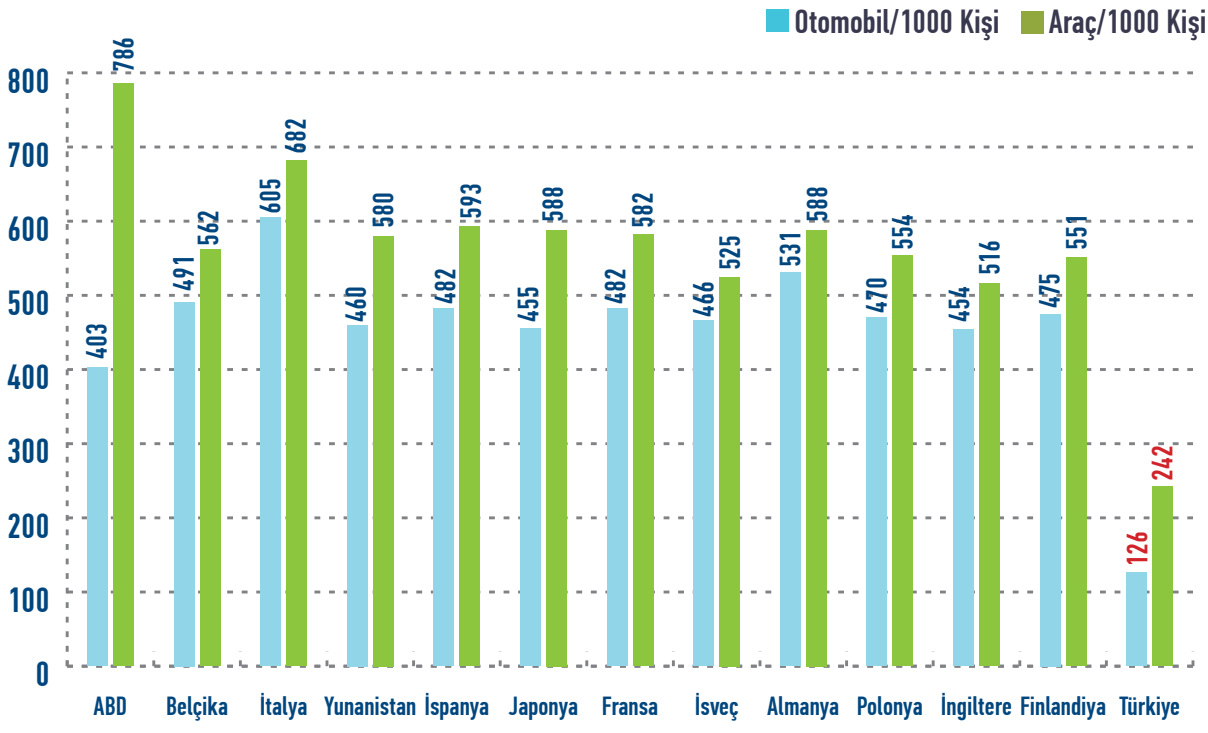
Karayolları ile 2013 yılında yapılan yük taşımacılığı 224 milyar ton-km'ye, yolcu taşımacılığı 268,1 milyar yolcu-km'ye ve gerçekleşen toplam yol kullanımı 99,4 milyar taşıt-km'ye ulaşmıştır.

2003-2013 yılları arasında taşıt-km değeri toplam % 90, ton-km değeri % 47 ve yolcu-km değeri %63'lük bir artış göstermiştir. 2023 yılında 365 milyon ton x km ve 378 milyon yolcu x km değerlerine ulaşması beklenmektedir.

2014 yılı itibarıyla ülkemizde toplam 18.532.604 adet taşıt bulunmakta ve bu taşıtların 9.659.550'sini (%52,1) otomobiller oluşturmaktadır (Grafik 4). Türkiye'de otomobil sahipliliği diğer ülkelerle karşılaştırıldığında henüz doygunluk seviyesine ulaşmamış olup, 1.000 kişiye düşen otomobil sayısı 126 düzeyindedir (Grafik 5).

Grafik 4. Taşıt Sayıları (2014 Ağustos Ayı İtibariyle) *(Kaynak: TÜİK)*

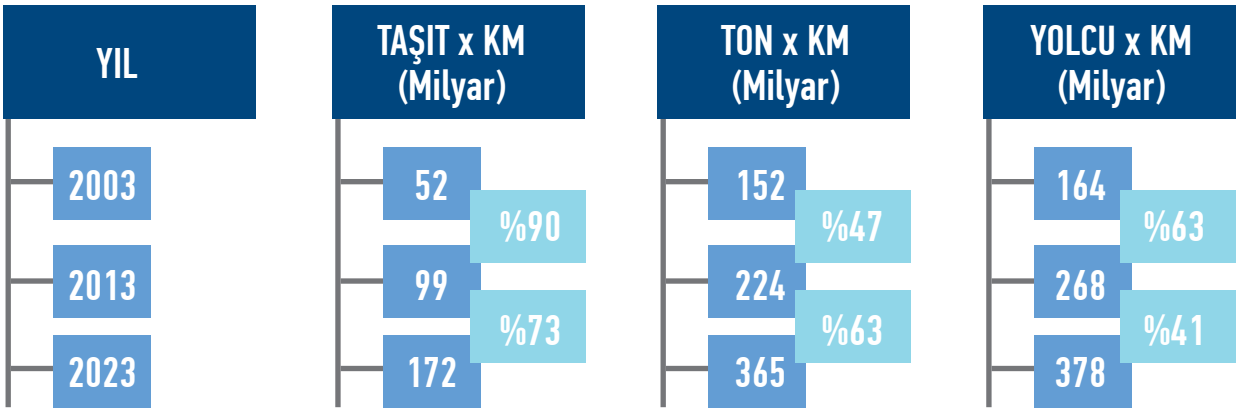

Grafik 5. Bazı Ülkelerde 1.000 Kişiye Düşen Otomobil ve Taşıt Sayısı *(Kaynak: IRF (Uluslararası Yol Federasyonu) 2013 (2011 Verileri), TÜRKİYE (TÜİK 2013 ve 2014(1) Verileri)*

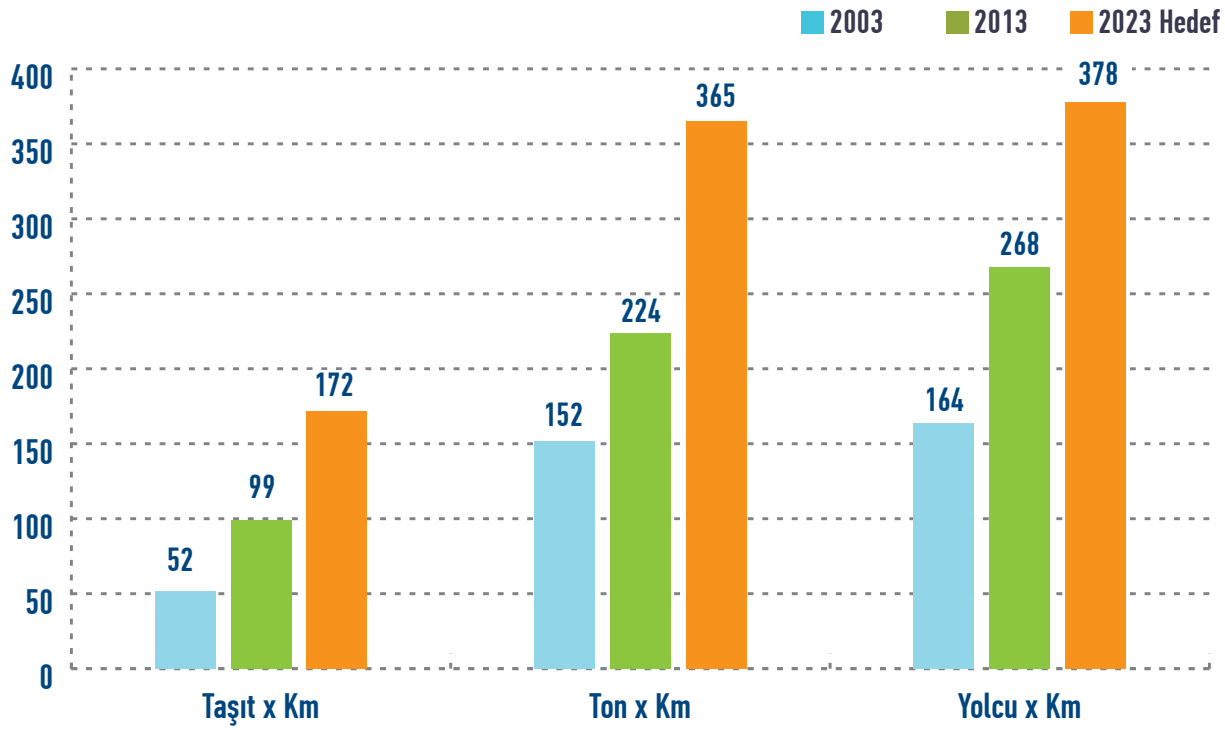
(1) Veriler Ağustos ayı sonu itibarıyladır.

Gelişmiş ülkelerde 1.000 kişiye düşen otomobil sayısının 500'ler seviyesinde ve toplam taşıt sayısının 650'ler seviyesinde olmasına karşılık ülkemizde bu değerler otomobil sayısı için 126 ve toplam taşıt sayısı 242 ile gelişmiş ülkelerin ortalama değerlerinin oldukça altında yer almaktadır. Buradan da görüleceği gibi otomobil sahipliliğinin ekonomik gelişmelere bağlı olarak çok daha üst seviyelere yükseleceği gerçeğiyle karayolu altyapımızın daha fazla geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Ülkemizde taşıt sahipliğinin artışı ve dolayısıyla hareketliliğin çoğalması karayollarındaki taşıt kullanımını da arttırmıştır (Şekil 1-Grafik 6).

Şekil 1. Trafik Hacim Artışı

Grafik 6. Trafik Hacim Artışı (Milyar)

KARAYOLU TAŞIMACILIĞI POLİTİKA VE DÜZENLEMELERİ

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve bu Kanun kapsamında yürürlüğe konulan yönetmeliklerle, karayolu taşımacılık sektöründe reform niteliğinde yeni bir dönem başlatılmıştır.

Bu dönemde yapılan yeni düzenlemelerle; mesleki yeterlilik, mali yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkeleri mevzuatımıza taşınmış ve bu ilkelere sahip işletmelerin faaliyet gösterebildiği bir taşımacılık sektörünün temelleri atılmıştır.

Bakanlığımız;

Karayolu taşımacılığının ekonomik, teknik, sosyal ve ulusal güvenlik ihtiyaç ve amaçlarına uygun olarak yapılmasını ve bu hizmetlerin diğer ulaştırma hizmetlerine uyumunu sağlamak üzere önlemler alarak;

- Karayolu ulaştırma hizmetlerinin gerektirdiği uluslararası ilişkileri yürütmekte,
- Anlaşmalar ve karma komisyon çalışmalarını yapmakta,

Karayolu ulaştırmasında uluslararası düzeyde mevzuatı, teknolojik ve ekonomik gelişmeleri takip ederek ve kurallara uygun yeni çözümler geliştirerek;

- Karayolu taşıma etkinliklerinde bulunacak taşımacı, acente ve komisyoncuların yeterlilik şartlarını düzenleyip, gereken durumlarda yetki belgesi vermekte ve denetlemekte,
- Karayolu taşımacılığında kamu ve özel sektör tarafından yürütülen faaliyetlerin kamu yararı ve piyasa ihtiyaçlarına göre gelişmesini sağlayıcı tedbirleri almakta,
- Karayolu ulaştırmasında güvenli, kaliteli ve ekonomik hizmet sunmak için tedbirler almakta veya aldırmakta, ve bu suretle daha iyi bir karayolu ulaşım hizmetinin sunulması adına karayolu sektörünün geliştirilmesi yönünde önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir.

2003 yılına kadar yürütülen hizmetlerin yasal dayanağı 3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun iken, 2003 yılından başlamak üzere yürürlüğe konulan yasal düzenlemelerle, karayolu taşımacılığına ilişkin tüm hizmetler ve bu hizmetleri yürütmekle görevli birimler Bakanlığımız çatısı altında toplanmıştır.

PROJE VE FAALİYETLER

YETKİ BELGESİ FAALİYETLERİ

2003 yılı başı itibariyle sektörün belirli bir alanına mahsus 4.176 adet yetki belgesi düzenlenmişken, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında faaliyette bulunanlara, 30 Eylül 2014 tarihi itibariyle 560.049 adet yetki belgesi düzenlenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Düzenlenen Yetki Belgesi Sayıları (30.09.2014 itibariyle)

BELGE TÜRÜ	VERİLEN BELGE SAYISI
A TÜRÜ TOPLAM	309
B TÜRÜ TOPLAM	324
C TÜRÜ TOPLAM	2.771
D TÜRÜ TOPLAM	46.369
F TÜRÜ TOPLAM	2.626
G TÜRÜ TOPLAM	2.505
H TÜRÜ TOPLAM	1.281
L TÜRÜ TOPLAM	195
M TÜRÜ TOPLAM	38
N TÜRÜ TOPLAM	228
P TÜRÜ TOPLAM	67
R TÜRÜ TOPLAM	1.225
T TÜRÜ TOPLAM	277
K TÜRÜ TOPLAM	501.834
GENEL TOPLAM	**560.049**

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Sektör, mali ve mesleki yeterlilik ile mesleki itibar çerçevesinde kayıt altına alındı.
- Hizmet sunanlar ile hizmetten yararlananların hak ve yükümlülükleri belirlenerek, yasal boşluğa son verildi.
- Sektöre girişler kontrol altına alınarak atıl kapasite azaltıldı.
- Sektörde çalışanların uzmanlaşması ve bu sayede kurumsallaşmanın teşviki ile sektörde gelişme sağlandı.
- Vatandaşa sunulan hizmetin kalitesi artırıldı.

MESLEKİ YETERLİLİK

2003 yılına kadar herhangi bir eğitime tabi olmadan ticari taşımacılık faaliyetlerinde bulunabilen işletme sahiplerine ve şoförlere Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği ile mesleki yeterlilik eğitimi alma zorunluluğu getirilmiş ve bu yönetmelik kapsamında mesleki yeterlilik eğitimi vermek üzere 30.09.2014 tarihine kadar 282 adet eğitim merkezi Bakanlığımızca yetkilendirilmiştir.

Bu merkezlerde eğitim alan kişiler için 30.09.2014 tarihine kadar 33 adet merkezi sınav yapılmış olup, bu sınavlara 591.979 kişi katılmıştır. Sınav sonucunda başarılı olan 216.544 kişiye Mesleki Yeterlilik Belgesi verilmiştir.

Ayrıca yapılan düzenlemeler neticesinde eğitim ve sınavdan muaf tutulanlar için 30.09.2014 tarihi itibariyle hak sahipleri adına düzenlenen mesleki yeterlilik belge sayısı 3.652.250 adet olmuştur.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Sektör çalışanlarına mesleki eğitim verilmeye başlandı.
- Ülke genelinde bu alanda uzmanlaşmış eğitim kurumları oluşturuldu.
- Sektörün; konusunda uzman kişiler tarafından yönetilmesi ön plana çıkartıldı.
- Şoförlük mesleğine araç sürme becerisine ilave olarak taşımacılık mesleğine yönelik bilgi ve nitelik kazandırıldı.

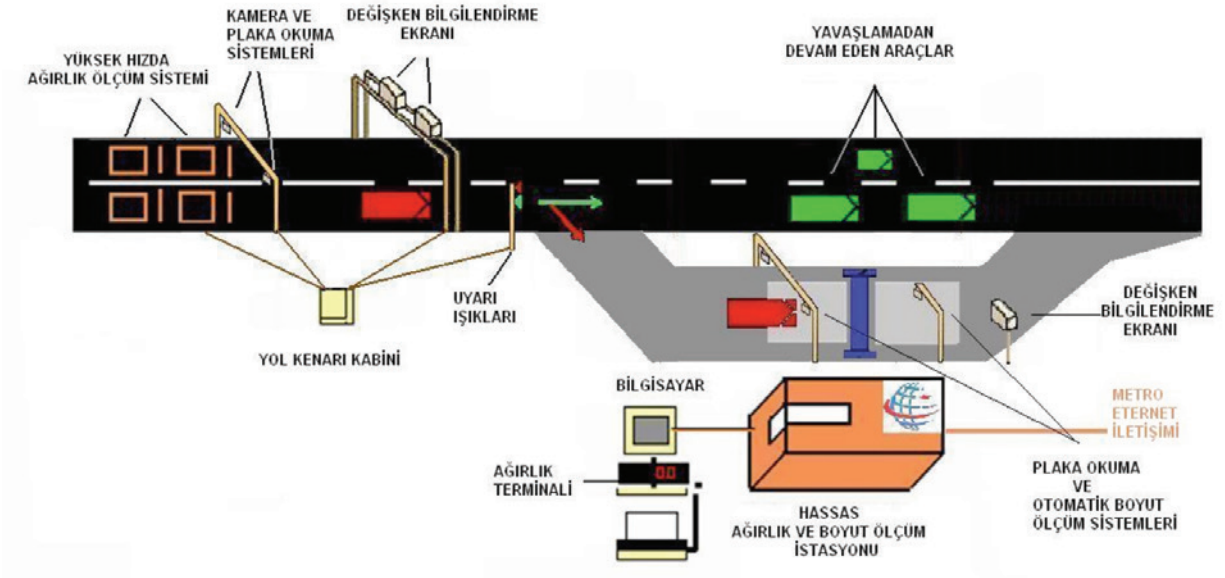
YOL KENARI DENETİM İSTASYONLARI

Araçların ağırlık ve boyut kontrollerinin yapılması görevi, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda 5495 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle Bakanlığımıza verilmiş ve mevcut 21 adet sabit ağırlık ve boyut kontrol istasyonu Karayolları Genel Müdürlüğünden devralınmıştır.

Bakanlığımıza verilen bu görevin yanısıra taşımacıların yetki belgeleri, araç muayeneleri ve şoförlerin mesleki yeterlik belgelerine sahip olup olmadıkları; Bakanlığımız Bölge Müdürlükleri sorumluluğunda toplam 75 adet sabit yol kenarı denetim istasyonunda 7/24 saat esasına göre denetlenmektedir.

AB fonlarından yararlanılarak yapılan 23 adet Yol Kenarı Denetim İstasyonunun ekipman maliyetinin büyük kısmı AB kaynaklarından karşılanmış olacaktır. Projenin Haziran 2015 itibariyle tamamlanması planlanmaktadır (Şekil 2).

Şekil 2. Ön İhbarlı Yol Kenarı Denetim İstasyonu Taslağı

DENETİM

Bakanlığımızca yapılan denetimlerde;

-2008 yılında **3.622.570** adet araç kontrol edilerek, **73.657** araca idari para cezası karar tutanağı,

-2009 yılında **4.095.882** adet araç kontrol edilerek, **72.994** adet araca idari para cezası karar tutanağı,

-2010 yılında **6.375.327** adet araç kontrol edilerek, **93.530** adet araca idari para cezası karar tutanağı,

-2011 yılında **10.363.497** adet araç kontrol edilerek, **128.643** adet araca idari para cezası karar tutanağı,

-2012 yılında **16.053.723** adet araç kontrol edilerek, **169.331** adet araca idari para cezası karar tutanağı,

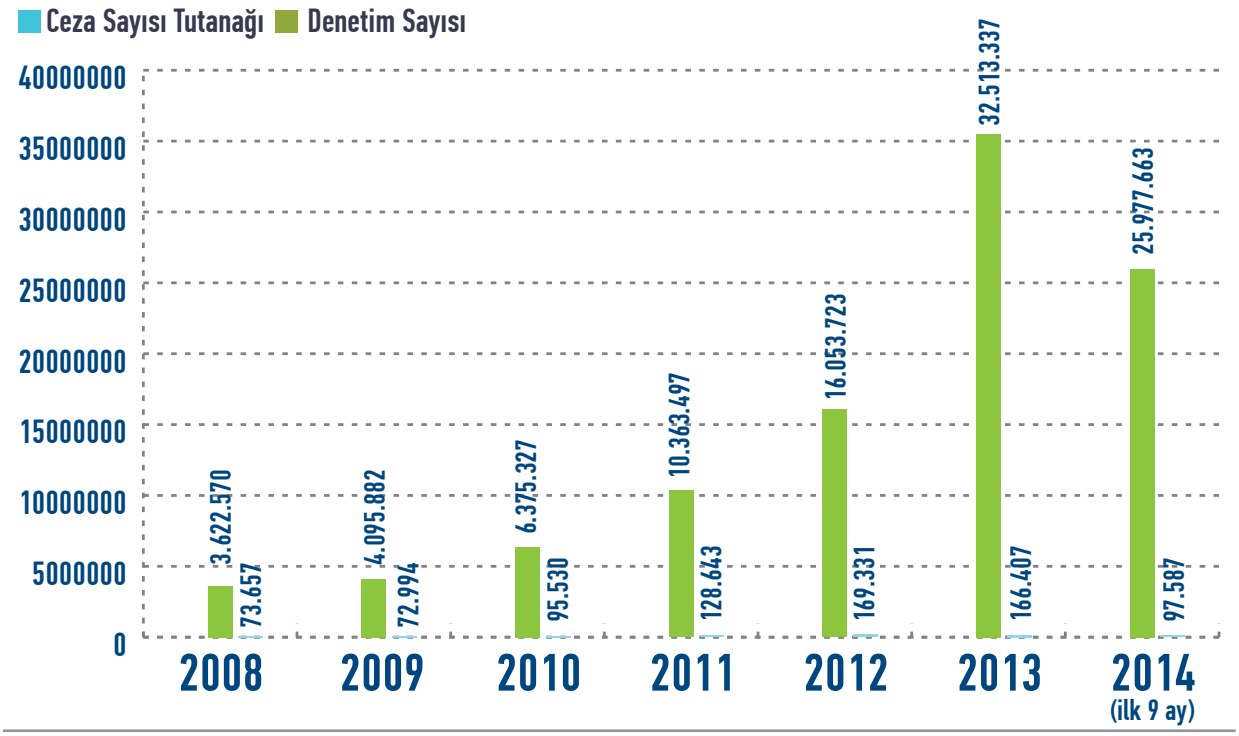
-2013 yılında **32.513.337** adet araç kontrol edilerek, **166.407** adet araca idari para cezası karar tutanağı,

-1 Ocak-30 Eylül 2014 tarihleri arasında **25.977.663** adet araç kontrol edilerek, **97.587** adet araca idari para cezası karar tutanağı
düzenlenmiştir (Grafik 7).

2014 yılında 35 milyon aracın denetlenmesi hedeflenmektedir.

Grafik 7. Denetim (Adet)

Yapılan denetimler sonucunda;

- Sektör faaliyetlerinin yasal ve teknik kurallara uygun gerçekleştirilmesi büyük ölçüde sağlanmıştır.
- Karayolu taşımacılık sektöründe haksız rekabetin önlenmesi yönünde gelişmeler sağlanmıştır.
- Karayollarının ömrü uzatılmıştır, karayolu bakım-onarım maliyetleri düşürülmüştür.
- Trafik güvenliğine ve çevrenin korunmasına katkı sağlanmıştır.
- Araç amortisman ve işletme giderleri düşürülmüştür.
- 2.292 kişiye istihdam sağlanmıştır.

ARAÇ MUAYENE İSTASYONLARI

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle araç muayenelerini yapmak veya yaptırmak görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Karayolunda seyreden motorlu ve motorsuz araçların teknik muayenelerini daha etkin ve sağlıklı bir şekilde yapacak gerçek ve tüzel kişilere ait muayene istasyonlarının açılması ve işletilmesine yönelik kuralları belirleyen "Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik"in yürürlüğe girmesinden sonra araç muayene hizmetleri özel sektör eliyle Bakanlığımızın denetiminde yapılmaktadır. Bu çerçevede ülke genelinde **30.09.2014** tarihi itibariyle 81 ilde toplam **197 sabit**, **73 seyyar** istasyon ve **4 adet motosiklet muayene istasyonu** ile hizmet verilmektedir.

Bu istasyonlarda; **30.09.2014** tarihi itibariyle **36.367.127** adet araç muayenesi yapılmış olup, **13.012.512** adet muayene tekrarı ile birlikte toplam muayene sayısı **49.379.639**'dur.

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Teknik muayene işinin yeterli fiziki altyapı ve yetkin teknik personel eliyle gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- Böylece trafiğin 3 ana unsurundan biri olan araçların güvenli olmaları büyük ölçüde sağlanmış ve muayene edilen her 10 araçtan 4'ü güvensiz iken güvenli hale getirilmiştir.
- Araçların yakıt ve işletme giderlerinden tasarruf edilmiştir.
- Yedek parça ve piyasada yapılan onarımlar disipline edilmiştir.
- 3.500 kişiye istihdam sağlanmıştır.

YOLCU TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Tablo 3. Yolcu Taşımaları (2013-2014) Yılı Verileri

		Firma Sayısı	Taşıt Sayısı	Koltuk Sayısı	Yıllık Taşınan Yolcu Sayısı
Yetki belgeli terminaller	2013	281	-	-	-
	2014	275	-	-	-
Yurtiçi ve Uluslararası tarifeli taşıma yapan firmalar	2013	422	9.862	448.888	229.000.000
	2014	416	10.191	461.255	235.701.305
Yurtiçi ve Uluslararası tarifesiz taşıma yapan firmalar	2013	1.471	33.906	717.523	336.000.000
	2014	3.458	44.210	933.026	476.776.286
İl içi ve 100 Km'ye kadar şehirlerarası taşıma yapan firmalar	2013	42.183	46.898	804.628	822.000.000
	2014	42.886	46.495	796.518	814.041.396
TOPLAM	**2013**	**44.357**	**90.666**	**1.971.039**	**1.417.000.000**
	2014	**47.035**	**100.896**	**2.190.799**	**1.526.518.987**

Yıllık taşınan yolcu sayısı = Toplam Koltuk Kapasitesi X Günlük Sefer Katsayısı X Ortalama Yıllık Doluluk Oranı (%70) X Yıllık Gün Sayısı (365)

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Yolcu ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.
- Pazara giriş mesleki ve mali yeterlik şartlarına bağlanarak kontrol altına alınmıştır.
- Taşımaların zorunlu sigortalar kapsamında yapılması sağlanmıştır.
- Taşımaların daha güvenli ve konforlu araçlarla yapılması büyük ölçüde sağlanmıştır.

EŞYA TAŞIMACILIĞI FAALİYETLERİ

Tablo 4. Eşya Taşımaları (2013-2014) Yılı Verileri

		Firma Sayısı	Taşıt Sayısı	Kapasite (Ton)
Şehirlerarası taşıma yapan firmalar	2013	462.762	1.145.938	8.128.641
	2014	491.491	1.210.682	10.046.983
İl içi taşıma yapan firmalar	2013	10.430	16.548	19.530
	2014	10.966	16.464	20.460
Uluslararası taşıma yapan firmalar	2013	2.567	157.507	3.057.871
	2014	2.804	173.786	2.269.939
Arz edilen toplam taşıma kapasitesi	2013	11.206.042 Ton		
	2014	12.337.383 Ton		

Bu alanda yapılan düzenlemeler sonucunda;

- Yük gönderen ve sektörde çalışanların hakları, sorumlulukları ve yükümlülükleri belirlenmiştir.
- Pazara giriş mesleki ve mali yeterlik şartlarına bağlanarak kontrol altına alınmıştır.
- Taşımaların daha güvenli ve ekonomik şekilde yapılması sağlanmıştır.
- Taşımacıların eskiye oranla daha tatminkâr gelir elde etmesi sağlanmıştır.

ESKİ MODEL TAŞITLARIN PİYASADAN ÇEKİLMESİ

Taşımacılık piyasasındaki mevcut arz fazlalığını azaltmak amacıyla 2007 yılında başlatılan proje kapsamında, 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş, 1990 ve daha düşük modeldeki **kamyon, çekici, tanker, otobüs, minibüs ve kamyonet** cinsi ticari taşıtlar; taşıt sahiplerine herhangi bir zorunluluk getirilmeksizin bedeli karşılığında Bakanlığımız tarafından satın alınmış ve hurdaya ayrılma işlemleri kapsamında **30 Eylül 2014**

tarihine kadar toplam **118.560** adet araç için taşıt sahiplerine toplam **581.923.418** TL ödeme yapılmıştır.

Sağlanan faydalar:

- Trafik güvenliği artırılmaktadır.
- Mevcut atıl kapasite azaltılmaktadır.
- Taşıt- km başına harcanan yakıt azaltılarak yakıt (enerji) tasarrufu sağlanmaktadır.
- Gürültü ve egzoz kirliliği azaltılmaktadır.
- Rekabet şartları iyileştirilmektedir.
- İç piyasanın demir/çelik ve hurda ihtiyacına katkı sağlanmaktadır.
- Araçların yenilenme fırsatı sağlanmaktadır.

SALDIRI SONUCU HAYATINI KAYBEDEN ŞOFÖR YAKINLARINA YARDIM YAPILMASI

4925 sayılı Kanunda 5228 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, 01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşımacılık yaparken uğradıkları saldırı sonucu hayatını kaybeden şoförlerimizin ve beraberindeki Türk vatandaşlarının varislerine belli bir miktarda yardım yapılması uygulaması başlatılmıştır

01.01.2003 tarihinden sonra uluslararası taşıma yaparken saldırıya uğrayıp, hayatını kaybeden şoförler için bu güne kadar;

- 16 aileye **30.000**'er TL
- 29 aileye **35.000**'er TL
- 57 aileye **40.000**'er TL olmak üzere
- Toplam 102 aileye **3.775.000** TL ödeme yapılmıştır.

SAYISAL TAKOGRAF SİSTEMİ (STS)'NE GEÇİŞ

AB üyesi olmayan fakat AETR (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Araç Mürettebatının Çalışmasıyla ilgili Avrupa Anlaşması)'ye taraf olan ülkelerde 16 Haziran 2010 tarihinden sonra tescil edilen ve AB ülkelerine yapılan taşımalarda kullanılan yük ve yolcu araçlarında sayısal takograf (ST) cihazı kullanılması, 01 Ocak 2011 tarihinden itibaren zorunlu hale gelmiştir (Tablo 5).

Ülkemizde sayısal takograf sistemi uygulamasından sorumlu "Ulusal Otorite" olarak Bakanlığımız tayin edilmiş ve Bakanlığımızca bazı teknik iş ve işlemleri yerine getirmek üzere Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) yetkilendirilmiştir.

Tablo 5. Teslim Edilen Kart Sayıları (30.09.2014 Tarihi İtibariyle)

KART TİPİ	Başvuru Sayısı		Üretilen Kart Sayısı	Teslim Edilen Kart Sayısı
	Toplam Başvuru	Başvurusu Onaylanan		
SÜRÜCÜ KARTI	105.664	105.543	105.582	102.422
SERVİS (ATÖLYE) KARTI	647	632	626	609
ŞİRKET KARTI	1.046	1.034	1.031	995
DENETİM KARTI	2.080	2.078	2.077	2.077
TOPLAM	**109.437**	**109.287**	**109.316**	**106.103**

KARAYOLU ALTYAPI PROJE VE FAALİYETLERİ

Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM); 11 Şubat 1950 tarih ve 5539 sayılı Kanun ile kurulmuş, Bayındırlık ve İskân Bakanlığına bağlı, tüzel kişiliğe sahip Katma Bütçeli bir Kuruluş iken; Başbakanlık Makamının 30 Ağustos 2007 tarih ve 10667 sayılı Kararının, 31 Ağustos 2007 tarih ve 26629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması ile Bakanlığımıza bağlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde 25 Haziran 2010 tarihinde kabul edilen ve 13 Temmuz 2010 tarihli ve 27640 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6001 sayılı "Karayolları Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile KGM, kamu tüzel kişiliğe sahip Özel Bütçeli Kuruluşlar kapsamına alınarak yeniden yapılandırılmıştır. Kanun ile Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat yapısı;

- Merkez Teşkilatı; Genel Müdür, 4 adet Genel Müdür Yardımcısı,10 adet Ana Hizmet Birimi, 3 adet Danışma ve Denetim Birimi, 3 adet Yardımcı Hizmet Birimi,
- Taşra Teşkilatı; Genel Müdürlüğe bağlı 18 adet Bölge Müdürlüğü, 1 adet İkmal Müdürlüğü ve 1 adet Atölye Müdürlüğü şeklinde oluşturulmuştur.

Ayrıca aynı Kanunla, Karayolları Genel Müdürlüğünün görevleri; otoyollar, devlet ve il yolları ağına giren karayolları güzergâhlarını tayin ve tespit etmek, plan ve programlar gereğince bu ağlar üzerindeki yol ve sanat yapılarını inşa etmek, onarmak, bu hususlarda teknik esasları tespit etmek, yolların sürekli açık tutulması ile ilgili bakım ve onarımı ile kâr mücadelesini yapmak ve tarif edilen işlerle ilgili diğer tamamlayıcı işleri gerçekleştirmek şeklinde açıklanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğü Görev, Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği 5 Eylül 2011 tarihli ve 28045 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü'ne 2014 mali yılı bütçesi olarak 7 milyar 157 milyon 71 bin TL ödenek ayrılmıştır. Bu ödenek, 2013 mali yılı bütçe başlangıç ödeneği olan 6 milyar 962 milyon 374 bin TL' ye göre % 2,8 oranında artışa tekabül etmektedir.

Yatırım programında 314 adet münferit proje ve 75 adet global projenin detayında 1.678 adet proje olmak üzere toplam 1.992 adet proje mevcuttur (Tablo 6- Grafik 8).

OTOYOLLAR

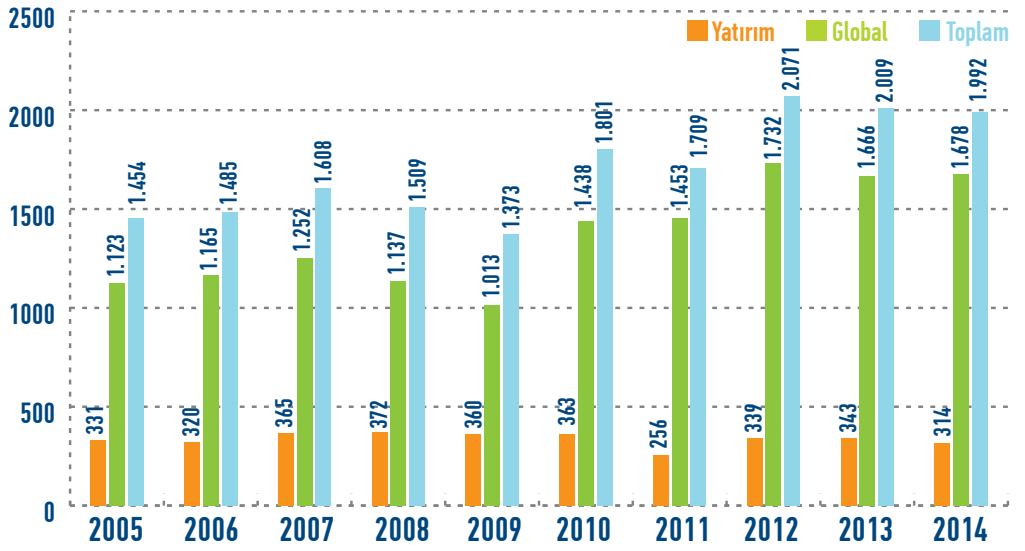
Mevcut 2.244 km uzunluğundaki otoyol ağımız Avrupa ile Ortadoğu Ülkeleri arasında ulaşımı sağlamakta ve ülkemiz sınırları içerisindeki TEM Otoyolunun önemli bir kesimini oluşturmaktadır.

Tablo 6. Proje Stoku (Bin TL)

Sektör	Ana Proje Sayısı (Yatırım Programında Numara Almış)	Toplam Proje Sayısı (*)	Toplam Proje Tutarı	Toplam Proje Tutarının Harcanan Kısmı	Kalan Proje Tutarı
OTOYOL	23	24	18.085.230	16.751.500	1.333.730
ULAŞTIRMA	242	341	101.785.345	55.208.060	46.577.285
TURİZM	12	12	1.153.408	322.035	831.373
ENERJİ	3	9	1.189.266	197.666	991.600
TARIM	3	3	154.052	19.060	134.992
TOPLAM	**283**	**389**	**122.367.301**	**72.498.321**	**49.868.980**

** Toplam Proje Sayısı: Ana Proje Sayısı + Alt Proje Sayısı*

*** Münferit projeler sayılırken bir DPT numarası alan projenin detayındaki alt projeler sayılmış olup, ana proje sayılmamıştır.*

Grafik 8. Proje Stoklarının Yıllara Göre Dağılımı (Adet)

İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana gibi büyük şehirlerimizin civarında hizmet veren bu yollar ülkemizin en yoğun trafiğe sahip güzergâhları üzerinde bulunmaktadır.

1 Ocak 2003 itibariyle 1.714 km olan otoyol ağımız Eylül 2014 tarihi itibariyle 2.244 km'ye ulaşmıştır.

Halen 34,3 km uzunluğundaki otoyol ve bağlantı yolunda çalışmalar sürdürülmektedir. Bu yollar;

- İzmir çevreyolu (9 km),
- Kemerhisar - Pozantı (Kemerhisar-Niğde Bağlantı Yolu Kesimi) (19 km),
- Bursa çevre yolu (6,3 km)'dur.

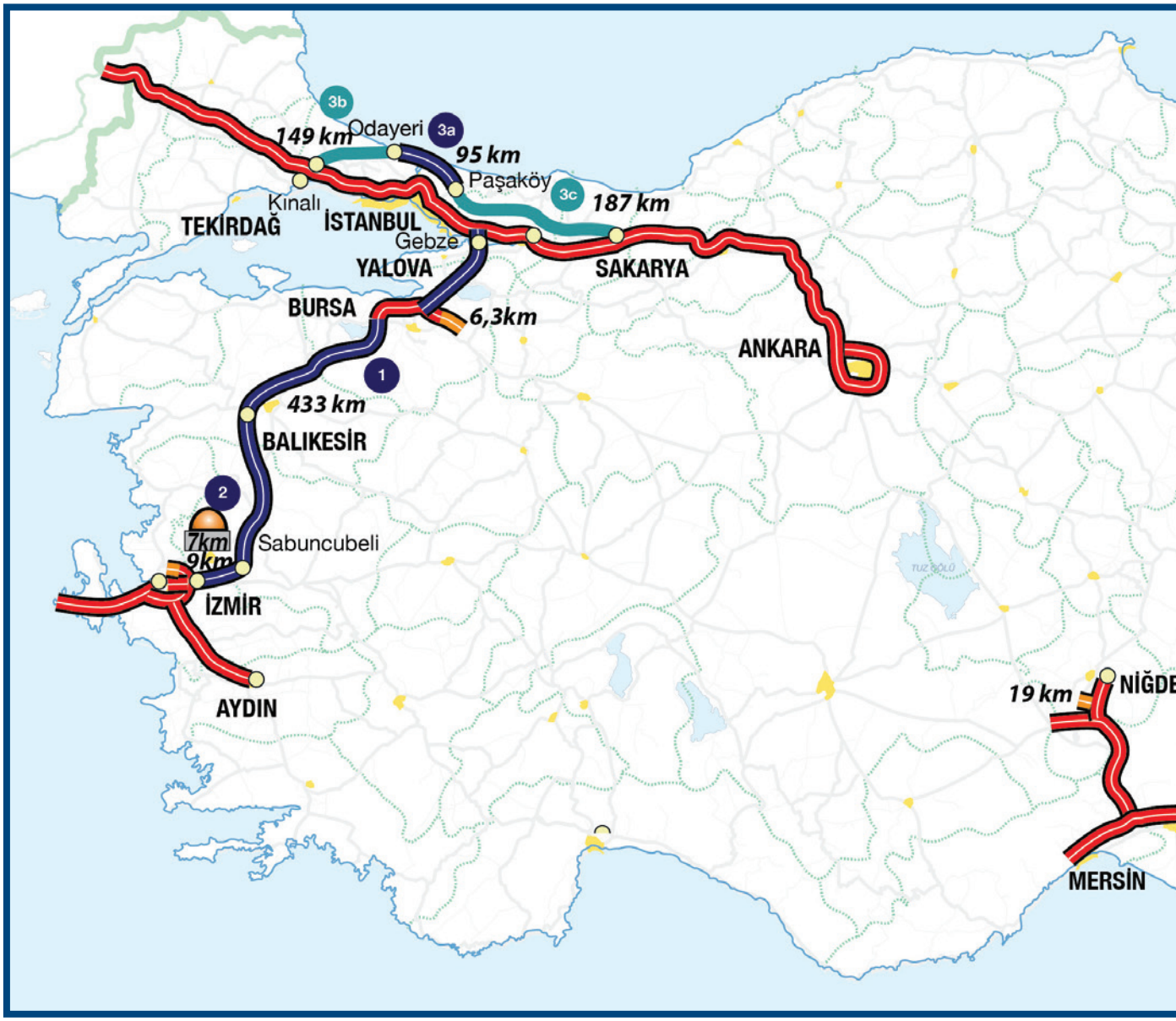
YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE YAPILACAK OTOYOL PROJELERİ

Avrupa'yı, Kafkaslara, Ortadoğu'ya ve Orta Asya'ya bağlayan, köprü konumundaki Türkiye'nin, batıdan doğuya kesintisiz ulaşım imkânını sağlayacak otoyol ağı 2023 yılına kadar planlanmış olup, Yap-İşlet-Devret modeliyle 5.748 km uzunluğundaki 20 adet projenin yapımı gerçekleştirilecektir (Harita 1-2-3-4).

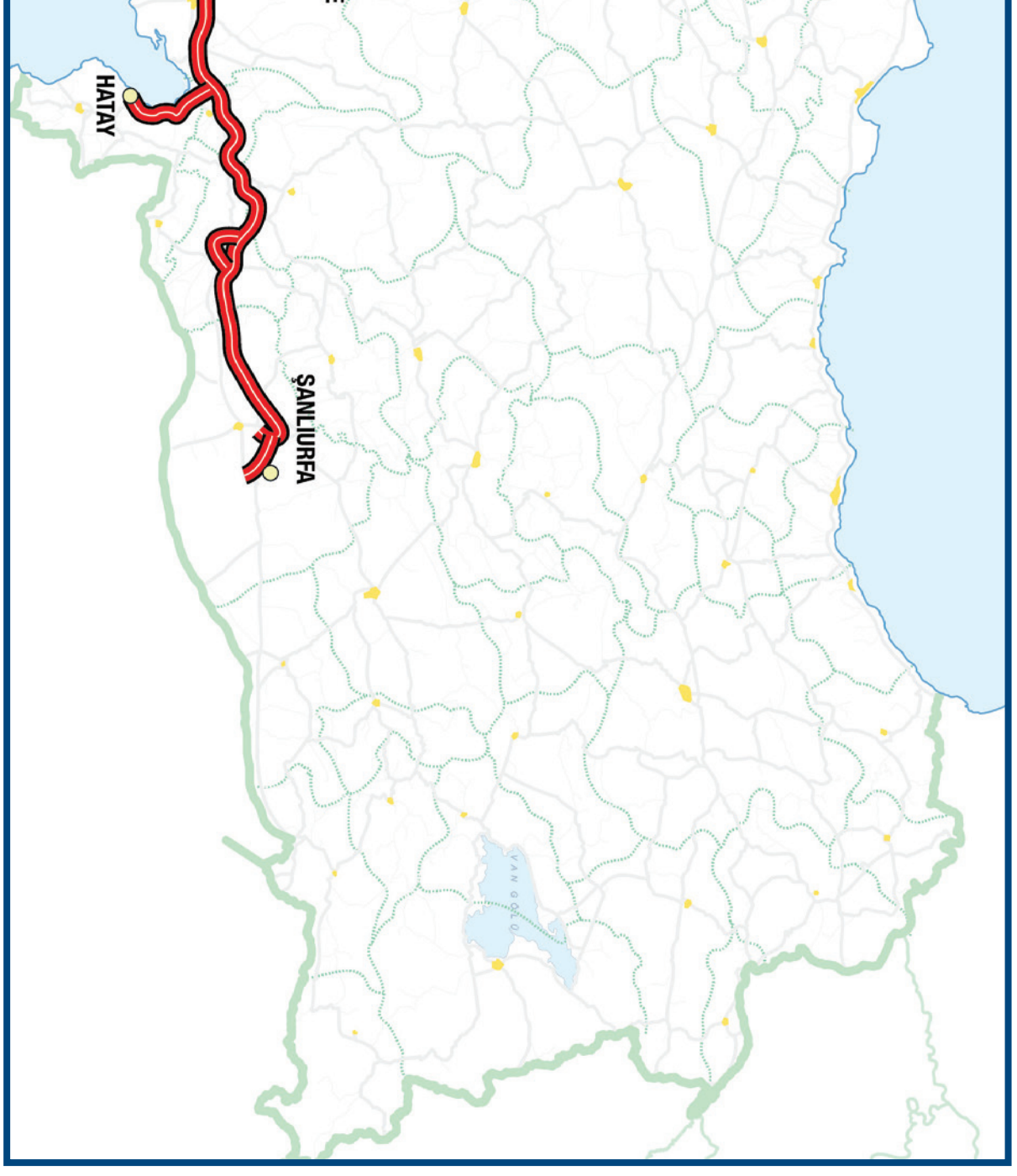
Bu projelerden 535 km'lik kesiminde yapım çalışmaları devam etmekte olup, kalan 5.213 km'lik kesimde ise proje çalışmaları sürdürülmektedir.

YİD MODELİ İLE YAPIMI PLANLANAN PROJELER /UZUNLUĞU (km)

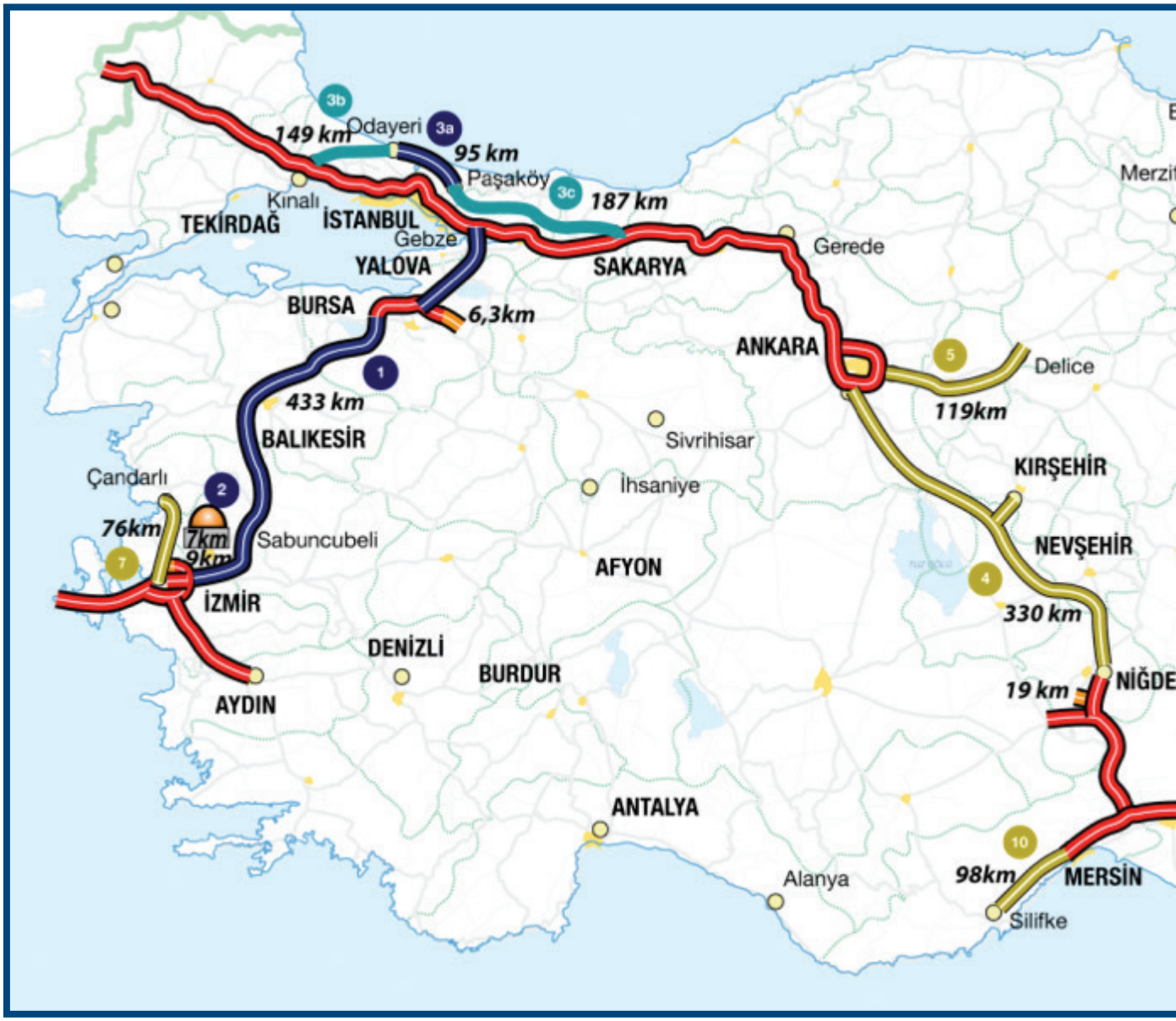
Harita 1. Yapımı Devam Eden ve İhale Aşamasında Olan YİD Projeleri

YAPIM ÇALIŞMALARI DEVAM EDEN YİD PROJELERİ	535 Km
1- Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu	433 Km
2- Sabuncubeli Tüneli	7 Km
3- a- Kuzey Marmara Otoyolu (3. Boğaz Köp. Dahil) Odayeri-Paşaköy K.	95 Km
İHALE AŞAMASINDA OLAN YİD PROJELERİ	**336 Km**
3-b- Kuzey Marmara Otoyolu (3. Boğaz Köp. Dahil) Kınalı-Odayeri K.	149 Km
3-c- Kuzey Marmara Otoyolu (3. Boğaz Köp. Dahil) Kurtköy-Akyazı K.	187 Km

HATAY
ŞANLIURFA
VAN GÖLÜ

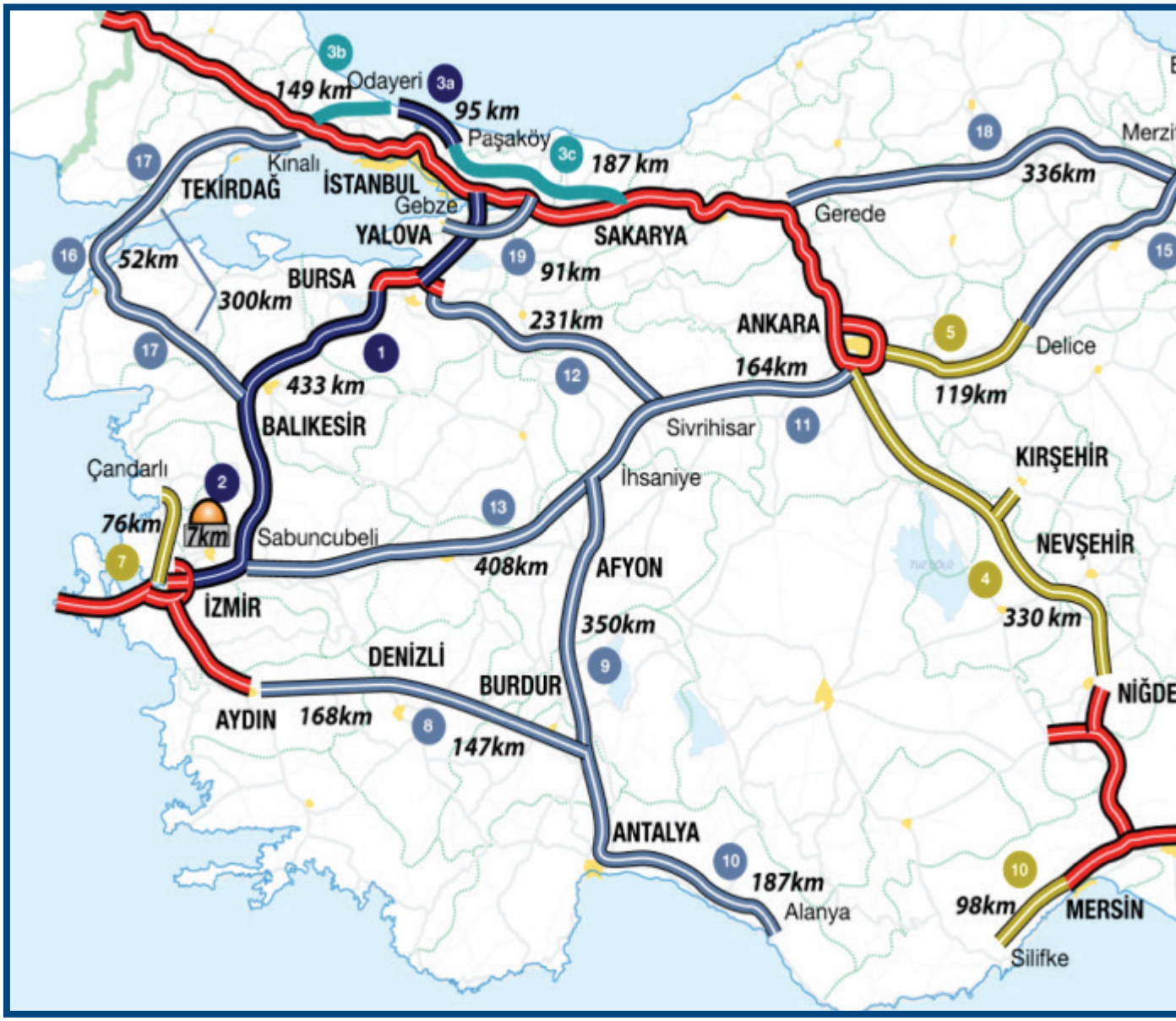
Harita 2. 2023 Hedef YİD Projeleri (1. Grup)

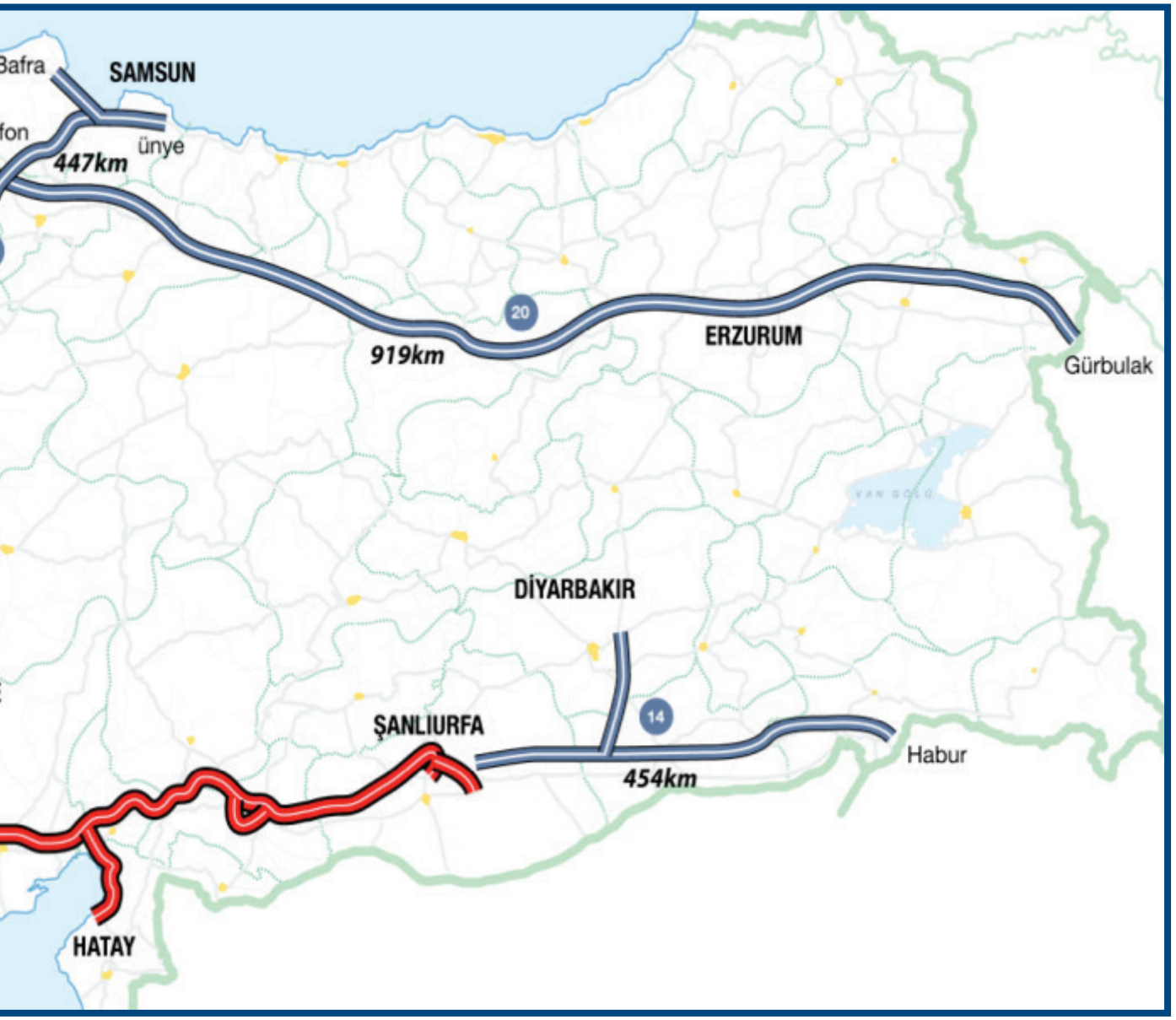
2023 HEDEF YİD PROJELERİ (1. GRUP)	623 Km
4- Ankara-Niğde Otoyolu (Kırşehir Bağlantı Yolu Dahil)	330 Km
5- Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu	119 Km
6- Mersin-Silifke (Taşucu) Otoyolu	98 Km
7- Çiğli-Aliağa-Çandarlı Otoyolu	76 Km

Bafra
SAMSUN
ünye
fon
ERZURUM
Gürbulak
DİYARBAKIR
ŞANLIURFA
Habur
HATAY

Harita 3. 2023 Hedef YİD Projeleri (2. Grup)

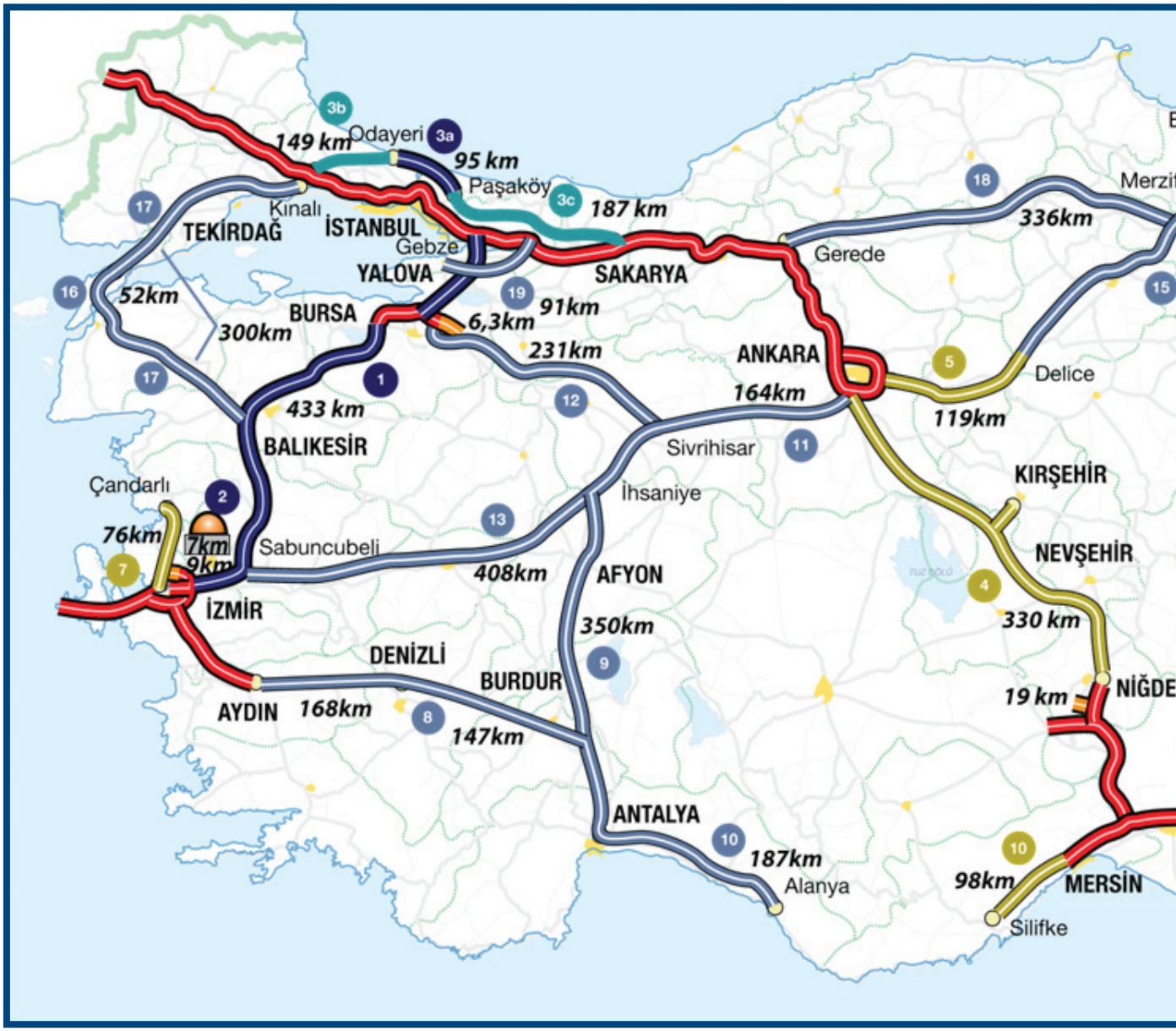
2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2. GRUP)	4.254 Km
8- Aydın-Denizli-Burdur Otoyolu	315 Km
9- Afyonkarahisar-Burdur-Antalya Otoyolu	350 Km
10- Antalya-Alanya Otoyolu	187 Km
11- Ankara-Sivrihisar Otoyolu	164 Km
12- Sivrihisar-Bursa Otoyolu	231 Km
13- Sivrihisar-İzmir Otoyolu	408 Km
14- Şanlıurfa-Diyarbakır-Habur Otoyolu	454 Km
15- Delice-Samsun Otoyolu (Bafra-Ünye Arası Dahil)	447 Km

2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2. GRUP)	4.254 Km
16- Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir Otoyolu 2. Kesim (Boğaz Köprüsü Geçişi Dahil)	52 Km
17- Kınalı-Tekirdağ-Çanakkale-Balıkesir Otoyolu 1. Kesim (Boğaz Köprüsü Geçişi Hariç)	300 Km
18- Gerede-Merzifon Otoyolu	336 Km
19- Yalova-İzmit Otoyolu	91 Km
20- Merzifon-Gürbulak Otoyolu	919 Km

2023 Hedef YİD Projeleri (Toplam) 5.748 km

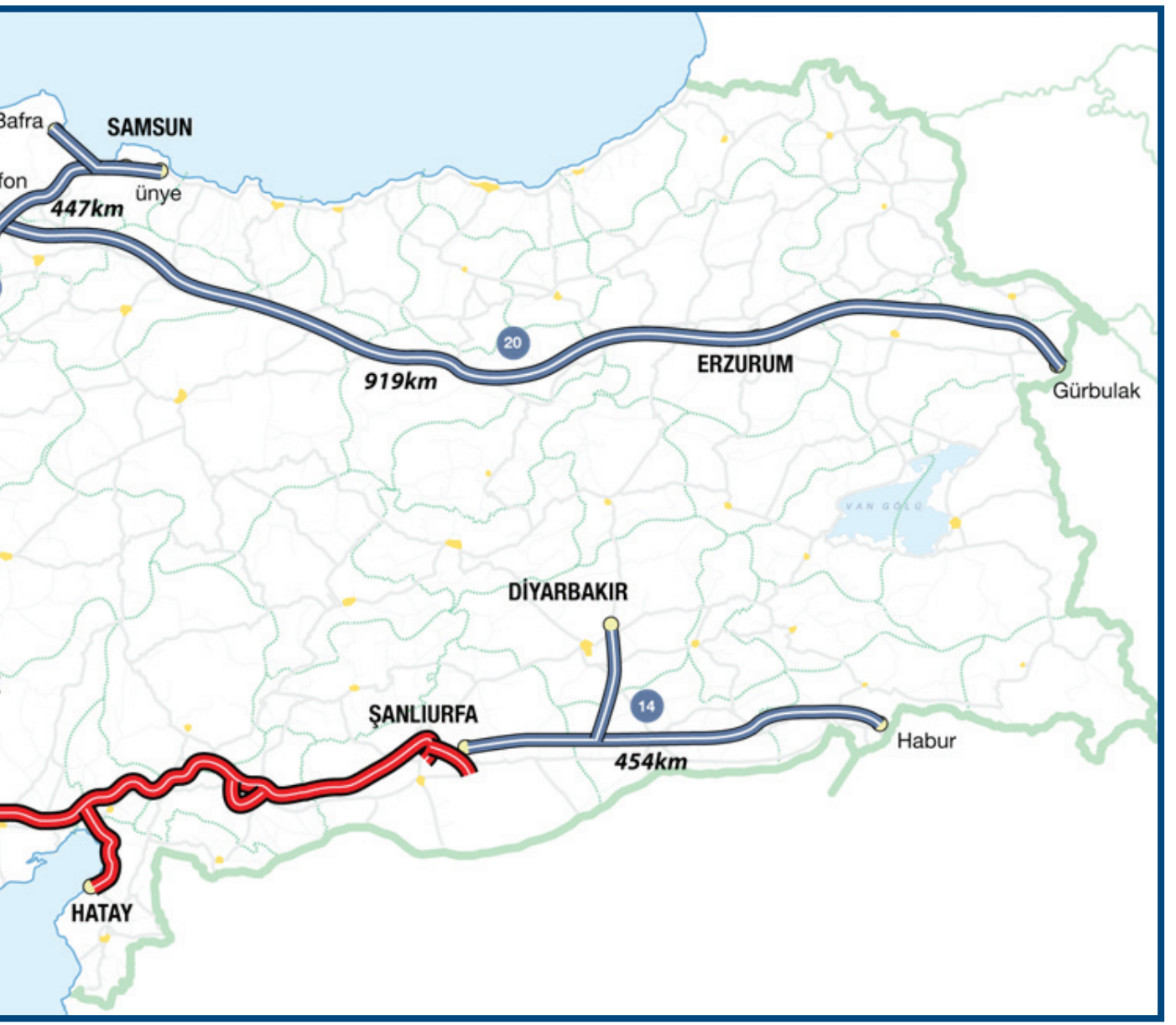
Harita 4. Yap-İşlet-Devret Projeleri (2023 Yılı Hedefleri)

	HİZMETE AÇIK OTOYOLLAR	2 244 km
	YAPIMI DEVAM EDEN (Bütçeli) OTOYOLLAR	34,3 km
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (Yapım Çalışmaları Başlanan)	535 km
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (İhale Aşamasında)	336 km
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (1. Grup)	623 km
	2023 HEDEF YİD PROJELERİ (2. Grup)	4 254 km

5.748 Km

TOPLAM: 8.026

Bafra
SAMSUN
fon
ünye
447km
20
919km
ERZURUM
Gürbulak
VAN GÖLÜ
DİYARBAKIR
14
ŞANLIURFA
454km
Habur
HATAY

Gebze-Orhangazi-İzmir Otoyolu

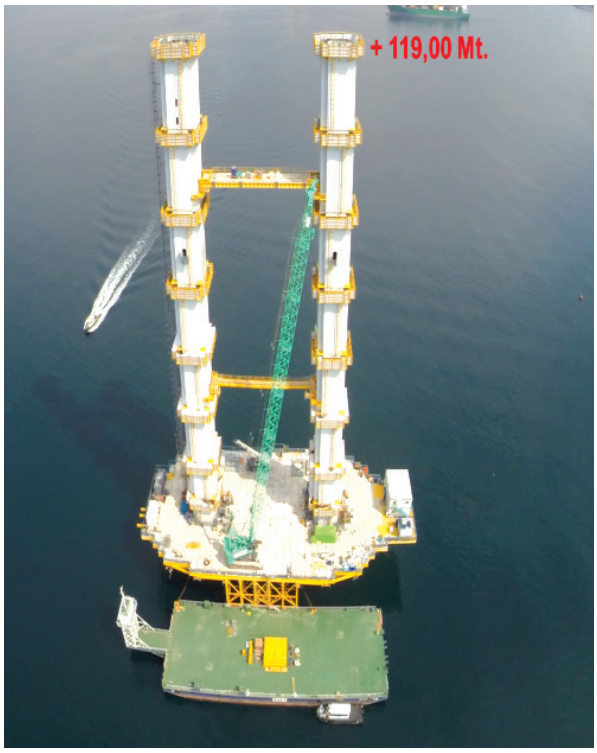
(İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dâhil) (433 km)

Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli ile yapılması planlanan birinci öncelikli projelerimizden Gebze-Orhangazi- İzmir (İzmit Körfez geçişi ve bağlantı yolları dâhil) Otoyolu Projesi'nin yapım çalışmaları başlamıştır.

384 km otoyol ve 49 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 433 km uzunluğundadır.

Projenin Amacı

Gebze-Yalova-Bursa-Balıkesir-Manisa-İzmir (İzmit Körfez Geçişi Dâhil) Otoyolu güzergâhı, Avrupa Yolları kapsamında bulunan E–Yolları ağında yer almaktadır. Aynı zamanda TEM (Trans European North-South Motorway Project) güzergâhının bir parçası olan bu yol, Türkiye'nin hem yük hem de yolcu taşımacılığında trafik talebinin en yoğun olduğu ana karayolu koridorlarındandır.

Çelik Kule Çalışmaları

Ayrıca;

- Marmara Bölgesi ile Ege Bölgesi Otoyol ağı ile bağlanmış olacak ve mevcut Gebze-Orhangazi-İzmir aksının trafik yükü % 30 nispetinde azalacaktır.

- Seyahat süresi İstanbul'dan; Bursa'ya 3 saatten 1 saate, İzmir'e 8 saatten 4 saate, Eskişehir'e 4 saatten 2,5 saate inecektir.

- Marmara Bölgesinden büyük turizm potansiyeli olan Güney Ege Bölgesine ve Antalya'ya ulaşım daha kısalacaktır.

- Balıkesir ve Manisa sanayi yatırımları için yeni çekim alanı olacaktır.

- Güzergâh çevresinde yer alan Eskişehir-Bozüyük-Bilecik Bölgesinin sanayisine olumlu katkı sağlayacaktır.

- İzmir Limanı, Marmara Bölgesi Limanları ve yapımı planlanan Çandarlı Limanı ile bağlantı sağlanacaktır.

- Körfeze yapılacak asma köprü ile Körfezi geçme süresi 1 saatten 6 dakikaya inecektir.

- Taşıt-işletme giderleri düşecektir.

- Olumsuz çevresel etkiler (trafik sıkışıklığının neden olduğu emisyon artışları, gürültü kirliliği vb.) en aza inecektir.

- Yolun geometrik standardının yetersizliğinden kaynaklanan trafik kazalarında azalma sağlanacaktır.

Eylül 2014 itibariyle;

* İzmit Körfez Geçişi Köprüsünün projelendirmesi tamamlanmış olup, asma köprünün çelik kule temeli ile ilgili kazık çakma çalışmaları da tamamlanmıştır. Çelik kule imalatı ve ankrajlarda beton işleri devam etmektedir.

* Köprü Kuleleri çelik imalatları ile köprü tabliyesi çelik imalatları da iş programına uygun olarak sürdürülmektedir.

* Gebze - Orhangazi arasında otoyol gövdesindeki sanat yapıları, toprak işleri ve üstyapı imalatları ile Samanlı

Tüneli'nde yapım çalışmaları devam etmektedir.

* Orhangazi- Bursa arasında otoyol gövdesindeki sanat yapıları ve toprak işleri imalatları ile Selçukgazi Tüneli'nde yapım çalışmaları devam etmektedir.

* Manisa- İzmir arasında otoyol gövdesindeki sanat yapıları ve toprak işleri imalatları ile Belkahve Tüneli'nde yapım çalışmaları devam etmektedir.

* Projenin öncelikli bölümü olan Gebze - Bursa ile Manisa-İzmir arasında toplam 82 km'lik otoyol bölümünün kamulaştırma işlemleri tamamlanmıştır.

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri–Paşaköy Kesimi

(İstanbul 3.Boğaz Köprüsü Dahil) (95 km)

Projenin Amacı

• Türkiye'nin gayri safi yurt içi milli hasılasına en yüksek katkıyı sağlayan, ülke ekonomisinin belkemiğini oluşturan ve nüfusun önemli bir bölümünün yaşadığı Marmara Bölgesinde mevcut yollarda artan trafik yoğunluğu sonucunda, yol güvenliği, seyahat süresinin uzaması gibi problemlerle karşı karşıya kalınmaktadır.

• Ülkemizin en büyük metropolitanı ve sanayi kenti olan İstanbul'un önemli bir ekonomik, kültürel, turistik ve sosyal merkez olması nedeniyle, mevcut ulaşım sistemleri özellikle boğaz geçişlerinde kapasitelerinin üzerinde bir trafik yükü altındadır.

• Yaklaşık 16-17 yıl önce hizmete giren İstanbul civarındaki TEM Otoyolunun bütün kesimlerinde (İzmit-Kınalı arasında) kapasitenin üzerinde trafik hacmi oluşmuştur. Son üç yılda trafik yoğunluğu, Avrupa Yakasındaki O-3 (TEM) Otoyolunda %16, %13 ve %10, Asya Yakasındaki O-4 (TEM) Otoyolunda ise %21, %16 ve %12 oranlarında artmıştır. Bu oranların bir diğer sonucu ise yakın gelecekte, bu otoyollarda daha fazla araç kuyruğunun olacağı ve durkalk düzeninin Hadımköy ile Kurtköy arasında fazlasıyla görülmeye başlanarak, trafiğin daha da aksayacağı gerçeğidir. Bu durum, ülke ekonomisini de olumsuz etkileyecektir. Bu güzergâhlarda; olumsuz hava şartları ve kaza anlarında, kapasitenin düşmesi nedeniyle ulaşım tamamen aksamakta ve şehir içi trafiği de olumsuz etkilemektedir. Ayrıca hava kirliliği, çevre sorunları ve ekonomik kayıplara sebep olmaktadır.

Kuzey Marmara Otoyolu / Odayeri – Paşaköy Kesimi (İstanbul 3. Boğaz Köprüsü Dahil) projesinin hizmete girmesiyle;

• İstanbul'daki transit trafik yükünün hafifletilmesi, araçların şehir içi trafiğine girmeden erişim kontrollü, yüksek standartlı, kesintisiz, emniyetli ve konforlu bir yol ile zamandan tasarruf edilerek transit geçişin sağlanması,

• Diğer ulaşım modları ile entegrasyonun sağlanmasıyla, İstanbul şehir içi trafiğinde yaşanan yoğunluğun azaltılması,

• Yoğun trafikten kaynaklanan hava kirliliği ve çevre sorunlarının ortadan kaldırılması

gerçekleştirilecektir.

Ayrıca, yılda yaklaşık 1 milyar 450 milyon Doları enerji, 335 milyon Doları işgücü kaybı olmak üzere toplam 1 milyar 785 milyon Dolar ekonomik kaybın önüne geçilecektir.

Proje güzergahı

• Odayeri Kavşağından başlayarak Paşaköy Kavşağı sonrasında proje sonuna kadar, yaklaşık 60 km uzunluğundaki 2x4 şeritli otoyol kesimi;

• Odayeri Kavşağından başlayarak, mevcut Mahmutbey Batı Kavşağına gerekli düzenlemeler yapılarak bağlanacak şekilde, yaklaşık 22 km 2x4 şeritli otoyol bağlantı yolu;

• Reşadiye Kavşağından başlayarak Çamlık Kavşağına kadar, yaklaşık 13 km 2x4 şeritli otoyol bağlantı yolunu kap-

samaktadır. Söz konusu bağlantı yolu üzerinde Çekmeköy kavşağı yer almaktadır.

• Odayeri - Paşaköy arası otoyol kesiminde, toplam uzunluğu 1875 metre olan 2x4 şeritli 3. Boğaz Köprüsü öncesinde Uskumruköy Kavşağı, sonrasında ise sırasıyla Riva, Paşamandıra, Reşadiye, Alemdağ ve Paşaköy Kavşakları bulunmaktadır.

• Reşadiye Kavşağından ayrılan bağlantı yolu Ümraniye bağlantısını sağlarken; Odayeri Kavşağından Mahmutbey Batı Kavşağına kadar uzanan bağlantı yolu üzerinde sırasıyla, Işıklar, Fenertepe, Başakşehir, Başakşehir Merkez, İkitelli ve İstoç Kavşakları yer almaktadır.

Projede; aynı platformda 2x4 şeritli otoyol ile 2x1 şeritli demiryolu geçişi bulunan 2164 m uzunluğunda bir asma köprü, 37 adet viyadük, 2 adet delme 2 adet aç-kapa tünel, 46 adet altgeçit köprüsü, 52 adet üstgeçit köprüsü, 8 adet dere köprüsü ve 204 adet menfez mevcuttur.

Eylül 2014 itibariyle;

• Güzergâh açılması ve harita alımı işleri ile birlikte, 41,7 milyon m³ kazı (Gerçekleşme:%67), 17,1 milyon m³ dolgu

Güzergâh Kazısı ve Dolgusu

Tünel Çalışmaları

(Gerçekleşme:%48) çalışması yapılmış; 92 adet menfez ve 2 adet altgeçit, 1 adet üstgeçit ile 3.Boğaz Köprüsü temel şaft kazıları ve temelleri tamamlanmıştır.

• 24 viyadük ile 24 altgeçit ve dere köprüleri ile 20 üst geçitte betonarme imalatlar, kule, yaklaşım viyadüğü ve ankraj bölgesi imalatları yapılmakta, ayrıca 27 menfez ile Riva ve Çamlık tünellerinde çalışmalar sürdürülmektedir. (Riva giriş ve çıkış ile Çamlık çıkış portalleri tamamlanmış olup, tünel imalatları çeşitli aşamalarda devam etmektedir.)

• Kule beton imalatları ile ilgili her iki yakada da kayar kalıp sistemi sökülerek otomatik tırmanır kalıp sistemine geçiş yapılmıştır.

• Kule betonarme yüksekliği Avrupa Yakası'nda 275 m, Asya Yakası'nda 270 m yüksekliğine ulaşmış olup, haftada 4,5 m ilerleme sağlanmaktadır. Çalışmalar deniz seviyesine göre 281,60 m kotunda devam etmektedir. Betonarme tabliye segment 5 ve 6'nın imalatları her iki yakada devam etmektedir.

• Toplam yatırım tutarı 4.446 milyon TL olup yapım süresi 2 yıl 6 aydır. Kuzey Marmara (3.Boğaz Köprüsü Dâhil) Otoyolu Projesi Odayeri - Paşaköy (3.Boğaz Köprüsü Dâhil) Kesimi İşinde Kredi anlaşması imzalanmış olup, sözleşme 13.05.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yapım dâhil işletme süresi 10 yıl 2 ay 20 gündür.

Sabuncubeli Tüneli (7 km)

Projede ana amaç, İzmir ile Manisa illerini birbirine bağlayan en kestirme güzergâh olan Sabuncubeli geçidinin tünel ile geçilerek, söz konusu güzergâhı yüksek standartlı bir yol haline getirmektir. Projenin tamamlanması ile mevcut yoldaki yüksek eğim ve küçük kurplar vb. düşük standartlar iyileştirilerek, yol kullanıcılarına güvenli ve konforlu seyahat imkânı sağlanması, oluşabilecek trafik kazalarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, kış aylarında yaşanan ulaşım sorunları ortadan kalkacak, yüksek maliyetli bakım ve işletme giderleri ve zamandan tasarruf edilecektir.

Sabuncubeli Tüneli Projesi; İzmir – Manisa Devlet Yolunun Sabuncubeli mevkiinde 3,97 km tünel ve 2,51 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 6,48 km uzunluğunda 2 x 2 şeritli devlet yolundan oluşmaktadır. Bölünmüş yol olarak projelendirilen güzergâhta, tünel de çift tüp olarak projelendirilmiştir.

Yatırım tutarı 110 milyon TL olup, yapım süresi 3 yıldır. İşin uygulama sözleşmesi kredi anlaşması imzalandıktan sonra 23.07.2013 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Buna göre planlanan bitiş tarihi 23.07.2016'dır. Yapım dâhil işletme süresi 12 yıl 11 ay 11 gündür.

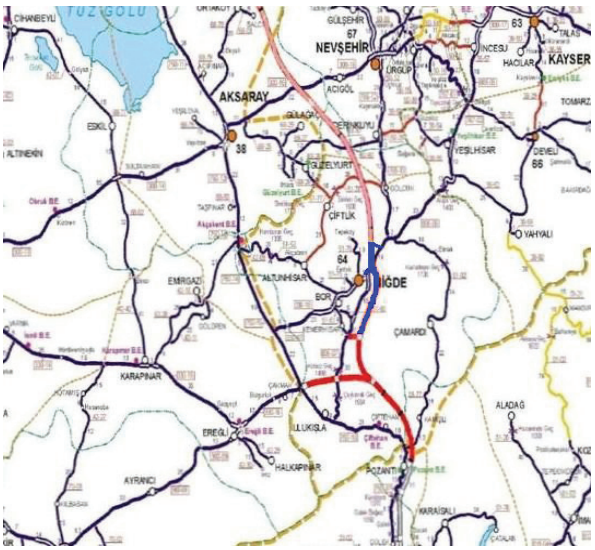
Eylül 2014 itibariyle; İzmir portalinde sol tüpte aç-kapa yapısı dahil toplam 1.316 m, sağ tüpte aç-kapa yapısı dahil toplam 1.258 m tünel kazısı tamamlanmıştır. Manisa portalinde ise sol tüpte aç-kapa yapısı dahil toplam 87 m, sağ tüpte aç-kapa yapısı dahil toplam 197 m tünel kazısı tamamlanmıştır.

YAPIMI DEVAM EDEN OTOYOL PROJELERİ

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu (Kemerhisar ve Niğde Bağlantı Yolu Dahil)

Harita 5.

Kemerhisar-Pozantı Otoyolu; 95,6 km otoyol gövde ve 55 km bağlantı yolu olmak üzere toplam 150,6 km uzunluğundadır. 4 kesim halinde ihalesi yapılan bu projede, Eminlik-Çiftehan (15 km otoyol gövde) ve Kemerhisar-Eminlik (23,55 km otoyol gövde ve 31,38 km bağlantı yolu) kesimleri tamamlanarak trafiğe açılmış ve kesin kabulleri de yapılmıştır.

Çiftehan-Pozantı Kesimi tamamen (16 km otoyol gövde ve 2,5 km bağlantı yolu) trafiğe açık olup, bu kesimde servis alanında ve taş düşmelerine karşı yapılan koruma yapılarında çalışmalar devam etmektedir.

Gölcük-Kemerhisar Kesimi 62,2 km (41 km otoyol gövde ve 21,2 km bağlantı yolu) uzunluğunda olup, kesimin tamamının geçici kabulü yapılmıştır. Ancak, sadece 42,6 km'lik kısım (33 km otoyol gövde ve 9,6 km bağlantı yolu) trafiğe açıktır.

Kısaca 150,5 km uzunluğundaki Kemerhisar-Pozantı Otoyolunda toplam 131 km (87,5 km otoyol gövde ve 43,5 km bağlantı yolu) trafiğe açık durumdadır. Geriye kalan 19,6 km (8 km otoyol ve 11,6 km bağlantı yolunda) çalışmalar tamamlanmış ancak henüz trafiğe açılmamıştır (Harita 5).

KEMERHİSAR-EMİNLİK (54,9 km)
Tamamı Trafiğe Açık

EMİNLİK -ÇİFTEHAN (15 km)
Tamamı Trafiğe Açık

GÖLCÜK-KEMERHİSAR (62,2 km)
Tamamı Trafiğe Açık

ÇİFTEHAN-POZANTI (18,5 km)
Tamamı Trafiğe Açık

Bursa Çevre Yolu (Yalova Ayr.– Turanköy Köprülü Kavşağı Kesimi)

Harita 6.

80 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolunun, 40 km uzunluğundaki Bursa Çevreyolu Yalova Ayr.-Karacabey Köprülü Kavşağı Kesimi tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Yalova Ayr.–Turanköy Köprülü Kavşağı Kesimi; 32 km'si otoyol ve 8 km'si bağlantı yolu olmak üzere toplam 40 km uzunluğundadır. Bu kesime ait 34 km'lik otoyol trafiğe açık durumdadır. Bağlantı yollarından kalan 6 km'lik kesimin (Samanlı Bağlantı Yolu) 2014 yılında aşınma seviyesinde tamamlanarak trafiğe açılması hedeflenmektedir (Harita 6).

İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu

188 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu'nun 170,5 km'si tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan 17,5 km'lik kesimin 7,5 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu Harmandalı Kavşağı - Koyundere Kavşağı arası otoyol standardındaki yolun 2014 yılı sonunda tamamının bitirilmesi hedeflenmektedir.

10 km uzunluğundaki İzmir Çevreyolu-Aydın Otoyolu, Aydın-Denizli Devlet Yolu Bağlantısının ise 2011 yılının Ekim ayında ihale süreci tamamlanmıştır. Otoyol standardındaki yolun bu kesiminde 7 adet 357 metre uzunluğunda köprü,

9 adet 389,04 metre uzunluğunda altgeçit, 30 adet 1.699,5 metre uzunluğunda kutu menfez bulunmaktadır.

Kamulaştırmanın tamamlandığı alanlarda sanat yapıları ve toprak işlerinde çalışmalara devam edilmektedir. Projenin 2015 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Konak Tüneli

İzmir'in uzun yıllardır kent içi trafiğinin can damarlarından olan, pek çok İzmirlinin artık yoğunluk sorununun çözülmesi gerektiğine inandığı Mürselpaşa Bulvarı üstünden Mustafa Kemalpaşa Bulvarına bağlanan trafik, tünel geçişi ile sağlanacaktır. Proje ile Kordon, Alsancak, Konak ve Çankaya'daki trafik yükü azaltılacak, böylece bu bölgelerde İzmirliler için daha fazla yaşam alanı oluşturulacaktır.

Konak Tüneli; 1,670 m'lik çift tüp tünel ve 6,256 m bağlantı yolu olmak üzere 7,93 m uzunluğunda olacaktır. Projede ayrıca, 200 m çapında köprülü dönel kavşak bulunmaktadır. Konak Tüneli Yeşildere bölgesinde Portal Güçlendirme çalışmaları, Aç-Kapa yapıları ile Yeşildere Köprülü Dönel Kavşağı'nın viyadük dahil büyük bir kısmı tamamlanmış olup, tünel delme çalışmaları devam etmektedir. 200 m çapındaki Yeşildere Köprülü Kavşağı tamamlanmış ve trafiğe açılmıştır.

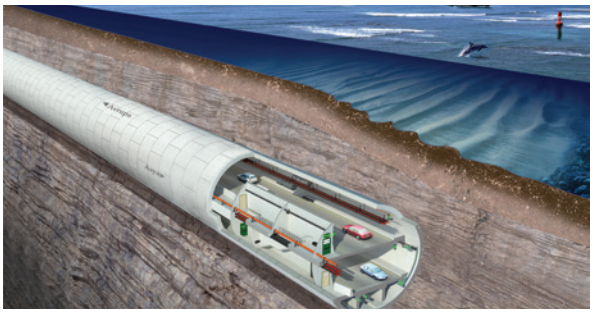
Yeşildere tarafında; Aç- Kapa Yapısı dahil sağ tüpte 1.202 m ve sol tüpte 1.148 m, Konak tarafında; sol tüpte 137 m, sağ tüpte 64 m kazı çalışması tamamlanmıştır. Kaplama betonu sağ tüpte 572 m, sol tüpte 758 m imalat tamamlanmıştır.

Projenin 2015 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Avrasya Tüneli (İstanbul Boğazı Karayolu Boğaz Tüp Geçiş Projesi)

Anadolu Yakasında İstanbul-Ankara Devlet Yolu (E-5 Karayolu) ile Avrupa Yakasında tarihi yarımadadaki Kennedy Caddesini (Sahil yolu) birleştirecek, sadece otomobil ve minibüsler gibi hafif araçların kullanabileceği proje, iki şeritli çift kat 3,4 km uzunlukta TBM tünelden, 2 km NATM + Aç-Kapa karayolu tünellerinden ve 9,2 km mevcut yolların genişletilmesi ve iyileştirilmesinden oluşan toplam 14,6 km uzunluğunda bir karayolu projesidir (Harita 7).

1.245.121.188 ABD doları yatırım tutarı ile Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında tek seferde ihale edilmiş olması, bu projemizi ülkemiz açısından ayrıcalıklı hale getirmektedir.

Harita 7.Avrasya Tüneli

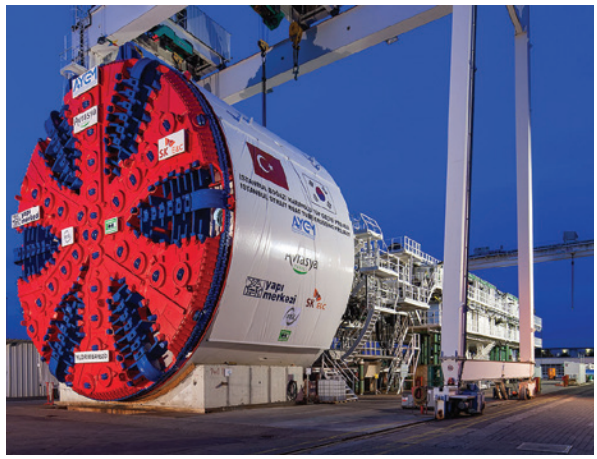

Projenin Amaçları

- İstanbul'da doğu-batı aksında özellikle doruk saatlerde yoğun trafik oluşmaktadır. Mevcut Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprülerinin trafik yüklerini paylaşarak İstanbul'un daha dengeli bir şehir içi ulaşımı hedefine katkıda bulunacaktır.
- Projenin başlangıç ve bitiş noktaları arasında karayolu ile yolculuk süresi ortalama 42 dakika olup, trafiğin yoğun olduğu saatlerde bu süre 60 dakika ile 100 dakika arasında değişmektedir. 120.000-130.000 araç/gün kapasitesiyle hizmet verecek proje ile seyahat süresi 15 dakika olacaktır.
- Trafikteki uzun seyahat süresi sebebiyle yoğun bir şekilde atmosfere salınan egzoz gazları ile CO, PM, Nox ve SO2 gibi zararlı gazlar, bu projenin gerçekleştirilmesi ile önemli ölçüde azalacaktır.
- Proje ile Tarihi Yarımadaya giren araç sayısı ve Tarihi Yarımada'da oluşan toplam transit yolculuk azalacaktır.

Teknik Özellikler

- Toplam Hat Uzunluğu : 14.6 km,
- TBM+NATM Tünel Uz. : 5.4 km.
- Yapım Süresi : 4 yıl 7 ay.
- İşletme Süresi : 24 yıl 5 ay.
- Yaklaşım tünelleri NATM (Yeni Avusturya Tünel Açma Metodu) ve Aç-Kapa Metodu ile inşa edilecektir.
- 30 Ocak 2013 itibariyle yer teslimi yapılarak 4 yıl, 7 aylık yatırım dönemi başlamıştır.
- İşletme Koordinasyon Protokolü (AYGM, KGM, İBB, EGM, ATAŞ arasında) Şubat 2013'te yapılmıştır.
- İnşaat tekniği olarak; deniz altında kalan kısım için ileri teknoloji ürünü TBM (Tünel Açma Makineleri), diğer bölümlerde ise "Aç-kapa" ve "NATM" (Yeni Avusturya Metodu) gibi geleneksel tünel açma yöntemlerinden yararlanılmaktadır.

- TBM Portalı olarak kullanılacak Asya Geçiş Kutusu kazı destek sistemleri ve kazı imalatları ile TBM'e ait Bulamaç Arıtma Tesisi imalatı tamamlanmıştır.
- TBM 3 Eylül 2013 tarihinde inşaat sahasına getirilmiş, kurulumu test ve devreye alması tamamlanarak, 19 Nisan 2014 tarihinde kazıya başlanmıştır.
- TBM'in dış çapı 13,7 metre, iç çapı 13,4 metredir.
- Tünel'in dış çapı 13,2 metre iç çapı 12 metredir.
- 30 Eylül 2014 itibariyle;

- 3.340 m uzunluğundaki TBM Tünelinde 1.104 m ilerleme sağlanmıştır.
- Eyüp Aksoy kavşağı Asya Geçiş Kutusu arası NATM kazılarında; toplam 557 m / 1892 m (altyapı) ilerleme sağlanmıştır.
- TBM'in çıkacağı Avrupa Geçiş Kutusunda, Aç-Kapa ve U kesitte diyafram duvarları imalatları devam etmektedir.
- Çatladıkapı, Samatya ve Yenikapı Kavşak bölgelerinde altyapı aktarım işlemleri devam etmektedir.
- Koşuyolu Köprü Genişletme ve Koşuyolu Kavşağı İstinat duvarı imalatları devam etmektedir.

BÖLÜNMÜŞ YOLLAR

1 Ocak 2003'te; **1.714 km**'si otoyol olmak üzere toplam **6.101 km** bölünmüş yol trafiğe hizmet vermekteydi.

1 Ocak 2003-Eylül 2014 tarihleri arasında ise **530 km**'si otoyol olmak üzere toplam **17.421 km** bölünmüş yol trafiğe açılmıştır. Eylül 2014 tarihi itibariyle Bölünmüş Yol uzunluğu **23.522 km**'ye ulaşmıştır.

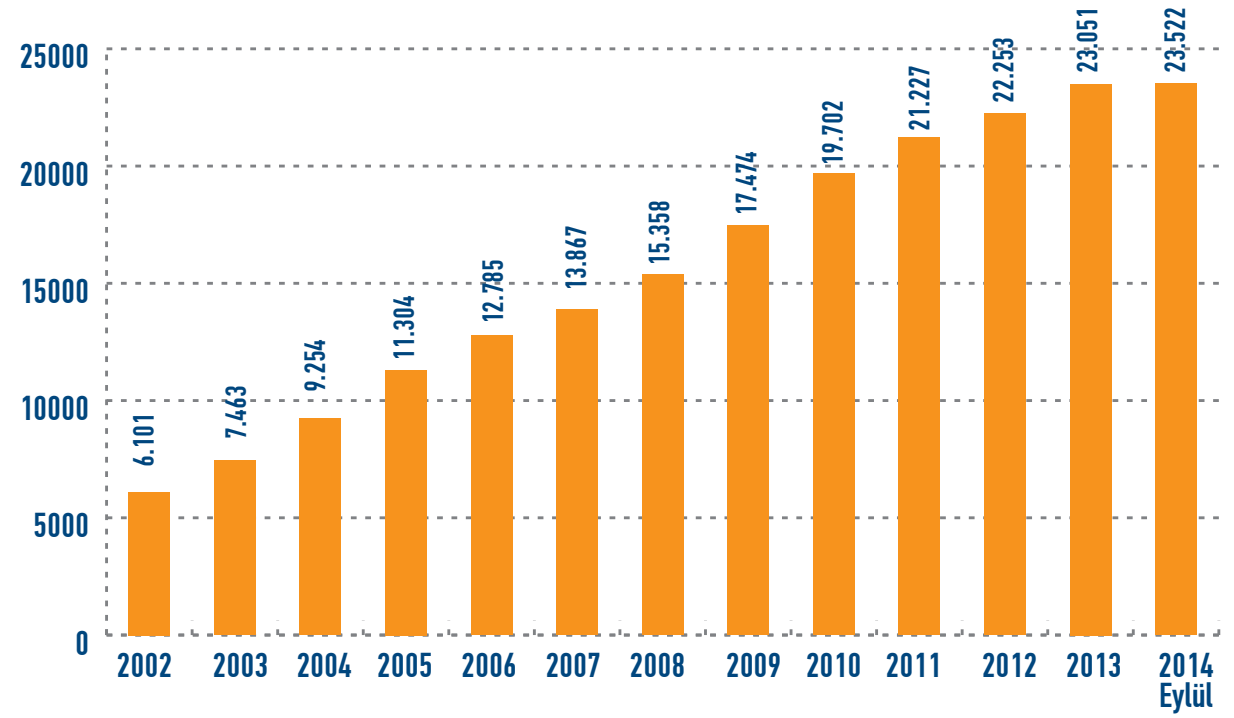
2014 yılı Eylül ayı itibariyle; **112 km**'si BSK kaplamalı, **359 km**'si sathi kaplamalı bölünmüş yol olmak üzere toplam **471 km** bölünmüş yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır (Tablo 7).

Tablo 7. BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (km)

	DEVLET VE İL YOLLARI			OTOYOLLAR	GENEL TOPLAM
	BSK	SK	TOPLAM	BSK	
2003 ÖNCESİ	2.176	2.211	4.387	1.714	6.101
2003	243	1.080	1.323	39	1.362
2004	261	1.504	1.765	26	1.791
2005	336	1.709	2.045	5	2.050
2006	260	980	1.240	241	1.481
2007	76	1.006	1.082		1.082
2008	396	1.081	1.477	14	1.491
2009	285	1.717	2.002	114	2.116
2010	380	1.776	2.156	72	2.228
2011	194	1.320	1.514	11	1.525
2012	380	646	1.026		1.026
2013	370	420	790	8	798
2014	112	359	471	0	471
2003-2014 TOPLAM	**3.293**	**13.598**	**16.891**	**530**	**17.421**
GENEL TOPLAM	**5.469**	**15.809**	**21.278**	**2.244**	**23.522**

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme ve Hedefler

Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme

Grafik 9. Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme (Yıl Sonu-km)

Tablo 8. Bölünmüş Yollarda İller Bazında Gerçekleşmeler

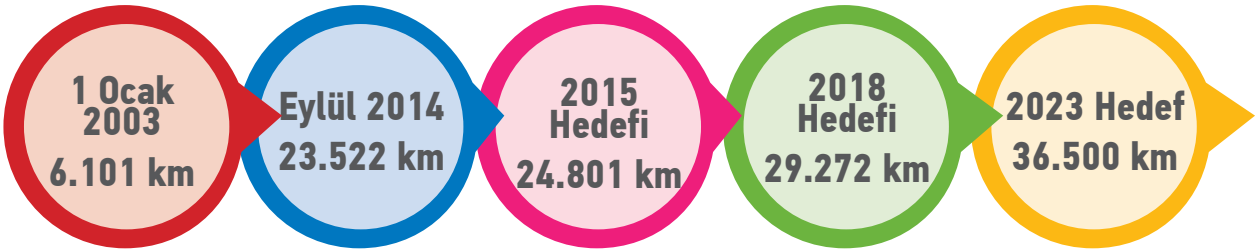
SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2014 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Eylül 2014 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
1	ADANA	249,0	149,8	389,3
2	ADIYAMAN	23,0	148,1	168,1
3	AFYON	53,6	440,5	474,4
4	AĞRI	17,0	296,5	291,0
5	AKSARAY	17,0	190,8	207,8
6	AMASYA	28,9	220,7	249,1
7	ANKARA	465,5	443,3	906,8
8	ANTALYA	197,1	307,5	501,2
9	ARDAHAN	0,0	61,0	54,0
10	ARTVİN	22,1	17,0	39,1
11	AYDIN	114,1	231,9	334,9
12	BALIKESİR	75,6	465,5	501,8
13	BARTIN	7,1	65,6	68,3
14	BATMAN	15,0	118,0	128,0
15	BAYBURT	2,0	76,3	75,8
16	BİLECİK	22,0	143,3	160,7
17	BİNGÖL	5,0	175,5	156,0
18	BİTLİS	19,0	258,9	266,9
19	BOLU	173,0	116,1	281,0
20	BURDUR	47,0	171,1	209,6
21	BURSA	199,6	257,7	443,8
22	ÇANAKKALE	13,8	277,5	277,5
23	ÇANKIRI	17,9	210,7	227,6
24	ÇORUM	58,7	253,0	299,8
25	DENİZLİ	67,0	257,2	314,4
26	DİYARBAKIR	44,0	342,5	371,5
27	DÜZCE	78,0	87,0	164,5
28	EDİRNE	70,0	182,7	252,7
29	ELAZIĞ	33,0	321,6	339,1

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2014 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Eylül 2014 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
30	ERZİNCAN	13,7	293,7	299,8
31	ERZURUM	49,0	508,0	534,0
32	ESKİŞEHİR	90,0	214,0	304,0
33	GAZİANTEP	116,2	235,6	342,6
34	GİRESUN	27,5	85,1	112,6
35	GÜMÜŞHANE	1,0	64,3	48,7
36	HAKKARİ	1,0	70,2	66,2
37	HATAY	150,5	294,6	439,1
38	IĞDIR	10,0	172,0	182,0
39	ISPARTA	92,0	75,3	167,3
40	İÇEL	278,6	186,8	465,4
41	İSTANBUL	468,0	156,0	624,0
42	İZMİR	402,7	247,5	650,2
43	K.MARAŞ	72,3	212,2	284,5
44	KARABÜK	7,3	108,5	115,8
45	KARAMAN	19,0	89,4	108,4
46	KARS	22,0	187,0	209,0
47	KASTAMONU	46,6	241,1	287,7
48	KAYSERİ	82,6	418,2	500,8
49	KIRIKKALE	39,0	192,7	231,7
50	KIRKLARELİ	77,0	131,5	208,5
51	KIRŞEHİR	20,5	118,5	139,0
52	KİLİS	1,5	33,0	34,5
53	KOCAELİ	153,0	100,8	253,8
54	KONYA	167,0	761,7	928,7
55	KÜTAHYA	22,5	217,9	240,4
56	MALATYA	36,0	287,0	323,0
57	MANİSA	80,5	324,7	405,2
58	MARDİN	28,0	219,4	247,4

SIRA	İL	BÖLÜNMÜŞ YOLLAR (KM)		
		01.01.2003 İtibarıyla Bölünmüş Yollar	2003-2014 Tarihleri Arasında Yapılanlar	Eylül 2014 Tarihi İtibariyle Toplam Bölünmüş Yol Ağımız
59	MUĞLA	90,1	317,6	407,7
60	MUŞ	16,0	100,1	116,1
61	NEVŞEHİR	87,1	187,5	274,6
62	NİĞDE	53,8	217,5	271,3
63	ORDU	50,2	77,0	127,2
64	OSMANİYE	105,1	38,5	143,6
65	RİZE	20,2	93,2	113,4
66	SAKARYA	133,0	198,9	331,9
67	SAMSUN	119,9	183,1	303,0
68	SİİRT	7,0	112,5	119,5
69	SİNOP	4,0	109,8	113,8
70	SİVAS	23,8	698,9	722,7
71	Ş.URFA	28,0	515,5	543,5
72	ŞIRNAK	25,0	146,7	171,7
73	TEKİRDAĞ	86,5	230,5	317,0
74	TOKAT	16,0	232,6	248,6
75	TRABZON	73,0	112,1	185,1
76	TUNCELİ	2,0	39,9	41,9
77	UŞAK	29,0	117,6	146,6
78	VAN	36,0	480,2	516,2
79	YALOVA	25,0	24,9	49,9
80	YOZGAT	43,5	316,4	359,9
81	ZONGULDAK	21,6	154,8	176,4
	AĞDAN ÇIKARILAN YOLLAR	295,4	181,3	476,7
	TOPLAM	**6.101,2**	**17.420,8**	**23.522,0**

Bölünmüş Yollarda Hedefler

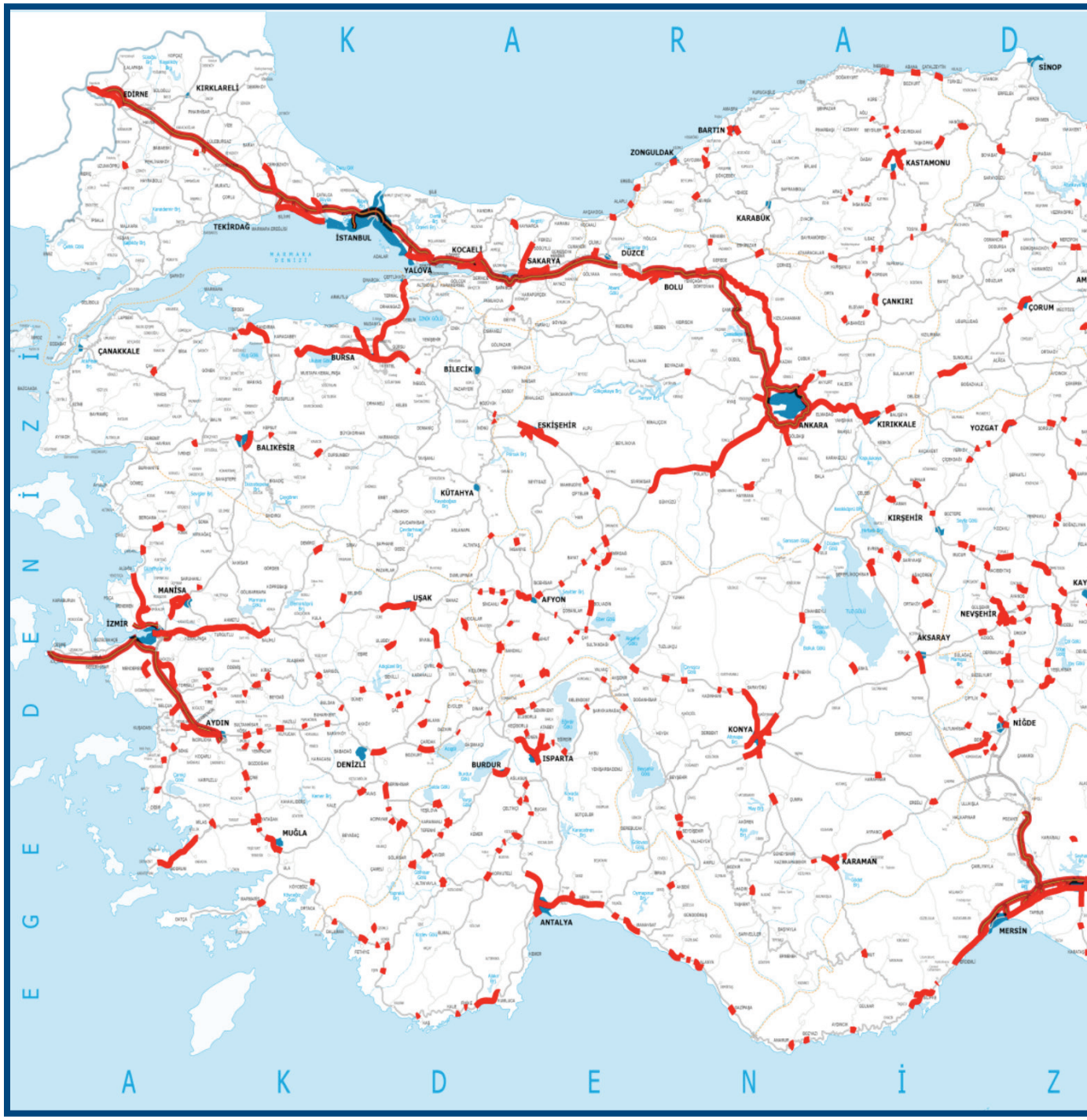
Grafik 10. Bölünmüş Yollarda Gerçekleşme Hedefleri

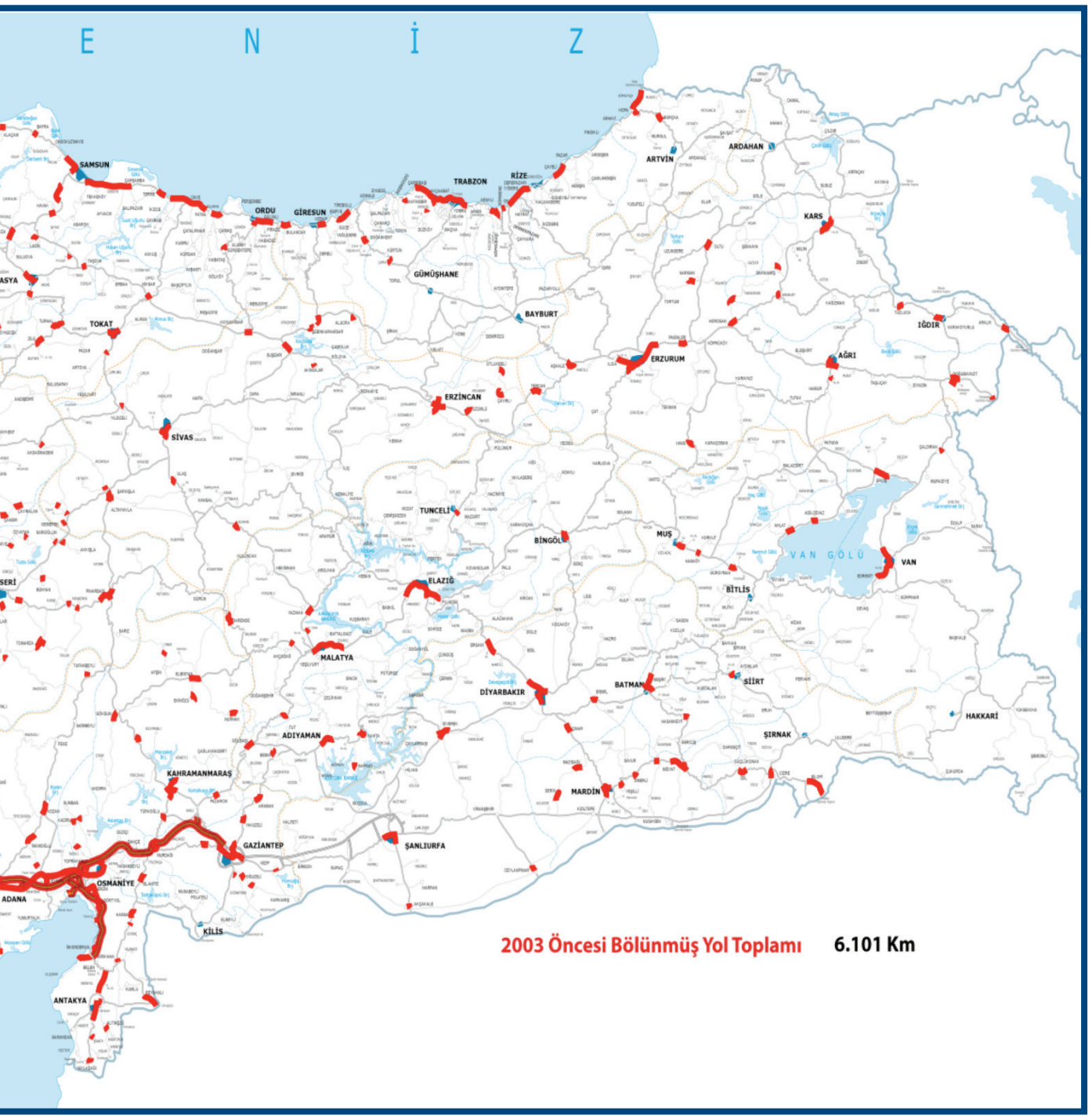

Harita 8. BÖLÜNMÜŞ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (01.01.2003)

(Bölünmüş Yol Toplamı 6.101 km)

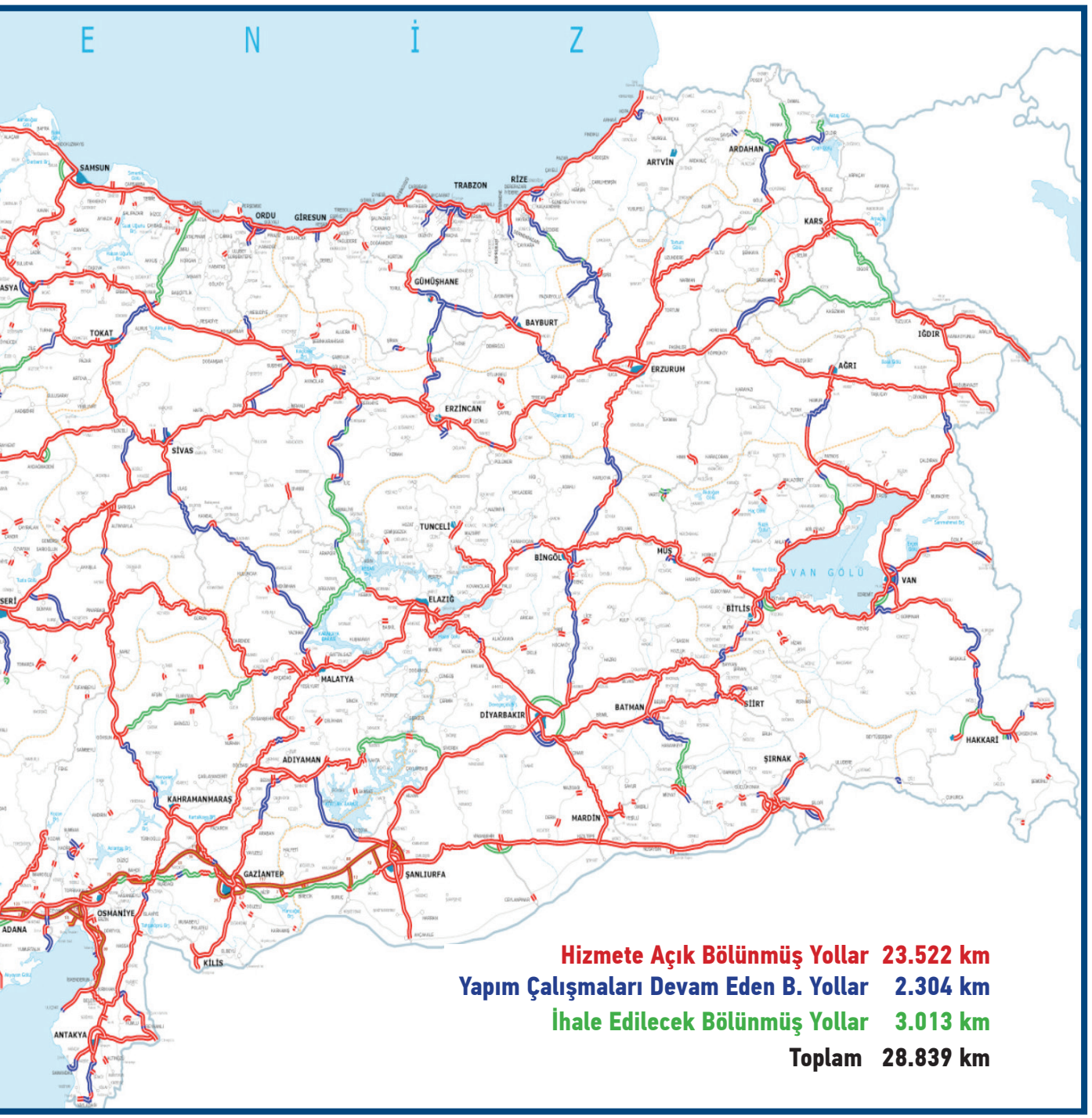

E N İ Z
SAMSUN
ORDU
GİRESUN
TRABZON
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
IĞDIR
AĞRI
GÜMÜŞHANE
BAYBURT
TOKAT
ERZURUM
ERZİNCAN
SİVAS
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN GÖLÜ
VAN
BİTLİS
ELAZIĞ
MALATYA
DİYARBAKIR
BATMAN
SİİRT
HAKKARİ
ŞIRNAK
ADIYAMAN
KAHRAMANMARAŞ
MARDİN
GAZİANTEP
ŞANLIURFA
OSMANİYE
ADANA
KİLİS
ANTAKYA
2003 Öncesi Bölünmüş Yol Toplamı
6.101 Km

Harita 9. BÖLÜNMÜŞ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (Eylül 2014)

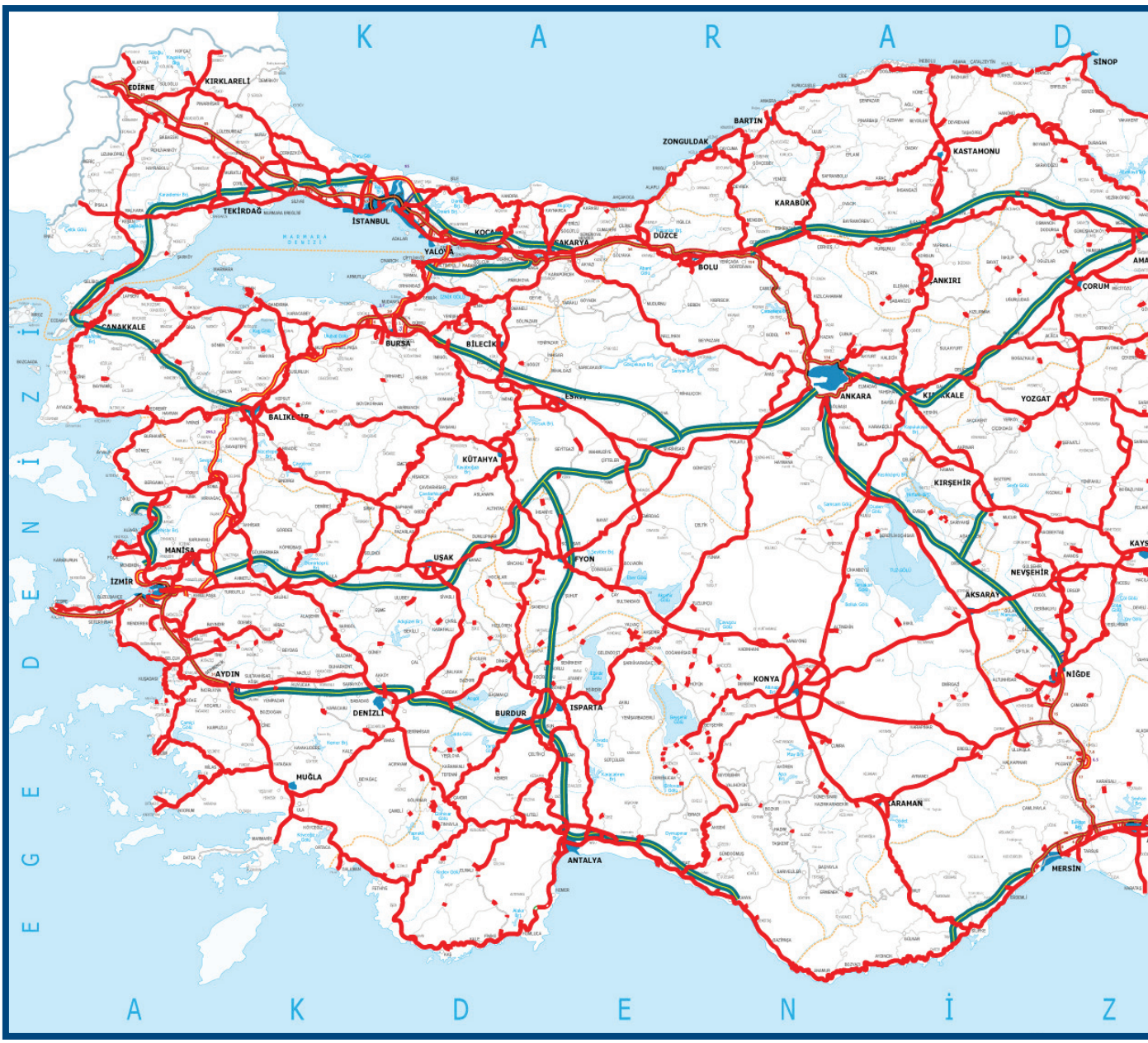
(Bölünmüş Yol Toplamı 23.522 km)

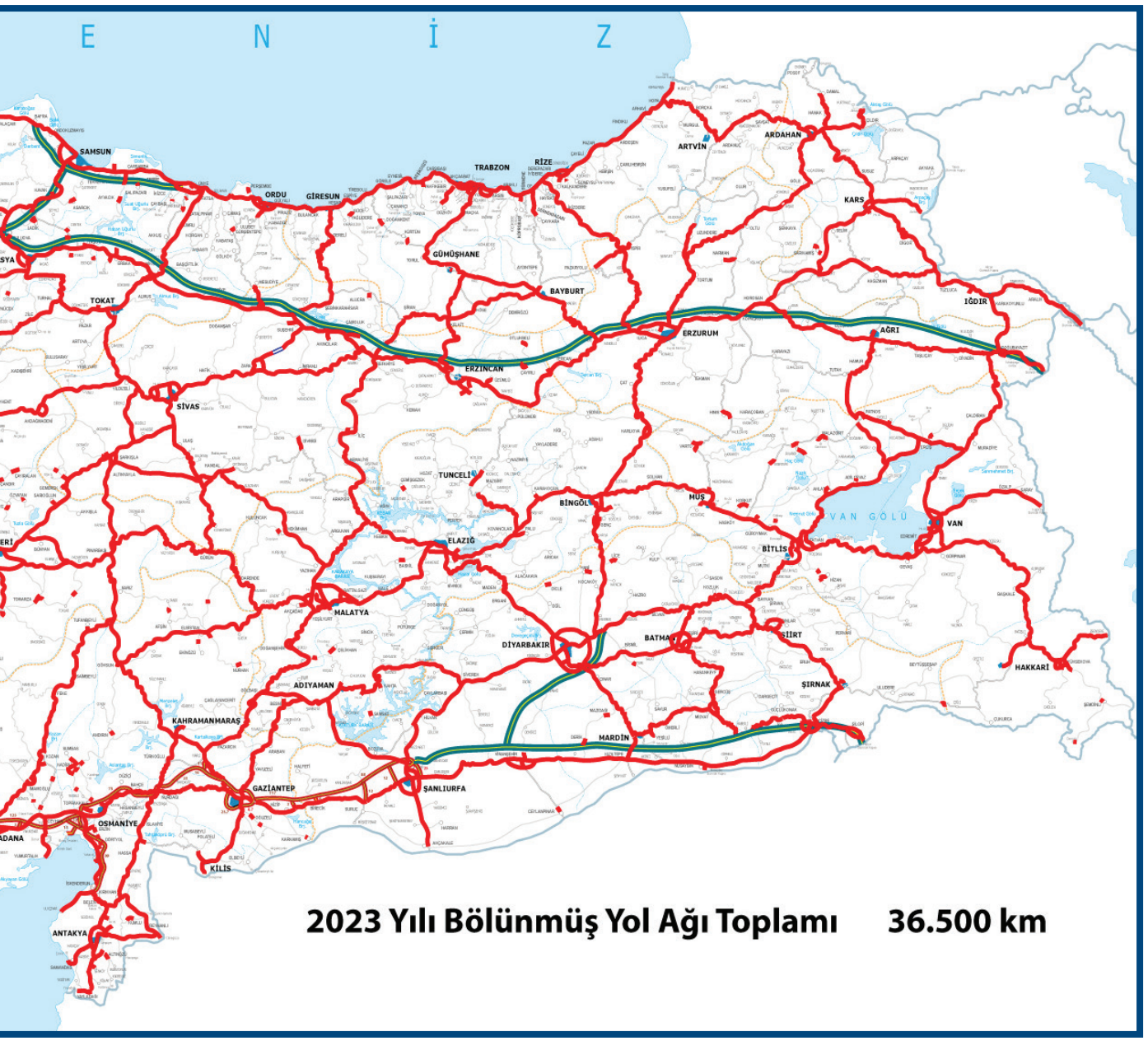

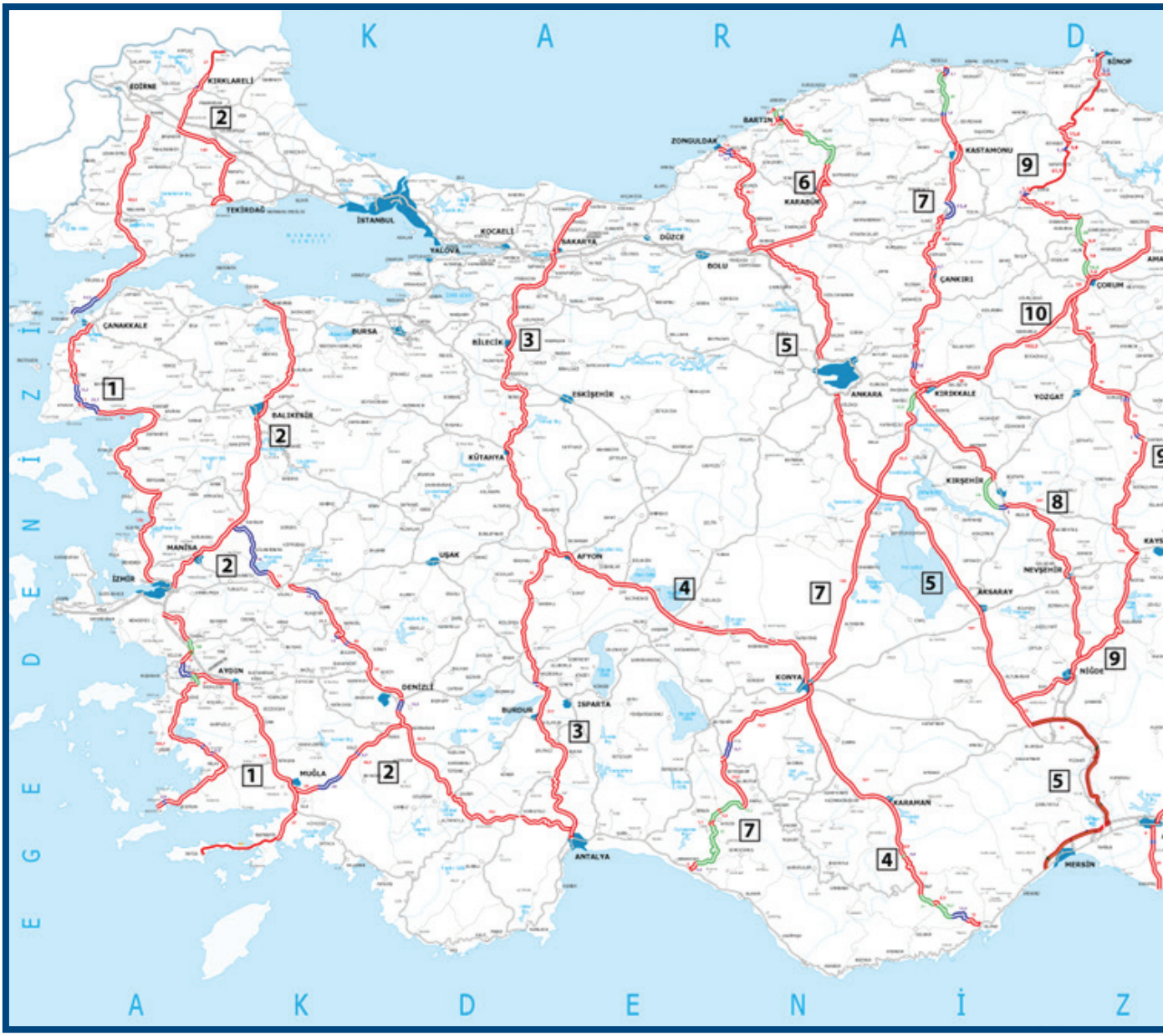
Hizmete Açık Bölünmüş Yollar	23.522 km
Yapım Çalışmaları Devam Eden B. Yollar	2.304 km
İhale Edilecek Bölünmüş Yollar	3.013 km
Toplam	28.839 km

Harita 10. 2023 YILI BÖLÜNMÜŞ YOL HEDEFİ

E N İ Z
SAMSUN
ORDU
GİRESUN
TRABZON
RİZE
ARTVİN
ARDAHAN
KARS
IĞDIR
AĞRI
GÜMÜŞHANE
BAYBURT
TOKAT
ERZURUM
ERZİNCAN
SİVAS
TUNCELİ
BİNGÖL
MUŞ
VAN GÖLÜ
VAN
BİTLİS
ELAZIĞ
MALATYA
DİYARBAKIR
BATMAN
SİİRT
HAKKARİ
ŞIRNAK
ADIYAMAN
KAHRAMANMARAŞ
MARDİN
GAZİANTEP
ŞANLIURFA
OSMANİYE
KİLİS
ANTAKYA
2023 Yılı Bölünmüş Yol Ağı Toplamı 36.500 km

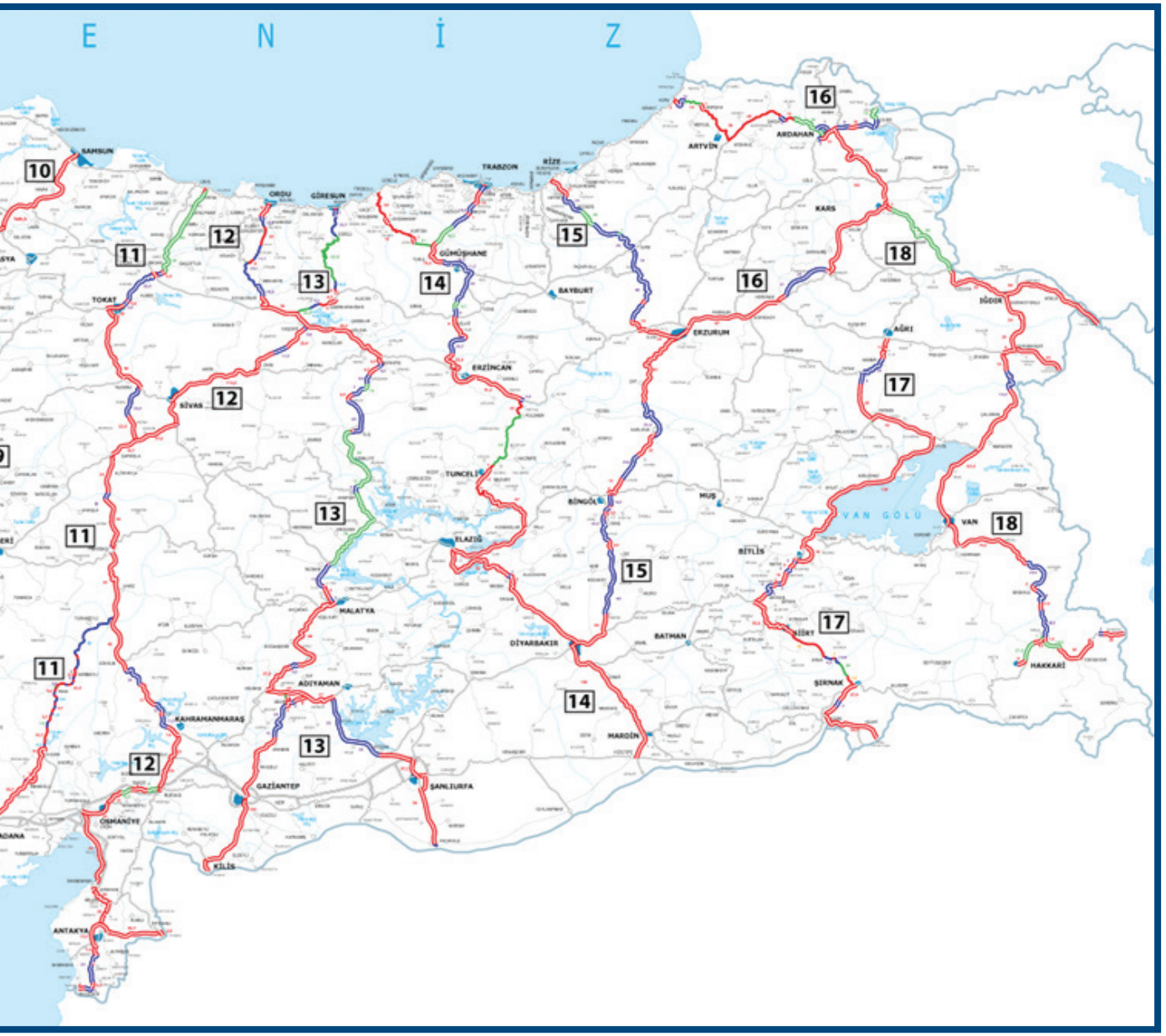
Harita 11. KUZEY-GÜNEY AKSLARI YOL YAPIM ÇALIŞMALARI

Tablo 10. Kuzey-Güney Aksları (Eylül 2014)

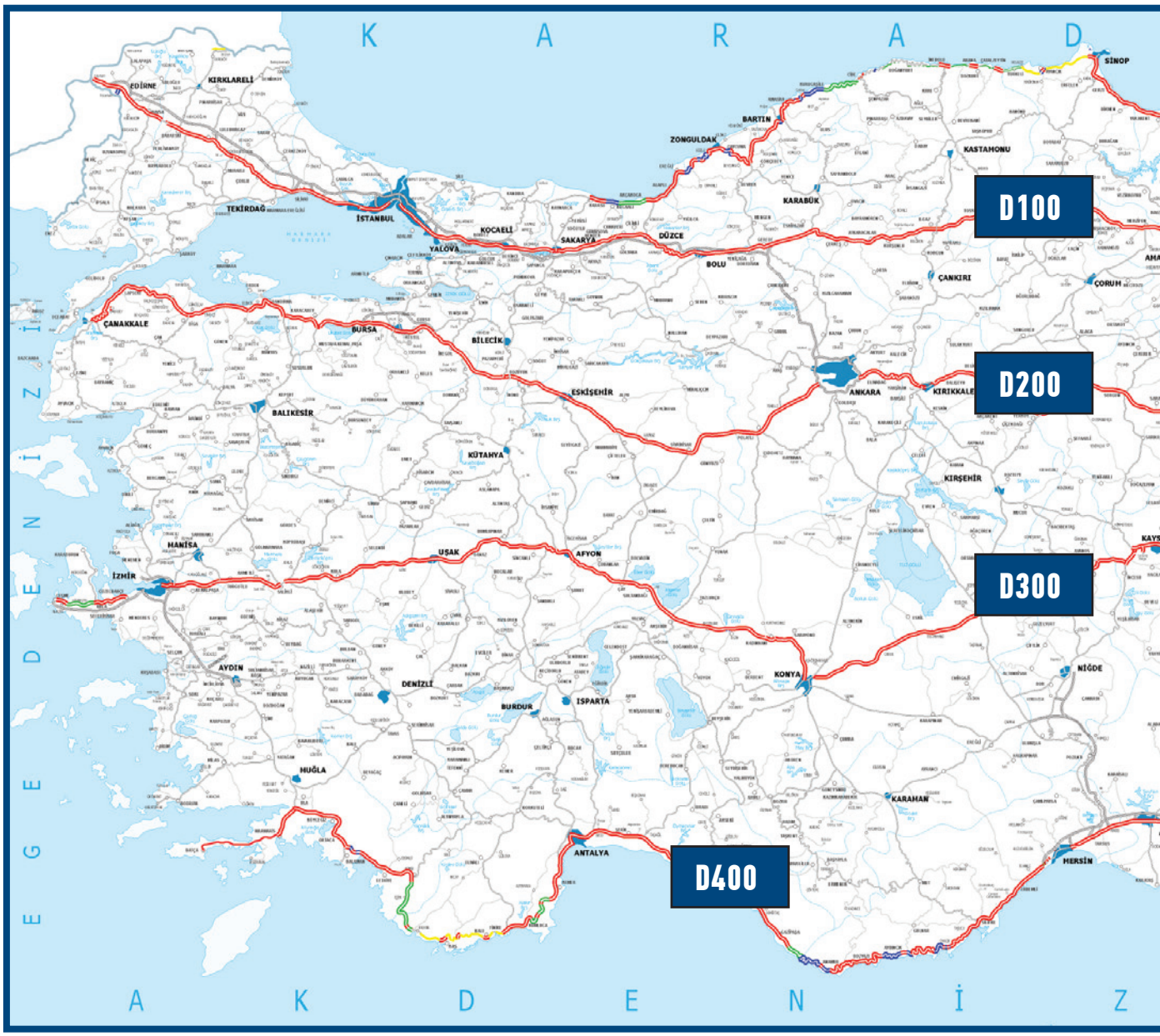
	BÖLÜNMÜŞ YOL	TEK YOL	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	8.705	537	9.242
DEVAM EDEN KESİMLER	1.248	222	1.470
İHALE EDİLECEK KESİMLER	717	329	1.046
GENEL TOPLAM	**10.670**	**1.088**	**11.758**

Kalan 2.516 km uzunluğundaki kesimin 1.470 km'si devam etmekte olup, 1.046 km'sinin ise ihale hazırlıkları sürmektedir.

	BÖLÜNMÜŞ YOL	TEK YOL	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	8.705	537	9.242
DEVAM EDEN KESİMLER	1.248	222	1.470
İHALE EDİLECEK KESİMLER	717	329	1.046
GENEL TOPLAM	**10.670**	**1.088**	**11.758**

Harita 12. DOĞU-BATI AKSLARI YOL YAPIM ÇALIŞMALARI (EYLÜL 2014)

Tablo 11. Doğu-Batı Aksları (Eylül 2014)

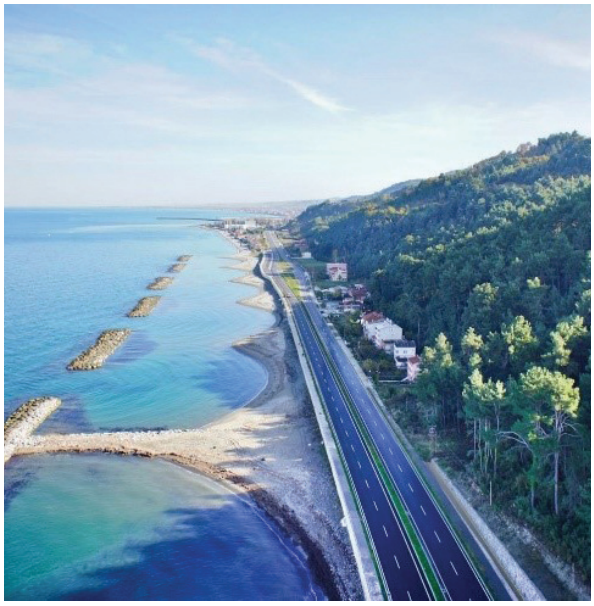
	BÖLÜNMÜŞ YOL	TEK YOL	TOPLAM
TAMAMLANAN KESİMLER	6.927	159	7.086
DEVAM EDEN KESİMLER	255	10	265
İHALE EDİLECEK KESİMLER	524	325	849
GENEL TOPLAM	**7.706**	**494**	**8.200**

	Toplam Uzunluk	Biten	Çalışılan	İhale Edilecek
D010	1.196	821	110	265
D100	1.838	1.830	8	0
D200	1.247	1.231	5	11
D300	1.917	1.826	46	45
D400	2.002	1.378	96	528
TOPLAM	**8.200**	**7.086**	**265**	**849**

BÖLÜNMÜŞ YOL ÇALIŞMALARINDAN KESİTLER

HASDAL KAVŞAĞI-KEMERBURGAZ-YASSIÖREN (BY)

Projenin tamamı 2x3 BY olarak tamamlanmıştır. Ayrıca yeni yapılacak 3. Havaalanı bağlantısı için yaklaşık 10 km'lik ripaj hattı ihale kapsamında 2014 yılında yapılacaktır. Km: 23+746 - 27+500 (Binder Seviyesinde) ve Km:29+500-33+450 (Aşınma Seviyesinde) 8 km'lik kesim 2x3 olarak tamamlanarak trafiğe açılmış olup, kalan kesimlerde toprak işleri, sanat yapıları ve üst yapı çalışmalarına devam edilmektedir.

SAMSUN-SİNOP (BY)

Toplam 150,8 km uzunluğundaki yolun Samsun Atakum mevkiinde 12 adet menfezin tamamı bitirilmiş olup, Gerze-Sinop arasındaki yol, tüneller de dâhil BSK Kaplamalı olarak tamamlanmıştır. Samsun-Sinop yolu trafiğe açılmıştır. 2014 yılı sonuna kadar tüm eksik imalatlarının tamamlanması hedeflenmektedir.

DİYARBAKIR-SİLVAN-BAYKAN-BİTLİS (BY)

Toplam uzunluğu 210 km olan yolun 191 km'si sathi kaplamalı, 3 km'si BSK kaplamalı bölünmüş yol seviyesinde tamamlanmış olup, kalan 16 km'lik kesimde tünel, köprü, viyadük ve bölünmüş yol çalışmaları devam etmektedir.

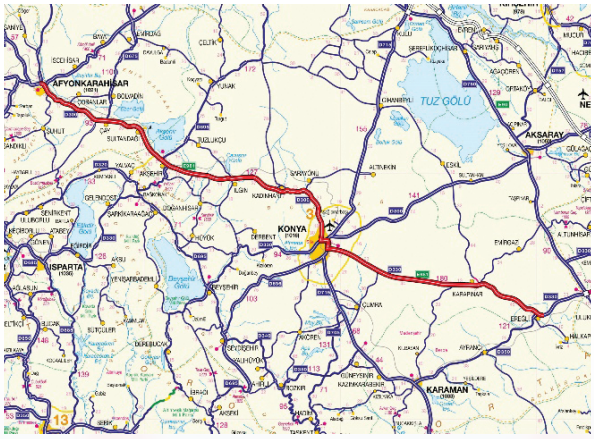
ERZURUM-BİNGÖL-DİYARBAKIR (BY)

Toplam uzunluğu 291,6 km olan bu yolda, 127 km (22 km BY-BSK ve 84,5 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 185 km (136 km BY-BSK ve 49 km BY-SK)'de çalışmalar devam etmektedir. Proje kapsamında 4 adet 234 m çift köprü bulunmaktadır.

SÖKE-MİLAS-YATAĞAN (BY)

Toplam uzunluğu 125 km olan bu yolda 115 km BY (24 km BSK, 91 km SK) tamamlanmıştır. Kalan 10 km›nin SK-BY çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca daha önceki yıllarda SK- BY olarak tamamlanan Söke-Didim Ayr. arasında SK üzeri BSK Kaplama çalışmaları devam etmektedir.

AFYON-KONYA-EREĞLİ (BSK) (BY)

Toplam uzunluğu 389 km olan bu yol sathi kaplamalı BY olarak geçmiş yıllarda tamamlanmıştır. 192 km'lik kesim SK'dan BSK'ya dönüştürülmüştür. 197 km (BSK)'da çalışmalar devam etmektedir.

KONYA-KARAMAN-MUT-SİLİFKE (BY)

Toplam proje uzunluğu 249 km olan bu yolda 121 km (91 km BY-BSK ve 30 km BY-SK) tamamlanmıştır. 52 km BY-BSK'da çalışmalar devam etmektedir. Kalan 80 km yolun BY-BSK olarak ihale edilmesi planlanmaktadır. İhalesi planlanan kesimde 6 adet 6.490 m boyunda tünel, 7 adet 3.575 m viyadük yapılması planlanmaktadır. Kayraktepe Barajından dolayı yeni proje hazırlanmıştır.

AFYON-SANDIKLI-KEÇİBORLU-BURDUR-ANTALYA (BSK YAPIM)

Toplam uzunluğu 270 km olan bu yolda 225 km (136 km BY-BSK ve 89 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 45 km'nin de BSK olarak ihale edilmesi planlanmaktadır.

KUZEY TETEK (GEREDE-MERZİFON–ERZİNCAN-AĞRI-GÜRBULAK SINIR KAPISI) (BSK YAPIMI)

Toplam uzunluğu 1.218 km olan bu yolda 1.044 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. 174 km (BY-BSK)'da çalışmalar devam etmektedir.

ANKARA-ÇANKIRI-KASTAMONU (ILGAZ TÜNELİ DAHİL)

Toplam uzunluğu 227 km olan bu yolda 170 km (63 km BY-BSK ve 107 km BY-SK) tamamlanmıştır. Kalan 56 km'de BY-BSK çalışmaları devam etmektedir. Bu proje kapsamında 1 adet çift tünelin 1.600 m.si nihai beton + 2.865 m.si kazı+destek seviyesinde tamamlanmış olup, Ilgaz Dağı Tüneli (2x5390 m) ve bağlantı yollarında çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca 7,2 km'lik Acısu Varyantı BY-BSK seviyesinde tamamlanmıştır.

ANTALYA-ALANYA-MERSİN (BY)

Toplam uzunluğu 447 km olan bu yolda 388 km (328 BY-BSK ve 33 km BY-SK) tamamlanmıştır. 41 km'de çalışmalar devam etmektedir. 5 Bl. Hd. ile Gazipaşa arasındaki kalan 18 km'lik kesim ihale edilmemiş olup, proje bitimine müteakip ihale edilecektir.

Aksta yer alan 8 adet tünel projesinin revize edilmesiyle tünel sayısı 22 adete yükselmiştir.

ANKARA-KIRIKKALE-YOZGAT-SİVAS (BSK YAPIMI)

Toplam uzunluğu 421 km olan bu yolda 295 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. 126 km'de (BY-BSK) çalışmalar devam etmektedir.

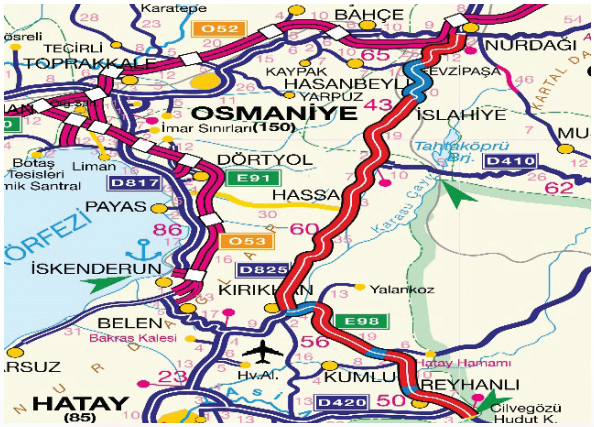

KAHRAMANMARAŞ-GÖKSUN-6.BL.HD. (BY)

Toplam 124 km uzunluğunda olup, 3 km BSK, 77,5 km SK olmak üzere 80,5 km'si tamamlanmıştır. Proje kapsamında 6 adet çift tüp tünel ve 7 adet viyadük bulunmakta olup, çalışmalar devam etmektedir.

NURDAĞI-ISLAHİYE-KIRIKHAN-REYHANLI CİLVEGÖZÜ SIN. KAP. (BY)

Toplam uzunluğu 135 km olan bu yolda, 31 km (BY-BSK) ve 91 km (BY-SK) tamamlanmıştır. 7 km (BY-BSK)'da çalışmalar devam etmektedir. Kalan 6 km'nin (BY)-(BSK) olarak ihale edilmesi planlanmaktadır.

Bu proje kapsamında, 1 adet 215 m boyunda viyadük yapım çalışmaları devam etmektedir.

ORDU ÇEVREYOLU (BY)

Çift tüp toplam uzunluğu 6.621 m olan Boztepe Tünelinde; 5.100 m'nin kazı destek çalışmaları tamamlanmış olup, 1.600 m'nin ise nihai beton kaplaması bitirilmiştir. Çift tüp toplam uzunluğu 4.038 m olan Öceli Tünelinde ise kazı destek çalışmaları bitirilmiş olup, 3.640 m nihai kaplama betonu tamamlanmıştır. Çift tüp toplam uzunluğu 2.360 m olan Terzili Tünelinde çalışmalar henüz başlamış ve 30 m kazı destek çalışması tamamlanmıştır. Kamulaştırmanın çözülmüş olan kısımlarında; toprak işleri ve sanat yapıları işlerinde çalışmalar devam etmektedir.

BARTIN-AMASRA-ÇAKRAZ-KURUCAŞİLE-CİDE (BY)

Toplam uzunluğu 76,5 km olan bu yolda, 29 km (3,2 km BY- 25,9 km BY/SK) tamamlanmıştır. 2 km'lik kesimde (BY-SK) çalışmalar devam etmektedir. Kalan 18 km (Çakraz-Kurucaşile) + 28 km (Kurucaşile-Cide) BY-BSK olarak ihale hazırlıkları devam etmektedir.

Bu proje kapsamında 1 adet 968 m boyunda çift tüp tünel (T1) nihayi beton, 1 adet 1.529 m boyunda çif tüp tünel (T2) kazı+destek seviyesinde, 1 adet 20 m boyunda çift köprü (Büyükdere) tamamlanmıştır. 261 m uzunluğundaki Cumayanı Viyadüğü elevasyon seviyesinde tamamlanmıştır.

SİVAS-KANGAL-HEKİMHAN-MALATYA (BY)

Toplam uzunluğu 210 km olan bu yolda 13 km (BY-SK) ve 2 km (BY-BSK) tamamlanmıştır. 208 km'de (BY-BSK) çalışmalar devam etmektedir.

Bu proje kapsamında 6 adet 4.865 m boyunda tünel ve toplam uzunluğu 2.012 m olan 21 adet köprüde çalışmalar devam etmektedir. 240 m uzunluğundaki Sarsap Tüneli nihai beton kaplaması seviyesinde, 625 m uzunluğundaki Çepiç Tüneli ise kazı-destek seviyesinde tamamlanmıştır.

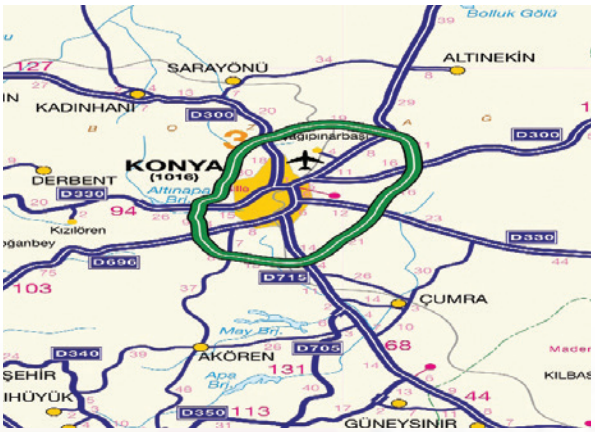
İSTANBUL-ŞİLE-AĞVA YOLU KM:16+500-26+950 VE KM:37+000-84+800 KESİMLERİNİN YAPIM İŞİ

Toplam 58 km uzunluğu olan söz konusu projede 36 km'lik kesim 2x2 BY den 2x3 BY dönüştürülecek olup, 22 km'lik kesimin 2x3 BY olarak yapılması planlanmaktadır. 36 km'lik kesimde ilave şerit çalışmaları devam etmektedir. 22 km'lik kesimde ise T6-T7 (956 m) tünelleri ile V5-V6-V7 (707 m) viyadüklerinde çalışmalara başlanılmıştır.

SELÇUK-ORTAKLAR-AYDIN YOLU

Toplam uzunluğu 46 km olan bu yolun Selçuklar-Ortaklar arası 19 km'lik kesimi TY-SK, Ortaklar-Aydın arası 23 km kesimi BY-SK ve 4 km'lik kesimi BY-BSK'dır. Yolun tamamının BY-BSK yapılması için 12.08.2013 tarihinde ihale edilmiştir. 1A standardında olan 19 km'lik kesim Bölünmüş Yola çevrilecektir.

KONYA ÇEVRE YOLU

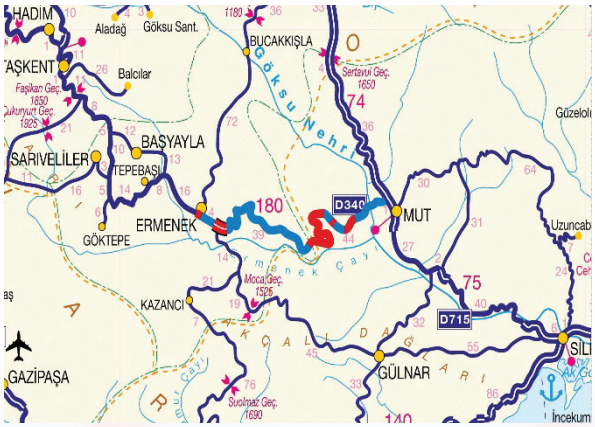
Toplam uzunluğu 122 km olan bu yolda 22 km (BY-BSK)'da çalışmalar devam etmektedir. Yatırım programı teklifi yapılmıştır. Programa alınması halinde kalan 100 km'de (BY-BSK) olarak ihale edilmesi planlanmaktadır.

KARAMAN ÇEVRE YOLU

Toplam uzunluğu 22 km olan bu yolda 12 km (BY-BSK)'da çalışmalar devam etmektedir. Kalan 10 km'de (BY-BSK) olarak ihale edilmesi planlanmaktadır.

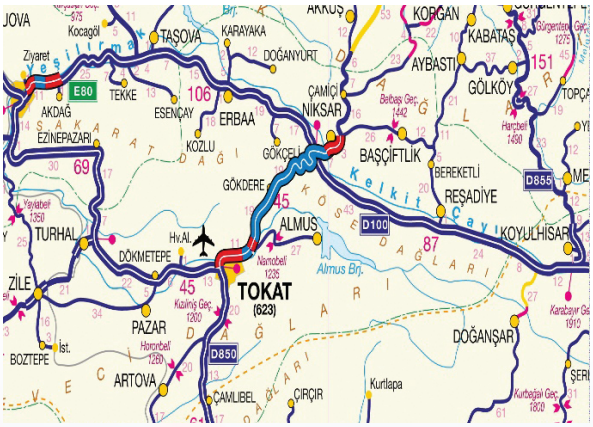

MUT-ERMENEK

Toplam uzunluğu 88 km'dir. 18 km'lik yol Sathi Kaplamalı Tek Yol olarak bitmiştir. 45,5 km'lik kesimde çalışmalar devam etmekte olup, 16 km yol ihale edilecektir. Ayrıca bu proje kapsamında 3 adet 192 m boyunda viyadük bulunmakta olup, çalışmalar devam etmektedir.

TOKAT-NİKSAR

Toplam uzunluğu 48,9 km'dir. Toprak işleri ve sanat yapıları çalışmaları devam etmektedir.

KIĞI-YEDİSU YOLU

Toplam 46 km uzunluğundaki bu yolumuzun toprak işleri sanat yapıları ve tünel işleri çalışmaları devam etmektedir. Tünel çalışmalarında 1.443 m uzunluğundaki T1 tünelinde kazı çalışmalarına başlanmış, 250 m'lik kesimin kazı ve destekleme çalışmaları bitirilmiştir. Peri 1, Peri 2 Köprüsünde fore kazıkları çakılmış olup, köprü temel ve elevasyon çalışmaları devam etmektedir. Yılsonu itibariyle yapılan bu çalışmalar kapsamında 3,3 km'lik kesimin asfalt sathi kaplama seviyesinde bitirilmesi hedeflenmiştir.

PERTEK TUNCELİ YOLU

33 km'lik bu yolun tamamının BSK kaplamalı olarak ihalesi yapılmış olup, çalışmalara başlanılmıştır. Bu güzergâhın 19 km'si tırmanma şeritli olarak, 14 km'si ise 12 m genişliğinde 1A standartlarında teşkil edilecektir.

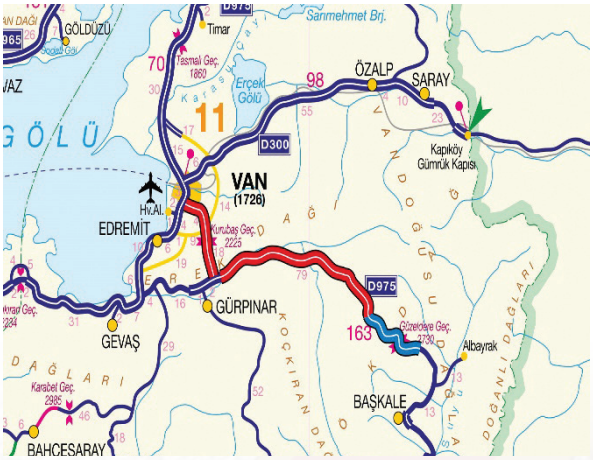

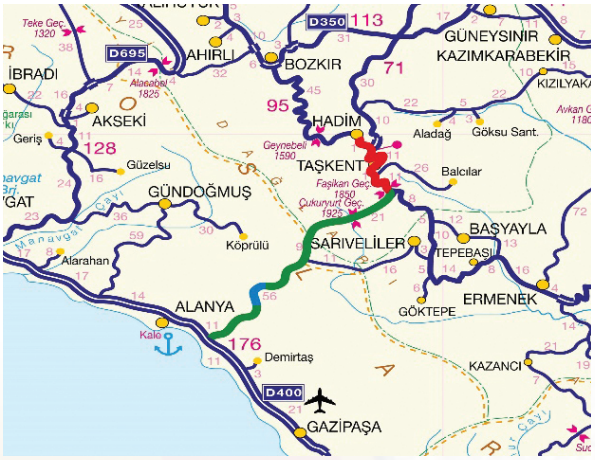
AKÇAKALE- CEYLANPINAR YOLU

Toplam uzunluğu 105 km Tek Yol standardında olan yolun 20 km'si 2014 yılında TY-SK olarak tamamlanmıştır. Kalan 85 km'lik kesimde çalışmalar devam etmektedir.

VAN-(HAKKARİ-YÜKSEKOVA) AYR. (GÜZELSU-YENİ KÖPRÜ ARASI)

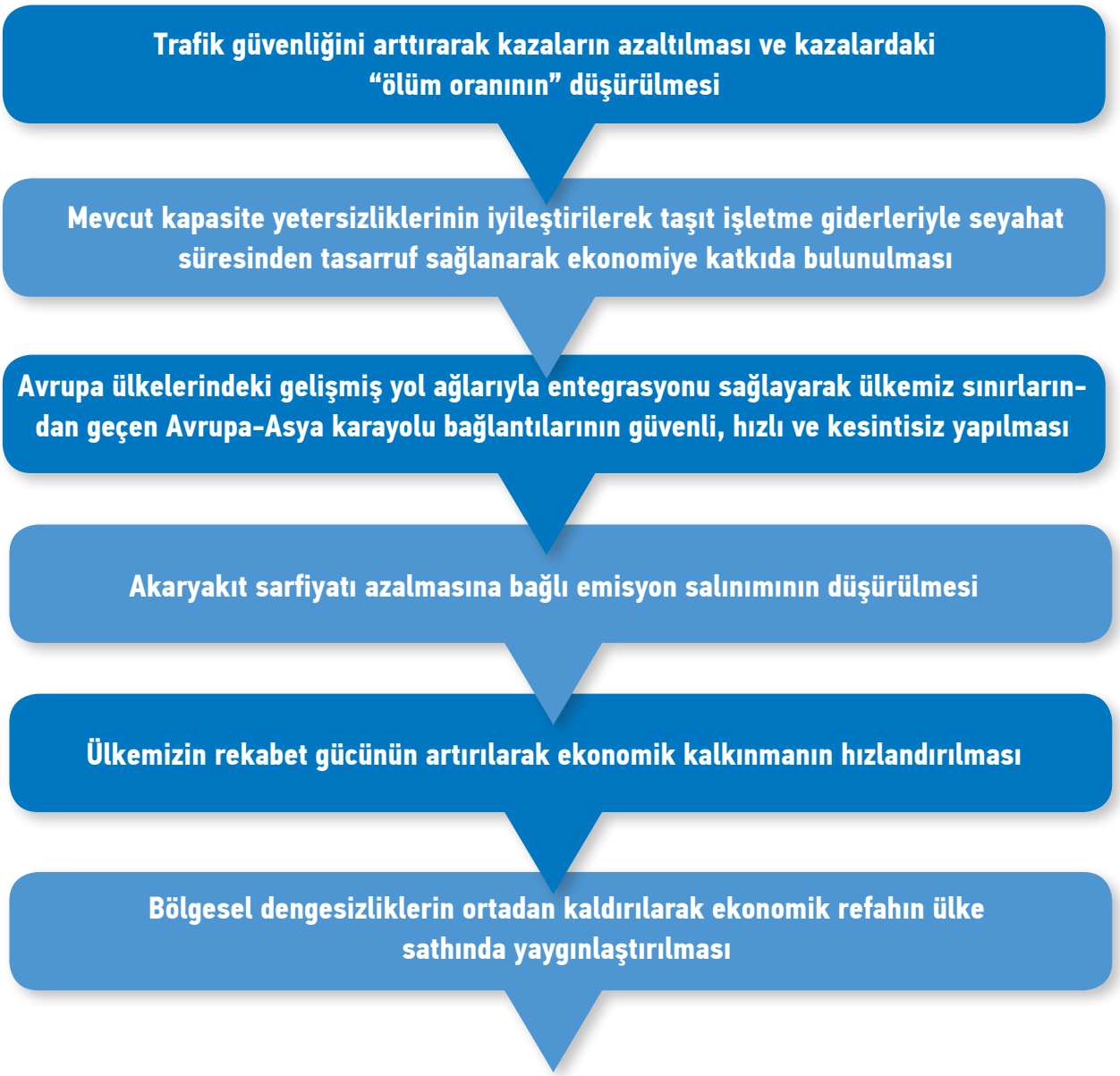
Toplam uzunluğu 138 km olan kesimin 61 km'lik kesim tamamlanarak trafiğe açılmıştır. Kalan kesimlerin ihalesi 2013 yılında yapılmış olup, çalışmalar devam etmektedir. Bu proje kapsamında Güzeldere (2x3900 m) tünelinin giriş portalında çalışmalara başlanılmıştır.

(ALANYA-GAZİPAŞA) AYR.-HADİM TAŞKENT YOLU

Toplam uzunluğu 137 km olan bu yolda 10 km'lik Kuş-yuvası mevkiinde TY-SK'da ve 14 km'lik tünelli kesimde çalışmalar devam etmektedir. Kalan kesimlerin ihale hazırlıkları devam etmektedir.

Ayrıca, Km: 0+460 - 27+300 ve Km: 33+000 - 58+060 arasının projesi tamamlanmıştır.

Bölünmüş Yolların Sağladığı Faydalar

Bölünmüş yol yapımıyla hedeflediğimiz konulardan biri, mevcut kapasite yetersizliklerini iyileştirerek, taşıt işletme giderlerinden sağlanan tasarrufla ekonomiye katkıda bulunmak, yolların fiziki ve geometrik standartlarını yükselterek yol kullanıcılarının seyahat konforunu artırmak ve seyahat süresini kısaltmaktır.

2003 yılından itibaren bugüne kadar 17.421 km bölünmüş yolun yapılması ve yollarımızın işletme performansının artırılması sonucu sağlanan kesintisiz trafik akışıyla, seyahat eden vatandaşlarımızın yıllık 193,5 milyon saat **zaman** ile yaklaşık 1,2 milyon litre **akaryakıt tasarrufu** olmuştur.

Seyahat süresindeki kısalmalardan yaklaşık 6 milyar 885 milyon TL **işgücü tasarrufu**, akaryakıt tasarrufundan ise yaklaşık 4 milyar 460 milyon TL olmak üzere toplam yıllık 11 milyar 345 milyon TL **ekonomik fayda** sağlanmaktadır. Bunların yanı sıra **emisyon salınımından da 3,12 milyon ton azalma** sağlanmıştır (Şekil 3).

Şekil 3. Bölünmüş Yolun Sağladığı Faydalar

	17.421 km	23.522 km
İşgücü Tasarrufu:	193,5 milyon saat 6 milyar 885 milyon	261,9 milyon saat 9 milyar 319 milyon
Akaryakıt Tasarrufu:	1,176 milyon litre 4 milyar 460 milyon	1,591 milyon litre 6 milyar 036 milyon
Toplam Yıllık Tasarruf:	**11 milyar 345 milyon**	**15 milyar 355 milyon**

3,12 milyon ton daha az CO_2 salınımı

Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

Tablo 12. Bölünmüş Yolların Trafik Güvenliğine Etkisi

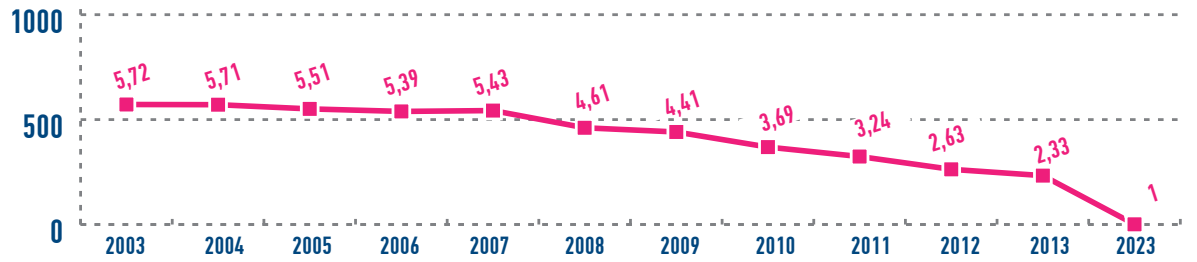
Yıl	TaşıtxKm (Milyon)	Can Kaybı (100 Milyon TaşıtxKm)
2003	52.349	5,72
2004	57.767	5,71
2005	61.129	5,51
2006	64.577	5,39
2007	69.609	5,43
2008	69.771	4,61
2009	72.432	4,41
2010	80.124	3,69
2011	85.495	3,24
2012	93.989	2,63
2013	99.431	2,33

Nüfusta **% 9**, 1.000 kişiye düşen taşıt sayısında **% 84** oranında bir **artış** meydana gelirken, kazalarda can kaybı sayısında **%7**'lik bir **azalma** olmuştur.

2003 yılında 100 milyon taşıt-km başına düşen can kaybı **5,72** kişi iken bu değer **2013** yılında **2,33** kişiye inerek **% 59 azalma** sağlanmıştır.

2023 yılında trafik kazalarında 100 Milyon taşıt-km'ye düşen ölümlerin 1'in altına indirilmesi hedeflenmiştir.

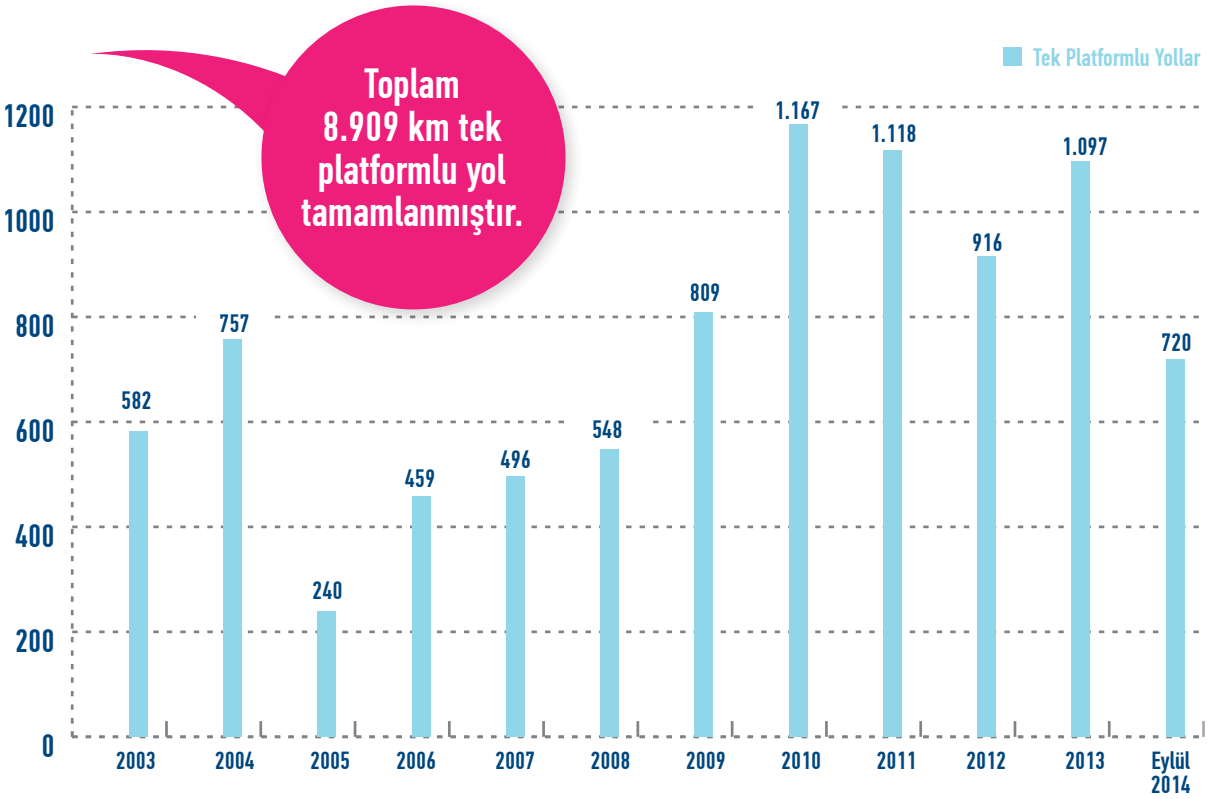
Grafik 11.Can Kaybı 100 Milyon Taşıt x Km

TEK PLATFORMLU YOLLAR

1 Ocak 2003 - Eylül 2014 tarihleri arasında 1.051 km'si BSK kaplamalı, 7.858 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 8.909 km tek platformlu yol tamamlanmıştır.

Güvenlik yolları dâhil 2014 yılında 926 km tek platformlu yolun yapımı hedeflenmiş olup, 2014 yılı Eylül ayı itibariyle 720 km uzunluğundaki tek platformlu yol tamamlanarak trafiğe açılmıştır (Grafik 12).

Grafik 12.Tek Platformlu Yollar

TÜNELLER

Tünel Yapım çalışmaları kapsamında 2003-2014 yılları arasında;

- Devlet ve il yollarında 41,2 km uzunluğunda 84 adet tek tüp tünel ve 86,9 km uzunluğunda 46 adet çift tüp tünel,
- Otoyollarda ise 21,1 km uzunluğunda 12 adet çift tüp tünel ve 1 km uzunluğunda 1 adet tek tüp tünel yapılmış olup, böylece tüm yollarımızda toplam 64,3 km uzunluğunda 151 adet tek tüp tünel ve 135,8 km uzunluğunda 75 adet çift tüp tünel hizmet vermektedir. (Toplam tek tüp tünel uzunluğu 200 km'dir).

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 490 km uzunluğunda 312 adet tünelin trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

YAPIMI TAMAMLANAN BAZI TÜNEL PROJELERİ

Bolu Tüneli

Bolu Tüneli 2x3070 m uzunluğunda olup, 23.01.2007 tarihinde trafiğe açılmıştır. Söz konusu tünelin tamamlanmasıyla Ankara-İstanbul yolu 3,5 saate düşmüştür. Üçer şeritli, çift yönlü otoyolun getirdiği konfor sayesinde başta can ve mal kaybı asgariye düşerek; sadece yakıt, lastik, taşıt işletim giderleri ve zaman kaybının azalmasıyla ülke ekonomisine yılda 40 milyon ABD Doları katkı sağlanmıştır.

Karşıyaka 1-2 Tüneli

Karşıyaka 1-2 Tüneli 2x1.870 ve 2x318 m uzunluğunda olup, 19.01.2007 tarihinde trafiğe açılmıştır. İzmir şehir içi trafiğini rahatlatarak güvenli ve konforlu trafik hizmeti sağlamaktadır.

Kırkgeçit1-7/Çakıt Tüneli

Niğde ilimizde bulunan Kırkgeçit1-7/Çakıt Tüneli 2x4767 m uzunluğunda olup, 01.07.2009 tarihinde trafiğe açılmıştır. Toros geçişlerinde ağır taşıt trafiği dolayısıyla oluşan trafik sıkışıklığı giderilmektedir

İğdir Tüneli

Bursa ilimizde bulunan İğdir Tüneli 2x485 m uzunluğunda olup, 2006 yılında trafiğe açılmıştır. Bursa şehir içi trafiğini rahatlatarak güvenli ve konforlu trafik hizmeti vermektedir.

Nefise Akçelik Tüneli

Bolaman - Perşembe yolu üzerinde bulunan 2 x 3.825 m uzunluğundaki Nefise Akçelik Tüneli 2006 yılında trafiğe açılmış olup, inşaatı biten tüneller arasında en uzun tünelimizdir. Bolaman-Perşembe yolunun (27 km) trafiğe açılması ile mevcut yol 15 km kısalmış, seyahat süresi 45 dakika azalmıştır.

Kusgunkıran Tüneli

Bitlis-Van yolu üzerinde bulunan 2.306 m uzunluğundaki Kusgunkıran Tüneli 24.10.2012 yılında trafiğe açılmıştır. Söz konusu tünelin açılmasıyla Bitlis-Van arasında karda, buzda ve rampalarda çile çeken vatandaşlarımız artık konforlu ve güvenli yollarına kavuşmuşlardır.

Boğsak Tüneli

Mersin-Antalya yolu üzerinde bulunan 2 x 1.570 m uzunluğundaki Boğsak Tüneli 18.03.2014 tarihinde trafiğe açılmıştır. Söz konusu tünelin tamamlanmasıyla Mersin ve Antalya'yı birbirine bağlayan Akdeniz Sahil Yolu 3,7 km kısalmış, seyahat süresi de 30 dakika azalmıştır.

YAPIMI DEVAM EDEN BAZI TÜNEL PROJELERİ

Ovit Tüneli

Rize (İkizdere)-Erzurum (İspir) yolunda yer alan 2 x 14.015 m uzunluğundaki Ovit Tüneli'nin 2015 yılı sonunda açılması hedeflenmektedir. Standardı düşük ve yılın 6 ayı kar nedeniyle geçit vermeyen İkizdere-İspir Yolunda Ovit Tünelinin yapılması ile birlikte Kuzey-Güney koridorlarında en önemli akslardan biri olan 15. aksın yol standartları da yükseltilmiş olacaktır. Bu proje, Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamındaki illerin önce Doğu Karadeniz Bölgesine oradan da diğer komşu ülkelere yüksek standartlı bir yol ile bağlanması suretiyle GAP ürünlerinin önemli bir bölümünün Karadeniz limanlarına çıkarılarak Rusya, Ukrayna, Kafkaslar ve Türki Cumhuriyetlere ulaştırılmasında önemli bir potansiyele sahiptir.

Cankurtaran Tüneli

Artvin (Hopa-Borçka) mevkiinde bulunan 2 x 5.200 m uzunluğundaki Cankurtaran Tüneli'nin 2014 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmektedir. Proje uzunluğu 7,3 km'dir. Proje kapsamında 5,2 km çift tüp Cankurtaran tüneli ile 2,1 km bölünmüş yol yer almaktadır. Cankurtaran tünellerinin üst yarı kazı çalışmaları tamamlanmıştır. Kaplama betonunda toplamda 6.170 m ilerleme sağlanmıştır.

Cankurtaran Tüneli kapsamında ayrıca 875 m ve 360 m çift tüp tüneller ve 100 m Subaşı Viyadüğü de bulunmaktadır. Dolasıyla proje kapsamında Cankurtaran Tüneli dâhil olmak üzere toplam 6,5 km tünel imalatı bulunmaktadır. T1 tüneli giriş kısmında sağ ve sol tüpte 170'er m ilerleme sağlanmıştır. T2 tüneli çıkış kısmında portal kazı çalışmaları devam etmektedir.

Kop Tüneli

Erzurum Bayburt yolunda bulunan 2 x 5.000 m uzunluğundaki Kop Tüneli'nin 2015 yılı sonunda bitirilmesi hedeflenmektedir. Söz konusu tünelin tamamlanmasıyla Karadeniz, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin ekonomik ve sosyal yapılarında, gerek ülke içi ve gerekse komşu ülkelerle gidiş gelişlerde büyük gelişmeler ve canlılık yaşanacaktır.

Karahan Tüneli

Malatya Kayseri yolunda yer alan 2 x 1.600 m uzunluğundaki Karahan Tüneli'nin 2015 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Karahan Tüneli Geçiş projesinde, 1.800 m rakımdan geçen Malatya - Kayseri Yolunun ana güzergâhtan ayrılarak, 1.690 m rakımına çekilmesi ve 1.200 m kısaltılması sonucunda, yol kullanıcılarına güvenli ve konforlu bir seyahat imkânı sağlanacaktır. Bu proje ile meydana gelebilecek trafik kazalarının en aza indirilmesi ve kar mücadelesinin azaltılması amaçlanmıştır.

Tünelin hizmete girmesiyle yaklaşık 15 - 20 dakikada geçilen bu kesimde, seyahat süresi 3-5 dakikaya inecektir. Böylece, zaman ve yakıttan tasarruf edilerek milli ekonomiye katkı sağlanacaktır. En önemlisi kış şartları nedeni ile yolun kapanması sonucunda oluşan beklemeler artık yaşanmayacaktır. Ayrıca yoğun ve masraflı kar mücadelesi çalışmaları ortadan kalkacaktır.

Erkenek Tüneli

Malatya ilimizde bulunan 2 x 1.816 m uzunluğundaki Erkenek Tüneli'nin 2015 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Erkenek Tüneli Geçiş projesinde, yolun yüksek standarda kavuşturulması sonucunda, yol kullanıcılarına güvenli ve konforlu bir seyahat imkânı sağlanması, ayrıca meydana gelebilecek trafik kazalarının en aza indirilmesi amaçlanmıştır.

Tünelin hizmete girmesiyle yol 400 m kısalacak, mevcut hali ile yaklaşık 10-20 dakikada geçilen bu kesimde, seyahat süresi 3-5 dakikaya inecektir. Böylece, zaman ve yakıttan tasarruf edilerek milli ekonomiye katkı sağlanacaktır. Ayrıca yoğun ve masraflı kar mücadelesi çalışmaları ortadan kalkacaktır.

Salmankaş Tüneli

Doğu Karadeniz'i Doğu Anadolu'ya bağlayan güzergahta bulunan ve yapılması yöre halkı tarafından 60 yıldır hayal edilen Salmankaş Tüneli'nin 2015 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Araklı-Dağbaşı-Uğrak yolunda yer alan 4.200 m uzunluğundaki Salmankaş Tüneli'nin tamamlanmasıyla yoğun kar yağışı nedeniyle kış mevsiminde 4-5 ay trafiğe kapanan yolun, yılın tamamında trafiğe hizmet vermesi beklenmektedir. Salmankaş Tüneli, bölgeye hareketlilik kazandıracak önemli bir ulaşım güzergâhı olacaktır.

Sapça Tüneli

Zonguldak-(Devrek-Çaycuma) Ayr. yolunda yer alan 2 x 1.200 m uzunluğundaki Sapça Tüneli'nin 2014 yılında trafiğe açılması hedeflenmektedir.

Ilgaz Tüneli

Kastamonu Çankırı yolunda yer alan 5.391+5.370 m uzunluğundaki Ilgaz Tüneli'nin 2015 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Kastamonu-Çankırı Projesi (Ilgaz Dağı Tüneli Geçişi) Kuzey- Güney Ana akslarımızdan İnebolu-Kastamonu-Çankırı-Mersin aksının Kastamonu-Çankırı kesimini oluşturmaktadır.

Geminbeli Tüneli

Sivas-Zara-Geminbeli-Suşehri yolunda yer alan 2 x 4.290 m uzunluğundaki Geminbeli Tüneli'nin 2016 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Doğu ve Orta Karadeniz'i Orta Anadolu'ya ve güneye bağlayan ana arter yol ağı üzerindedir. Uzun süren kış aylarında sürekli kar ve buz mücadelesi yapılan bir güzergâhta, hem can ve mal güvenliği sağlanacak hem de mevcut güzergâhı 3 km kısalttığı için ulaşım maliyetlerinde tasarruf sağlanacaktır.

Mithatpaşa II Tünelleri

Zonguldak-Hisarönü yolunda yer alan çift tüp 1.520+1.530 m uzunluğundaki Mithatpaşa II Tüneli'nin 2015 yılında bitirilmesi hedeflenmektedir. Karadeniz Sahil Yolu Projesi'nin devamı niteliğinde olan Mithatpaşa Tünelleri yapımı tamamlandığında, şehir içinden geçen trafik yoğunluğu % 25 oranında azalacak ve seyahat süresi 30 dk'dan 5 dk'ya inecektir. Mithatpaşa Tünellerinin; yüksek standardı ve güvenli ulaşım imkânları ile, şehrin ticari ve sosyal hayata sağlayacağı katkının yanında, ülke ekonomisine her yıl 1,37 milyon lt. akaryakıt tasarrufu ve 12,85 milyon TL katkı sağlayacağı tahmin edilmektedir.

Dallıkavak Tüneli

Erzurum İspir yolunda yer alan 2 x 3.100 m uzunluğundaki Dallıkavak Tüneli'nin 2015 yılında trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir. İhalesi 2012 yılında yapılmış ve aynı yıl içerisinde yapımına başlanmıştır. Yapım çalışmaları dört tüpte devam etmektedir.

KÖPRÜLER

Son 12 yılda köprü yapım çalışmaları kapsamında 120,6 km uzunluğunda 1.669 adet köprünün yapımı tamamlanmış olup, 732 adet köprünün bakım ve onarımı, 404 adet tarihi köprünün Restorasyon Uygulama Projeleri ile 136 adet tarihi köprünün de Restorasyon Uygulama Çalışmaları tamamlanmıştır. Eylül 2014 tarihi itibariyle ülkemizdeki trafiğe hizmet veren toplam 7.636 adet köprünün uzunluğu 431,9 km'ye ulaşmıştır.

2014 Eylül ayı itibariyle ihaleleri tamamlanan şantiyelerde köprü yapım, köprü bakım ve tarihi köprü çalışmaları devam etmektedir. Devam eden çalışmalardan 35 adet (3.981 m) uzunluğunda köprünün yapımı ve 15 adet köprünün bakım ve onarımı ile 38 adet tarihi köprünün restorasyon uygulama projeleri ile 12 adet tarihi köprü restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

2023 yılına kadar yol ağımızda toplam 573 km uzunluğunda 9.071 adet köprü ve viyadüğün trafiğe hizmet vermesi hedeflenmektedir.

Tablo 13.Yapımı Tamamlanan Bazı Köprü Projeleri

Köprü		Uzunluğu (m)	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI BİTEN	Turgut Özal (Beylerderesi) Köprüsü	420	Malatya İli, Malatya-Darende -Kayseri Yolu	20.01.2011	Toplam 420 m uzunluğunda ve 80 m yüksekliğindeki köprü kendi sistemindeki köprüler içerisinde Türkiye'nin en büyük orta açıklığa sahip olan köprüdür. Bu mevkideki vadiden geçen yol 2,5 km kısalmıştır. 3 yıl gibi kısa bir sürede kendini amorti etmiştir.
	Milli Egemenlik (Turan Emeksiz) ve Sanayi Kavşak Köprüleri	1.375	Malatya Şehir Geçişi	15.12.2010	Malatya şehir geçişi trafiğini rahatlatarak, trafik güvenliği sağlanmıştır.
	Uzunköprü Köprüsü	935	Edirne İli, Edirne-Havsa-Uzunköprü Yolu	01.12.2010	Yüzyıllardır tarihi köprü üzerinden işleyen trafik, artık yeni köprü üzerinden devam etmekte olup aynı zamanda tarihi köprü de koruma altına alınmıştır.
	Gülburnu Köprüsü	330	Giresun İli, Karadeniz Sahil Yolu, Giresun-Espiye Arası	30.11.2008	Köprünün tamamlanması ile Karadeniz Sahil Yolunda kesintisiz kara ulaşımı sağlanmıştır.
	Elmadağ Viyadüğü	300	Ankara-Kırıkkale	26.11.2009	300 metre boyunda ve 40 metre yüksekliğinde olan Elmadağ Viyadüğünün tamamlanmasıyla Ankara; konforlu ve güvenli bir şekilde Karadeniz, Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da bulunan 43 ile bağlanmış ve seyahat süresi kısalmıştır.

Malatya Turgut Özal (Beylerderesi) Köprüsü (420 m)

Gaziantep Fırat Viyadüğü (197 m)

Giresun Gülburnu Viyadüğü (330 m)

Ankara Elmadağ Viyadüğü (300 m)

Edirne Uzunköprü (935 m)

Malatya Milli Egemenlik ve Sanayi Kavşak Köprüleri (1.375 m)

Tablo 14.Yapımı Devam Eden Bazı Köprü Projeleri

Köprü		Uzunluğu (m)	Mevkii	Açılış Tarihi	Önemi ve Sağladığı Faydalar
YAPIMI DEVAM EDEN	Nissibi	610	Adıyaman İli, Adıyaman-Kahta-Siverek-Diyarbakır Yolu	Hedef : 2015 Mayıs	Atatürk Barajında su tutulması sonucunda ulaşım bu noktada feribotla sağlanmaktadır. Yörenin tarih ve kültür turizmi açısından yüksek potansiyele sahip olması, bölgenin sosyo - ekonomik kalkınmasına katkıda bulunması ve birçok ilin bağlantısını sağlayacak olan köprünün tamamlanması ile yöre halkının mağduriyeti giderilecektir.
	Ağın	520	Elazığ İli, (Elazığ-Arapkir)Ayr.-Ağın Yolu	Hedef : 2015 Mayıs	Keban Barajında su tutulması sonucu ulaşımı sağlayan yol su altında kalmış olup, ulaşım feribotla sağlanmaktadır. Orta açıklığı 280 m, uzunluğu 520 m olan Köprünün tamamlanması ile birlikte Ağın İlçesi tekrar kesintisiz kara ulaşımına kavuşacaktır.
	Kömürhan	660	Elazığ-Malatya Devlet Yolu	20.04.2017	Stratejik öneme haiz mevcut Kömürhan Köprüsünün ekonomik ömrünü tamamlaması ve trafik yükünü kaldıramaması nedeni ile yeni köprü inşa edilecektir. Yapım ihalesi tamamlanmış olup, işe 06.01.2014 tarihinde başlanılmıştır.
	Hasankeyf 1-2 Köprüsü	465 1083	Batman İli, Batman-Midyat Yolu	Hedef : 31.08.2015	Batman-Midyat Yolunun baraj altında kalması nedeniyle güzergâh değişikliği yapılmıştır. Bunun sonucunda yeni yol güzergâhı üzerinde bulunan Hasankeyf Grubu Köprülerinden Batman-Hasankeyf Yolunda bulunan HASANKEYF-1 ve HASANKEYF-2 Köprüleri ile Batman-Siirt Yolunda bulunan REŞAT BAYSAL ve BAŞUR Köprüleri Yapımı İşi ihalesi yapılmış olup, işe 09.09.2013 tarihi itibariyle başlanılmıştır.
	Şehzadeler Köprüsü	500	Amasya İli	Hedef : 18.04.2015	Dengeli konsol olarak tasarlanmış Şehzadeler köprü grubunda Şehzadeler ve Üniversite köprülerinde işe 28.12.2011 tarihi itibariyle başlanılmıştır.

Ağın (Karamağara) Köprüsü (Elazığ)

Keban Barajında su tutulması nedeniyle Ağın ilçesini Elazığ'a bağlayan yol, su altında kalmış olup ulaşım feribotlarla sağlanmaktadır. (Elazığ-Arapkir) Ayr.-Ağın Yolundaki Ağın Köprüsünün bitirilmesi ile Ağın ilçesi yeniden kesintisiz kara ulaşımına kavuşacaktır.

Nissibi Köprüsü (Adıyaman)

Atatürk Barajında su tutulması sonucunda, Kahta-Narince-Siverek-Diyarbakır Devlet Yolunun bir bölümü su altında kaldığından, feribotla geçiş sağlanan bu kesime köprü yapımı ihtiyacı doğmuştur. Adıyaman ve Diyarbakır ile birlikte birçok ilin geçiş noktası olacak Nissibi Köprüsünün inşa edilmesi, bölgedeki ulaşımın rahat ve güvenli bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır.

610 m uzunluğunda ve 24,5 m genişliğindeki gergin eğik kablo askılı olarak projelendirilen Nissibi Köprüsünde 26.01.2012 tarihinde işe başlanılmış olup, işin süresi 900 takvim günüdür. 2015 yılı Mayıs ayında trafiğe açılması hedeflenmiştir.

Yeni Kömürhan Köprüsü (Malatya)

Elazığ-Malatya karayolunun bölünmüş yola dönüştürülmesi ile mevcut köprünün yanına yeni bir köprünün yapılması ihtiyacı doğmuştur. Yeni Kömürhan Köprüsünün uzunluğu 660 metre olup, tek açıklıklı gergin eğik kablo askılı (Cable-Stayed) köprü olarak projelendirilmiştir. Pilon yüksekliği 168,5 m olan köprü bitirildiğinde 2x2 taşıt yoluna hizmet verecektir.

TARİHİ KÖPRÜLER

Tarihi Malabadi Köprüsü / DİYARBAKIR

Diyarbakır ili, Silvan ilçesinde ve Batman Suyu üzerinde bulunan 220 m uzunluğundaki Artuklu Dönemi eseri olan köprü; 40,86 m'lik ana kemer açıklığı ile dünyanın günümüze ulaşan en büyük kemer açıklığına sahip taş kemer köprüsüdür. 2013 yılında restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

Tarihi Aspendos Köprüsü / ANTALYA

Antalya ili, Serik ilçesi, Köprüçay üzerinde bulunan 220 m uzunluğundaki köprü; Selçuklu Döneminde yapılmıştır. 2014 yılında restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

Tarihi Koca Köprü/ RİZE

Rize ili, Pazar-Hemşin Yolu üzerinde bulunan 70 m uzunluğundaki köprü Osmanlı Döneminde yapılmıştır. 2013 yılında restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

Tarihi Kuş (Künç) Köprüsü / AMASYA

Amasya ili kent merkezinde ve Yeşilırmak üzerinde bulunan 80 m uzunluğundaki 4 gözlü köprü; Selçuklu Döneminde yapılmıştır. 2013 yılında restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

Tarihi Demirköprü / KIRIKKALE

Kırıkkale ili, Yahşihan ilçesinde, Kızılırmak nehri üzerinde bulunan 120 m uzunluğundaki 4 açıklıklı köprü; Sultan II. Abdülhamit Döneminde (1907) yaptırılmış ilk demir köprüdür. 2013 yılında restorasyon uygulama çalışmaları tamamlanmıştır.

Ilısu Barajı ve HES Projesi Etki Alanı İçinde Kalan Tarihi Köprüleri Belgeleme ve Koruma Çalışmaları / BATMAN, SİİRT, DİYARBAKIR

Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü

Enerji Sektörü Yatırımları altında bulunan "Ilısu Baraj Gölü ve HES Projesi Etki Alanında Kalan Tarihi Köprüleri Belgeleme ve Koruma Çalışmaları" İşi kapsamında yer alan 11 adet köprünün projeleri tamamlanmış olup, baraj gölü suları altında tamamen kalacak olan 5 adet köprüde Restorasyon Uygulama Çalışmaları tamamlanmıştır. Tarihi Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü'nde ise restorasyon uygulama çalışmaları devam etmektedir.

Hasankeyf (Artuklu) Köprüsü

Nasreddin Köprüsü

ATA YADİGARI TARİHİ KÖPRÜLERİMİZ

2003-2013 YURT DIŞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI TAMAMLANMIŞ OLAN TARİHİ KÖPRÜLER

Mostar Köprüsü Mostar / BOSNA-HERSEK – Kanuni Sultan Süleyman

Yıkılmadan Önce 1990

Yıkıldıktan sonraki görünümü, 1993

Mimar Sinan'ın öğrencilerinden Mimar Hayreddin tarafından 16.yy. da inşa edilmiş olan köprü; Yugoslavya iç savaşı sırasında 9 Kasım 1993 tarihinde yıkılmıştır.

Tarihi Mostar Köprüsü'nün yeniden yapımı; Dünya Bankası ve UNESCO işbirliği ile KGM teknik danışmanlığında bir Türk firması tarafından gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında yeniden yapımı tamamlanan köprü; 2005 tarihinde UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesine alınmıştır.

Konjic Köprüsü Konjic / BOSNA-HERSEK – Sultan 4.Mehmet

Yıkılmadan Önce 1945

Sultan IV. Mehmet'in fermanı ile 17. yy. da inşa edilmiş olan köprü; 2. Dünya Savaşı sırasında yıkılmıştır.

Restorasyon Uygulama Projeleri KGM, Tarihi Köprüler Şube Müdürlüğü tarafından hazırlanmış ve köprünün restorasyon uygulamasına ait Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetleri TİKA ile imzalanan protokol doğrultusunca KGM tarafından gerçekleştirilmiş olup, 2009 tarihinde tamamlanmıştır.

Yıkıldıktan sonraki görünümü, 1945

2014-2015 YILINDA YURT DIŞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI DEVAM EDECEK OLAN TARİHİ KÖPRÜLER

SOKOLLU MEHMET PAŞA (DRİNA) KÖPRÜSÜ / Vişegrad /BOSNA-HERSEK

Köprü; Vişegrad şehrinde, Drina Nehri üzerinde bulunmakta olup, Sadrazam Sokollu Mehmet Paşa tarafından 16. yy. da Mimar Sinan'a yaptırılmıştır. İki baraj arasında kalan köprü; alçalan yükselen su seviyelerinin temellerde meydana getirmiş olduğu hasarlar nedeni ile oluşan stabilite sorunları yüzünden UNESCO tarafından dünyadaki tehlike altında bulunan önemli eserler arasına alınmıştır.

Köprünün Restorasyon Projelerinin ve Restorasyon Uygulamasının yapılmasına yönelik, Kontrollük ve Müşavirlik Hizmetlerinin Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesine ilişkin TİKA ile KGM arasında imzalanan protokol doğrultusunca; Restorasyon Uygulama Projeleri 2010 yılında tamamlanmış olup, 2013 yılında başlatılan Restorasyon Uygulama Çalışmaları devam etmektedir.

Tarihi MOSTAR Köprüsünün yeniden yapımı esnasında vermiş olduğu teknik danışmanlık hizmeti sonucu edindiği deneyimlerle, Tarihi KONJİC Köprüsünün Restorasyonuna ait Proje ve Uygulama Çalışmalarını titizlikle yürütmüş olan Karayolları Genel Müdürlüğü, aynı hassas ve titiz çalışmayı tarihi SOKOLLU MEHMET PAŞA Köprüsünün Restorasyon Proje ve Uygulama Çalışmalarında da sürdürmektedir.

Sokollu Mehmet Paşa (Drina) Köprüsü UNESCO tarafından dünyadaki tehlike altında bulunan önemli eserler arasına alınmıştır.

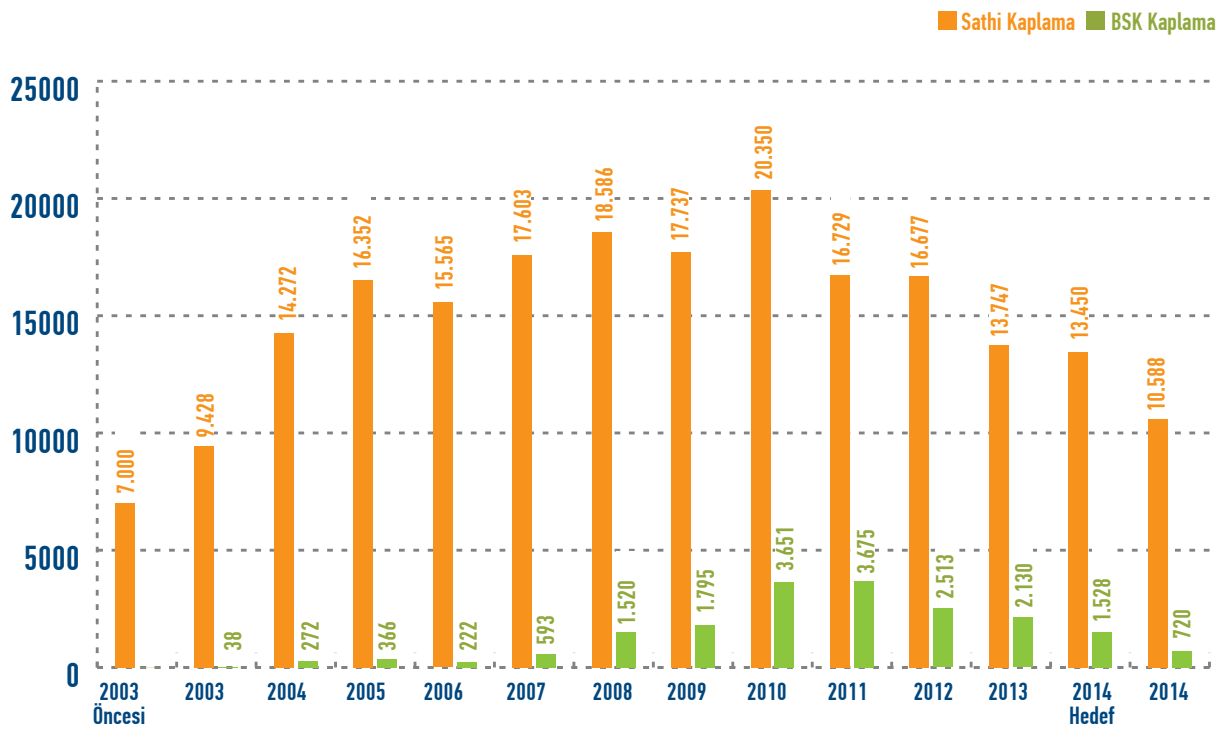
ASFALT YAPIM VE ONARIM ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003 öncesi yıllık ortalama 7.000 km asfalt çalışmaları ve onarımı yapılmakta iken 1 Ocak 2003'ten sonra yıllık ortalama 17.124 km çalışma yapılmıştır.

2014 yılında 1.528 km BSK yapımı, 13.450 km sathi kaplama onarım ve yenilemesi olmak üzere toplam 14.978 km asfalt yapım ve onarım çalışması hedeflenmiştir. Eylül 2014 tarihi itibariyle 1.088 km'si BSK kaplamalı, 10.588 km'si sathi kaplamalı olmak üzere toplam 11.676 km yolda asfalt yapım ve onarım çalışması yapılmıştır (Grafik 13).

Grafik 13.Asfalt ve Onarım Çalışmaları (Km)

BAKIM ÇALIŞMALARI

Devlet ve İl yollarımızda yolun inşa edildiği sahanın yol üst yapısının, yol ile ilgili yapı ve tesislerin muhafazası, ömürlerinin uzatılması, güvenli trafik akımının sağlanması amacıyla, yol sathında onarım ya da yenileme çalışmaları ile birlikte köprü, menfez, sanat yapısı gibi yapıların onarılması, taşkın ve erozyonla mücadele, drenaj sistemleri, hendek ve menfezlerin temizlenmesi, yol boyu ağaçlandırılması gibi benzer faaliyetler yürütülmektedir.

Yolun hizmet süresinin uzatılması için rutin bakım hizmetleri, bütün yurt sathına yayılmış 118 Şube Şefliği, 291 Bakımevi olmak üzere toplam 409 merkezden yürütülmektedir. Bakım merkezlerimize, yollarımızda bakım onarım ve kar mücadelesi çalışmalarının aksatılmadan yürütülmesi için bakım hizmetlerinde kullanılacak akaryakıt, bitüm, agrega ve makinelerin yedek parçaları temin edilerek nakledilip, çalışmalara hazır halde depolanmaktadır. Normal bakım hizmetlerinde asfalt yama yapılması için, son 12 yılda 15.016.433 m3 yama malzemesi kullanılmıştır.

Bakım çalışmaları içerisinde kar ve buzla mücadele önemli bir yer tutmaktadır. Kışın yollardaki kar ve buza karşı mücadele ederek trafiğin güvenli ve kesintisiz akışını sağlamak bu faaliyetler içerisinde yer almaktadır. Kar ve buzla mücadele çalışmalarının yapılması işinde son 12 yılda 711.861 ton tuz ve aşındırıcı olarak 1.060.232 m3 agrega kullanılmıştır. 2003 yılında Devlet ve İl yollarında toplam 63.702 m uzunluğunda kar siperi mevcut iken 350.520 m kar siperine ulaşılmıştır.

Olağanüstü bakım çalışmalarında ise heyelan, sel, seylap, deprem gibi doğal afetler sonucu, karayollarının hasar görmesi durumunda olaya mümkün olan en kısa zamanda müdahale edilerek yolun trafiğe açılması için yapılması gereken kazı, dolgu, nakliye ve düzeltme işleri yapılmaktadır.

Tablo 15. 2013 – 2014 Yılı Kış Programı Kar Mücadelesi

Kar Mücadele Merkezleri (Refüj Mahalli)	393 Adet
Makine ve Ekipman	5 423 Adet
Mücadeleye Fiilen Katılan Personel Sayısı	6 987 Adet

Kar ve Buz Mücadelesi

Bakım çalışmaları içerisindeki, karayolunun doğal çevre üzerindeki olumsuz etkilerini en az düzeye indirmek, şev stabilitesine katkıda bulunmak, gürültü ve egzoz gazlarına karşı engel oluşturmak, yola estetik bir görünüm kazandırarak güvenli trafik akışının sağlanmasına yardımcı olmak ve yolun araziye fonksiyonel olarak uyumunu sağlamak amacıyla yapılan yol boyu gelişimi çalışmaları kapsamında, yapılan protokoller ile İl Orman Müdürlükleri, özel işletmeler ve Belediyeler tarafından son 12 yılda 28.867.815 adet yapraklı ve ibreli fidan dikimi gerçekleştirilmiştir. 2014 yılında dikilen fidan sayısı Eylül 2014 tarihi itibariyle 2.911.815 adettir.

Yolboyu Peyzaj ve Ağaçlandırma Çalışması

Son 12 yılda 28.867.815 adet yapraklı ve ibreli fidan dikimi gerçekleştirilmiştir

TRAFİK GÜVENLİĞİ ÇALIŞMALARI

1 Ocak 2003- Eylül 2014 tarihleri arasında 195.682.378 m^2 yatay işaretleme, 1.337.812 m^2 düşey işaretleme ve 13.980 km oto korkuluk yapılmıştır. Ayrıca 1.760 adet kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi ile 1.092 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

2014 yılında;

- Eylül 2014 tarihi itibariyle; 11.409.663 m^2 yatay işaretleme, 76.977 m^2 düşey işaretleme ve 958 km oto korkuluk yapılmıştır.
- Eylül 2014 tarihi itibariyle; 80 adet kavşağın sinyalize kontrollü kavşak haline getirilmesi çalışmaları tamamlanmıştır.
- Eylül 2014 tarihi itibariyle 28 adet kaza kara noktası ve kaza potansiyeli yüksek kesimde iyileştirme çalışmaları tamamlanmıştır.

AKILLI ULAŞIM SİSTEMLERİ (AUS)

Dünyada artık hızlı bir bütünleşme süreci yaşanmaktadır. Coğrafi sınırlar ortadan kalkmakta, ülkeler arasında siyasi sınırlar şeffaflaşmaktadır. Bilimde ve teknolojide ulaşılan muazzam yeniliklerin, yakın tarihlere kadar hayal olan birçok düşünceyi, pratiğe taşımakta olduğuna tanık oluyoruz. Her alanda olduğu gibi hiç şüphe yok ki karayolu ulaştırma faaliyetlerini de artık yalnızca ulusal boyutlarda değil, daha ileri giderek bölgesel ve küresel çaplarda ele almamız kaçınılmazdır.

Akıllı Ulaşım Sistemleri (AUS); mevcut yolun kapasitesini bilgi ve iletişim teknolojileri kullanarak artırmakta, yol ve çevre trafik bilgisi sağlayarak trafik sıkışıklarını azaltmakta, anlık bilgilerin kullanıcılara iletilmesini sağlamakta, trafik sıkışıklıklarından dolayı oluşan zararlı gazları azaltarak çevreyi korumaktadır. AUS sistemleri ile yollardaki kontrol ve yönetim kabiliyeti artacak, kazalara hızlı müdahale imkânı sağlanacak, alternatif güzergâh ve şerit yönetimi sağlanacak, yol kullanıcılarına yol ve hava durumuna dair anlık bilgiler verilerek trafik güvenliğine ve konforuna katkıda bulunulacaktır.

Ulusal AUS Strateji Belgesi (2023)

Orta Vadeli Program (2012-2014) ile sorumluluğu Bakanlığımıza verilen Ulusal AUS Strateji Belgesi hazırlık çalışmaları, 2012 yılının Şubat ayı itibariyle başlatılmış olup, 2012 yılı Mayıs ayında kamu, özel sektör, üniversite ve sivil toplumdan yaklaşık 500 temsilcinin katılımıyla "AUS Çalıştayı" icra edilmiştir.

"Ulusal AUS Strateji Belgesi Taslak Raporu" söz konusu çalıştay sonucunda elde edilen görüş ve öneriler dikkate alınarak çalışma grubu tarafından hazırlanmış olup, 2012 yılının Aralık ayında ilgili tüm kamu kurumları, belediyeler ve üniversiteler ile; 2013 yılının Ocak ayında da sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları ile paylaşılmış ve belgeye dair görüşler ile eylem önerileri istenmiştir. Ge-

len görüşler ve eylem önerileri derlenerek, 2013 yılı Nisan ayında yapılan Final Çalıştayı ile Strateji Belgesi ve Eylem Planının son şekli verilmiştir.

Ulusal AUS Strateji Belgesi eki Eylem Planı (2014-2016) nda toplam 38 adet eylem yer almaktadır. Eylem Planı içinde Bakanlığımız 19 adet, Büyükşehir Belediyeleri ve Belediyeler 11 adet, İçişleri Bakanlığı 9 adet, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 3 adet, YÖK ve Mesleki Yeterlilik Kurumu da birer adet eylemde sorumlu kuruluş olarak görevlendirilmiştir. Bu eylemlerden 11'inin 2015 yılı sonunda, 18'inin ise 2016 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Mevzuat uyumu, standartların belirlenmesi gibi sürekli olarak güncelleme gerektirebilecek nitelikteki 9 eylem için 2023 yılı hedef konulmuştur.

İmzaları tamamlanan Strateji Belgesi ve eki Eylem Planı hakkında 29.08.2014 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu kararı çıkmıştır.

2023 yılı için hazırlanan bu Stratejinin vizyonu "Tüm ulaşım hizmetlerinin bilgi ve iletişim teknolojileriyle yönetildiği ve yönlendirildiği kendi içinde ve dünya ile entegre bir Türkiye"dir.

Strateji Belgesinde beş adet stratejik amaç belirlenmiştir:

- Ülke genelinde AUS'nin planlama ve entegrasyonu için gereken mevzuatın ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara göre geliştirilmesi,
- Küresel düzeyde rekabet edebilecek bir AUS sektörü oluşturulması,
- AUS uygulamalarının ülke çapında yaygınlaştırılarak trafik güvenliğinin ve mobilitenin arttırılması,
- Hareket kısıtlılığı olanların ulaşım araçlarına ve hizmetlerine erişiminin AUS ile kolaylaştırılması,
- Karayolu ulaştırması kaynaklı yakıt tüketimi ve emisyonlarının azaltılması.

AUS Mimarisi

Karayolu ağında da var olan uygulamalara ilaveten daha kapsamlı ve yaygın bir Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamasının hizmete sunulması, hem yol kullanıcıları hem de Karayolları Genel Müdürlüğü için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.

Karayolu ağında; birbiri ile uyumlu, ihtiyaçlara hitap eden, mümkün olan en son yenilikleri kapsayan ve diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alan Akıllı Ulaşım Sistemleri uygulamalarının olması hedeflenmiştir. Dünyada yaygın ve başarılı bir şekilde AUS uygulamalarını kullanan ülkelerin incelenmesi, ülkemize uygun bir AUS mimarisinin oluşturulması, standartlara uygun, tümleşik, genişletilebilir ve en son teknolojilerin kullanıldığı sistemlerin tesis edilmesi ve bu sistemleri yöneten merkezlerin yapısının da oluşturulmasında yerli ve yabancı uzmanlardan faydalanmak amacıyla, önce danışmanlık hizmeti satın alınarak hazırlık sürecindeki eksikliklerin giderilmesi amaçlanmıştır. Kuracağımız sistemlerin teknik yapısını oluşturan bu çalışma kapsamında yapılacak eylemler şunlardır:

Ülke Raporlarının hazırlanması

Akıllı Ulaşım Sistemleri konusunda gerek ülkemizin gerekse bu alanda önemli aşamalar katetmiş olan Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği, Japonya ve Güney Kore'nin durumunu açıklayan ülke raporları hazırlanmaktadır. Bu çalışma bünyesinde beş ayrı rapor hazırlanmış olacaktır. Bu raporlar ile Akıllı Ulaşım Sistemleri için ülkemizde yapılması gerekenlere dair fikirler elde edilecektir.

Karayolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ve Uygulama Planının hazırlanması

Ülkemiz için karayolu ağı ve karayolu ağının diğer ulaşım modları ile olan ara yüzleri dikkate alınarak Karayolu Ağı Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi ile Uygulama Planı hazırlanmaktadır.

Teknik Şartnameler ve Birim Fiyat Tariflerinin hazırlanması

Bu kapsamda Akıllı Ulaşım Sistemlerinin Yapım İşine Ait Teknik Şartnameler ile Akıllı Ulaşım Sistemleri Yapım Kontrollük ve Danışmanlık Mühendislik Hizmetleri Teknik Şartnameleri hazırlanmaktadır.

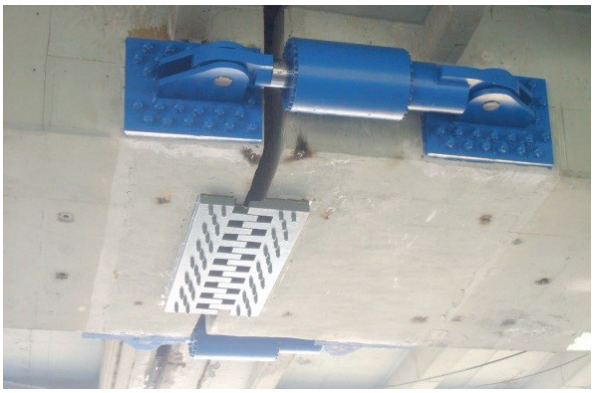
Eğitim ve Teknik Raporların hazırlanması

Verilecek eğitimler ile İdare personelinin Akıllı Ulaşım Sistemlerine dair bilgisinin artmasına ve ufkunun genişlemesine katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu hizmetler tamamlandığında oluşacak teknik dokümanlar aynı zamanda bu sektörde hizmet veren diğer kurum ve kuruluşlar ile özel firmalar için de bir kılavuz niteliği taşıyacaktır. Hazırlanacak bu teknik dokümanlar Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından düzenli aralıklarla güncellenerek yeni teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve kurulacak tümleşik Akıllı Ulaşım Sistemleri yapısının korunması sağlanacaktır. İhale kapsamındaki işin bileşenlerine dair çalışmalar 2013 yılında başlatılmış olup, 2015 yılında da devam edecektir.

Ayrıca yolun bakımı ve trafiğine dair verilerin toplandığı, yönetimsel kararlara dönüştürüldüğü, sürücülerin hava ve yol şartları ile sürekli bilgilendirilmesinin sağlandığı Trafik Yönetim Sistemi Merkezlerinin kurulması çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda her bir Karayolları Bölge Müdürlüğünde birer adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (TYSM) ve Karayolları Genel Müdürlüğünde Ana Trafik Yönetim Sistemi Merkezi (ATYSM) olmak üzere toplam 18 adet Trafik Yönetim Sistemi Merkezinin kurulması planlanmıştır. Yol güzergâhına tesis edilecek tüm sistemler anılan bu merkezlerin kontrolü altında işlevlerini yerine getirecektir. Bu planlama kapsamında İlk Trafik Yönetim Sistemi Merkezi Binasının 13. Bölge (Antalya) Müdürlüğü yerleşkesi içinde yapım çalışmaları devam etmekte olup, anılan binanın tamamlanmasına müteakip Trafik Yönetim Sistemi Merkezinde kullanılacak sistemlerin kurulumlarına dair çalışmalar başlatılacaktır.

AUS kapsamında kurulacak olan bu sistemlerin birbiri ile ve diğer ulaşım modları ile haberleşmesini sağlayacak etkin bir haberleşme alt yapısının da kurulması hedeflerimiz arasındadır. İletişim fiber optik kablo ve kablosuz iletişim sistemleri ile sağlanacaktır.

SİSMİK TAKVİYE ÇALIŞMALARI (BÜYÜK SANAT YAPILARI)

Mevcut yapıların yeni deprem şartnamelerine uygun hale getirilerek depremlerde daha iyi bir performans göstermesi amacıyla sismik takviye çalışmaları yapılmaktadır. 232 adet viyadük, köprü ve tünelin sismik takviyeleri tamamlanmış olup, 60 adet köprü ve viyadükte depreme karşı güçlendirme işlerinin ihalesinin 2014 yılında yapılması planlanmaktadır (Şekil 2-3).

Şekil 2.

KÖPRÜ DİZAYN-UYGULAMA PROJE SAYISI	326
KÖPRÜ GÜÇLENDİRME-YAPIM SAYISI (Tamamlanan-Devam Eden)	292

Şekil 3.

GÜÇLENDİRME ÇALIŞMALARI

Tamamlanan: 232 adet

Devam eden: 60 adet

Toplam: 292 adet

OGS– HGS ÇALIŞMALARI

Otomatik Geçiş Sistemlerinde (OGS) aktif etiket bedelinin maliyetini düşürmek amacıyla, pasif etiketli geçiş sistemi olan Hızlı Geçiş Sistemi (HGS), PTT ile yapılan protokol kapsamında sistem kurulumları tamamlanarak 17.09.2012 günü saat 06:00 itibariyle Ankara, İstanbul ve İzmir Otoyolları ile Boğaz Köprülerinde, 21.09.2012 günü saat 08:00 itibariyle Güney Otoyolunda hizmete alınmıştır.

HGS Sistemi; araç üzerinde bulunan RFID etiketleri ile radyo frekansı kullanılarak nesneleri tekil ve otomatik olarak tanıma yöntemidir. HGS Sistemi; engelsiz geçiş, geçiş anında otomatik ücret tahsili, trafik akışında süreklilik, pasif RFID teknolojisi sayesinde uzun kullanım ömrü ve düşük maliyetli olması gibi avantajlar sunmaktadır. Ayrıca, Serbest Geçiş Ücret Toplama Sistemi, İstanbul FSM Köprüsü'nde devreye alınmıştır. Serbest Geçiş Ücret Toplama Sistemi sayesinde gişe adaları ve OGS/HGS şerit farklılıkları ortadan kalkacak, şerit ve yol genişlikleri yolun devamıyla uyumlu hale getirilecektir. Böylelikle ücret toplama alanlarında, trafik akışını olumsuz etkileyen genişleme ve daralmalar da ortadan kaldırılmış olacaktır.

2002 Toplam Abone: 196.000 Kişi

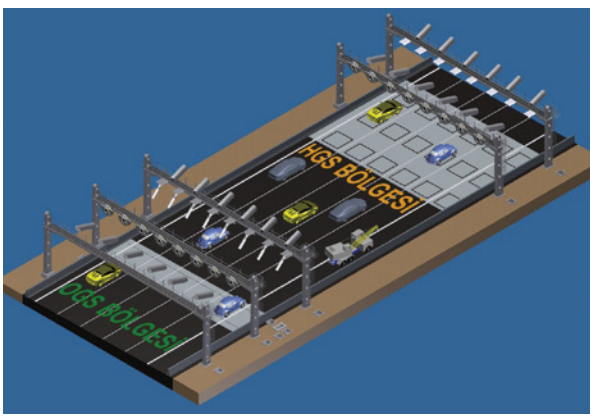
OGS (Otomatik Geçiş Sistemi):196.000

30 Eylül 2014 itibariyle

Toplam Abone: 8.648.998 Kişi

OGS (Otomatik Geçiş Sistemi):2.007.245

HGS (Hızlı Geçiş Sistemi):6.641.753

AR-GE ÇALIŞMALARI

Karayolları Genel Müdürlüğü Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı Laboratuvarları yol yapım, bakım ve işletiminde kullanılan tüm malzemelerin testlerinin yapılabildiği uluslararası düzeyde hizmet veren yeni ürün ve sistem geliştiren laboratuvarlar haline getirilmiştir. Bu kapsamda iç piyasa yanında, yurtdışında hizmet veren Türk firmalarının teknik problemlerinin çözüldüğü ve uluslararası geçerliliği olan raporların üretildiği bir merkez konumundadır.

Günümüzde uzun ömürlü, güvenli, konforlu ve aynı zamanda ekonomik yol üstyapılarına ihtiyaç duyulmakta olup, tasarım, uygulama ve bakım aşamasında teknolojik gelişmeler önem kazanmıştır.

Karayolları Genel Müdürlüğünün Ar-Ge Projelerini 4 grupta toplayabiliriz:

- Ar-Ge Yönergesi Öncesinde Başlatılmış KGM Öz Kaynakları ile Yürütülen Projeler,
- Ar-Ge Yönergesi Kapsamında Yürütülen Projeler,
- TÜBİTAK Destek Programları Kapsamında Yürütülen Projeler,
- Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programı Kapsamında Yürütülen Projeler.

TÜBİTAK destekli projelerle yol üstyapılarının tasarım metotları geliştirilmiş, kazınan asfalt malzemelerin yeniden kullanımı sağlanmış, ileri teknoloji gerektiren sessiz, güvenli ve uzun ömürlü aşınma tabakası geliştirilerek uygulamasına başlanılmış ve bitümlü bağlayıcıların iklim ve trafiğe bağlı olarak kullanımı sağlanmıştır. Tüm bunların yanında, kurulan Üstyapı Yönetim Sistemi ile kaynaklarımızın etkin kullanımı sağlanmaktadır.

İnsan ve çevreye duyarlı Ar-Ge çalışmaları kapsamında; çevre dostu su bazlı yol çizgi boyaları, daha az enerji ve emisyon salınımıyla üretilen ılık asfalt teknolojisi, yarma ve tünel portallerinde kazı imalatını azaltacak tasarım ve yapım teknolojileri, atık lastiklerin asfalt kaplamalarda kullanımı ile çevre dostu buz çözücü ve önleyici sıvılar üzerine çalışmalar yapılmaktadır (Tablo 16).

Tüm bu çalışmalarla; Belediyeler, İl özel idareleri gibi kurumların uygulamalarına da ivme kazandırılmış, toplam kalite anlayışında değişiklik yapılmıştır.

Tablo 16. TÜBİTAK ve Diğer Kaynaklardan Desteklenen Projeler

Projenin Finansman Edildiği Program	Projenin Adı	Durum (Yürürlükte, Sonuçlandı)
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Mekanistik – Ampirik Yol Üstyapı Tasarımında Esneklik Modülünün Şartnamelere Uyarlanması	S
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Bitümlü Sıcak Karışım Aşınma Tabakası İçin Performansı Yüksek Karışımların Belirlenmesi	S
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayollarında Sathi Kaplama Uygulamalarının İyileştirilmesi ve Performans Modelinin Geliştirilmesi	S
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayolları Köprü Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	S
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Türkiye Köprü Mühendisliğinde Tasarım Ve Yapımına İlişkin Teknolojilerin Geliştirilmesi	Y
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Çevre Dostu Su Bazlı Yol Çizgi Boyası Geliştirilmesi Ve Soğuk Uygulanan Solvent Bazlı Yatay İşaretleme Yol Çizgi Boyası Yol Performans Özelliklerinin Arttırılması	Y
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Ilık Karışım Asfalt Katkıları Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi	Y
TÜBİTAK (KAMAG 1007)	Karayollarında Buzlanmayı Önleyici ve Buz Çözücü Çözelti ve/veya Dispersiyonların Yerli Olarak Geliştirilmesi, Çevre ve İklim Koşullarına Göre Performans Kriterlerinin Belirlenmesi (Kalsiyum Klorür Üretim Teknolojisi ve Sıvı Buz Önleyici/ Çözücü Malzemenin Geliştirilmesi)	Y
AVRUPA BIRLIĞI 7. ÇERÇEVE PROGRAMI	ECOLABEL Projesi	Y

Karayolları Genel Müdürlüğünün faaliyet alanlarında yürütülen Ar-Ge projeleri sonucunda; araştırma, proje ve yapım aşamalarında önemli oranlarda ekonomik kazanç ve buna bağlı olarak ülke ekonomisine, toplumsal ve sosyal yaşama doğrudan katkı sağlanmıştır.

Son 12 yılda TÜBİTAK tarafından 8 adet projemiz, AB Mali Yardımı ile 1 adet proje desteklenmiştir. Bunlardan 4 adet proje başarıyla tamamlanmış, 5 adet proje halen yürütülmektedir. Yürütülen Ar-Ge projeleri sonucunda; yol üstyapı tasarımına yönelik TÜBİTAK projesi ile yol üstyapısı maliyetleri % 16,13 azaltılmıştır. BSK performansları üzerine yapılan TÜBİTAK projesi ile bakım maliyetleri azaltılmış, aşınma imalatlarının ömrü % 33 arttırılmıştır. Sathi kaplamaların performansının artırılması projesi ile sathi kaplamanın ömrü % 30 arttırılmaktadır. Bitüm sınıfının seçimi ve üstyapı yönetim sisteminin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge projeleri ile üstyapı bakım-onarım maliyetlerinde yaklaşık %30 civarında tasarruf sağlanması öngörülmektedir. Su bazlı yol çizgi boyası ile ilgili proje ile yıllık 8.000.000 TL tasarruf beklenmekte, ayrıca % 25 oranında zararlı emisyonların azaltılması planlanmaktadır. Geri kazanım üzerine yapılan Ar-Ge projeleri ile 2011 yılı verilerine göre toplam 546.000 ton malzeme geri kazanılmıştır. Agrega ve bitümün geri kazanımı ile toplam 33.830.000 TL ekonomik geri kazanım sağlanmıştır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

ULUSLARARASI KARAYOLU GÜZERGÂHLARI

Ülkemiz; Asya, Afrika ve Avrupa'nın birbirine en yakın olduğu ve Avrupa ile Asya'nın birleştiği bir noktada olması nedeniyle tarihte birçok büyük uygarlığın doğduğu yer olmuştur.

Türkiye'nin coğrafi konumu ülkemize Asya, Avrupa, Orta Doğu ile Kafkasya arasında geçiş bölgesi olarak stratejik bir önem kazandırmakta, Avrupa ile Asya'dan gelen karayolu bağlantılarının geçişine imkân sağlamaktadır.

Asya ve Avrupa kıtaları arasında geniş bir alanda bulunan Türkiye'ye doğu-batı eksenli bu genişlik önemli bir jeopolitik konum sağlamakta ve uluslararası ulaştırma koridorları çerçevesindeki çalışmalarda rolümüzün önemini arttırmaktadır. Bu nedenle, bu bölgeler arasında yapılacak olan her türlü ulaştırma faaliyetinin geçiş bölgesinde olan Türkiye'de ulaşım koridorları büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, ülkemiz bölgesel ve bölgeler arası karayolu bağlantısını sağlamaya yönelik birçok uluslararası projede yerini almaktadır.

Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM), Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM/AEK – UN/ECE) E-Yolları - Ana Trafik Arterleri Avrupa Anlaşması (AGR), Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ - BSEC), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT - ECO), Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP), Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA), Pan Avrupa Koridorları ve Avrasya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) gibi uluslararası organizasyonlar ve projeler, çalışmalarına aktif olarak katıldıklarımızdır.

Uluslararası karayolu güzergahları aynı zamanda Karadeniz, Akdeniz ve Ege'de yer alan limanlara da bağlantı sağlayarak, bölgesinde ticaret ve turizmin gelişimine katkı sağlamaktadır (Tablo 17,18 - Harita 13,14).

Tablo 17. Uluslararası Karayolu Güzergâhları

GÜZERGÂHLAR	UZUNLUK (KM)
Trans Avrupa Kuzey-Güney Otoyolu (TEM)	6.940
E – Yolları (UN/ECE) Ana Trafik Arterleri Avrupa Anlaşması (AGR)	9.353
Karadeniz Ekonomik İşbirliği – KEİ (BSEC)	4.472
Ekonomik İşbirliği Teşkilatı – EİT (ECO)	9.987
Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP)	5.247
Avrupa, Kafkasya ve Asya Ulaştırma Koridoru (TRACECA)	8.365
Pan – Avrupa Koridorları	261
Avrasya Karayolu Bağlantıları (EATL)	5.663

Harita 13. Türkiye'nin Uluslararası Karayolu Koridorları (2014)

TÜRKİYE'DEKİ ULUSLARARASI YOL GÜZERGAHLARI

INTERNATIONAL ROADS IN TURKEY

		TOTAL (KM)
TEM	Trans European North South Motorway	6 940
E Yolları	E Roads	9 353
KEİ Yolları	BSEC Roads	4 472
EİT Yolları	ECO Roads	9 987
ESCAP Yolları	ESCAP Roads	5 247
Avr.Kaf.As.Ulaş.Kor.	TRACECA	8 365
Pan - Avrupa Kor.	Pan-European Transport Corridors	261
Avrasya Ulaş.Bağl.	EATL	5 663

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
STRATEJİK PLANLAMA ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ

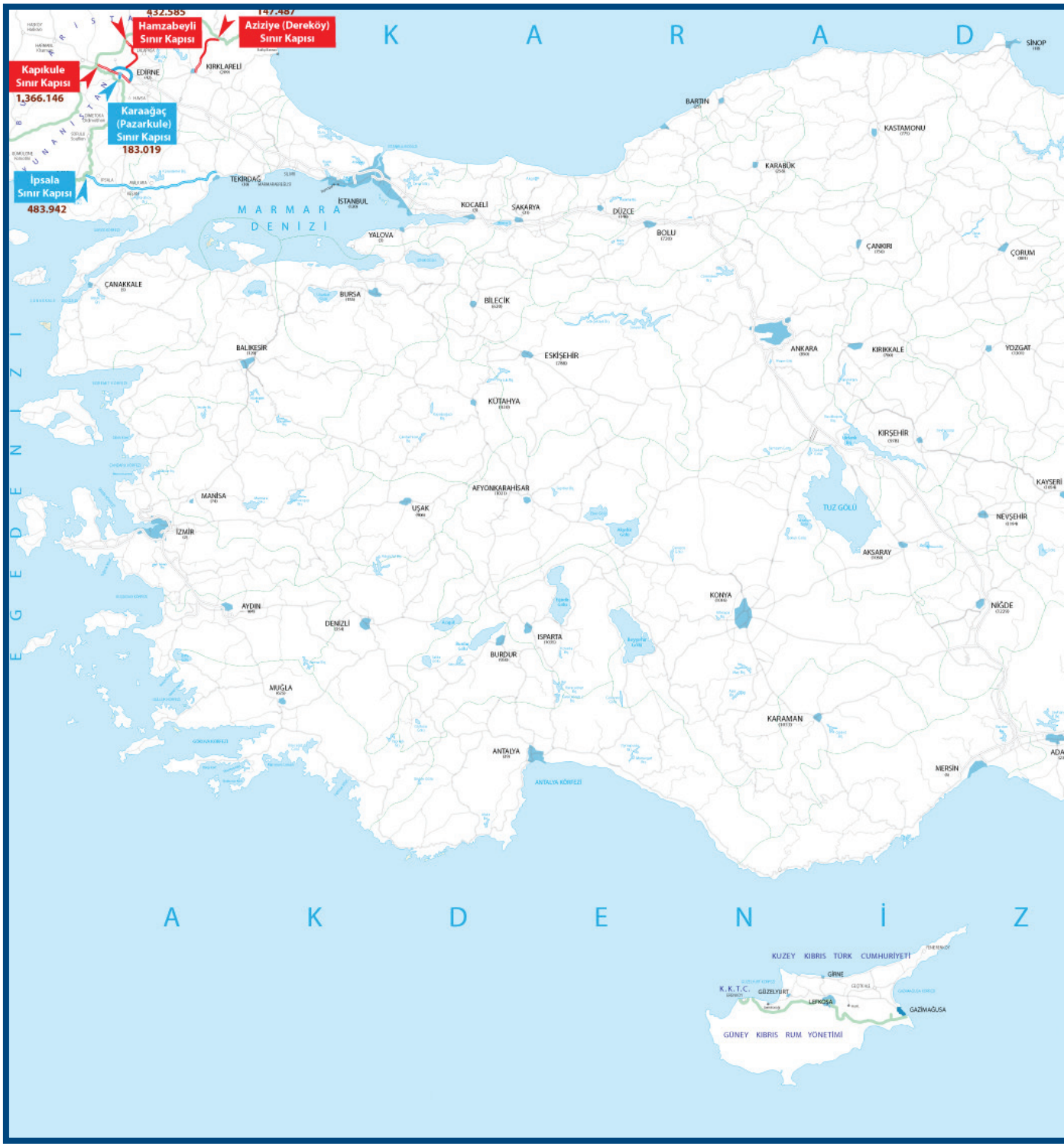
GENERAL DIRECTORATE OF HIGHWAYS
DEPARTMENT OF STRATEGY DEVELOPMENT
DIVISION OF STRATEGIC PLANNING

Tablo 18. Karayolları Sınır Kapıları

Sıra No	Sınır Kapısı	Bulunduğu İl	Bağladığı Ülke	Bağlantı Sağlayan Karayolu
1	İpsala Sınır Kapısı	Edirne	Yunanistan	Tekirdağ – Malkara – İpsala Sınır Kapısı
2	Karaağaç (Pazarkule) Sınır Kapısı	Edirne		03 Otoyolu Ayr.-Pazarkule Sınır kapısı
3	Kapıkule Sınır Kapısı	Edirne	Bulgaristan	Otoyol Ayr.-Kapıkule
4	Aziziye (Dereköy) Sınır Kapısı	Kırklareli		Kırklareli-Dereköy-Aziziye Sınır Kapısı
5	Hamzabeyli Sınır Kapısı	Edirne		Edirne-Lalalpaşa-Hamzabeyli
6	Karkamış Sınır Kapısı	Gaziantep	Suriye	Nizip-Karkamış İl Yolu
7	Öncüpınar Sınır Kapısı	Kilis		Kilis-Öncüpınar Devlet yolu
8	Cilvegözü Sınır Kapısı	Hatay		Antakya-Reyhanlı Devlet Yolu
9	Yayladağı Sınır Kapısı	Hatay		Antakya-Yayladağ Devlet Yolu
10	Girmeli (Nusaybin) Sınır Kapısı	Mardin-Nusaybin		Nusaybin Ayrım-Girmeli Sınır Kapısı
11	Şenyurt Sınır Kapısı	Mardin		Kızıltepe Kavşağı-Şenyurt Sınır Kapısı
12	Ceylanpınar Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Viranşehir Ayrım-Ceylanpınar Sınır Kapısı
13	Akçakale Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Akçakale-Sınır Kapısı
14	Mürşitpınar Sınır Kapısı	Şanlıurfa		Suruç-Mürşitpınar Sınır Kapısı
15	Umurlu Sınır Kapısı	Hakkari	Irak	Şemdinli-Derecik İl Yolu
16	Habur Sınır Kapısı	Şırnak-Silopi		Silopi-Habur Sınır Kapısı
17	Üzümlü Sınır Kapısı	Hakkari-Çukurca		Çukurca-Üzümlü Sınır Kapısı
18	Sarp Sınır Kapısı	Artvin-Hopa	Gürcistan	Hopa-Kemalpaşa-Sarp
19	Türkgözü Sınır Kapısı	Ardahan-Posof		Ardahan Ayr.-Damal-Posof-Türkgözü Sınır K.
20	Aktaş Sınır Kapısı	Ardahan-Çıldır		Çıldır-Aktaş
21	Tiknis Sınır Kapısı	Kars	Ermenistan	(Kars-Ardahan)Ayr.-Akyaka
22	Alican Sınır Kapısı	Iğdır		(Iğdır-Aralık)Ayr-Alican Sınır Kapısı
23	Dilucu Sınır Kapısı	Iğdır	Nahcivan (Azerbaycan)	Iğdır-Aralık-Dilucu Sınır Kapısı
24	Gürbulak Sınır Kapısı	Ağrı-Doğubeyazıt	İran	Diyadin Ayr.Doğubayazıt-Gürbulak Devlet Yolu
25	Kapıköy Sınır Kapısı	Van-Özalp		Van-Özalp-Kapıköy Sınır Kapısı
26	Esendere Sınır Kapısı	Hakkâri-Yüksekova		Yüksekova-Esendere Sınır Kapısı

Uzunluk (km)	Yolun Standardı (OY-BY-TY)	Satıh Durumu (BSK-SK)	Yıllık Giriş Çıkış Yapan Araç Sayısı (YOGT)
110	BY	BSK	1.419
7	5 km BY-BSK (Çalışmalar Dev.Ed.)	2 km SK	751
17	11 km BY- 6 km OY	BSK	6.076
41	13 km BY- 28 km TY	BSK	501
39	2 km BY- 37 km TY	BSK	1.480
32	BY	SK	2372
8	BY	BSK	3865
41	BY	SK-BSK	3310
51	BY	SK	2954
1	BY	BSK	Kapalı
13	TY	SK	2104
1	TY	Kilitli parke	2451
1	BY	BSK	5501
11	TY	SK	1412
65	TY	SK-STABİLİZE	
15	BY	BSK	7436
8	TY	Toprak	
18	BY	BSK	6787
77	TY	SK	1382
20	TY	SK	Açılışa Hazırlanıyor
53	TY	SK	513
6	TY	BSK	810
86	BY	13 BSK / 73 SK	2687
77	BY	BSK	4389
102	BY	BSK / SK	3231
41	BY	BSK / SK	3507

Harita 14. Türkiye'nin Karayolu Sınır Kapıları (2014)

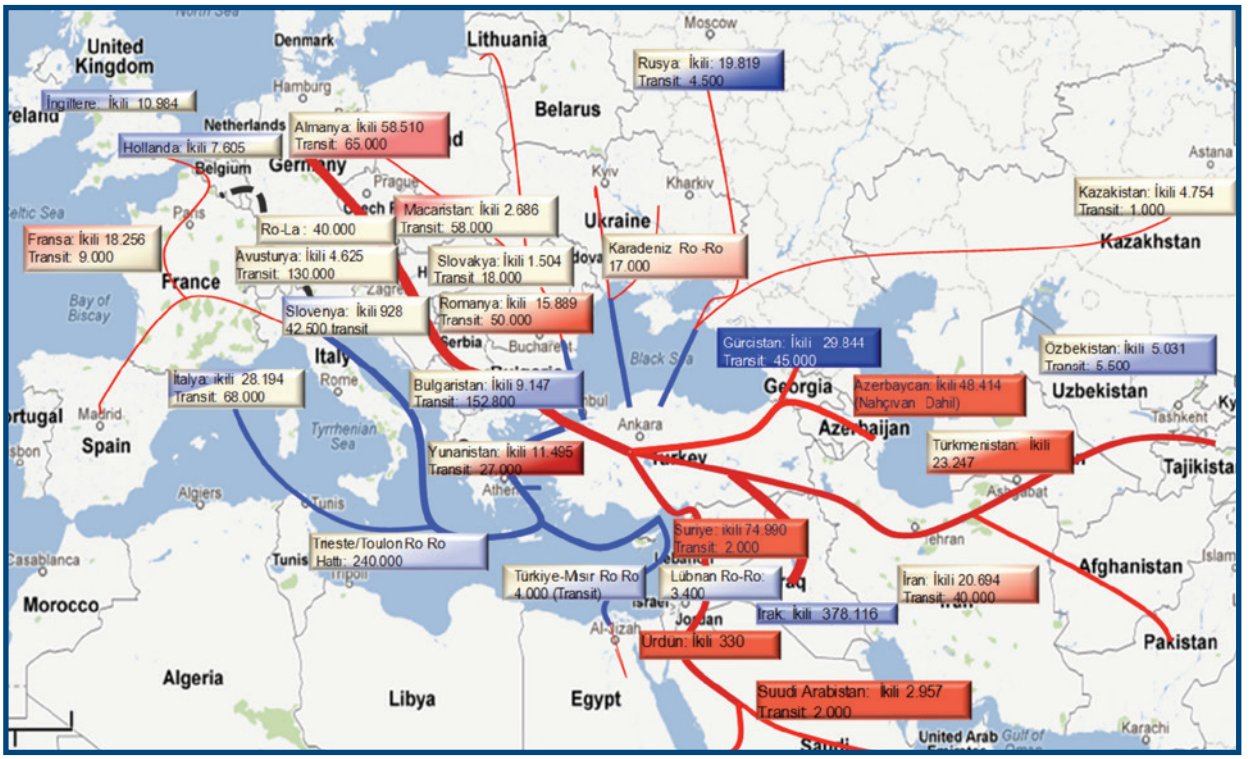

E N İ Z
1.214.746
Sarp Sınır Kapısı
Türkgözü Sınır Kapısı
98.318
Aktaş Sınır Kapısı
Tiknis Sınır Kapısı
Alican Sınır Kapısı
333.314
Dilucu Sınır Kapısı
Gürbulak Sınır Kapısı
352.584
Kapıköy Sınır Kapısı
50.135
Esendere Sınır Kapısı
94.606
Girmeli Sınır Kapısı
Cizre Sınır Kapısı
1.936.841
Habur Sınır Kapısı
Üzümlü Sınır Kapısı
Umurlu Sınır Kapısı
Şenyurt Sınır Kapısı
Ceylanpınar Sınır Kapısı
Akçakale Sınır Kapısı
22.289
Mürşitpınar Sınır Kapısı
36.942
Karkamış Sınır Kapısı
Öncüpınar Sınır Kapısı
161.460
Cilvegözü Sınır Kapısı
175.918
Yayladağı Sınır Kapısı
10.080
BULGARİSTAN SINIR KAPILARI
YUNANİSTAN SINIR KAPILARI
SURİYE SINIR KAPILARI
IRAK SINIR KAPILARI
İRAN SINIR KAPILARI
NAHCİVAN (AZERBAYCAN) SINIR KAPILARI
GÜRCİSTAN SINIR KAPILARI
ERMENİSTAN SINIR KAPILARI
AÇIKLAMALAR
OTOYOLLAR
DEVLET YOLLARI
İL YOLLARI
İL SINIRI
ÖLÇEK

ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

AB mevzuatına içerik olarak % 98 oranında uyum sağlanmıştır. Böylece, karayolu taşımacılığı, AB'ye adaylık sürecinde en hazır sektörlerden biri haline getirilmiştir.

58 ülke ile İkili Karayolu Taşıma Anlaşmamız mevcuttur. Türk taşımacısı Avrupa, Asya ve Afrika'yı kapsayan geniş bir dünya coğrafyasında faaliyet göstermektedir.

Harita 15. Türk Taşımacılar Tarafından Kullanılan Ana Güzergâhlar

2011 yılı toplam taşıma sayısı: 1.264.159
2012 yılı toplam taşıma sayısı: 1.205.699
2013 yılı toplam taşıma sayısı: 1.284.107
2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle toplam taşıma sayısı : 975.450

Bu alanda yapılan çalışmalar sonucunda;

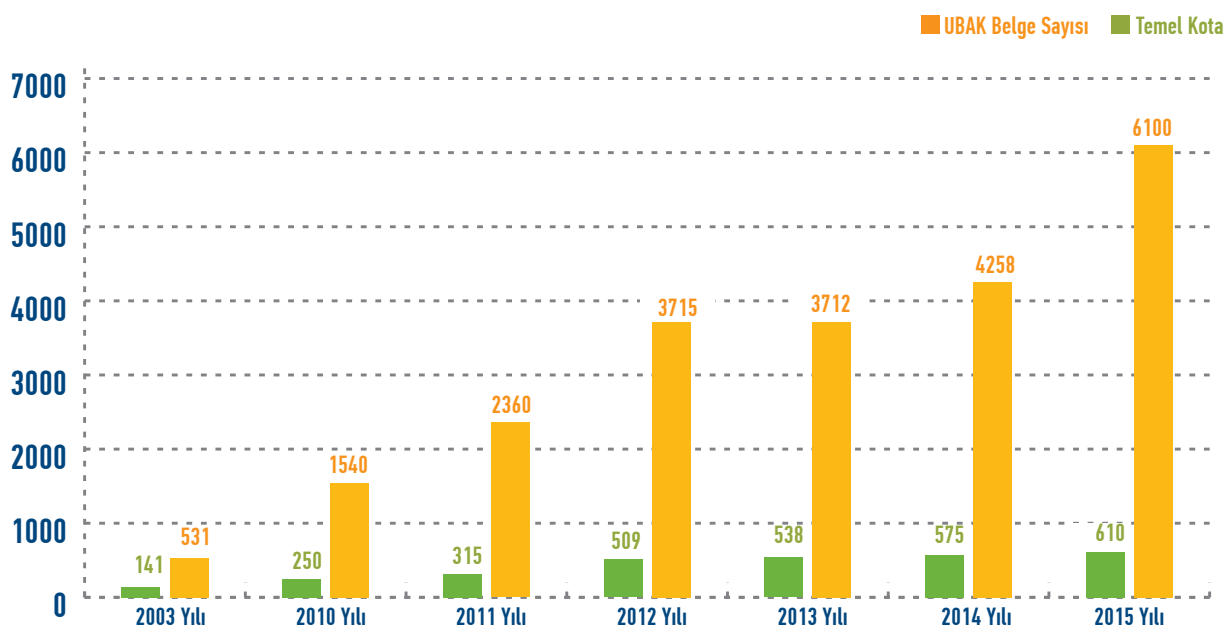
- Yapılan Kara Ulaştırması Karma Komisyonu (KUKK) Toplantılarıyla artırılan geçiş belgeleri ve UBAK belgeleri sayısındaki önemli artış oranlarıyla taşımacılarımızın hareket kabiliyeti artırılmıştır.
- Kuzey Afrika Ülkelerine yönelik taşımacılığımızın kolaylaştırılmasına yönelik olarak Mısır ve Sudan ile yeni bir anlaşma imzalanmıştır.

UBAK İZİN BELGELERİ

UBAK (CEMT), Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı (UBAK) 1953 tarihinde imzalanan bir Protokol ile kurulan ve temel amacı üye ülkeler arasında karayolu taşımacılığının kolaylaştırılmasını ve bu kapsamda çevreye duyarlı, sürdürülebilir bir taşımacılık anlayışıyla üye ülkeler arasında aşamalı bir liberalizasyon sağlanmasını amaçlayan çok taraflı uluslararası bir platformdur.

UBAK İzin Belgeleri, her yıl ülkelerin temel kotası ve araç kategorilerine göre belirlenmiş katsayı çarpanları dikkate alınarak Uluslararası Taşımacılık Forumu (Ulaştırma Bakanları Avrupa Konferansı) Sekretaryası'ndan ülkelerin talep ettiği oranlara binaen temin edilmektedir.

2015 yılı baz kota **610**, belge sayımız **6.100** olarak belirlenmiştir (Grafik 14).

Grafik 14. UBAK İzin Belgeleri

İkili anlaşma ve protokollerle uluslararası geçiş kotalarında sağlanan 3 misli artışla taşımacılarımızın hareket kabiliyetleri daha da artırılmıştır. Ayrıca, 43 ülke arasında en büyük kota miktarına sahip olduğumuz UBAK belgeleri ile uluslararası eşya taşımacılığı alanında taşımacılarımıza Avrupa Birliği'nde daha serbest bir dolaşım hakkı sağlanmıştır.

Temel hedefimiz; 2023-2035 döneminde Kuzey Afrika ve Uzak Asya ülkelerini de kapsayacak şekilde 50 ülke ile geçiş belgesiz ve kotasız bir uluslararası eşya taşımacılığı düzeni oluşturmaktır.

GAP (GÜNEYDOĞU ANADOLU), DAP (DOĞU ANADOLU) VE DOKAP (DOĞU KARADENİZ) İLLERİ İÇİN YAPILANLAR

GAP illerine 2003-2014 yılları arasında toplam 1.864,3 km bölünmüş yol yapılarak toplam 8 milyar 195 milyon TL yatırım yapılmıştır.

- Adıyaman
- Batman
- Diyarbakır
- Gaziantep
- Kilis
- Mardin
- Siirt
- Şanlıurfa
- Şırnak

GAP İLLERİ

ADIYAMAN

2003 öncesi 23 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 148,1 km bölünmüş yol yapılarak, bölünmüş yol uzunluğu 171,1 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 580.307.789 TL harcanmıştır.

BATMAN

2003 öncesi 15 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 118 km bölünmüş yol yapılarak, bölünmüş yol uzunluğu 133 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 556.700.519 TL harcanmıştır.

DİYARBAKIR

2003 öncesi 44 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 342,5 km bölünmüş yol yapılarak, bölünmüş yol uzunluğu 386,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.421.997.878 TL harcanmıştır.

GAZİANTEP

2003 öncesi 116,2 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 235,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 351,8 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.792.771.572 TL harcanmıştır.

KİLİS

2003 öncesi 1,5 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 33 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 34,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 92.338.872 TL harcanmıştır.

MARDİN

2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 219,4 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 247,4 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 543.450.780 TL harcanmıştır.

SİİRT

2003 öncesi 7 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 112,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 119,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 613.292.398 TL harcanmıştır.

ŞANLIURFA

2003 öncesi 28 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 515,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 543,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.813.181.032 TL harcanmıştır.

ŞIRNAK

2003 öncesi 25 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 146,7 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 171,7 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 781.862.375 TL harcanmıştır.

DAP İLLERİ

- Ağrı
- Ardahan
- Bingöl
- Bitlis
- Elazığ
- Erzincan
- Erzurum
- Hakkâri
- Iğdır
- Kars
- Malatya
- Muş
- Tunceli
- Van

DAP illerine 2003-2014 yılları arasında toplam 3.251,6 km bölünmüş yol yapılarak toplam 14 milyar 707 milyon TL yatırım yapılmıştır.

AĞRI

2003 öncesi 17 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 296,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 313,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 819.795.870 TL harcanmıştır.

ARDAHAN

2003 öncesi bölünmüş yol yokken 2003-2014 yılları arasında 61 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 61 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 295.027.121 TL harcanmıştır.

BİNGÖL

2003 öncesi 5 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 175,5 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 180,5 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 681.529.211 TL harcanmıştır.

BİTLİS

2003 öncesi 19 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 258,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 277,9 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.086.871.200 TL harcanmıştır.

ELAZIĞ

2003 öncesi 33 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 321,6 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 354,6 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.105.929.736 TL harcanmıştır.

ERZİNCAN

2003 öncesi 13,7 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 293,7 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 307,4 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.551.554.604 TL harcanmıştır.

ERZURUM

2003 öncesi 49 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 508 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 557 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.163.688.571 TL harcanmıştır.

HAKKARİ

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 70,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 71,2 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 855.813.906 TL harcanmıştır.

IĞDIR

2003 öncesi 10 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 172 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 182 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 152.303.371 TL harcanmıştır.

KARS

2003 öncesi 22 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 187 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 209 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 387.544.848 TL harcanmıştır.

MALATYA

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 287 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 323 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.413.188.479 TL harcanmıştır.

MUŞ

2003 öncesi 16 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 100,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 116,1 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 688.041.766 TL harcanmıştır.

TUNCELİ

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 39,9 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 41,9 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 293.717.791 TL harcanmıştır.

VAN

2003 öncesi 36 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 480,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 516,2 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.212.124.450 TL harcanmıştır.

DOKAP İLLERİ

DOKAP illerine 2003-2014 yılları arasında toplam 708,1 km bölünmüş yol yapılarak toplam 15 milyar 820 milyon TL yatırım yapılmıştır.

- Artvin
- Bayburt
- Giresun
- Gümüşhane
- Ordu
- Rize
- Samsun
- Trabzon

ARTVİN

2003 öncesi 22,1 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 17 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 39,1 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.599.413.886 TL harcanmıştır.

BAYBURT

2003 öncesi 2 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 76,3 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 78,3 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 336.356.231 TL harcanmıştır.

GİRESUN

2003 öncesi 27,5 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 85,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 112,6 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.287.046.670 TL harcanmıştır.

GÜMÜŞHANE

2003 öncesi 1 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 64,3 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 65,3 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 1.020.493.467 TL harcanmıştır.

ORDU

2003 öncesi 50,2 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 77 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 127,2 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.215.069.067 TL harcanmıştır.

RİZE

2003 öncesi 20,2 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 93,2 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 113,4 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 3.034.755.677 TL harcanmıştır.

SAMSUN

2003 öncesi 119,9 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 183,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 303 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.414.565.731 TL harcanmıştır.

TRABZON

2003 öncesi 73 km bölünmüş yol varken 2003-2014 yılları arasında 112,1 km bölünmüş yol yapılarak bölünmüş yol uzunluğu 185,1 km'ye çıkarılmıştır. 2003-2014 yılları arasında 2.912.739.564 TL harcanmıştır.

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- TCDD BAĞLI ORTAKLIKLARINA AİT FAALİYETLER

Tarihin akışında önemli etkisi olan icatlardan biri olan ve 19'uncu yüzyılın ilk yarısında ticarileşerek faaliyete geçen tren ve ray; sanayiyi, ticareti, kültürü değiştiren ve dönüştüren; sanata, edebiyata kısacası insanlığı ilgilendiren hemen her şeye ve her konuya etki eden bir alan olmuştur.

Demir ray üzerinde yolculuğa başlayan lokomotifler, bugün toplumsal dönüşüm ve entegrasyonun başrol oyuncusu durumundadır. Demiryolu yatırımları ekonomik kalkınmanın yanında bilimsel, sosyal ve kültürel gelişme ile bütünleşmeyi sağlamak adına önemini artırmaktadır. Demiryolu; geçtiği her yerleşim yerini modern hayatla tanıştırmaktadır. Demiryolu, kamu hizmetlerinin ulaştırılmasına yaptığı azami olumlu etki, insanların yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlayan adımların büyümesini sağlamıştır.

Bakanlığımız, demiryollarını sürdürülebilir kalkınma hamlelerinin en önemli halkalarından biri olarak görmüş ve 1951'den 2003 yılı sonuna kadar ihmal edilen bu sektörü canlandırmak için yoğun çaba sarf etmiştir. Yılda ancak 18 kilometre olmak üzere toplam 945 kilometre demiryolu yapılan 1951-2004 yılları arasında oluşan derin boşluk, son 11 yıllık yoğun faaliyet takvimi ile doldurulmuş ve 1856-1923, 1923-1950, 1951-2003 dönemleri ile karşılaştırıldığında en yoğun çalışmanın yapıldığı yıllar olmuştur.

Teknolojik ve bilimsel gelişmeler ülkeleri birbirine hiç olmadığı kadar yakınlaştırmıştır. Küreselleşme ile siyasal ve sosyal entegrasyonun tamamlanması için ulaştırma modlarının da entegre edilmesi gereksinimi hasıl olmuştur. Demiryolunun önemi bu sayede daha iyi anlaşılmıştır. Başta Avrupa Birliği ve Uzak Doğu ülkeleri olmak üzere, ray üzerine yapılan yatırımların ana sebepleri saymakla bitmemektedir. Dünyada en çok kullanılan mod olan karayolu ulaştırmasına atfedilen önemin tek başına bir anlam ifade etmediği son otuz yıllık süreçte kavranmıştır.

Bütün ulaşım modlarının dengeli ve birbiriyle entegre şekilde geliştirilmesi düşüncesinin öncelikli devlet politikasına dönüşmesinden demiryollarımız da faydalanmıştır. Demiryoluna verilen önem, belirlenen hedeflere ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiş ve yatırım ödeneği yıldan yıla katlanarak artmıştır. Demiryolu, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır.

- Yüksek hızlı, hızlı ve konvansiyonel demiryolu projelerinin hayata geçirilmesi,
- Mevcut demiryollarının, araç filosunun, gar ve istasyonların modernizasyonu,
- Demiryolu ağının üretim merkezleri ve limanlara bağlanması,
- Özel sektörle birlikte ileri demiryolu sanayinin geliştirilmesi,
- Özellikle ihracatta büyük imkan sağlaması beklenen lojistik merkezlerle ülkemizin bölgesinde önemli bir lojistik üs haline getirilmesi,
- Uzak Asya'dan Batı Avrupa'ya uzanacak olan Modern Demir İpekyolunun hayata geçirilerek iki kıta arasında kesintisiz demiryolu koridoru oluşturulması,
- Daha etkin ve verimli bir sektör haline getirilmesi ile özel sektörün demiryolu işletmeciliği yapabilmesinin sağlanması için sektörün yeniden yapılandırılması ve serbestleşme sürecinin tamamlanması,
- Sektördeki yeni demiryolu endüstrileriyle, yerli demiryolu endüstrisinin geliştirilmesi

ana hedefleri doğrultusunda birçok büyük proje başarıyla hayata geçirilmiş birçoğunun da hayata geçirilmesi için yoğun bir şekilde çalışılmaktadır.

Türkiye'nin 40 yıllık hayali olan yüksek hızlı demiryolu projeleri gerçekleştirilmiştir. Ankara-Eskişehir-İstanbul, Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır. Yüksek hızlı demiryolu hattına sahip dünyada 8., Avrupa'da 6. ülke konumuna yükselen Türkiye'de artık yepyeni bir dönem başlamıştır. Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarında ise çalışmalar sürdürülmekte ve 2020 yılına kadar tamamlanarak işletmeye açılması planlanmaktadır.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern Demir İpekyolu hayata geçirilmekte, Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'da, bir buçuk asırlık rüyamız olan, dünya otoritelerinin mühendislik harikası olarak kabul ettiği, çift akıntının olduğu Boğaz'da, balıkların bile göç yolları dikkate alınarak yapılan, çevreci, dünyanın en derin batırma tüp tüneli tekniğiyle inşa edilen Marmaray 29 Ekim 2013 tarihinde hizmete alınmıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. Çoğu yapıldığı günden bu yana el değmeyen mevcut demiryolu ağının 8.706 km'sinin komple bakım ve yenilemesi yapılmıştır. Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti artırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiş, demiryolunun taşımacılıktaki payı artmıştır.

Üretim merkezlerinin, organize sanayi bölgelerinin demiryollarıyla limanlara bağlanması ve kombine taşımacılığın geliştirilmesine öncelik verilmiştir. Ülkemizin öncelikli lojistik değer ihtiva eden OSB, fabrika ve limanlarına lojistik merkezler planlayıp ve bunların bir kısmını da kurmak suretiyle; ulusal, bölgesel ve küresel

taşımacılık açısından yeni bir taşımacılık konsepti geliştirilmiştir.

62. Hükümet Programının "Yeni Türkiye" vizyonu esas alınarak, 10. Kalkınma Planında da yer alan "Taşımacılıktan Lojistiğe Dönüşüm Programı" faaliyetlerine özel önem ve öncelik verilecek, böylece ülkemizin ihracat, büyüme ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşması yolunda lojistiğin büyüme potansiyelimize katkı yapmasıyla Lojistik Performans Endeksinde 160 ülke arasında 30. sırada yer alan ülkemizin ilk 15 ülke arasına girmesi de sağlanmış olacaktır.

Demiryolu sektörünü düzenleyen yasa çıkarılmış, sektörde serbestleşmenin yasal altyapısı sağlanmış, özel sektörün demiryolu taşımacılığı yapmasının yolu açılmıştır. Bu bağlamda demiryollarının altyapı ve işletmecilik olarak ayrılma süreci sonuçlanma aşamasına gelmiştir.

Demiryolu sektöründe 2023 hedefleri;

- 3.500 km yüksek hızlı demiryolu, 8.500 km hızlı demiryolu ve 1.000 km konvansiyonel demiryolu olmak üzere 13.000 km demiryolu yapılarak toplam 25.000 km demiryolu uzunluğuna ulaşılması,
- 4.400 km'lik hat yenilemesi yapılarak tüm hatların yenilenmesinin tamamlanması,
- Demiryolu taşımacılık payının; yolcuda %10'a ve yükte %15'e çıkarılması,
- Demiryolu sektörünün serbestleşme sürecinin tamamlanması

şeklinde güncellenmiştir.

2023-2035 yılları arasında;

- 6.000 km ilave hızlı demiryolu yaparak demiryolu ağımızın 31.000 km'ye çıkartılması,
- Demiryolu ağının diğer ulaştırma sistemleri ile entegrasyonunu sağlayacak şekilde akıllı ulaşım altyapıları ve sistemlerinin geliştirilmesi,
- Boğazlar ve Körfez Geçişlerinde demiryolu hat ve bağlantılarının tamamlanarak Asya-Avrupa-Afrika kıtaları arasında önemli bir demiryolu koridoru haline gelinmesi,
- Demiryolu yük taşımacılığında %20'ye, yolcu taşımacılığında ise %15'e ulaşılması

hedeflenmektedir.

10.Kalkınma Planında yer alan hususlar öncelikli hedef noktamız olmak üzere;

Ulaştırma planlamasında koridor yaklaşımına geçilmesi esastır. Yük taşımacılığında, kombine taşımacılık uygulamaları geliştirilecektir. Hızlı tren ağı, Ankara merkez olmak üzere;

- İstanbul-Ankara-Sivas,
- Ankara-Afyonkarahisar-İzmir,
- Ankara-Konya ve
- İstanbul-Eskişehir-Antalya koridorlarından oluşmaktadır.

Plan dönemi sonuna kadar 393 km uzunluğundaki Ankara-Sivas ve 167 km uzunluğundaki Ankara (Polatlı)-Afyonkarahisar hızlı tren hatları işletmeye açılacaktır.

Trafik yoğunluğuna bağlı olarak belirlenen öncelik sırasına göre mevcut tek hatlı demiryolları çift hatlı hale getirilecektir.

Şebekenin ihtiyaç duyduğu sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımları hızlandırılacaktır.

Avrupa ile kesintisiz ve uyumlu demiryolu ulaşımının sağlanmasına yönelik teknik ve idari karşılıklı işletilebilirlik düzenlemelerine uyum sağlanacaktır. Limanların demiryolu ve karayolu bağlantıları tamamlanacaktır. Demiryollarında yapımı planlanan 20 lojistik merkez tamamlanacaktır.

DEMİRYOLLARIMIZIN GÜNÜMÜZE KADAR TARİHSEL GELİŞİMİ

1830 yılında ticari olarak işletilmeye başlayan demiryollarının tarihi; modern dünyayı şekillendirirken sürükleyici, büyüleyici ve dur durak bilmeden varlığını devam ettiren bir süreç karşımıza çıkarmıştır. Dünyada demiryollarının tarihine bakıldığında küresel anlamdaki devasa etkilerini görmek mümkündür. Avrupa'daki en önemli ağların gelişimi, İngiliz teknolojisinin etkisi, Hindistan'da ve çok daha sonra Çin'de muazzam sistemlerin oluşturulması ve ayrıca Rusya ile ABD'de kıta aşan hatların yapılması incelendiğinde; demiryollarının nasıl geliştiği, daha hızlı, rahat ve güvenli hale geldiği çok daha iyi anlaşılabilir. Bu gelişmelerin, insanların hayatını nasıl değiştirdiği ve diğer bir çok değişimin de nasıl öncüsü olduğu görülmektedir. Demiryollarının, yaşadığımız dünyanın şekillenmesine nasıl yardımcı olduğu, hemen her ülkede kalkınmaya ve değişikliğe nasıl ivme kazandırdığı açıkça ortadadır. Basit bir şekilde ifade etmek gerekirse demiryolları dünyayı 19. yüzyılın ilk çeyreğiyle son çeyreği arasında, insanların neredeyse köylerinden bile çıkmadığı veya en yakındaki kasaba pazarının ötesine geçemediği bir durumdan, kıtaların aylar yerine birkaç gün içinde aşılabileceği bir duruma dönüştürmüştür.

Tren, buhardan aldığı güçle başlayan serüvenini manyetizmanın hızıyla sürdürmektedir. Lokomotifinin çekiş gücü, artık neredeyse uçağa yaklaşan hızı, trenin işlevselliğini ve etkinliğini katlayarak artırmaktadır. Yüksek hızlı tren teknolojisinin geldiği noktada lokomotif ve vagonların raylarla ilişkisi, yolculuğun başlangıç ve bitiş noktalarında sonlanır hale gelmiştir. Hızlı ve konforlu ulaşım arayan yolcular eğilimlerini ve tercihlerini değiştirmektedir. Demiryolunun kombine taşımacılıkta sağladığı avantajlar ise rayların üstünlüğünü katlamaktadır.

Anadolu insanı da, buharlı lokomotifin dünyada ilk defa kullanılmasından 33 yıl sonra 1856 yılında demiryolu ile tanışmıştır. 23 Eylül 1856 tarihinde İzmir-Aydın hattının inşasına başlanması bu coğrafyanın sosyal, kültürel ve ekonomik olarak şekillenmesinde de bir milat olmuştur.

1856-1920/1923 Osmanlı Döneminden; bu dönemden 4.136 kilometrelik bir demiryolu Cumhuriyet'e miras kalmıştır (Harita 1).

CUMHURİYET ÖNCESİ DEMİRYOLU AĞI	4.136 km	ANAHAT	
CUMHURİYETİN İLK YILLARI (1923-1950)	3.764 km	ANAHAT	(Ortalama 134 km)
1951'DEN 2003 SONUNA KADAR	945 km	ANAHAT	(Ortalama 18 km)
2004- 2014	1.759 km	ANAHAT	(Ortalama 175 km)
İNŞAATI DEVAM EDEN	2.653 km	ANAHAT	

Harita 1. 1856'dan 2014'e Demiryolları

Demiryolu ulaşımının devlet politikası olarak ele alındığı 1923-1950 döneminde, yılda ortalama 134 kilometre olmak üzere toplam 3.764 kilometre demiryolu yapılmıştır. Bu dönemde demiryolları, gelişmeyi ve kalkınmayı kuşatan, bütün sosyal yönleriyle bir modernleşme projesi olarak ele alınmıştır.

Cumhuriyetin ilk yıllarındaki demiryolu hamlesi, sadece bir ulaşım yatırımı olarak irdelendiğinde eksik kalacaktır. Bir ulaşım türünün toplumu nasıl değiştirdiğinin en özgün örneklerinden biri Türk Demiryollarının bu dönemidir.

Bu döneme dikkat edildiğinde, demiryolunun atölyesinden okuluna, sosyal tesislerinden kısım hekimliklerine, spor kulüplerinden matbaasına büyük bir kuşatıcılıkla öncü olduğu; esasında toplumsal değişimi sağlayanın da bu kuşatıcılık olduğu görülecektir.

O dönemde demiryolları bir kalkınma hamlesi, bir ulaşım seferberliği, bir modernleşme projesi olduğu kadar zikrettiğimiz sonuç ve göstergelerden dolayı aynı zamanda adı konulmamış bir sosyal sorumluluk projesidir.

Ne yazık ki, demiryolu merkezli bu sorumluluk projesi 1946'dan sonra tedricen, 1950'den sonra ise dönemsel rüzgarların etkisiyle, 2003 yılına kadar rafa kaldırılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrası konjonktürünün getirdiği karayolu ağırlıklı ulaşım politikalarının öncelendiği ve bir durgunluk devresinin yaşandığı 1951'den 2003 yılı sonuna kadar geçen yıllar demiryollarının bütünüyle ihmal edildiği bir dönem olmuş ve sadece 945 kilometre demiryolu yapılmıştır.

2003-2004 yıllarında; sonrasında uygulamaya geçirilecek olan önemli yatırım projeleri planlanarak, yatırım stratejileri demiryollarında ortaya konulmuştur.

2004-2014 yılları arasında ise yılda ortalama 175 kilometre olmak üzere toplam 1.759 kilometre demiryolu yapılmıştır. Hali hazırda 2.653 kilometrelik demiryolu inşası ise devam etmektedir.

Ülkemiz özellikle son 12 yıllık süreçte demiryolu ulaşımına verdiği önemin ve eş zamanlı yaptığı yatırımların karşılığını almaya başlamıştır. 2023 hedeflerimize odaklanarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalar, artık meyvelerini vermektedir.

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş ve kalkınma sürecinde lokomotif görevi gören Demiryolları, 50 yıllık ihmalden sonra, 2003 yılından bu yana Cumhuriyetimizin ilk yıllarında olduğu gibi altın çağını yaşamaktadır. Demiryoluna verilen önem 2023 hedeflerine ulaşmak için yatırım planlamasında kendisini göstermiştir. 2003-2014 yıllarında 2014 fiyatları ile demiryolu sektörüne 52 milyar TL kaynak (ödenek) aktarılmıştır.

Türkiye'nin hızına hız katan yüksek hızlı demiryolu projeleri adım adım gerçekleştirilerek; Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, Eskişehir-Konya ve Ankara-İstanbul yüksek hızlı demiryolu hatları tamamlanmış ve hizmete açılmıştır.

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu ve Marmaray/Boğaz Tüp Geçişiyle Modern İpek Demiryolu hayata geçirilmekte ve Uzak Asya-Batı Avrupa demiryolu koridoru işlevsel kılınmaktadır.

İstanbul'un bilinen tarihini değiştiren, olası en yüksek depreme dayanaklı, en son teknoloji ile inşa edilen dünyanın en özgün ulaşım projesi MARMARAY 29 Ekim 2013 tarihinde halkımızın hizmetine sunulmuştur.

Birbirinden farklı pek çok inşa yöntemi kullanılarak yapılan Eskişehir-İstanbul yüksek hızlı demiryolunun tamamlanmasıyla Türkiye'nin hızına hız katan Ankara-İstanbul YHT 25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmıştır. Böylece, ülkemizin en büyük kentleri birbirine YHT ile bağlanmıştır.

Yüksek Hızlı Tren

2003 yılından bugüne kadar 311 km ilave konvansiyonel hat ve 1.196 km yüksek hızlı tren hattı işletmeye alınarak ülkemizin demiryolu ağı 12.466 km'ye yükseltilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Demiryolu Hat Uzunluğu (Km)

	Konvansiyonel (Ana Hatlar)	Konvansiyonel (İltisak+İstasyon Hatları)	Konvansiyonel Hat Toplamı	Yüksek Hızlı Tren Hatları	Toplam Hat Uzunluğu
2003	8.697	2.262	10.959		10.959
2004	8.697	2.271	10.968		10.968
2005	8.697	2.276	10.973		10.973
2006	8.697	2.287	10.984		10.984
2007	8.697	2.294	10.991		10.991
2008	8.699	2.306	11.005		11.005
2009	8.686	2.322	11.008	397	11.405
2010	8.716	2.332	11.052	888	11.940
2011	8.770	2.342	11.112	888	12.000
2012	8.770	2.350	11.120	888	12.008
2013	8.846	2.363	11.209	888	12.097
2014	8.907	2.363	11.270	1.196	12.466

Not: 2004-2014 yılları arasında sökülüp yeniden yapılan 261 km'lik demiryolu hattı, toplam demiryolu ağına dahil edilmemiştir. (Kaynak: TCDD)

Yapımı devam eden Ankara-Sivas, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı ve Bursa-Bilecik ile Konya-Karaman hızlı Demiryolu hatlarında ise çalışmalar sürdürülmektedir.

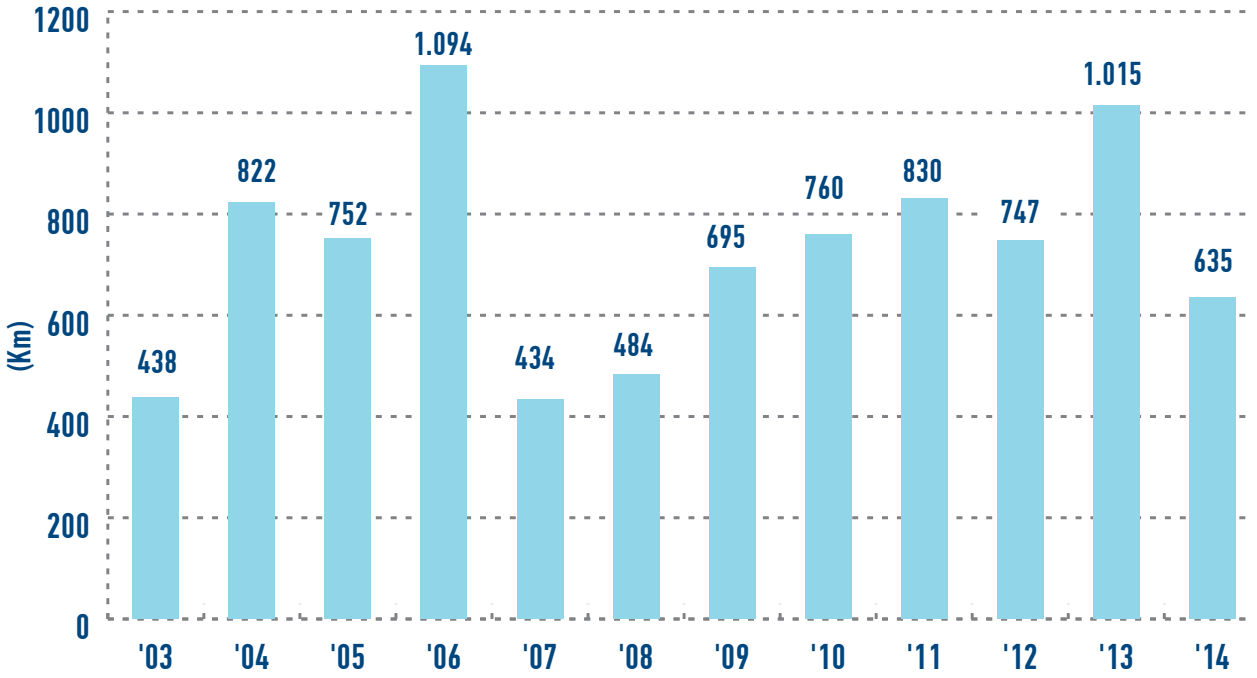
Demiryolunda kullanılan ray, makas, travers, bağlantı malzemelerini üreten endüstriler Türkiye'de kurularak üretime başlanılmış ve geliştirilen milli sinyal projesinde uygulama aşamasına geçilmiştir.

İzmir'de şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren EGERAY/İZBAN hayata geçirilmiş; bu proje yerel yönetim-merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve ödül almıştır.

Yeni demiryolu yapımlarının yanı sıra mevcut sistemin modernizasyonuna önem verilmiş ve adeta yol yenileme seferberliği başlatılmıştır. 11 yıl içerisinde 11.270 km'lik konvansiyonel hattın yaklaşık 8.706 km'sinin bütünüyle bakım ve yenilemesi yapılmıştır (Grafik 1).

Böylece, tren hızları, hat kapasitesi ve kabiliyeti arttırılarak yolcu ve yük taşımacılığı daha konforlu, güvenli ve hızlı bir hale gelmiştir.

Yük taşımacılık potansiyeli yüksek olan bölgelere yapımı planlanan 20 adet lojistik merkezin birçoğunun hayata geçirilmesiyle *(6 adet yapımı tamamlanan ve 6 adet yapımı devam eden)* birlikte; organize sanayi bölgelerinin tüm demiryolu ağına ve limanlara bağlantısının sağlanması

Grafik 1. Komple Bakım ve Yenilemesi Yapılan Demiryolu Hat Uzunluğu (Km)

*(*2014 verileri Ekim ayı itibariyledir.) (Kaynak: TCDD)*

ve kombine taşımacılığın geliştirilmesi hedefine ülkemizi daha da yaklaştırmıştır.

Yük taşımacılığında blok tren uygulamasına geçilmiş ve demiryoluyla yapılan yük taşımaları daha hızlı, etkin ve verimli bir şekle dönüştürülmüştür. Bugün ulusal ve uluslararası blok tren seferleri yapılmaktadır.

Türkiye-Rusya arasında uluslararası tren-feri hatları ve Derince-Tekirdağ arasında ise ulusal demiryolu-denizyolu koridorları oluşturulmuştur.

Çeken çekilen araç filosu ciddi anlamda yenilenmiş, ilk defa YHT'ler araç parkına kazandırılmış, yerli DMU tren setleri üretilmiş ve hizmete verilmiştir. Çekilen araç filosunun güçlendirilmesi için 2003 yılından Ekim-2014'e kadar Eskişehir, Adapazarı ve Sivas'ta 6.871 adet yük ve 155 adet yolcu vagonu üretilmiştir.

Mevcut sistemin modernizasyonu kapsamında sinyalizasyon ve elektrifikasyon yatırımlarına da önem verilmiş ve tüm hatların elektrikli ve sinyalli hale getirilmesi çalışmalarına hız verilmiştir.

2003 yılında 2.807 km olan sinyalli hat uzunluğu Ekim 2014 itibari ile 4.377 km'ye; 2.078 km olan elektrikli hat uzunluğu 3.646 km'ye yükseltilmiştir (Grafik 2).

Demiryolunda serbestleşmeyi sağlayan yasal düzenleme ile demiryollarının altyapı ve taşımacılık olarak ayrılma süreci başlamış, özel sektörün de demiryolu taşımacılığı yapmasına imkan tanınmıştır.

40 yıl aradan sonra ilk kez bir il merkezi, Tekirdağ-Muratlı hattı ile demiryolu ağına bağlanmıştır.

Kentlerdeki gar ve istasyonların modernizasyonu sağlanarak buralar cazibe merkezi haline getirilmiş, kentlerin tarihi, kültürel ve sosyal hayatına kazandırılmıştır.

Trafik güvenliğinin arttırılması için karayolu ile demiryolunun kesiştiği hemzemin geçitlerin iyileştirilmesine büyük önem verilerek toplam 3.208 adet geçit iyileştirilmiş, 1.050 adedi ise kontrollü hale getirilmiştir.

Tablo 2. Çeken Araç Durumu (Adet)

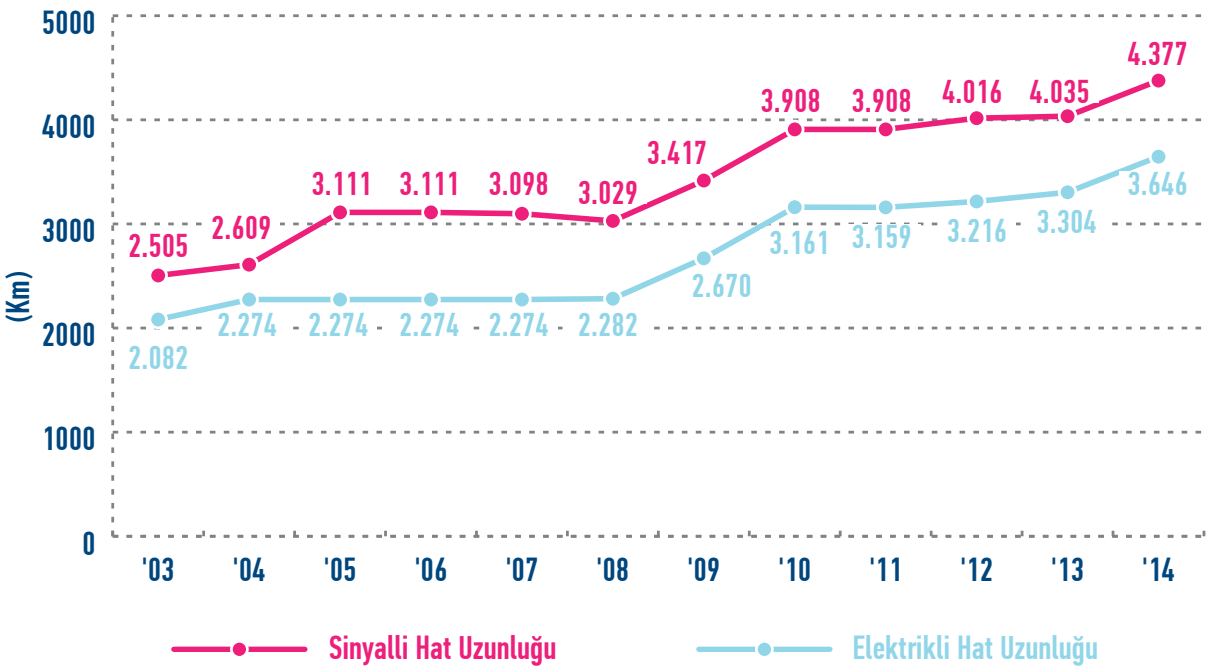
	YHT		Anahat Dizelli Lokomotif		Manevra Dizelli Lokomotif		Elektrikli Lokomotif		Elektrikli Dizi		Dizelli Dizi	
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F
2003			470	371	74	56	74	56	88	74	49	31
2004			457	380	68	50	73	53	87	73	49	32
2005			461	379	68	49	71	53	86	72	49	33
2006			477	397	58	49	67	54	84	76	46	36
2007			472	406	58	48	67	58	83	78	44	35
2008			494	419	55	44	64	52	83	73	44	32
2009	7	6	502	409	48	38	64	56	83	70	52	41
2010	12	11	498	433	46	37	64	52	99	91	55	46
2011	12	11	496	426	46	36	45	40	101	91	56	44
2012	12	10	496	405	46	38	56	46	108	103	67	49
2013	12	10	491	378	46	38	53	45	113	106	77	47
2014	12	10	490	380	46	38	53	43	111	107	52	43

M: Mevcut, F: Faal (Kaynak: TCDD)

Tablo 3. Çekilen Araç Durumu

	YOLCU VAGONLARI		YÜK VAGONLARI	
	Mevcut-Adet	Kapasite -Kişi	Mevcut-Adet	Kapasite-Ton
2003	965	55.414	16.070	624.405
2004	993	56.860	16.004	625.697
2005	996	56.865	16.102	642.349
2006	993	55.377	16.320	664.328
2007	1.010	56.421	17.041	691.634
2008	995	54.822	17.079	682.800
2009	990	54.196	17.607	696.990
2010	965	53.774	17.773	698.836
2011	962	52.866	18.200	761.832
2012	944	52.071	18.167	752.181
2013	933	50.585	18.607	808.215
2014	920	49.850	18.873	827.584

YTH işletmeciliği başta olmak üzere, bölgesel tren ve banliyö işletmeciliğinde Elektrikli-Dizel tren seti taşımacılığına geçildiğinden, süreçte yolcu vagonlarının azaltımına devam edilecektir.

Grafik 2. Elektrikli-Sinyalli (YHT+Konvansiyonel) Hat Uzunluğu (Km)

*(*2014 verileri Ekim ayı itibariyledir.) (Kaynak: TCDD)*

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

DEMİRYOLU SEKTÖRÜNÜN SERBESTLEŞMESİ, YAPILANMA VE REKABET

Gelişmiş ülke demiryollarına bakıldığında, sektörün değişen şartlara ve ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırıldığı görülmektedir.

Türk demiryollarının gelişmesinin ivme kazanarak devam etmesi, taşımacılıktan demiryolu endüstrisine, eğitimden AR-GE'ye, yan sanayiden müşavirlik hizmetlerine, altyapı inşaatından sertifikasyona bütün alanlarda özel sektörün de işin içinde olduğu efektif bir mekanizmayı zorunlu kılmaktadır.

Bu ise demiryollarımızın yeniden yapılanmasıyla ancak mümkün olabilecektir. Yeniden yapılanmanın yasal altyapısı oluşturulmuş ve süreç devam etmektedir.

Ülkemizde demiryolu ulaşım faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını ve bu faaliyetlerin diğer ulaşım türleriyle birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini sağlamak amacıyla, 26/09/2011 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından kararlaştırılan ve 01/11/2011 tarihli 28102 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 655 sayılı "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile:

A) Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü;

- Emniyet düzenlemeleri makamı
- İşletmecileri yetkilendirme makamı
- Rekabeti düzenleme makamı
- Kamu hizmet sözleşmeleri yöneticisi olarak,

B) Tüm taşıma türlerini içine alan ve bir düzenleme ve denetim otoritesi olarak, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü,

C) Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu;

- Tüm taşıma türleri için Bağımsız İnceleme ve Tavsiye Birimi olarak

kurulmuştur.

TCDD'NİN YENİDEN YAPILANMASI

1/5/2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkındaki Kanun"un yürürlüğe girmesiyle de;

- TCDD'nin demiryolu altyapı işletmecisi olarak yeniden yapılandırılması,
- TCDD Bağlı Ortaklığı olan TCDD Taşımacılık A.Ş'nin kurularak yük ve yolcu taşımacılığı yapması ile özel sektöründe yük ve yolcu taşımacılığı yapmasının önünün açılması,
- Demiryolu altyapı işletmecisi veya tren işletmecisi olarak kamu tüzel kişileri ile şirketlerin yetkilendirilmesi gibi

hususlar düzenlenmiştir.

Söz konusu Kanunun uygulamasına yönelik olarak TCDD'nin izleyeceği **Strateji ve Yapısal Eylem Planına göre ise;**

- TCDD Taşımacılık A.Ş. 'nin 2014 yılı sonuna kadar tescil edilmesi ve 2015 yılı başında faaliyete geçmesi planlanmıştır.

- TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin merkez ve taşra teşkilat yapıları, iş birimi anlayışına göre yeniden düzenlenecektir.
- Bunun yanında TCDD'de halen uygulanmakta olan mevzuat ile kurumsal yönetim sistemleri yeni yapıya uygun hale getirilecektir.

İş birimlerine dayalı yeni organizasyon yapıları hesapların ayrıştırılmasını ve takibini kolaylaştıracaktır. Mevcut finans kaynakları yönetim sistemi yeni yapıya uyarlanacaktır.

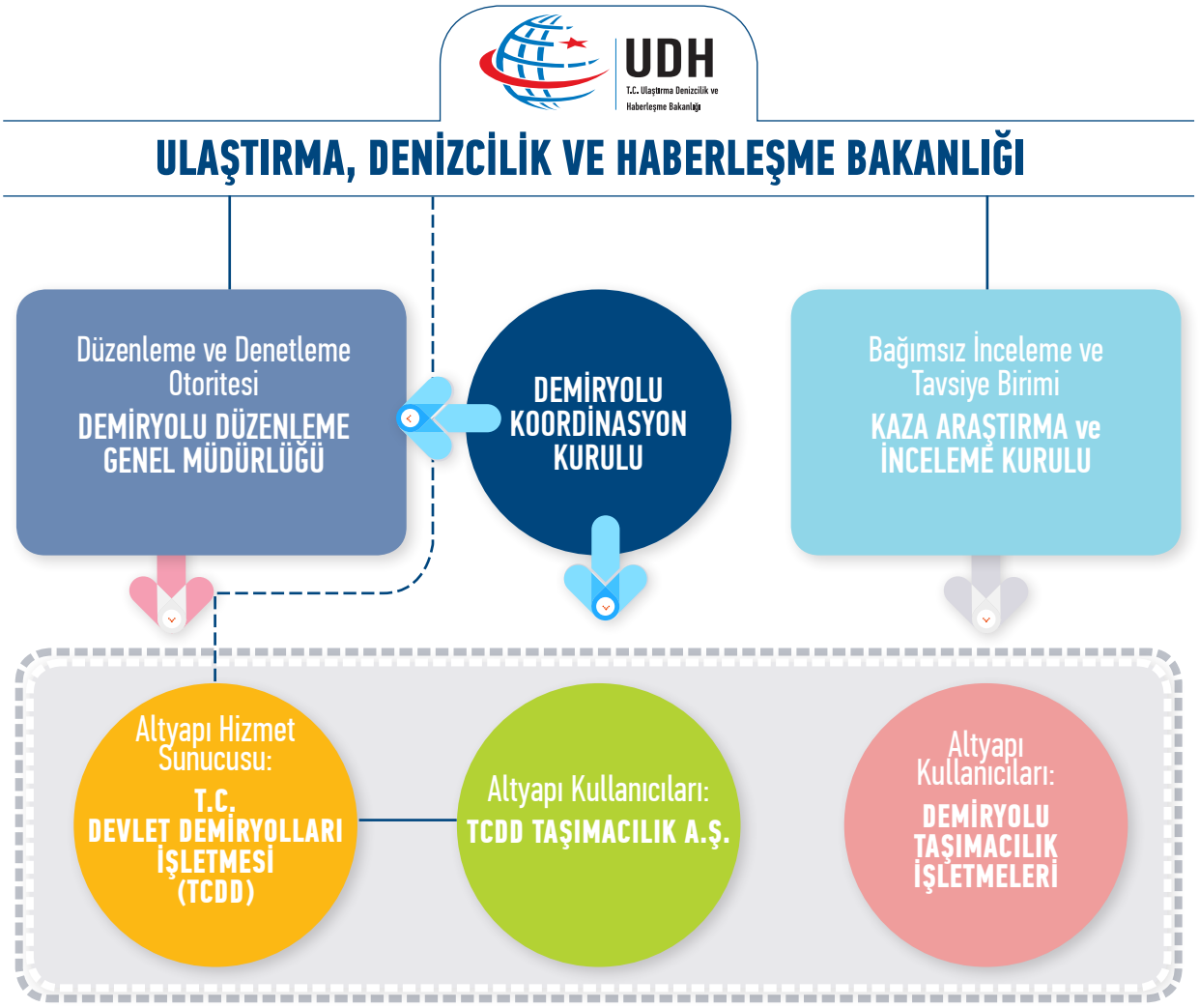
Yeni yapıda oluşturulacak kâr ve maliyet merkezleri sayesinde gelirler ve giderler daha etkin bir şekilde izlenebilecektir.

Nihai ayrılma sonrasında TCDD bünyesinde; altyapı yapımı, altyapı bakımı ve şebeke yönetimi olmak üzere 3 ana iş birimi oluşturulacaktır.

TCDD Taşımacılık A.Ş. bünyesinde ise; yolcu taşımacılığı, yük taşımacılığı ve araç bakımı olmak üzere 3 ana iş birimi oluşturulacaktır.

TCDD Yapısal Eylem Planında öngörüldüğü üzere TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin merkez ve taşra teşkilat yapılarına ilişkin çalışmalar tamamlanmak üzeredir.

Türkiye'de fiili olarak hâlihazırda demiryolu ile yük ve yolcu taşımacılığı yalnızca TCDD tarafından yapılmaktadır. Mev-

Şekil 1. Demiryolu Sektörünün Serbestleşmesi

cut durumda, özel sektöre ait vagonlar da TCDD'ye ait personel ve trenler ile taşınmaktadır.

TCDD Taşımacılık A.Ş. kurulduğunda ve diğer demiryolu tren işletmeciliği şirketleri sektöre girdiğinde fiili serbestleşme gerçekleşecek, özel sektör kendi trenleri ve kendi personeli ile demiryollarında yük ve yolcu taşımacılığı yapma imkânına kavuşacaktır.

Strateji ve Yapısal Eylem Planı doğrultusunda TCDD'nin mevcut yapısı altında, aşamalı olarak iş birimleri oluşturulmaktadır.

Yeni TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. 2015 yılı başında nihai yapısıyla faaliyete geçecektir (Şekil 1).

Sözkonusu Kanunlarla birlikte sektördeki hedef ve beklentiler aşağıda belirtilmiştir:

- Avrupa Birliği müktesebatına uyumlu; serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında hizmet, kalite ve standardı yüksek, düzenli, güvenli, seri, ekonomik ve diğer taşıma türleri ile **bütünleşmiş bir demiryolu taşımacılık sektörü** oluşturmak.
- Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinin uluslararası standartlara ve Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu olarak **karşılıklı işletilebilirlik** teknik şartları çerçevesinde gerekli yasal ve yapısal mevzuatları bir an önce oluşturmak.
- Demiryollarının taşımacılık sistemindeki **kapasite kullanım oranını maksimum** seviyeye çıkarmak.
- Başta komşu ülkeler olmak üzere demiryolu ağı bulunan tüm ülkelerle karşılıklı olarak uluslararası **demiryolu taşımacılığını geliştirmek**.
- Türkiye'nin coğrafik konumuna uygun planlamalar yaparak, ülkemizi **bölgesinin lojistik üssü** haline getirmek.
- 2023 hedeflerinden olan **500 milyar dolar ihracatın** demiryoluna düşen payını arttırmak için demiryolu sisteminin **altyapısını** hazır hale getirmek.
- Ulaşım sektöründe %1 olan demiryolu **yolcu taşımacılık payı**nın 2023 yılı itibariyle %10'a, % 4,4 olan **yük taşımacılık payı**nı da %15'e çıkarmak.
- Ticari açıdan **karlı olmayan güzergâhlarda** yolcu taşımacılığı hizmetinin "Kamu Hizmeti Yükümlülüğü" sözleşmeleriyle gerçekleştirilmesini sağlamak.
- Demiryolu yapım, işletme ve bakım onarım faaliyetleri sonucu oluşan her türlü çevresel kirliliğin kontrol altına alınmasına katkı sağlamak.

Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün görev ve faaliyetleri arasında;

- Demiryolu mevzuatını hazırlamak,
- Mesleki yeterlilikleri belirlemek ve sertifikalandırmak,
- Sektörle ilgili her türlü düzenleme ve denetimleri yapmak

yer almaktadır.

Bu faaliyetler kapsamında 2013 yılında aşağıdaki çalışmalar yürütülmüştür:

- Avrupa Birliği Fonlarından (IPA) Yararlanılması,
- Demiryolu hemzemin geçitlerinde alınacak tedbirler ve uygulama esasları hakkında Yönetmelik,
- Demiryolu Araçları Tescil ve Sicil Yönetmeliği,
- Demiryolu Taşıma Yönetmeliği
- Demiryolu Altyapıya Erişimi ve Kullanım Ücretlerinin Belirlenmesi Yönetmeliği,
- Yapılmakta olan Yeni Demiryolu Hatlarının Sertifikalandırılması,
- Lojistik Merkezler,
- 6461 sayılı Kanunun 5 inci maddesi kapsamında yapılan TCDD yatırımlarına, Hemzemin geçitlerin

yenilenmesine, bakım-onarımları ile görev zararlarına ilişkin finansman faaliyetleri.

Sektör ile ilgili ikincil mevzuatın oluşturulması ve kurumsal kapasitenin artırılması için 2014 yılında da aşağıdaki çalışmalar yapılmıştır:

Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik

Demiryolu hemzemin geçitleri ve bunlara ait koruma sistemlerinin yapımına, bakımına, işletilmesine ve işaretlemesine ilişkin standartları, usul ve esasları, ilgililerin yetki ve sorumluluklarını belirleyerek demiryolu hemzemin geçitlerinde demiryolu ve karayolu trafiğinin düzeni ve güvenliği sağlanacaktır. Yönetmelik 3 Temmuz 2013 Tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Mevcut demiryolu hemzemin geçitleri, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde, bir defaya mahsus olmak ve ödeneği Bakanlık bütçesinden karşılanmak üzere TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından bu Yönetmeliğe uygun hale getirilmesi ise Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından takip edilmektedir.

Avrupa Birliği Fonlarından (IPA) Yararlanma

Demiryolu ulaşım faaliyetlerini karşılıklı işletilebilirlik teknik şartları ve esasları çerçevesinde gerçekleştirebilmek üzere oluşturulacak yasal mevzuatların hazırlanması ile ilgili olarak Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğünün kurumsal yapısının geliştirilmesi için IPA fonlarından yararlanılarak teknik yardım desteği alınacaktır. Projenin %85'i IPA Fonlarından, %15'i ise DDGM bütçesinden karşılanacaktır. Sözkonusu projenin süresi 2 yıl (2014-2016) olup, bu süre içerisinde tüm mevzuatın tamamlanması planlanmaktadır.

Demiryolu Çeken-Çekilen Araçların Tescil ve Sicil Yönetmeliği

Demiryolu araçlarının tescilinin uluslararası ve AB standartlarına göre yapılabilmesi için gerekli mevzuat çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalarda, demiryolu araçlarının üretiminin ulusal yeterliliklerinin yanında, karşılıklı işletilebilirlik (TSI) standartlarında yapılması öngörülmektedir. Onaylanmış Kuruluşlar (NoBo) tarafından, AB ve uluslararası standartlara uygunluğu onaylanan araçların tescili yapılacaktır. Bu çalışmalarda ayrıca ülkemizin ulusal ağı üzerinde faaliyet gösteren her türlü demiryolu aracının sicilinin tutulması sağlanacaktır. Böylece tescil ve sicili tutulan araçların, hangi işletmeciler tarafından işletildiği, hangi dönemsel teknik muayenelerden geçtiği, herhangi bir kazaya karışıp karışmadığı gibi tüm durumlarının bilgisayar veri tabanına işlenmesi sağlanarak ortak bir kurumsal kaynak yönetimi oluşturulacaktır.

Taslak çalışmaları tamamlanan yönetmeliğin paydaş görüşleri alınarak değerlendirilmesi yapılmış olup, yıl sonuna kadar yayımlanması planlanmaktadır.

"Demiryolu Mesleki Yeterlilik", "Karşılıklı İşletilebilirlik" ve "Onaylanmış Kuruluşlar (NOBO) ve Yetkilendirilmiş Kuruluşlar (DEBO)"a İlişkin Muhtelif Demiryolu Mevzuat Düzenleme Hizmet Alımı

a.) Demiryolu altyapı, şehir içi toplu taşıma ve demiryolu tren işletmecilerinin, kritik işlerinde çalıştıracakları personelin mesleki yeterlilik kurallarına yönelik Demiryolu Mesleki Yeterlilik Yönetmeliği'nin,

b.) Onaylanmış ve Yetkilendirilmiş Kuruluşlar için hazırlanacak tebliğe bir temel teşkil etmek üzere Trans-Avrupa Yüksek Hızda Ray Sistemi 2008/57/EC direktifinin uyumlaştırılarak Demiryolu Sistemlerinin Karşılıklı İşletilebilirliği Esasları Hakkında Yönetmeliği'nin,

c.) Demiryolu altyapı inşaatları ile demiryolu araçlarının kabulü ve demiryolu sistemleri ile uygunluğunu değerlendiren, demiryolu vagonlarının bakım ve onarımlarını yapacak olan Bakımdan Sorumlu Kuruluşlara (ECM) yetki belgesi verilmesi, demiryolu işletme risk analizlerinin yapılmasında görev yapacak olan Onaylanmış (NoBo) ve Yetkilendirilmiş (DeBo) Kuruluşların atanması, yetkilendirilmesi ve uyulması gereken kurallarını belirleyerek Onaylanmış ve Yetkilendirilmiş Kuruluşlar Tebliği'nin

çıkarılması amaçlanmakta olup, hizmet alımı ihalesi yapılmıştır.

Demiryolu Taşımacılık Yönetmeliği

Her türlü demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde düzeni sağlamak demiryolu altyapı ve tren işletmecileri, gar, istasyon ve benzeri işletmeler için hizmet esasları, mali yeterlilik, mesleki yeterlilik ve mesleki saygınlık ilkelerine uygun olarak pazara giriş şartları ile bu faaliyetlerde bulunanların hak, yükümlülük ve sorumlulukları tespit edilip, yetkilendirilerek, denetlenecektir.

Taslak çalışmaları tamamlanan yönetmeliğin paydaş görüşleri alınarak değerlendirilmesi yapılmış olup, 2014 yılı sonuna kadar yayımlanması planlanmaktadır.

Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği

Türkiye sınırları içinde Demiryolu altyapısına açık erişimin sağlanması için altyapı kapasite tahsisi ve ücretlendirmeye yönelik bir sistemin oluşturulmasının koşulları düzenlenecektir.

Taslak çalışmaları tamamlanmış olup, paydaşların görüşleri alındıktan sonra yayımlanması planlanmaktadır.

Demiryolu Emniyet Yönetmeliği

Türkiye sınırları içinde demiryolu taşımacılığında emniyetin geliştirilmesi ve gerekli iyileştirmeleri sağlamak üzere;

a.) Demiryolu üzerindeki emniyetin yönetimi, düzenlenmesi ve denetlenmesi için ortak ilkelerin tanımlanması,

b.) Demiryolu altyapı işletmecilerine, demiryolu tren işletmecilerine ve şehir içi raylı toplu taşıma işletmecilerine emniyet sertifikası ve/veya emniyet yetki belgesi verilmesi,

c.) Ortak emniyet hedefleri, emniyet göstergeleri ve emniyet yöntemlerinin geliştirilmesine ilişkin ulusal kurallara uygun usul ve esaslarının düzenlenmesi gerçekleştirilecektir.

Yönetmeliğin taslak çalışmaları tamamlanmış ve sektör paydaşlarının görüşleri alınmış olup, değerlendirme çalışmaları da tamamlanmıştır. Yönetmeliğin 2014 yılı içinde yayımlanması planlanmıştır.

Demiryolu Sistemleri Teknik Şartnamesi Hazırlanması Danışmanlık Hizmetleri

- Türkiye'de uygulanmakta olan mevzuat çerçevesinde kullanılan tasarım/inşa/montaj/bakım ile ilgili ulusal ve uluslararası standartlar, yönetmelikler ve şartnameler de göz önüne alınarak, İdarenin görev kapsamındaki konvansiyonel, hızlı ve yüksek hızlı demiryolu altyapısı ile çeken ve çekilen araçların kullanımı için asgari emniyet kriterlerinin belirlenmesi,
- Türkiye'de uygulanmakta olan mevzuat çerçevesinde kullanılan tasarım/inşa/montaj/bakım ile ilgili ulusal ve uluslararası standartlar, yönetmelikler ve şartnameler de göz önüne alınarak, İdarenin görev kapsamındaki yük ve yolcu garları veya istasyonları ile benzeri yapıların asgari niteliklerinin belirlenmesi,
- (a) ve (b) maddelerinde belirtilen asgari emniyet kriterleri ve niteliklerin uygulanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi

amaçlanmaktadır.

İhale işlemlerinin 2014 yılı sonlarında sonuçlandırılması planlanmaktadır.

PROJE VE FAALİYETLER

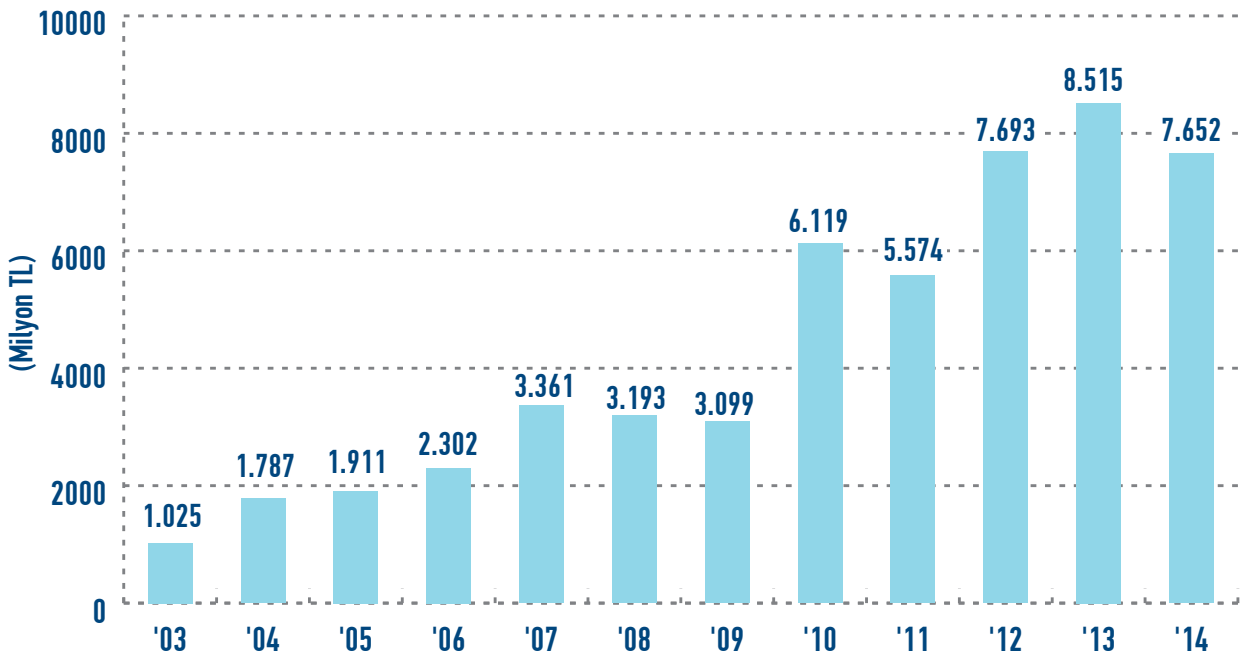
Demiryollarında, 2003-2005 yılları arasında uzman kişi ve kuruluşların müşterek çalışmasıyla plan, program ve stratejiler hazırlanmış, ülkenin ve toplumun ihtiyacı, büyüme eğilimleri, küresel ve bölgesel potansiyel dikkate alınarak, bütün ulaşım modlarının eşzamanlı geliştirilmesi bir hükümet kararına dönüştürülmüştür.

Demiryolları, bir buçuk asrı aşan tarihinde hiç olmadığı kadar gündeme gelen, yatırım yapılan, toplumsal beklenti çıtasının alabildiğine yükseldiği bir sektör haline gelmiştir.

2003 yılında 50 yıl sürdürülen ulaşım politikalarında köklü bir değişikliğe gidilerek, adeta yok sayılan demiryolları yeniden devlet politikası olarak kabul edilmiş ve tarihinde görülmedik şekilde yatırım ödeneği arttırılarak büyük bir değişim ve dönüşüm süreci başlatılmıştır.

2003 yılında 1.025 milyon TL olan demiryolu sektörü ödeneği, yıldan yıla katlanarak artmış ve 2014 yılında 7 Milyar 652 Milyon TL'ye ulaşmıştır. Demiryolu Sektörü, sektörler içerisinde 2023 hedefleriyle Cumhuriyetimizin 100. yılında ulaşım sistemine damgasını vurmaya hazırlanmaktadır (Grafik 3).

Demiryollarında başlatılan yeni yol yapımından araçların yenilenmesine, kent içi ulaşımdan modernizasyon projelerine kadar eş zamanlı çalışmalarla hiçbir alan ihmal edilmeden bütünlüklü ve diğer ulaşım modlarıyla entegre bir demiryolu kalkınma hamlesi başlatılmıştır.

Grafik 3. 2003'den 2014'e Demiryolu Sektörü Ödenekleri
(2014 yılı fiyatları.)

TÜRKİYE-GÜRCİSTAN (KARS-TİFLİS) DEMİRYOLU İNŞAATI

Türkiye-Gürcistan Demiryolu İnşaatı'nın yapımıyla; ülkemiz ile Gürcistan, Azerbaycan ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri arasındaki kesintisiz demiryolu bağlantısının sağlanarak tarihi İpek Yolu'nun canlandırılması ve bu şekilde ülkeler arası ekonomik ve kültürel iş birliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Harita 2).

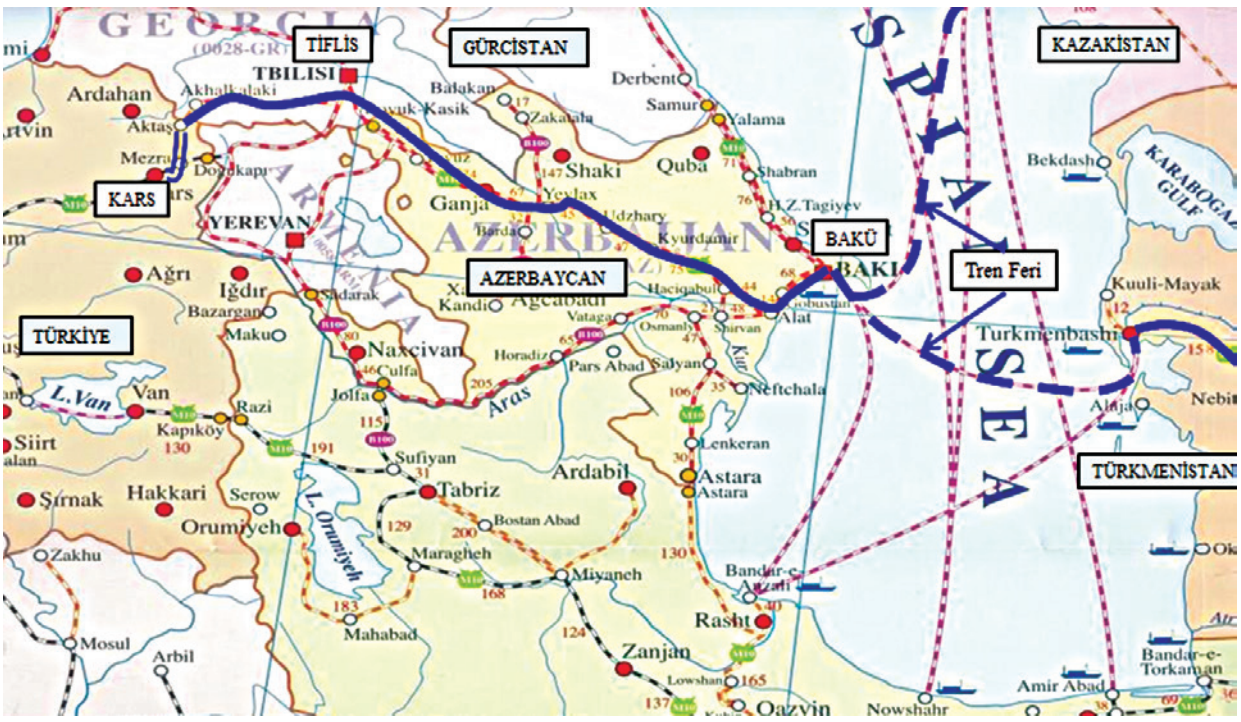
Demiryolu hattının, ülkemizdeki uzunluğu 73 km, Gürcistan tarafındaki uzunluğu ise 28 km'dir. Türkiye-Gürcistan (Kars-Ahılkelek) Demiryolu Hattı yapımına 2008 yılında başlanmış olup inşaat faaliyetleri sürdürülmektedir. Ayrıca Ahılkelek-Bakü arasındaki kesimin yenilenme çalışmaları da eş zamanlı olarak devam etmektedir.

Hat, işletmeye alındığında; 1 milyon yolcu ve 6,5 milyon ton yük taşıma kapasitesine sahip olacaktır. 2034 yılı sonunda ise; 3 milyon yolcu ve 17 milyon ton yük taşıma kapasitesine ulaşılacaktır.

- *Toplam Tünel Boyu:* 18 km.
- *Toplam Delme Tünel Boyu:* 6,75 km. (4 Adet) (tamamlanmıştır.)
- *Toplam Aç Kapa Tünel Boyu:* 11,27 km. (18 Adet) (10,89 km. tamamlanmıştır.)
- *Toplam Viyadük Uzunluğu:* 550 m. (2 Adet)
- *Toplam Altgeçit-Menfez:* 96 Adet

Türkiye-Gürcistan (Kars-Tiflis) Demiryolu Alt ve Üst Yapı İkmal İnşaatı

İhalesi 26.03.2012 tarihinde yapılan söz konusu işin sözleşmesi 08.04.2013 tarihinde imzalanmış ve 10.04.2013 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanılmıştır. Kamu İhale Kurumu'nun kararı ile mevcut firma tarafından kalan işlerin tamamlanması hükmüne istinaden, işe yeniden başlanmıştır. 2015 yılı sonunda test sürüşlerine başlanılması hedeflenmektedir.

Harita 2. Kars-Tiflis Demiryolu Projesi

MARMARAY

Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi ve Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi

Avrupa yakasında bulunan Halkalı ile Asya yakasında bulunan Gebze ilçelerini kesintisiz, modern ve yüksek kapasiteli bir banliyö demiryolu sistemiyle birbirine bağlamak amacıyla; İstanbul'daki banliyö demiryolu sisteminin iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi inşa işidir. Üç bölümden oluşmaktadır;

1. İstanbul Boğazı altında 1.387 metre batırma tünel ile birlikte yaklaşım tünelleri, üç adet yeraltı ve iki adet yerüstü istasyonunun inşası.
2. Mevcut Gebze-Halkalı arasındaki 63 km'lik banliyö demiryolu sisteminin hemzeminde üç hatta çıkartılarak iyileştirilmesi ve tamamen yeni elektromekanik bir sisteme kavuşturulması.
3. 440 adet Demiryolu aracı imali.

Önce hayal edildi

İstanbul Boğazını deniz altından geçme düşüncesi ilk olarak 1860 yılında Sultan Abdülmecid zamanında ortaya atıldı ve deniz içinde ayaklar üzerine oturtulan bir tüp geçiş ön projesi tasarlandı.

Projenin En Önemli Amaçları:

- İstanbul'un **ulaşım sorunlarına** uzun süreli çözümler getirilmesi,
- Var olan banliyö hatlarının **işletme problemlerinin** ortadan kaldırılması,
- Proje ile Asya-Avrupa kıtalarının **deniz altından** kesintisiz bir demiryolu sistemi ile birbirine bağlanması,
- İstanbul'un güvenli, konforlu, dayanıklı şehir içi ve şehirlerarası **modern bir demiryolu** sistemine kavuşturulması,
- Yolculuk sürelerinin kısalması ve yüksek sayıdaki **banliyö treni yolcusuna** daha konforlu bir yolculuk sağlanması,
- Motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazlarından kaynaklanan **hava kirliliğinin azalması** ve İstanbul'un hava kalitesinin arttırılması,
- İstanbul'un **tarihi merkezindeki** araç sayısının azaltılarak tarihi ve kültürel çevrenin korunmasına katkı sağlanması,
- İş ve kültür merkezlerine kolay, rahat ve çabuk ulaşım sağlayarak kentin değişik noktalarını birbirlerine yaklaştıracak ve kentin ekonomik yaşamına da canlılık katacak olması,
- Mevcut **boğaz köprülerindeki** trafik yükünün hafifletilmesi,
- En önemlisi **Asya ile Avrupa'yı** demiryolu ile birbirine bağlayarak Asya ve Avrupa yakaları arasında yüksek kapasiteli toplu taşım imkânı sağlanacak olmasıdır.

Marmaray Projesi:

Marmaray Projesi; Asya yakasında Ayrılıkçeşme ile Avrupa yakasında Kazlıçeşme arasındaki toplam 13,6 km'lik güzergâhta inşa edilen bir projedir. Asya ve Avrupa yakasındaki banliyö demiryolu sistemlerini İstanbul Boğazı tabanından birleştirmek suretiyle Pekin'den Londra'ya kadar kesintisiz bir demiryolu ulaşımını sağlayacaktır. Marmaray Projesi Türkiye Cumhuriyeti ile Japon Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) arasında Resmi Kalkınma Yardımı (ODA) Kredileri çerçevesinde imzalanan kredi anlaşması kapsamında finanse edilmiştir.

Projenin Kapsamı:

Kazlıçeşme-Ayrılıkçeşme arası 13,6 km güzergâhta Boğaz tabanındaki Batırma Tüp Tünel ve boğazın iki yakasındaki Yaklaşım Tünelleri ile 3 adet yer altı 2 adet yüzey istasyon inşaatını kapsamaktadır.

Kazlıçeşme ile Ayrılıkçeşme arasındaki 13,6 km'lik güzergahta;

Boğaz geçişi kesimi tünel inşaatı ve mimari işler ile hat, katener ve sinyalizasyon sistemleri tamamlanarak 29 Ekim 2013 tarihinde hizmete sunulmuştur.

Marmaray Projesinin Teknik Özellikleri:

Hem Avrupa hem de Asya yakasında şehrin altında delme tüneller ile toplam uzunluğu 13,6 km olan Marmaray, tek hatta 12,2km. (iki hat 19,4km) uzunluğunda yaklaşım tünelleri ile boğazın altında 1.387 m uzunluğundaki, su yüzeyinden itibaren maksimum 60 m derinlikte, 8,6m. yüksekliğinde ve 15,3 m genişliğinde 1 gidiş 1 geliş olmak üzere 2 hattan müteşekkil 11 adet Batırma Tünel Birimi olarak inşa edilmiştir.

TBM Tünel

Batırma Tüp Tünel

Üsküdar İstasyonu Peron Katı

Sirkeci Batı Havalandırma Binası

Sirkeci İstasyonu Cağaloğlu Girişi

Sirkeci İstasyonu

Sirkeci Peron Katı

Yenikapı İstasyonu Genel Görünüm

Yenikapı İstasyonu Yolcu Katı

Yenikapı İstasyonu Peron Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Genel Görünüm

Kazlıçeşme İstasyonu Yolcu Katı

Kazlıçeşme İstasyonu Peron Katı

Ayrılıkçeşme Genel Görünüm ve Kavşak düzenlemeleri

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi: İnşaat, Elektrik ve Mekanik Sistemler

Projenin ikinci bölümü olan 63 km uzunluğundaki "Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi" kısmen Avrupa Yatırım Bankası (AYB), kısmen de Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB) tarafından finanse edilmektedir.

Sözkonusu proje; hat işleri, sinyal sistemi, yerüstü istasyonları, işletme, kontrol merkezi ve güç kaynağı sistemi de dahil olmak üzere altyapı ve tüm elektromekanik işlerini kapsamaktadır.

İşin Kapsamı:

- Mevcut (iki hatlı) banliyö hatları iyileştirilecek ve yüzeysel metroya dönüştürülerek hat sayısı 3'e çıkartılacaktır.
- Güzergahta bulunan toplam 37 istasyon yenilenerek modern istasyonlar haline getirilecektir.
- İki hatta banliyö trenleri çalışacaktır.
- 3. hat şehirlerarası yük ve yolcu trenleri tarafından kullanılacaktır.
- Banliyö işletmesi başladığında Kazlıçeşme-Söğütlüçeşme arası 18 dakika, Gebze Halkalı arası ise yaklaşık 105 dakika sürecektir.

Gebze-Halkalı Banliyö Hatlarının Güncel Durumu:

- Gebze-Pendik arası 20 km.lik güzergahta 3 hat olarak yapımı planlanan hatlardan olan T3 şehirlerarası tren hattı ile Gebze ve Pendik şehirlerarası tren istasyonları ve bu kesimdeki elektrifikasyon ve sinyalizasyon işlemleri tamamlanarak 25 Temmuz 2014 tarihinde Ankara-İstanbul YHT Projesi ile birlikte işletmeye verilmiştir. Bu bölgedeki diğer iki hat ile 10 adet banliyö istasyon imalatları tamamlanma aşamasındadır.
- Halkalı ve Gebze Gare Sahaları, Gebze-Pendik arası banliyö hattı kesimi ve açılışı yapılan BC1 (boğaz tüp geçişi) kesiminde eksik kalan imalatlar tamamlanma aşmasındadır.
- 1 Mart 2013'te işletmeye kapatılan Avrupa Yakasındaki 19,6 km'lik hattın bulunduğu bölgede; kablo, kataner, sinyal ve travers sökümü, balast kaldırma işleri ile mevcut istasyonların yıkımı ve kaldırma işleri tamamlanmıştır. İstinat duvarı, sanat yapıları, istasyon, kazı, alt dolgu, alt yapı deplase imalatları devam etmektedir.
- 19 Haziran 2013 tarihinde işletmeye kapatılan 43,4 km'lik İbrahimağa-Pendik hat kesiminde; kablo, kataner, ray sökümü, balast kaldırma işleri ile mevcut istasyonların yıkımı ve kaldırma işleri tamamlanmıştır. İstinat duvarı, sanat yapıları, istasyon, kazı, alt dolgu, alt yapı deplase imalatları ile Maltepe İdari bina inşaatı ise devam etmektedir.

Gebze Bölgesi

Halkalı İstasyonu

Gebze İstasyonu

Gebze İstasyonu Platform Katı

Gebze İstasyonu Peron Görünüm

Kazlıçeşme-Halkalı kesimi inşaat çalışmaları

Kazlıçeşme-Halkalı kesimi inşaat çalışmaları

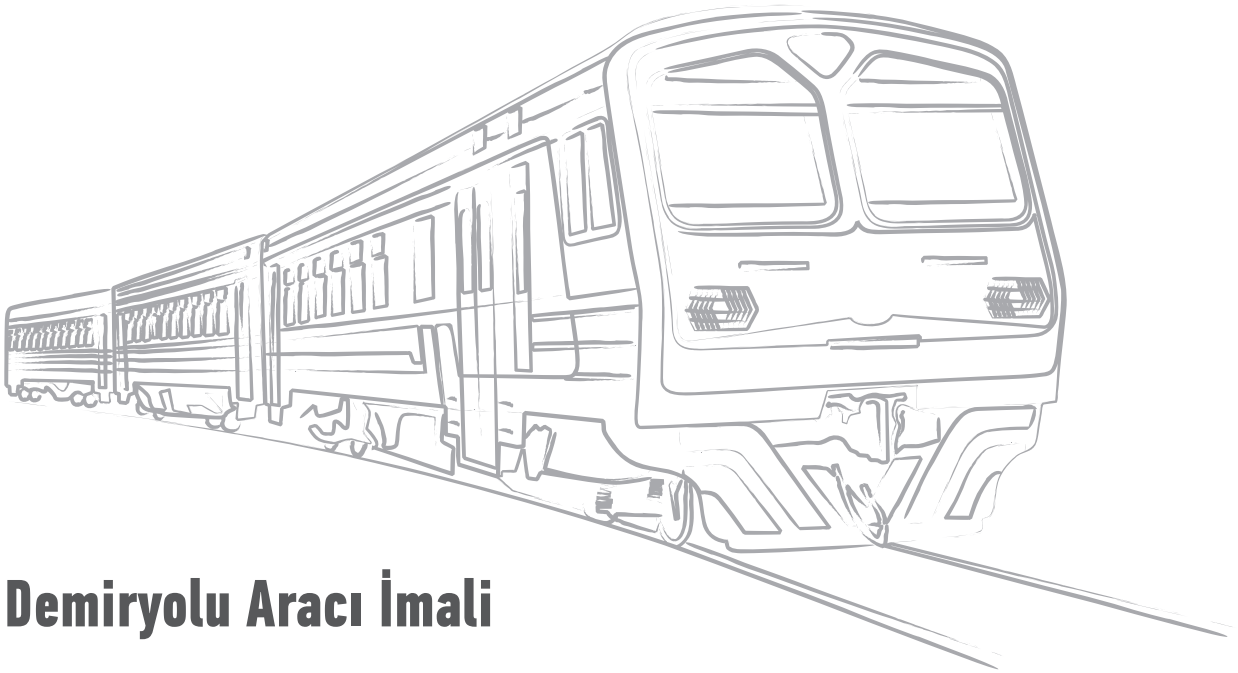

Pendik İstasyonu genel görünüm

Pendik-İbrahimağa Kesimi İnşaat çalışmaları

Demiryolu Aracı İmali

440 adet (34 Adet 10 Araçlık Tren dizisi ve 20 Adet 5 Araçlık Tren dizisi) demiryolu aracının;

- Tasarımı, üretimi ve teslim edilmesi,
- Kullanılan malzeme, tesis ve işçiliğin sözleşme gerekliliklerini karşıladığını kanıtlamak için gerekli tüm testler,
- Personel eğitimi,
- İşlerin işletmeye alınması,
- Bitirme öncesi ve bitirme sonrası testler,
- Gerekli tüm yedek parça ve aletlerin temini,
- 5 yıl boyunca işlerin tamamının bakımı,
- Bakım süresi boyunca araçların yedek parçalarının öngörülmesi ve temini işlerini kapsamaktadır.

"Demiryolu Aracı İmali" için, Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa Konseyi Kalkınma Bankasından finansman sağlanmıştır.

Marmaray Projesi güzergâhında kullanılacak 34x10 ve 20x5 olmak üzere 440 aracın imalatı tamamlanmıştır. Bu araçlardan 300 adedinin montajı Türkiye'deki Adapazarı EUROTEM fabrikasında gerçekleştirilmiştir.

Araçlar Edirne, Haydarpaşa ve Sirkeci Geçici Gare sahalarında depolanmakta ve korunmaktadır. Bunlardan TCDD'ye teslimi gerçekleştirilen 12 adet 5'li dizinin sinyal ve telsiz ekipmanlarının montajı tamamlanarak hali hazırda Marmaray işletmesinde kullanılmaktadır.

Gebze-Halkalı Banliyö Hattı ve Boğaz Tüp Geçişi Araçları

YÜKSEK HIZLI VE HIZLI DEMİRYOLU YAPIMI

Yüksek hızlı demiryolu yapımında, Ankara merkez olmak üzere İstanbul-Ankara-Sivas, Ankara-Afyonkarahisar-İzmir ve Ankara-Konya koridorları çekirdek ağ olarak belirlenmiştir. 15 büyük ilimizin yüksek hızlı trenle birbirine bağlanması planlanarak öncelikle Ankara-Eskişehir, Ankara-Konya, Eskişehir-Konya ve Ankara-İstanbul hatlarında YHT işletmeciliğine başlanılmış ve Türkiye yüksek hızlı tren işletmeciliğinde dünyada sekizinci, Avrupa'da altıncı ülke olmuştur. Böylece, hedefler doğrultusunda 1.196 km Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının inşası tamamlanmış, yaklaşık 2.000 km'lik Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolunun ise inşası devam etmektedir (Harita 3).

Devam eden ve planlanan projeler sayesinde ülkemiz doğudan batıya, kuzeyden güneye yüksek hızlı ve hızlı demiryolu ağlarıyla örülmektedir. Böylece YHT'ler, büyükşehirler arasında bağlantıyı sağlayarak ulaşılabilirlik kavramını yeniden dizayn edecek ve şehirlerimizi bir demiryolu hattıyla değil tüm dinamikleriyle birleştirip yeni bir bölgesel gelişme koridoru oluşturacaktır.

Harita 3. Çekirdek Yüksek Hızlı Demiryolu Ağı

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin en büyük iki kenti olan Ankara-İstanbul arasındaki seyahat süresinin azaltılması, hızlı, konforlu ve güvenli bir ulaşım imkânı oluşturulması ve dolayısıyla ulaşımdaki demiryolu payının artırılması amacıyla Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin ilk etabını oluşturan Ankara-Eskişehir kesimi 2009 yılında hizmete açılmıştır. YHT'ler vatandaşların en hızlı, en konforlu ve en güvenli şekilde Ankara-Eskişehir arasında yolculuk yapmasını sağlayarak demiryolcular açısından başlıca motivasyon kaynağı olmuştur. Vatandaşlarımız, artık neredeyse unuttukları demiryolu seyahatini yeniden hatırlamıştır.

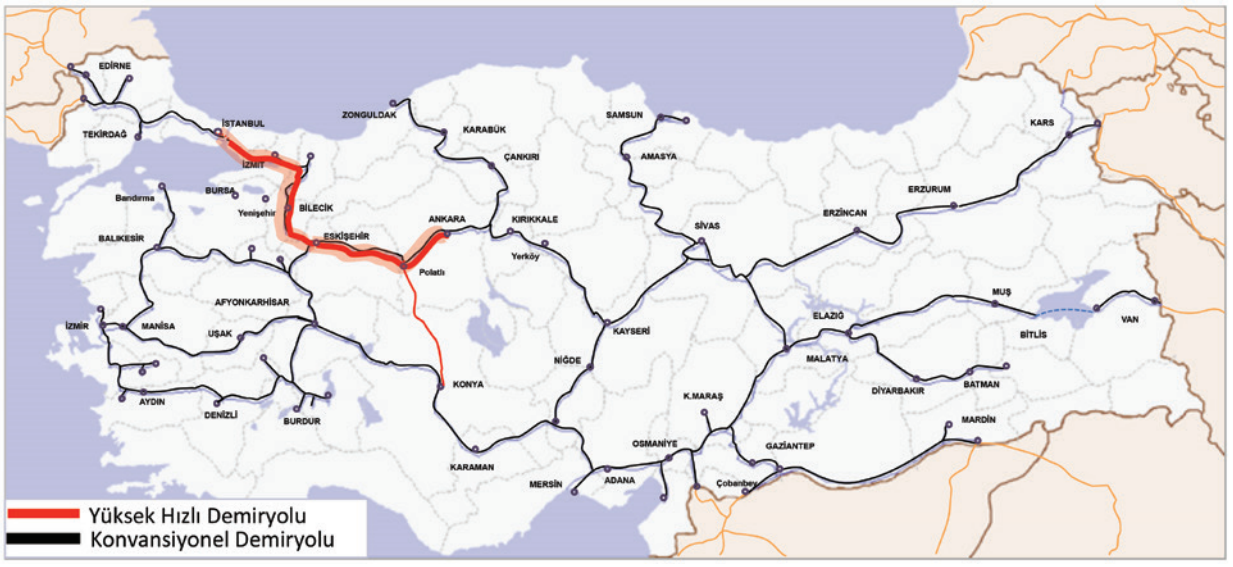
Eskişehir-Pendik kesiminin inşası da tamamlanarak 25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmıştır. 511 km'lik koridor uzunluğunda azami 250 km/sa hıza sahip Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Projesiyle iki büyük kent arasındaki seyahat süresi 3,5 saat olmuştur (Harita 4).

Ankara İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu hattı kısa zamanda Marmaray ile bütünleşerek Avrupa'dan Asya'ya kesintisiz ulaşım sağlayacaktır. Ülkemizin en büyük iki şehrini birbirine bağlayan bu projeyle kentler arasında sosyal, ekonomik ve kültürel etkileşim artacak ve Avrupa Birliği üyelik sürecinde olan ülkemiz, ulaşım altyapısıyla da AB'ye hazır hale gelecektir.

YHT bağlantılı Eskişehir-Bursa arasında otobüsler, Kütahya ve Afyonkarahisar arasında da DMU trenler çalıştırılmaya başlanılarak söz konusu şehirler arasındaki seyahat sürelerinde de önemli kısalmalar olmuştur.

Türkiye'nin hızına hız katan YHT'nin İstanbul'a ulaşmasıyla 25 milyon vatandaşımıza ulaşımda YHT ile seyahat seçeneği sunulmuştur.

Harita 4.Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-İstanbul YHT Açılış

Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Yerli müteahhitlerce, yerli iş gücüyle ve öz kaynaklarla gerçekleştirilen Ankara-Konya YHT Projesi 2011 yılında hizmete girmiştir. Ankara-İstanbul Projesi'nin üzerinde bulunan Polatlı'dan güneye ayrılarak, 212 km uzunluğunda maksimum 300 km/s hıza uygun yüksek hızlı demiryolu inşa edilmiştir (Harita 5).

Böylece, Türklerin Anadolu'daki ilk Başkenti Konya ile Ülkemizin başkenti Ankara birbirine çok daha yakın hale gelmiştir.

Ayrıca, Karaman ilinin YHT'ler ile Ankara'ya bağlantısını sağlamak üzere, Konya'dan Karaman'a Dizel Tren Setleri (DMU) ile YHT bağlantılı seferler yapılmaktadır.

Proje öncesi konvansiyonel trenler Eskişehir-Kütahya-Afyon güzergâhını kullanarak Ankara'dan Konya'ya 10 saat 30 dakikada ulaşabiliyordu. Yüksek Hızlı Tren yol almaya başlayınca, seyahat süresi 1 saat 45 dakikaya inmiştir. Önümüzdeki dönemde 300 km/saat hız yapan tren setinin işletmeye alınması ve Başkentray projesinin tamamlanmasıyla bu süre 1 saat 30 dakikaya düşecektir.

Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya YHT'lerden sonra modern ve hızlı yolculukta üçüncü bir adım da Eskişehir-Konya YHT'lerin seferlere konulması olmuştur. Manevi Dinamiklerimiz Mevlana ile Yunus Emre arasındaki kadim gönül köprüsü YHT ile güçlenmiştir. Otobüsle 5,5 saat olan iki kent arası seyahat süresi, 2 saate inmiştir.

Ankara-Konya YHT

Harita 5. Ankara-Konya Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Küçük Asya ile İpek yolu güzergahındaki Asya Ülkelerini birleştiren demiryolu koridorunun önemli akslarından biri olan Ankara-Sivas YHT'nin yapımı devam etmektedir. Sivas-Erzincan, Erzincan-Erzurum-Kars hızlı tren hatlarıyla birlikte Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projesiyle entegre edilmesi hedeflenmektedir.

Mevcut Ankara-Sivas demiryolu 603 km olup seyahat süresi 12 saattir. İki kent arasındaki seyahat süresini kısaltacak projeyle maksimum 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli 393 km yeni yüksek hızlı demiryolu yapımı hedeflenmiştir. Bu sayede hattın 198 km kısalması sağlanacak ve seyahat süresi 12 saatten 2 saate inecektir (Harita 6).

Ankara-İstanbul ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu hatlarının işletmeye açılması ile birlikte de, ülkemizin doğusu ile batısı arasındaki bağlantıyı sağlayacak olan Ankara-Sivas güzergahında YHT'lerin önemi kaçınılmaz bir şekilde artacaktır.

Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu

Yozgat OSB Bölgesi

Yerköy-Sivas Arası (km 215-216)

Harita 6. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Bursa-Bilecik Hızlı Demiryolu Projesi

Bursa-Mudanya arası 42 km'lik demiryolu hattının yapımına, 1873 yılında başlanmış ve 1891 yılında bitirilmiştir. 1892-1951 yılları arasında hizmet veren bu hat, 1953 yılında kapatılarak sökülmüştür.

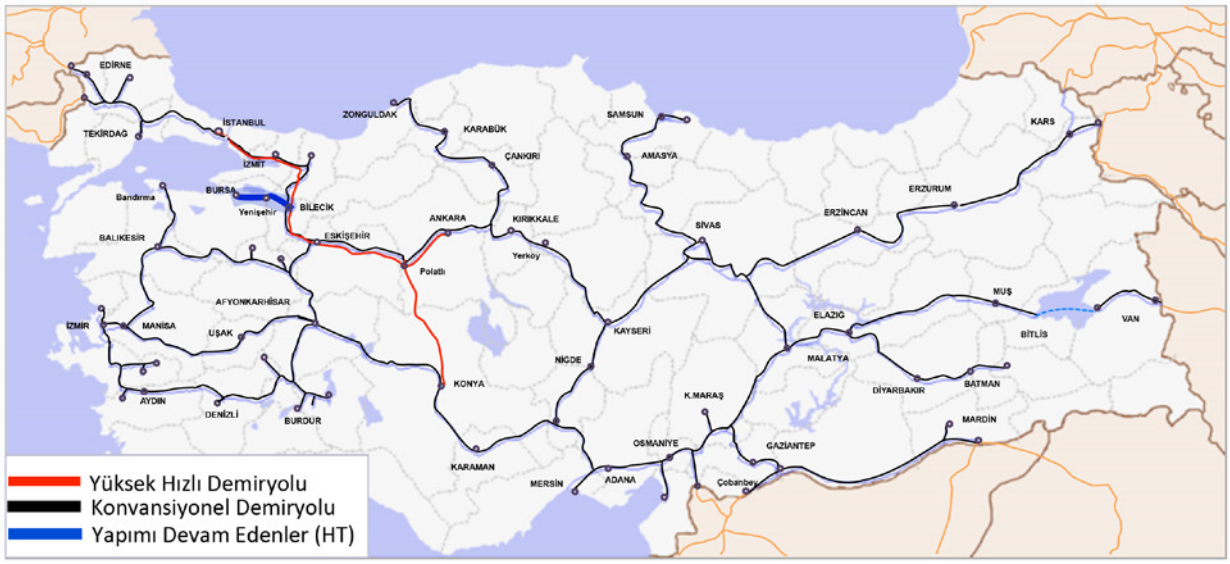
Demiryolu tarihimiz açısından; demiryoluyla ilk tanışan şehirlerimizden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlantısının sağlanması Bakanlığımızca ele alınmış ve Ocak 2012'de inşaatına başlanılmıştır. Söz konusu 105 km'lik hattın altyapısı maksimum 250 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli, sinyalli olarak inşa edilmektedir (Harita 7).

Projenin tamamlanmasıyla gelişmiş sanayi şehri olan Bursa'nın 61 yıllık demiryolu hasreti sona erecek, Bursa; İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya bağlanacaktır. Ankara-Bursa arası 2 saat 15 dakika, Bursa-Eskişehir arası 1 saat ve Bursa-İstanbul ise 2 saat 15 dakika olacaktır.

Ülkemizin gerek nüfus, gerekse oluşturulan katma değer bakımından önde gelen şehirlerinden biri olan Bursa'nın demiryolu şebekesine bağlanmasıyla sosyo-ekonomik değeri daha da yükselecektir.

Söz konusu Bursa-Bilecik Hızlı Tren Projesinin ilk etabı olan Bursa-Yenişehir kesiminde inşa çalışmaları, Bilecik-Yenişehir kesiminde ise uygulama projesi hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir.

Proje tamamlandığında hatta hem yolcu, hem de hızlı yük trenleri çalıştırılacaktır. Yolcu trenleri saatte 200, yük trenleri ise 100 kilometre\saat ile çalışacaktır. Ayrıca, Bursa ve Yenişehir'e hızlı tren ve tren garları yapılacak olup, buradaki hava alanında da hızlı tren istasyonu inşa edilecektir.

Harita 7. Bursa-Bilecik Hızlı Demiryolu Hattı

Bursa-Yenişehir/İğdir

Ankara-Bursa Yüksek Hızlı Demiryolu

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

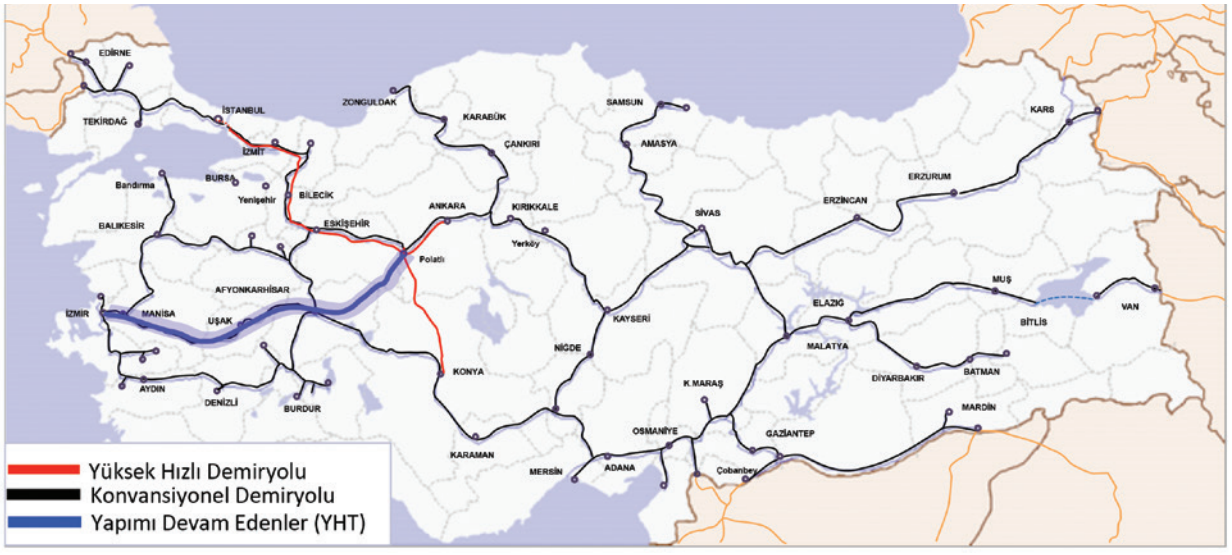
Sanayisi, turizm potansiyeli ve limanıyla ülkemizin 3. büyük kenti olan İzmir'i ve güzergâhındaki Manisa, Uşak ve Afyonkarahisar'ı Ankara'ya kapı komşusu yapmak için Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projesinin yapımına başlanmıştır.

Mevcut Ankara-İzmir demiryolu 824 kilometre olup, seyahat süresi yaklaşık 14 saattir. Projenin tamamlanması iki şehir arası mesafeyi 624 kilometreye ve seyahat süresini 3 saat 30 dakikaya düşürecektir (Harita 8).

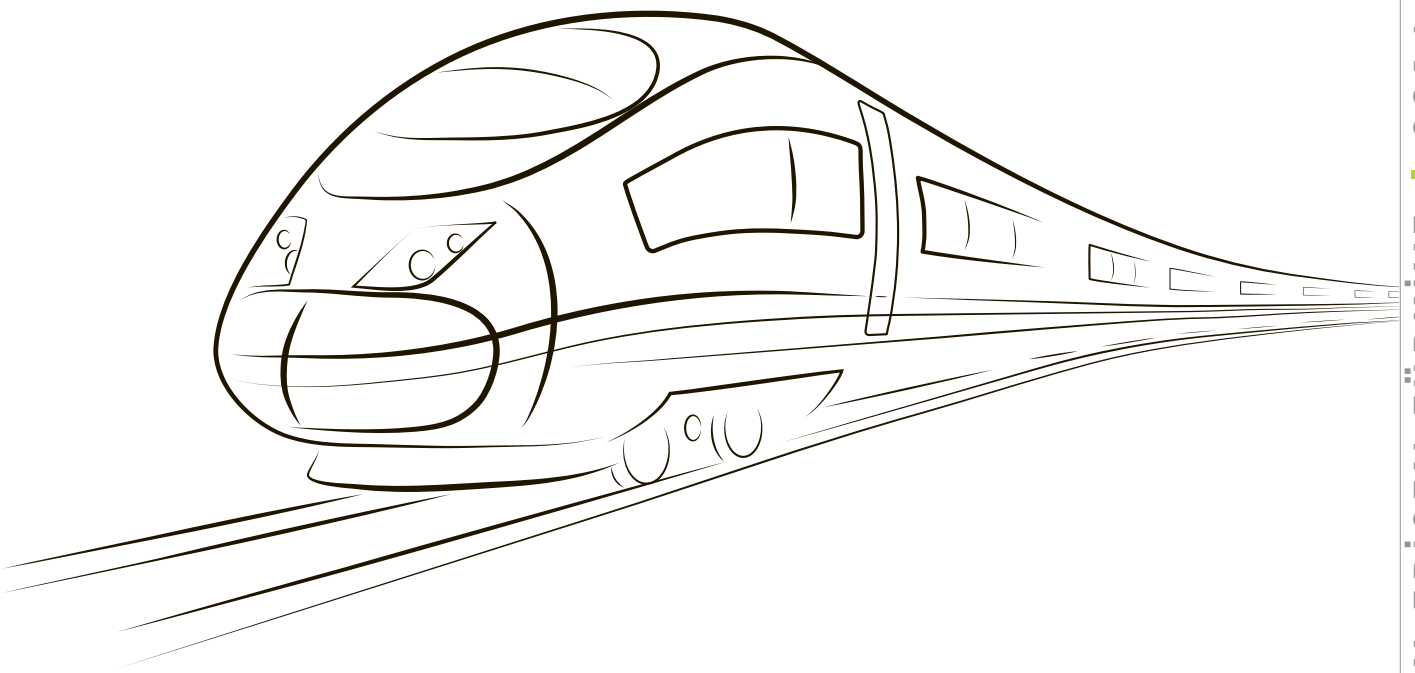
Polatlı-Afyonkarahisar kesiminin inşaatına 2012 yılında başlanılmış ve sanat yapılarının imalatına devam etmektedir. Afyon-Uşak (Banaz) kesiminde ihale değerlendirme çalışmaları, Uşak (Banaz)-Uşak (Eşme) arası altyapı yapım ihalesi hazırlık çalışmaları devam etmektedir. Uşak (Eşme)-Salihli kesimi ve Salihli-Manisa kesimlerinde ise proje hazırlama çalışmaları sürdürülmektedir.

Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu
(Polatlı-Afyonkarahisar/Köroğlu Beli)

Harita 8. Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Projesi

Kayseri-Yerköy arasında 250 km/saate uygun 142 km'lik çift hatlı, elektrikli ve sinyalli yüksek hızlı demiryolu hattı yapılacaktır. Kayseri-Yerköy YHT projesi Ankara-Sivas YHT hattına Yerköy'den bağlantısı sağlanacaktır (Harita 9).

Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının etüt-projeden yapım niteliğine dönüştürülmesi için YPK kararı süreci devam etmektedir.

Harita 9. Kayseri-Yerköy Yüksek Hızlı Demiryolu Hattı

YHT GAR PROJELERİ

Ankara-İstanbul, Ankara-Konya, Ankara-Sivas, Ankara-Bursa ve Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Demiryolu Projelerinin hayat geçirilip trenin tekerleğinin dönmeye başlamasından sonra en az demiryolu yapımı kadar önemli olan YHT Gar Komplekslerinin yapımı da önceliklendirilerek YHT'lerin ulaştığı şehirlerin yeni Garlara kavuşturulması için çalışmalara başlanılmıştır.

Ankara YHT Gar Projesi

Ankara YHT Gar

Ankara YHT Garı, uluslararası standartlar dikkate alınarak ve diğer ülkelerdeki yüksek hızlı tren garlarının yapısı, düzeni, kullanım ve işletme şekilleri incelenerek projelendirilmiştir.

Ankara Gar ve çevresini başkent için cazibe merkezi haline dönüştürmeyi hedefleyen proje, günümüz teknolojisi ve mimari anlayışının yanında hız ve dinamizmi simgeleyecek ve sektörün yeni vizyonunu temsil edecek şekilde tasarlanmıştır.

178 bin m^2 inşaat alanı ve 32 bin m^2 yapı izdüşüm alanına sahip YHT garda otel, alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar, metro ve banliyö bağlantısı olacaktır.

Demiryollarında ilk defa uygulanan Yap-İşlet-Devret modeliyle ihalesi gerçekleştirilen ve 30.05.2014 tarihinde yer teslimi yapılarak yapımına başlanılan Ankara YHT Garı'nın 2016 yılında işletmeye açılması planlanmaktadır.

Yeni garda, aynı anda 12 YHT setinin bulunabileceği 420 metre uzunluğunda 6 adet hat yapılacaktır.

Ankara YHT Gar Projesi

Ankara YHT Gar Yapımı

Konya YHT Gar

Konya mevcut tren garının, YHT seferlerine hazırlık amacı ile bakım ve onarımı yapılmıştır. Ancak mevcut gara ulaşım sınırlı ve garın kent merkezi ile entegrasyonu zayıftır. Başta Ankara-Konya Hattı olmak üzere, Konya-İstanbul hattının açılması akabinde mevcut gar yolcu kapasitesini karşılamakta yetersiz kalacaktır. Bu nedenle Konya Buğdaypazarı Mevkiine yeni bir gar yapılması öngörülmüştür.

Böylece, Ankara YHT Gardan sonra ise Konya YHT Garın hayata geçirilmesi düşünülmüş ve uygulama projeleri bitirilmiştir. Yine Ankara YHT Garında olduğu gibi alışveriş merkezi, restoranlar, kapalı ve açık otoparklar içerecek olan gar yapım ihalesi süreci devam etmektedir.

Konya YHT Gar Projesi

Ankara Etimesgut YHT Gar Kompleksi

YHT Gar Kompleksi 157,7 hektarlık alanda kurulacak olup, kompleksin içerisinde YHT Batı Garı, Yüksek Hızlı Tren Ana Bakım Deposu ve Batı Terminali ile YHT Eğitim Tesisleri bulunacaktır.

Demiryollarının 2023 yılı hedefleri doğrultusunda, ülkemizin YHT İşletmecilik ağının ağırlık merkezini Ankara oluşturacaktır. Bu nedenle YHT Bakım ağının ana merkezi de Ankara olarak belirlenmiştir. Ankara Ana Bakım Tesisinin yapımı devam etmektedir.

Bakım tesisinin konumu belirlenirken; mevcut kalkış-varış gara yakınlığı, demiryolu hattı kenarında olması, boş ve düz veya az engebeli bir arazi olması, kamulaştırma maliyetleri düşüklüğü, imar planına uygunluk ve ulaşılabilirlik etkenleri göz önünde bulundurulmuştur.

YHT hatlarında kullanılacak YHT setlerinin planlı bakım ve gare ihtiyacının 46.568 m2 kapalı alan gerektirmesi, yüksek hızlı tren işletmeciliğinde kalifiye personel yetiştirilmesi için eğitim tesis ihtiyacı, Yolcu sayısının artması nedeniyle oluşan yeni gar ihtiyacı için Etimesgut/Ankara'da YHT Gar Kompleksinin kurulması kararlaştırılmıştır.

Etimesgut'ta kurulacak ana YHT bakım kompleksinde;

- Bakım işlerinde havaya herhangi bir gaz salınmayacak ve toprak ile suyu kirletecek herhangi bir kimyasal madde kullanılmayacak,
- Bakım işlemleri sırasında oluşabilecek yağ vb. atıklara yönelik olarak, Bakım Tesisinde biyolojik ve kimyasal arıtma ünitesi yer alacak,

- Tren Yıkama Binası ayrıca bir biyolojik arıtma ünitesine sahip olup, atık suyun %90 oranında geri kazanımı sağlanacak,
- Arıtma ünitelerinde biriken yağ atıkları özel bir haznede depolanıp, bertaraf edilecek,
- Kanalizasyon şebekesine yağ atılımı söz konusu olmayacak,
- Tüm tesisteki demiryolu altyapısının elektrikli olması nedeniyle tren manevralarının gürültü olmayacaktır.

Sonuç olarak, YHT Bakım Tesisleri için proje çalışmaları titizlikle yürütülmüş; insan ve çevre sağlığı ile ilgili kriterler de göz önünde bulundurulmuştur.

Söz konusu yerde Ana bakım deposunun kurulmasının yanında, ayrıca Yeni YHT Batı Garı da kurulacaktır. Yeni inşa edilecek gar ile batı yönünde hızlı tren duruşlarının Sincan yerine bu yeni garda yapılması planlanmıştır. Batı YHT Garı, karayolundan kısa sürede erişim sağlanabilmesi için Ayaş Yolu, Ankara Çevre Yolu ve İstasyon caddesi ortasında kalan YHT Gar Kompleksi içerisinde olacak şekilde projelendirilmiş ve Başkent Ray banliyö sistemi ile entegre edilmiştir.

Etimesgut YHT Gar Kompleksi Projesi

HIZLI VE KONVANSİYONEL DEMİRYOLU YAPIM PROJELERİ

Yüksek hızlı demiryolu yapım projelerinin yanı sıra hızlı ve konvansiyonel demiryolu yapımları da yoğun bir şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda 2003-2014 yılları arasında 339 km'lik konvansiyonel demiryolu inşaatı tamamlanmıştır. 368 km'lik hızlı demiryolu ve 435 km'lik konvansiyonel demiryolunun inşaatı ise devam etmektedir. TCDD yatırım programında olup, ihale veya proje aşamasında olan hatların uzunluğu ise 3.746 km'dir.

2003 yılından bu yana Tecer-Kangal (Sivas) ve Kemalpaşa-Turgutlu yeni demiryolu; Menemen-Aliağa II. hat, Tekirdağ-Muratlı çift hat, Cumaovası-Tepeköy, Arifiye-Pamukova ve Kütahya-Alayunt II.hat yapımları; Başkentray Projesinin 1.etabı, Marmaray'ın tüp geçişi ve iltisak (bağlantı) hatları tamamlanmış ve işletmeye açılmıştır.

En son 1971 yılında Van ilimizin demiryolu ile tanışmasından 39 yıl sonra ilk defa 2010 yılında bir ilimize daha yeni demiryolu hattı bağlantısı sağlanmıştır. 36 km'lik Tekirdağ-Muratlı arası demiryolu çift hatlı hale getirilmiştir.

Konya-Karaman, Kars-Tiflis (Türkiye kesimi), Adapazarı-Karasu, Kayseri Kuzey Geçiş Varyantı, Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı, Gebze-Halkalı (Marmaray), Akçagöze-Başpınar ve Fevzipaşa varyantlarının inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Tekirdağ- Muratlı

Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Projesi

Ankara-Konya ve Ankara-Eskişehir-İstanbul arasında büyük bir başarı ile sürdürülen yüksek hızlı tren işletmeciliği ile birlikte, mevcut koridorların 200 km/h hıza uygun çift hatlı hale getirilerek hızlı tren işletmeciliğine geçilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda; 102 km'lik Konya-Karaman arası demiryolu 200 km/sa hıza uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli hale getirilecektir. 2. hat altyapı ve üstyapı işleri tamamlandıktan sonra mevcut hattın hızlı tren standardına getirilmesi amacıyla altyapı ve üstyapısı yenilenecektir. Yapımına 2014 yılında başlanan Konya-Karaman hızlı demiryolu projesinin ilk aşamada yeni 2.hattının 2015 yılında, geri kalan kısmının da 2018 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Böylece, Konya-Karaman arası seyahat süresi 1 saat 13 dakikadan 40 dakikaya düşecektir (Harita 10).

Bu proje; Ulukışla-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin güzergahını izleyen Hızlı Demiryolu Koridorunun ilk halkasını da oluşturmaktadır.

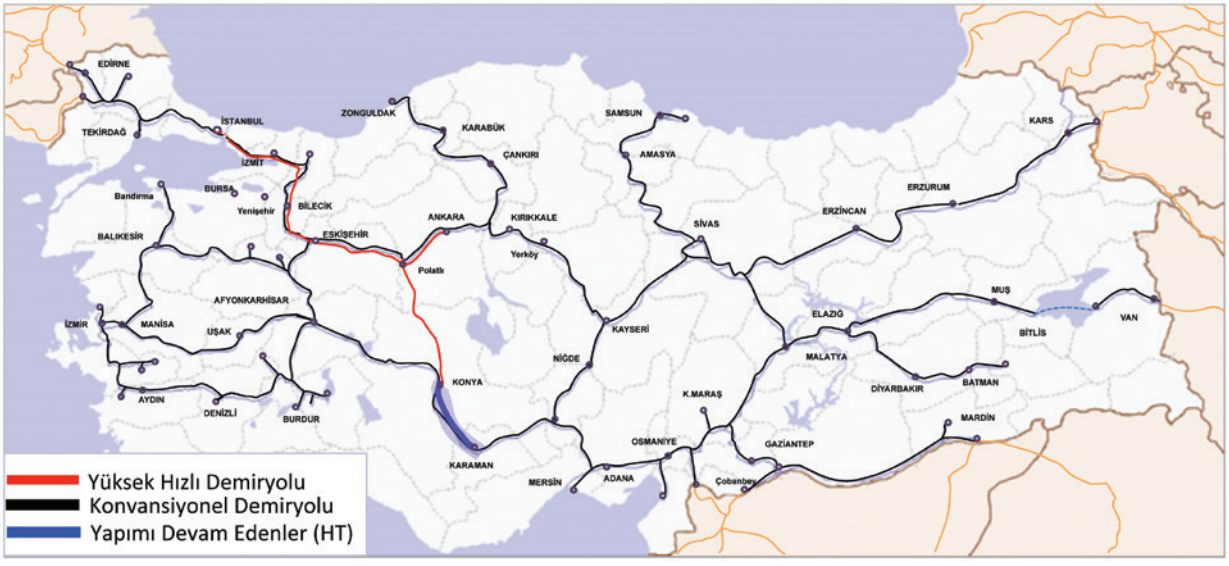
Mürşitpınar-Şanlıurfa Hızlı Demiryolu Projesi

İlçeleriyle birlikte ele alındığında tarihî ve kültürel miras bakımından pek çok zenginliği barındıran ve GAP Bölgesinin önemli şehirlerinden birisi olan Şanlıurfa'yı ana demiryolu ağına bağlayacak olan Mürşitpınar-Şanlıurfa Yeni Demiryolunun proje çalışmaları devam etmektedir.

Uygulama proje hazırlama çalışmalarının bitirilmesini müteakip, hattın yapımına 2015 yılında başlanılması planlanmaktadır.

Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesi

Ülkemizin güney komşularıyla ticarette büyük önem arz eden projelerden biri de Nusaybin-Habur Hızlı Demiryolu Projesidir. Bu proje, sadece Türkiye, Suriye ya da Irak arasında değil, Avrupa ile Ortadoğu arasında da demiryolu taşımacılığının daha etkin hale gelmesini sağlayacaktır. Sözkonusu hat, bölgedeki gelişmelerle birlikte Ortadoğu'ya yapılan ihracatta demiryolu katkısını ciddi ölçüde artıra-

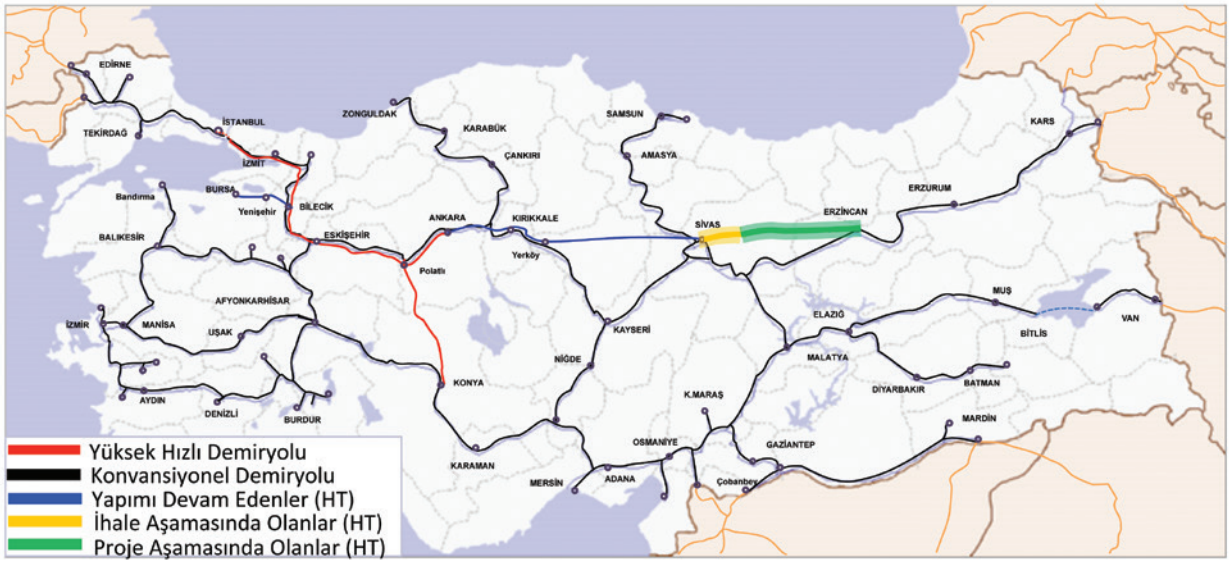

Harita 10. Konya-Karaman Hızlı Demiryolu Hattı

cak, bölge ekonomisinin gelişmesini sağlayacaktır. GAP Eylem Planı kapsamında çalışmaları sürdürülen Nusaybin-Habur hızlı demiryolunda proje hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Projesi

Doğu-Batı koridorunun devamı niteliğinde olan ve Kars-Tiflis-Bakü Demiryolu Projesi'ne bağlantı sağlayarak tarihi İpek Yolu'nu yeniden canlandıracak Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattının ilk 50 km'si için ihale değerlendirme süreci devam etmektedir. Geri kalan kesim ise proje hazırlama aşamasındadır (Harita 11).

Harita 11.Sivas-Erzincan Hızlı Demiryolu Hattı

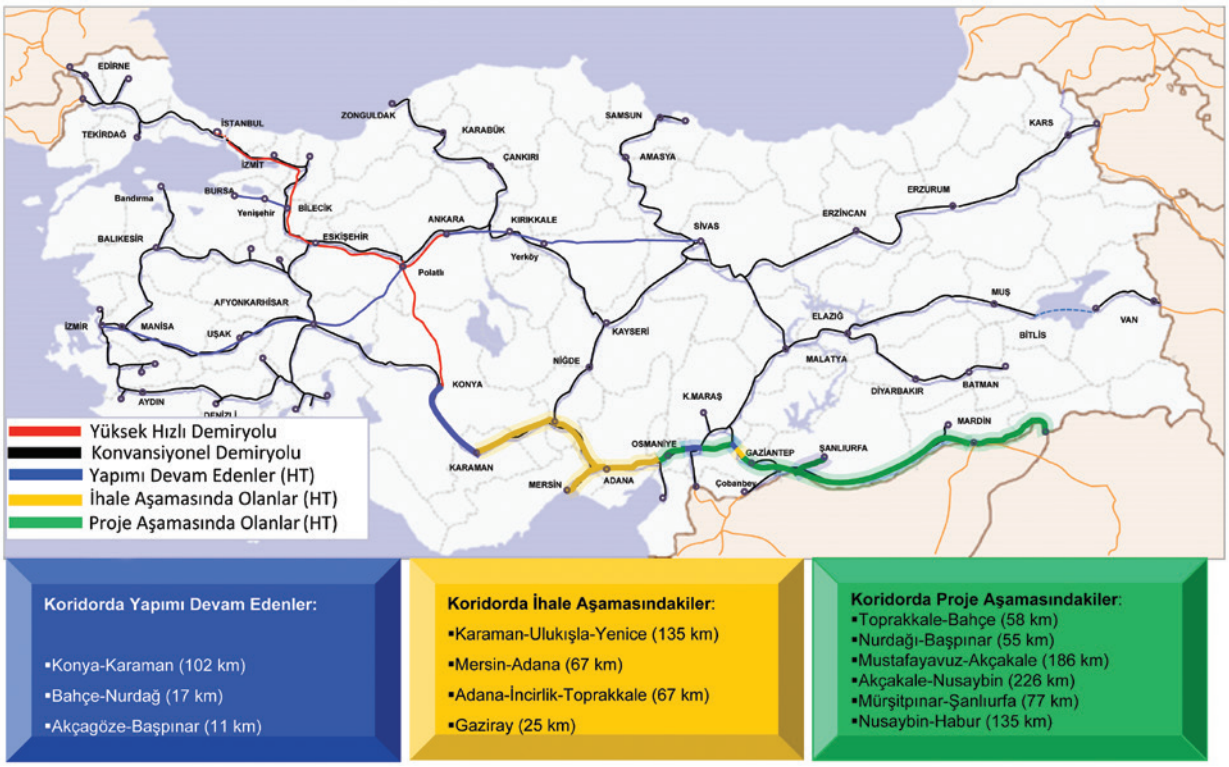
Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin Hızlı Demiryolu Projeleri

Ankara-Konya ve Eskişehir-Konya YHT işletmeciliğinin ve Konya-Karaman Hızlı demiryolunun inşasına başlanmasıyla; hayata geçirilmesi önemli hale gelen ve ülkemizin hem yolcu hem de yük taşımacılığı potansiyelinin yüksek olduğu Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin hızlı demiryolu koridorunun yapılması planlanmıştır. Koridor üzerinde yapımı planlanan hatların tümü elektrikli ve sinyalli olarak inşa edilecektir.

Mevcut durumda, Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin koridorunda yolcu trenlerinin azami hızı 120 km/sa ve yük trenlerinin ise 65 km/sa'dır. Bu kesimde hızlı demiryolu projelerimiz tamamlandıktan sonra yolcu trenleri 160-200 km/sa ve yük trenleri ise 100 km/sa hız yapabilecektir. Böylece, seyahat süreleri kısalacak, konforlu ve kaliteli bir hizmet sunulmuş olacaktır (Harita 12).

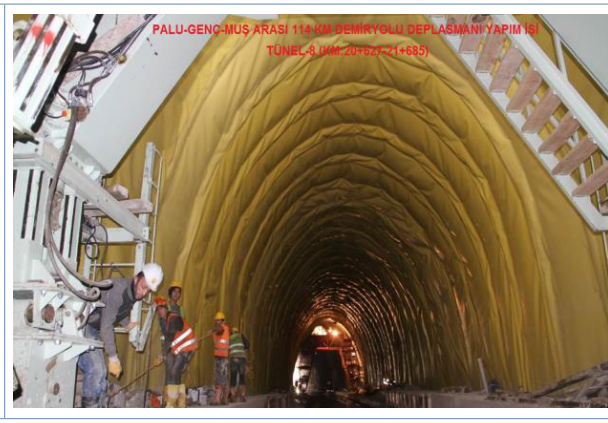
Diğer Yeni Demiryolu ve İkinci Hat Yapımları

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı; Murat Nehri üzerinde inşa edilecek dört adet baraj yapımı nedeniyle etkilenen 114 km'lik mevcut demiryolu hattının deplase edilmesi amacıyla gerçekleştirilen projenin yapımında %50 fiziki ilerleme sağlanmıştır.

Harita 12. Karaman-Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep-Şanlıurfa-Mardin Hızlı Demiryolu Hattı

Palu-Genç-Muş Demiryolu Deplasmanı

Kayseri Kuzey Geçiş Varyantı: Yük trenlerinin şehir içinden çıkarılması amacıyla inşaatına başlanılan Kayseri Kuzey Geçişi Varyantı 2015 yılında tamamlanacaktır.

Tepeköy-Selçuk II. Hat yapımı: İhale süreci tamamlanarak firmayla sözleşme imzalanmıştır.

İltisak (Bağlantı Hattı) Yapım Projesi

Ülkemizin genel ulaştırma politikası içinde önemli bir yer tutan yük taşımacılığının, demiryollarıyla yapılmasının daha etkin hale getirilmesine yönelik olarak, mevcut demiryolları hatlarına yapılacak ek hatlar ile kapıdan kapıya taşınmasını sağlamak amacıyla iltisak hatları yapılmaktadır.

2003 yılında 287 merkezde toplam 390 km olan iltisak hattı uzunluğu, 30 Eylül 2014 tarihi itibariyle 338 merkeze ve 480 km'ye yükselmiştir. 15 adet iltisak hattının ise yapımı devam etmektedir (Harita 13).

LOJİSTİK MERKEZLER

Lojistik Merkezler; içerisinde ulusal ve uluslararası taşımacılık, lojistik ve yükün dağıtımı ile ilgili tüm faaliyetlerin birçok işletmeci tarafından gerçekleştirildiği alanlardır.

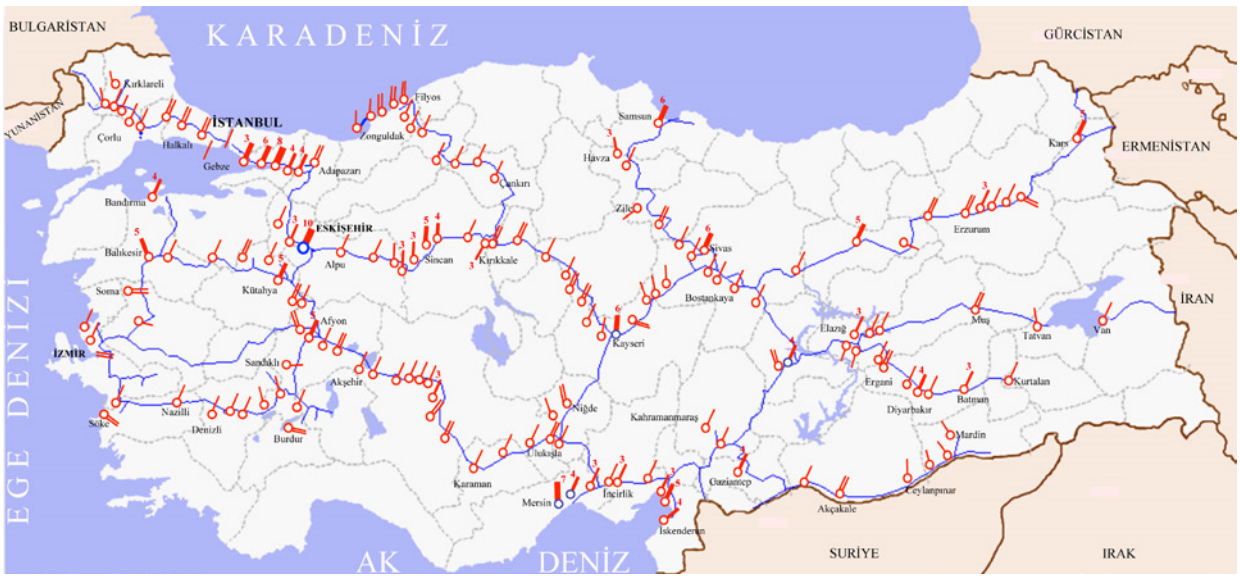
Lojistik merkezlerin yer seçim kriterlerinin ve işletme kurallarının belirlenmesi maksadıyla hazırlanmakta olan, Türkiye Lojistik Master Planı ile;

a. Atıl yatırımların önlenmesi için "Türkiye lojistik köy, merkez veya üslerin" haritasının çıkartılması ve ulaşım türleriyle optimum bağlantısının sağlanarak kombine taşımacılığın artırılması,

b. Lojistik köy, merkez veya üslerin verimli ve etkin bir şekilde çalışması için asgari coğrafi, fiziki ve işletme standartları ile kurulmalarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi,

planlanmıştır.

Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından Türkiye Lojistik Master Planının hazırlanmasına esas teşkil edecek Teknik Şartname hazırlanmış, ihalesine çıkılmış olup 2014 yılı içerisinde ihalenin sonuçlandırılması planlanmaktadır.

Harita 13. İltisak Hatları

Lojistik sektörümüz hızla gelişmektedir. Diğer ulaşım sistemleri ile entegre bir demiryolu hizmeti sunmak ve kombine taşımacılığı geliştirmek için lojistik merkez yapımı ile önemli sanayi ve üretim merkezlerinin demiryolu ağımıza bağlantılarının yapılmasına devam edilecektir.

Lojistik Merkezler Kurulması Projesi ile etkin karayolu ulaşımı olan ve müşteriler tarafından tercih edilebilir kent merkezlerinin dışındaki alanlarda, ihtiyaçlara cevap verebilecek özellikte alanlar oluşturulması, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun olarak, özellikle organize sanayi bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan bölgelerin yeniden yapılandırılmaları amaçlanmıştır.

Lojistik merkezlerin, öncelikle organize sanayi bölgeleriyle bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu

Eskişehir (Hasanbey) Lojistik Merkezi

Harita 14. Lojistik Merkezler

İstanbul (Halkalı), Kocaeli (Köseköy), Eskişehir (Hasanbey), Balıkesir (Gökköy), Kayseri (Boğazköprü), Samsun (Gelemen), Denizli (Kaklık), Mersin (Yenice), Erzurum (Palandöken), Uşak, Konya (Kayacık), İstanbul (Yeşilbayır), Bilecik (Bozüyük), Kahramanmaraş (Türkoğlu), Mardin, Sivas, Kars, İzmir (Kemalpaşa), Şırnak (Habur) ve Bitlis (Tatvan) olmak üzere toplam 20 yerde inşa edilmesi planlanmıştır (Harita 14).

Samsun, Uşak, Denizli (Kaklık), Köseköy, Halkalı ve Eskişehir (Hasanbey) işletmeye açılmıştır. Balıkesir, Bozüyük, Mardin, Erzurum, Mersin (Yenice), İzmir (Kemalpaşa) lojistik merkezlerinde inşaat işleri devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlerle ilgili ihale, proje ve kamulaştırma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Bir lojistik merkezde;

- Konteyner yükleme boşaltma ve stok alanları,
- Gümrüklü sahalar,
- Müşteri ofisleri, otopark, tır parkı,
- Bankalar, restoranlar, oteller, bakım-onarım ve yıkama tesisleri, akaryakıt istasyonları, antrepolar,
- Tren teşkil kabul ve sevk yolları

bulunmaktadır.

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Bağlantısı

Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı

270 adet firmanın faaliyet gösterdiği Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinin, mevcut demiryolu ağına bağlanarak günümüzde ortaya çıkan yıllık 3 milyon ton mertebesindeki yük taşımacılığına hizmet vermek amacıyla planlanan 27 km. uzunluğundaki Kemalpaşa OSB Demiryolu Bağlantı Hattı 11 Mart 2014 tarihinde tamamlanmıştır.

Harita 15. Kemalpaşa Lojistik Köyü İnşaatı

KENT İÇİ RAYLI SİSTEM PROJELERİ

Bakanlık olarak ülkemizde şehir içi raylı sistemlerinin yaygınlaşmasını sağlamak üzere mahalli idarelere desteğimiz son yıllarda büyük oranda artmıştır.

Ankara'da Kızılay-Çayyolu ve Batıkent-Sincan metro hatları tamamlanarak hizmete açılmıştır. Tandoğan-Keçiören metro hattının altyapısını tamamlayarak 2015 yılında hizmete alınması planlanmıştır. Atatürk Kültür Merkezi-Kızılay Metro hattının inşa edilmesi ile birlikte, Keçiören Kızılay'a doğrudan bağlanacaktır.

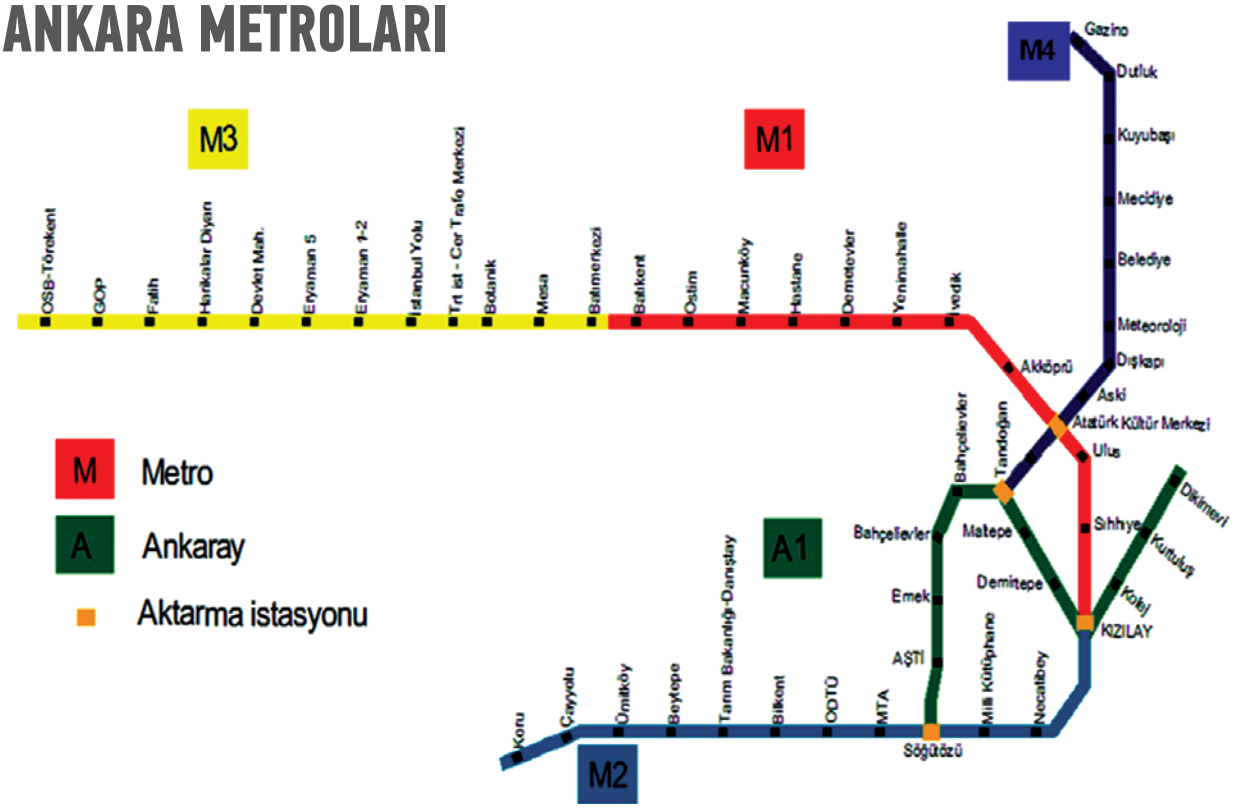
İstanbul'da Levent-Hisarüstü hattının 2014 yılı sonunda hizmete alınması planlanmıştır. Bakırköy (İDO)-Bahçelievler-Kirazlı ve metrolarının yapımına ise başlanacaktır.

Havalimanları ile kentiçi ulaşım sistemlerinin irtibatlandırılması politikamız çerçevesinde, İstanbul 3. Havalimanı, Sabiha Gökçen, Antalya ve Esenboğa Havalimanlarının şehir içi raylı sistemlerle bağlantısını kurmak üzere çalışmalarımız devam etmektedir.

İzmir'de Halkapınar-Otogar demiryolu bağlantısının proje çalışmaları 2014 yılı sonuna kadar tamamlanacaktır. Ayrıca, Üçyol-Şirinyer-Dokuzeylül Üniversitesi raylı sistem bağlantısı için de proje çalışmalarına başlanacaktır.

Kentiçi demiryolu ulaşımını geliştirmek üzere Ankara'da Başkentray ve Gaziantep'te Gaziray projeleri çalışmaları sürdürülmektedir. İzmir'de Egeray'ın Kuzeyde Bergama'ya Güneyde Selçuk'a kadar uzatılması; Kayseri, Konya, Adana, Antalya gibi büyükşehirlerde de benzer projelere başlanılması planlanmaktadır.

ANKARA METROLARI

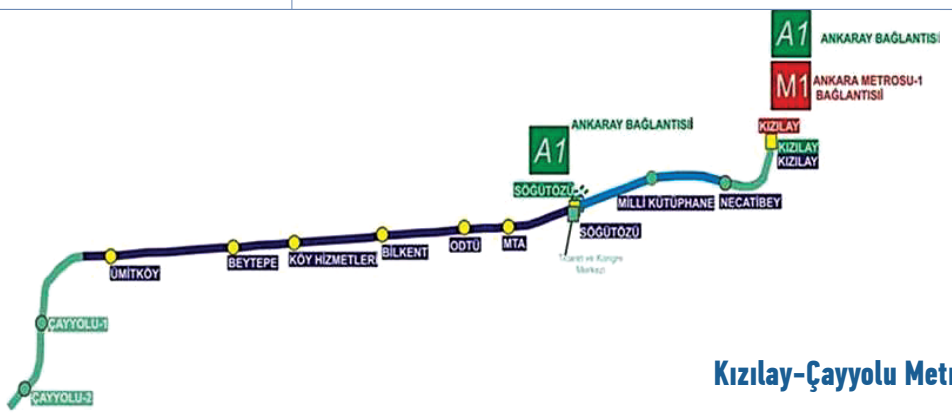

Ankara Metroları Güzergahı

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu

Kızılay-Çayyolu (M2) Metrosu 16,59 km uzunluğunda çift hatlı ve 11 istasyondan oluşmaktadır (Şekil 1.2). Söz konusu metro hattı ikmal edilerek, 13.03.2014 tarihinde törenle hizmete sunulmuş olup, işletilmek üzere Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir.

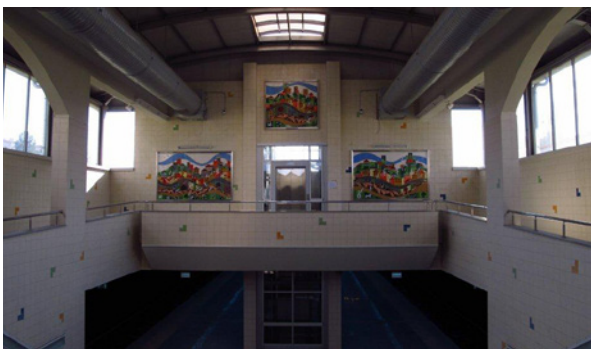

Kızılay-Çayyolu Metro Hattı (M2)

- Hat uzunluğu: 16.590 m.
- İstasyon Adedi: 11
- Yolcu Taşıma Kapasitesi: 1.200.000 yolcu/gün (Tek yönde teorik maksimum kapasite)

Kızılay'dan Koru'ya kadar yapılmış olan hat sırasıyla; Necatibey, Milli Kütüphane, Söğütözü, MTA, ODTÜ, Bilkent, Tarım Bakanlığı-Danıştay, Beytepe, Ümitköy, Çayyolu, Koru İstasyonlarından geçmektedir. (Şekil 3.)

Koru İstasyonu

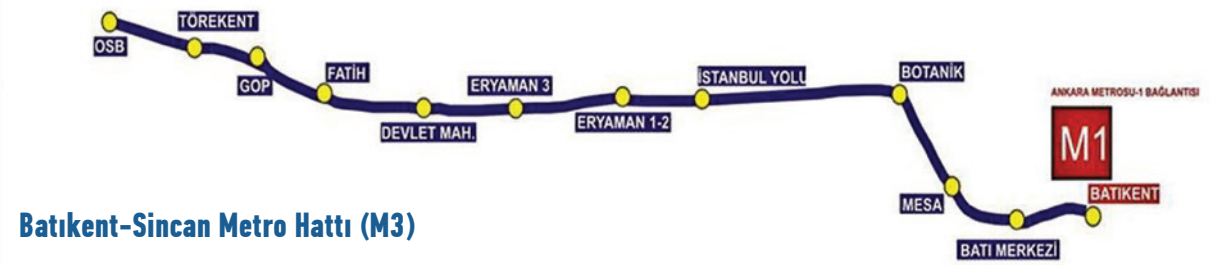
Batıkent-Sincan (M3) Metrosu

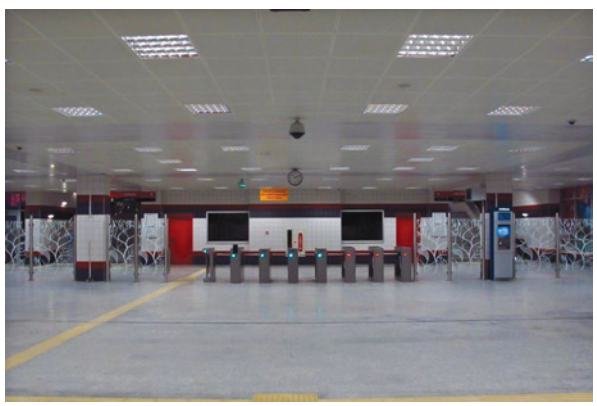
Sincan Metrosu Açılışı

15,36 km uzunluğunda çift hat ve 11 adet istasyon inşaatı işini kapsamaktadır. Sözkonusu metro hattı ikmal edilmiş ve 12.02.2014 tarihinde törenle hizmete açılmış ve Ankara Büyükşehir Belediyesine işletilmek üzere teslim edilmiştir.

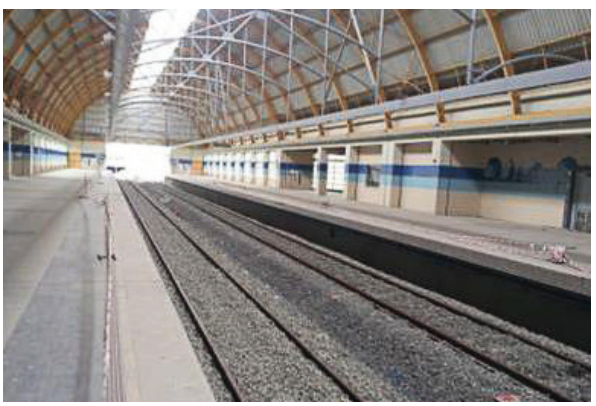
- Hat uzunluğ : 15.360 m.
- İstasyon Adedi: 11
- Yolcu Taşıma Kapasitesi: 1.200.000 yolcu/gün (Tek yönde teorik maksimum kapasite)

Batıkent-Sincan Metro Hattı (M3)

Batıkent Merkez İstasyonu

Harikalar Diyarı İstasyonu

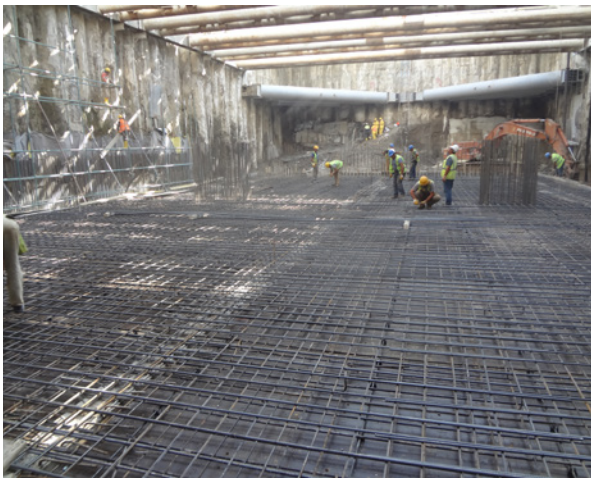
Tandoğan-Keçiören (M4) Metrosu

Tandoğan-Keçiören Metro Hattı (M4) (9,22 km)

İstasyon işleri

Mecidiye, Kuyubaşı, Dutluk ve Gazino İstasyonları %95 oranında tamamlanmış olup, ASKİ, Meteoroloji İstasyonları %80 oranında, AKM İstasyonu %60 oranında, Dışkapı İstasyonu ise %30 oranında tamamlanmıştır.

AKM İstasyonu

ASKİ İstasyonu

Dışkapı İstasyonu

Meteoroloji İstasyonu

Belediye İstasyonu

Mecidiye İstasyonu

Kuyubaşı İstasyonu

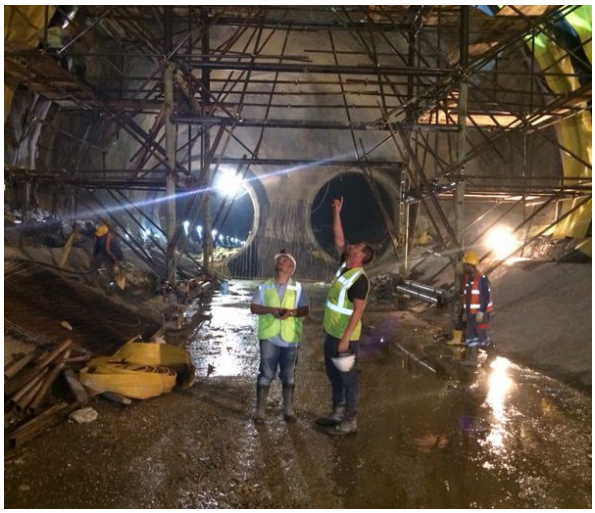
Dutluk İstasyonu

Gazino İstasyonu

Tünel İşleri

9.220 m anahat tüneli tümüyle açılmış olup, faz betonu ve yürüme yolları beton imalatlarına devam edilmektedir. Meteoroloji Makas Tüneli, bağlantı tünelleri ve acil kaçış yapısı imalatları devam etmektedir. Toplam 5.206 m uzunluğundaki TBM Tünel tamamlanmıştır.

Meteoroloji Makas Tünel İnşaatı

TBM Hattı

Ray Montajı İşleri

- Gazino İstasyonu kuyruk tünelinden 3.ray montajına başlanmıştır.
- 40.000 m'lik ray montajının, yaklaşık 18.000 m'lik kısmı tamamlanmış olup, imalatlar devam etmektedir.

Ray Montajı

Ankara Metroları Araç Alımı

- 13.08.2012 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.
- 391.230.000 ABD Doları Sözleşme Bedelli Projede Araçların gövdesi, paslanmaz çelikten imal edilecektir. Gövde dahil, ilk 75 araçta minimum %30 yerli katkı oranı, kalan araçlarda ise minimum %51 yerli katkı oranı şart olarak belirtilmiştir.

30 set (90 araç) tren Ankara Metro İşletme ve Bakım Merkezinde bulunmakta olup, bu araçlardan 57 araç (19 set) Ankara Büyükşehir Belediyesine verilmiştir. Geriye kalan 33 araç (11 set) sinyalizasyon, test ve devreye alma çalışmaları devam etmektedir.

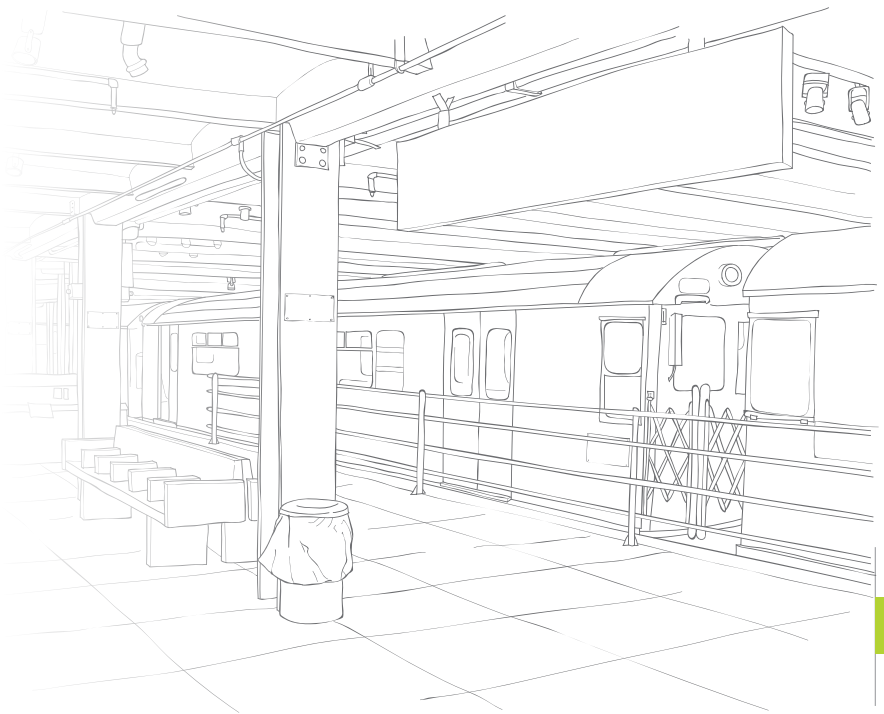

Ankara Metro Araçları

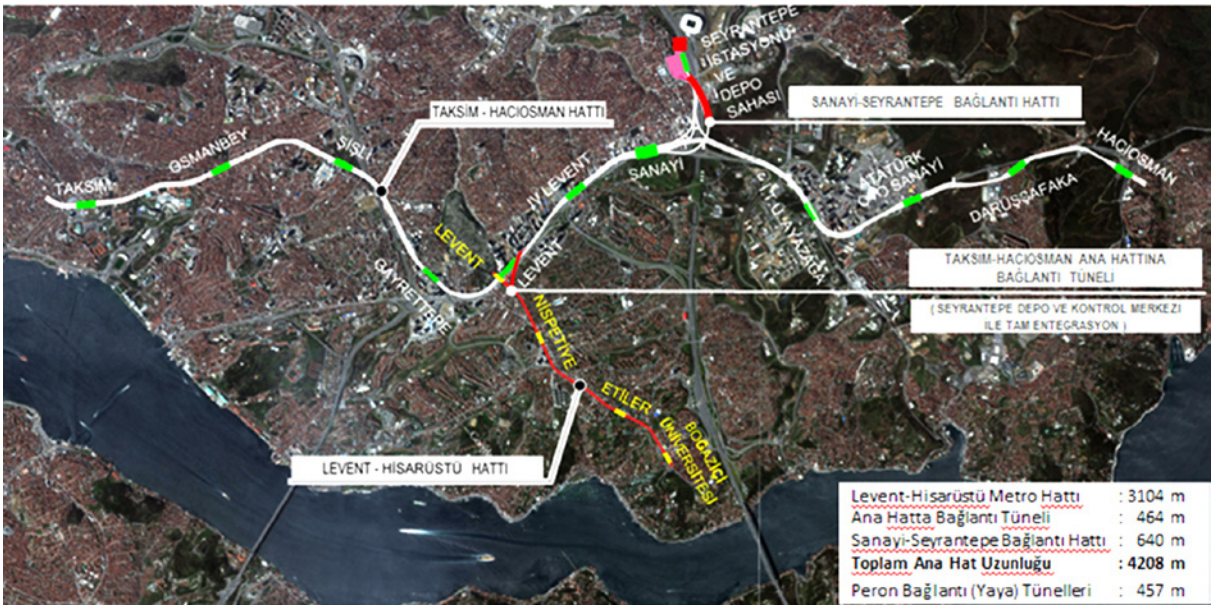
Esenboğa Havalimanı Raylı Sistem Bağlantısı

Kızılay-Esenboğa Havalimanı arasını raylı sistemle bağlayacak olan, Esenboğa Raylı Sistem Bağlantısı Etüt, Proje ve Mühendislik Hizmetleri işinin ihalesine 2013 yılında çıkılmış olup, etüt proje çalışmalarına devam edilmektedir. Proje çalışmalarının 2014 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

İSTANBUL METROLARI

Levent-Hisarüstü Metro Hattı

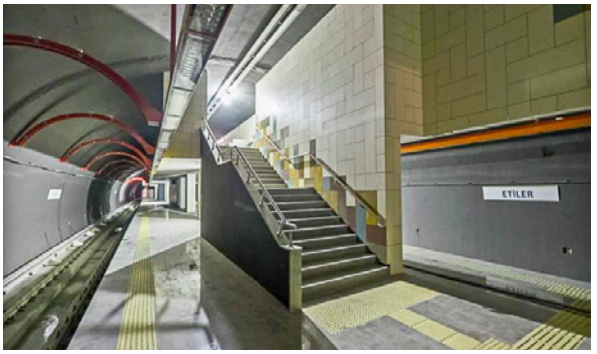

Levent-Hisarüstü Metro Hattı

- 4.208 m'lik ve 4 istasyondan oluşan metro hattından oluşmaktadır.
- 14 ayda 4 km tünel kazısı bitirilmiştir.
- Metro hattının 2014 yılı sonunda tamamlanması hedeflenmektedir.

İlk tren sürüş denemesi

Etiler İstasyonu

Levent İstasyonu

Boğaziçi Üniversitesi İstasyonu

Sanayi-Seyrantepe Şaft Kesimi

Sanayi-Seyrantepe Aç-Kapa Kesimi

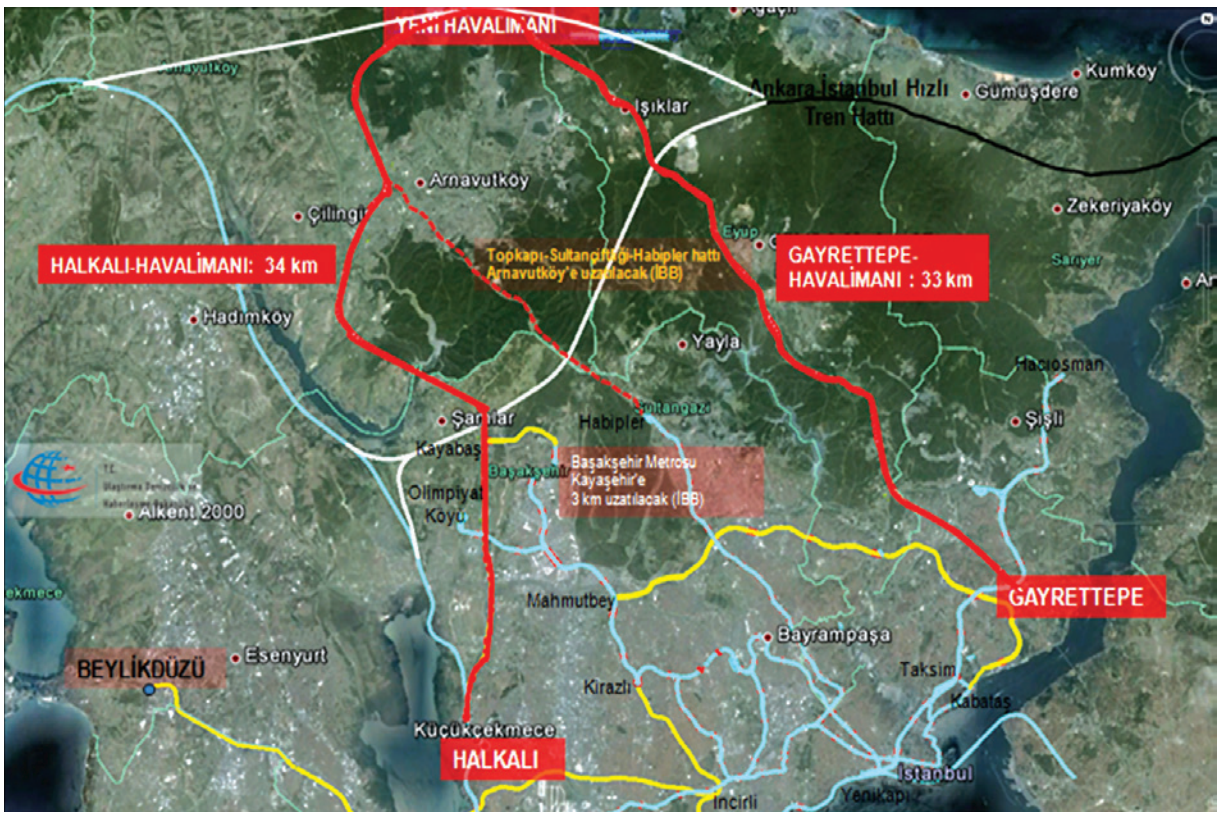
Bakırköy (İDO)-Bağcılar (Kirazlı) Metro Hattı

- 9 km hat uzunluğu,
- 8 istasyon,
- Devir protokolü imzalanmıştır
- 25.09.2014 tarihinde ihale dosyası satışlarına başlanılmıştır.

İstanbul Yeni Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

İstanbul Yeni Havalimanı Demiryolu Bağlantısı

Yaklaşık 70 km. uzunluğundaki hattın etüt projesinin ön yeterlilik ihalesinin 2014 yılı sonuna kadar yapılması planlanmaktadır.

YEREL YÖNETİM İŞBİRLİĞİ İLE YAPILAN RAYLI TOPLU TAŞIMA PROJELERİ

Yerel yönetimlerle işbirliği yapılarak kent içi ulaşımda metro standardında yolcu taşımacılığı sağlayabilmek için EGERAY ve GAZİRAY Projeleri geliştirilmiştir. Ayrıca Ankara'da TCDD tarafından BAŞKENTRAY Projesi hazırlanmıştır.

- EGERAY/İZBAN
- GAZİRAY
- BAŞKENTRAY

Egeray/İzban

İzmir'in trafik sorununa kalıcı bir çözüm üretmek amacıyla Bakanlığımız, TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı işbirliğine gidilerek EGERAY Projesi 2011 yılında hayata geçirilmiştir. TCDD ve İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından metro standardında ortak banliyö işletmeciliği yapılması için Belediye ile % 50'şer hisseli ortak bir şirket (İZBAN A.Ş.) kurulmuştur.

2005 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokolle başlayan EGERAY Projesinde, Aliağa-Cumaovası arasında 2011 yılından itibaren 31 istasyon ile 79 km'lik çift hatlı Cumaovası-Alsancak-Aliağa parkurunda metro standardında ticari işletmeciliğe başlanılmıştır. 2012 yılında 50,3 milyon yolcu, 2013 yılında 61,2 milyon yolcu, 2014 yılı 10 aylık dönemde günde ortalama ise 60 milyon yolcu seyahat etmiştir (Harita 16).

Projenin güneyde Cumaovası'ndan sonra Torbalı'ya uzatılması çalışmalarına başlanılmış olup, bu kesimin altyapı ve üstyapı çalışmaları tamamlanmış, sinyalizasyon ve elektrifikasyon çalışmalarına devam edilmektedir. Hattın güneyde Selçuk'a kadar uzatılması, kuzeyde ise Menemen'den Manisa'ya ve Aliağa'dan Bergama'ya uzatılması planlanmaktadır. Böylece; bugün itibariyle ortalama günlük 250 bin olan yolcu sayısının 575 bine ulaşması planlanmaktadır.

İzmir'de hayata geçirilen bu proje, yerel yönetim, merkezi hükümet ve kamu kurumu işbirliğinde dünyada örnek gösterilen proje hüviyetini kazanmış ve Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği (UITP) tarafından ödüle layık görülmüştür.

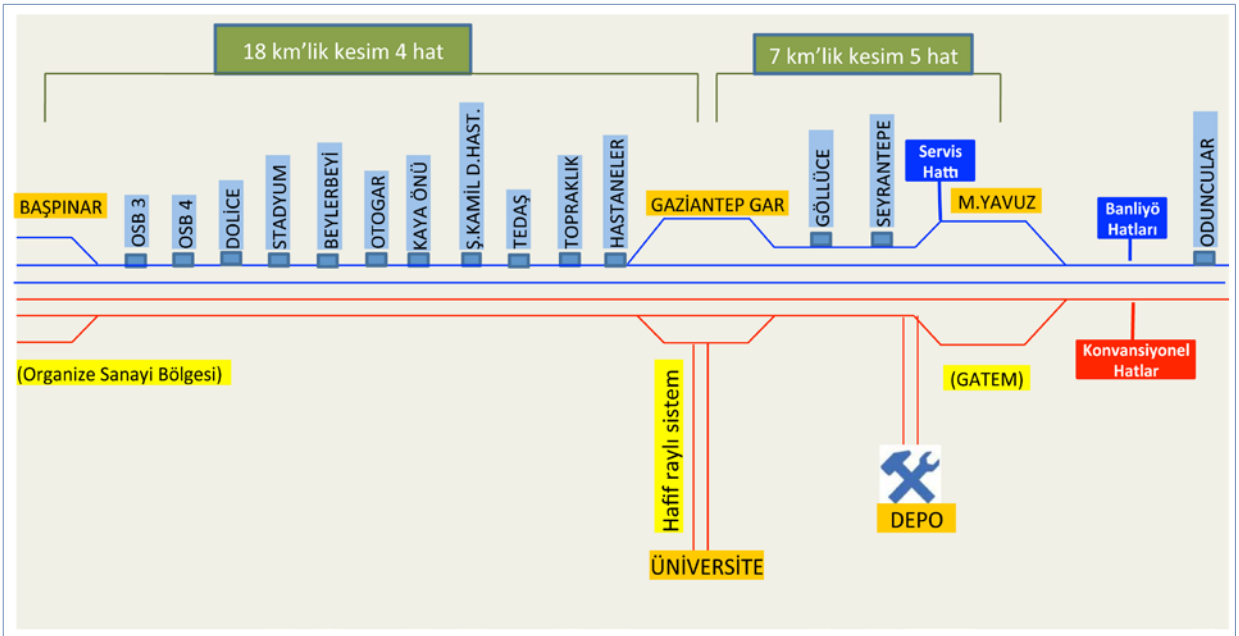

Harita 16.EGERAY

EGERAY Araçları

Gaziray

Şekil 6. Gaziray Banliyö Hattı

Organize Sanayi Bölgesinden başlayıp Küçük Sanayi Bölgesine kadar uzanan 25 kilometrelik bir banliyö hattı yapılması için Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile yapılan protokol dahilinde, OSB'deki Başpınar İstasyonundan başlayıp, Gaziantep merkezden geçerek Küçük Sanayi Bölgesindeki Mustafayavuz'a ulaşacaktır. TCDD ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi (GBB) arasında protokol imzalanmıştır. 30 Eylül 2014 tarihinde yapım ihalesi yapılmıştır. Değerlendirme süreci devam etmektedir (Şekil 6).

Başkentray

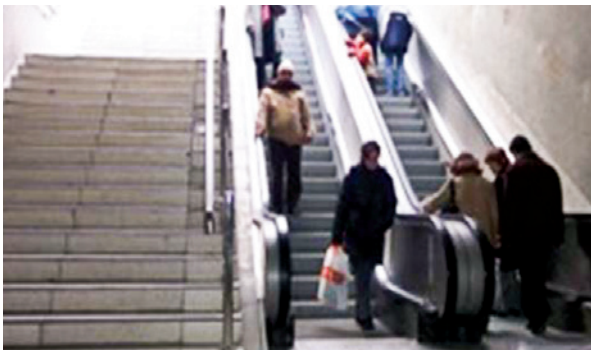
Ankara, YHT işletmeciliğinin merkezi olacağı için, şehrin doğusunda ve batısında yük ve yolcu taşımacılığında yeterli trafik kapasitesi oluşturmak ve Sincan- Kayaş arası banliyö işletmeciliğinde metro standardında çağdaş bir hizmet verebilmek amacıyla BAŞKENTRAY Projesi geliştirilmiştir.

Proje ile Ankaray ve metroya bağlantı sağlanacaktır. YHT trenleri ile konvansiyonel yolcu-yük trenlerinin ve Sincan-Kayaş arasında banliyö trenlerinin daha konforlu ve düzenli çalışabilmesi için Ankara-Behiçbey arası altı hat ve Behiçbey-Sincan arası beş hat ve Ankara-Kayaş arası ise dört hat olacak şekilde projelendirilmiştir. Proje kapsamında, engelli vatandaşlarımızın erişim ihtiyaçları dikkate alınarak 25 istasyon binası ve bekleme peronu ile alt-üst geçitler yapılacaktır. Mevcut peronlar yeniden düzenlenerek metro standardına getirilecektir.

Başkentray'ın 1. etabı olan Ankara-Sincan arasında kuzeyden ilave hat çalışması proje kapsamında yapılmıştır. Bu bağlamda Ankara-Behiçbey arasında yeni çift hat, Behiçbey-Sincan arasında yeni tek hat olmak üzere yeni yol yapımı ve karayolu alt geçidi inşası ile güzergahta sinyalizasyon ve elektrifikasyon işleri tamamlanmıştır.

2012 yılının Nisan ayında yapılan 2.etabın yapım işi ihalesi sonrası devam eden yargı kararları sonucu düzeltici işlem tesis etmiştir. İhale değerlendirme süreci devam etmektedir.

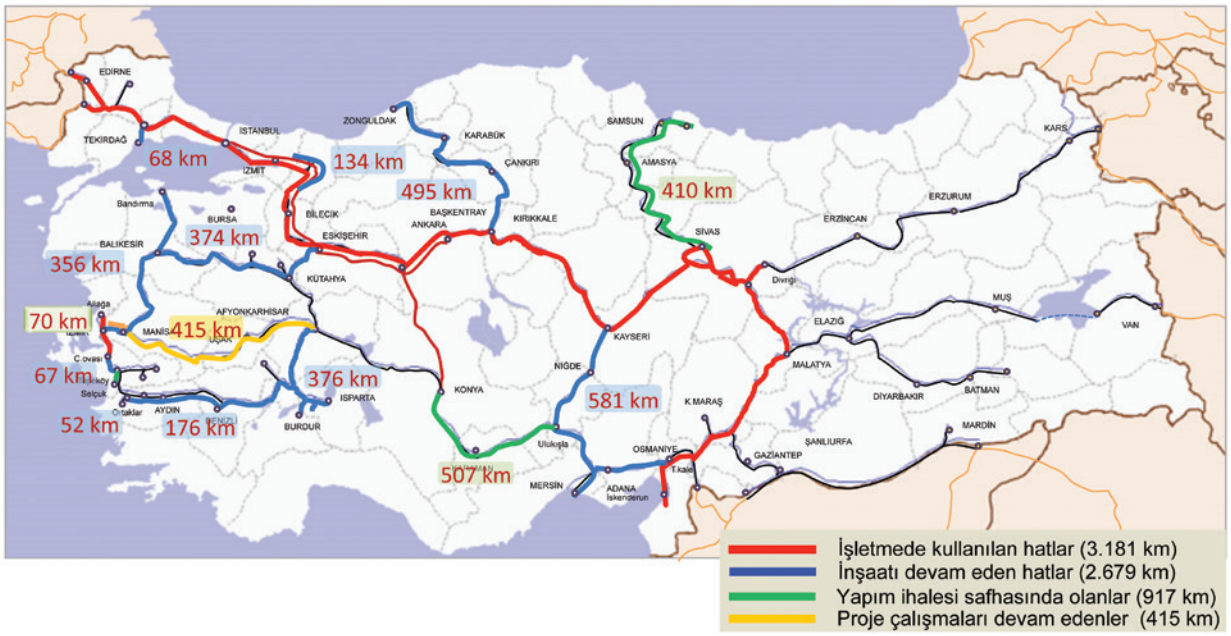
Başkentray İstasyon Tasarımı

SİNYALİZASYON VE ELEKTRİFİKASYON YAPIM PROJELERİ

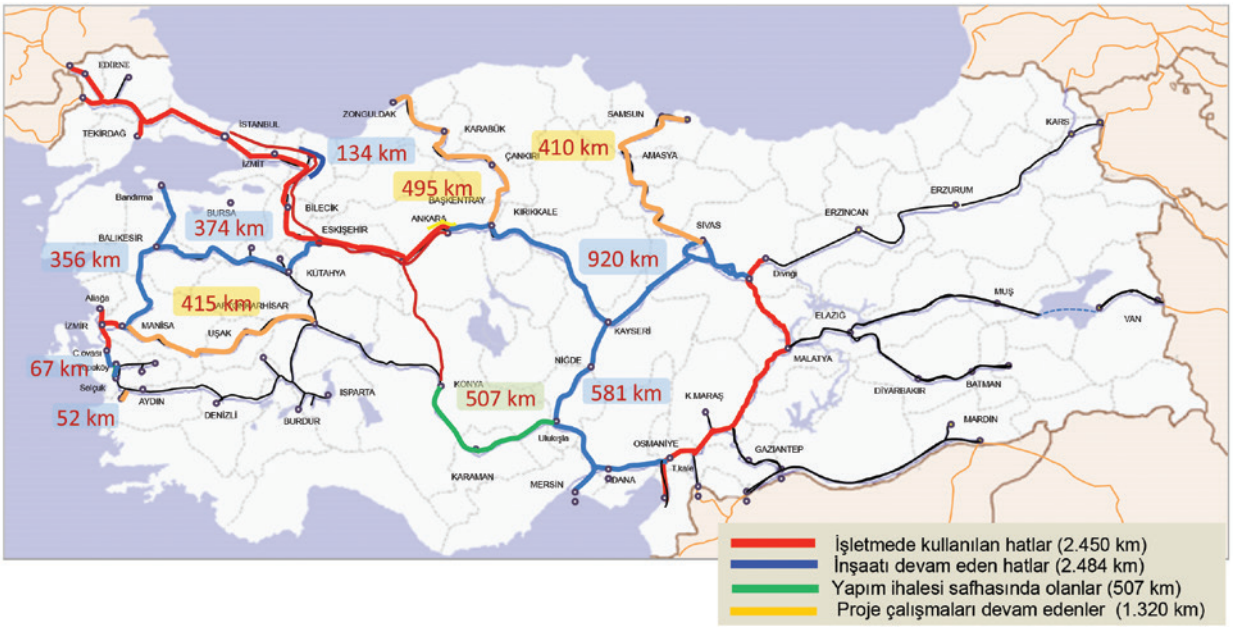
Hat kapasitesini arttırmak, işletme maliyetini düşürmek, karbon salımını azaltmak, güvenli taşımacılığı sağlamak, ulaşımda elektrik enerjisini kullanarak dışa bağımlılığı azaltmak, zaman ve personel tasarrufu sağlamak amacıyla 2003 yılı itibarıyla % 78'i sinyalsiz ve % 80'i elektriksiz olan konvansiyonel hatlarımızın sinyalli ve elektrikli hale getirilmesi çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda ***2.670 km sinyalizasyon ve 2.484 km ise elektrifikasyon*** yapım çalışmaları devam etmektedir (Harita 17-18).

Söz konusu elektrifikasyon ve sinyalizasyon yapım çalışmalarının tamamlanmasıyla 2018 yılında mevcut konvansiyonel hatlarımızın ***elektrifikasyonda*** oranı **%70**, ***sinyalizasyonda*** ise **% 80** olacaktır. Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon projelerinde yerli katkıyı artırmak ve millileştirme stratejisi kapsamında bir takım çalışmalar yapılarak sonuçları alınmaya başlanmıştır.

Elektrifikasyon projelerinde maliyet avantajı sağlanması, yerli firmaların (Kamu İhale Kanununa göre yerli isteklileri lehine %15 maliyet avantajı verilerek) desteklenmesi ve yerlilik oranının artırılması amacıyla projeler belirli uzunlukta kısımlara ayrılarak ihaleleri gerçekleştirilmiştir.

Harita 17. Konvansiyonel Hatlarda Sinyalizasyon Yapımı

Harita 18. Konvansiyonel Hatlarda Elektrifikasyon Yapımı

Yapılan ve halen inşası devam eden Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon projelerindeki gelişmeler ise şöyledir;

- Pehlivanköy-Uzunköprü-Hudut Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; 2013 yılında tamamlanarak işletmeye açılmıştır.
- Boğazköprü-Ulukışla-Yenice, Mersin-Yenice, Adana-Toprakkale Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; bu koridorda yük trafiğinin yoğun olması nedeniyle yapımına başlanılan sinyalizasyon inşaatında %82 fiziki ilerleme sağlanmıştır. Pozantı-Yenice kesimi hizmete verilmiştir. Pozantı-Boğazköprü kesiminin de yıl sonuna kadar hizmete verilmesi planlanmaktadır. Kalan kesimleriyle birlikte hattın tamamı 2015 yılı sonuna kadar işletmeye alınacaktır. Ayrıca bu kesimde Elektrifikasyon işleri için 6 kısımda gerçek-

Sinyalizasyon Sistemleri

leştirilen ihaleler sonucu bütün kısımlarda sözleşme imzalanmıştır. Sahada çalışmalara başlanmış olup, özellikle Adana-Mersin kesiminde % 60'a yakın direk dikimi tamamlanmış ve kalan işlerin tamamlanmasıyla birlikte 2015 yılının ilk aylarında devreye alma çalışmalarına başlanacaktır.

- Irmak-Karabük-Zonguldak Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; öncelikli olarak yol yenileme ve altyapı çalışmaları devam etmektedir. Proje genelinde %53 fiziksel ilerleme sağlanmıştır. Projenin sinyalizasyon kısmında tasarım çalışmaları devam etmektedir. Kablo kanalları yapımına ve makas motorlarının montajına başlanmıştır. Karabük-Zonguldak arası istasyon anklaşman (sinyalizasyon sistemi karar merkezi) testlerine başlanmıştır. Sinyalizasyon olarak projede % 35 fiziksel ilerleme sağlanmıştır. Projenin elektrifikasyon projeleri hazırlanmakta olup, 2015 yılında yapımına başlanılacaktır.
- Eskişehir-Kütahya-Balıkesir Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon Projesi; sinyalizasyon ve elektrifikasyon yapım çalışmaları devam etmektedir. Bu hatta hem sinyalizasyon hem de elektrifikasyon projesinde montaj çalışmaları önemli aşamaya gelmiş, böylece Eskişehir-Tavşanlı kesiminin 2014 yılı sonuna kadar elektrikli ve sinyalli işletmeciliğe açılması, tamamının ise 2015 yılı sonuna kadar devreye alınması planlanmaktadır.

Elektrifikasyon Sistemleri

- Bandırma-Balıkesir-Manisa Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon sistemlerinin yapımı için altyapı çalışmalarına paralel değişiklikler yapılarak çalışmalar sürdürülmektedir.
- Kayaş – Irmak – Kırıkkale - Çetinkaya Elektrifikasyon Projesi; ihalesi yapılan projede sözleşmeler imzalanarak yer teslimleri yapılmış ve proje dizaynı ile sahada imalat çalışmalarına başlanmıştır.
- Tekirdağ-Muratlı Sinyalizasyon ve Elektrifikasyon projesi; Projenin sinyalizasyon kısmında çalışmalar devam etmekte olup, yıl sonuna kadar Tekirdağ-Muratlı kesiminin sinyalli işletmeye alınması planlanmaktadır. Projenin diğer bileşenleri olan Halkalı-Kapıkule kesimi bilgi iletim sistemi ve fiber optik iletim sistemleri ile CTC (Merkezi tren trafik kontrolü) kumanda merkezi yazılım ve donanım tadilatları ise Mart 2015 tarihine kadar tamamlanacaktır. Projenin elektrifikasyon kısmı tamamlanarak işletmeye açılmıştır.
- Cumaovası-Tepeköy Elektrifikasyon ve Sinyalizasyon Projesi; Montaj çalışmaları tamamlanmak üzere olup, yıl sonuna kadar test ve devreye alma çalışmaları tamamlanarak 2014 yılı sonuna kadar sinyalli ve elektrikli işletmeciliğin başlaması hedeflenmektedir.

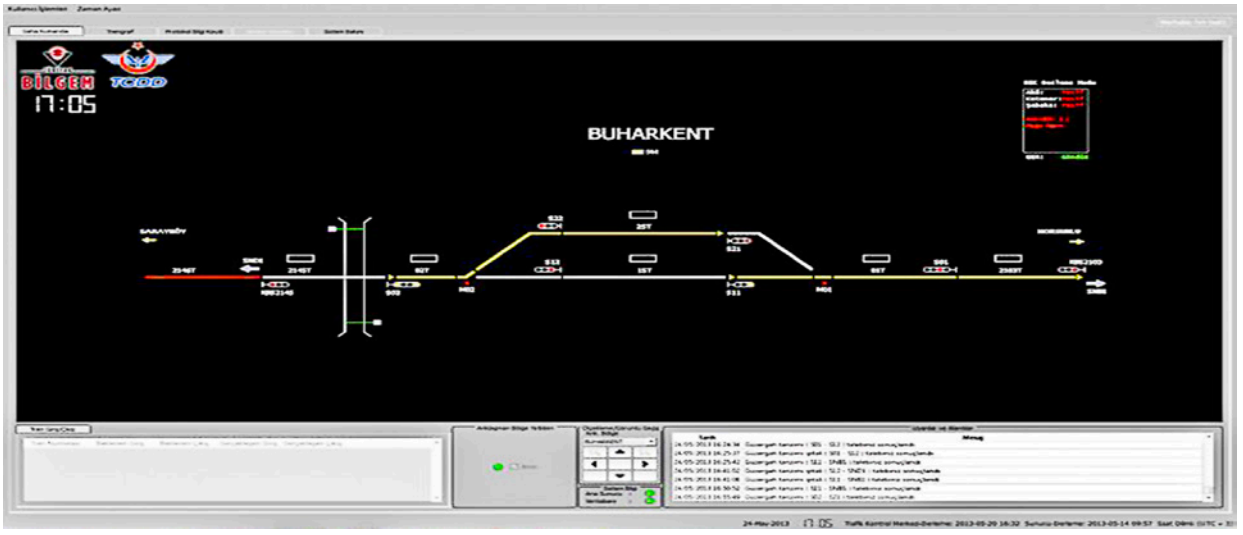
Milli Sinyalizasyon Projesi

Ülkemizde ilk defa demiryolu projelerinde, yurt dışından temin edilen sinyalizasyon sistemlerinin millileştirilmesi amacı ile TÜBİTAK 1007 Programı kapsamında; TCDD, TÜBİTAK BİLGEM ve İTÜ işbirliği ile Milli Demiryolu Sinyalizasyon Projesi (UDSP) başarıyla tamamlanmış olup, Mithatpaşa (Adapazarı) istasyonunda prototip çalışma tamamlanarak, devreye alınmıştır.

Proje kapsamında, sinyalizasyon sistemlerinin en mühim unsuru kabul edilen anklaşman sistemi (sinyalizasyon sistemi karar merkezi), trafik kontrol merkezi ve donanım simülatörü olmak üzere üç ana bileşen geliştirilmiştir.

Milli Demiryolu Sinyalizasyon Sisteminin yurt genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmekte olup, Afyon-Denizli-Isparta/Burdur ve Denizli-Ortaklar arasında milli sinyalizasyonda imalat çalışmalarına başlanılmıştır. Bu hattın tamamlanmasıyla ilk defa şebekemizde bir ana hat kesiminde **tamamı milli tasarım ve dizayna sahip olan bir sinyal projesi yapılmış olacaktır.**

Milli Sinyalizasyon Sistemi

YERLİ DEMİRYOLU SANAYİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikasının Kurulması

Türkiye'de teknolojisi bulunmayan her türlü Elektrikli Tren Dizisi ve Kentiçi Raylı Taşımacılık Vasıtaları ile Hızlı Tren Setleri ve hızlı tren yolcu vagonlarının üretimini yapmak üzere Hyundai-ROTEM (Güney Kore), TCDD ve yerli özel sektör kuruluşları ortaklığı ile 2006 yılında Hyundai-Eurotem şirketi kurulmuştur.

Hızlı tren setleri ve modern metro araçları üretecek şekilde tasarlanan fabrikada İstanbul Metrosuna ait 92 vagondan 84'ü ile TCDD'ye ait 32 set banliyö treninin 96 araçtan 75'inin kısmi üretimi ve montajı bu tesislerde gerçekleştirilmiştir

Marmaray araçlarından (440 adet) 300 adedinin üretimleri gerçekleştirilmiştir. İZBAN'ın siparişi olan 40 adet tren setinden 15 adedi üretilmiş, geri kalanı ise Ağustos 2015'e kadar üretilecektir. İzmir Belediyesi için 38 adet (set/adet-190 modül) tren setinin üretimi ise devam etmektedir.

Adapazarı Hızlı Tren Fabrikası

Marmaray Araçları

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde üretilemeyen her türlü konvansiyonel ve yüksek hıza uygun makasların üretimini gerçekleştirmek üzere 2010 yılında VADEMSAŞ (Voestalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurulmuştur. Şirketin, Çankırı tesislerinde imalata başlanmıştır.

Yılda 500 adet konvansiyonel makas ile 100 adet hızlı tren makası üretim kapasitesi bulunmaktadır.

Çankırı Hızlı Tren Makas Fabrikası

Sivas Modern Beton Travers Fabrikasının Kurulması

Ülkemizde yüksek kapasiteli modern bir beton travers fabrikası kurulması için yürütülen çalışmalar neticesinde; SİTAŞ (Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi) kurularak üretime başlanılmıştır.

Fabrika, yıllık 1.039.500 adet ön germeli beton travers üretim kapasitesine, 8.700 m^2 kapalı alana ve 11.300 m^2 açık alana sahiptir.

Sivas Modern Beton Travers Fabrikası

Diğer Yerli Demiryolu Sanayi Yatırımları

TCDD'nin demiryollarında katettiği mesafeye paralel olarak bahsi geçen yerli demiryolu sanayii yatırımları haricinde Bakanlığımızın vermiş olduğu teknik destek sayesinde; küçük bağlantı malzemelerinin üretimleri ülkemizin farklı illerinde bulunan özel sektöre ait fabrikalarca yapılmaktadır. Ülkemizde özel sektöre ait 9 adet Beton Travers Fabrikası bulunmaktadır. Karabük ilinde KARDEMİR A.Ş. tarafından uluslararası standartlarda ray üretimi yapılmaktadır.

Milli Tren Projesi

Milli tren projesi kapsamında milli yüksek hızlı tren seti, yeni nesil milli EMU, DMU ve yeni nesil yük vagonu üretimi ile ilgili olarak 11 Ekim 2012 tarihinde çalışmalara başlanılmıştır.

Milli tren projesinin paydaşları TÜBİTAK, ASELSAN, HAVELSAN, İTÜ, Anadolu raylı ulaşım sistemleri (ARUS), Eskişehir raylı sistemler kümelenmesi (RSK)'dir.

Projede bugüne kadar tamamlanan faaliyetler;

- 2018 yılına kadar olan araç ihtiyacı ve tipleri belirlendi,
- Projenin bütçesi oluşturuldu,
- Prototip üretimlerine yönelik takvim tamamlandı,
- Gerekli proje grupları ve koordinasyon grupları oluşturularak ortakların işbirliklerinin içerikleri belirlendi,
- İş paketleri oluşturuldu,
- İş planları tamamlandı,
- Milli tren lansmanı yapıldı.

Milli Yüksek Hızlı Tren: KonvWsept tasarım tema seçimi yapılmış olup, endüstriyel mühendislik ve NoBo hizmet alımı çalışmaları devam etmektedir. Aralık 2018 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

Yeni Nesil Milli EMU ve DMU: Konsept tasarım tema seçimi yapılmış olup, endüstriyel mühendislik proje hizmet alımı için 2 Ekim 2014 tarihinde ihalesi yapılmıştır. İhale süreci devam etmektedir. Milli EMU tren setinin Mayıs 2018'de hizmete alınması planlanmaktadır.

Milli Tren

EMU, DMU ve Yeni Nesil Vagon

Yeni Nesil Milli Yük Vagonu: Konsept tasarımı tamamlanmış, mühendislik tasarım çalışmaları devam etmektedir. Yeni nesil yük vagonunun Aralık 2017'de hizmete alınması planlanmaktadır.

DEMİRYOLU YENİLEMELERİ VE BAKIM-ONARIM ARACI TEMİNİ

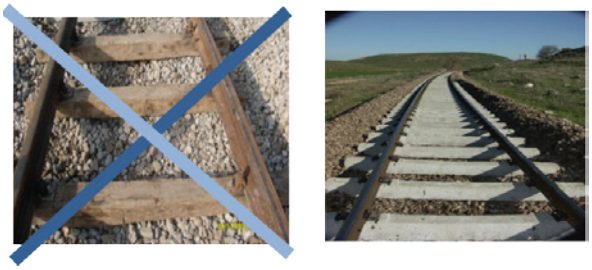
Demiryollarında bir taraftan hızlı ve konvansiyonel hatlar yapılırken, diğer taraftan da mevcut hatların yenilenmesine ağırlık verilmiştir.

Mevcut hatlarımızın yenileme, bakım ve onarımı için ihtiyaç duyulan rayın ülkemizde üretilmesini sağlayabilmek amacıyla Bakanlığımızca KARDEMİR'e teknik destek verilmiş ve bu sayede 60 kg/m'lik raylar üretilerek yol yenilemelerinde ilk kez 60 kg/m'lik raylar ve B70 beton traversler kullanılmaya başlanılmış ve bu raylarla **2.605 km'lik yol yenilemesi** yapılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında İzmir-Aydın Hattı 156 yıl sonra altyapısıyla birlikte yenilenmiştir. Ayrıca, Adana-Mersin, Kütahya-Eskişehir ve Gaziantep-Karkamış-Nusaybin arası hatlarda yenilenen yollar arasındadır.

2003 yılından bu yana 8.706 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 2003 yılında 69 km yol yenileme ve bakımı gerçekleştirilmişken, 2011 yılında 830 km, 2012 yılında ise 747 km, 2013 yılında 1.015 km yol yenilemesi gerçekleştirilmiştir. 2014 yılı Ekim itibarıyla da 635 km yol yenilemesi yapılmış olup, 2014 yılı sonunda 888 km'ye ulaşılması hedeflenmektedir (Harita 19).

Son dönemde makine parkımıza 144 yeni araç eklenerek toplam yol makinası sayısı, 224 adetten 368 adete yükselmiştir. Öte yandan, 50 adet poz otosu, 8 adet karküreme makinası temini, 4 adet travers arası balast makinesi temin çalışmaları devam etmektedir. 1 adet panel serme makinesi, 5 adet panel ve makas taşıma vagonu, 7 adet demiryolu ekskavatörü, 1 adet mobil kaynak makinesi alımı işin ihale çalışmaları devam etmektedir.

Yenilenen Demiryolları

Harita 19. Yol Yenilemeleri

Balast regülatörü (11 adet)

Dinamik hat stabilizatörü (4 adet)

Balast eleme makinesi (2 adet)

Kombine buraj makinası (9 adet)

Ray taşlama makinesi (1 adet)

Elevatörlü atık vagonu (6 adet)

Sürekli çalışan buraj makinası (3 adet)

Makas buraj makinası (1 adet)

Panel ve makas serme makinası (1adet)

Yol ve kateneri muayene makinesi
(1 adet)

Mobil demiryolu aracı(65 adet)

Tahribatsız muayene (1 adet)

Kar küreme makinesi (1 adet)

ÇEKEN- ÇEKİLEN ARAÇLARIN TEMİN VE MODERNİZASYONU

Demiryolu inovasyon atılımı mevcut diğer donanımlıları da göz ardı etmeyecek şekilde yenilenerek taçlandırılmaktadır. Bu kapsamda çeken-çekilen araçlarımızdan lokomotif ve yük vagonu filosunun gençleştirilmesi imalat ve temin çalışmaları yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

YHT Setleri Temini

Açılan yüksek hızlı demiryolu hatlarımızda yolcu taşımacılığı yapmak için 250 km/saat hıza uygun işletmecilik yapılabilen 6 araçtan oluşan 419 yolcu taşıma kapasiteli 12 adet yüksek hızlı tren seti 2009 yılından bu yana Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya YHT hatlarımızda hizmet vermektedir.

Saatte 300 km hız yapabilen 7 adet çok yüksek hızlı tren setinden 1 adeti ise ülkemize gelmiş olup, diğer 6 adet tren setinin ise temin çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca, TCDD yatırım programında olan 106 adet YHT seti temin projesi kapsamında;

- 80 adedinin 20 adedi doğrudan ithal edilecek, geri kalan 60 adedinin de en az % 51 yerli katkı payı ile ülkemizde üretilmesi planlanmaktadır.

250 km/sa hıza sahip YHT seti

- 80 adet YHT seti için ihale hazırlıklarına devam ediyoruz.
- 10 setin ihalesi yapılmış olup, KİK süreci devam etmektedir.
- Kalan 16 adet YHT setin ise Milli Tren Projesi kapsamında temini planlanmaktadır.

Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren işletmeye alınan 12 adet tren seti; saatte 250 km hız yapabilen, 419 kişi taşıma kapasiteli, 6'şar adet vagondan müteşekkildir. Vagonlar business ve 1. sınıf olmak üzere iki tip olup, koltuklar business vagonlarda 2+1, 1. sınıf vagonlarda ise 2+2 olarak dizayn edilmiştir. Vagonlarda entegre TFT ekran, klima, tren izleme, anons, müzik ve görsel yayın sistemi yer almaktadır. 1. sınıf vagonlarda ayrıca engelli yolcular için düzenlenmiş bölümler mevcuttur.

Bir adedi temin edilen ve yakın zamanda yüksek hızlı demiryolu hatlarımızda işletmeye alınacak YHT seti; saatte 300 km hız yapabilen, 462 kişi taşıma kapasiteli, 8'er adet vagondan müteşekkildir.

300 km/sa hıza sahip YHT seti

Anahat Lokomotif Temini

2003 yılında blok tren işletmeciliğine geçişle birlikte yük taşıma kapasitesinin artırılması için TCDD'nin bağlı ortaklığı olan TÜLOMSAŞ'ta General Motor (GM) Lisansı ve %51 yerlilik oranıyla 2003-2009 yılları arasında toplam 89 adet dizel anahat lokomotifi imal edilmiştir.

Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş)

80 adet elektrikli lokomotiften; Güney Kore'de imalatı tamamlanmış olan ilk 8 adet lokomotif ülkemize gelmiştir. Proje kapsamında 10 yıllık üretim lisansı da temin dilmiş olup, daha sonra TCDD ve komşu ülke ihtiyaçlarının TÜLOMSAŞ tarafından karşılanması mümkün olacaktır. Kalan 72 adedi ise TÜLOMSAŞ'ta üretilecektir. Proje 2016 yılında tamamlanacaktır.

Elektrikli Ana Hat Lokomotifi

Ayrıca, TÜLOMSAŞ'ta GE (General Electric) firması işbirliği ile 50 adet lokomotif üretilmesi planlanmıştır. Bunlardan 20 adedi TCDD için imal edilmektedir. Otuz adedinin

ise Amerika ve Avrupa'ya ihraç edilmesi planlanmaktadır. Böylece dizel lokomotif sektöründe TÜLOMSAŞ, GE firması işbirliği ile dünyaya açılmaktadır.

DE Dizel Ana Hat Lokomotifi (Tülomsaş)

Yüksek yakıt sarfiyatı ve bakım giderlerine sahip lokomotiflerin servisten çekilebilmesi için yerlerine daha düşük işletme giderlerine sahip TÜLOMSAŞ tarafından üretilen lokomotiflerin 7 adedi 2014 yılı içerisinde servise verilmiştir. 2015'te ise 10 adet lokomotifin daha teslim alımı planlanmaktadır.

Elektrikli (EMU) ve Dizel Tren Seti (DMU) Temini

Banliyö Tren Seti (EMU)

Banliyö hatlarında çalıştırılmak üzere imal ve temini planlanan üçer adet vagondan oluşan 32 set banliyö treninin tamamı teslim alınarak hizmete sunulmuştur.

Orta mesafeli taşımacılıkta kullanılmak üzere temin edilen iki vagonlu 12 adet dizel tren setinin tamamıyla yolcu taşımacılığına başlanmış olup, Denizli-Aydın-İzmir, Konya-Karaman-Ereğli, Eskişehir-Kütahya-Afyon ve Adana-Mersin hatlarında yapılan seferlerde kullanılmaktadır.

Dizel Tren Seti DMU

Yerli İlk Dizel Tren Seti

Yerli Dizel Tren Seti DMU

Ülkemiz yerli demiryolu sanayiinin gelişmesi ve dışa bağımlılığın azaltılması için, kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta, yolcularımıza daha hızlı ve konforlu bir hizmet sunmak ve işletme maliyetini düşürmek amacıyla araç filomuzun 24 adet dizel tren seti ile yenilenmesi planlanmaktadır.

Bu proje, dünya demiryolu pazarında kısa ve orta mesafeli taşımacılıkta kullanılan araçların üretiminde pay

sahibi olma hedefimize bizi bir adım daha yaklaştıracaktır.

TÜVASAŞ'ta ilk yerli dizel tren seti olan Anadolu'dan 52 adet üretilmesi planlanmıştır. 24 adeti üretilerek hizmete verilmiştir. Geri kalan 28 setin üretimi ise devam etmektedir.

Çekilen Araçların İmali ve Modernizasyon

Yolcu ve yük taşımacılığının artırılması amacıyla hem yolcu hem de yük vagonu temin çalışmaları sürdürülmektedir. 2003-2013 yılları arasında 6.507 adet yük vagonu ve 155 adet yolcu vagonu TCDD'nin bağlı ortaklıklarından temin edilmiştir.

2014 yılı sonuna kadar TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ'ta 1.010 adet yük vagonu daha imal edilecektir.

TCDD'nin Bağlı Ortalıklarından olan TÜLOMSAŞ ve TÜDEMSAŞ bu yılki temin programı çerçevesinde 364 adet vagon üreterek TCDD'ye teslim etmiştir.

Yük Vagonu

FERİBOT ALIMI, İSKELE TEVSİİ, BAKIM-ONARIM TESİSİ YAPIMI

Ülkemiz üzerinden Avrupa-Asya bağlantısını sağlayan yük koridorunda yaklaşık 75 milyar dolar olan taşımacılık hacminden daha yüksek pay alabilmek amacıyla Van Gölü geçişindeki düşük kapasiteli ve teknik ömrünü doldurmuş eski feribotların yerine 2 adet 50 vagon taşıma kapasiteli feribot alımına karar verilmiştir.

Böylece, yakıt ve personel tasarrufunun yanında Van Gölü'ndeki taşıma kapasitesi ortalama 7 kat artırılacaktır.

Birinci feribotun Şubat 2015'de yüzdürülmesi planlanmaktadır. İkinci feribotun malzeme temin çalışmaları tamamlanmak üzere olup, Temmuz 2015'de yüzdürülmesi planlanmaktadır.

Ayrıca, proje kapsamında iskele onarımı, feribotlar için bakım-onarım tesisi yapım işleri tamamlanmıştır.

Harita 20. Van Gölü Geçişi

Van Gölü Yeni Feribot

Van Gölü Geçişi

OTOMATİK TREN MUAYENE İSTASYONU KURULMASI

Ülkemizde ilk defa yüksek hızlı ve konvansiyonel hatlarda kullanılmak üzere tren trafiğinin yoğun olduğu Afyonkarahisar, Ankara ve Malatya'da dinamik muayene istasyonları kurulmasında son aşamaya gelinmiştir. Bu sayede tren hareket halindeyken aksamın kontrol ve muayenesi gerçekleştirilecektir.

Otomatik Tren Muayene İstasyonu

Statik muayene istasyonları ile de boji ile tekerlek takımlarını sökmeden tekerlek yapısında oluşan çatlaklar tespit edilecek, tahribatsız ultrasonik muayene metoduyla testler yapılacaktır. Bu sistemlerle; demiryolu araçlarından kaynaklanacak olumsuzlukların minimum seviyeye indirilmesi, demiryolu araçlarının test ve kontrol sürelerinin asgariye çekilerek araçlardan maksimum faydanın elde edilmesi sağlanacaktır.

TREN PLANLAMA VE TRAFİK YÖNETİM SİSTEMİ PROJESİ

Türk Demiryolu sektörünün Avrupa Birliği mevzuatlarına uygun olarak üye ülkelerle karşılıklı işletilebilirlik teknik şartlarına uyumluluğu sağlayacak reform hareketleri hızlı bir şekilde devam etmekte olup; bu reform hareketleri kapsamında ileri teknolojiye sahip bütün demiryolu ağını kapsayacak şekilde merkezi yeni bir tren planlama, merkezi trafik izleme ve YHT hatları için etkin bir entegre trafik yönetim sisteminin geliştirilmesi, uygulanması, yüklenmesi ve devreye alınması amaçlanmıştır. Projenin 2017 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Tren Planlama ve Trafik Yönetim Sistemi

GAR VE İSTASYONLARIN MODERNİZASYONU

Garlarımızın kent merkezlerinde cazibe merkezi haline getirilmesi için 2003 yılından bugüne kadar gar ve istasyonlarımızın bakımı yapılmış ve bunlar kurumsal kimliğe uygun hale getirilmiştir.

Gar ve İstasyon Modernizasyonu

GAP EYLEM PLANI PROJELERİ

Bölge halkının temel altyapı ihtiyaçlarının karşılanması, ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin hızlandırılması hedefi ile ortaya konan GAP Eylem Planı kapsamında çift hatlı, elektrikli ve sinyalli yeni demiryolu hatlarının yapılması, 580 km demiryolunun yenilenmesi, mevcut hat standartlarının yükseltilmesi, ticari hızın artırılması öngörülmüştür.

Proje hayata geçtiğinde bölge işletmelerinin üretim verimliliği ve rekabet gücü artırılarak bölgede yer alan şehirler (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Mardin, Siirt, Kilis, Şanlıurfa, Şırnak) daha cazip hale gelecek, GAP bölgesi ve hinterlandında yer alan illerimizin Ortadoğu'ya yönelik ihracatlarında ucuz ulaşım imkânı sağlanacaktır

GAP Eylem Planı kapsamındaki başlıca projeler ve son durumları aşağıda sıralanmıştır;

- Nusaybin aktarma istasyonu düzenlemesi, Başpınar lojistik merkezi düzenlemesi ve yol yenilemesi tamamlanmıştır.
- Fevzipaşa ve Akçagöze-Başpınar varyantının yapımı devam etmektedir.
- GAZİRAY projesi, ihale aşamasındadır.
- Toprakkale-Nurdağ-Gaziantep demiryolu yapımı, Mustafayavuz-Çobanbey Varyantı, Mürşitpınar-Şanlıurfa Kuzey Demiryolu, Nusaybin-Cizre-Silopi-Habur Demiryolu ve Habur Lojistik Merkezi ise proje aşamasındadır.

İŞLETME FAALİYETLERİ

EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİNİN KURUMSAL KÜLTÜR HALİNE GETİRİLMESİ

Ülkemizde yüksek hızlı tren seferlerinin 2009 yılında başlaması ile birlikte daha da önem kazanan emniyet hizmetlerinin daha etkin yürütülmesi için emniyet yönetim sisteminin kurulması hedeflenmiştir.

Ayrıca demiryollarının serbestleşmesini de kapsayan yeni Demiryolu Kanunu ile piyasaya girecek yeni aktörlere altyapı yöneticisi olan TCDD arasındaki ilişkilerin daha sağlıklı yürütülmesi konusunda EYS sisteminin önemli katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Emniyet Yönetim Sistemleri; altyapı yöneticisi ve demiryolu işletmeleri tarafından Ulusal Emniyet Kuralları ve karşılıklı işletilebilirlik teknik şartnamelerinde belirtilen emniyet gereklilikleri ile uyumlu olarak genel yapının kurulması, izlenmesi ve iyileştirilmesini sağlayan organizasyonlardır.

Genel hatlarıyla EYS sistemleri; demiryolu alanında karar veren yöneticilere bir süreç önermekte ve bu süreç yoluyla demiryolu emniyetini tehdit eden risklerin kabul edilebilir düzeylere indirilmesi amaçlanmaktadır.

Artan YHT seferleri ile birlikte, Avrupa Birliği ülkelerinde 2004 yılından itibaren uygulanması zorunlu hale getirilen 2004/49/EC sayılı Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak YHT Bölge Müdürlüğünde Emniyet Yönetim Sistemi Kurulması çalışmalarına başlanmıştır. 2011-2012 yılları arasındaki 18 aylık sürede İstanbul Üniversitesi'nin koordi-

Şekil 7. Emniyet Yönetim Sistemi

natörlüğünde TCDD, Avusturya Demiryolları (ÖBB) Emniyet Yönetim Sistemi uzmanları ile Alman uzmanlardan oluşan 27 kişilik bir ekiple birlikte çalışılarak Emniyet Yönetim Sistemi kurulmuş ve uygulama aşamasına geçilmiştir. Bunun dışında çeşitli ülke demiryolu sistemleri ve özellikle EYS uygulamaları incelenerek Türkiye'deki EYS uygulaması şekillendirilmektedir. (Şekil 7).

Yine aynı hedef doğrultusunda Emniyet Yönetim Sisteminin tüm TCDD şebekesinde kurulması için TCDD Genel Müdürlüğünde doğrudan Genel Müdüre bağlı olarak ve Bölge Müdürlüklerinde doğrudan Bölge Müdürüne bağlı Emniyet Yönetim Sistemi Müdürlükleri kurulmuştur.

Emniyet yönetim sistemi birimlerinin misyonu, tüm TCDD hatlarında 2004/49/EC sayılı Avrupa Demiryolu Emniyet Direktifine uygun olarak Emniyet Yönetim Sistemini kurmak, takibini yapmak ve emniyet kültürünü yaygınlaştırarak kaza ve olay sayılarını kabul edilebilir seviyelere çekmektir.

TAŞIMACILIK FAALİYETLERİ

Yük Taşımacılığı

Yeni yollar ve iltisak hatlarının yapılması, mevcut yolların yenilenmesi ve özellikle 2004 yılında blok tren işletmeciliğine geçilmesi sonucu yük taşımaları önemli oranda artırılmış, bununla birlikte kaynakların daha etkin kullanımı sağlanmıştır.

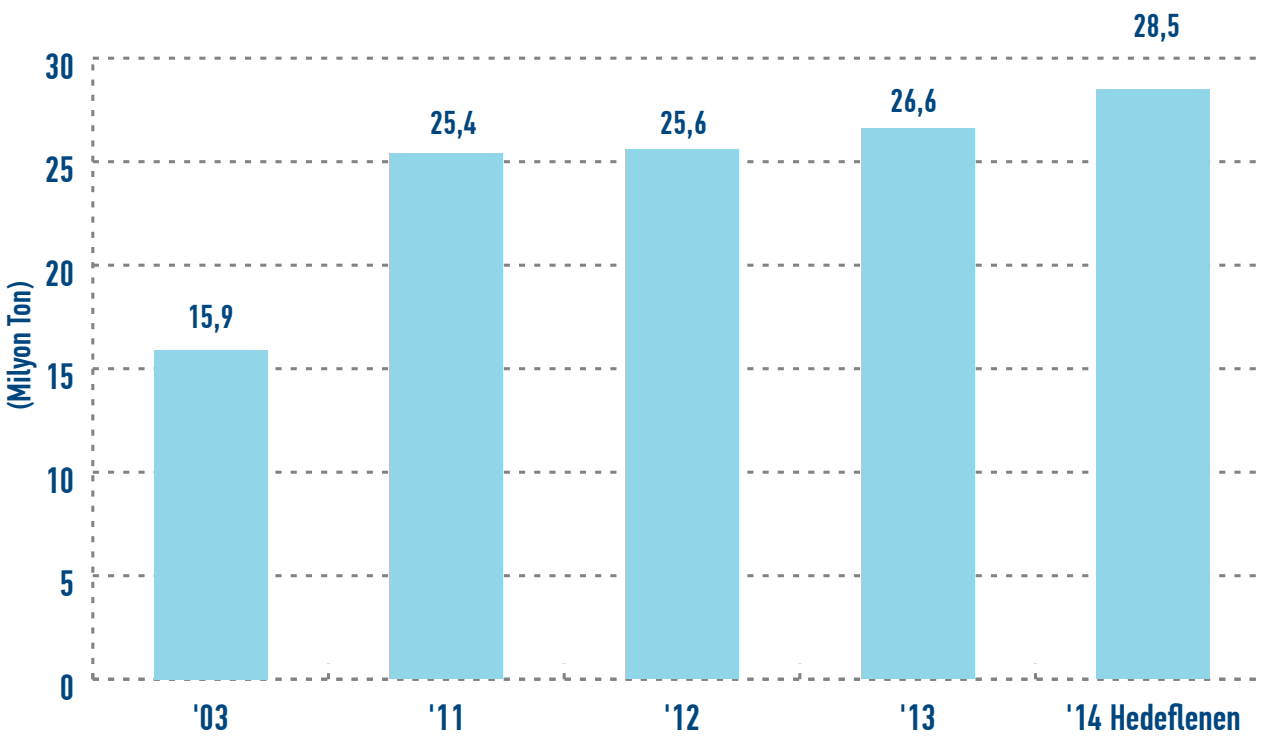
Kaynakların etkin kullanımı kapsamında taşıma maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte müşteri memnuniyeti de önemli ölçüde artırılmıştır.

Yük taşıma miktarlarında her geçen yıl artışlar kaydedilmiştir. 2003 yılında 15,9 milyon ton yük taşınırken, 2013 yılında %67 artışla 26,6 milyon ton yük taşınmıştır (Grafik 4).

TCDD'nin hedefleri arasında yer alan özel sektörün demiryolu sektörüne katılımını sağlama konusundaki çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmaya başlanmıştır. TCDD hatlarında işletilen özel sektöre ait vagon sayısı 2003 yılında 771 adet iken bugün itibariyle rakam 3.769'a yükselmiştir.

Yük Taşımacılığı

Grafik 4. Yük Taşıması

Sahibine ait vagonlarla daha çok konteynır taşımacılığı yapılmaktadır. 2013 yılındaki sahibine ait vagonlarla yapılan yük taşıma miktarı 7,1 milyon ton olup, toplam demiryolu yük taşıması içindeki payı %26'lara ulaşmıştır. Diğer bir ifade ile konteyner taşımacılığının ülkemizde de yaygınlaştırılması sağlanarak çağa ayak uydurulmuştur.

Yük taşımalarının artırılmasında uluslararası taşımalardaki artışlar da etkili olmuştur. Türkiye-Avrupa, Türkiye-Orta Doğu, Türkiye-Orta Asya ülkeleri arasında karşılıklı blok yük trenler çalıştırılmaktadır.

Avrupa-Asya arasındaki transit koridorlar içerisinde yer alan Güney Trans Asya Demiryolu Hattının gelişimine önemli katkı sağlayacak olan "Pakistan-İran-Türkiye Demiryolu Hattı" ile Pakistan'ın ve Hindistan'ın Avrupa, Orta Doğu, Orta Asya ve Çin bağlantısı sağlanmıştır (Harita 21).

Uluslararası taşımaların kombine taşımacılık yöntemi ile (Demiryolu +Denizyolu) geliştirilmesi yönünde başlatılan çalışmalardan da olumlu sonuçlar alınmıştır. Bu kapsamda Samsun Limanında kapak atma rampası, dolfen ve boji değiştirme tesisi bağlantı yolları inşaatı tamamlanarak Türkiye'nin Samsun, Rusya'nın Kavkaz Limanları arasında kurulan tren feri hattı ile kombine taşımacılık imkanı doğmuştur. Ancak, Ukrayna'da yaşanılan sıkıntılar nedeniyle 25 Temmuz 2014 tarihinden itibaren taşımalarda azalmalar meydana gelmiştir.

Harita 21. Samsun-Kavkaz Tren Feri Kombine Taşımacılık

Yük taşımasının artırılmasına yönelik diğer bir uygulama ise yüksek taşıma potansiyeli olan işletmelere doğrudan demiryolu bağlantısı yapılarak kapıdan kapıya taşıma olanağı sağlanmasıdır. 2003 yılında 287 merkezde toplam 390 km olan iltisak hattı uzunluğu, 30 Eylül 2014 tarihi itibariyle 338 merkeze ve 480 km'ye yükselmiştir.

Ülkemizde mevcut ulaşım sisteminin etkin hale getirilmesi amacıyla, gelişmiş ülkeler ile eş zamanlı olarak lojistik merkez kurulması projelerine başlanılmıştır. Ekonomik ve güvenli bir ulaşım olanağı sağlamak için yapılan çalışmalar kapsamında 20 yerde lojistik merkez inşasına karar verilerek, inşaat çalışmalarına başlanılmıştır. Lojistik merkezler ülkemizdeki taşıma maliyetlerini istenilen seviyeye çekmekte etkili olacaktır. TCDD tarafından, kent merkezi içinde kalmış yük garlarının; Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, etkin karayolu ve deniz ulaşımı bağlantısı olan ve tercih edilebilir bir alanda, yük lojistik ihtiyaçlarına cevap verebilecek özellikte, modern, teknolojik ve ekonomik gelişmelere uygun şekilde, Organize Sanayi Bölgelerine yakın ve yük potansiyeli yüksek olan yerlerdeki 6 adet lojistik merkez işletmeye açılmıştır. 6 adedin inşası devam etmektedir. Diğer lojistik merkezlerle ilgili ihale, proje ve kamulaştırma çalışmaları da sürdürülmektedir.

Lojistik merkezlerin işletime açılması halinde, lojistik sektörüne yıllık yaklaşık 40 milyar $ katkı sağlaması, ilave 26 milyon ton taşıma üretmesi, 8 milyon m^2 konteyner stok ve elleçleme sahası kazandırması beklenmektedir.

Ülkemizde demiryolu ile yapılan yük taşımacılığının payı; demiryolu alt-üst yapısında başlatılan projelerin hayata geçirilmesiyle birlikte 2023 yılında toplam yük taşımacılığı payında %15 seviyesine çıkartılacaktır.

Çevre bilincinin her geçen gün geliştiği günümüzde, çevre dostu demiryolu sisteminden beklentiler giderek artmaktadır. Özellikle Avrupa ülkelerinin karayolu sistemine koydukları kotayı giderek artırdıkları göz önüne alındığında, demiryolu sisteminin geliştirilmesinin önemi daha da iyi anlaşılmaktadır.

Yolcu Taşımacılığı

2003 yılında başlanılan "demiryolu seferberliği" sonrasında demiryolu yolcu taşımacılığında da artışlar görülmüş olup, 2003 yılında yaklaşık 77 milyon yolcu taşınırken, 2013 yılında % 40 artış ile yaklaşık 108 milyon yolcu taşınmıştır (Grafik 5).

Banliyö Taşımacılığı

Banliyö taşımacılığında 2013 yılında 86,6, 2014 yılı Ocak-Eylül döneminde 90,6 milyon yolcu taşınmış olup 2014 yılı sonu itibarı ile bir önceki yıla göre % 45 artışla banliyö yolcu sayısının 126 milyona ulaşması beklenmektedir.

Sincan-Kayaş arasında 29.07.2013 tarihinde, Başkentray inşaat çalışmaları nedeniyle ara verilen banliyö işletmeciliğine yeniden başlanmıştır. 2014 yılında Ocak-Eylül döneminde 8,7 milyon yolcu seyahat etmiştir.

Marmaray Projesi "Haydarpaşa-Gebze, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektromekanik Sistemler" işi kapsamında; 29.04.2012 tarihinden itibaren Gebze-Pendik hat kesimi, 19.06.2013 tarihinde de Haydarpaşa-Pendik parkuru banliyö işletmeciliğine kapatılmıştır.

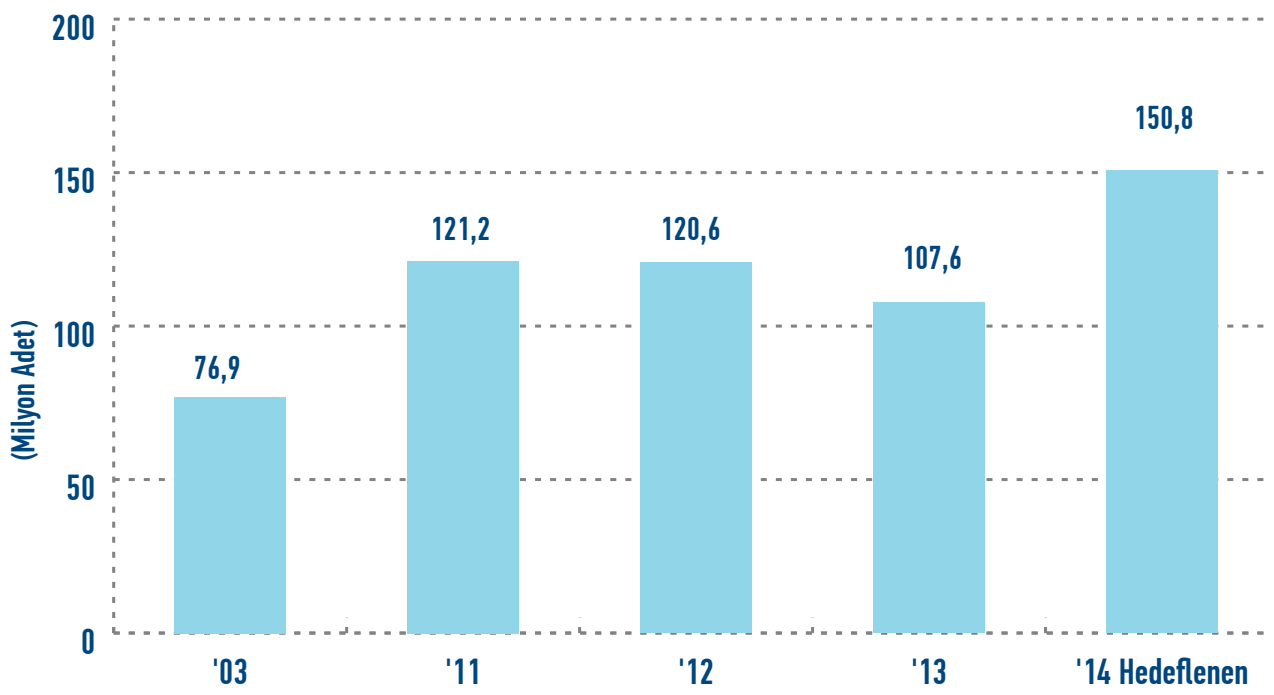
01.03.2013 tarihinden itibaren Kazlıçeşme-Halkalı arasında banliyö seferleri iptal edilmiş olup, Sirkeci-Yedikule arasında ise 12.08.2013 tarihinden itibaren banliyö trenleri işletilmemektedir.

29 Ekim 2013 tarihinde hizmet giren Marmaray'da ise bugüne kadar 43 milyon yolcu seyahat etmiştir.

EGERAY banliyö işletmeciliğinde 2013 yılında 61,2 milyon, 2014 yılı Ocak-Ekim döneminde 60 milyon yolcu seyahat etmiştir.

Anahat Yolcu Taşımacılığı

TCDD yurtiçi, uluslararası ve kombine yolcu taşımacılığı yapmaktadır. 2014 Eylül itibariyle günde toplam 40 adet YHT, 10 adet Mavi, 12 adet Ekspres, 44 adet Bölgesel Eks-

Grafik 5. Yolcu Taşıması

Marmaray'da Yolculuk

pres, 40 adet Ray otobüsü, 92 adet DMU, 12 adet Yolcu, 6 adet Karma, 6 adet Uluslararası Ekspres olmak üzere toplam 250 adet Yurtiçi Anahat ve Uluslararası Ekspres işletilmektedir.

Yoğun bölgesel yolcu taşımacılığı yapılan hat kesimlerinde hizmet kalitesinin artırılması amacıyla temin edilen 12 adet DMU tren ve TÜVASAŞ tarafından üretilen 24 adet DMU tren seti İzmir-Denizli/Nazilli/Aydın/Söke/Ödemiş/Tire, Adana-Mersin, Konya-Karaman/Ereğli, Eskişehir-Kütahya/Tavşanlı, Sivas-Divriği, Zonguldak-Filyos hatlarında hizmete verilmiştir.

TCDD'de 444 82 33 no'lu özel servis numarası ile verilen hizmetlerin geliştirilmesi ve hizmet ağının genişletilmesi için Çağrı Merkezi hizmeti kurularak 9 Temmuz 2011 tarihinden itibaren hizmet verilmeye başlanmıştır. Bugün itibarı ile Çağrı Merkezi ile verilen hizmet yılda ortalama 2 milyona ulaşmıştır.

YHT'lerle Yolcu Taşımacılığı

YHT'lerle 13 Mart 2009-30 Eylül 2014 tarihleri arasında Ankara-Eskişehir hattında 10,8 milyon yolcu, 24 Ağustos 2011 - 30 Eylül 2014 tarihleri arasında Ankara-Konya hattında 4,9 milyon yolcu, 24 Mart 2013-30 Eylül 2014 tarihleri arasında Eskişehir-Konya hattında 394 bin yolcu, Ankara-İstanbul hattında 27 Temmuz-30 Eylül 2014 tarihleri arasında 400 bin yolcu olmak üzere YHT ile seyahat eden yolcu sayısı 16 milyonu aşmıştır.

2013 yılında 4,2 milyon, 2014 yılı Ocak-Eylül döneminde 3,6 milyon yolcu taşınmış olup 2014 yılı sonu itibarı ile bir önceki yıla göre % 33 artışla YHT yolcu sayısının 5,6 milyon seyahate ulaşması beklenmektedir.

YHT'de Yolculuk

Ankara-Eskişehir YHT: Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi'nin 1.etabı olan Ankara-Eskişehir arasında 13 Mart 2009 tarihinden itibaren yolcu taşımacılığına başlanmış ve bugün itibariyle günde 10 seferle hizmet verilmektedir.

YHT öncesinde konvansiyonel trenlerle günde ortalama 572 yolcu taşınırken, YHT sonrasında bu sayı günde ortalama 7.000 kişiye (bir kısmı Ankara-İstanbul trenleriyle taşınmaktadır) ulaşmıştır. Daha önce Ankara-Eskişehir arasında % 8 olan demiryolu yolcu taşıma payı YHT sonrası % 72'ye ulaşmıştır.

Ankara-Eskişehir YHT'lerin sefere başlamasıyla birlikte Kütahya ve Tavşanlı'ya trenle, Bursa'ya ise otobüsle kombine yolcu taşımacılığına başlanmıştır. Eskişehir-Kütahya arasında 4 (2+2) sefer, Tavşanlı-Kütahya-Eskişehir 2 (1+1) sefer, Eskişehir-Bursa arasında 10 (5+5) otobüs seferi ile kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Ankara-Eskişehir kesimi 2009 yılında işletmeciliğe açıldıktan sonra, Ankara-Kütahya arası yolculuk süresi 4,5 saatten 3 saate inmiştir. Ayrıca, otobüslerle 6 saatte ulaşılabilen Ankara-Bursa arası ise 4 saate inmiştir.

Ankara-Konya YHT: Ankara-Konya arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 24 Ağustos 2011 tarihinde başlamıştır. Ankara-Konya arasında bugün itibarıyla günde 14 seferle hizmet verilmektedir. Ayrıca, Ankara-Konya arasında sefere başlayan YHT'lerin devamında Konya'dan Karaman'a DMU Setleri ile toplam 13 tren bağlantısı yapılmıştır. Ankara-Konya arasında sefere başlayan YHT'lerin devamında Konya-Karaman arasında 13 (7+6), Konya-Karaman-Ereğli arasında 2 (1+1) adet tren bağlantısı yapılmıştır.

YHT'den önce Ankara-Konya arasında yolcu taşıma payı olmayan demiryolunun YHT sonrası % 66 pay aldığı görülmektedir.

Eskişehir-Konya YHT: Konya-Eskişehir arası Yüksek Hızlı Tren İşletmeciliği 24 Mart 2013 tarihinde başlamıştır. Bu hatta bugün itibarıyla günde 4 seferle hizmet verilmekte, 800'ün üzerinde yolcu taşınmaktadır. YHT hattı açıldık-

tan sonra Konya-Eskişehir arasındaki YHT taşıma payı % 55 olmuştur.

Ankara-İstanbul (Pendik): Ankara-İstanbul YHT işletmeciliği 27 Temmuz 2014 tarihinde başlamıştır. Günde 12 sefer yapılmakta, 6 binin üzerinde yolcu taşınmaktadır. 27 Temmuz 2014-31 Ağustos 2014 tarihleri arasında 220.623 yolcu taşınmıştır.

Ankara-İstanbul YHT işletmeciliğinde, önceki trenlerde uygulanan Business ve Ekonomi sınıflarına ilave olarak Business Plus ve Ekonomi Plus hizmet sınıfları oluşturulmuştur. Plus hizmet sınıflarında yemek hizmeti verilmektedir.

İstanbul YHT'lerinin sefere başlamasıyla havayolu ve yurtdışı YHT işletmeciliğinde uygulanan esnek tarife uygulamasına geçilmiş, Hesaplı, Standart ve Esnek adı altında 3 ayrı bilet tipi oluşturulmuştur.

Sınırlı sayıda koltuk "erken al-az öde" mantığı ile hesaplı bilet adı altında bilet satış hizmeti verilmektedir.

Ankara-Eskişehir ve Ankara-Konya YHT hatlarının işletmeye açılmasından sonra yapılan "Yüksek Hızlı Trende Beklentiler ve Sosyal Algı Araştırmasına" göre:

- Katılımcıların % 90'ı YHT'nin ülkemiz için gurur verici bir gelişme olduğunu belirtmişler, kendilerini gelişmiş bir ülkenin vatandaşı olarak hissetmiş, geleceğe güven duymuş, ülkemizde kısa sürede pek çok şeyin değiştiği duygusunu yaşamışlardır.
- YHT ile seyahat eden yolcuların yüzde 95'i YHT'lerin konforundan, havalandırmasından, sessizliğinden memnundur.

Araştırmaya katılanların;

- %78'i YHT'lerin yaşadıkları şehrin ticari yaşamına canlılık getirdiğini,
- % 80'i turizme katkı sağladığını,
- %80'i maliyeti ne olursa olsun, YHT yatırımlarının devam etmesini,
- %65'i YHT'lerin ülkemizi gelişmiş ülkelerin arasına dahil ettiğini

düşünmektedir.

Yine akabinde yapılan bir araştırmaya göre;

- Tren garının şehir merkezinde olması YHT'yi tercih sebebidir % 76
- YHT Konya'nın sosyal hayatını olumlu etkileyecek % 87
- YHT Konya bölgesel ekonomisine katkı yapacak % 96
- YHT ile ulaşılabilecek iller eğitim tercihimi etkiler % 77

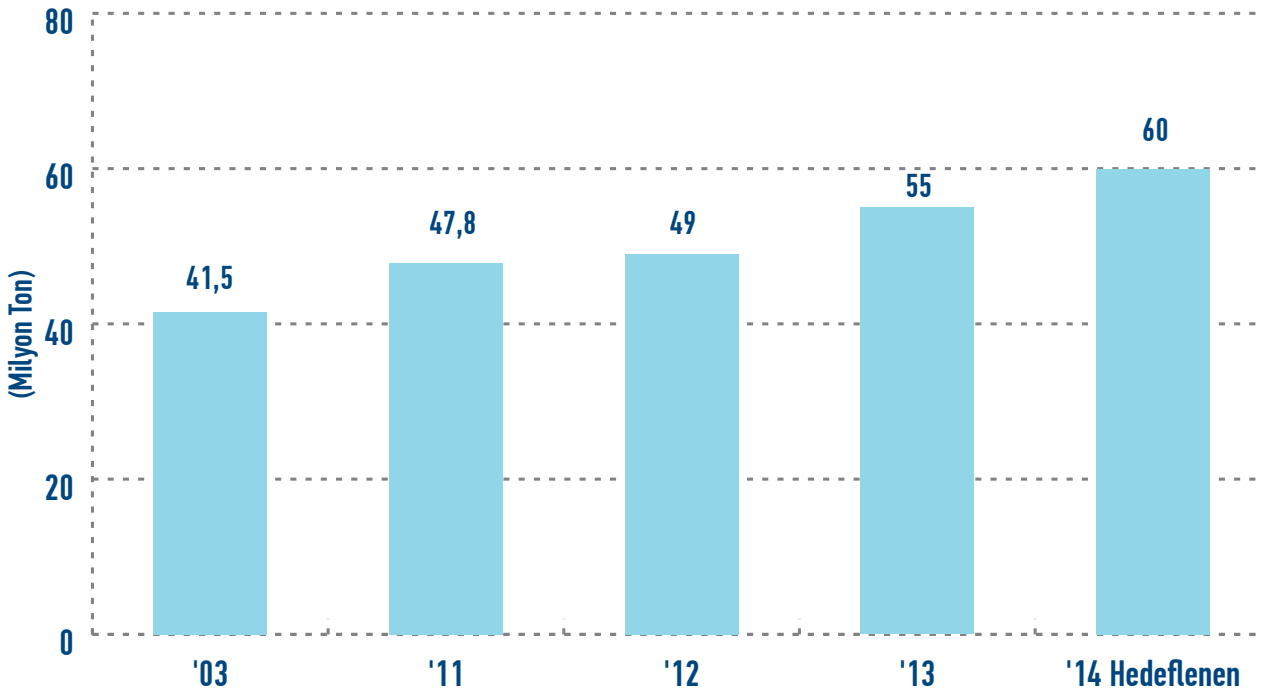
sonuçlarına ulaşılmıştır.

Liman Faaliyetleri

Yolcu ve yük taşımalarının yanında önemli faaliyetlerden birisi de liman elleçlemeleridir. 2003 yılında 41,5 milyon ton liman elleçlemesi yapılırken özel sektörün dinamizmi ile 2013 yılında %32 artışla liman elleçlemesi 54.882.722 ton olarak gerçekleşmiştir (Grafik 6).

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 30.12.2004 tarih ve 2004/128 sayılı kararı ile TCDD tarafından işletilen limanlardan Mersin, İzmir, İskenderun, Samsun, Bandırma ve Derince Limanları, işletme hakkının devri yöntemiyle özelleştirme kapsamına alınmıştır. Bu çerçevede TCDD'ye bağlı 6 limandan; Mersin Limanı 11 Mayıs 2007, Samsun Limanı 31 Mart 2010, Bandırma Limanı 18 Mayıs 2010 ve İskenderun Limanı 31 Aralık 2011 tarihlerinde ihaleyi kazanan firmalara işletme hakkının devri yapılmıştır. 5 Haziran 2014 tarihinde Derince Limanın ihalesi yapılmış olup, devir aşamasındadır.

Grafik 6. Liman Elleçlemesi

Demiryolu Bağlantılı Gümrük Sınır Kapıları ve Limanlar

Ülkemiz ile komşu ülkeleri birbirine bağlayan sınır istasyonları;

Suriye: Nusaybin, Islahiye, Çobanbey

Yunanistan: Uzunköprü

Bulgaristan: Kapıkule

İran: Kapıköy

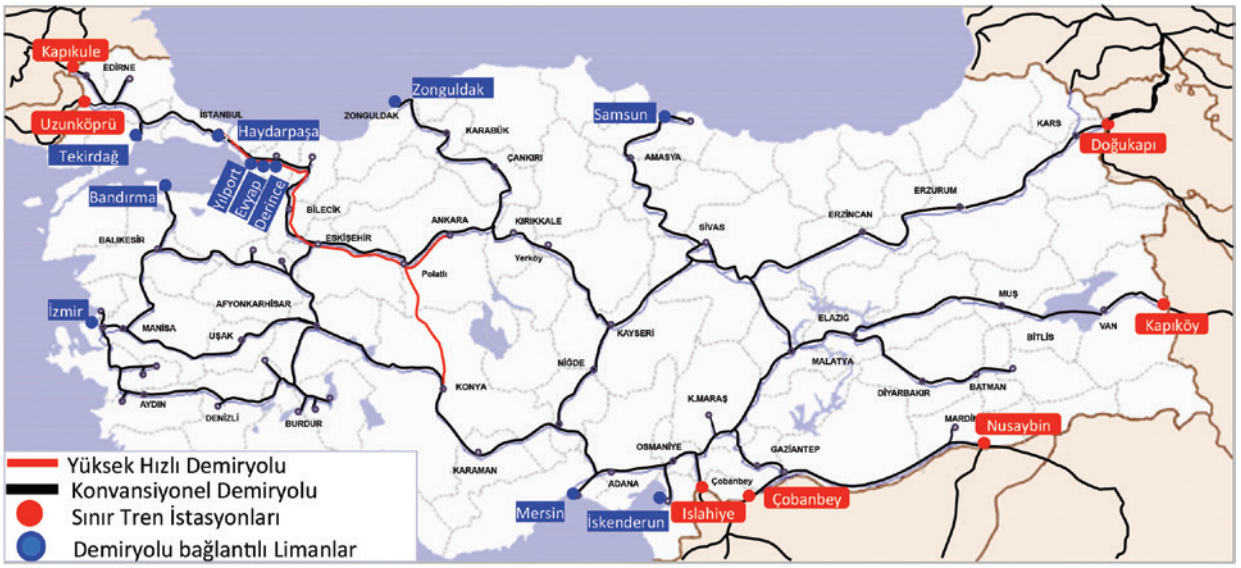
Ermenistan: Doğukapı

olarak sıralanabilir (Harita 22).

Doğukapı sınır kapısı, Ermenistan ile yaşanılan sıkıntılar nedeniyle, Nusaybin, İslahiye ve Çobanbey sınır kapıları ise Suriye'de yaşanılan iç savaş nedeniyle kapalı durumdadır.

Ayrıca, 11 adet limana demiryolu bağlantısı bulunmaktadır. (Haydarpaşa, Derince, İzmir, Bandırma, Mersin, Samsun, İskenderun, Tekirdağ, Zonguldak, Yılport ve Evyap)

Samsun Limanı'ndan Kavkaz Limanı'na yapılan tren-feri bağlantısı Ukrayna'daki yaşanılan sıkıntılar nedeniyle 25 Temmuz 2014 tarihinden bu yana yapılamamaktadır.

Harita 22. Demiryolu Bağlantılı Sınır İstasyonları ve Limanlar

DEMİRYOLU AR-GE FAALİYETLERİ

Demiryolu sektöründe, yerli demiryolu sanayinin oluşturulması, sektöre yönelik ar-ge faaliyetlerinin artırılması ile doğrudan ilişkilidir. Bu doğrultuda, özellikle üniversitelerimizde yürütülen çalışmaların artması önemlidir. Özel sektör kuruluşları ve üniversiteler arasında işbirliklerinin geliştirilmesi ve AR-GE faaliyetlerinin artırılması için TCDD bünyesinde Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi kurulmuştur.

Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi (DATEM)

Demiryolu alanında dünyadaki gelişmeleri takip etmek, yeni ihtiyaçları tespit ederek AR-GE projeleri geliştirmek, yeni çözümler sağlamak ve mevcut sistemleri iyileştirmek amacıyla TCDD bünyesinde DATEM kurulmuştur.

DATEM'e bağlı Jeoteknik Hizmetler Grup Müdürlüğünde faaliyetini sürdüren Balast ve Agrega laboratuvarı ülkemizde bu alanda akredite olmuş ilk laboratuvardır.

AB 7. Çerçeve Programı Kapsamında Yer Alan Projeler

Bilim, teknoloji ve araştırma alanında Türkiye'nin AB ile bütünleşmesini sağlamak amacıyla düzenlenmiş bir araştırma programı olan 7. Çerçeve Programına TCDD de katılmaktadır.

AB 7. Çerçeve Programı kapsamında katılım sağlanan projeler aşağıdadır:

Cream Projesi: Bu proje kapsamında, Avrupa'daki demiryolu yük taşımacılığında mevcut hukuki, teknik ve performans durumları konusunda ve ana yük taşıma koridorlarına ilişkin olarak araştırma yapmak üzere, altyapı yöneticileri, demiryolu idareleri, yük operatörleri, intermodal operatörleri, nakliyeciler ve müşteriler yer almaktadır. 2007 yılında başlayan proje 2011 yılında tamamlanmıştır.

Supergreen Projesi: Ulaştırma konu başlığında 2008 yılında açılan "Yüzey Ulaştırmasının Geliştirilmesi" çağrısı altında sunulmuş bir koordinasyon projesidir. Projenin amacı AB Lojistik Eylem Planı'nda bahsedilen yeşil koridorlar kavramının geliştirilmesine yardımcı olmaktır. 2013 yılında tamamlanmıştır.

Protectrail Projesi: Demiryolu ulaşımının Avrupa çapında entegre güvenliği için demiryolu-sanayi ortaklığını kapsayan bir projedir. Halen devam etmekte olup, Haziran-2014 yılında tamamlanmıştır. Projenin amacı; demiryolu hizmetlerine yönelik güvenlik tehditlerini ve bunların

olası etkilerini incelemek, bu tehditlerin önlenmesi için fayda/maliyet yönünden en etkin çözümleri belirlemek ve bu sayede demiryolu işletmecilerinin ve sanayicilerinin rekabetçiliğini güçlendirmektir.

Restrail Projesi: Bu projenin amacı, demiryolu mülkiyet alanlarında meydana gelen kazalar ile ihlalleri azaltmak ve bu olaylar sonucu meydana gelen hizmet aksamalarını ve aksayan hizmet sonucu oluşan mali kayıpları en aza indirmektir. Devam eden Restrail Projesi 2014 yılı sonunda tamamlanacaktır.

Spectrum Projesi: Bu proje ile yükte hafif, pahada ağır, zamana duyarlı ürünlerin taşımacılığında yeni teknoloji ve yöntemlerin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında; piyasa gereksinimlerine ve işlem tesisleri dâhil olmak üzere, demiryolu taşıtları ve altyapı için gerekli olan yatırımlara bağlı olarak bir olabilirlik incelemesi yapmak, yeni pazar gereksinimlerini karşılamak üzere modüler tasarıma sahip, daha yüksek verimli, daha büyük hacimli ve daha düşük maliyetli yük trenlerinin geliştirilmesi, optimum uzunluk ve tasarıma sahip, demiryolu yolcu trafiğini sorunsuzca işletilebilir, gündüz yolcu trafiğine uyumlu bir şekilde mal taşıyan yük trenlerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Spectrum Projesi 2014 yılı sonunda tamamlanacaktır.

Mainline Projesi: Proje ile ekonomik kayıplar ve çevresel etkileri azaltmak için demiryolu taşımacılığı altyapısının bakımı, yenilenmesi ve iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Devam eden bu proje 2014 yılı sonunda tamamlanacaktır.

TÜBİTAK 1007 Programı Kapsamında Yürütülen Projeler

Hafifletilmiş Yeni Yük Vagonu Tasarımı ve Prototip İmalatı Projesi: Projenin amacı; yük vagonlarının ölü ağırlıklarının minimum seviyeye indirilmesidir. TCDD, İTÜ ve TÜLOMSAŞ işbirliğinde tamamlanan proje kapsamında, ülkemizde tamamen özkaynaklar kullanılarak bir hafifletilmiş yeni yük vagonu tasarımı ve imalatı gerçekleştirilmiş, vagon şasisi ve diğer aksesuarları üzerinde yapılarak modifikasyonlar ile ilgili standart ve emniyet kriterlerinden taviz verilmeden, belirlenmiş yükleme ve seyir şartlarını sağlayan, dara oranı mevcut vagonlara kıyasla % 18 daha az olan çok daha verimli hale getirilmiş bir vagon tasarımı yapılmıştır. Proje kapsamında üretilen vagonun 6.000 km dolu seyir testleri yapılmaktadır.

Raylı Sistemler Trafik Eğitim Sistemi Projesi: Projenin amacı; TCDD tren trafiğini yöneten personelin eğitim sürecinin bilişim teknolojisi ile desteklenmesidir. Proje süreçleri halen devam etmekte olup, TCDD ile TÜBİTAK-BİLGEM tarafından yürütülmektedir.

E1000 Tipi Elektrikli Lokomotif Geliştirilmesi Projesi: Proje kapsamında; TCDD tarafından halen kullanılmakta olan DH 11000 lokomotiflerin E 1000 tipi lokomotife dönüştürülmesi hedeflenmiş olup, proje halen devam etmektedir. E 1000 Tipi Projesi; TCDD, TÜBİTAK MAM ve TÜLOMSAŞ işbirliği ile yürütülmektedir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü ve TCDD demiryolunda yaptığı atılıma paralel olarak birçok uluslararası organizasyonda da Ülkemizi temsil etmektedir.

Yetmişten fazla üyesi olan Avrupa Demiryolu ve Altyapı Şirketler Topluluğu (CER) üyeliği,

Ayrıca, TCDD'nin faaliyet alanına girmesi itibariyle, Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası demiryolu taşımaları konusunda mevzuat yapan "Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetler arası Örgüt'e (OTIF) üyeliği ve COTIF sözleşmesine taraf olması oldukça önemlidir. DDGM, OTIF nezdinde ECM (Bakımdan Sorumlu Kuruluş) sertifikasyon otoritesi olarak 31 Temmuz 2013 tarihinde yetkilendirilmiştir. TCDD, DDGM tarafından yapılan sertifikasyon neticesinde 29 Ağustos 2013 tarihinde OTIF'in Bakımdan Sorumlu Kuruluşudur (ECM).

Önemli Yurtdışı Faaliyetleri

- Avrupa Demiryolu Ajansı (ERA) tarafından Fransa'da düzenlenen, "Demiryollarında Meydana Gelen Kazalar, Kazaların Kök Sebepleri" ve "Emniyet Yönetim Sisteminin Önemi" konulu eğitime katılım sağlanmıştır.
- BM Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) tarafından İsviçre'de düzenlenen demiryolu taşımacılığı çalışma heyetinin "Ortak Demiryolu Yasası" konulu eğitime katılım sağlanmıştır.
- İspanya'da düzenlenen "Intermodal Taşımacılık" eğitim ve toplantısına katılım sağlanmıştır.
- Emniyet Yönetim Sisteminin kurulması, işlevi ve demiryolu tren işletmecilerine emniyet sertifikasının verilmesi ile ilgili İngiltere demiryolu düzenleyici kuruluşu (ORR), Notified-Body'ler ve demiryolu altyapı işletmecisi (Network Rail) gibi benzer kuruluşlara çalışma ziyareti yapılmıştır.

TCDD'nin üyesi olduğu önemli organizasyonlardan bazıları şunlardır;

- Dünya çapında 201 üyesi olan Uluslararası Demiryolları Birliği'nin (UIC) 2007 yılından bu yana İcra Kurulu Üyesi, UIC Avrupa Kurulu Üyesi ve UIC Orta Doğu Kurulu Başkanlığı
- Yetmişten fazla üyesi olan Avrupa Demiryolu ve Altyapı Şirketler Topluluğu (CER) üyeliği

Ayrıca, TCDD'nin faaliyet alanına girmesi itibariyle, Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası demiryolu taşımaları konusunda mevzuat yapan "Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetler arası Örgüt"e (OTIF) üyeliği ve COTIF sözleşmesine taraf olması oldukça önemlidir.

Uluslararası Demiryolları Birliğinin (UIC) TCDD'ye TCDD'nin Orta Doğu Demiryolu Eğitim Merkezleri Ağına (MERTce) öncülük yapmasını önerisi üzerine 3-4 Haziran 2012 tarihleri arasında Katar'ın Başkenti Doha'da gerçekleştirilen 10.UIC Orta Doğu Bölgesel Kurulu (RAME) toplantısında Orta Doğu Bölgesindeki demiryolu eğitim ihtiyaçlarına çözüm oluşturması, orta ve uzun vadede ortak bir Ortadoğu Demiryolu Alanı oluşturarak karşılıklı işletilebilirliğin gerçekleştirilmesine yönelik TCDD Eskişehir Eğitim Merkezinde "Ortadoğu Demiryolu Eğitim Merkezi"nin (MERTce) kurulmuştur. MERTce bünyesinde uluslararası eğitimlerine devam etmektedir.

60 ülkeyle ilişkisi bulunan TCDD, son 11 yılda Almanya, Çin, İspanya, İtalya, Japonya, Fas, Mısır, Ukrayna, Rusya ve Güney Kore başta olmak üzere birçok ülkeyle ikili işbirliği anlaşmaları imzalayarak çeşitli alanlarında çalışmalar yürütülmektedir.

TCDD BAĞLI ORTAKLIKLARINA AİT FAALİYETLER

TÜLOMSAŞ

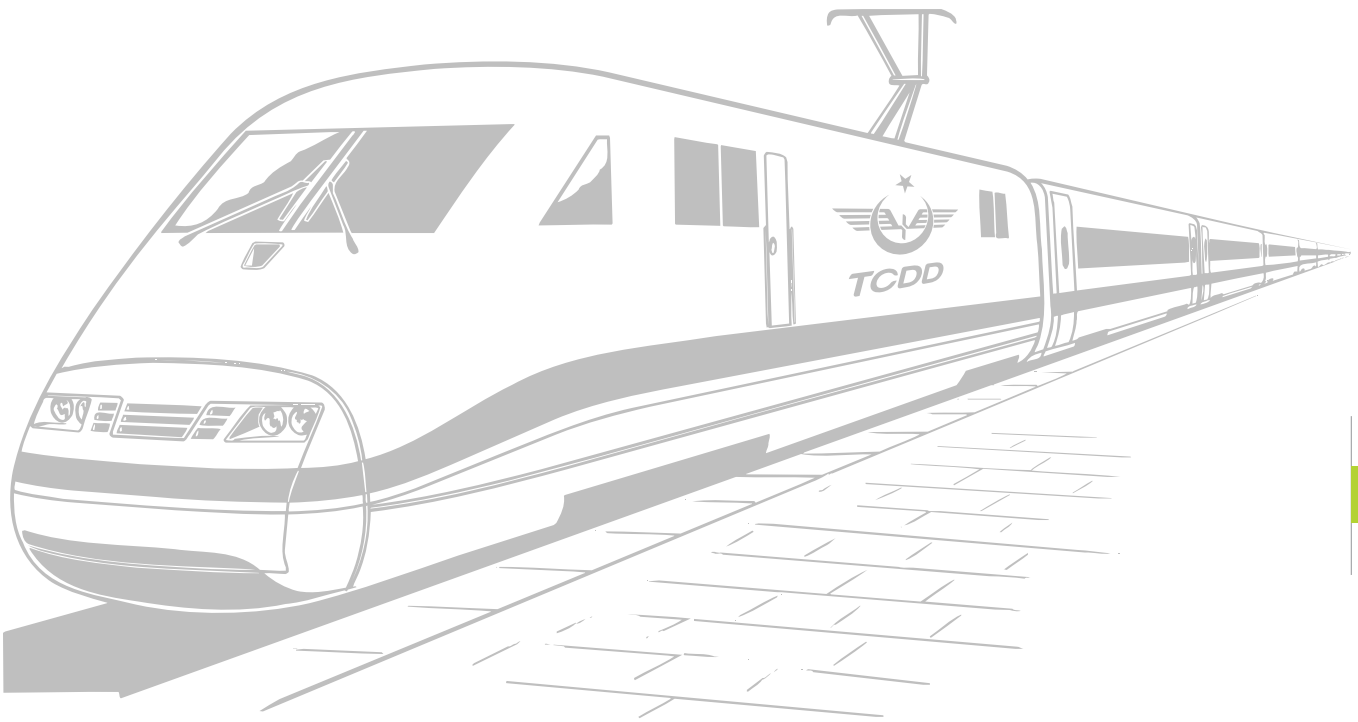
Demiryolu araçları üretimi ve bakımı konusunda 120 yıllık deneyime sahip olan TÜLOMSAŞ'ın kuruluş amacı öncelikle TCDD Genel Müdürlüğü'nün çeken ve çekilen araçları ile bunlara ait alt komponentlerin (çeşitli tipte dizel elektrikli, dizel hidrolik ve elektrikli lokomotif, yük vagonu, dizel motor, cer motoru, vb.) imalat, bakım, onarım ve revizyon ihtiyaçlarını karşılamaktır. Bununla birlikte son yıllarda rekabetçi bir kuruluş olma, alternatif pazarlara da açılma hedefleri çerçevesinde iç ve dış müşteri taleplerine yönelik faaliyetler de artarak sürdürülmekte; pazara sunulan ürün çeşidinde ve müşteri sayısında önemli artışlar elde edilmektedir.

TÜLOMSAŞ, önümüzdeki 3 yıl içinde;

- Kendi markasını taşıyan milli lokomotifler ile pazarda yerini alacaktır.
- Milli yüksek hızlı tren tasarımı ve imalatına yönelik çalışmalar gerçekleştirecektir.
- Raylı sistem araçları konusunda yüksek teknoloji kullanımını da sağlayacak şekilde sektörü yönlendirmeye devam edecektir.
- İstihdam arttırıcı faaliyetlerine devam ederek, ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır.

MİLLİ YÜKSEK HIZLI TREN PROJESİ

- YHT (Yüksek Hızlı Tren) Projesi TCDD Genel Müdürlüğü ile birlikte hazırlanmış olan iş planına göre ve TÜLOMSAŞ'ın Proje Sorumluluğunda yürütülmektedir.
- Konsept Tasarım tamamlanmış olup, imalatına yönelik çalışmalar etkin olarak sürdürülmektedir.
- 2018 yılında hizmete alınması planlanmaktadır.

YÜKSEK TEKNOLOJİYE SAHİP YENİ NESİL ÜRÜNLERİMİZ

DİZEL ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF İMALATI

DE 36000 (DİZEL ELEKTRİKLİ) LOKOMOTİF İMALATI

Stratejik Ortaklık Anlaşması çerçevesinde TÜLOMSAŞ – GE işbirliği ile yeni nesil lokomotif üretimine devam ediliyor.

DE 36000 (Dizel Elektrikli) Lokomotif

TÜLOMSAŞ'ta üretilen yeni nesil dizel elektrikli bir lokomotif ilk kez 2012 yılında uluslararası bir fuarda sergilenerek, pazardaki yerini almıştır. Bu lokomotif, yüksek çekme kuvvetiyle Avrupa standartlarına göre tasarlanmış, en ileri teknolojide, yakıt yönünden en verimli ve düşük emisyonlu, yerel şartlara kolaylıkla uyarlanabilen esnek bir platform içermektedir.

Stratejik Ortaklık Anlaşması kapsamında TÜLOMSAŞ tesislerinde GE Firması ile birlikte 2012-2015 yılları arasında TCDD için 20 adet, GE Firması için 30 adet olmak üzere üretilmesi planlanan toplam 50 Adet lokomotifin imalatına devam edilmektedir. Bu anlaşma ile Avrupa,Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölgeleri için TÜLOMSAŞ merkezli servis ağının kurulması ve çöl şartlarına uygun lokomotiflerin tasarım ve imalatının TÜLOMSAŞ 'ta yapılması için çalışmalar sürdürülmektedir. Lokomotiflerin üretim sürecinde yan sanayiye iş aktarılmakta, firmaların yeni nesil lokomotiflerde uzmanlaşması sağlanmaktadır. Bu bağlamda TÜLOMSAŞ'ın yan sanayileri GE Firmasına parça ihracatına başlamıştır.

DE 36000 Tipi Dizel Elektrikli Lokomotif

Bu kapsamda GE Firması için 5 adet lokomotif üretimi gerçekleştirilmiş olup, 2014 yılı sonu itibarıyla 10 adet lokomotifin ihracatı tamamlanacaktır.

2014 Yılı İş Programı kapsamında, TCDD için 10 adet DE 36000 tipi lokomotif imalatı programlanmıştır. İmalatı tamamlanan 7 adet lokomotif teslim edilmiş olup, lokomotiflerin üretimleri devam etmektedir.

İNGİLTERE'YE İHRAÇ EDİLEN LOKOMOTİF

GE firması ile TÜLOMSAŞ arasında yapılan ve Yeni Nesil Avrupa Platformu Lokomotiflerin ortak imalatı ile ilgili stratejik ortaklık anlaşması çerçevesinde imal edilen 1 Adet lokomotif İngiltere'ye ihraç edilmiştir.

TÜLOMSAŞ-GE Ortak Üretimi İle Üretilen ve Avrupa'ya İhraç Edilen İlk Türk Lokomotifi

İngiltere'ye İhraç Edilen PH37ACmi UK POWERHAUL Dizel Elektrikli Lokomotif

ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF İMALATI

Yerli Katkı Temini Kapsamında Yüksek Teknoloji Uygulamaları ...

Elektrikli Lokomotif

TCDD Genel Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan 72 adet Elektrikli Lokomotif üretimi:

2013-2015 yılları içinde % 27 yerli katkı oranı ile toplam 72 adet Elektrikli Lokomotifin, ROTEM firması ile birlikte TÜLOMSAŞ tesislerinde üretimine yönelik faaliyetler devam etmektedir.

2014 Yılı İş Programı kapsamında 30 lokomotifin üretimi programlanmış olup, seri imalatları devam etmektedir.

E 68000 Tipi Elektrikli Lokomotif

VAGON İMALATI

TCDD Genel Müdürlüğü - TÜLOMSAŞ - Üniversite-Özel Sektör Firmaları Çözüm Ortaklığı İle;

2014 yılı iş programı kapsamında :

Manyezit Taşıma Vagonu

2013 Yılı İş programı kapsamında Tadns Tipi prototip Manyezit Taşıma Vagonunun üretimi tamamlanarak; 50 adet vagon TCDD Genel Müdürlüğü'ne aynı yıl içerisinde teslim edilmiştir. 2014 Yılı İş Programı kapsamında TSI sertifikalı Manyezit Taşıma Vagonu üretim çalışmaları sürdürülmektedir.

Yük vagonları %100 yerli tasarım ile üretilmektedir.

Tadns Tipi Manyezit Taşıma Vagonu

Otomobil Taşıma Vagonu

İleri teknoloji ürünü olarak Milli çözüm ile tasarlanan Otomobil Taşıma vagonunun prototip imalatı tamamlanmış olup, testleri devam etmektedir. Proje tamamlandığında bir tren dizisinde 72 adet otomobil taşınabilecektir.

Otomobil Taşıma Vagonu

Balast Vagonu

2013 yılında Balast Vagonlarının tasarımı ve prototip imalatı tamamlanarak, seri imalatına başlanmıştır. 2013 ve 2014 Yılı İş Programı kapsamında toplam 80 adet Balast Vagonu üretimi planlanmış, 40 adet vagon teslim edilmiştir. 2014 Yılı İş Programı kapsamında 40 adet Balast Vagonu daha teslim edilecektir.

Balast Vagonu

CER MOTORU İMALATI

AC teknolojisine sahip cer motorlarının yerli imalatını gerçekleştiren TÜLOMSAŞ, Avrupa'da bu teknolojiyi üreten sayılı firmalar arasındadır.

Yük Vagonu, Cer Motoru ve Marine Motor Üretiminde Dışa Bağımlılığın Önüne Geçtik...

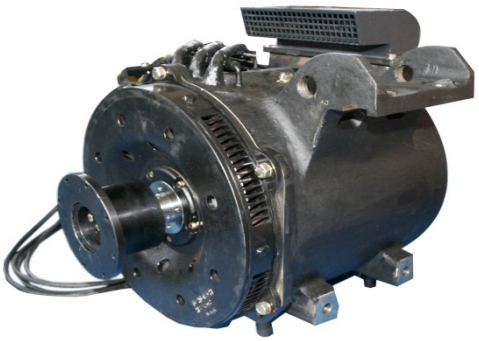
Bu kapsamda;

- Marmaray araçlarında kullanılmak üzere 240 adet cer motoru imalatı yapılmıştır.

Marmaray Araçları Cer Motoru

- 2014 Yılı İş Programı kapsamında İZBAN için 100 adet cer motoru imalatı yapılacaktır.

İZBAN Cer Motoru

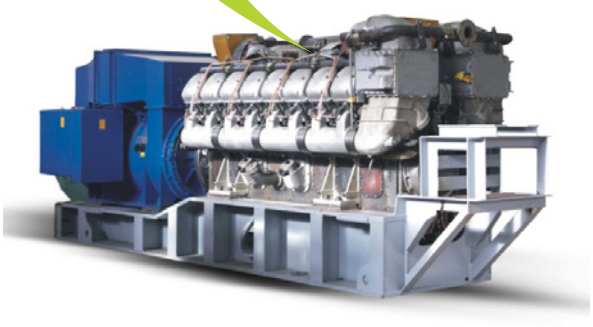
- DE 33000 tipi lokomotiflerde kullanılan DC teknolojisine sahip cer motorlarının **yerli imalatı gerçekleştirilmiştir** .
- Yerlileştirme kapsamında TCDD için DE 33000 tipi Lokomotiflerde kullanılmak üzere D78 Tipi toplam 50 adet cer motoru imal edilmiştir.

D 78 Tipi Cer Motoru

YERLİ DİZEL JENERATÖR SETİ İMALATI

Yerli Dizel Marin Motorları TÜLOMSAŞ Üretiyor...

Dizel Jeneratör Seti

Denizcilik sektörüne yönelik olarak Van Gölü Feribotları için TÜLOMSAŞ ve yerli çözüm ortaklarıyla Dizel Jeneratör Seti İmalatı gerçekleştirilmiştir.

- 2012 yılında imalatı tamamlanan ilk 4 dizel jeneratör seti, Türk Loydu tarafından yapılan testlerden başarıyla geçmiş ve teslim edilmiştir.
- 4 adet jeneratör seti imalatı daha yapılacaktır.

AR-GE FAALİYETLERİ

Teknoloji Ürettik... Sektörümüzde Milli Markalarımızla Dünya Pazarlarındayız...

İLK MİLLİ LOKOMOTİF E 1000 ELEKTRİKLİ LOKOMOTİF PROJESİ

E 1000 Elektrikli Lokomotif

- TÜLOMSAŞ tarafından TCDD, TÜBİTAK MAM ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi işbirliği ile yürütülen E 1000 “Elektrikli Lokomotif Geliştirme”

projesi çalışmaları kapsamında; lokomotifin montaj çalışmaları tamamlanarak bir prototip oluşturulmuş, test çalışmaları devam etmektedir.

- Proje ile Türkiye'de ilk defa yerlileştirme kapsamında olan ve dünyada birkaç firma tarafından üretilebilen Cer konvertörü, Merkezi Kontrol Ünitesi, Kumanda Masası ve Cer Kontrol Ünitesinin tasarımı ve imalatı TÜBİTAK MAM ile birlikte yürütülmüştür.
- Ayrıca, Milli Elektrikli Lokomotifin Cer Trafosu ve Yardımcı Konvertör Ünitesi Türkiye'de ilk kez yerli üreticiler tarafından imal edilmiştir.

HAFİFLETİLMİŞ YÜK VAGONU PROJESİ

TCDD Genel Müdürlüğü'nün desteği ile Hafifletilmiş Yük Vagonu tasarımı ve prototip imalatı projesi kapsamında TÜLOMSAŞ, İTÜ ve TÜBİTAK işbirliği ile tamamlanmıştır.

Halen kullanılan vagonların darası ortalama 24 ton'dur. Bu proje ile vagon darası 19,7 tona indirilmiş olacak ve vagon başına 4,3 ton, 12 vagonluk katar başına ise 51,6 ton daha fazla yük taşınabilecektir.

Proje çok amaçlı, yeni bir platform vagon tasarımı olup, TCDD ve lojistik firmalarının en çok ihtiyaç duyduğu, en fazla talep ettiği vagon tiplerinden birisidir.

Hafifletilmiş Yük Vagonu

SEKTÖREL BAZDA FAALİYETLER

LOKOMOTİF SEKTÖRÜ

LOKOMOTİF İMALATI

TCDD ve özel sektör firmaları için çeşitli tipte lokomotif imalatları yapılmaktadır.

DE 36000 Tipi Lokomotif

E 68000 Tipi Lokomotif

GE ve ROTEM firmaları ile birlikte yeni nesil Dizel Elektrikli ve Elektrikli lokomotif imalatı sürdürülmektedir.

LOKOMOTİF BAKIM - ONARIM VE REVİZYONU

TÜLOMSAŞ'ta TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü için, DE 24000, DE 22000, DE 33000, E 43000, DH 7000 ve DH 9500 tipi lokomotiflerin bakım, onarım ve revizyon faaliyetlerine devam edilmektedir.

DE 22000 Tipi Lokomotif

DE 24000 Tipi Lokomotif

- Yıllık Lokomotif bakım, onarım ve revizyon kapasitesi bulunan TÜLOMSAŞ'ta 2003 yılından önceki dönemde aynı anda 10-12 lokomotifin bakım, onarım ve revizyonu yapılabilmekte iken, 2014 yılından itibaren bu sayı 30 adet lokomotife yükselmiştir. 2014 yılında 65 adet lokomotif bakım, onarım ve revizyonu planlanmıştır.
- 2013 yılında garanti kapsamında TÜLOMSAŞ'a gelen ürünlerin sayısında 2012 yılına göre %37 iyileşme sağlanmıştır.

DE 33000 Tipi Lokomotif

E 43000 Tipi Lokomotif

DH 7000 Tipi Lokomotif

DH 10000 Tipi Lokomotif

DH 11000 Tipi Lokomotif

VAGON SEKTÖRÜ

Balast Tipi Vagon

Sgs Tipi Vagon

Eanoss Tipi Vagon

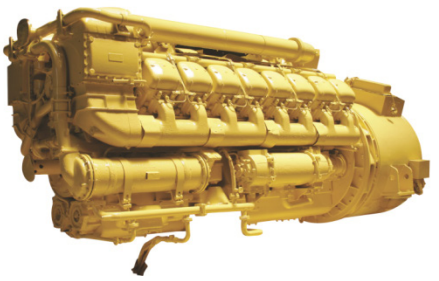

Manyezit Taşıma Vagonu

Rilnss Tipi Vagon

DİZEL MOTOR SEKTÖRÜ

16 PA4 Tipi Dizel Motor

- TCDD Genel Müdürlüğü ve lojistik firmaları için yük taşımacılığında kullanılmak üzere çeşitli tipte (konteyner, cevher, sarnıç, tahıl, vb.) yük vagonları imal edilmektedir.
- 2007 yılından itibaren özel sektör lojistik firmaları için 689 adet yük vagonu üretilmiştir.
- Ülkemizin yük vagonu ihtiyacı % 85 yerli katkı ile TÜLOMSAŞ'ın liderliğinde, ülkemiz yan sanayileri ile birlikte başarı ile karşılanmaktadır.
- 2014 Yılı İş Programında TCDD Genel Müdürlüğü için toplam 104 adet Balast ve Rilnss Tipi Vagon imalatı planlanmıştır.
- 2014 Yılı İş Programında yer alan TSI Sertifikalı Otomobil Taşıma, Rilnss ve Balast Tipi Vagon üretimi için imalat çalışmaları devam etmektedir.

- TCDD'nin motor onarımı ihtiyaçları karşılanmaktadır.
- Fransa ve Tayland'a motor ekipman ihracatı yapılmaktadır.

CER MOTORU SEKTÖRÜ

Döviz Kazandırıcı Faaliyet Kapsamında;

Özel Sektöre Yönelik Olarak;

Marmaray araçlarında kullanılmak üzere toplam 240 adet cer motoru imalatı yapılmıştır.

TCDD Genel Müdürlüğü'ne Yönelik Olarak;

Yerlileştirme kapsamında DE 33000 tipi Lokomotiflerde kullanılmak üzere 50 adet D78 Tipi Cer motoru imalatı yapılmıştır.

BOJİ VE TEKERLEK SEKTÖRÜ

Boji

Döviz Kazandırıcı Faaliyet Kapsamında;

- Marmaray Araçları için; toplam 1100 adet Tekerlek - Aks seti montajı ve 330 adet Motorlu boji montajı yapılmıştır.
- TCDD için Tekerlek Seti onarımları devam etmektedir.

TÜLOMSAŞ'IN DESTEĞİYLE ÜLKEMİZİN FARKLI BÖLGELERİNDE YÜK VAGONU, DEMİRYOLU ARAÇLARI VE EKİPMANLARI ÜRETEN ÖZEL SEKTÖR FİRMALARI KURULMUŞTUR...

HAFİF RAYLI SİSTEMLER SEKTÖRÜ

Gaziantep Büyükşehir Belediyesine ilk parti olarak teslim edilen 15 adet tramvaya ilave olarak, 2013 yılında 10 adet tramvay seti modernizasyonu ve modifikasyonu daha yapılmıştır.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne Ait Tramvayın Modifiye Edilmiş Son Hali

İSTİHDAMA KATKI

Yan Sanayi Geliştirme Programı Kapsamında :

Yan Sanayi Geliştirme Programı Kapsamında 2009 yılı sonu itibarı ile demiryolu araçları komponentleri imalatında faaliyet yürüten 587 tedarikçi firmalarda yaklaşık 1000 kişinin istihdamı sağlanmışken,

2014 Yılı itibarıyla;

- Ülke genelinde TÜLOMSAŞ için malzeme, komponent ve ürün tedarik faaliyetleri yürüten firma sayısı 950'ye yaklaşmıştır.
- Sadece Eskişehir bölgesinde demiryolu araçları komponentleri imalatında faaliyet yürüten tedarikçi firmalarda çalışan kişi sayısı yaklaşık 5000'e ulaşmıştır.

Ülke genelindeki demiryolu araçları komponent ve ürün imalatında çalışanların sayısı toplam 15.000 kişiyi aşmıştır.

YERLİLEŞTİRME FAALİYETLERİ

2004 Yılından Bugüne Kadar İthalden Temin Edilen Malzemelerin Yerlileştirilmesi Faaliyetleri

- Ürünlerimizde kullanılan ve ithalden temin edilen malzemelerin yerlileştirilmesi kapsamında 2004 yılından bugüne kadar yaklaşık 250 milyon TL tutarındaki malzeme yerli üretime dönüştürülmüştür. Bu malzemelerin yıllık sürekli getirisi ise yaklaşık 10 milyon TL/Yıl dır.
- Yerlileştirme kapsamında halen devam eden projelerin tutarı ise 10 milyon TL'dir. Bu projelerin yıllık sürekli getirisinin 1 milyon TL olması beklenmektedir.
- Yerlileştirme çalışmalarımız her yıl artan bir ivme sürdürülmekte olup, yerli demiryolu araç sanayinin gelişimine katkıda bulunulmaktadır.

PAZARLAMA FAALİYETLERİ

TÜLOMSAŞ, TCDD Genel Müdürlüğü, Lojistik firmaları ve sektörde faaliyet gösteren diğer firmalara yönelik olarak lokomotif, yük vagonu, cer motoru, dizel motor ve motor ekipmanlarının pazarlama faaliyetlerine devam etmektedir.

YURT DIŞI PAZARLAMA FAALİYETLERİ

TÜLOMSAŞ dünyanın çeşitli ülkelerine yönelik pazarlama çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda GE Firması ile birlikte AVRUPA ülkelerine 20 adet lokomotif ihraç edilecektir.

2023'E DOĞRU TÜLOMSAŞ'IN YENİ ÜRÜN KONSEPTİ

- *MİLLİ YÜKSEK HIZLI TREN PROJESİ*
- *TÜLOMSAŞ MARKA LOKOMOTİF PROJELERİ*
  - Dizel Elektrik Anahat Lokomotif imalatı
  - Elektrikli Anahat Lokomotif İmalatı
  - Dizel Hidrolik Lokomotif İmalatı
- *TÜLOMSAŞ MARKA CER MOTOR PROJELERİ*
  - AC teknolojisine sahip cer motoru imalatı
  - D78 Cer Motoru İmalatı
- *DİZEL MOTOR PROJELERİ*
  - Tayland
  - Fransa
    - Muhtelif Motor Ekipmanları
  - Gemi Sektörü
- *TÜLOMSAŞ MARKA DİZEL MOTORLARIN GEMİ SANAYİNDE;*
  - Jeneratör Motor olarak kullanılması
  - Gemi Ana Motoru olarak kullanılması

TÜLOMSAŞ marka motorların yerli sanayide kullanılmasıyla, sektör gemi motoru temininde dışa bağımlılıktan kurtulacaktır. Geç teslimden kaynaklanan olumsuzluklar yaşanmayacak, yerli ve ucuz yedek parça ile hızlı servis imkanı elde edilmiş olacaktır.

- *VAGON PROJELERİ*
  - Yük Vagonu imalatı
  - Otomobil Taşıma Vagonu
- *BOJİ VE TEKERLEK SETİ PROJELERİ*
  - Hafif Raylı Sistemler Boji ve Tekerlek Seti Montajı

SON ON YILDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜRETİMLER, PERFORMANSLAR ve İLKLER

- 2004-2014 yılları arasında 160 adet lokomotif imalatı gerçekleştirilmiş olup, bir önceki döneme göre %132 artış sağlanmıştır.
- Vagon imalatında; 2004-2014 döneminde 2.738 adet vagon üretilerek, bir önceki döneme göre %65 oranında artış sağlanmıştır.
- 2003 yılına kadar özel sektöre vagon imalatı yapılmazken, 2014 yılı mevcut durum itibarıyla 689 adede ulaşmıştır.
- 2012 yılında ilk kez lokomotiflerde kullanılan dizel motorların denizcilik sektöründe de kullanılmasına yönelik dizel jeneratör setinin imalatına başlanmıştır.
- 2011 yılında Avrupa'ya ihraç edilmek üzere ilk kez lokomotif imalatı yapılmıştır.
- İhracat ile ilgili olarak 5 kıtada 20'den fazla ülkeyle işbirliği çalışmalarımız sürdürülmekte, ürün konseptimiz ve faaliyetlerimiz bilinmektedir.
- 2003 yılı itibariyle TCDD dışına yapılan satışlarımız ana ürünümüz olan lokomotif ile sınırlı iken, bugün itibariyle ana ürün ve alt kompenentleri bazında 17 ürüne çıkmıştır
- Kaynak Eğitim ve Teknoloji Merkezinin kurulmasıyla ilk kez kaynak mühendisleri yetiştirilmiş ve kaynak kalitesinin yükseltilmesi sağlanmıştır. Bu merkezde 392 kişinin eğitimi sağlanmıştır.
- ATS sisteminin lokomotiflere ilk kez 2005 yılında montajı yapılmıştır.
- 2003 yılına kadar TCDD ve 2 müşterimiz mevcut iken, bu gün itibariyle müşteri sayımız ana ürünler bazında 27'e ulvaşmıştır.

ÇEVRE BERATI

TÜLOMSAŞ, 2013 yılının 'Türkiye'nin En Temiz Sanayi Tesisi' seçilmiştir.

Çevre Ödülü

120 Yıllık Geçmişi İle 500 Bin m^2'lik Sahada 7 Ana Fabrika, 15 Ana Ürün İmalatı İle TÜLOMSAŞ,

T.C. Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Verilen

Çevre Beratı İle

Taçlandırılmıştır.

TÜVASAŞ

Ülkemizde 1866 yılında başlayan demiryolu ulaşımı, tamamı ithal edilen ve bakım-onarımları da dışa bağımlı olarak sürdürülen araçlarla 1951 yılına kadar yapılmıştır. Bu durum demiryolu işletmeciliğinde sürekli sorun ve kesintilere yol açmış, maliyetleri yükseltmiştir.

Bu sorunların telafisi maksadıyla 25 Ekim 1951 tarihinde Vagon Tamir Atölyesi adı altında kurulan, yıllar itibariyle farklı isimler alan ve bugünkü statüsünü 1985 yılında kazanan Türkiye Vagon Sanayi Anonim Şirketi (TÜVASAŞ), kuruluşundan itibaren dışa bağımlılığını azaltma hedefine yönelik çalışmalarını imkanlar dahilinde başarı ile sürdürmüştür. TÜVASAŞ, son yıllarda demiryollarına verilen olağanüstü önem ve buna bağlı olarak verilen destekler sayesinde hem ürün çeşidini artırarak yepyeni projelere imza atmış, hem de yurt dışına açılarak Avrupa Birliği ülkelerine yolcu vagonu ihraç edecek duruma gelmiştir.

Hem sermayedarı, hem de en büyük müşterisi konumunda olan TCDD için, 01.09.2014 tarihi itibariyle 1.866 adet yolcu vagonu imalatı ile 36.955 adet yolcu vagonu bakım, onarım, revizyon ve modernizasyonunu yapmış olan TÜVASAŞ, ülkemizi raylı taşıtlar alanında dışa bağımlı olmaktan çıkarmanın yanında milli ekonomimize de önemli miktarda katkı sağlamaktadır.

ÖNEMLİ PROJE VE FAALİYETLER

Dizel Tren Seti (DMU) Üretimi Projesi

2010 yılı Ağustos ayından itibaren lisansı satın alınarak yerlileştirme oranını hızla artırılıp, imalatına başlanan modern demiryolu işletmeciliğinin vazgeçilmez bir unsuru olan ve TCDD için üretilen 84 araçlık (12 x 3 + 12 x 4) Dizel Tren Setlerine ilave olarak 2015-2017 yılları arasında üretilecek olan, 124 araçlık Dizel Tren Setlerin üretim

Dizel Tren Seti

Dizel Tren Seti Sürücü Kabini

Dizel Tren Seti Vagonu

Dizel Tren Seti Teslim Töreni

Dizel Tren Seti

hazırlıklarına başlanmış olup, 2015 yılında 18 araç, 2016 yılında 48 araç, 2017 yılında ise 58 aracın üretimi yapılarak TCDD'ye teslim edilmesi planlanmıştır.

Araç Hızı 140 km/saat, Motor Gücü 750 hp/dizi (559 kw/dizi), Araç Boyu (DM) 26.850 mm, Araç Boyu (M) 26.400 mm, Araç Yüksekliği 4.050 mm, Araç Darası (DM) 58,9 ton, Araç Darası (M) 58,4 ton, Boji hava yastıklı sistem, Yardımcı Güç Ünitesi 70 kVA AC 380/220 V AC, Yolcu Kapasitesi 3'lü dizi 194+2 engelli koltuk, Yolcu Kapasitesi 4'lü dizi 252+4 engelli koltuk olarak imal edilmektedir. Setlerde iklimlendirme (Klima) sistemi mevcuttur.

Irak Demiryolları

Irak Demiryolları ile sözleşmesi yapılan 14 adet TVS 2000 tipi (6 Pulman, 4 Kuşetli, 2 Yemekli, 2 Yataklı) vagonların imalatları tamamlanmış olup, testleri yapılmaktadır. Test işlemlerinin tamamlanmasına müteakip vagonlar Irak Demiryolları'na teslim edilecektir.

IRR Vagonları

IRR Vagonları

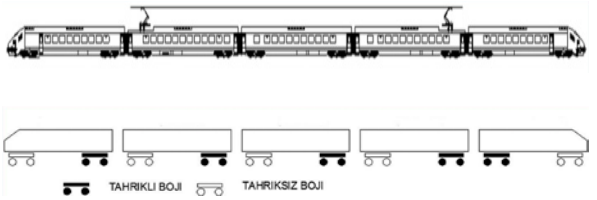
IRR Vagonları

Milli Tren (Yerli EMU/DMU) Projesi

Milli Tren Projesi

- Konsept tasarımı yapıldı, üretilecek aracın Görsel Tasarımı belirlendi.
- Yapım Projesi ve TSI şartnameleri hazırlandı.
- Proje İhalesi Yapıldı.
- Üretim hatları ile ilgili temin çalışmaları devam ediyor.

EMU Tasarımı

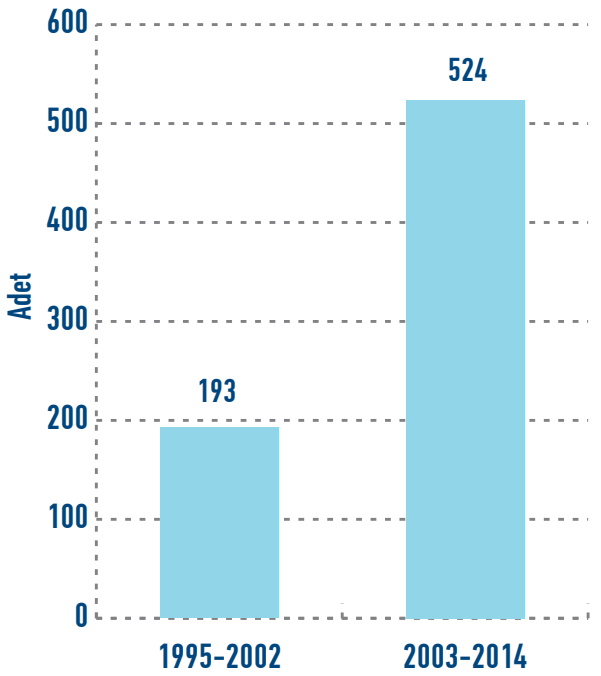
Gövde – Boji – Güç Ünitesi – Trafo – Cer Motoru - Cer Paketi Görünümü -Sürücü Masası– Araç Kontrol Sistemi – iç Dizayn

GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

Tiplerine göre gerçekleştirilen üretim miktarları Grafik 7'de verilmiştir.

2003-2014 yılları arasında TCDD İşletmesi için farklı tiplerde **155** adet yolcu vagonu ve 84 adet DMU imalatı, Irak Demiryolları için **12** adet ve Bulgaristan Demiryolları için **30** adet olmak üzere toplam **281** adet **(155+84+12+30)** yolcu vagonuna ilave olarak; EUROTEM (HYUNDAİ/ROTEM, TCDD ve ASAŞ Ortaklığı) ile ortak yapımı 75 adet Elektrikli tren seti, 84 adet Metro ve 275 adet Marmaray aracı olmak üzere toplam **434 (75+84+275)** adet araç üretilmiştir.

243 adet **M+K** Modernizasyon Projesi çerçevesinde kullanım ömürlerini tamamlamış RIC tipi yolcu vagonları, Boji ve Şasileri hariç tamamen yenilenerek, kaliteli ve konforlu yolcu vagonlarına dönüştürülmüştür. Klima, Koltuk, Otomatik kapılar, WC, Döşeme ve kaplamaları vb. değiştirilmesi ile tamamen modern hale getirilmiştir.

Grafik 7. Yolcu Vagon İmalatı ve Modernizasyonu
(2014 verileri 30.09.2014 tarihi itibariyledir.)

Ayrıca; **6.016** adet yolcu vagonunun onarımı yapılarak TCDD'ye teslim edilmiştir.

Bu dönemde rutin işletme faaliyetlerinin yanı sıra ilk kez gerçekleştirilen proje çalışmalarımız şunlardır:

Dizel Tren Seti (DMU) Üretimi Projesi

Marmaray Araçları

TÜVASAŞ, T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün (AYGM) ihtiyacı olan **275** adet **Marmaray aracının** ve bu araçlara ait 220 adet T tipi (Treyler) bojinin üretimi EUROTEM ile ortaklaşa çalışılarak Ağustos 2013 tarihi itibariyle tamamlanmıştır.

Marmaray Aracı

Bulgaristan Demiryolları

Bulgaristan Demiryollarının (BDZ EAD) açmış olduğu 30 adet yataklı vagon ihalesinin kazanılması ile 03.01.2011 tarihinde başlayan imalat süreci tamamlanmış üretilen 30 adet Yataklı Vagonun tamamı Bulgaristan Demiryollarına (BDZ) 2013 yılında teslim edilmiştir.

Bulgaristan Demiryolları Vagonu

Üretilen bu vagonlar, 2017 yılında yürürlüğe girecek olan Güvenlik, Konfor ve Kalite standardizasyonunu karşılayan Avrupa Birliği TSI (Karşılıklı İşletilebilirlik Standartları) sertifikasyonuna sahip olup, Konvansiyonel Yolcu Vagonları için bu sertifikasyonu alan ilk kurum TÜVASAŞ olmuştur.

EUROTEM FİRMASI İLE ORTAK ÜRETİLEN ARAÇLAR

İBB için üretilen Hafif Raylı taşıtlar (84 adet vagon)

İstanbul Metro Aracı

TCDD için üretilen Elektrikli dizi (75 adet vagon)

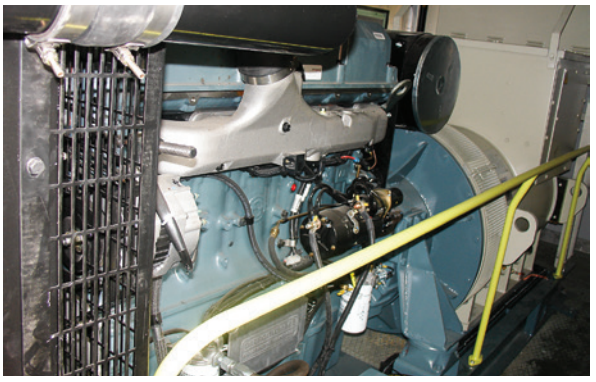
İstanbul Elektrikli Dizi

İstanbul Elektrikli Dizi

Irak Demiryolları için Jeneratör Vagon projesi

Jeneratör vagonları 2006 yılında teslim edilmiştir.

IRR Vagonları

IRR Vagonları

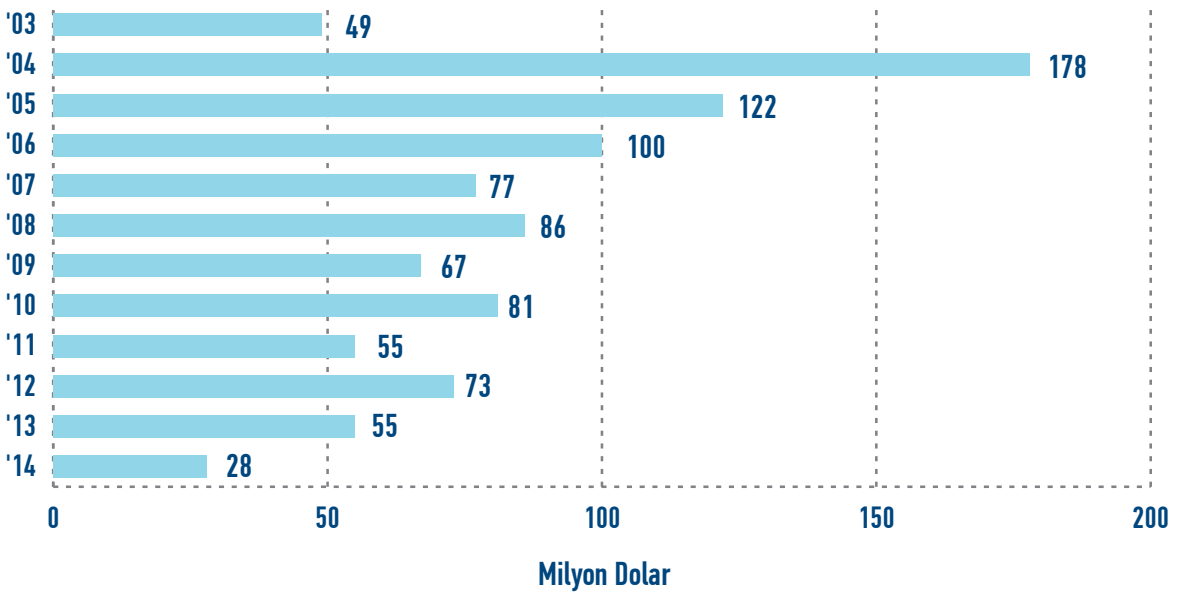
IRR Vagonları

SATIŞ GELİRLERİ

Satış geliri cinsinden üretim verimliliği 2003 yılından günümüze kadar yükselen bir grafik izlemektedir (Grafik 8).

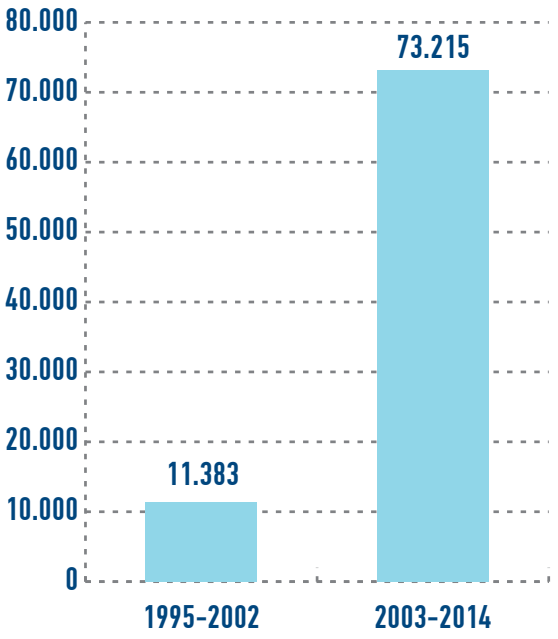
Yıllara dayalı tecrübeyi esas alan yetişmiş Mühendis, Tekniker, Teknisyen İdari ve Uzman İşçi personeli ile yan sanayisinin gelişimine katkı sağlayan bir kuruluş olan TÜVASAŞ Raylı taşıt üretim sektörüne yüksek istihdam ve katma değer üreten, bu sektörde ülke ekonomisine faydası tartışmasız önemli stratejik bir şirkettir.

TÜVASAŞ 50 yılı aşkın bir sürede elde ettiği birikimi, yeniliklere uyum kabiliyeti, yetişmiş insan kaynakları ve toplam kalite yönetimi anlayışıyla, sektöründe hem bölgemizin hem de ülkemizin ekonomisine sağladığı katkıyla büyümekte ve gelişmektedir. TÜVASAŞ benimsediği misyon ve belirlediği vizyon doğrultusunda başarılarını sürdürecektir.

Grafik 8. Satış Gelirleri
(2014 verileri 31.08.2014 tarihi itibariyledir.)

YATIRIM HARCAMALARI

Grafik 9.Yatırım Harcamaları
(2014 verileri 30.09.2014 tarihi itibariyledir. Rakamlar Milyon TL cinsindendir.)

2023 Hedefimiz, TCDD'nin ihtiyacı olan tüm **DMU/EMU** araçlarını **TÜVASAŞ lisansları ile** üretmektir.

TÜDEMSAŞ

Ana Faaliyet Konusu

Vagon üretim çalışmasından bir görüntü

TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün bağlı ortaklıklarından birisi de TÜDEMSAŞ (Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii A.Ş) Genel Müdürlüğü olup, 1939 yılında Cer Atölyesi adı altında Sivas'ta kurulmuştur. 1975 yılında SİDEMAS (Sivas Demiryolu Makinaları Sanayii Müessesesi) adını, 1986 yılında TÜDEMSAŞ adını almıştır.

Vagon üretim sahasından bir görüntü

TÜDEMSAŞ'ta TCDD Genel Müdürlüğü'nün ihtiyacı olan muhtelif tipte yük vagonlarının imalatı, mevcut yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonları ile bu vagonlara ait her türlü yedek parça imalatı yapılmaktadır. Uzun yıllara dayalı iş tecrübesi, bilgi birikimi ve teknik donanımı sayesinde ihtiyaç duyulan her türlü yük vagonunu, kısa süre içerisinde ve büyük miktarlarda üretebilecek kapasitede olup, sahasında Türkiye'deki en büyük sanayi kuruluşudur.

TÜDEMSAŞ'ta üretilen vagon tiplerinden bazıları

TÜDEMSAŞ, aynı yıl içerisinde sipariş edilen 3-4 farklı tipte yük vagonunu, UIC (Uluslararası Demiryolları Birliği) standartlarına uygun olarak üretip, işletmeye hazır hale getirebilecek kapasiteye sahiptir.

TÜLOMSAŞ, TÜVASAŞ ve TCDD'ye ait tüm Servis ve Bölgelerde tamir edilen demiryolu araçları ile özel sektörün ihtiyacı olan,

- Tampon,
- Yaprak Susta,
- Fren Hava Hortumu
- Buraj Kazması
- Vidalı Koşum Takımı

gibi birçok yedek parça TÜDEMSAŞ'ta üretilmektedir.

Yedek parçalar

Vagon Üretim ve Onarım Gerçekleşmeleri

- 1953 yılından 30.09.2014 tarihine kadar 31 tipte toplam **21.007** adet vagonun üretimi gerçekleştirilmiştir.
- 1939 yılından 30.09.2014 tarihine kadar değişik tipte toplam **340.866** adet vagonun bakım, onarımı ve revizyonu gerçekleştirilmiştir.

Tablo 4. Yıllara Göre Vagon Üretimi ve Onarımı

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
2003-2014 Yılları Vagon Üretimi (Adet)											
135	15	306	418	574	604	700	400	435	480	630	330
2003-2014 Yılları Vagon Onarımı (Adet)											
2.649	2.270	1.748	2.157	1.760	2.282	2.385	2.668	2.520	2.505	2.200	1.747

**2014 Eylül sonu itibariyledir.*

Kalite Sistemleri ve Sertifikasyon Çalışmaları

TÜDEMSAŞ son yıllarda kalite sistemleri ve belgelendirme çalışmalarına önem vermiş, bu sistemlere yönelik sertifikasyon çalışmalarını tamamlayarak yurt içinde sektörün gerektirdiği her türlü sertifikayı almıştır.

- TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi
- TS 18001:2008 OHSAS İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi
- TS EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi
- EN 15085-2 Demiryolu Araçları ve Bileşenlerinin Kaynak Standardı

TÜDEMSAŞ Uluslararası Demiryolları Birliği (UIC) standartlarında vagon üretiyor olmakla birlikte, yeni üretilen vagonların Avrupa Birliği ülkelerinde sorunsuz çalışabilmesi ve Avrupa'ya ihracat yapabilmek için ihtiyaç duyulan, Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnameleri (TSI) sertifikasyon çalışmalarına başlamış olup, Rgns tipi yük vagonu için sertifikasyon belgesinin 2014 yılı sonu itibariyle tamamlanması hedeflemektedir.

Ayrıca Avrupa Birliği tarafından; yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonlarının yapıldığı tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarından istenmekte olan ECM (Entity in Charge of Maintenance/Bakımdan Sorumlu Birim) Bakım Yönetim Sistemi kapsamında Bakım Temini Fonksiyonu Sertifikasyonu çalışmalarına başlanmış olup, 2015 yılı sonu itibariyle tamamlanması hedeflemektedir.

Teknik Altyapı

TÜDEMSAŞ bünyesinde bulunan fabrikalar, sektörün gerektirdiği her türlü teknolojik tezgâhlara sahip olup (Yatay İşleme Merkezleri, CNC Torna Tezgahlar, CNC Tekerlek Tornaları, CNC Makas, CNC Abkant vb.), değişik yatırımlarla kendisini sürekli geliştirmektedir.

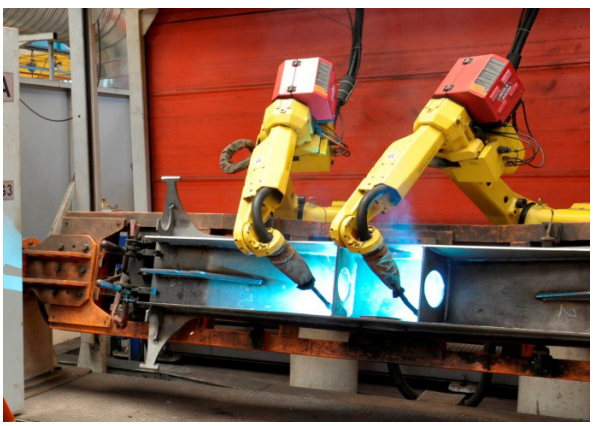

CNC tezgahlar

Boji robot kaynak ünitesi

Üretilen bojilerin kaynakları, 5 robot kolu tarafından 3 istasyonda yapılmaktadır.

Vagon Onarım Fabrikasında, onarımı yapılacak olan vagon bojilerinin kumlama işlemi otomatik olarak kabinli sistemle yapılmaktadır.

Otomatik boji kumlama tesisi

Test Üniteleri

Vagon Üretim Fabrikası bünyesindeki test istasyonlarında; yeni üretilen bojilerin statik testleri, vagonların ise fren testleri yapılmaktadır.

Vagon Onarım Fabrikası bünyesindeki test istasyonlarında ise, onarılan vagonların fren sistemleri ile fren sisteminin önemli alt bileşenlerinden valf ve regülatörlerin tamir ve bakımları yapılmakta ve modern test cihazları ile test edilmektedir.

Vagon Üretim Fabrikası Fren Test Merkezi

İstihdam Durumu (30.09.2014 itibarı ile)

Tablo 5. İşçi ve memur personel durumu

MEMUR (1 SAYILI CETVEL)	49
MEMUR (2 SAYILI CETVEL)	243
MEMUR TOPLAMI	292
DAİMİ İŞÇİ	1000
TOPLAM	**1292**

Tablo 6. Emekliliği hak eden personel

MEMUR (1 SAYILI CETVEL)	40
MEMUR (2 SAYILI CETVEL)	59
DAİMİ İŞÇİ	193
TOPLAM	**292**
YAŞ ORTAMALASI	42

2014 YILI FAALİYETLERİ

Vagon Üretimi

2013 yılında 475 adet olarak belirlenen vagon üretim programı, %32,6 artışla 630 adet vagona çıkarılmış ve %100 gerçekleşme sağlanmıştır.

2014 yılı üretim programı; 300 adet Falns tipi, 200 adet Zans tipi, 50 adet TSI şartlarına uygun Rgns tipi, 1 adet pnömatik Falns tipi (prototip) ve 1 adet Habillnss tipi (prototip) yük vagonundan oluşan, 5 ayrı tipte toplam 552 adet vagon olarak belirlenmiştir.

Bunlardan 300 adet Falns tipi cevher taşıma vagonunun tamamı; 1 adet pnömatik Falns tipi (prototip); 1 adet Habillnss tipi (prototip) yük vagonu ve 200 adet Zans tipi petrol taşıma vagonunun 30 adedinin üretimi gerçekleştirilmiştir.

Vagon üretim çalışması

300 Adet Falns Tipi CEVHER TAŞIMA VAGONU'nun tamamı 30.09.2014 itibariyle üretilmiştir.

Falns tipi Cevher Taşıma Vagonu

Toplamda 200 Adet üretilecek olan Zans Tipi SARNIÇ (Petrol Taşıma Vagonu) VAGONU'nun seri üretimine geçilerek 30.09.2014 itibariyle 30 adet üretilmiştir.

Zans tipi Petrol Taşıma Vagonu

50 Adet TSI Şartlarına Uygun Rgns Tipi KONTEYNER TAŞIMA VAGONU üretim hazırlıkları 30.09.2014 itibariyle devam etmektedir.

Rgns tipi Konteyner Taşıma Vagonu

Türkiye genelinde ve özellikle bölgede demiryolu yan sanayisinin yeni yeni oluşup gelişmeye başlaması ve sektörle ilişkili farklı iş kollarında (döküm, dövme, çelik konstrüksiyon işler gibi) tecrübeli firma sayısının az olması nedeniyle, yan sanayiden temin edilen ürünlerin parti teslimatlarında, standartlara uygun kalite ve zamanında teslimat yapabilme açısından ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar büyüyen üretim hedefinde sapmalara neden olmaktadır.

Ülkemiz 2023 Vizyonu demiryolu hedefleri arasında yer alan, yük vagonlarının üretim ve bakımında özel sektör payının artırılması hedefi doğrultusunda, ülkemizde yeni demiryolu sanayisinin geliştirilmesini sağlamak ve iş gücü eksikliğinden doğan açığı kapatabilmek için emek yoğun işler mahalli piyasaya ihale edilerek, alt yüklenicilere yaptırılmaktadır. Gelişen ve büyüyen demiryolu sanayisi sayesinde, önümüzdeki yıllarda küresel ölçekteki demiryolu pastasından daha fazla pay alınması hedeflenmektedir.

Vagon Onarımı (Sağlam Hale Getirme)

2013 yılı vagon onarımı 2.200 adet olarak gerçekleştirilmiştir. 2014 yılında vagon bakım, onarım ve revizyon programı bir önceki yıla göre %36,8 oranında artırılarak 3.010 adet olarak belirlenmiştir. 30.09.2014 tarihi itibarı ile 1.747 adedinin onarımı tamamlanmıştır.

Fals Tipi Cevher Taşıma Vagonunun Onarım Aşamaları

Vagon Onarım Tadilatı (Farklı Bir Hale Dönüştürme)

TCDD araç parkında atıl durumda bulunan 300 adet Gbs tipi Kapalı Vagon, ekonomiye yeniden kazandırılmak adına, TÜDEMSAŞ mühendislerince geliştirilen yeni bir proje ile konteyner taşıma vagonuna dönüştürülmeye başlanmıştır. Projenin 2014 yılının sonunda tamamlanması planlanmaktadır. Dönüşümleri tamamlanan 25 adet vagon fren ve boya aşamasına gelmiştir.

Gbs tipi vagon

Dönüştürülmüş vagonun boyadan önceki hali

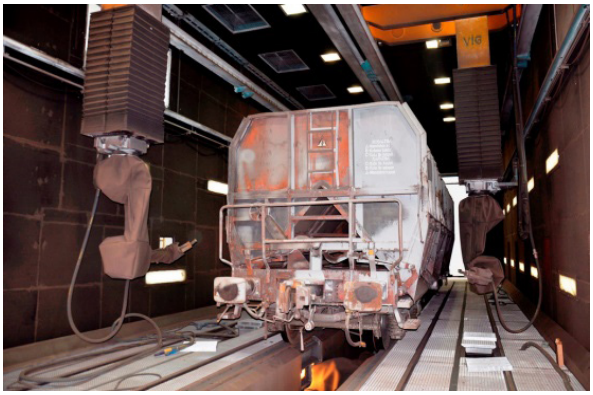
Yatırım Programı Gerçekleşmeleri

Tablo 7. 2014 yılı yatırım programı ve gerçekleşmeleri (TL)

PROJE	GERÇEKLEŞME
TEZGAH VE TESİS YENİLEME PROJESİ	
Boji Şasisi Döndürme Fikstürü	İhale aşamasında
Tünel Tip Sac ve Profil Kumlama Tezgahı	Sözleşmesi imzalandı
Elektrikli Vagon Kaldırma Krikosu	Sözleşmesi imzalandı
Yıkama Tezgahı ve Arıtma Tesisi (Valf ve Küçük Parçalar için)	Sözleşmesi imzalandı
Boji Yıkama ve Arıtma Tesisi	Sözleşmesi imzalandı
İDAME VE YENİLEME PROJESİ	**285.700**
Kalite Kontrol Alet, Cihaz ve Donanımları	12.990
Küçük Çaplı Alet, Cihaz ve Donanımlar	240.260
TSI ve ECM Sertifikasyonu Kapsamındaki Cihazlar	İhale aşamasında
Küçük Çaplı Bilgisayar yazılım ve donanım temini	32.450
Vinç	Sözleşmesi imzalandı
Büyük bakım ve Onarım İşleri	Sözleşmesi imzalandı
TOPLAM	**285.700**

Robotlu Vagon Kumlama Tesisi:

TÜDEMSAŞ'ta bakım, onarım ve revizyonları yapılmak üzere gelen tüm yük vagonlarının; yıkanması ve insan faktörü olmadan, robotlar yardımıyla kumlamasının yapılacağı tesis tamamlanmış olup, şu an test aşamasındadır. Tesis özellikleri ve yapacağı iş itibariyle Türkiye'de bir ilk olacaktır.

Kumlama robotları

Vagon kumlama tesisi

Kaynak Eğitimi ve Teknolojileri Merkezi:

Atıl durumda bulunan Pratik Sanat Okulu, TÜDEMSAŞ, TCDD ve özel sektör bünyesinde çalışan kaynakçıları eğitmek ve yeni kaynakçılar yetiştirmek üzere Kaynak Eğitimi ve Teknolojileri Merkezi olarak düzenlenmiş ve hizmet vermeye başlamıştır. Bu çerçeve de bugüne kadar TÜDEMSAŞ bünyesindeki 207 kaynakçı ile TCDD personeli 86 çalışanın eğitimleri tamamlanarak, EN 287-1 standardına göre belgelendirilmeleri sağlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde Kaynak Eğitim Merkezinde, karıştığı ufak çaplı suçlardan dolayı toplumdan soyutlanmış gençlere kaynakçılık eğitimi verilerek meslek edinmeleri sağlanıp, topluma yeniden kazandırılmaları hedeflenmektedir.

Kaynak eğitim merkezi

Kaynak eğitim merkezi

Boji Robot Kaynak Ünitesi:

TÜDEMSAŞ'ta üretilen yük vagonlarında kullanılan bojilerin kaynağı, 3 istasyonda toplam 5 adet kaynak robotu tarafından yapılmaktadır.

Boji robot kaynak ünitesi

Fabrika Sahalarının Modernizasyonu:

1 Mayıs 2013 tarihinde yürürlüğe giren Demiryollarının Serbestleştirilmesi Hakkındaki Kanunla birlikte gerekli alt mevzuat çalışmaları tamamlandığında, sektörde ciddi bir genişleme sağlanacağı ve pazara girecek yeni oyuncularla birlikte ciddi bir yük vagonu ihtiyacı doğacağı düşünülmektedir. Bunun yanında Avrupa ile uyum çerçevesinde ülkemizin imza koyduğu uluslararası anlaşmalar gereği, yeni üretilen yük vagonlarının TSI'a uygun olması gerekirken, eski yük vagonlarının bakım, onarım ve revizyonlarının ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında yapılması gerekecektir.

Bu teknik düzenlemelere hazırlık bağlamında; fabrika sahaları, kalite kontrol laboratuvarları modernize edilmiş, malzeme stok sahaları bir yandan genişletilirken, diğer yandan yenilenmiştir. Bu sayede TÜDEMSAŞ daha modern bir yapıya kavuşmuştur.

Bunun yanında uzun süredir bekleyen hareketsiz malzemeler ve tezgahlar ile hurdaların ekonomiye kazandırılması doğrultusunda çalışmalar yapılmıştır.

Malzeme stok sahalarının ve Laboratuvarların TSI ve ECM kapsamında yenilenmesi

2015-2019 HEDEFLERİ
Vagon Üretim Hedefi

Tablo 8. 2015-2019 yılları üretim hedefi (Adet)

VAGON TİPİ	2015 Yılı	2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı	2019 Yılı
Rgns Tipi Yük Vagonu	500	550	600	850	900
Falns Tipi (Cevher Taşıma) Vagonu	-	-	-	300	300
Zans Tipi (Petrol Taşıma) Vagonu	-	200	200	200	200
Talns Tipi Yük Vagonu	300	300	300	300	300
Zacens Tipi Yük Vagonu	200				
Habillnss Tipi (Alüminyum Kayar Yan Duvarlı) Yük Vagonu	-	100	200	200	200
Prototip Habillnss Tipi (Alüminyum Kayar Yan Duvarlı) Yük Vagonu	-	-	-	100	150
Prototip Pnomatik Falns (Cevher Taşıma) Yük Vagonu	-	-	-	-	-
Yeni Nesil Milli Yük Vagonu Projesi	-	2			
Sgns Tipi Yük Vagonu (Üçüncü Şahıslara)	200	200	200	350	400
TOPLAM	1.200	1.352	1500	2300	2450

İhracaat Hedefi

Tablo 9. 2015-2019 yılları ihracat hedeflerimiz (Adet)

VAGONU ONARIMI	2015	2016	2017	2018	2019
Vagon İhracat Hedefimiz	-	-	100	200	300
Boji İhracat Hedefimiz	-	-	200	400	600

Vagon Onarım Hedefi

Tablo 10. 2015-2019 yılları onarım hedefi (Adet)

VAGONU ONARIMI	2015	2016	2017	2018	2019
V0 –Revizyon Grubu Yük Vagonu-Hasar Onarımı-Vagon Tadilatı	3.020	3.020	3.020	3.000	3.000

Satış Kâr Hedefi

Tablo 11. 2015-2019 yılları satış-kar hedefi (Milyon TL)

YILLAR	2015	2016	2017	2018	2019
Satış Hasılatı	373,2	416,7	464,4	581,8	647,9
Kâr	13,8	14,9	17,9	22,4	24,9

Yatırım Hedefi

Tablo 12. 2015-2019 yılları yatırım hedefi (Bin TL)

YATIRIM	2015	2016	2017	2018	2019
(BİN TL)(Cari yıl fiyatlarıyla)	8.000	8.400	8.800	9.250	9.750

AR-GE ÇALIŞMALARI ve HEDEFLER

Proje tasarımı TÜDEMSAŞ mühendislerine ait, yeni bir konsept olarak geliştirilen ve 2011-2013 yılları arasında 780 adet üretilen Falns tipi cevher taşıma vagonuna pnömatik sistemler eklenerek geliştirme çalışması yapılmıştır. 1 adet prototip vagon üretilmiş olup işletme testlerine devam edilmektedir. Testler sonucu seri üretimine başlanacaktır.

Falns tipi Vagon

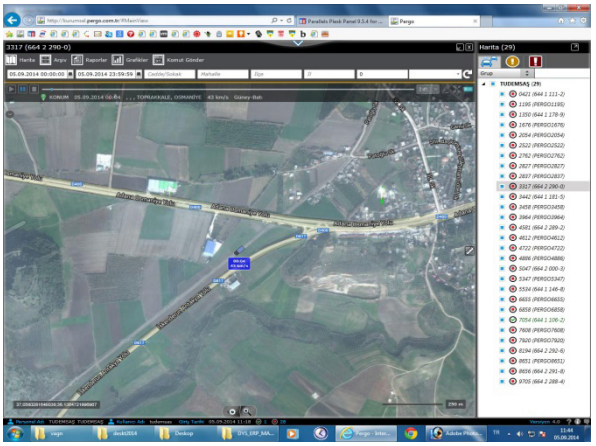
Proje tasarımı TÜDEMSAŞ mühendislerince yapılan, yeni nesil yük vagonu olarak geliştirilen Habillnss (Alüminyum Kayar Duvarlı) yük vagonunun prototipi üretilmiş, işletme testleri devam etmektedir. Testler sonucu seri üretimine başlanacaktır.

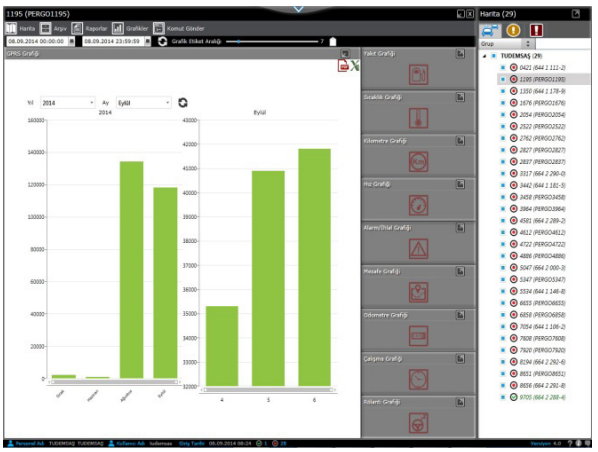

Habillnss tipi Vagon

Tasarımını ve seri üretimini yaptığımız vagonlar, Türk mühendislerince geliştirilen ve tamamı yerli üretim olan, uydu takip sistemleri ile takip edilmekte, işletme hızları, çalışma zamanları, çalışma bölgeleri gibi çeşitli veriler toplanarak karşılaşılan sorunlar, bu veriler ışığında analiz edilip, bu sorunlara dönük çözümler üretilmektedir.

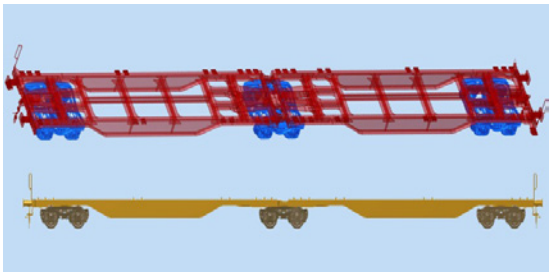

Vagon uydu takip sistemi

Milli Tren – Yeni Nesil Milli Yük Vagonu Projesi:

Ülkemizi önümüzdeki yıllarda, demiryolu teknolojisini üreten ve ihtiyacı olan ülkelere de ihraç eden bir ülke durumuna getirecek olan "Milli Tren Projesi" çalışmaları son hızla devam etmektedir.

"Milli Tren Projesi" nin içinde yer alan "Yeni Nesil Milli Yük Vagonu" projesinin proje yürütücüsü TÜDEMSAŞ'tır. TCDD koordinatörlüğünde, TÜDEMSAŞ Ar-Ge Dairesi Başkanlığı ve diğer ünitelerden çok sayıda teknik personel proje üzerinde çalışmaktadır.

**Yeni nesil milli yük vagonu-
(Sggmrs 90'Tipi Konteyner Taşıma Vagonu)**

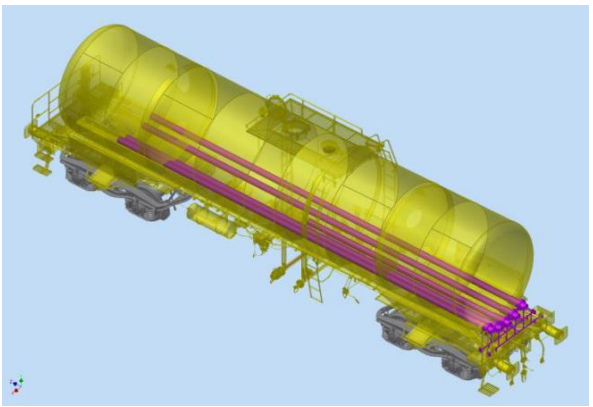
Yapılan çalışmalar sonucunda; İkiz Vagon, H tipi Yeni Nesil Boji ve Kompakt Fren Sistemi ile donatılacak olan **yeni nesil milli yük vagonunun** projelendirme ve prototip üretimi için ihale aşamasına gelinmiştir. Proje 2017 yılında tamamlanacaktır.

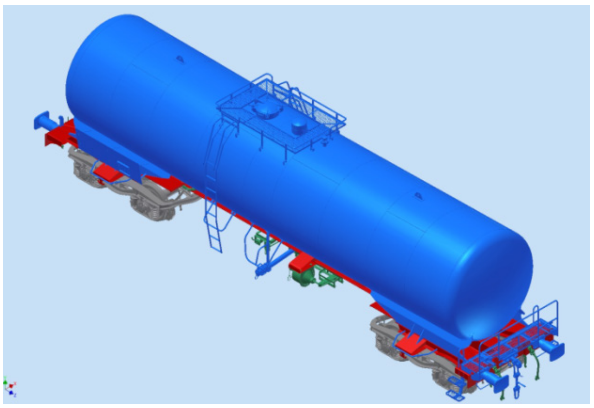
Ayrıca ülkemizin **2023 vizyonu** çerçevesinde gelecek yıllarda ihtiyaç duyulabileceği düşünülen çeşitli vagon tipleri için **Ar-Ge çalışmaları başlatılmıştır.**

Sgns 60'Bojili Platform Vagonu (2015)-Talns Tipi Cevher Vagonu (2015)

78 m^3'lük Zacens Tipi Sarnıç Vagonu (2015)-78 m^3'lük Zacens Tipi Sarnıç Vagonu (2015)

Sgns 45'Bojili Platform Vagonu (2016) -Sdgmns Semitreyler Taşıyıcı Vagon (2017)

Laags 40'Konteyner Taşıyıcı İkiz Vagon (2017)

Kalite Hedefleri

- Rgns vagonu için TSI (Karşılıklı İşletilebilirlik Şartları) belgesi almak. **Hedef Aralık 2014**
- ECM Bakım Yönetim Sistemi kapsamında *"Bakım Temini Fonksiyonu"* Sertifikası almak. **Hedef Aralık 2015**

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE ve FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Havacılık ve Uzay Teknolojileri, dünyada baş döndürücü bir hızla gelişmekte, gerek uluslararası gerekse kıtalararası entegrasyon ve bütünleşmede büyük rol oynamakta, hatta öncülük etmektedir. Havacılık sektörü, 2003 yılından itibaren yakalanan istikrar, alınan tedbirler ve serbestleşme politikası ile yılda ortalama %10'un üzerinde büyümüş ve bu büyüme, ülkemizin ekonomik gelişim ile zenginliğinde önemli bir aktör haline gelmesini sağlamıştır.

Hava ulaşımının geliştirilmesi; uluslararası ticaretin genişlemesini ve insanların daha hızlı ve kolay seyahat etmesini ve turizmin gelişmesini sağlamaktadır. Ayrıca modern ve güvenilir bir havacılık sistemi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki hedeflerinin gerçekleştirilmesine de katkı vermektedir.

Hava taşımacılığının ülkelerin istikbalinde taşıdığı önem çerçevesinde Bakanlığımız tarafından sektörün geliştirilmesi amacıyla köklü adımlar atılarak, havacılık faaliyetlerinin özel sektöre ve rekabete açılması sağlanmıştır. Rekabetin itici gücüyle büyük bir gelişim ve dönüşüm yaşayan sivil havacılığımız, başarı hikayesi ile dünya havacılığının odak noktası haline gelmiştir.

Bakanlığımız tarafından "sivil havacılık" alanında oluşturulan mevzuata uygun olarak geliştirilen politikalar çerçevesinde seyahat maliyetlerindeki düşme, havalimanlarının fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve modern bir çehreye kavuşturulması, yeni havalimanlarının dünyadaki rakipleriyle yarışacak nitelikte inşa edilmesi gibi faktörler sektöre ivme kazandırmıştır. "*Her Türk Vatandaşı Hayatında En Az Bir Kere Uçağa Binecek*" sloganıyla yola çıkılarak 2003 yılında başlatılan "Havacılıkta Serbestleşme Projesi" ile çapraz uçuşların canlandırılması sonucunda gerek taşınan yolcu sayısında gerekse uçuş sayısında önemli artışlar gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizdeki aktif havalimanı sayısı 2003 yılında 26 iken 2014 yılında 53'e, iç hatlardaki yolcu sayısı 7 kattan fazla bir artışla 2013'te 76,1 milyona, havayolunu kullanan toplam yolcu sayısı ise yaklaşık 4 kat artarak 2013 yılı sonunda 150 milyona ulaşmıştır. 2014 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla 129 milyon olan toplam yolcu sayısının 2014 yılı sonunda yaklaşık 170 milyona ulaşması beklenmektedir. 2003 yılında 162 olan toplam uçak sayımız bugün itibarıyla 422'ye, koltuk kapasitesi 27.599'dan 75.700'e ve kargo kapasitesi ise 302.737 kg'dan 1.393.632 kg'a ulaşmıştır.

"Türk Vatandaşının Dünyada Uçamayacağı Yer Kalmayacak" sloganıyla yurt dışı uçuş ağımızın geliştirilmesine yönelik atılımlar neticesinde Türkiye, dünyanın en yaygın uçuş ağına sahip ülkelerinden biri haline gelmiştir. Dış hat uçuşlarının geliştirilmesi ile dünyanın pek çok bölgesi havayolu ile ulaşılabilir kılınmıştır.

Sektörde istihdamda büyüme sağlanarak 2003 yılında 65.000 civarında olan çalışan sayısı, 2013 yılı sonu itibariyle 180.000'i aşmıştır. Bu gelişmelerin bir sonucu olarak son 10 yılda sektörün cirosu 2,2 milyar Dolardan 23,8 milyar Dolara ulaşmıştır.

Son 12 yılda havacılık dünyada yılda ortalama % 5 büyürken, Türkiye'de % 14,5 seviyesinde büyümüştür. Türkiye, dünya ortalamasının 3 katına yakın büyüme performansına sahiptir. Birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede havacılık sektöründe kriz yaşanırken, şirketler küçülmeye giderken, Türkiye'de havacılık sektörü büyümeyi sürdürmektedir. Türkiye taşınan ton*km ölçeğinde 2003 yılında dünya sıralamasında 30 uncu sırada iken 2013 yılında 15 inci sıraya, Avrupa'da ise 5 inci sıraya yükselmiştir.

Türkiye'de Kamu-özel sektör işbirliğiyle gerçekleşen yatırım projelerinde Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli son derece başarılı olmuştur. Bu modele birçok ülkede Türk modeli de denilmektedir. Bunun en önemli avantajı, devletin kasasından para çıkmadan yatırımların özel kesim tarafından gerçekleştiriliyor olmasıdır. Özellikle kamu ve özel kesimin işbirliği halinde bu projelerin gerçekleştirilmesi ülkemiz açısından gurur vericidir.

İstanbul/Atatürk, Antalya, Ankara/Esenboğa, Muğla/Dalaman, İzmir/Adnan Menderes, Muğla/Milas-Bodrum ve Kütahya/Zafer Havalimanları; Yap-İşlet-Devret modeli ile kamu kaynağı kullanılmadan gerçekleştirilmiş önemli terminal ve havalimanlarımızdır.

İstanbul Atatürk Havalimanı bugün itibariyle hava ulaşımında bağlanabilirlik artışı ile dünyada birinci konumdadır. İstanbul'un bu avantajlı konumunu pekiştirecek ve bir dünya merkezine dönüştürecek olan Yeni Havalimanının yapımına başlanılmıştır. Yaklaşık 10,2 milyar avro tutarındaki yatırım ve 22,1 milyar avro kira geliri olan bu devasa projenin ilk etabının 2017 yılında hizmete alınacak olması, İstanbul'un uluslararası bir aktarma merkezi olma konumunu güçlendirecektir. 2017 yılında uçuşların başlaması planlanan İstanbul Yeni Havalimanı, tüm fazlarıyla tamamlandığında yıllık 150 milyon yolcu kapasitesi ile dünyanın en büyük havalimanı olacaktır.

Halkımıza çağdaş ve en iyi koşullarda hizmet sağlama hedefi doğrultusunda; son üç yılda Kocaeli/Cengiz Topel, Kütahya/ Zafer, Şırnak /Şerafettin Elçi, Bingöl, Kastamonu ve Iğdır ile birlikte ülkemize 6 yeni Havalimanı daha kazandırılmıştır. 2015 yılında hizmete açılması planlanan Ordu-Giresun ve Hakkâri/ Yüksekova Havalimanlarının yanı sıra, Çukurova Havalimanının YİD modeli ile yapımına da devam edilecektir. Ayrıca, Esenboğa Havalimanına 3 üncü pist, İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanına 2 nci pist yapımı gerçekleştirilecektir.

Erzincan, Hatay, Elazığ, Adıyaman, Kars, Konya, Balıkesir, Mardin havalimanlarının terminal binaları yenilenmiştir. Ağrı, Van/ Ferit Melen ve Diyarbakır havalimanlarının terminallerinin yapımına devam edilmektedir. Bu yıl içerisinde Sinop ve Çanakkale havalimanlarının terminallerinin yapımına başlanılacaktır.

Kısa dönemde yapımı planlanan Balıkesir-Merkez, Kahramanmaraş ve Muş havalimanları ile ülkemiz havalimanlarının tamamına yakınında bir iyileşme sağlanmış olacaktır.

Sivil havacılık bakım, onarım ve eğitim hizmetlerinde ülkemizin uluslararası alanda üs olma hedefi doğrultusunda; İstanbul Atatürk ve Sabiha Gökçen Havalimanları başta olmak üzere, yeni bakım-onarım merkezleri hizmete girmiştir. Bu sayede AB ülkelerinin tescilindeki uçaklar da dâhil olmak üzere yabancı tescilli uçaklara bakım-onarım hizmetleri yüksek standartlarda sunulmaktadır.

Ülkemiz nüfusunun halen yüzde 90'ı, karayoluyla 100 kilometre seyahat ettiğinde bir havalimanına ulaşabilmektedir. Nüfusumuzun tamamına yakınının 100 kilometre mesafede seyahat ederek bir havalimanına ulaşması hedefini gerçekleştirmek için yeni havalimanları yapımına devam edilecektir.

2023 yılında dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girme hedefimiz doğrultusunda, havacılık sektöründeki faaliyetlerimizin havacılık ve uzay teknolojileri alanındaki çalışmaları da kapsayacak şekilde sürdürülmesi; milli bölgesel yolcu uçağımızın, ilk milli haberleşme uydumuzun ve gözlem uydularımızın kendi imkânlarımızla kendi tesislerimizde yapılması, havacılık ve uzay teknolojilerinin geliştirilmesi için bu yöndeki tüm faaliyetleri koordine edecek Türkiye Uzay Kurumu'nun kurulması önem arz etmektedir.

Her ilerleme beraberinde yeni ihtiyaçları getirmektedir. İlerlemenin; teknolojik yeniliklerin öncelikli uygulandığı ve buna mukabil kuralların sürekli değiştiği havacılık ve uzay sektöründe yaşanıyor olması, bir yandan ihtiyaçların çeşitliliğini arttırırken, diğer yandan da hiç vakit kaybedilmeden hayata geçirilmesi gibi büyük bir sorumluluğu beraberinde getirmektedir.

Uçuş Ağımız 3 Kat Büyüdü
İç Hat Seferleri
6 Havayolu 7 Merkezden
53 Noktaya
Dış Hat Seferleri
107 ülkede 236 noktaya
Sinop
Tekirdağ Çorlu
Atatürk
S.Gökçen
Zonguldak Çaycuma
Kastamonu
Amasya Merzifon
Gökçeada
Çanakkale
Kocaeli C.T.
Bursa Yenişehir
Balıkesir K.Seyit
Balıkesir Merkez
Zafer
Eskişehir And. Ünv.
Ankara Esb.
Nevşehir Kapadokya
Kayseri
Adnan Menderes
Uşak
Aydın Çıldır
Denizli Çardak
Süleyman Demirel
Konya
Milas Bodrum
Muğla Dalaman
Antalya
Gazipaşa Alanya
Adana
422
Uçak Filosu
422'ye ulaştı
75.700
Koltuk Kapasitesi
75.000'i aştı
162
2003 Uçuş Merkezleri

Ülke

2 ülke ile
ulaştırma
nlaşması
maktadır.

23,8 Milyar$

Son 11 yılda
Sektör Cirosu %982
artışla 24 Milyar $'a
yaklaştı

180.570

Sektörde İstihdam
Edilen Personel
180.000'i aştı

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

ÜLKEMİZİN DÜNYA HAVA ULAŞIM SEKTÖRÜNDEKİ YERİ

Dünya kıtalarının ortasında (Doğu-Batı/Kuzey-Güney ekseninde) yer alan Türkiye, coğrafi konumunun getirdiği üstünlük sayesinde, hava taşımacılığında stratejik olarak önemli bir yere sahip bulunmakta ve her geçen gün artan hava trafiği ile hava taşımacılığı yarışında önemini ortaya koymaktadır.

2013 yılı sonunda havalimanı yolcu trafiğine göre ülkemiz; Dünya'da Hindistan'ın ardından 11 inci, Avrupa'da ise İspanya'nın ardından 5 inci sırada yer almıştır.

2013 yılı sonunda havalimanı yolcu trafiğine göre Ülkemiz; Dünya'da Hindistan'ın ardından 11., Avrupa'da ise İspanya'nın ardından 5. sırada yer almıştır.

Türkiye, Dünya ve Avrupa Havalimanları toplam yolcu sayısı sıralamasında;

- 2008 yılında Dünyada 14 üncü sırada, 2012 yılında 12 nci sırada iken, 2013 yılında ise bir basamak yükselerek Hindistan'ın ardından 11 inci sıraya yerleşmiştir.
- 2003 yılında Avrupa ülkeleri arasında 7 nci sırada yer almakta iken, 2012 yılında 6 ncı sıraya, 2013 yılında ise İspanya'nın ardından 5 inci sıraya yerleşmiştir.

Tablo 1-2. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolcu Sıralaması (Bin)

DÜNYA YOLCU SIRALAMASI 2013	
ÜLKE	**TOPLAM**
ABD	1.455.716
Çin	757.220
İngiltere	231.853
Almanya	203.869
Brezilya	203.820
Japonya	199.239
Endonezya	170.915
Fransa	155.630
İspanya	154.332
Hindistan	153.036
Türkiye	**149.430**
Avusturalya	145.223
İtalya	143.881
Rusya	132.894
Kanada	116.518
Güney Kore	96.640
Tayland	96.428
BAE	91.985
Meksika	91.849
Malezya	81.425

AVRUPA YOLCU SIRALAMASI 2013	
ÜLKE	**TOPLAM**
İngiltere	231.853
Almanya	203.869
Fransa	155.630
İspanya	154.332
Türkiye	**149.430**
İtalya	143.881
Rusya	132.894
Hollanda	58.089
Norveç	53.005
İsviçre	39.757

(Kaynak: ENAC 2013 Raporu)

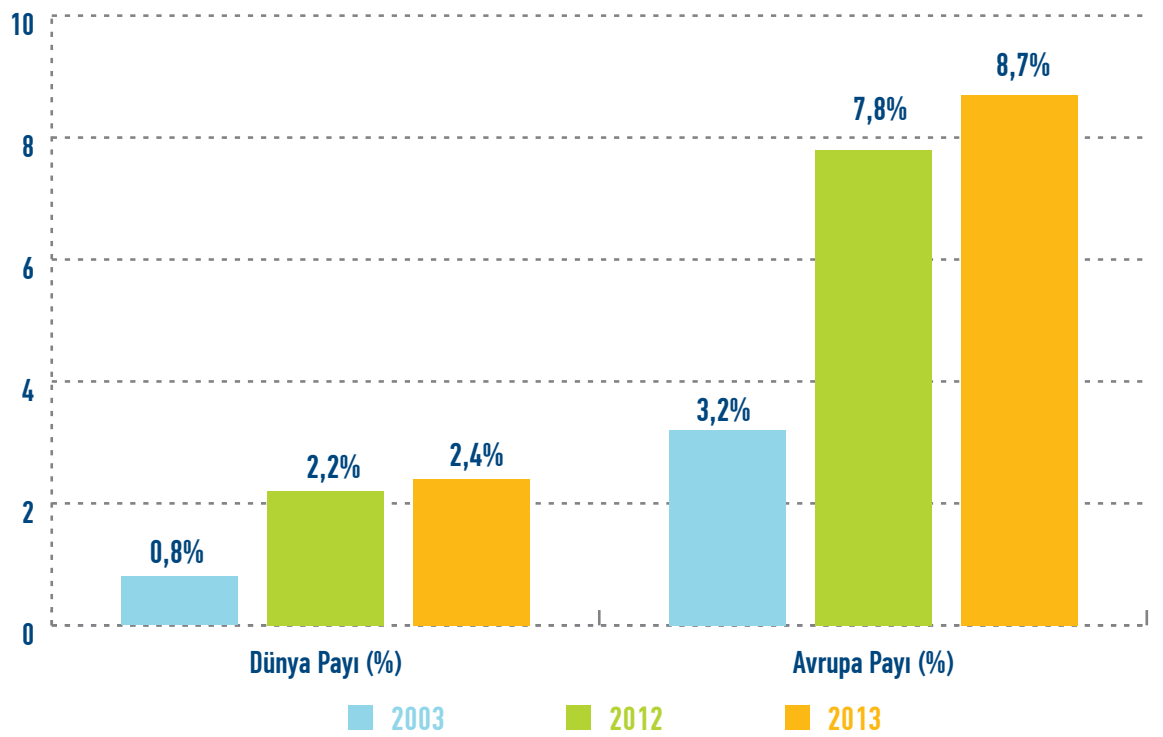
Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı

Yapılan projeler ve gelişmeler; havayolu sektörümüzün uluslararası alandaki başarısı ile aldığı mesafeyi açıkça gözler önüne sermektedir (Tablo 1-2, Grafik 1).

Böylece Türkiye'nin Dünya ve Avrupa havayolu yolculuklarındaki payı giderek yükselmiş ve 2013 yılında Dünyada % 2,4 yolcu payına, Avrupa'da ise % 8,7 yolcu payına erişilmiştir.

Özellikle Türkiye ekonomisinin kalbi konumunda bulunan İstanbul, 3.000 km yarıçaplı uçuş mesafesi içerisinde yer alan Avrupa, Asya ve Afrika'daki ülkelere durmaksızın uçuş yapma imkânı sağlamaktadır. Bu bakımdan İstanbul Atatürk Havalimanı, mevcut durum itibariyle doğal bir hub konumundadır.

Nitekim 2013 yılında yolcu sayısına göre hava ulaşımında bağlanabilirlik artışı ile Dünya'da birinci konumda olan İstanbul Atatürk Havalimanı, Dünyada 18 inci sırada, Avrupa'da ise 5 inci sıradadır (Tablo 3).

Grafik 1. Türkiye'nin Dünya ve Avrupa Havayolu Yolculuklarındaki Payı (%)

(Kaynak: 2003 yılı ACI, 2012-2013 yılları ENAC)

Tablo 3. İstanbul Atatürk Havalimanının Dünya ve Avrupa Havayolu Yolcu Sıralaması

Dünya Sıralaması	Havalimanı		Yolcu	Artış (%)	Avrupa Sıralaması
1	Atlanta	Hartsfield Int'l	94.4m	-1,1	
2	Beijing	Capital	83.7m	2,2	
3	London	Heathrow	72.4m	3,3	**1**
4	Tokyo	International	68.9m	3,2	
5	Chicago	O'Hare International	66.8m	3,5	
6	Los Angeles	International	66.7m	4,7	
7	Dubai	International	66.4m	15,2	
8	Paris	Charles de Gaulle	62.1m	0,7	**2**
9	Dallas/Fort Worth	International	60.5m	3,2	
10	Jakarta	Soekarno Hatta	60.1m	4,2	
11	Hong Kong	International	59.6m	6,1	
12	Frankfurt	International	58.0m	0,9	**3**
13	Singapore	Changi	53.7m	4,9	
14	Amsterdam	Schiphol	52.6m	3	**4**
15	Denver	International	52.6m	-1,1	
16	Guangzhou	Balyun International	52.5m	8,6	
17	Bangkok	Suvarnabhumi	51.4m	-3,1	
18	İstanbul	Atatürk International	51.2m	13,8	**5**
19	New York	JFK	50.4m	2,3	
20	Kuala Lumpur	International	47.5m	19,1	

(Kaynak: ENAC World Wide Air Traffic-2013 Raporu)

İç Hat, Dış Hat, Toplam Uçak ve Yolcu Sayısındaki Artış Oranları

Uçak Trafiğinde %184 Artış

2003 yılında üst geçişlerle birlikte hizmet verilen uçak trafiği 529.205 olarak gerçekleşirken, bu rakam 2013 yılı sonunda %184 artarak 1.504.973'e ulaşmıştır. 2014 Eylül sonu gerçekleşmesi bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,8 artışla 1.269.113'tür (Grafik 2).

Ülkemiz 2013 yılında yolcu sayısına göre Dünyada ilk 20 büyük havalimanı arasında İstanbul Atatürk Havalimanı 18. sırada, Avrupa'da ise 5. sırada yer aldı.

İç Hat Yolcu Sayısında %732'lik Artış

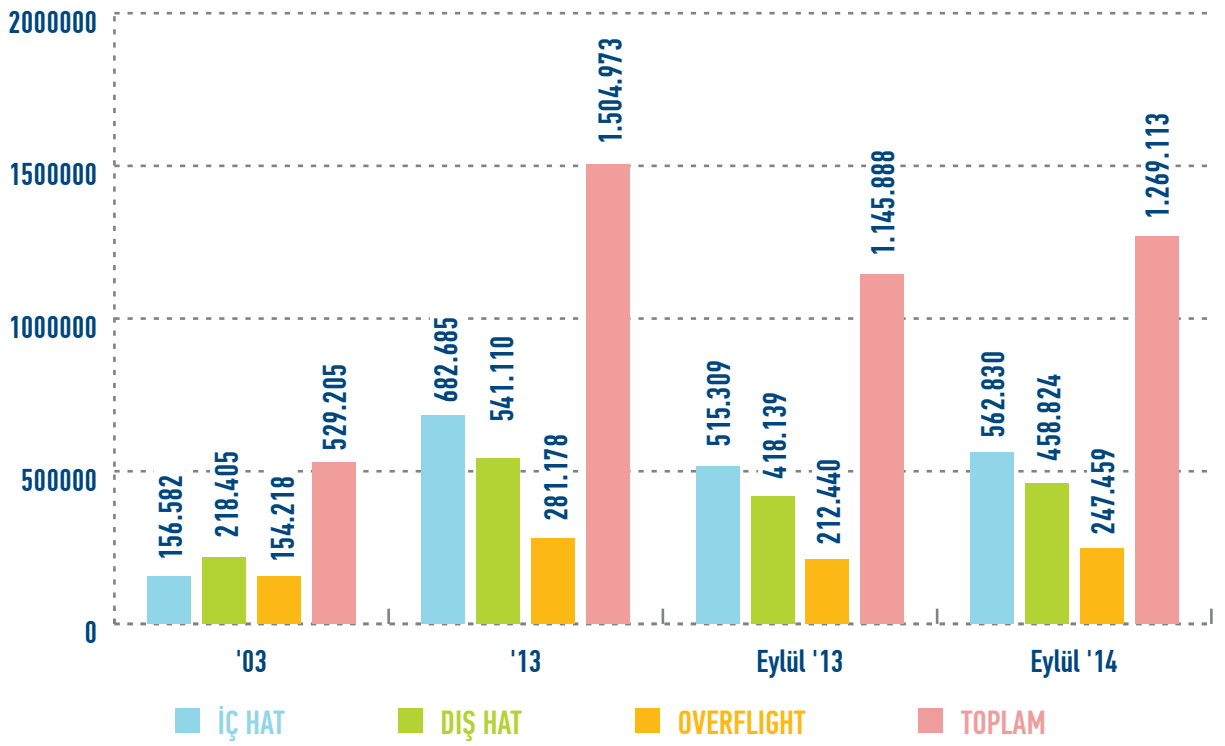
İç hat yolculuklara olan talep son 11 yılda kesintisiz sürmüştür. 2003 yılında 9 milyon 147 bin olan iç hat yolcu trafiği, 2013 yılı sonunda % 732 oranında artarak 76 milyon 149 bin'e ulaşmıştır.

2014 Eylül ayı sonu gerçekleşmesi bir önceki yılın aynı dönemine göre % 12,4 artışla 64.383.053'tür (Grafik 3).

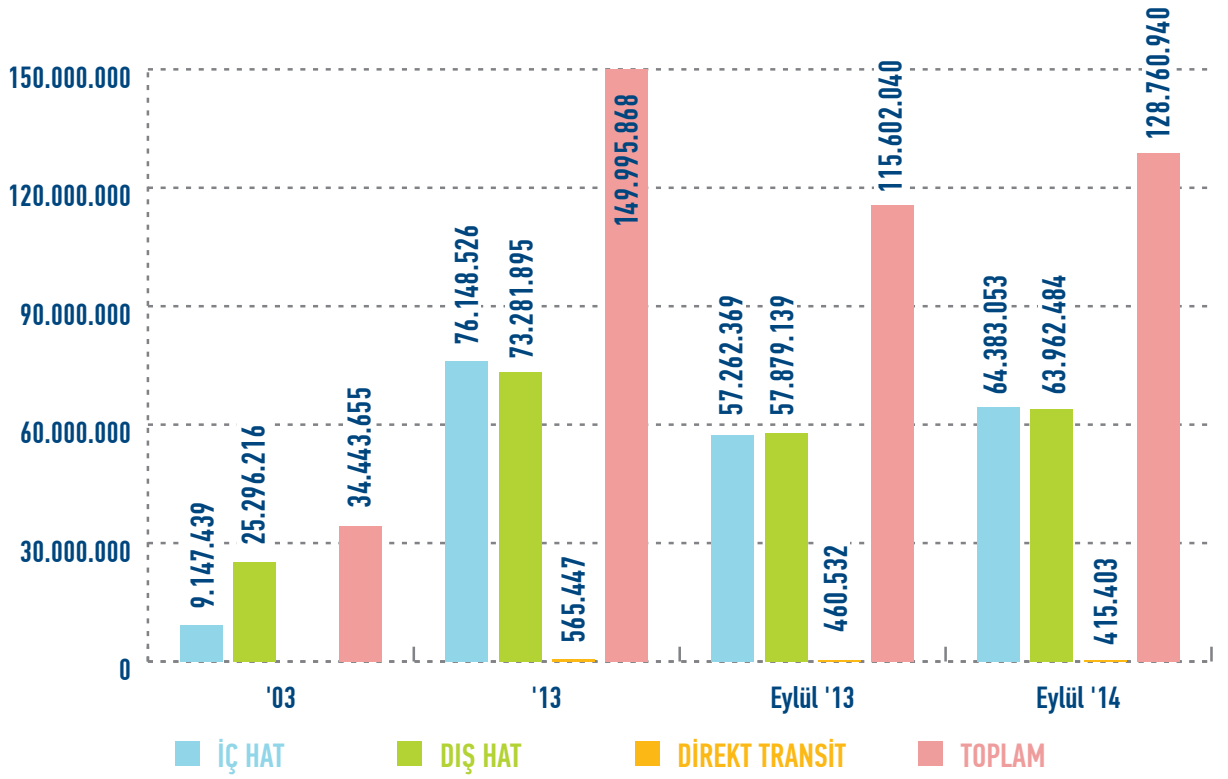
Toplam Yolcu Sayısında %335'lik Artış

2003 yılında 34 milyon 444 bin olan toplam yolcu trafiği (direkt transit dâhil), 2013 yılı sonunda % 335 artarak 149 milyon 996 bin'e ulaşmıştır.

2014 Eylül ayı sonu gerçekleşmesi bir önceki yılın aynı dönemine göre % 11,4 artışla 128.760.940'tır (Grafik 3).

Grafik 2. Toplam Uçak Trafiği

Grafik 3. Toplam Yolcu Sayısı

2013 yılında İstanbul Atatürk Havalimanı liderliğini korumuştur;

2013 yılı sonu iç hat yolcu trafiğine göre yapılan sıralamada; (Grafik 4)

1. İstanbul Atatürk Havalimanı (17.218.672 iç hat yolcu, % 23 pay ile)
2. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı (11.928.074 iç hat yolcu, % 16 pay ile)
3. Ankara Esenboğa Havalimanı (9.369.832 iç hat yolcu, % 12 pay ile)

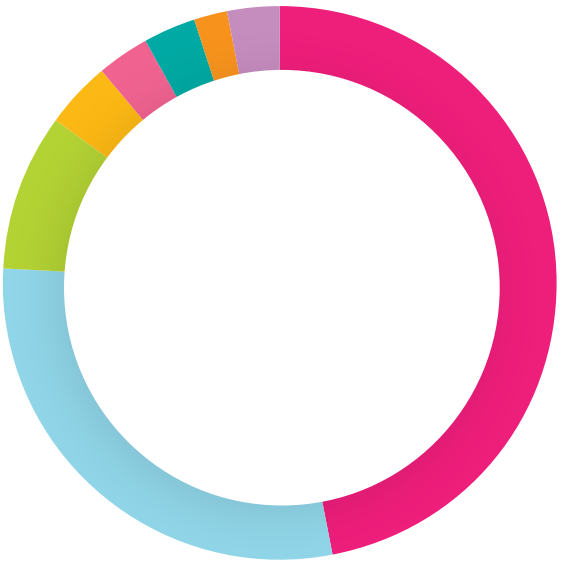
2013 yılı sonu dış hat yolcu trafiğine göre yapılan sıralamada ise; (Grafik 5)

1. İstanbul Atatürk Havalimanı (34.079.118 dış hat yolcu, % 47 pay ile)
2. Antalya Havalimanı (21.492.138 dış hat yolcu, %29 pay ile)
3. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı (6.593.688 dış hat yolcu, % 9 pay ile) yer aldı.

	%
İstanbul Atatürk	23
İstanbul Sabiha Gökçen	16
Ankara Esenboğa	12
İzmir Adnan Menderes	10
Antalya	7
Adana	5
Trabzon	3
Diyarbakır	3
Muğla Milas- Bodrum	2
Gaziantep	2
DİĞER	17

Grafik 4. İç Hat Yolcu Payları-2013

	%
İstanbul Atatürk	47
Antalya	29
İstanbul Sabiha Gökçen	9
Muğla Dalaman	4
İzmir Adnan Menderes	3
Muğla Milas Bodrum	3
Ankara Esenboğa	2
DİĞER	3

Grafik 5. Dış Hat Yolcu Payları-2013

2003-2014 YILLARI ARASINDA FAALİYET GÖSTEREN İŞLETMELER

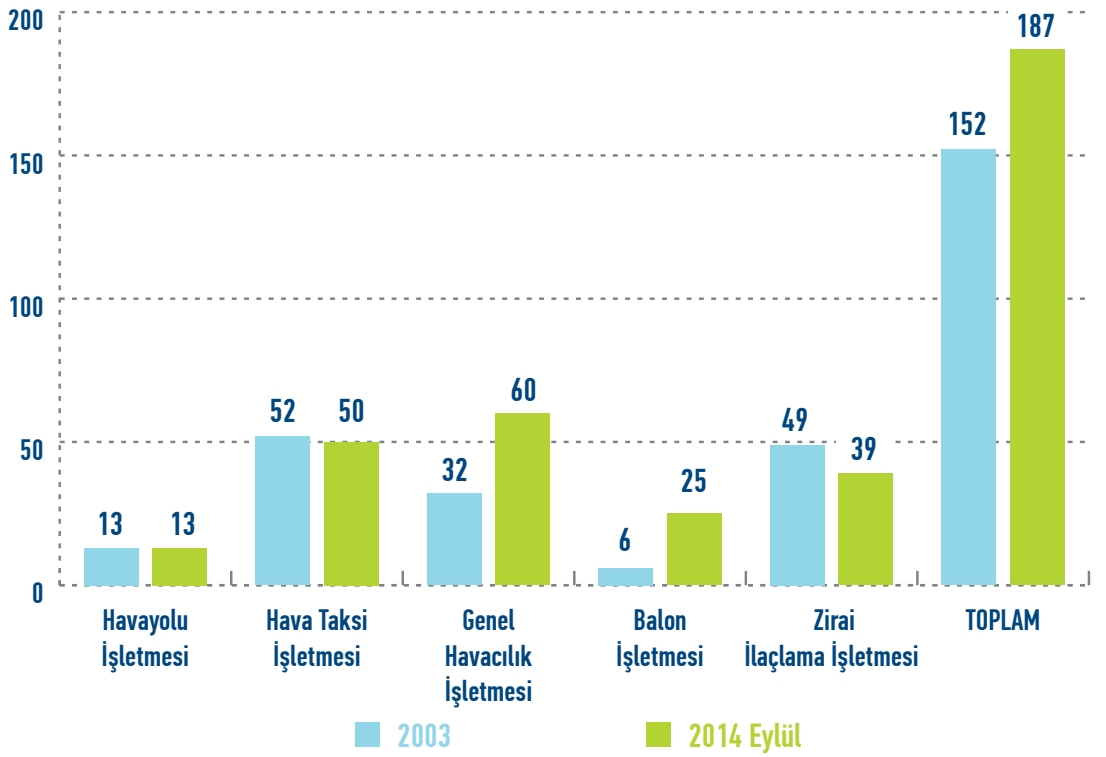
HAVA TAŞIMA İŞLETMELERİ

Hava Taşıma İşletmelerinde %23'lük artış

Sivil havacılık sektöründeki gelişmelerle birlikte Hava Taşıma İşletmeleri sayısı %23,03'lük bir artışla 2014 Eylül sonu itibariyle 187'ye ulaşmıştır (Tablo 4, Grafik 6).

Tablo 4. 2003 - 2014 Hava Taşıma İşletmeleri

	2003	2014 (Eylül)	Artış- Azalış %
Havayolu İşletmesi	13	13	0,00%
Hava Taksi İşletmesi	52	50	-3,85%
Genel Havacılık İşletmesi	32	60	87,50%
Balon İşletmesi	6	25	316,67%
Zirai İlaçlama İşletmesi	49	39	-20,41%
TOPLAM	152	187	23,03%

Grafik 6. Hava Taşıma İşletmeleri

BAKIM-EĞİTİM İŞLETMELERİ

Sivil havacılık sektöründeki gelişmelerle birlikte Bakım ve Eğitim İşletmelerinde de artış yaşanarak işletme sayısı 105'e ulaşmıştır (Tablo 5).

Bakım-Eğitim İşletmelerinde %163 artış

Tablo 5. 2003 - 2014 Bakım-Eğitim İşletmeleri

	2003	2014 (Eylül)	Artış- Azalış %
Bakım Organizasyonu	19	62	226%
Uçuş Eğitim Organizasyonu	21	29	105%
Tip Eğitim Organizasyonu		14	
TOPLAM	40	105	163%

HAVA ARACI VE YOLCU/KARGO KAPASİTELERİ

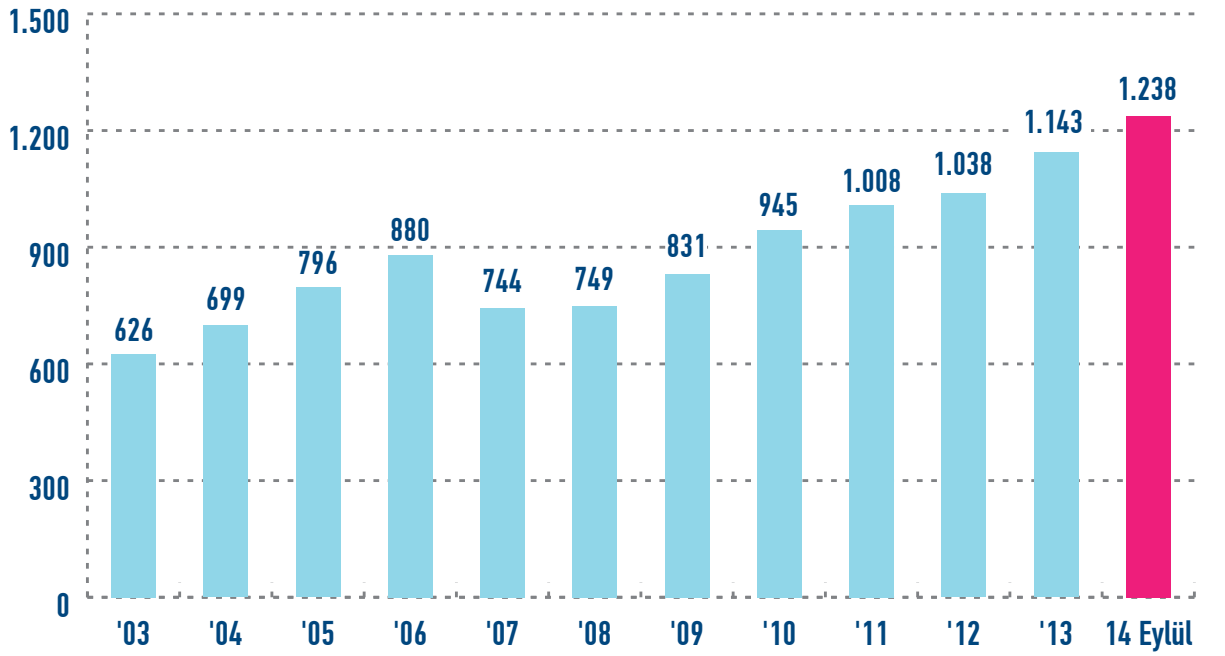
Son 11 yılda yolcu uçağı 162'den 422'ye, koltuk kapasitesi 27.599'dan 75.700'e, kargo kapasitesi ise 302.737 kg'dan 1.393.602 kg 'a ulaşmıştır (Tablo 6, Grafik 7-8-9-10).

Tablo 6. 2003-2014 Hava aracı ve Yolcu/Kargo (Kg) Kapasiteleri

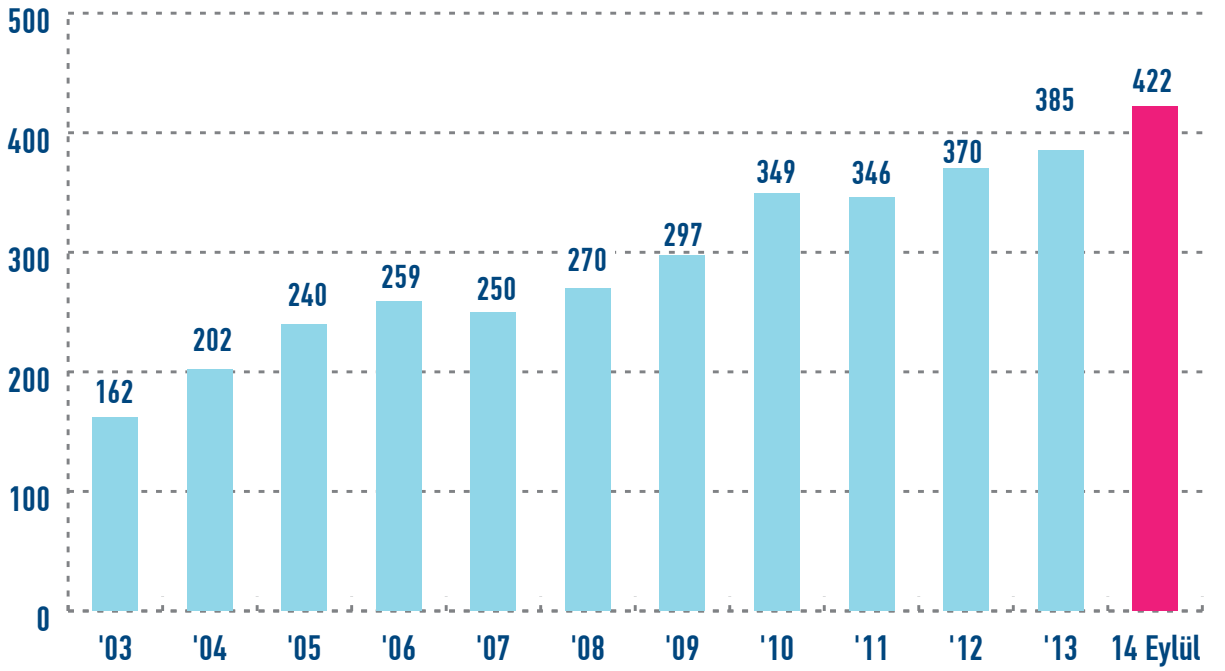

	Havayolu			Hava Aracı Sayıları				
	Uçak Sayısı	Koltuk Kapasitesi	Kargo Kapasitesi (Kg)	Hava Taksi	Genel Havacılık	Balon	Zirai Mücadele	Toplam
2003	162	27.599	302.737	131	162	34	137	**626**
2004	202	34.403	471.734	129	202	36	130	**699**
2005	240	39.903	649.562	157	240	36	123	**796**
2006	259	42.335	873.539	192	259	43	127	**880**
2007	250	40.185	962.539	243	129	44	78	**744**
2008	270	43.524	1.093.096	223	136	57	63	**749**
2009	297	47.972	1.121.108	254	153	67	60	**831**
2010	349	56.638	1.118.933	244	196	97	59	**945**
2011	346	55.662	1.136.866	244	241	108	69	**1008**
2012	370	65.208	1.264.513	198	243	167	60	**1038**
2013	385	66.639	1.639.130	214	283	203	58	**1143**
2014*	422	75.700	1.393.602	220	321	213	62	**1238**

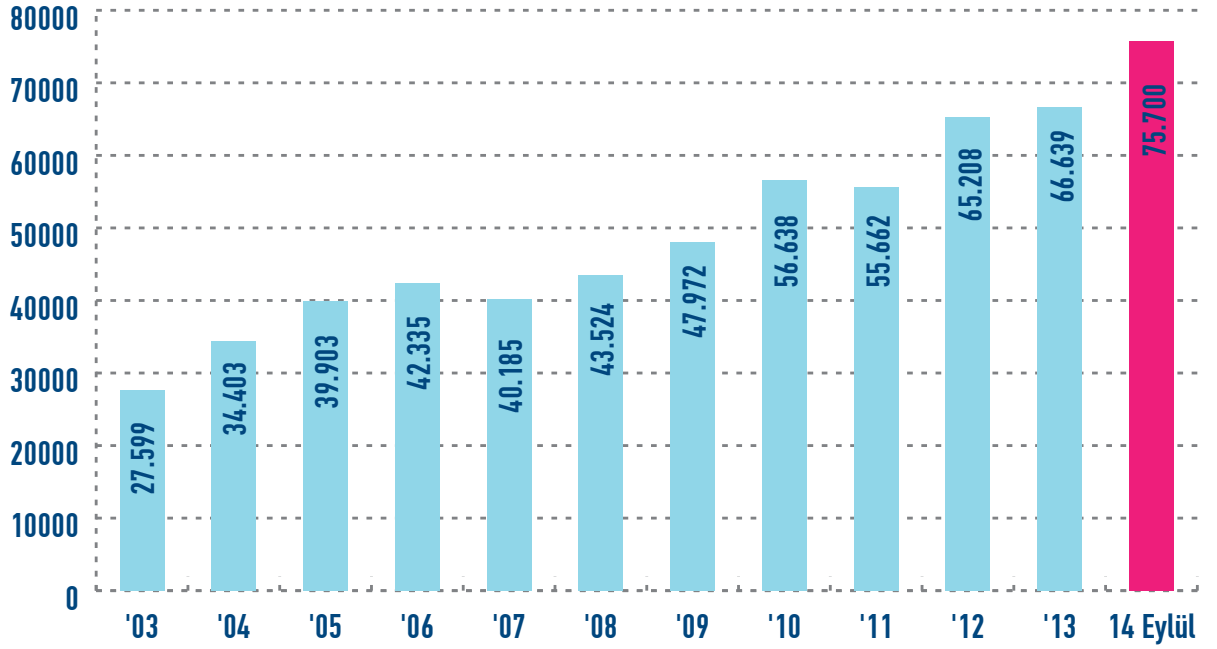
**2014 Eylül sonu itibariyledir.*

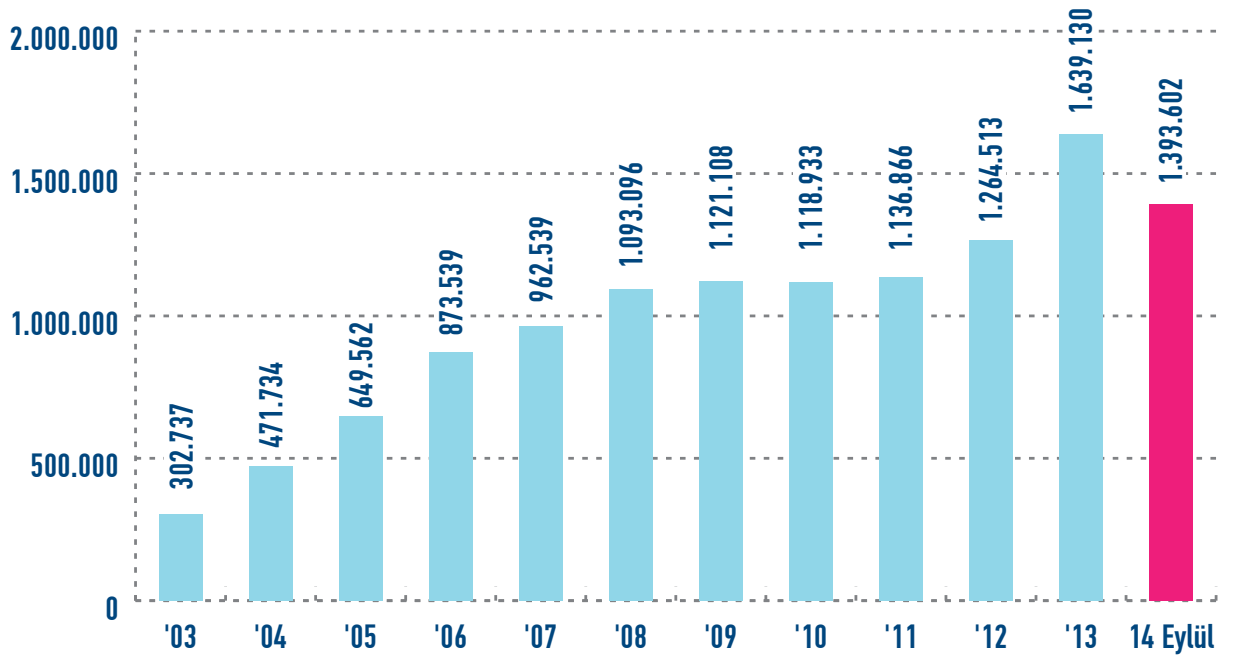
Grafik 7. Toplam Hava Aracı Sayısı

Grafik 8. Uçak Sayısı

Grafik 9. Koltuk Kapasitesi

Grafik 10. Kargo Kapasitesi

YER HİZMETLERİNDE ÇALIŞMA RUHSATI VERİLEN ŞİRKETLER

2003 yılından itibaren toplam 672 çalışma ruhsatı verilmiş ve 2014 Eylül sonu itibariyle A, B ve C grubu çalışma ruhsatı verilen şirket sayısı 47'ye ulaşmıştır (Tablo 7).

Tablo 7. Ruhsat Verilen Şirketler

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Verilen Çalışma Ruhsatı	28	19	4	30	39	157	125	91	43	29	43	64
Çalışma Ruhsatlı Şirket Sayısı												
A Grubu*	2	2	2	2	2	3	4	4	4	3	3	3
B Grubu*	14	14	14	13	13	12	11	13	13	14	16	16
C Grubu*	21	22	22	25	27	29	26	27	28	29	28	28
TOPLAM	**37**	**38**	**38**	**40**	**42**	**44**	**41**	**44**	**45**	**46**	**47**	**47**

**2014 Eylül sonu itibariyledir.*

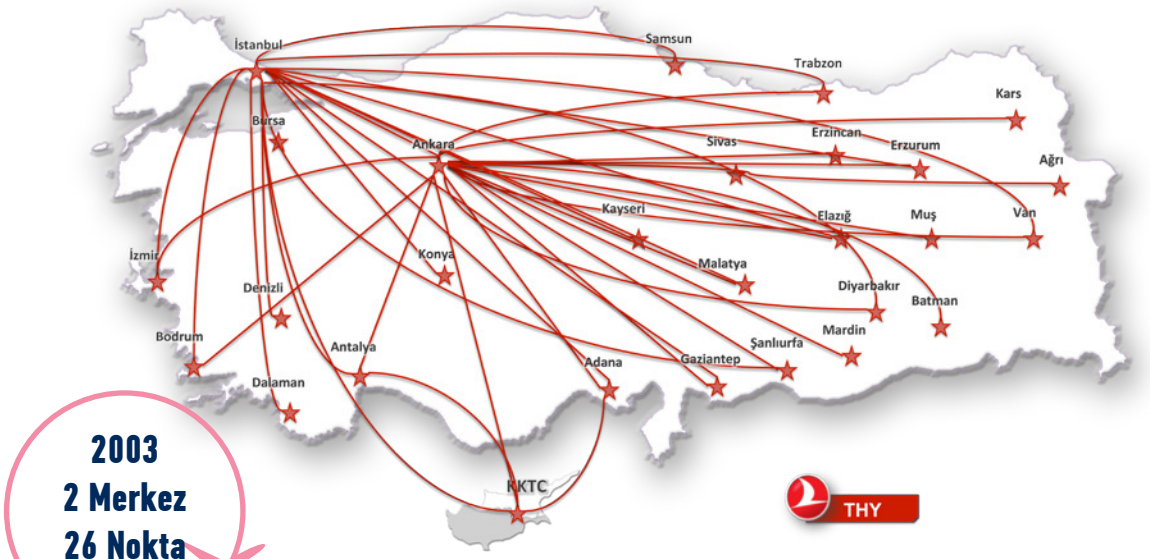
**A Grubu Çalışma Ruhsatı:* En az üç uluslararası trafiğe açık havaalanında teşkilatlanarak hava taşıyıcılarına yer hizmeti yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

**B Grubu Çalışma Ruhsatı:* Yer hizmet türlerinin tamamını veya bir kısmını kendileri için yapacak hava taşıyıcılarına her bir hizmeti yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

**C Grubu Çalışma Ruhsatı:* Temsil, gözetim ve yönetim, uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi, ikram servis ile uçuş operasyon hizmetini yapmak üzere yetkilendirilmiş olanlar.

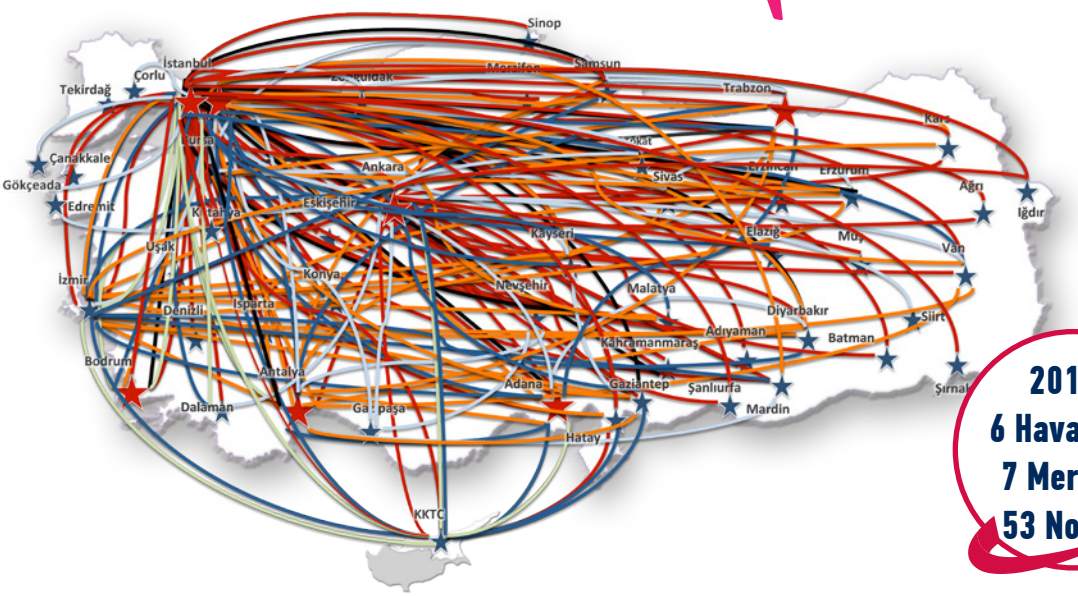
Harita 2. İç Hat Uçuş Haritası

2003
2 Merkez
26 Nokta

Hava Sahamız Adeta Havayolu Ağıyla Örüldü

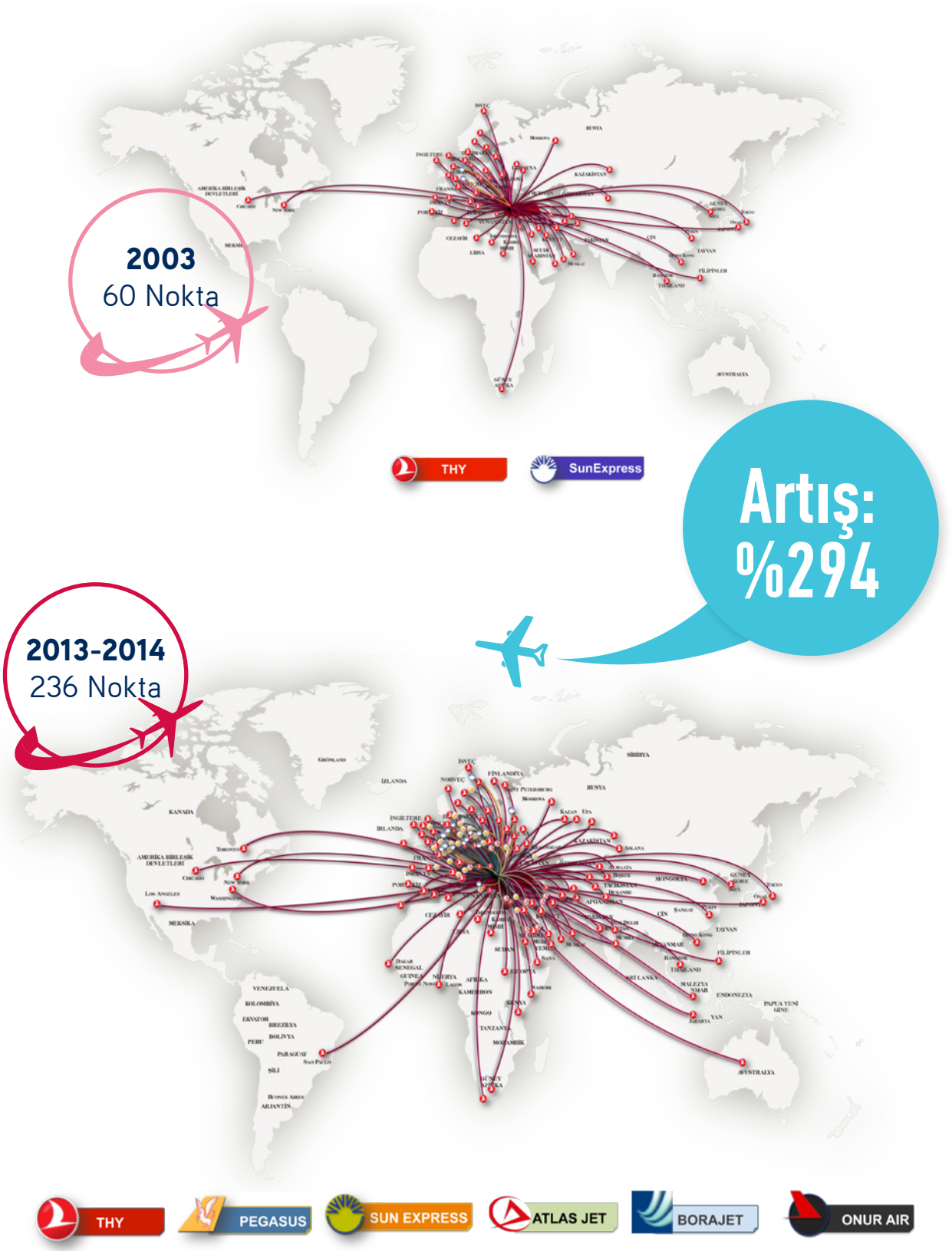
İç hatlarda Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi TÜRKİYE

2014
6 Havayolu
7 Merkez
53 Nokta

THY PEGASUS SUN EXPRESS ATLAS JET BORAJET ONUR AIR

Harita 3. Dış Hat Uçuş Haritası

HAVACILIK SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM VE CİRO

Havacılık sektörünün 2003 yılında 65.000 personel ve 2,2 milyar ABD Doları olan büyüklüğü, 2013 yılı sonu itibariyle 180.000 personel ve 23,8 milyar ABD Dolar'ına ulaşmıştır (Tablo 8-9-10-11).

Tablo 8. Havacılık Sektöründeki İstihdam ve Ciro Miktarı

YILLAR	PERSONEL SAYISI	CİRO MİKTARI
2003	65.000	3.060.000.000 TL 2,2 Milyar Dolar
2010	133.407	23.207.830.000 TL 14,9 Milyar Dolar
2011	151.694	32.651.181.000 TL 17,2 Milyar Dolar
2012	167.161	38.147.264.000 TL 21,4 Milyar Dolar
2013	180.570	50.787.246.000TL 24 Milyar Dolara Yaklaşmıştır.

Son 10 yılda sektörde istihdam edilen personel sayısında %177,8 , Sektörün Toplam Ciro miktarında %981,8 oranında artış yaşanmıştır.

Tablo 9. Dünya-2013 Yılı

Personel	Ciro
58,1 Milyon	2,4 Trilyon $

Tablo 10. Türkiye-2013 Yılı

Personel	Ciro
180.570	23,8 Milyar $

Tablo 11. Yıllara Göre Artış Oranları (2003-2013)

Personel	Ciro
177,8 %	981,8 %

SEKTÖREL DENETİMLER

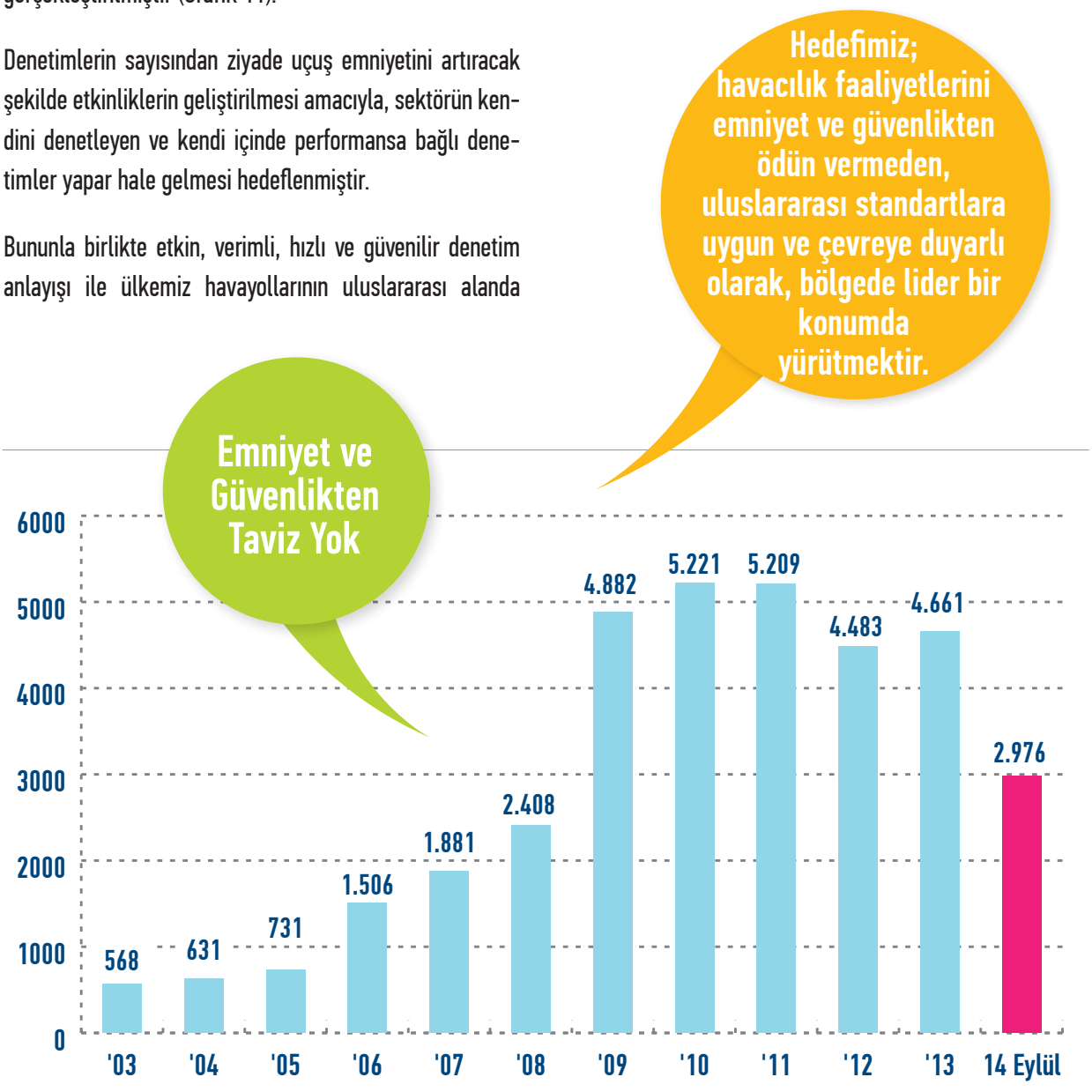
Ülkemizde, sivil havacılık alanında kural koyma, denetleme ve yaptırım uygulama faaliyetlerinden sorumlu SHGM, havacılık faaliyetlerini emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı olarak bölgede lider bir konumda yürütme hedefi bağlamında, 2013 yılında toplam 4.661 ve 2014 Eylül sonu itibariyle de 332 adet SAFA, 94 adet SANA, 2.550 adet diğer denetimler olmak üzere toplam 2.976 denetim gerçekleştirilmiştir (Grafik 11).

Denetimlerin sayısından ziyade uçuş emniyetini artıracak şekilde etkinliklerin geliştirilmesi amacıyla, sektörün kendini denetleyen ve kendi içinde performansa bağlı denetimler yapar hale gelmesi hedeflenmiştir.

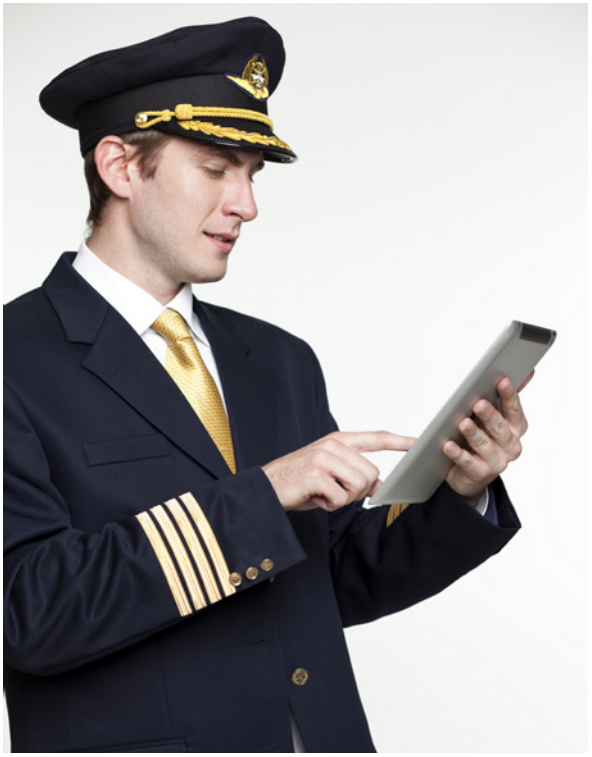
Bununla birlikte etkin, verimli, hızlı ve güvenilir denetim anlayışı ile ülkemiz havayollarının uluslararası alanda bulgu ortalamalarının düşürülmesine yönelik olarak gerçekleştirilen SAFA-SANA denetimlerine hız verilmiş olup, ulusal hedef belirlenerek sektörün bu hedef doğrultusunda önleyici tedbirler alması amacıyla takip sistemi hayata geçirilmiştir.

(*SAFA: Safety Assesment of Foreign Aircraft:* Yabancı Tescilli Uçaklara yapılan emniyet denetlemesi,

SANA: Safety Assesment of National Aircraft: Yerli Tescilli Uçaklara yapılan emniyet denetlemesi)

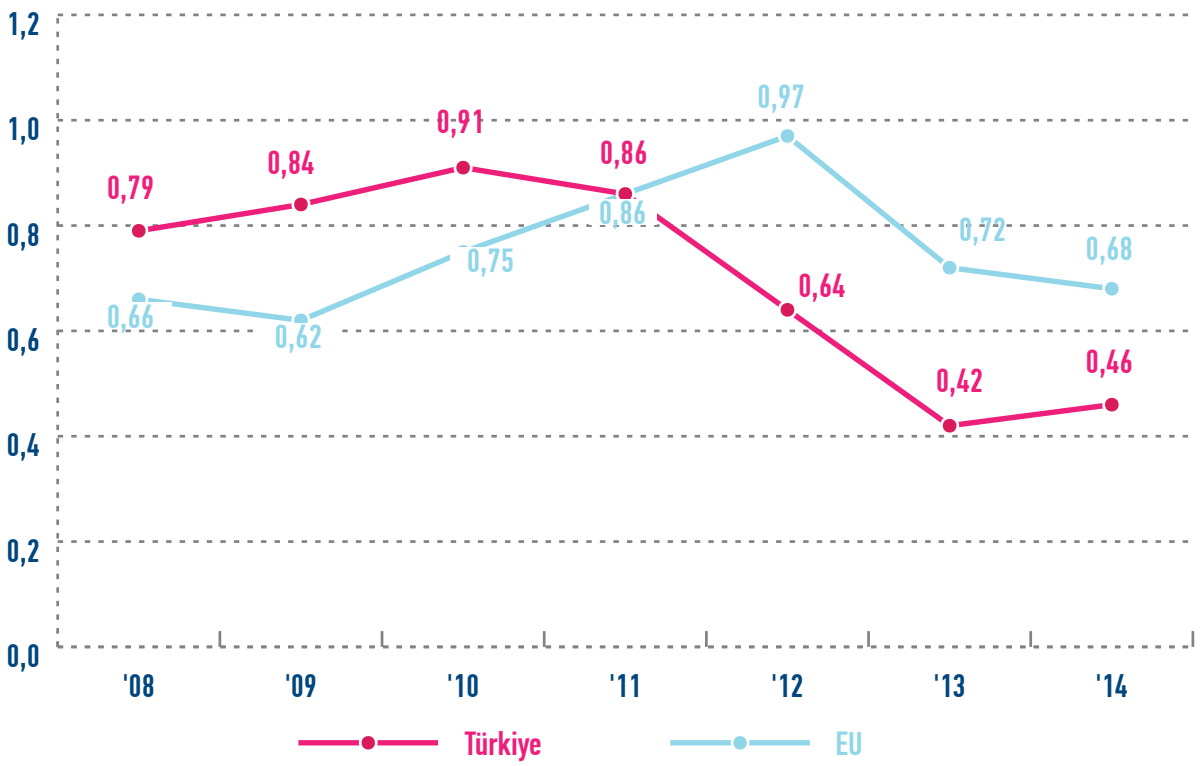
Grafik 11. Sektörel Denetimler

Türk Tescilli uçakların Emniyet Değerlendirme oranı, EU tescilli uçaklardan % 25 daha iyi durumdadır.

Yapılan etkin ve yoğun denetimler ile SAFA puanı Avrupa Birliği üye ülkelerinin Haziran 2014 tarihi itibariyle 0,68 olan değerinden daha iyi bir değer olan 0,46 değerine ulaşmıştır (Grafik12).

Denetçilerimiz, artık Uluslararası Kuruluşların denetimlerinde rol almaya başlamıştır.

Grafik 12. 2008-2014 SAFA Bulgu Oranları

(Kaynak: (European Aviation Safety Agency) Avrupa Havacılık Emniyeti Ajansı SAFA Program Koordinatörlüğü

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

Ülkemizde, sivil havacılık alanında kural koyma, denetleme ve yaptırım uygulama faaliyetlerinden sorumlu SHGM, havacılık faaliyetlerini emniyet ve güvenlikten ödün vermeden, uluslararası standartlara uygun ve çevreye duyarlı olarak bölgede lider bir konumda yürütme hedefi bağlamında politika ve düzenlemelere devam etmektedir. Bu politikalar çerçevesinde ülkemizin yakalamış olduğu başarılarını sürdürebilirliğini teminen sektörün gelişimine katkı sağlamak amacıyla ücret tariflerinde herhangi bir değişikliğe zorunlu olmadıkça gidilmemektedir.

Ülkemizin uluslararası sivil havacılık organizasyonları olan, EUROCONTROL Geçici Konsey Başkanlığı, ECAC, ICAO Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu, JAA TO ve D-8 Başkan Yardımcılığı görevlerini etkin bir şekilde yürütmektedir.

Ayrıca, Kurucu üyesi olduğumuz ICAO'nun en üst karar organı olan ve 1950 yılından beri temsil edilmediğimiz, ICAO Konseyi'ndeki 36 üye ülkeden biri olmak amacıyla, 2016 yılında yapılacak seçime ülkemiz aday olmuştur. Konsey üyeliğimiz, Uluslararası kuruluşlarda etkin rol alınması ve dünya sivil havacılığına yön vermesi ile sektörümüzün rekabet gücünün arttırılması bakımından büyük önem taşımaktadır.

Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne (ICAO) üye 191 ülke ile anlaşma imzalanması hedefi çerçevesinde, Hava Ulaştırma Anlaşması bulunan ülke sayısını 162'ye çıkarmış, böylece 236 noktaya havayolu ile doğrudan bağlantı kurabilen bir ülke haline dönüşmüştür. 2014 yılı sonuna kadarda 165 ülke ile anlaşma sağlanması beklenmektedir.

Emniyet ve güvenlikten ödün verilmeden Denetim faaliyetlerinde kalitatif bir yaklaşım benimsenerek etkinlik düzeyinin arttırılması sağlanmış ve bu uygulama sonucu olarak hava aracı emniyet denetimlerinde ülkemiz, hava aracı bulgu ortalaması; 0,68 AB ortalamasından çok daha iyi bir seviye olan 0,46 değerine ulaşmıştır.

Ayrıca Sivil Havacılık faaliyetleri düzenleme ve denetleme faaliyetlerinin yanı sıra uygulamaya konulan projelerle, Sivil Havacılık alanında Dünya ölçeğinde elde ettiği başarılara yenilerinin eklenmesi sağlanmıştır.

Uçulmayan güzergahlara yönelik uçuşların teşvik edilmesi, uçuş rotalarının kısaltılması, denetleme faaliyetlerinin

bağımsız denetim kuruluşlarına devredilmesi, pilot ve teknisyenlerin dil yeterliliklerinin arttırılması, lise ve üniversitelerde sivil havacılık eğitimlerinin verilmesi ve yaygınlaştırılması, havalimanlarındaki X-RAY operatörlerinin sertifikasyonu, amatör havacılık faaliyetlerinin özendirilmesine yönelik düzenlemeleri gibi çok sayıda yeni uygulamalar hayata geçirilmiştir. Havacılık güvenliğinin -siber tehditlere karşı uygulamalar dahil- geliştirilmesi; güvenlik cihazlarının etkin planlanması, Hava ulaşım ağı planlaması, havalimanı ağı planlaması, sürdürülebilir teknik ve teknolojilerin kullanılması, hava sahasının planlanması, insan kaynakları planlaması, stratejik unsurlarda teknolojik yatırımlar, AR-GE faaliyetlerinin planlanması, havalimanlarına erişilebilirlik, KOİ (Kamu-Özel Sektör İşbirliği) uygulamaları sonucu bu gelişmenin gelecek yıllarda da devam etmesi beklenmektedir.

Deniz uçağı seferlerinin kıyı kentlerimizi içerecek şekilde yaygınlaştırılması, sıcak hava balonlarının su üzerinde ve gece uçuş yapabilmesi gibi, hem sivil havacılığımızın hem de turizm sektörünün gelişimine katkı sağlayacak projeler olarak görülmektedir. Çevreye ve insana duyarlı sürdürülebilir sivil havacılığı tesis etmek amacıyla hayata geçirilen "Yeşil Havaalanı" ve "Engelsiz Havaalanı" projelerinde çok önemli mesafeler kat edilmiştir. Bu çalışmalar neticesinde, Engelsiz Kuruluş Sertifikası alan işletme sayısı 44'e ulaşırken, Yeşil Kuruluş Sertifika sayısı da 63'e ulaşmıştır.

Teknolojik gelişmelerin sivil havacılık faaliyetlerinde etkin kılınması çerçevesinde, yerli uçak üretiminde ilgili kurumlar ile yapılan işbirliği sayesinde sertifikasyon sürecine yönelik önemli ilerlemeler kaydedilmiş olup, İnsansız Hava Araçlarının (İHA) sivil amaçla kullanımına yönelik yasal düzenlemenin hayata geçirilmesi pek çok ülkeden daha önce olması bakımından önem taşımaktadır. Ülkemiz kendi tasarımı olan insansız hava araçları; ANKA, BAYRAKTAR ve KARAYEL'i, ilk askeri eğitim uçağı HÜRKUŞ'u sivil sertifikasyon ile üretmiştir. Benzer stratejilerle milli bölgesel yolcu uçağımızın, yerli uydularımızın üretilebilmesi amacı ile gerekli çalışmalara hız verilmiştir.

Milli uydularımız RASAT ve GÖKTÜRK-2'den sonra yerli uydu yapımına ilişkin çalışmalara hız verilerek TÜRKSAT-6A haberleşme uydusu da milli imkânlarla Türkiye'de yapılacaktır. GÖKTÜRK-1 Programı kapsamında ülkemizin tam kapsamlı ilk Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi inşası tamamlanmış ve 2015 yılında hizmete verilecek hale gelmiş bulunmaktadır. Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde ülkemize ait haberleşme ve gözlem uydularının, montaj, entegrasyon ve test işlemleri yurtiçinde yapılabilecektir. Bir uydunun yörünge öncesi ihtiyaç duyabileceği tüm testler (Titreşim, Isıl Vakum, Kütle Özellikleri, Akustik, Anten, Güneş Paneli Açılımı vb.) bu Merkezde yapılabilecektir.

Bakanlığımızın 2023 ve 2035 hedefleri aynı zamanda Türkiye'nin gelişme parametreleri olacaktır. Söz konusu hedeflere ulaşılabilmesi için, havacılık ve uzay teknolojileri alanında en ileri teknolojilerin geliştirilmesi, üretilmesi ve yine kendi üreteceğimiz havacılık ve uzay araçlarında kullanabilmesi amacıyla; Ar-Ge'ye daha fazla ağırlık verilerek, ihracat amaçlı ve rekabetçi bir üretim yapısıyla bilim, teknoloji ve yenilik kapasitesinin geliştirilip, imalat sanayinde yerli girdi kullanımına dayalı ve yüksek katma değerli bir üretim yapısına geçilmesi hedeflenmektedir. Ülke ekonomisini, sanayisini, insan kalitesini etkileyen bilim ve teknoloji alanına verilen desteklerin her yıl kararlılıkla artırılmasına ve bu kapsamdaki mevcut planlamaların başta üniversitelerimiz olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarla koordine içinde yürütülmesine ve paylaşılmasına devam edilecektir.

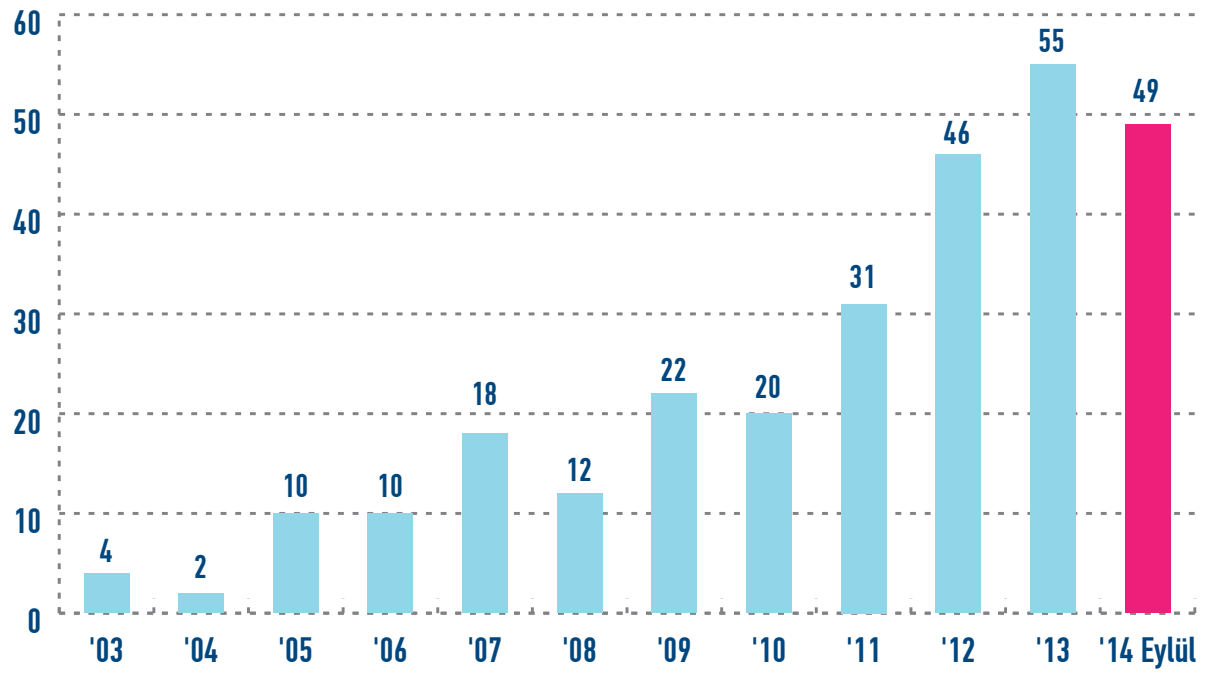
MEVZUAT ÇALIŞMALARI

Gelişen sivil havacılık sektörünün ihtiyaç ve beklentileri çerçevesinde uluslararası standartların en üst düzeyde uygulanması amacıyla mevzuat çalışmaları da tüm hızıyla sürmektedir. Uluslararası havacılık standartlarının ülkemizde en üst seviyede uygulanması amacıyla 12 yılda 279 adet yasal düzenleme hayata geçirilmiştir (Tablo 12- Grafik 13).

Tablo 12. 2003-2014 Yayımlanan Mevzuatlar

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Kanunlar			1						1	0	0	0
Yönetmelikler		1	2	7	6	2	1	3	5	9	14	5
Talimatlar vb	4	1	7	3	12	10	21	17	25	37	41	44
TOPLAM	**4**	**2**	**10**	**10**	**18**	**12**	**22**	**20**	**31**	**46**	**55**	**49**

**2014 Eylül sonu itibariyledir.*

Grafik 13. Yayımlanan Mevzuatlar

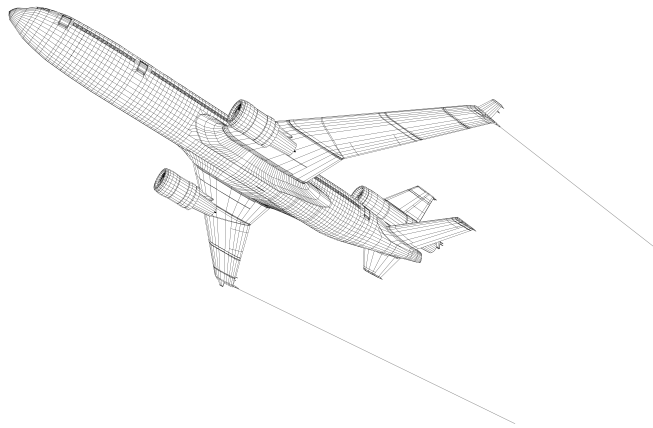
PROJE ve FAALİYETLER

655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımız yeniden yapılandırılmış olup, söz konusu KHK ile uzay teknolojileri ve sistemleri ile havacılık sanayisine ilişkin düzenlemelerin yapılması, havacılık sanayi ve uzay biliminin geliştirilmesi, standartların belirlenmesi amacıyla Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü ise 655 sayılı KHK kapsamında; hava meydanlarının plan ve projelerini hazırlama veya hazırlatma, onaylama ve hava meydanlarının altyapılarının inşaatını yapma veya yaptırma, yapımı tamamlananları ilgili kuruluşlara devretme faaliyetlerine devam etmektedir.

Öte yandan DHMİ Genel Müdürlüğü; Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılması yönünde çalışmalarını sürdürmektedir.

Ülkemizde havacılık teknolojilerinin geliştirilmesi ve sektörün desteklenmesi amacıyla gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz proje ve faaliyetler şunlardır:

MİLLİ BÖLGESEL YOLCU UÇAĞI

- Hem ülke ihtiyaçlarını karşılayacak, hem de tüm dünyaya pazarlanabilecek bölgesel yolcu uçağı modelinin belirlenerek Türkiye'de üretilmesi amacıyla, Milli Bölgesel Yolcu Uçağı Üretimi Projesinin Ön Fizibilite çalışması, Bakanlığımız koordinesinde ilgili Kurum/Kuruluş ve özel sektör katılımı ile tamamlanmıştır. Uçak üretiminde ortak olması muhtemel yerli ve yabancı firmalarla görüşmeler sürdürülmektedir.
- Milli Bölgesel Yolcu Uçağı Üretimi Projesi, Bakanlar Kuruluna sunularak Bakanlar Kurulundan bu konuda prensip kararı alınmıştır.

HAVACILIK MÜKEMMELİYET MERKEZİ

Havacılık sanayimizin geliştirilmesi için ihtiyaç duyulan test merkezleri, laboratuvarlar vb. altyapıların yer alacağı Havacılık Mükemmeliyet Merkezi kurulması için fizibilite çalışmalarına başlanılmıştır. Bu sayede;

- Havacılık sektörümüzün geliştirilmesi,
- Havacılık sanayimizin dünya ile rekabet edebilir hale getirilmesi ve
- Havacılık sanayini destekleyecek ekosistemin oluşturulması sağlanacaktır.

HAVAYOLU SEKTÖRÜ ALTYAPI VE ÜSTYAPI YATIRIMLARI

HAVALİMANLARI

2003-2013 YILLARI ARASINDA YAPILAN HAVALİMANLARI

Havacılık sektöründe 2003 yılı öncesi, sektördeki talep yetersizliği nedeniyle Bakanlar Kurulu Kararları'yla mevcut havalimanları hizmete kapatılmışken, Bakanlığımızca gerçekleştirilen mevzuat düzenlemeleri neticesinde 2003 yılında başlatılmış olan "Bölgesel Havayolu Taşımacılığı" uygulamaları ile uçak trafiğine kapalı bulunan havalimanları açılmış, uçak seferi bulunmayan hava limanlarına uçuşlar başlamış, bunun yanı sıra da öz kaynaklarımız ile sektöre yeni havalimanları kazandırılmıştır. Bu havalimanları;

- Sivas Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2003)
- Tokat Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2006)
- Uşak Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2006)
- Balıkesir-Merkez Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2007)
- Zonguldak Çaycuma Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2007)
- Sinop Havalimanı (Hava trafiğine yeniden açıldı) (2008)
- Bursa-Yenişehir Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2003)
- Erzurum Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2005)
- Çanakkale Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2007)
- Denizli-Çardak Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2007)
- Hatay Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2007)
- Şanlıurfa-GAP Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2008)
- Amasya-Merzifon Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2008)
- Antalya Gazipaşa havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2009)
- Çanakkale Gökçeada Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2009)
- Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2011)
- Aydın-Çıldır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Iğdır Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Zafer Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2012)
- Bingöl Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Şırnak-Şerafettin Elçi Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)
- Kastamonu Havalimanı (Sektöre yeni kazandırılan) (2013)

Şırnak-Şerafettin Elçi Havalimanı

2014 YILINDA YAPIMI DEVAM EDEN HAVALİMANLARI

Hakkari Yüksekova Havalimanı

Bölgenin coğrafi yapısı, ulaşım zorlukları ve stratejik konumu göz önüne alınarak bölgeye güvenli, kolay ve süratli ulaşımı sağlamak amacıyla, havalimanı yapılması planlanmıştır.

Havalimanı altyapı inşaatının yer teslimi 20.04.2010 tarihinde yapılarak inşaata başlanılmıştır.

Altyapı imalatlarında Eylül 2014 itibariyle %66,41 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Üst yapıda, İç Hatlar Terminal Binası ile diğer destek binaları yapımı işinin yer teslimi yapılarak, 29.04.2011 tarihinde işe başlanılmıştır.

Üstyapı imalatlarında Eylül 2014 itibariyle %91,73 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, her iki işin eş zamanlı olarak 2015 yılı ilk yarısında tamamlanması planlanmaktadır.

Hakkari Yüksekova Havalimanının fiziki özellikleri:

- Pist: 3.200x45 m
- Apron: 228x120 m
- Taksirut: 265x24 m
- Çevre Yolu: 9.311 m
- Terminal Binası: 6.600 m^2 kapalı alan,
- 1.000.000 yolcu/yıl

Ordu-Giresun Havalimanı

Ordu, Giresun ve yöresinin hava ulaşımı ihtiyacını karşılamak amacıyla ilk defa deniz üzerine dolgu yapılarak bir havaalanı yapılması planlanmıştır. Havaalanı inşaatı Altyapı ve Üstyapı inşaatı olmak üzere iki farklı ihale kapsamında devam etmektedir. 13.07.2011 tarihinde yer teslimi yapılarak, yapımına başlanan altyapı inşaatında Eylül2014 tarihi itibariyle %96 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, sözleşmeye göre iş bitim tarihi 08.04.2015'dir.

09.12.2013 tarihinde ihalesi yapılan üst yapı inşaatında ise Eylül 2014 tarihi itibariyle %11,62 mertebesinde fiziki gerçekleşme sağlanmış olup, sözleşmeye göre iş bitim tarihi 26.05.2015'dir.

Her iki işin eş zamanlı olarak 2015 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması planlanmaktadır.

Ordu Giresun Havalimanının fiziki özellikleri:

- Pist: 3.000x45 m (Batı-Kuzeybatı, Doğu-Güneydoğu)
- Apron: 240x120 m
- Taksirut: 250x24 m
- Terminal Binası: 20.000 m^2 kapalı alan (2.000.000. yolcu/yıl)
- Müştemilat : (Teknik blok kule, DHMİ hizmet binası vb.) 16.500 m^2 kapalı alan
- Toplam kapalı alan: 36.500 m^2

ETÜT PROJE AŞAMASINDA OLAN HAVALİMANI PROJELERİ

Rize Havalimanı Altyapı Tesisleri ve Müteferrik İşler İnşaatı İşi

Rize ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik tamamı deniz dolgusu üzerinde olacak bir havalimanı yapılması planlanmaktadır. Söz konusu havalimanında;

- 3000 x 45 m Pist
- 240 x 120 m Apron
- 250 x 24 m Taksirut
- Koruyucu Mendirek
- Çevre yolu ve tel örgüsü

İmalatları ile diğer altyapı tesislerinin yapılması planlanmaktadır.

Karaman Havalimanı Altyapı Tesisleri ve Müteferrik İşler İnşaatı İşi

Karaman ve yöresinin hava ulaşım ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak havalimanı yapılması planlanmaktadır.

Bu kapsamda havalimanı yapılmasına yönelik etüt proje çalışmaları devam etmektedir.

Siirt Havalimanı Altyapı Tesisleri ve Müteferrik İşler İnşaatı İşi

Mevcut Siirt havalimanının yetersiz kalması dolayısıyla Siirt Valiliğinin talebi üzerine Siirt iline yeni bir havalimanının yapımına yönelik çalışmalara başlanılmıştır.

Bu kapsamda yeni bir havalimanı yapılmasına ilişkin etüt proje çalışmaları devam etmektedir.

TERMİNALLER

2003-2014 YILLARI ARASINDA YAPILAN TERMİNALLER

- Gaziantep Havalimanı Terminal Binası (2005)
- Malatya Havalimanı Terminal Binasının Büyütülmesi (2005)
- Kayseri Havalimanı Dış Hatlar Terminali (2007)
- Trabzon Havalimanı İç Hatlar Terminali (2008)
- Batman Havalimanı Terminal Binası (2010)
- Diyarbakır Havalimanı Terminal Binasının Genişletilmesi (2010)
- Kayseri Havalimanı İç Hatlar Terminal Binası (2010)
- Malatya Havalimanı Terminali Aks İlavesi (2010)
- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Yeni İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminal Binası (2010)
- Erzincan Havalimanı Terminal Binası (2011)
- Hatay Havalimanı Terminal Binası (2011)
- Van Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Aks İlavesi (2011)
- Adana Havalimanı Çelik Konstrüksiyon Gelen Yolcu Salonu (2012)
- Elazığ Havalimanı Terminal Binası (2012)
- Adıyaman Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Kars Havalimanı Terminal Binası (2013)
- Konya Havalimanı Terminal Binası (2014)

Kars Havalimanı İç Hatlar Ve Dış Hatlar Terminal Binası Yapımı İşi

Kars Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi ile havalimanı, 35.946 m^2 büyüklüğüne sahip yeni terminal binasına kavuşmuştur.

Mardin Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Mardin Havalimanı hali hazırda 1.500 m^2'lik terminal binasında hizmet verirken; yapılan yeni terminal binası ile 33.150 m^2 büyüklüğünde yeni bir tesise kavuşmuştur.

Konya Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Mevcut terminal binası 5.166 m^2 olan Konya Havalimanı, 24.175 m^2 yeni bir terminal binasına kavuşmuştur.

Balıkesir-Koca Seyit Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Mevcut terminal binasında hizmet vermekte olan Balıkesir Koca Seyit Havalimanı, 23.000 m^2 yeni bir terminal binasına kavuşmuştur.

2014 YILINDA YAPIMI DEVAM EDEN TERMİNALLER

Van – Ferit Melen Havalimanı Terminal Binası Aks İlave Edilmesi İşi

Van-Ferit Melen Havalimanı Terminal Binasının 15 Aks büyütülmesi işinin yapımı 2011 yılında tamamlanmıştır. Ancak, 2011 yılında Van ilinde yaşanan deprem sonucunda eski terminal binası yıkımı gerektiğinden 2012 yılı yatırım programında "Van-Ferit Melen Havalimanı Yeni Terminal Binası Aks İlavesi ile Teknik Blok ve Kule Yapımı" adıyla yeni bir proje eklenmiştir. Proje kapsamında yeni terminal binasına 16 adet aks ilavesi ile birlikte yeni teknik blok ve kule yapımının 2015 yılı içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Ağrı Havalimanı Terminal Binası Yapımı İşi

Ağrı Havalimanı Terminal Binası Yapımı işinin tamamlanması neticesinde; 751 m^2 terminal binasında hizmet vermekte olan Ağrı Havalimanı, 23.000 m^2'lik bir terminal binasına kavuşmuş olacaktır. Projenin 2015 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası Ve Mütemmimleri İle Pat Sahalarının Yapımı

İş kapsamında; Apron ve Taksiyolu, Terminal Binası ve Mütemmimleri ile İtfaiye ve Garaj Binası ve Apron Bariyer Binası yapılmaktadır.

Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu yapımı işi tamamlanarak hizmete verilmiştir.

85.233 m^2 büyüklüğünde yapımı devam eden Diyarbakır Havalimanı Terminal Binası projesinin ise 2015 yılı ilk çeyreğinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Yine aynı iş kapsamında yapılmakta olan itfaiye ve garaj binası yapımının da 2015 yılı içerisinde tamamlanıp hizmete verilmesi beklenmektedir.

ETÜD-PROJE AŞAMASINDA OLAN TERMİNALLER

Sinop Havalimanı Terminal Binası Yapımı

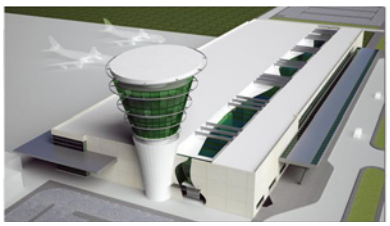
İşin kapsamında; 12.695 m^2 büyüklüğünde yeni bir iç ve dış hatlar terminal binası bulunmaktadır.

Çanakkale Havalimanı Terminal Binası Yapımı

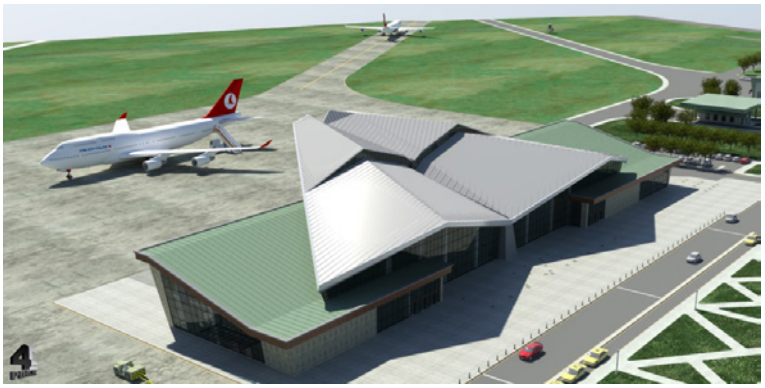

Çanakkale Havalimanına 10.800 m^2 büyüklüğünde yeni bir iç hatlar terminal binası, kule, apron ve bağlantı taksiyolu yapılması işlerini kapsayan projenin ön yeterlilik ihalesi 08.05.2014 tarihinde yapılmış olup; inceleme aşamasındadır.

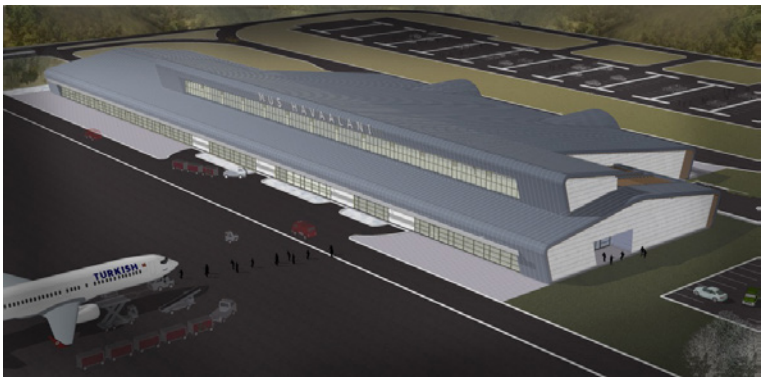
Balıkesir Merkez Havalimanı Terminal Binası Yapımı

2015 yılı Yatırım Programı teklifinde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmiş olup, işin kapsamında 6.175 m^2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası yapımı planlanmaktadır.

Muş Havalimanı Terminal Binası Yapımı

2015 yılı Yatırım Programı teklifinde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmiş olup, işin kapsamında 11.410 m^2 büyüklüğünde yeni bir terminal binası yapımı planlanmaktadır.

Kahramanmaraş Havalimanı Terminal Binası Yapımı

2015 yılı Yatırım Programı teklifinde Kalkınma Bakanlığına teklif edilmiş olan Kahramanmaraş Havalimanı Terminal Binasına ilişkin kamulaştırma çalışmalarına başlanılmıştır.

PAT SAHALARI

2003-2013 YILLARI ARASINDA YAPILAN HAVALİMANLARI PAT SAHASI YATIRIMLARI

- Adana Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2003)
- Dalaman Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2003)
- Gaziantep Havalimanı Alt yapı İnşaatı (2003)
- Atatürk Havalimanı Yeni Apron Yapılması ve PAT Sahalarının Onarımı (2003)
- Adnan Menderes Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2004)
- Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahası Büyük Onarımı ve Müteferrik İşler İnş. (2004)
- Trabzon Havalimanı Apron Tevsii ve Müteferrik İşler İnşaatı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Paralel Pisti ile Apron Bağlantı Yolları Yapımı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Paralel Pist ve Apron İkmali, Çevre Yolu Yapımı ve Pat Sahaları Aydınlatma Altyapısı İnşaatı (2004)
- Atatürk Havalimanı 18/36 Pist ve 06/24 Pisti 06 Tarafı Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi İşi (2004)
- Antalya Havalimanı II. Pist İnşaatı ve İlave Apron Yapımı (2005)
- Gökçeada Havalimanı Alt Yapı İnşaatı (2005)
- Esenboğa Havalimanı 03L-R / 21L-R Pist Başı Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi İşi (2006)
- Trabzon Havalimanı 11/29 Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi ve Regülatör Binası Yapımı (2006)
- Tokat Havalimanı 22/04 Pistinin Rehabilitasyonu İnşaatı (2006)
- Gaziantep Havalimanı Pistinin Standartlara Uygun Hale Getirilmesi İşi (2006)
- Sivas Nuri Demirağ Havalimanı Pist Genişletilmesi ve Müteferrik İşler İnşaatı (2006)
- Adnan Menderes Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Kahramanmaraş Havalimanı Pist Yaklaşma Işıklarının ICAO Standartlarına Getirilmesi (2007)
- Kars Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2007)
- Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Apron Genişletilmesi, Pist Sonu Cebi Yapılması (2007)
- Mardin Havalimanı Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2008)

- Hatay Havalimanı Alt Yapı İkmal İnşaatı (2008)
- Malatya Havalimanı Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı İnşaatı (2008)
- Antalya Havalimanı Askeri Pist Onarımı ve İlave Taksiyolları Yapımı (2008)
- Antalya Havalimanı 18/36 Pisti Paralel Taksiyolu Banket Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2008)
- Çanakkale Havalimanı Apron Büyütülmesi İşi (2008)
- Malatya Havalimanı Paralel Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi (2009)
- Elazığ Havalimanı Yeni Pist Yapımı ve Müteferrik İşler İnşaatı (2009)
- Samsun Çarşamba Havalimanı İlave Apron Büyütülmesi ve PAT Sahaları Onarımı İkmal İnşaatı (2009)
- Uşak Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Pist ve Apron Genişletilmesi, Pist Aydınlatılması (2010)
- Adana Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2010)
- Esenboğa Havalimanı Pistinin CAT III Standartlarına Getirilmesi İşi (2010)
- Kahramanmaraş Havalimanı PAT Sahalarının Genişletilmesi İşi (2010)
- Erzurum Havalimanı Pistinin CAT II Standartlarına Getirilmesi ve PAT Sahaları Onarımı, Tadili ve Apron Yapılması (2010)
- Siirt Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Pist Onarımı (2010)
- Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2010)
- Balıkesir Koca Seyit Havalimanı PAT Sahaları, Alt Yapı Tesisleri İnşaatı (2010)
- Iğdır Havalimanı Altyapı İkmal ve Müteferrik İşler İnşaatı (2011)
- Atatürk Havalimanı 05/23 Pist Onarımı ve Uzatılması İşi (2011)
- Antalya Havalimanı Paralel Taksiyolu Yapımı ve Bağlantı Taksiyolu Yapımı (2011)
- Erzincan Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (2011)
- Konya Havalimanı Apron Yapımı (2011)
- Ağrı Havalimanı Pist Genişletmesi (2011)
- Eskişehir Havalimanı PAT Sahalarının Geliştirilmesi (2011)
- Trabzon Havalimanı Apron Büyütülmasi (2012)
- Mardin Havalimanı Pist Genişletmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2012)
- Adıyaman Havalimanı Pist Genişletilmesi ile Apron ve Taksiyolu Yapımı (2012)
- Kastamonu Havalimanı PAT Sahaları Onarım ve Tevsii (2012)
- Bingöl Havalimanı Altyapı İkmal ve Müteferrik İşler (2012)
- Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi (2013)
- Tekirdağ-Çorlu Havalimanı PAT Sahalarının Genişletilmesi, Onarımı Ve 05 Pist Başı Aydınlatma Sisteminin CAT II Standartlarına Dönüştürülmesi (2013)
- Hatay Havalimanı Apron Genişletilmesi İle Şerit Sahaların Standart Hale Getirilmesi (2013)
- Milas-Bodrum Havalimanı Taksiyolunun Piste Dönüştürülmesi ile Hızlı Taksiyolu Yapımı İşi (2013)
- Gaziantep Havalimanı Apron Genişletilmesi (2013)
- Diyarbakır Havalimanı Apron ve Taksiyolu Yapımı (2013)
- Esenboğa Havalimanı Hızlı Taksiyolları ve Apron Yapımı (2013)

2014 YILINDA TAMAMLANAN HAVALİMANLARI PAT SAHASI YATIRIMLARI

Çanakkale Havalimanı Pist Uzatılması, Genişletilmesi ve PAT Sahaları Onarımı (2014)

Sinop Havalimanı Pist Onarımı ve Tevsii ile Yeni Apron ve Taksiyolu Yapımı (2014)

2014 YILINDA DEVAM EDEN HAVALİMANLARI PAT SAHASI YATIRIMLARI

Atatürk Havalimanı PAT Sahaları Onarımı ve Tevsii

HAVAYOLU SEKTÖRÜNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ

Havacılık sektöründeki yatırımlarla ilgili olarak; Bakanlığımızın büyük başarıları arasında, kamu-özel sektör işbirliği olarak adlandırılan projeler de yer almaktadır.

Uluslararası rekabetin artmasının bir diğer sonucu olarak da içinde bulunduğumuz yüzyıl, bilimsel ve teknolojik ilerlemelerin büyük bir hızla birbirini izlediği ve küreselleşme sürecinin başladığı bir dönem olmuştur.

Bu süreç, öncelikle devletlerin ekonomideki rollerini küçültme ve özel sektörün dinamizminden giderek daha fazla yararlanma anlayışını gündeme taşımış, bilahare yatırımların finansmanında alternatif kaynak arayışları başlamıştır.

Bu arayış öncelikle "özelleştirme" politikalarını tetiklerken, özelleştirme uygulamalarının yanı sıra da "kamu-özel sektör işbirliği" projeleri olarak adlandırdığımız yeni finansman modelleri ülke yatırımlarında popüler olmuştur.

Dünyada yaşanan bu gelişmelerin ülkemize yansımaları ise, son 15 yıllık dönemde giderek yoğunlaşmış ve özellikle de "Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projeleri"nden Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli, 1990'lı yıllardan itibaren ülkemizde oldukça yaygın olarak kullanılan bir finansman modeli haline gelmiştir.

Kısa bir süre içerisinde yasal mevzuatı da teşkil edilen bu model, ülkemizde en büyük başarıyı havalimanları uygulamasında yakalamıştır.

Türkiye'de uygulanan YİD modelinin ana amacı; ileri teknoloji ve yüksek maddi kaynak ihtiyacı duyulan projelerin gerçekleşmesinde, kamu kaynağı kullanılmadan özel sektör imkânları ve finansmanıyla yatırımların çok daha kısa sürede gerçekleştirilmesidir.

2003-2014 YILLARI ARASINDA TAMAMLANAN PROJELER

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali

Antalya Havalimanı I. Dış Hatlar Terminali 1 Nisan 1998 tarihinde hizmete verilmiş, 2007 yılında yeniden işletme hakkı özel sektöre devredilmiştir.

Antalya Havalimanı II. Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihalesi 4 Kasım 2003 tarihinde gerçekleştirilen Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binası ve artan uçak trafiğine gerekli hizmetlerin verilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilen II. pist 7 Nisan 2005 tarihinde hizmete açılmıştır. Antalya Havalimanı II. dış hatlar terminal binasının işletme hakkı, 2009 yılında yeniden özel sektöre devredilmiştir.

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Atatürk Havalimanına YİD modeli ile 2000 yılında kazandırılan Yeni Dış Hatlar Terminali 2005 yılında yapılan ilave yatırımlarla birlikte bugün toplam 50 milyon yolcuya hizmet vermektedir.

Dalaman Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen yeni dış hatlar terminal binası 1 Temmuz 2006 tarihinde hizmete verilmiştir Havalimanının işletim süresi 28 Nisan 2015 tarihinde sona erecektir.

Esenboğa Havalimanı İç Hatlar ve Dış Hatlar Terminali

Esenboğa Havalimanı'nda, 24 ay gibi kısa bir sürede tamamlanan yeni İç ve Dış hatlar terminali Sayın Başbakanımızın katılımlarıyla 16 Ekim 2006 tarihinde hizmete verilmiş olup, YİD sözleşmesi 24 Mayıs 2023 tarihinde sona erecektir.

Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali

YİD modeli ile ihale edilen Adnan Menderes Havalimanı dış hatlar terminalinin açılışı 9 Eylül 2006 tarihinde yapılarak, 13.09.2006 tarihinde işletme süresi başlamıştır. Tesisin işletme sözleşmesi 10.01.2015 tarihinde son erecektir. Ayrıca yine YİD modeli ile görevli şirket tarafından eski dış hatlar terminalinden iç hatlar terminaline dönüştürülen tesis 10 Mayıs 2007 tarihinde hizmete açılmıştır.

Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminali

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında Milas-Bodrum Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası ve Mütemmimleri 16.05.2012 tarihinde hizmete girmiştir. YİD sözleşmesi 2015 yılında sona erecektir.

Zafer Havalimanı

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında pist, apron, taksiyolları ve terminali ve mütemmim tesisleriyle Zafer Havalimanı 29.10.2012 tarihinde hizmete verilmiştir. YİD sözleşmesi 2044 yılında sona erecektir.

2014 YILINDA DEVAM EDEN PROJELER

İSTANBUL YENİ HAVALİMANI

Dünyanın en büyük havalimanı projesi...

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi; İstanbul'un Avrupa yakasında Yeniköy ve Akpınar yerleşimleri arasında Karadeniz sahil şeridinde yer alan yaklaşık 76,5 milyon m2 büyüklüğündeki alana yapılacaktır.

Söz konusu proje Yap-İşlet-Devret modeli ile 24.01.2013 tarihinde ihale ilanına çıkılmış ve ilan edildiği üzere ihalesi 03.05.2013 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, yer teslimini müteakiben yatırım dönemi başlatılacaktır. Belirlenen takvime göre İstanbul Yeni Havalimanı'nın ilk etabının 29 Ekim 2017 tarihinde hizmete girmesi planlanmaktadır.

İlk etap yatırımların başlaması ile birlikte, inşaat dönemi süresince yılda ortalama 80.000 kişiye ek istihdam imkânı oluşturulacaktır. Havalimanının hizmete girmesi ile birlikte ise yıllık ortalama 120.000 kişiye iş imkânı doğacaktır.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi toplam 4 etapta gerçekleştirilecek olup, tüm etaplar tamamlandığında;

- Toplam 1.471.096 m^2 kapalı alanlı yıllık yolcu kapasitesi 150 milyon olan toplam 165 adet yolcu köprülü, aralarındaki ulaşım raylı sistem bağlantısı ile sağlanacak olan terminal binaları,
- 3 adet teknik blok ve hava trafik kontrol kulesi,
- 8 adet ramp kontrol kulesi,
- Her türlü uçak tipinin operasyonuna uygun 6 bağımsız pist,
- 16 adet paralel taksiyolu,
- 6.5 milyon m^2 büyüklüğünde apron,
- VIP, kargo ve genel havacılık terminali,
- Devlet Konuk Evi,
- Açık ve kapalı otoparklar,
- Havacılık Tıp Merkezi, Otel, İtfaiye, Garaj, İbadethaneler, Kongre Merkezi, Kuvvet Santralleri, Arıtma ve Çöp Toplama Tesisleri...

ve benzer surette modern bir havalimanında olması gereken tüm tesisleri içerecek, havacılık sektörünün tüm konforuna haiz, dünyanın en büyük havalimanı İstanbul'da hizmete girmiş olacaktır.

Havalimanı projesi; kendi enerjisini üreten, çevreci, doğa dostu, engelsiz ve yeşil havalimanı olarak gerçekleştirilecektir.

ÇUKUROVA HAVALİMANI

YİD modeli ile gerçekleştirilen Çukurova Havalimanı projesinin 07.03.2013 tarihinden itibaren 36 aylık yapım süresi başlamıştır.

İş kapsamında;

- 3500m. x 60m. Pist, 3500m.x 45m. Paralel Taksi Yolu (Emergency Pist),Ana pist sonlarında 60m. x60m. emergency pist sonlarında 45m.x60m. boyutlarında emniyet sahaları ve onların sonunda da 120m.x180m. ve 90m.x180m. boyutlarında RESA sahaları,
- Apron, Özel Hangarlar Bölgesi Apronu, Kargo Terminal Apronu,
- Yer Hizmet Araçları Park Alanı, Otopark ve Bağlantı Yolları, VIP-CIP Binası,
- İç Ve Dış Hatlar Terminal Binası (İdari ofis mahallerini de içeren), Havalimanı Oteli (Misafirhane / Eğitim Tesisi / Yemekhane mahallerini de içeren),
- Teknik Blok ve Kule, Kaza Yangın İstasyonu Binası, Genel Hizmetler - Özel Hizmetler Araç Garajı,
- Kara Araçları Akaryakıt İkmal Tesisleri, Su Deposu, Isı ve Güç Merkezi,
- Kargo Terminali (İdari ofis mahallerini de içeren),
- Havalimanı Giriş Kontrol Noktası Binası, Apron Bariyer Binası, Çöp Toplama ve Ayıklama Merkezi, Regülatör Binaları,
- Çevre Tel Örgüleri, Çevre Güvenlik Yolu ile Sistem ve Tesisleri yapımı planlanmaktadır.

2005-2014 YILLARI ARASI KİRALAMA YOLUYLA İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN TERMİNAL BİNALARI

Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında gerçekleştirilen projelerin, işletme sürelerinin bitimini müteakip; işletme hakkının kiralama suretiyle devirleri gerçekleştirilmiştir. Toplam kira geliri yaklaşık 9 milyar $'dır.

Bu projeler ise;

Atatürk Havalimanı Dış ve İç Hatlar Terminal Binası, Katlı Otopark ile Genel Havacılık Terminali

Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası, Katlı Otoparkı, İç Hatlar Terminal Binası ve Genel Havacılık Terminali; 5335 sayılı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında 03.07.2005 tarihi itibariyle 15,5 yıl süre ile kiralanmıştır.

Antalya Havalimanı, I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, Cıp Binası, İç Hatlar Terminali ile Bu Terminallere Ait Mütemmimler

Antalya Havalimanı; I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimleri için 22.05.2007 tarihinde kira sözleşmesi imzalanarak işletme hakkı devredilmiştir. 14.09.2007 tarihi itibariyle I. Etap Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali, CIP Binası ve Mütemmim tesisleri, kiracı şirkete devir- teslim edilerek 17 yıl 3 ay 17 gün süre ile kira dönemi başlatılmıştır. II. Etap Dış Hatlar Terminali ile bu Terminallere ait Mütemmimlerinin işletimi ise 23.09.2009 tarihinde başlamış olup, işletme süresi 15 yıl 3 ay 8 gündür. Terminallerin işletme süresi 31.12.2024 tarihinde sona erecektir.

Zonguldak-Çaycuma Havalimanı

Zonguldak/Çaycuma Havalimanının işletimiyle ilgili 04.10.2006 tarihinde kira sözleşmesi imzalanmış ve 01.11.2006 tarihinde devir-teslimi yapılmıştır. Zonguldak - Çaycuma Havalimanı 25 yıllığına kiralanmış olup, işletim süresi 20.08.2032 tarihinde sona erecektir.

Gazipaşa-Alanya Havalimanı

Gazipaşa-Alanya Havalimanına ilişkin sözleşme 04.01.2008 tarihinde imzalanmış ve 01.02.2008 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiştir. Gazipaşa-Alanya Havalimanı 13.07.2009 tarihinde hizmete verilmiş olup, işletim süresi 13.07.2034 tarihinde sona erecektir.

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, Cıp, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimler

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerine ilişkin imzalanan kira sözleşmesine istinaden tesis 02.01.2012 tarihinde kiracıya teslim edilmiş olup, tesisin işletim süresi 31.12.2032 tarihinde sona erecektir.

Aydın Çıldır Havalimanı

Aydın Çıldır Havalimanı ihalesi 09.04.2012 tarihinde yapılmış olup, sözleşmesi 25.06.2012 tarihinde imzalanmıştır. 20.07.2012 tarihinde yer teslimi yapılmış olup, işletim süresi 20 yıldır.

Milas-Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, Cıp/Genel Havacılık Terminali İle İç Hatlar Terminali Ve Mütemmimleri

Milas/Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP/Genel Havacılık Terminali ile İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin işletme hakkının devrine ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi 11.07.2014 tarihinde imzalanmış ve 15.07.2014 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiş olup, imtiyaz konusu tesislerin işletme süresi 31.12.2035 tarihinde sona erecektir.

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Devri

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimlerinin İşletme Hakkının Devri ile Yeni İç Hatlar Terminal Binası Yapımına ilişkin İmtiyaz Sözleşmesi 22.07.2014 tarihinde imzalanmış ve 01.08.2014 tarihinde devir-teslim işlemi gerçekleşmiş olup, imtiyaz konusu tesislerin işletme süresi 31.12.2040 tarihinde sona erecektir. Proje kapsamında; yeni bir iç hatlar terminal binası da inşa edilecektir.

KİRALAMA YÖNTEMİ İLE İŞLETME HAKKI DEVİRLERİ YAPILACAK PROJELER

Samsun-Çarşamba, Nevşehir/Kapadokya ve Kocaeli-Cengiz Topel Havalimanlarının kiralanması işlemlerine ilişkin çalışmalar halen sürdürülmektedir.

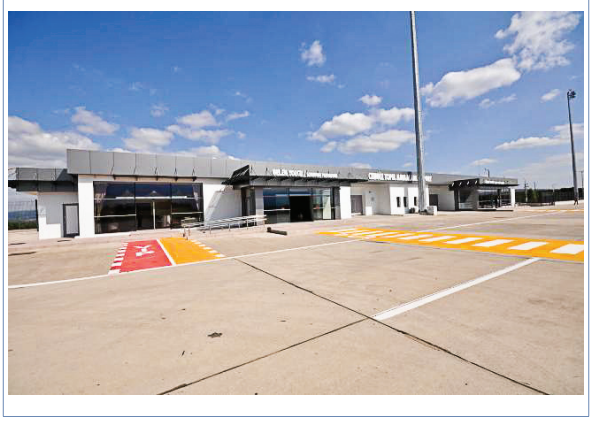
Samsun-Çarşamba Havalimanı

Nevşehir-Kapadokya Havalimanı

Kocaeli-Cengiz Topel Havalimanı

UZAY VE UYDU ALANINDAKİ PROJE VE FAALİYETLER

UZAY EVİ (PLANETARYUM) İNŞASI

Dünyada 30-40 yıldır pek çok örnekleri bulunan, ancak ülkemizde küçük örnekleri çeşitli belediyelerce henüz oluşturulmaya çalışılan Planetaryum Projesi ile;

- Uzayla ilgili farkındalığın artırılması,
- Uzay kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması,
- Araştırma-keşfetme duygusunun geliştirilmesi

amacıyla Ankara'da dünya ölçeğinde bir Planetaryum kurulması çalışmalarına devam edilmektedir.

UZAY ŞEHRİ (SPACE CİTY) KURULMASI

Gelişmiş ülke örneklerinde olduğu gibi; uydular, fırlatma sistemleri ve diğer uzay teknolojileri alanında, üretim, test, montaj ve sistem entegrasyonu için gerekli çeşitli laboratuvarlar, araştırma ve test merkezlerinin, astronot eğitim merkezlerinin ve çeşitli enstitülerinin yer alacağı Uzay Şehri Kurulum Projesiyle;

- Uydu-uzay alt sistemleri ile fırlatma sistemlerinin geliştirilmesi ve entegrasyonun sağlanması,
- Nitelikli insan kaynağı oluşturulması,
- Güçlü endüstriyel alt yapının tesisi,
- Teknolojik ekosistem oluşturulması,

amaçlanmaktadır.

SEKTÖR ENVANTERİ OLUŞTURULMASI ÇALIŞMASI

Havacılık ve uzay teknolojileri alanında milli strateji ve hedeflerin belirlenerek, mevcut sanayi altyapısının buna uygun koordine edilmesi ve destek ve teşvik uygulamalarında yararlanmak üzere, sektörde yer alan firmalara ait altyapı, imkân ve kabiliyetlerin belirlenebilmesi amacıyla, sektör envanteri çalışması başlatılmıştır. Bu kapsamda interaktif olarak sektörün de kullanımına sunulacak olan ve Havacılık ve Uzay Teknolojileri Genel Müdürlüğü Web sayfasından erişim sağlanacak sektör envanteri paylaşım portalı oluşturulmuştur. Sektör envanterinde yer alan firmalara paylaşım portalını kullanarak bilgilerini güncelleme imkânı verilmiştir.

UYDU TASARIM ÇALIŞMALARI

TÜRKSAT A.Ş.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde ile kurulmuştur. Buna göre, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletişim alt yapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

21.04.2005 tarih ve 5335 sayılı Kanun ile kablo altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen hizmetler Türksat A.Ş.'ye devredilmiştir. Böylece, Temmuz 2005 tarihi itibariyle Türksat A.Ş., uydu operatörlüğü yanında kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

08.10.2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal uydu programı ve insan kaynağı yetiştirme konularında Türksat A.Ş. yetkilendirilmiştir.

TÜRKSAT-4A Uydu Projesi

Türksat-4A ve Türksat-4B uydularının tasarımı, üretimi, sigortalanması, fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini öngören sözleşme 07.03.2011 tarihinde imzalanmıştır.

Sözleşmenin imzalanmasını müteakip uydularımızın tasarım süreci ve bunu takip eden montaj, entegrasyon ve test süreci başlamıştır.

Türksat-4A Uydusu önceki nesil uydularımızda olduğu gibi Doğu ve Batı kapsama alanına hizmet verirken, ilave olarak sadece Türkiye'ye yönelik çok güçlü bir kapsama alanı seçeneğini de sunmakta, ilk defa Afrika'nın tamamına Türksat uyduları aracılığı ile erişim mümkün hale gelmektedir. Bu sayede uydularımız; Türkiye, Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika, Orta Asya ve Doğu Çin'den sonra Afrika kıta-

sının da tamamını kapsama alanına almıştır. Ayrıca farklı bantların uydu üzerinde bağlantı özelliği, Avrupa-Afrika ve ters yönde geçiş imkânları sunmaktadır. Kapsama alanları arasındaki yüksek anahtarlama kabiliyeti uydu filomuzda esnek kapsama alanı ve bağlantı imkânlarını devam ettirmektedir.

Türksat-4A Uydusu; üretim ve test faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından 08 Ocak 2014 tarihinde Sayın Başbakanımızın katıldığı bir tören yapılmış; 14 Şubat 2014 tarihinde de Kazakistan'da bulunan Baykonur Uzay Üssü'nden Proton roketi ile uzaya fırlatılmıştır.

42° Doğu boylamında testleri tamamlanan Türksat-4A Uydusu,15 Temmuz 2014 tarihi itibariyle aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır. Türksat-4A Uydusuna yayın geçişleri 17 Eylül 2014 tarihinde başarıyla geçekleştirilmiştir.

TÜRKSAT-4B Uydu Projesi

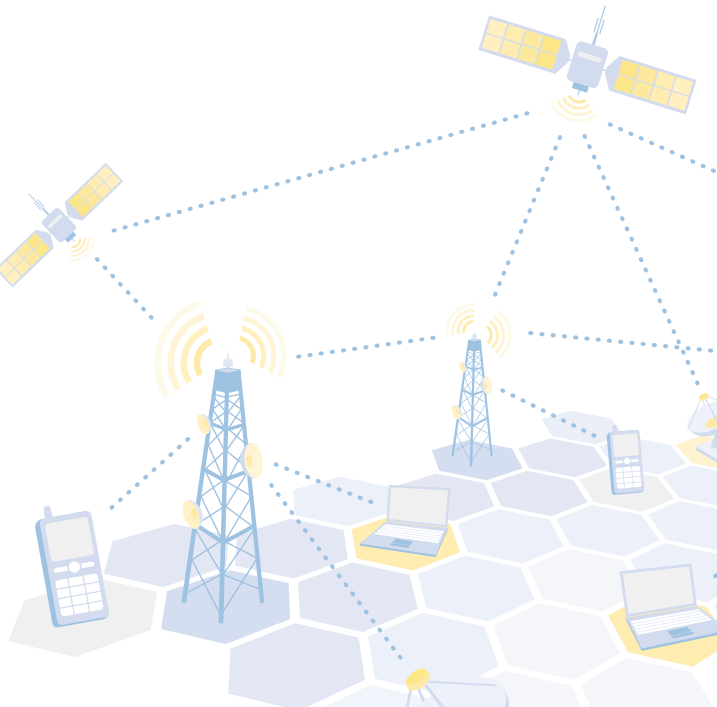
Türksat-4A ve Türksat-4B uydularının tasarımı, üretimi, sigortalanması, fırlatılması ve yörünge testlerinin yapılarak teslimini öngören sözleşme 07.03.2011 tarihinde imzalanmıştır.

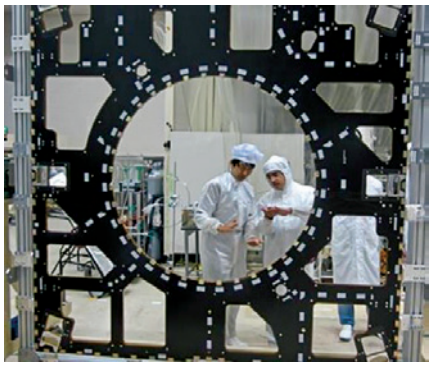
Sözleşmenin imzalanmasını müteakip uydularımızın tasarım süreci ve bunu takip eden montaj, entegrasyon ve test süreci başlamıştır.

Türksat-4B Uydusu Ku bantta, diğer uydularımıza benzer şekilde Doğu, Batı ve Türkiye kapsama alanına hizmet verecektir. Ka bantta; Türkiye, Avrupa, Orta Doğu ve Orta Asya üzerinde dar kapsama alanında yüksek güç ve küçük antenler ile haberleşmeye imkân sağlayan spot beamler vasıtasıyla büyük bir haberleşme kapasitesine sahip olunacaktır. C bant üzerinden, Türkiye ve Afrika kıtasının tamamına Türksat-4B Uydusu ile erişim sağlanabilecektir. Türksat uydu filosunun en yüksek kullanım kapasitesine sahip olacak Türksat-4B Uydusu, başta data haberleşmesi ve SNG (Satellite News Gathering- kısa süreli yayın geçişi) kullanımı olmak üzere Avrupa, Afrika, Türkiye ve Orta Asya üzerinden diğer uydu haberleşme hizmetleri için de kullanılabilecektir. Eski uydulara nazaran uydu endüstrisinde mevcut en yüksek güçteki sinyal güçlendiriciler ve büyük çaplı antenler ile donatılmış olan uydumuz, yayınlarımızın hem daha geniş bölgelere ulaşmasını sağlayacak, hem de çok küçük çaplı antenler ile kullanım imkânı tanıyacaktır. Ka Bantta son kullanıcılara yönelik olarak uydu üzerinden uygun maliyetli geniş bant internet hizmeti verilecektir. Yüksek alış ve veriş gücü avantajına sahip Türkiye kapsama alanı, Türkiye'den uplink yapacak TV yayınları, geniş bant data ve VSAT hizmetleri için kullanılırken, bu sayede düşük maliyetli uplink sistemleriyle uydu kullanıcılarına büyük kolaylık sağlanmış olacaktır.

50° Doğu boylamında hizmet verecek olan Türksat-4B uydusunun üretimi ve testleri 4 Haziran 2014 tarihi itibariyle tamamlanmıştır. 16 Mayıs 2014 tarihindeki Proton roketi arızası sonrası durdurulan fırlatmalar, 28 Eylül 2014 tarihinde tekrar başlamış olup, Türksat-4B Uydusu 2015 yılı ilk yarısı içerisinde uzaya fırlatılması planlanmaktadır.

TÜRKSAT-5A Uydu Projesi

31° Doğu yörüngemizde işletilmek üzere Türksat-5A Uydu projesi başlatılmıştır.

Türksat-5A Uydusunda % 25 yerli katkı olması amaçlanmış ve son testlerinin, TUSAŞ (Türk Havacılık ve Uzay Sanayi A.Ş) tesislerindeki Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde (USET) tamamlanması hedeflenmiştir.

Türksat-5A Uydusu fizibilite komisyonu çalışmaları tamamlanmış olup, 2014 yılı içerisinde ihale süreci başlatılacaktır.

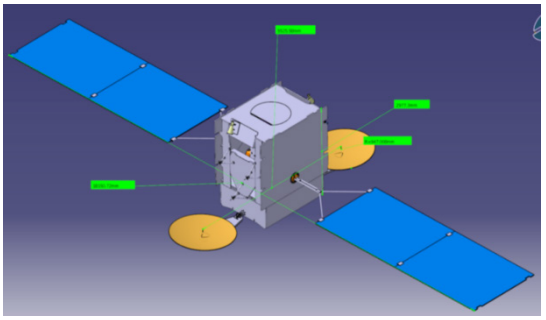
TÜRKSAT-6A Uydu Projesi

Türksat A.Ş. tarafından Yerli Haberleşme Uydusu Geliştirilmesi ve Üretimi amacı ile Türksat-6A Uydu Projesi başlatılmıştır.

Türksat-3A Uydusu tedarik süreci kapsamında gerçekleştirilen Teknoloji Transfer ve Eğitim Programı (TTTP) çerçevesinde 16 Türk mühendisi uydu tasarımı konusunda eğitimler almıştır. Türksat-4A ve Türksat-4B Uydularının Japonya'daki üretimine katılan 14 mühendisimiz ise uyduların entegrasyon ve testleri konularında eğitimlerini tamamlayarak Türksat-4A ve Türksat-4B Uydularının entegrasyon ve testlerine doğrudan katılmışlardır. Bu programlara katılan mühendisler elde ettikleri tecrübe ve bilgi birikimlerini Türksat-6A Yerli Haberleşme Uydusunun tasarım ve üretiminde kullanacaklardır. Türksat-6A Uydusu, entegrasyon ve testleri, Türksat A.Ş.'nin katkıları ile TUSAŞ bünyesinde kurulumu devam eden ve 2014 yılı içerisinde faaliyete geçmesi öngörülen Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde (USET) yapılacaktır.

Türksat-6A Yerli Haberleşme Uydusunun 42° Doğu yörüngesinde Aselsan tarafından üretilecek BSS-Ku Band transponder frekanslarının yanında X-Band frekanslarında da hizmet vermesi planlanmaktadır.

Türksat-6A Uydu çalışmaları kapsamında daha geniş çaplı bir katılım olması amacı ile TÜBİTAK KAMAG'a (Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı) başvuru yapılmıştır.

TÜBİTAK KAMAG tarafından yapılan değerlendirmede Türksat-6A Uydu projesinin TÜBİTAK UZAY proje yöneticiliği, TUSAŞ-TAI ve ASELSAN'ın katılımları ile yapılmasına karar verilmiştir.

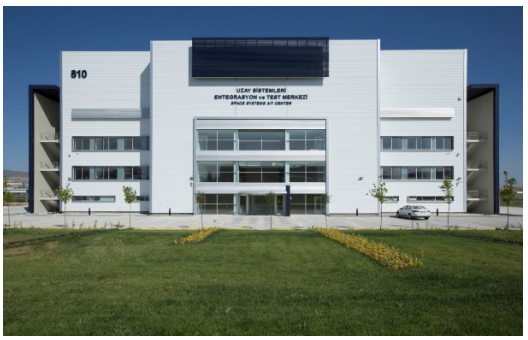
Proje süresi 5 yıl olan Türksat-6A Uydusu üretimi, TUSAŞ-TAI arazisinde kurulmakta olan Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nde, Japonya'da eğitim alan mühendislerimizin de katılımı ile gerçekleştirilecektir.

2014 yılı içerisinde proje sözleşmesinin imzalanması beklenmektedir.

Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi (USET)

18 Aralık 2008 tarihinde gerçekleştirilen Savunma Sanayi İcra Komitesi toplantısında "GÖKTÜRK Projesi ile birlikte uzun vadede Türkiye'de üretilecek tüm uydulara hizmet verecek Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi, Türksat A.Ş.'nin ihtiyaçlarını da karşılayacak şekilde Savunma Sanayi Müsteşarlığı mülkiyetinde olmak üzere, TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. arazisinde kurulması" kararı alınmıştır. 16 Temmuz 2009 tarihinde imzalanan "GÖKTÜRK Keşif Gözetleme Uydu Sözleşmesi" kapsamında TUSAŞ arazisinde Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nin kurulumuna başlanılmıştır.

Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nin Kullanımına İlişkin Protokol, SSM, TUSAŞ ve Türksat A.Ş. arasında 08 Temmuz 2010 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Bu protokolde, USET Merkezi'nin Türksat A.Ş. tarafından protokol süresince protokolde belirlenen şekilde kullanım hakkı ve GÖKTÜRK-1 Uydusunun protokolde belirlenen görüntü ve kullanım haklarının ilave bedel ödenmeksizin münhasıran Türksat A.Ş.'ye verilmesi hususları düzenlenmiştir. Türksat A.Ş. söz konusu yatırıma 54.018.349,00 Euro finansal katılım sağlamıştır.

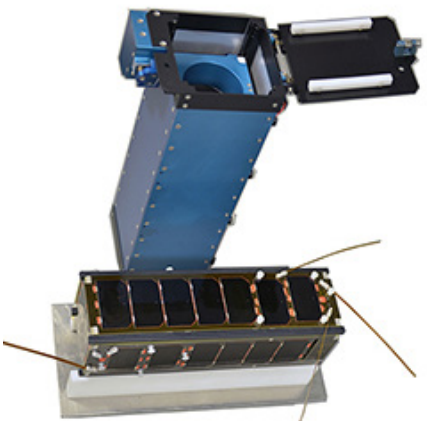
USET Merkezi'nin tüm kurulum sürecini izlemek ve tesisin sözleşmede belirtilen teknik isterlere uygun olarak teslim alınmasını takip etmek üzere SSM, TUSAŞ ve Türksat A.Ş. uzman personellerinden oluşan bir proje takip, kontrol ve kabul heyeti kurulmuştur. USET Merkezi kurulum çalışmaları SSM sorumluluğunda, TUSAŞ ve Türksat A.Ş. uzman personellerinin takip ve kontrolünde devam etmekte olup, oluşturulan heyetin görevi USET Merkezi'nin sözleşme esasları çerçevesinde tamamlanmasına kadar devam edecektir. Bu kapsamda Türksat A.Ş.'den konularında uzman beş personel görevlendirilmiştir.

Uydu Hizmetleri

Uydu Ar-Ge Faaliyetleri

Uydu Ar-ge Projelerimiz kapsamında yürütülen diğer projelerimiz:

Türksat-3USAT Uydusu: Haberleşme uyduları teknolojilerinde, insan kaynağı yetiştirmek, bilgi ve tecrübe kazanmak amacıyla Türksat A.Ş. ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında başlayan ortak çalışmalar ile özgün tasarımı mühendislerimizce yapılan ve bazı modülleri yerli olarak üretilen Türksat-3USAT uydusu 26 Nisan 2013'de Çin'in Jiuquan uzay üssünden başarı ile fırlatılmıştır.

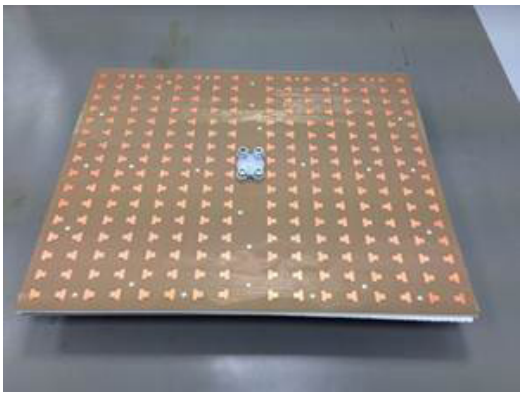

Türksat-3USAT Uydusu ve Fırlatma Kapsülü

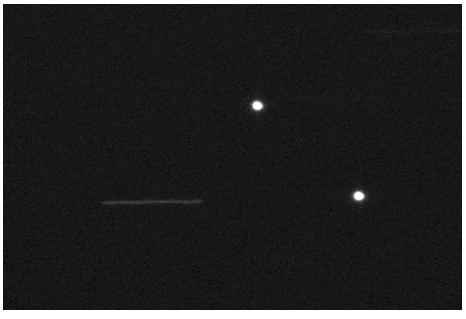
Atomik Saat: Türksat A.Ş.'nin üzerinde çalıştığı bir diğer Ar-Ge projesi olan "Atomik Saat"in Türksat uyduları üzerinden dağıtımı başarı ile tamamlanarak 23 Mart 2012'de "Türksat Saat TV" kanalı üzerinden kullanıma açılmıştır.

Düzlemsel Uydu Anteni Projesi: Düzlemsel Ku-Bant Uydu Anteni projesi için TÜBİTAK'a yapılan başvuru kabul edilmiş olup, proje TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) tarafından desteklenmektedir. Anten tasarımları gerçekleştirilmiş olup, prototip üretimi ve testleri sonrası projenin 2014 yılı sonunda tamamlanması beklenmektedir.

Türksat Gözlemevi: Türksat A.Ş.'nin Gölbaşı yerleşkesinde, Türksat uydularını ve etrafındaki uzay çöplüğünü izlemek üzere 50 cm. çaplı bir teleskoba sahip Türksat Gözlemevi kurulmuştur. Gözlemevi ile uydularımızın görüntüleri alınarak gerekli ölçümler ve Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Bölgesel Konumlama Projesi: Türksat A.Ş. bünyesinde başlatılan Bölgesel Konumlama Projesi ile Türksat uyduları kullanılarak bir konum belirleme sistemi geliştirilmektedir. 31°, 42° ve 50° Doğu yörüngelerindeki uydularımızı kullanacak sistemin hassasiyeti ve etkinliği yeni uydularla genişletilebilecektir. Türksat bölgesel konumlama sisteminin çalışması laboratuvar ortamında GNSS (Global Navigation Satellite Systems-Küresel Navigasyon Uydu Sistemleri) simülatörü ile ilgili donanımları da dâhil ederek başarı ile gerçekleştirilmiştir.

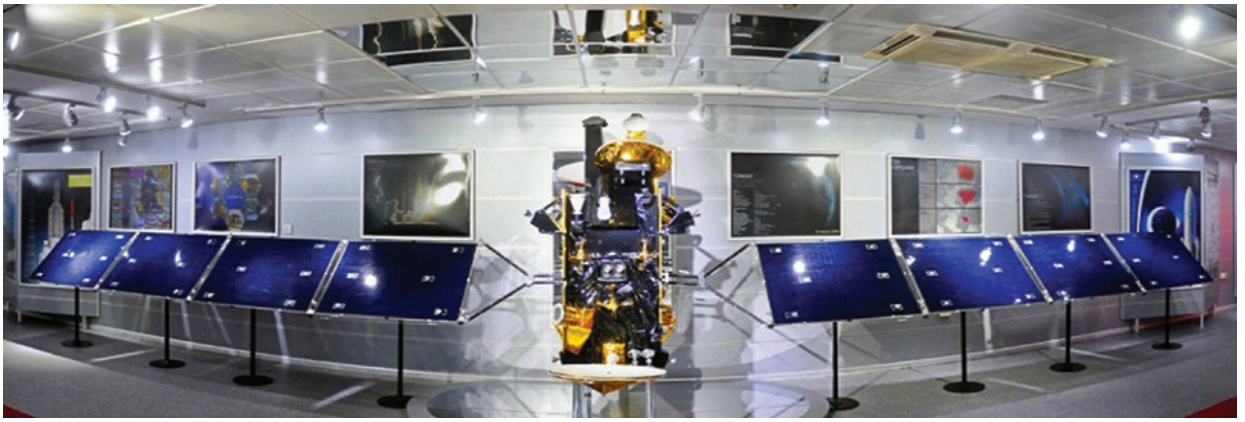

Türksat Gözlemevi

Uydu ve Uzay Müzesi

Türksat A.Ş.'nin uydu ve uzay konularında faaliyetlerinin ve hizmetlerinin daha iyi tanıtılması, görsellik kazandırılması için Lagari Hasan Çelebi Uydu ve Uzay Müzesi kurulmuştur. Müzede 1:3 ebatlarında Türksat-1A, Türksat-1B, Türksat-1C, Türksat-2A, Türksat-3A, Türksat-4A ve Türksat-4B Uyduları ile birlikte 1:25 ebatlarında uydularımızın fırlatılmasında kullanılan çeşitli roket maketleri sergilenmektedir.

Müzede uydu kontrolünde kullanılan yer sistemleri ile birlikte Türksat uydularına ve uydu haberleşmesine ilişkin görsel bilgilere yer verilmiştir. Müzeyi ziyaret eden yurt içi ve yurt dışı ziyaretçilerimiz ile öğrenci gruplarına, uydular, uydu haberleşmesi ve uzay ortamına dair bilgiler verilmektedir.

Lagari Hasan Çelebi Uydu ve Uzay Müzesi

Türksat-4B Uydusu Maketi

DİĞER PROJELER

SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI YENİLENMESİ PROJESİ

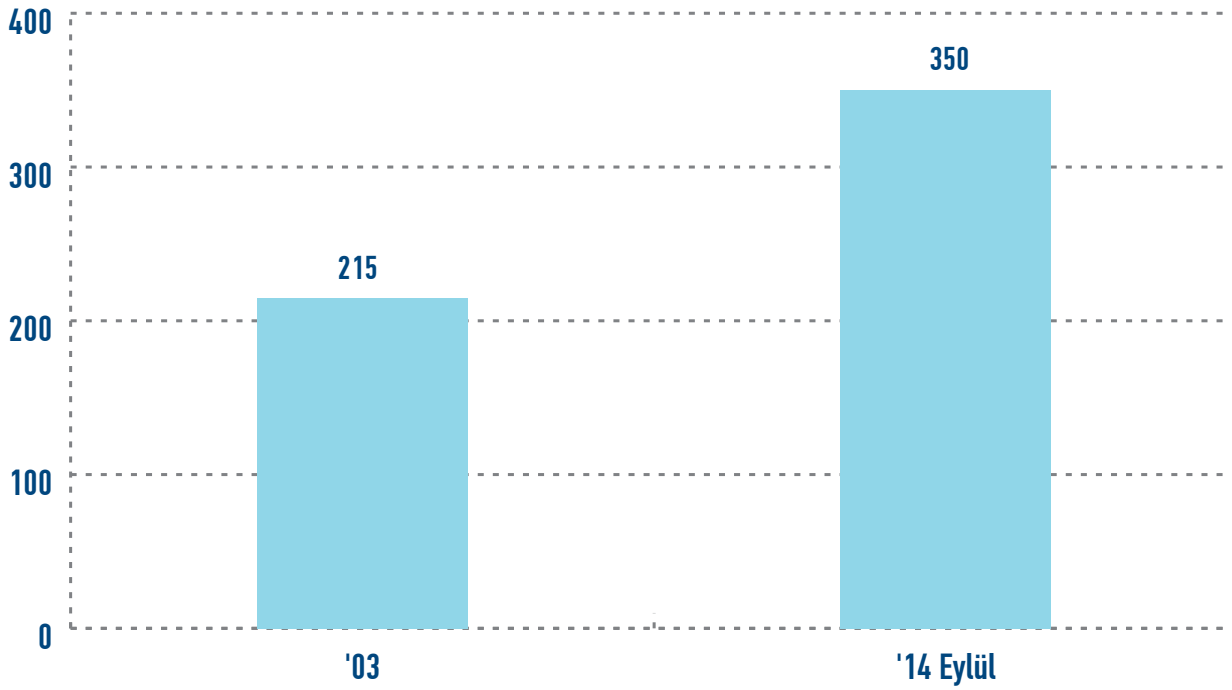
Havacılık sektörü hata kabul etmeyen, önceden belirlenen kural, plan ve usullerin uygulanması ile operasyonların sürdürüldüğü bir ulaşım türüdür. Bunu her zaman göz önünde bulundurarak, hizmetlerin gerektirdiği ileri teknoloji ürünü sistem ve araçlar azami ölçülerde kullanılmaktadır.

Bugün, dünya ve Avrupa havacılık ölçeğinde kullanılan hava seyrüsefer ve havalimanları işletme sistem ve araçları aynı ölçütlerde, hatta daha yeni ürünlerle modernize edilerek kullanılmaktadır.

2003 yılında 215 adet hava seyrüsefer yardımcı cihazı hizmet verirken, büyük bir kısmı yenilenmiş ve 2014 yılı Eylül ayı itibariyle 350'ye ulaşmıştır (Grafik 14).

Bu seyrüsefer cihazlarından havalimanlarına tesis edilen ILS sayıları ise 2003 yılında 29 iken, 2014 yılında 54'ye ulaşmıştır.

Grafik 14. Hizmet Veren Hava Seyrüsefer Yardımcı Cihazı Sayısı

engelsiz havalimanı

ENGELSİZ HAVALİMANI PROJESİ

Havalimanlarında verilen hizmetlerde engelli yolculara gerekli tüm kolaylığın sağlanarak, bu yolcuların diğer yolcularla eşit şartlarda seyahat edebilmesine yönelik imkanların, herhangi bir ek ücret talebinde bulunulmaksızın yerine getirilmesi amaçlanmaktadır. Bugüne kadar Engelsiz Havalimanı Kuruluşu unvanı alan toplam 44 kuruluş bulunmaktadır.

green airport

YEŞİL HAVALİMANI (GREEN AIRPORT) PROJESİ

Havalimanlarında faaliyet gösteren kuruluşların çevreye ve insan sağlığına verdikleri veya verebilecekleri zararların ortadan kaldırılabilmesi amaçlanmıştır.

Bugüne kadar toplam 63 kuruluş YEŞİL KURULUŞ (GREEN COMPANY) unvanı almaya hak kazanmıştır.

TSE ile yeşil kuruluş uygulamamızda bir protokol imzalanarak başvuruların daha hızlı ve etkin kontrolü imkanı sağlanmak suretiyle, tüm havaalanlarımızı ve kuruluşlarımızı Yeşil Havaalanı kuruluşu haline getirmek amaçlanmaktadır.

VFR HAVA ARACI TAKİP SİSTEMİ PROJESİ

VFR (görerek) uçuş yapan tüm sabit ve döner kanatlı hava araçlarının takibini kolaylaştırmak, uçuş emniyetini artırmak ve gerektiğinde geçmişe yönelik uçuş verilerine ulaşabilmek amaçlanmıştır.

YAKIT VE ZAMAN TASARRUFU PROJESİ

Bakanlığımız ve Milli Savunma Bakanlığı tarafından hazırlanan, asker ve sivil ayrımı gözetilmeksizin Türk Hava Sahası'nın esnek kullanımına imkan tanıyan Yönetmelik 18.04.2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hava Sahası Esnek Kullanımı Yönetmeliği ile hava sahamızın asker ve sivil diye ayrımının kaldırılarak kullanıcıların ihtiyaçlarına göre doğrudan rota tahsis etmek sureti ile uçuş yollarının kısaltılması ve ilave uçuş yollarının anlık olarak tesis edilmesi, yakıt ve zaman tasarrufunun sağlanması, bakım maliyetlerinin azaltılması, çevre kirliliği ile birlikte küresel ısınma etkisinin azaltılması, uçakların toplam aktif kullanma süresinin artışı gibi doğrudan ve dolaylı tasarruflar ile birlikte yıllık 500 milyon Dolar tasarruf sağlanacağı öngörülmektedir.

OTOMASYON PROJESİ

SHGM tarafından yürütülen ve e-Devlet hizmetleri kapsamında vatandaşlara, işletmelere ve kurum çalışanlarına verilen hizmetlerin elektronik ortamdan sunumu için geliştirilen ve Sivil Havacılık Otomasyon Projesi adıyla tanımlanarak SHGM yatırım programları arasında yer alan Bilgisayar Yazılımı Projesi, SHGM'nin e-Devlet amaçlı diğer projelerini de kapsayacak şekilde devam etmektedir.

BALONLARIN İZLENMESİ PROJESİ

Balon uçuşlarında daha önceden belirlenmiş ve sınırlandırılmış parametrelerin dışına çıkılıp çıkılmadığını kontrol etmek için GPS kaydı analizi geliştirilmiş ve uygulanmaktadır.

Uçuşlara dair yükselme hızı, yatay hız, alçalma hızı, kalkış uygunluğu, iniş saati gibi kayıt altına alınan veriler incelenerek takip edilmesi amaçlanmaktadır.

DİĞER FAALİYETLER

TARAYICI PERSONEL SERTİFİKASYON SİSTEMİ

Tarayıcı Personel Sertifikasyon Sistemi Projesinde amaç; havalimanlarında tarayıcı personel olarak çalışmakta olan güvenlik personellerinin yapılacak sınavlarla sertifikalandırılmasıdır.

Sertifikalandırma ile her havalimanındaki güvenlik uygulamaları ve görevli tarayıcı personellerin etkinlikleri eşitlenecektir.

GÜVENLİ KARGO

Havalimanı ve ulusal mevzuatların öncelikle AB ile uyumlu hale getirilmesinin bir sonucu olarak, "Güvenli Kargo" projesinin hayata geçmesi ile birlikte Türkiye'deki bir fabrikada üretilen malzeme, nakliyesi boyunca uğradığı her havalimanında güvenlik taramasına maruz kalmayacaktır. Böylece kargolar daha hızlı hareket ederek, ciddi anlamda zaman ve maddi kaybın önüne geçilecektir.

TEK NOKTA GÜVENLİK

Havalimanları güvenlik mevzuatlarının AB ile uyumlu hale getirilmesini takiben, Türkiye'den Avrupa'ya giden kişilerin aktarma yapmaları durumunda tekrar aramaya tabi olmamasını içermektedir. Yolcuların çıkış noktalarındaki güvenlik uygulamalarının aynı olması durumunda tekrarın önlenmesi, karşılıklı tanımaya dönüşme, sürdürülebilirlik ve kolaylaştırma prensiplerini etkin hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

DENİZ UÇAĞI SEFERLERİ

Ülkemizde deniz uçaklarının operasyonları her geçen gün artmakta olup halen 67 adet alan iniş kalkış için belirlenmiştir. Deniz uçaklarıyla 2012 yılında 3.529, 2013'te 15.184 ve 2014 Eylül sonu itibariyle 14.617 yolcu taşınmıştır.

EASA CAMO UYGULAMASI

Bu uygulama ile havayollarının uçaklarının özel bir birim oluşturarak 3 yıla kadar kendilerinin uçuşa elverişliliğini vermesi ve bu suretle hem AB/EASA mevzuatına uyum sağlanması hem de sektöre yapılan denetimlerdeki etkinliğin arttırılması amaçlanmaktadır.

MEB İLE TEKNİSYEN YETİŞTİRME ÇALIŞMASI

Halen 9 adet Endüstri Meslek ve Teknik Lise uçak bakım teknisyeni yetiştirmektedir. Bu okulların kalitesinin artırılarak akredite edilmesi amaçlanmış ve bu konuda MEB ile bir çalışma başlatılmıştır.

SHGM EĞİTİM BİNASI İNŞAATI PROJESİ (AB HİBESİ)

Proje, AB Katılım Ortaklığı Belgesinde belirtildiği üzere, havacılık emniyeti alanındaki AB mevzuatının uygulanması hususunda SHGM'nin idari kapasitesinin artırılmasını amaçlamaktadır.

Başlangıç tarihi 2012 yılı olan proje 4 yıl sürecek olup, bütçesi 35.705.000 TL (SHGM tarafından ödenmesi planlanan toplam katkı payı tutarı 5.851.000 TL)'dir. Söz konusu proje 4 aşamada gerçekleştirilecektir. Birinci aşamasının (hizmet alımı) ihalesi tamamlanmış ve sözleşmesi imzalanmıştır. Kontrolörlük, inşaat ve tedarik ihaleleri ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Uluslararası kuruluşlarda 2014 yılında da etkin görevler üstlenilerek Ülkemizin Dünya sivil havacılığında söz sahibi olması sağlanmıştır (Tablo 13).

2016 ICAO KONSEY ÜYELİĞİ SEÇİMİ

Kurucu üyesi olduğumuz ICAO'nun en üst karar organı olan ve 1950 yılından beri temsil edilmediğimiz ICAO Konseyi'ndeki 36 üyeden biri olmak amacıyla 2016 yılında yapılacak seçime ülkemiz aday olmuştur.

Havacılığımızda gelinen nokta, uluslararası kuruluşlarda etkin rol sağladı.

Konsey üyeliği, Uluslararası kuruluşlarda etkin rol alınması ve dünya sivil havacılığına yön vererek, sektörümüzün rekabet gücünün arttırılması bakımlarından büyük önem arz etmektedir.

ICAO • OACI • ИКАО
国际民航组织 • ايكاو

TURKEY
CANDIDATE FOR 2016 ICAO COUNCIL ELECTIONS

Tablo 13. Görev Alınan Uluslararası Kuruluşlar

Organizasyon	Görev
D8 Sivil Havacılık Komisyonu	Başkan Yardımcılığı
ECAC (Eurepean Civil Aviation Conference)	Başkan Yardımcılığı
EUROCONTROL Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi	Başkanlık
EUROCONTROL SRC Emniyet Düzenleme Komisyonu	Başkan Yardımcılığı
JAA-TO (Joint Aviation Authorities- Training Organization)	Yönetim Kurulu Üyeliği, Başkan Yardımcılığı
ICAO Avrupa Kuzey Atlantik Bölgesel Havacılık Emniyet Grubu	Başkan Yardımcılığı

SİVİL HAVACILIK MÜZAKERELERİ

Son yıllarda gerçekleştirilen ikili ve çoklu hava ulaşım anlaşmaları ile 2003 yılında 81 olan hava ulaştırma anlaşması bulunan ülke sayısı, 2014 Eylül sonu itibariyle 162'ye ulaşmıştır (Tablo 14, Grafik 15, Harita 4).

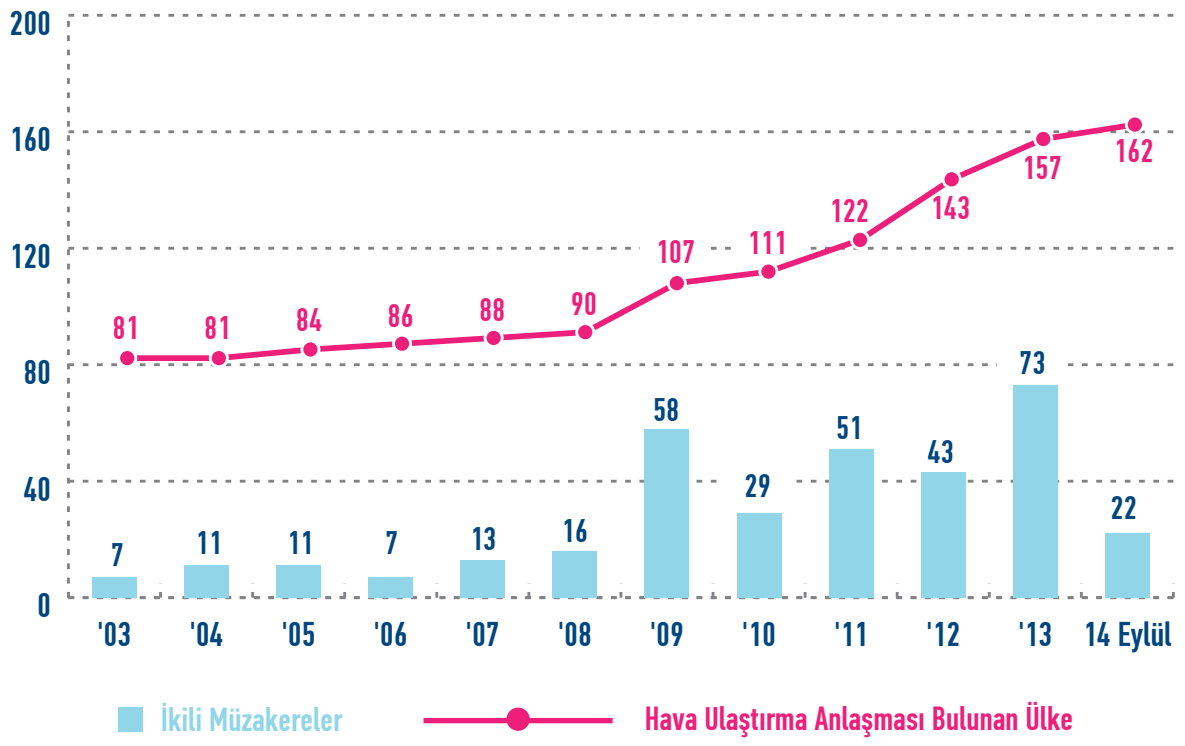
2014 yılı içerisinde toplam 22 müzakere gerçekleştirilmiş olup, böylece 2003 yılından itibaren Türkiye'nin imza altına aldığı ikili anlaşma sayısı 341'e yükselmiş ve gerçekleştirilen anlaşmalar neticesinde, yurtdışı uçuş ağımız 107 ülkede 236 noktaya ulaşmıştır.

Ülkelerarasında karşılıklı seferlerin yapılmasını sağlayan ikili hava ulaştırma anlaşmaları sayısı, ikili hava ulaştırma anlaşmalarının güncellenmesi ve yenilerinin yapılması, havayolu şirketlerimizin daha çok ülkeye daha çok sayıda sefer yapmalarının önünü açmaktadır.

Tablo 14. Yıllara Göre Yapılan Hava Ulaştırma Müzakereleri

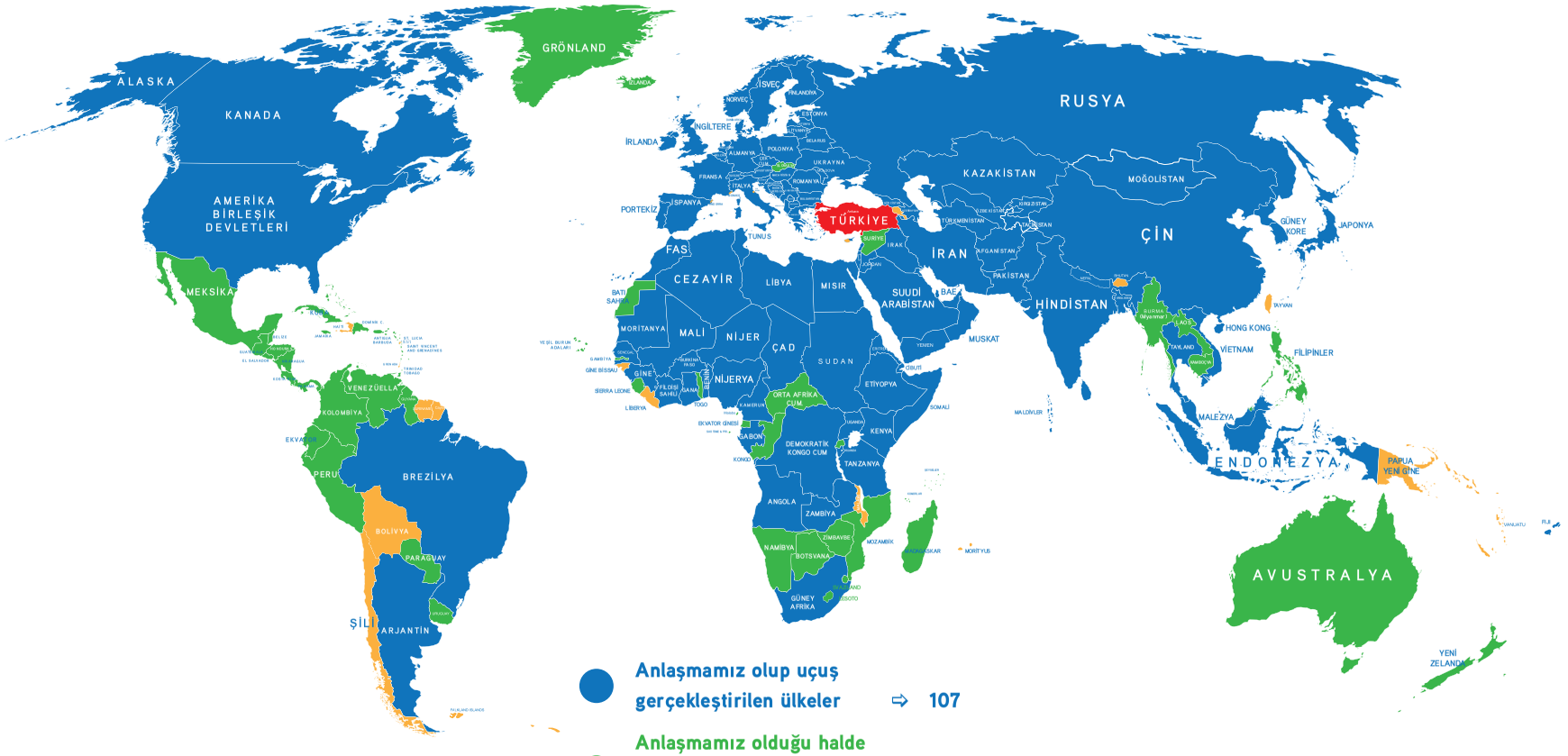
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
İkili Müzakere Sayısı	7	11	11	7	13	16	58	29	51	43	73	22
Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı	81	81	84	86	88	90	107	111	122	143	157	162

**2014 Eylül sonu itibariyledir.*

Grafik 15. Müzakereler

Harita 4. Anlaşmamız Bulunan Ülkeler

Anlaşmamız olup uçuş gerçekleştirilen ülkeler	⇨	107
+ Anlaşmamız olduğu halde henüz uçuş gerçekleştirilmeyen ülkeler	⇨	55
Anlaşmamız bulunan ülke sayısı	⇨	**162**
+ Henüz anlaşmamız olmayan ülkeler	⇨	30
Toplam ülke sayısı	⇨	**192**

2014 yılı Eylül sonu itibariyle 22 adet müzakere yapılmış olup, detayları Tablo 15'de belirtilmiştir.

Tablo 15. 2014 yılında Yapılan Müzakereler

SIRA	TARİH	MÜZAKERE YERİ	ÜLKE ADI
1	14.01.2014	İstanbul	Kırgızistan
2	18.01.2014	İstanbul	Libya
3	21.01.2014	Ankara	Moldovo
4	23.01.2014	Ankara	İngiltere
5	11.02.2014	Asmara	Eritre
6	28.02.2014	İstanbul	Angola
7	12.03.2014	İstanbul	Gine
8	19.03.2014	Ulan Batur	Moğolistan
9	19.03.2014	Ankara	Kırgızistan
10	11.04.2014	Ankara	Singapur
11	14.04.2014	Ankara	Panama
12	15.04.2014	Santa Domingo	Dominik cum.
13	14.05.2014	İstanbul	Japonya
14	21.05.2014	Beyrut	Lübnan
15	16.06.2014	İstanbul	Sırbistan
16	08.07.2014	İstanbul	İtalya
17	18.07.2014	İstanbul	Guyana
18	18.07.2014	İstanbul	St. Lucia
19	18.07.2014	İstanbul	Saint Vincent and Gre.
20	18.07.2014	İstanbul	Antigua barbuda
21	22.08.2014	Yangon	Myanmar
22	22.09.2014	Ankara	Nijerya

ULUSLARARASI BAŞARILAR

Havalimanları dünya liginde sınıf atladı.

İstanbul Atatürk Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- "Yeni Rotalar Kazandıran Havalimanı" : Euro Annies 2014
- "Yolcu Trafiği en çok artan Havalimanı" : Euro Annies 2013
- "Güney Avrupa'nın en iyi Havalimanı" 2013: Skytrax, Cenevre
- "Yılın Havalimanı" 2013: ATN News Ödülleri, Kanada
- "Transit Uçuşların Cazibe Merkezi" 2009-2010: En iyi 50 Seyahat Merkezi Ödülleri, Monocle Dergisi
- "Güney Avrupa'nın En İyi 2. Havalimanı" 2009 İngiltere -Skytrax
- "Yüksek Övgüye Değer Ödülü" 2007: 13. Dünya Güzergâh Geliştirme Forumu, Routes
- "En İyi 2. Havalimanı" 2003: www.travelquality.com
- "Avrupa'nın En Konforlu Dış Hatlar Terminali" 2002: Deutsche Aeroconsult
- "Mühendislik Akademi Ödülü" 2002: ACEC-Amerikan Mühendislik Konseyi
- "Orta Doğu ve Balkanlar'ın En Güvenli Havalimanı" 2001: Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi (FAA)

İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- Çevreci uygulamalarıyla öne çıkan Adnan Menderes Havalimanı, ACI (Airports Council International) Europe Karbon Akreditasyonu programında izleme seviyesinden azaltma seviyesine yükselerek, "Avrupanın Çevreye En Duyarlı Havalimanı" seçilmiştir.
- Ekolojik ve Yenilik Açısından En İyi Havalimanı" Emerging Markets Airport Awards 2011
- "Eko-Yenilik Ödülü" 2010: ACI Europa
- "Yeşil Havalimanı dalında 1. Havalimanı" DOHA Havacılık-2009- KATAR

Ankara Esenboğa Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- ''5-10 milyon yolcu'' kategorisinde "En Hızlı Büyüyen Havalimanı" dalında ikincilik: Euro Annies 2014
- "Avrupa'nın en iyi havalimanı" 2009: ACI (Airports Council International)

Antalya Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- 2013 yılında "Karbon Akreditasyon" programında "optimizasyon" seviyesine ikinci kere ulaşan Antalya Havalimanı Türkiye'de bu seviyeye ulaşan ilk ve tek havalimanı olmakla birlikte Avrupa'da da bu seviyeye ulaşan dokuz kurum arasında yer almıştır.
- 2012 yılında yapılan Dünyanın karbon salınımı en düşük 8 havalimanı arasına girmeyi başaran Antalya Havalimanı, "Havalimanı Karbon Akreditasyon Optimisation" sertifikası ile ödüllendirilmiştir.

- Antalya Havalimanı 2011 yılında Avrupa Havalimanları Birliği (ACI Europe) tarafından "10-25 milyon yolcu" kategorisinde "Avrupa'nın En İyi Havalimanı" seçilmiştir.
- Sürdürdüğü çevre yönetim sistemleri ve kalite politikalarıyla İş Sağlığı, Kalite Yönetimi, Çevre Yönetimi ve Müşteri Memnuniyeti alanlarında dört farklı TSE belgesine sahip tek havalimanı olan ICF Airports Antalya Havalimanı, bir defa da karbon emisyonu azaltımından ötürü 17 Haziran 2011 tarihinde Lizbon'da ACI Avrupa tarafından belgelendirilmiştir.

Muğla Dalaman Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- Mimarisiyle 2006 yılında Londra'da "Çevreye Duyarlılık" ödülü kazanmıştır. Ayrıca; Havalimanımızın Dış Hatlar Yolcu Terminali hizmete girdiği 2006 yılında "Dünya'nın En İyi Terminalleri" sıralamasında 13 üncü sırada yer almıştır.

Muğla Milas-Bodrum Havalimanı'nın Aldığı Uluslararası Ödüller

- WAF – Dünya Mimarlık Festivalinde, Milas-Bodrum Uluslararası Havalimanı projemiz yarışmaya katıldığı "Ulaşım" kategorisinde 2012 yılının büyük ödülüne layık bulunmuştur.

İŞLETME FAALİYETLERİ

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TARİHÇE

Türkiye Havalimanlarının işletilmesi ile Türkiye Hava sahasındaki hava trafiğinin düzenlenmesi ve kontrolü görevi, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğünce yerine getirilmektedir.

Türk Sivil Havacılık sektörünün altyapısını oluşturan tesis ve donanımıyla, 1933 yılından bu yana değişik isim ve statülerle hizmetlerini yürütmekte olan DHMİ Genel Müdürlüğü, 08.06.1984 tarih ve 233 sayılı KHK ve 08.11.1984 tarihli Ana Statüsü çerçevesinde tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir Kamu İktisadi Kuruluşu olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

Kuruluşun Ana Statüsü ile belirlenen amaç ve faaliyet konuları ise; Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır.

PERSONEL DURUMU

DHMİ Genel Müdürlüğünde 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 8.988 personel görev yapmaktadır.

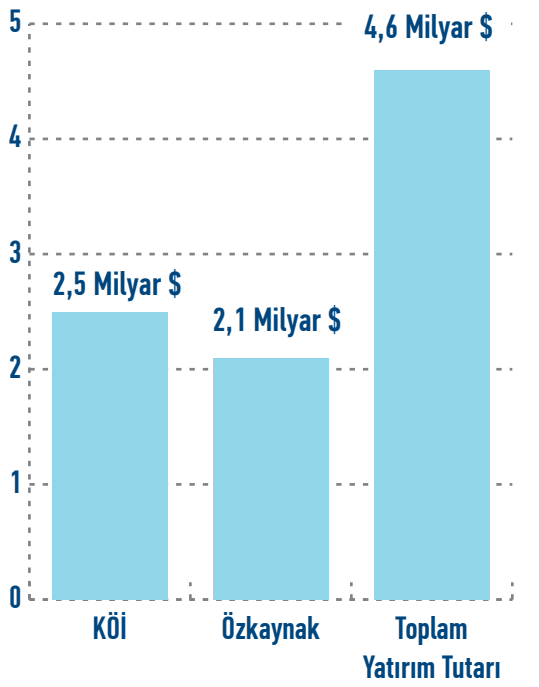
YATIRIM GERÇEKLEŞMELERİ

Yıllar itibariyle, DHMİ Genel Müdürlüğü yatırımların nakdi ve fiziki gerçekleşme oranlarında da çok ciddi artışlar gerçekleşmiş, 2003 yılında % 59,3 olan yatırımların gerçekleşme oranı, 2013 yılında %99,4'e yükselmiştir. 2014 Yılı Yatırım Programı kapsamında DHMİ Genel Müdürlüğü'ne 33 proje için 458.600.000 TL ödenek tahsis

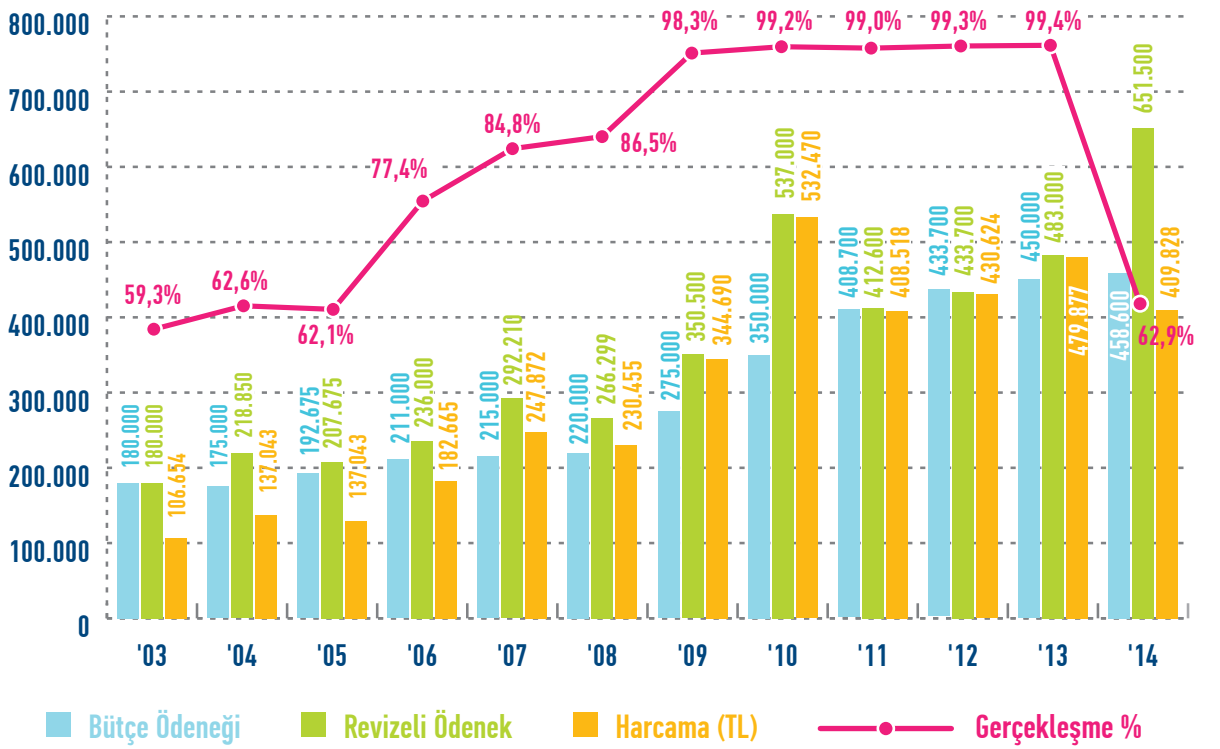
edilmiş olup, 31.07.2014 tarih ve 2014/15 sayılı YPK kararıyla tahsis edilen 192.900.000 TL ek ödenek ile toplam ödenek 651.500.000 TL'ye yükselmiştir. 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle de % 62,9 nakdi gerçekleşme sağlanmıştır. Yılsonu itibariyle 651.500.000 TL' lik yatırım gerçekleşmesine (% 100) ulaşılacağı öngörülmektedir (Grafik 16).

DHMİ Genel Müdürlüğünün Öz Kaynak-Köi Yatırım Tutarları

Bugüne kadar Hava ulaştırma sektöründe gerçekleştirilen Kamu-Özel Sektör İşbirliği (KÖİ) Projeleri kapsamında inşa edilen yolcu terminallerinin toplam bedeli 2,5 milyar $'dır. 2003-2014 yılları arasında DHMİ Genel Müdürlüğünün öz kaynaklarından yapılan toplam yatırım tutarı (2014 Eylül ayı sonu) 2,1 milyar $'dır. (Grafik 17).

Grafik 17. DHMİ Öz Kaynak-KÖİ Yatırım Tutarları

Grafik 16. 2003-2014 Yılları Yatırım Gerçekleşmeleri (Bin)

(2014 yılı göstergesi Eylül sonudur.)

DHMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MALİ DURUM

2013 yılsonu itibariyle;

2013 YILI	
KURUMLAR VERGİSİ	: 158.123.056 TL
HAZİNEYE ÖDENEN TEMETTÜ	: 474.745.821 TL
BÜTÇE KATKI PAYI	: 220.191.337 TL
TOPLAM	: 853.060.214 TL
2013 YILI GELİR-GİDER-KAR DURUMU	
GELİR	: 2.299.051.772 TL
GİDER	: 1.502.776.714 TL
KAR	: 796.275.058 TL

DENİZCİLİK SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Günümüzde küresel ticaretin %80'i verimli ve ekonomik bir ulaşım sistemi olan deniz yoluyla gerçekleşmektedir. Küresel deniz ticareti taşınan yük hacmi bakımından son 65 yılda 18 kat büyüyerek, parasal bazda dünya ticaretinde %60'lık bir paya ulaşmış durumdadır. Bu durum denizcilik sektörünü küresel ticarette en stratejik sektör konumuna getirmiştir.

Bu gelişmeler ışığında denizcilik, sadece bir taşımacılık türü olmaktan çıkmış, dünya ticaret hacmindeki artış ve hızla gelişen teknolojilere paralel olarak yük ve yolcu taşımacılığı başta olmak üzere, gemi inşa sanayi, liman hizmetleri, deniz turizmi ve yatçılık, canlı ve cansız doğal kaynakların yönetimini kapsayan daha geniş bir endüstri, ticaret ve hizmet dalına dönüşmüştür.

Ülkemiz açısından da stratejik sektörlerin başında gelen denizcilik sektörüne yönelik Bakanlığımızın misyonu; toplumun yaşam kalitesinin yükseltilmesine ve ülke kalkınmasına katkı sağlamak amacıyla, ulaştırmanın tüm sektörlerinde olduğu gibi denizcilik alanında da dengeli, güvenli, ekonomik, erişilebilir, ekolojik yapıyı gözeten, sürdürülebilir, kaliteli hizmet verilmesini sağlamak ve denetlemek olarak belirlenmiştir.

Türkiye; Avrupa, Asya ve Afrika bağlantılı eşsiz coğrafyası ile kıtaların, ticaret ve enerji yollarının, kültürel etkileşimlerin kavşağında olan bir ülkedir. Ulaşım ve enerji sistemlerinin entegrasyonu, kurumsal ve yasal altyapının geliştirilmesi ile bu coğrafi konum, daha fazla katma değere ve nitelikli bir kalkınma sürecine dönüştürülecektir.

Bu doğrultuda, kısa zaman önce "Yeni Türkiye" temasıyla açıklanan 62. Hükümet Programında da tekrar ifade edildiği üzere, ülkemizin GSYH açısından 2023'te dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi ve ihracatta 500 milyar Dolar seviyelerine ulaşılması amacıyla, bulunduğumuz coğrafyada bölgesel liderlik ve etkili küresel oyuncu kimliğini kazanmak için gerekli atılımlar adım adım yerine getirilmektedir.

Bu bağlamda, Türk denizciliği son dönemde uygulanan politikalar ile hedeflerine hızla yaklaşmaktadır. Bu çerçevede, atılan adımlardan ilki 2004 yılında başlatılan ÖTV'siz yakıt uygulaması ile kabotaj taşımacılığının canlandırılması olmuştur. Bugüne kadar toplamda 4 milyar 127 milyon TL ÖTV tahsil edilmeyerek sektöre önemli bir destek sağlanmıştır. Uygulama sonucunda, 2003 yılına göre 2013 yılında kabotaj taşımacılığında elleçlenen yük miktarında %85, taşınan yolcu sayısında %65 ve taşınan araç sayısında %82 artış yaşanmıştır. Bu çerçevede, kabotaj taşımacılığı canlandırılırken, karayolu ağırlıklı yurt içi taşımacılığın denizyoluna kaydırılması sağlanmıştır.

Ayrıca, 2003 yılına göre 2013 yılında limanlarımızdaki toplam yük elleçlemesinde %103, konteyner elleçlemesinde %217 artış gerçekleşmiştir.

Yine Akdeniz ve Karadeniz çanağındaki komşu ülkelerle geliştirilen ikili ve çok taraflı ilişkiler kapsamında, kurulan uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2013 yılında %98 artış gerçekleşmiştir.

Kruvaziyer turizminin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar sonucunda, limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısı 2013 yılında 2003 yılına göre %285 oranında artış göstermiştir. Kruvaziyer turizminde bugün yaşanan en gurur verici gelişme ise 2011, 2012 ve 2013 yılında İzmir'in Avrupa'nın en iyi kruvaziyer destinasyonu ödülüne üst üste üç kez layık görülmesidir.

Denizciliğimizin her alanında olduğu gibi deniz ticaret filomuz da büyümüştür. Türk sahipli filomuz 2003 yılında 8,8 milyon DWT kapasite ile dünyada 19 uncu sırada iken 2014 yılında 30,4 milyon DWT'luk kapasite ile 6 basamak ilerleyerek 13 üncü sıraya yükselmiştir.

Yıllarca kara listede olan Türk Bayraklı gemilerimizin beyaz listeye geçişi sağlanarak ticaret filomuzun uluslararası itibarı artırılmıştır. Yaptığımız yoğun denetimler, Türk Bayraklı gemilerin 2008 yılından itibaren beyaz listede yer almasını sağlamış olup, 2013 yılında tutulma oranı %3'ün altında yer alarak, şimdiye kadar ki en düşük oran yakalanmıştır.

Kıyılarımızda seyir, can, mal ve çevre emniyeti ile deniz güvenliğinin arttırılması amacıyla gemi takip ve kontrol sistemleri kurulmuştur. Seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırılması ve deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi kapsamında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi (TBGTH) 30 Aralık 2003 yılı itibariyle hizmete başlamıştır. Söz konusu sistem ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege deniz alanı kontrol altına alınmıştır. İzmit ve İzmir Gemi Trafik Hizmetleri tamamlanmış olup, Ankara'da kurulacak olan Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ve Mersin Gemi Trafik Hizmetleri kurulum çalışmalarına devam edilmektedir. Bu doğrultuda, kıyılarımızı kapsayan bir Liman Yönetim Bilgi Sistemi (LYBS) kurulmuştur.

Ayrıca, Uzun Mesafe Tanımlama ve İzleme (LRIT) Sistemi (2009) gibi yatırımlar gerçekleştirilmiştir. 2007 yılında ülkemiz etrafındaki tüm denizlerimizi kapsayan Ulusal Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS/AIS-Auotomatic Identification System) kurularak, kıyılarımızda seyir emniyeti ve deniz güvenliği arttırılmıştır. OTS kapsamında alınan bilgiler, Ankara'daki OTS ana merkezine iletilmekte ve Ankara'dan Türk Arama Kurtarma Sahası içerisinde seyir yapan gemiler anlık olarak izlenebilmektedir.

2002 yılında kazalara karşı acil durumlara müdahale sistemi bulunmazken, bugün her kıyı tesisi ve yetkilendirilen firmalar bu sistemin en önemli unsurları olmuştur. Bakanlık olarak Acil Müdahale Merkezleri kurulmaya başlanmış olup, 2017 yılında hizmete başlayacaktır.

"Denizci millet" sloganımızın bir uygulaması olarak toplumda deniz sevgisini yerleştirmek, deniz kültürünü yaygınlaştırmak için yurt genelinde amatör denizciliği özendirici çalışmalar yapılmakta olup, bu amaçla deniz kültürünü tanıtım ve eğitim merkezleri projesi başlatılmıştır.

Dünyanın en kaliteli yatlarını inşa edebilen gemi inşa sanayimiz ulaştığı modern imkânlar sayesinde yılda 3 milyar Dolara yakın ihracat yapmayı başarmış ve yat inşa siparişlerinde de dünyada 3 üncü sıraya yükselmiştir.

Özellikle gemi inşa sanayinde büyük atılım¬lar yapılmış, verilen desteklerle tersane sayısı 37'den 73'e yükseltilmiş, gemi inşa sanayimiz adet bazındaki dünya sipariş sıralamasında 5 inciliğe kadar yükselmiştir. Sektörde 2008'den bu yana devam etmekte olan küresel finansal krizin etkilerine rağmen gemi inşa sanayimiz, dünyada 6 ncı sıradaki yerini korumaktadır.

Türkiye, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yayınlanan ve üye ülkelerin gemi adamlarının eğitimi ve belgelendirmesi ile ilgili "Gemi adamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme (STCW 78)" gereklerini tam olarak yerine getirdiğini gösteren "beyaz liste"de yer almaktadır. Bu sayede ülkemiz gemi adamlarının eğitim ve belgelendirilmesinin tanınmasına yönelik diğer ülkelerle anlaşma yapılabilmektedir.

Bu kapsamda 30 ülke ile protokol imzalanmış ve Türk gemi adamları yeterlik belgeleri; Almanya, İtalya, Portekiz, Malta gibi AB üyesi ülkeler ve büyük deniz ticaret filosuna sahip diğer ülkeler tarafından tanınmakta ve bu ülkelere ait gemilerde Türk gemi adamları çalışabilmektedir.

Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi (BIMCO) tarafından yayınlanan istatistikî veriler çerçevesinde ülkemiz 2010 yılı itibariyle gemi adamı sayısı bakımından 36.734 zabitan ve 51.009 adet tayfa sınıfı gemi adamı ile Çin'den sonra 2 nci sırada yer almaktadır. Bugün itibari ile zabitan sınıfında 47.368 adet, tayfa sınıfında ise 132.460 adet gemi adamı kayıtlıdır.

Deniz taşımacılığında, lojistik zincirinin en önemli parçalarından biri olan limanlar, genellikle kent merkezlerinde veya yakınında hizmet vermekte olup, limanların çevre ile daha uyumlu tesisler olmalarına yönelik olarak; azami ölçüde enerji tasarrufunun sağlanması ve liman operasyonlarında enerji verimliliğinin en yüksek seviyede tutulması ile anılan tesislerin çevre hassasiyetlerinin üst seviyelere çıkartılarak daha yeşil limanların ülkeye kazandırılmasının gerekliliği düşünülerek "Yeşil Liman" (Green Port) projesi

başlatılmıştır. Bakanlığımız uhdesinde yürüttüğümüz proje kapsamında, 17 liman tesisi başvuru dosyası göndermiş olup, saha ve dosya incelemeleri devam etmektedir. Ayrıca diğer liman tesisleri, proje kapsamında istenen şartları yerine getirmek için çalışmalarını sürdürmektedir.

2023 yılında 500 milyar dolar ihracat yapmayı hedefleyen ülkemizin bu hedefe ulaşabilmesi için ihtiyaç duyacağı büyük ölçekli liman yatırımları hayata geçirilmektedir. Önümüzdeki dönemde "Üç Denizde Üç Büyük Liman" projesi kapsamında; İzmir Çandarlı, Zonguldak Filyos ve Mersin Konteyner Limanlarının hayata geçirilmesi öngörülmektedir. Mevcutlara ilave olarak ülkemizin en az 16 noktasında büyük ölçekli Lojistik Merkezler kurulacaktır. Bunlarla birlikte ülkemiz bölgede bir lojistik merkez haline dönüşecektir.

Tersanelerimizde daha yüksek katma değerli, nitelikli ve özel tip gemilerin üretimi ile gezi teknesi ve yat üretiminde modern üretim tesislerinin kurulması özendirilecektir. Gemi sanayinde yerli katkı oranını artırmak için üretim odaklı gemi yan sa¬nayi ürünleri desteklenecektir.

Yat limanı kapasitemiz arttırılacak, bu alandaki yatırımlara kamu özel ortaklığı modeli ile devam edilecek, kıyılarda tekne bağlama imkânları ile halkın denize erişim imkânı arttırılacaktır.

Deniz ticaret filomuz daha da büyültülerek, filonun ülkemizin dış ticaret taşımalarından daha fazla pay almasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Denizlerimizde, seyir, can, mal ve çevre emniyetini artıran her türlü takip ve izleme sistemlerinin kurulumu tamamlanacaktır.

Nihayetinde denizcilikte ana hedefimiz, dünya denizciliğinin her alanında "lider denizci ülkeler" arasında yer almaktır.

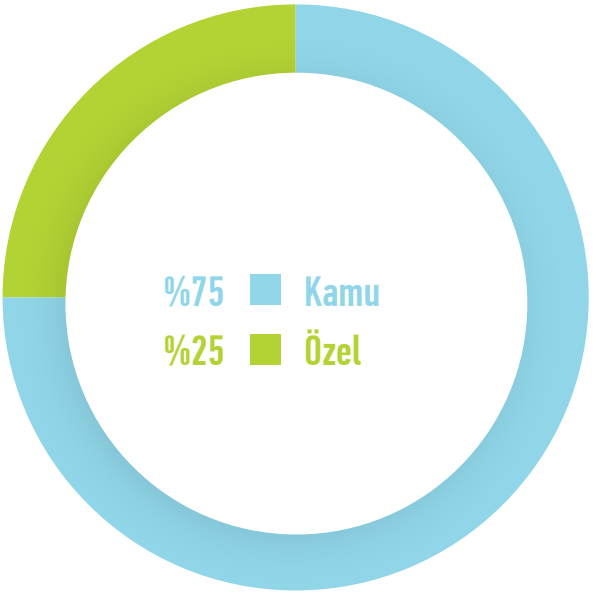
SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

ÖTV'SİZ YAKIT UYGULAMASI

Denizciliğin gelişmesi ve karayolu ağırlıklı dâhili taşımacılığın denizyoluna kaydırılması amacıyla, 16.07.2003 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ve Maliye Bakanlığı'nın 31.12.2003 tarihinde yayımlanan 6 Seri Numaralı Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği ile deniz araçlarında Özel Tüketim Vergisi İndirilmiş Yakıt Uygulaması 01.01.2004 tarihinde başlamıştır.

Kabotaj hattında çalışan yük, yolcu, balıkçı, bilimsel araştırma gemileri ve ticari yatlar ile hizmet araçları bu uygulamadan yararlanmaktadır. Ayrıca, 2009 yılı itibariyle bu kapsama iç sularda faaliyet göstermekte olan kamuya ait yük ve yolcu gemileri ve 2012 yılsonu itibariyle özel sektöre ait iç sularda faaliyet gösteren yük ve yolcu gemileri de dâhil edilmiştir.

Grafik 1. Verilen Teşvik Miktarı (2004-2014/İlk 9 Ay) (TL)

Kaynak: UDHB-DTGM

ÖTV'siz yakıt uygulamasının başladığı 01.01.2004 tarihinden Eylül 2014 tarihine kadar, toplamda 4 milyar 127 milyon TL ÖTV tahsil edilmeyerek sektöre önemli ölçüde destek sağlanmış olup, bu desteğin %25'i kamu, %75'i özel sektör tarafından kullanılmıştır (Grafik 1).

Grafik 2. Gemi Cinslerine Göre ÖTV'siz Yakıt Kullanım Oranı (2004-2014/İlk 9 Ay)

Kaynak: UDHB-DTGM

2014 Eylül ayı itibariyle, kullanılan ÖTV'siz yakıt miktarının gemi cinsleri bazında dağılımına bakıldığında; en büyük payı %41,5'lik oranla yolcu gemileri ve feribotların aldığı, en düşük payı ise %2,7'lik oranla ticari yatların aldığı görülmektedir. Balıkçı gemilerinin payı ise %26 olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

DENİZYOLU TAŞIMACILIĞINDAKİ GELİŞMELER

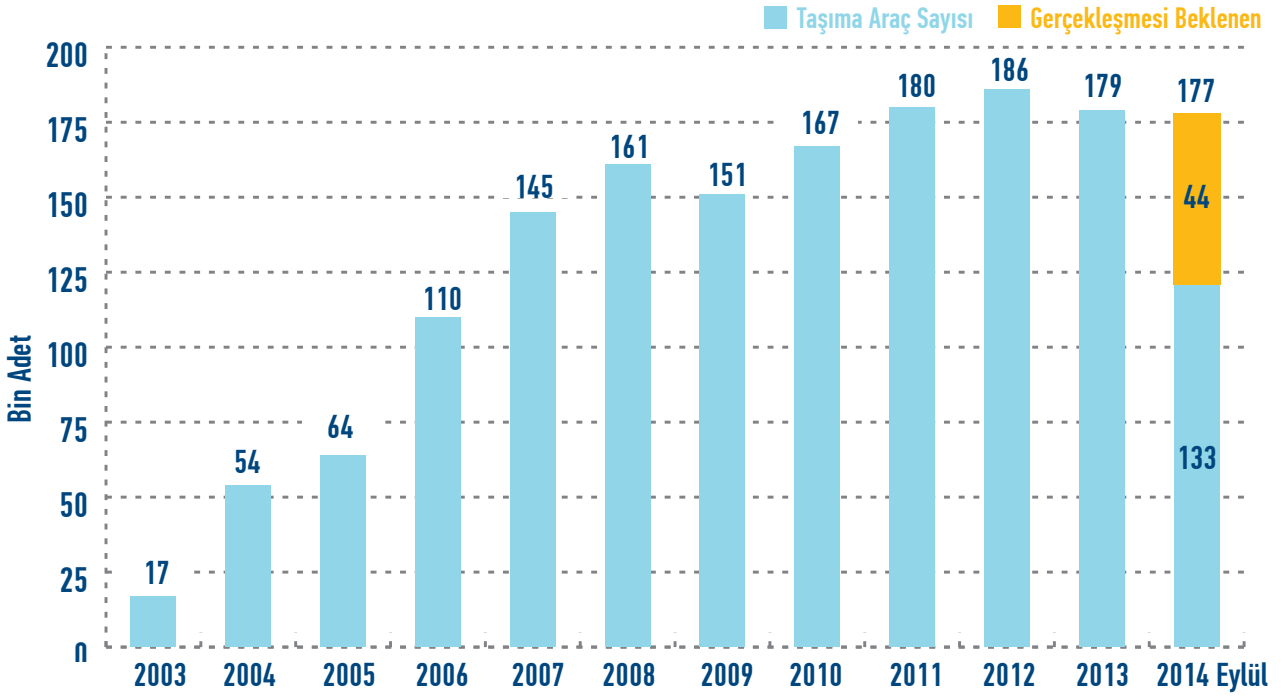
En ucuz ve çevre dostu olan denizyolu ulaşımının teşvik edilmesini sağlayan ÖTV'siz Yakıt Uygulaması karayolu taşımacılığını büyük ölçüde denize kaydırmıştır.

Denizyolu taşımacılığının geliştirilmesi için alınan önlem ve düzenlemeler neticesinde yapılan uygulamayla; Marmara Denizi'nde birçok yeni hat kurulmuş, mevcut hatlarda ise araç ve yolcu taşıma kapasiteleri artmıştır.

KABOTAJ HATTI TAŞIMALARI

Ambarlı-Bandırma Hattı

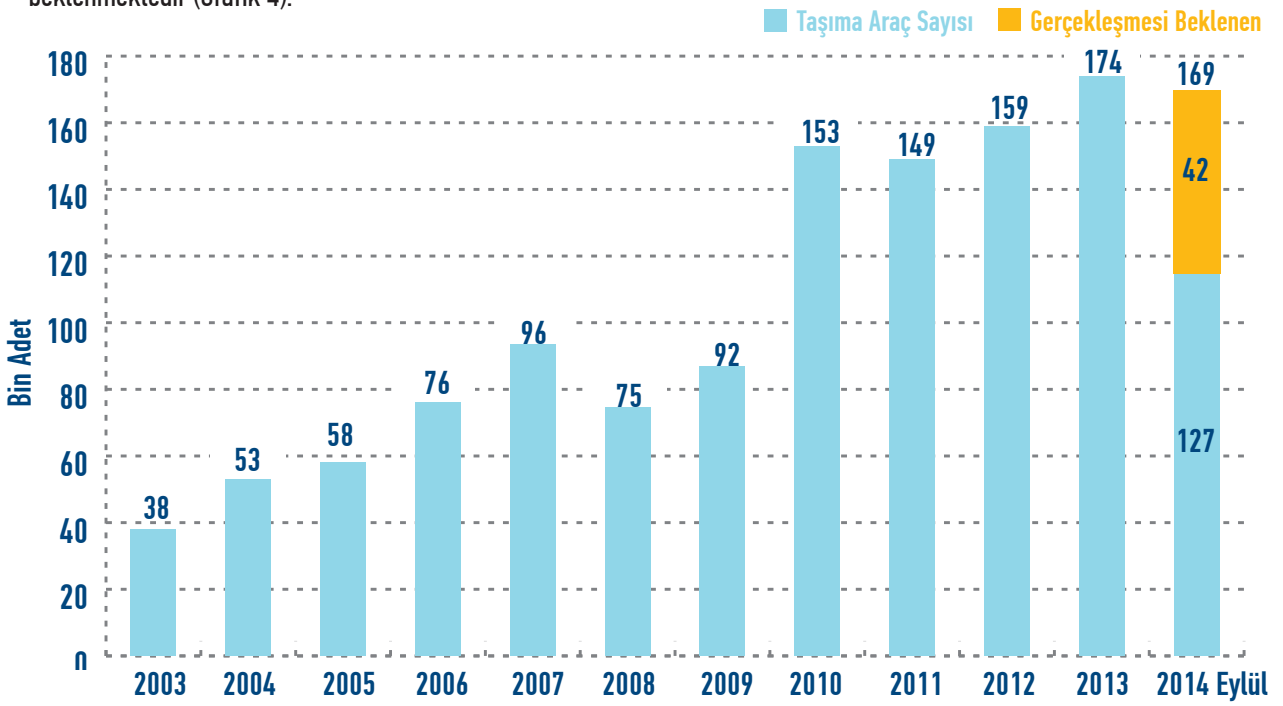
Özellikle yük taşıyan ağır vasıtaların taşınmasında 2003 yılına göre 2013 yılında %980 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonunda ise %969 artış beklenmektedir (Grafik 3).

Grafik 3. Ambarlı-Bandırma Hattında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatları

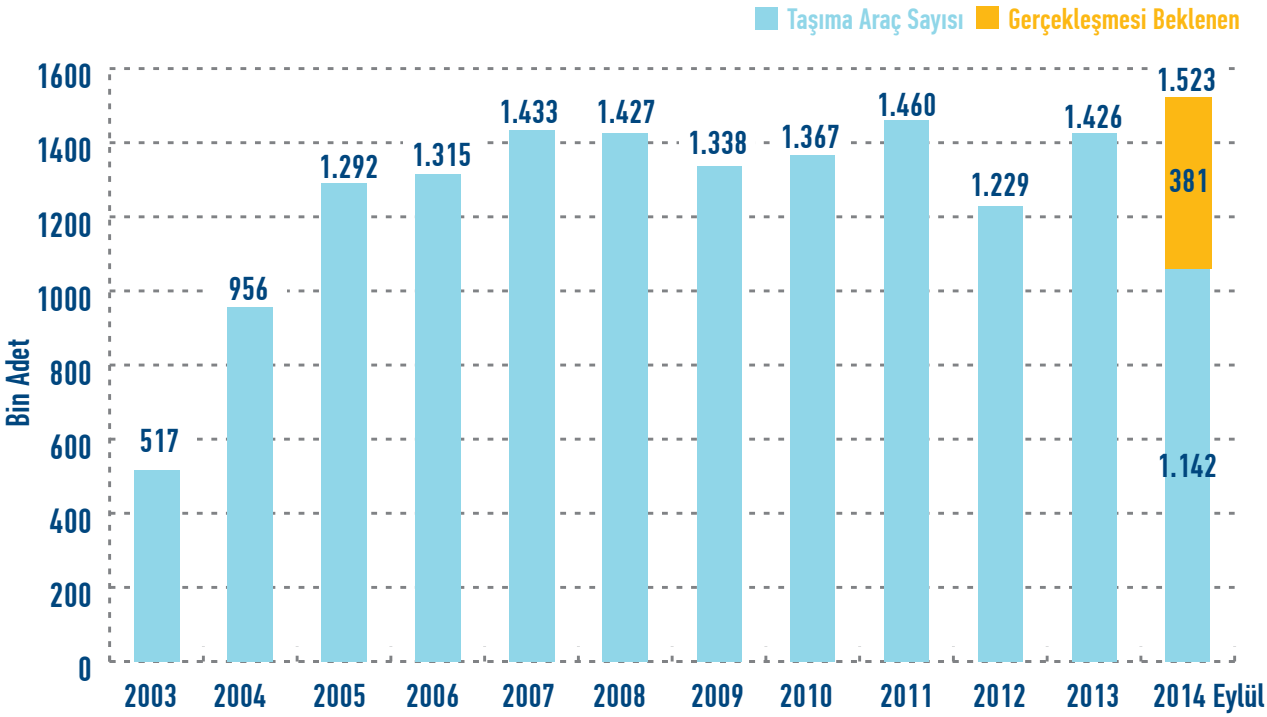
Yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2013 yılında %359 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonunda ise %345 artış beklenmektedir (Grafik 4).

Grafik 4. Tekirdağ-Bandırma, Barbaros-Erdek-Karabiga Hatlarında Taşınan Araç Sayısı
(Kaynak: UDHB-DTGM)

İstanbul-Güney Marmara Hatları (Yenikapı-Yalova, Yenikapı-Bandırma, Pendik-Yalova, Yenikapı-Mudanya)

Yapılan araç taşınmasında 2003 yılına göre 2013 yılında %176 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonunda ise %194 artış beklenmektedir (Grafik 5).

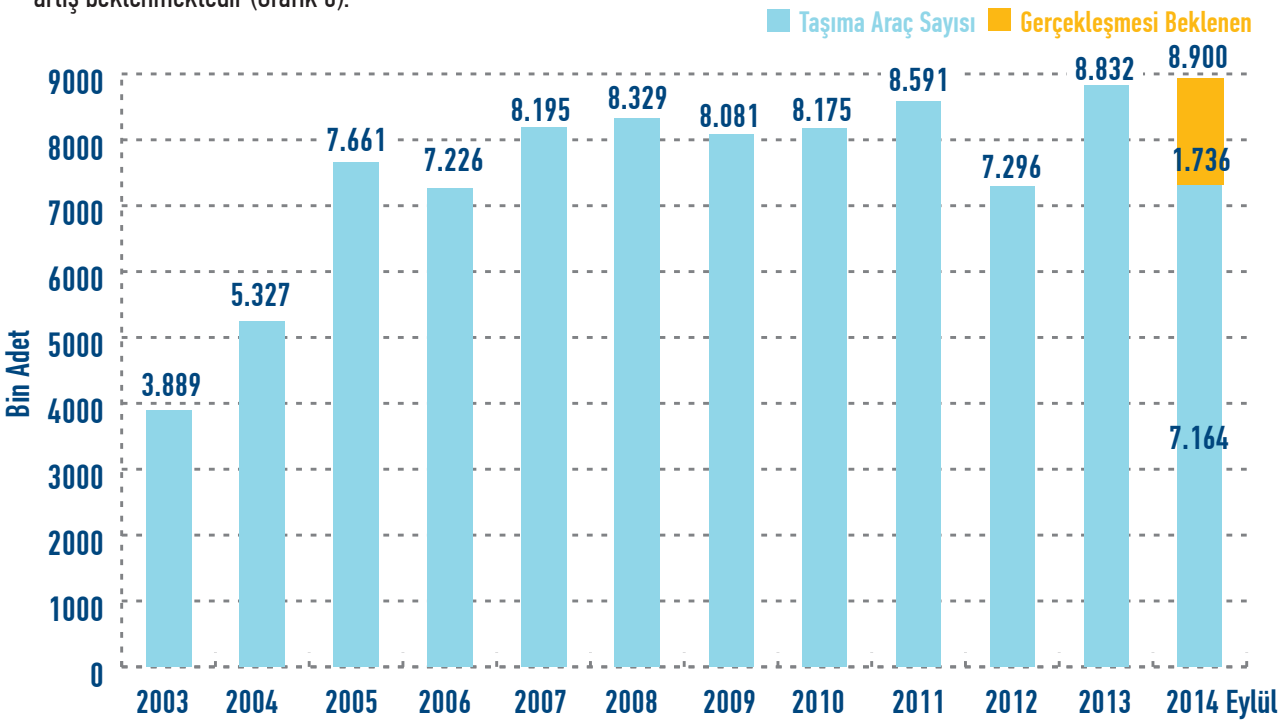

Grafik 5. İstanbul-Güney Marmara Hattında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

**İstanbul-Güney Marmara hatlarında 2012 yılında uygulanan fiyat politikası yüzünden yolcu ve araç taşımacılığı rakamlarında düşüş gerçekleşmiştir.*

Bu hatlarda taşınan yolcu sayısında ise 2003 yılına göre 2013 yılında %127 artış gerçekleşmiş olup,2014 yılı sonunda %129 artış beklenmektedir (Grafik 6).

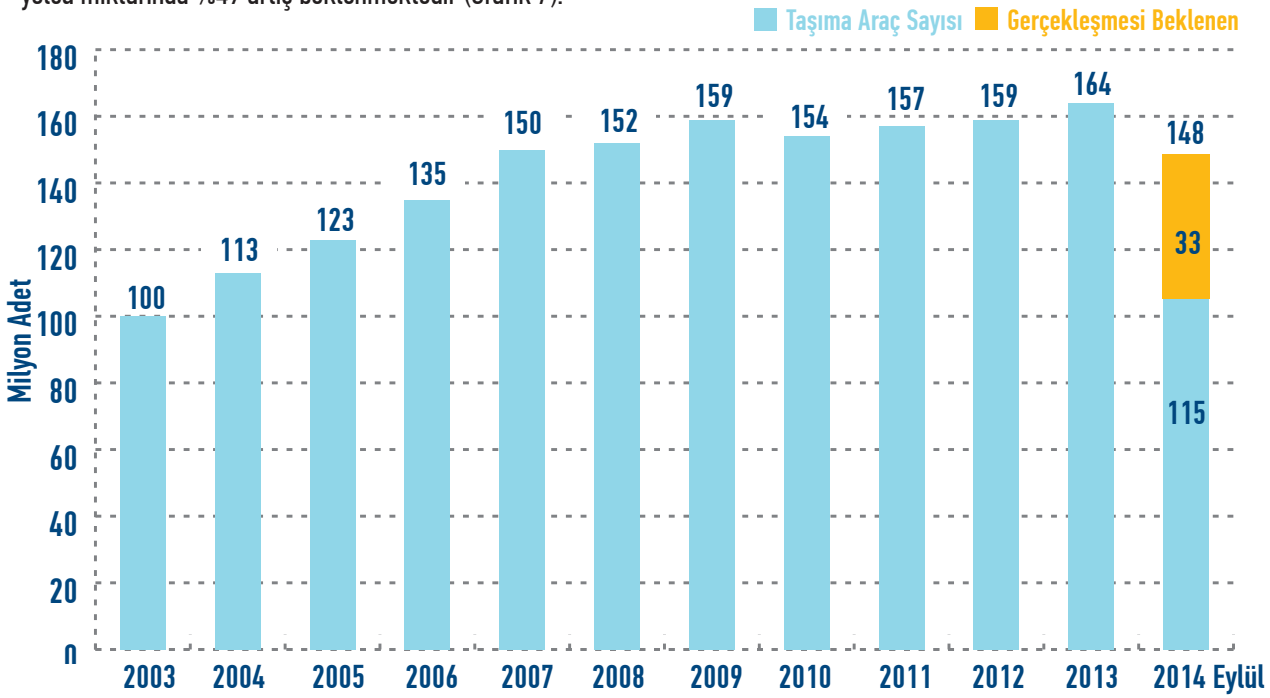

Grafik 6. İstanbul-Güney Marmara Hattında Taşınan Yolcu Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

**İstanbul-Güney Marmara hatlarında 2012 yılında uygulanan fiyat politikası yüzünden yolcu ve araç taşımacılığı rakamlarında düşüş gerçekleşmiştir.*

Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu Miktarı

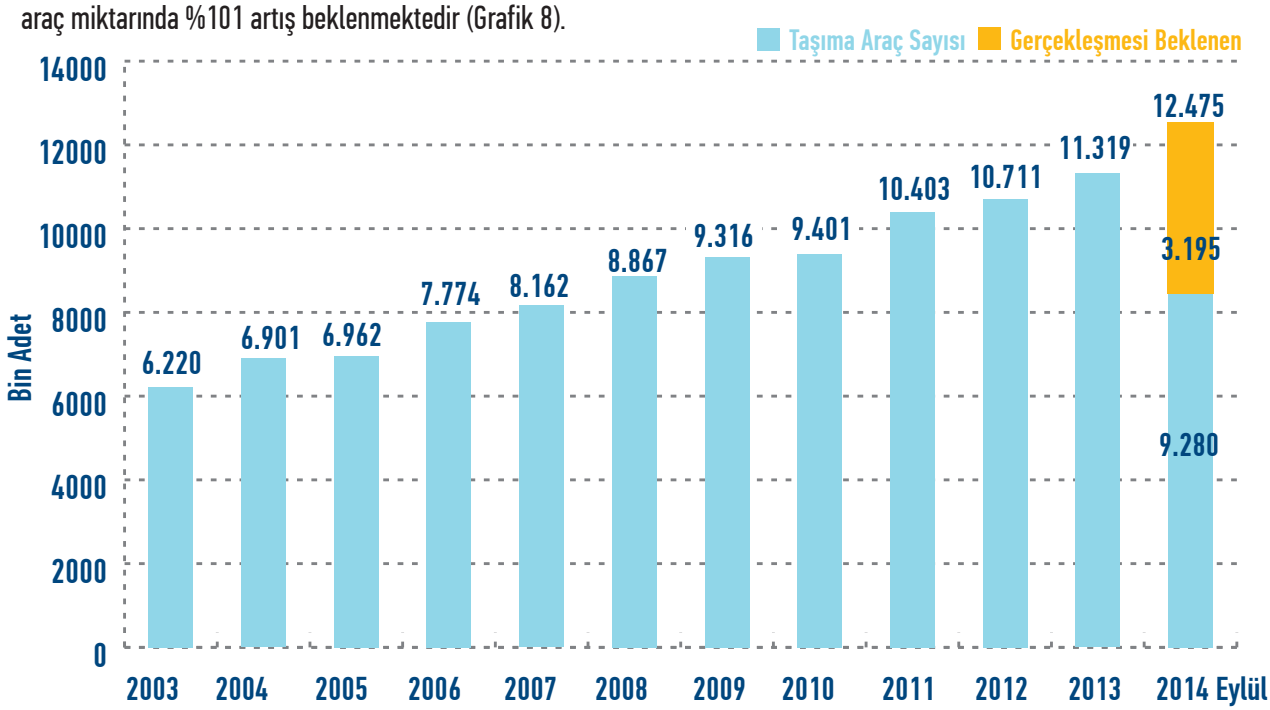
Kabotaj hattında taşınan yolcu miktarında 2003 yılına göre 2013 yılında %65 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonunda ise yolcu miktarında %49 artış beklenmektedir (Grafik 7).

Grafik 7. Kabotaj Hattında Taşınan Yolcu Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Kabotaj Hattında Taşınan Araç Miktarı

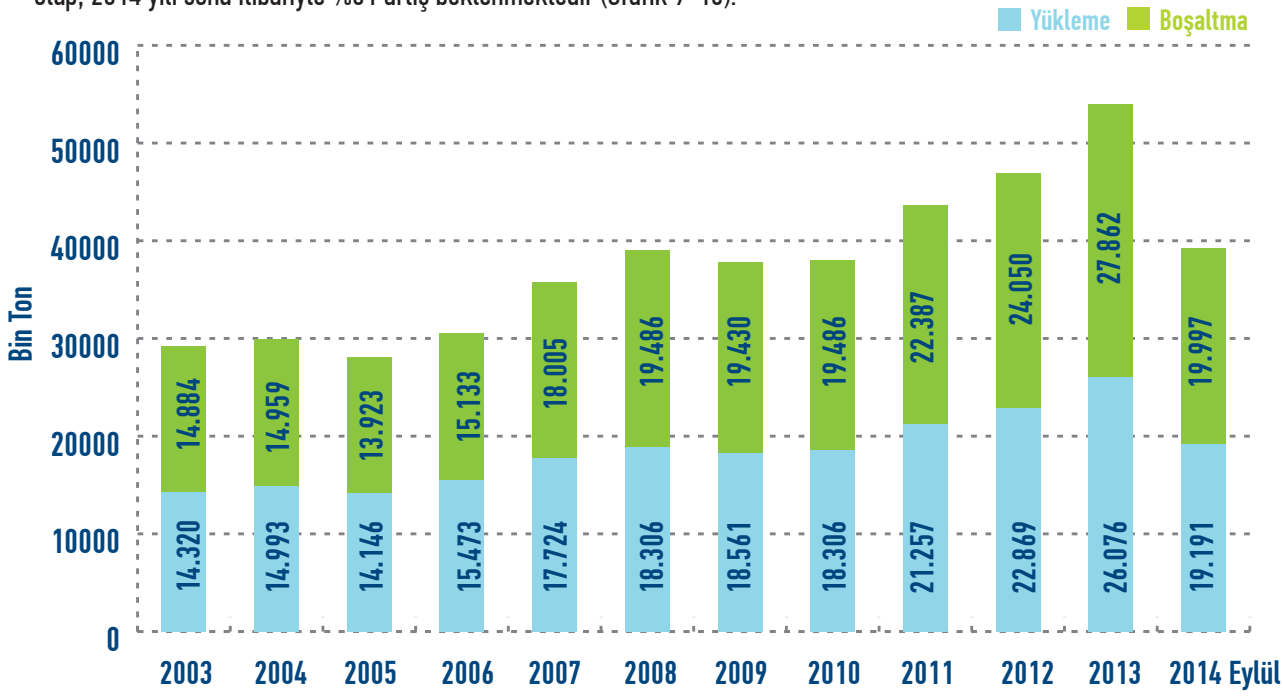
Kabotaj hattında taşınan araç miktarında 2003 yılına göre 2013 yılında %82 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonunda ise araç miktarında %101 artış beklenmektedir (Grafik 8).

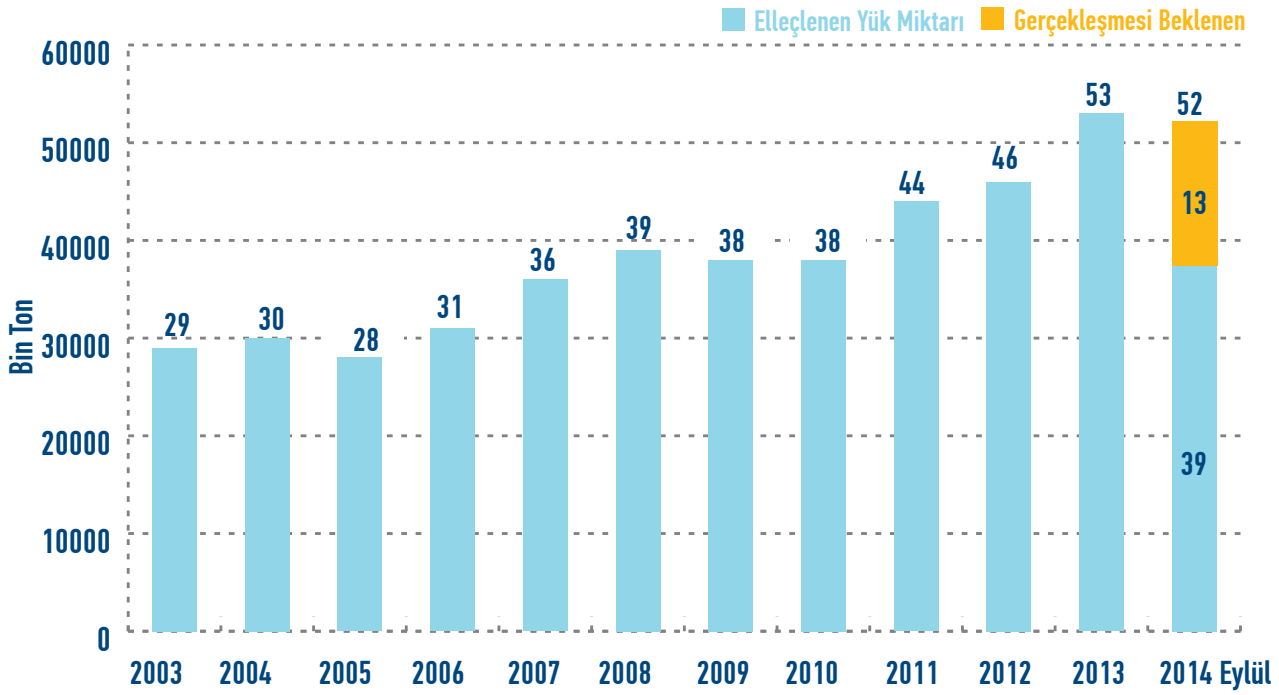
Grafik 8. Kabotaj Hattında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Kabotaj Hattında Yük Taşımacılığı (Ton)

Ülke genelinde kabotaj taşımacılığında, elleçlenen yük miktarlarında 2003 yılına göre 2013 yılında %85 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonu itibariyle %81 artış beklenmektedir (Grafik 9-10).

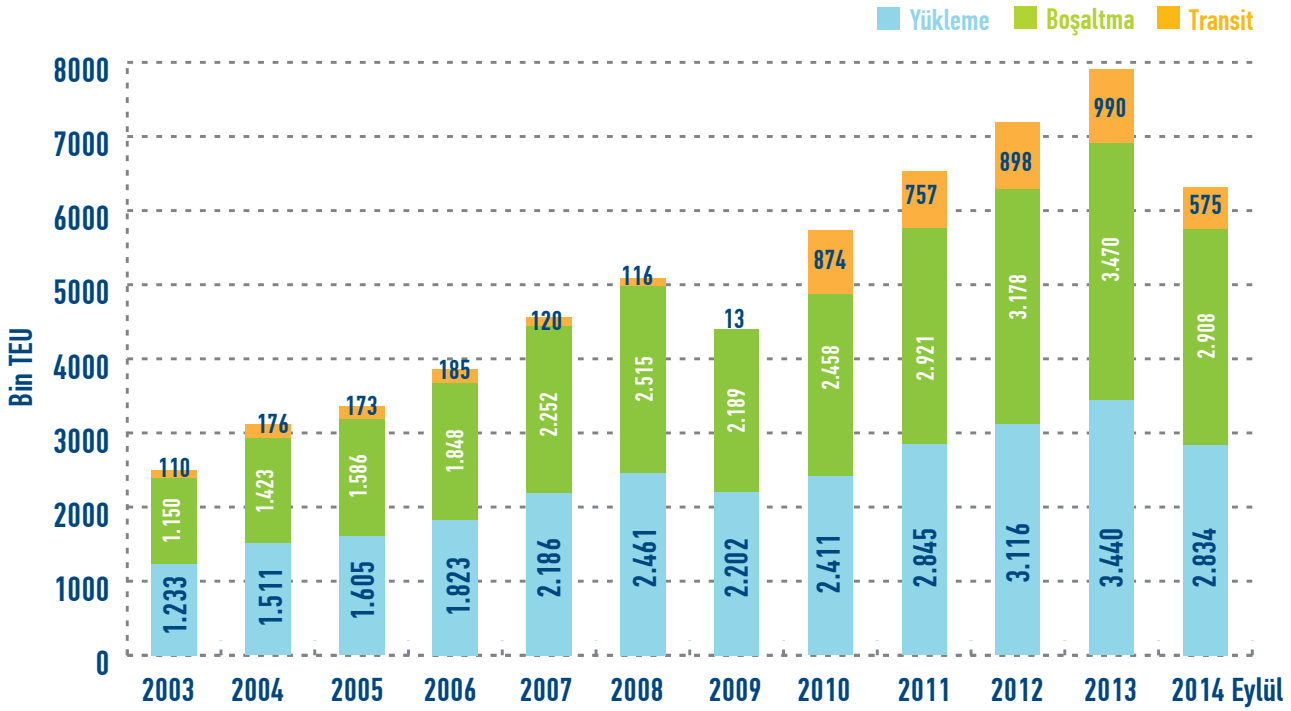
Grafik 9.Kabotaj Hattında Yapılan Yükleme-Boşaltma Miktarı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

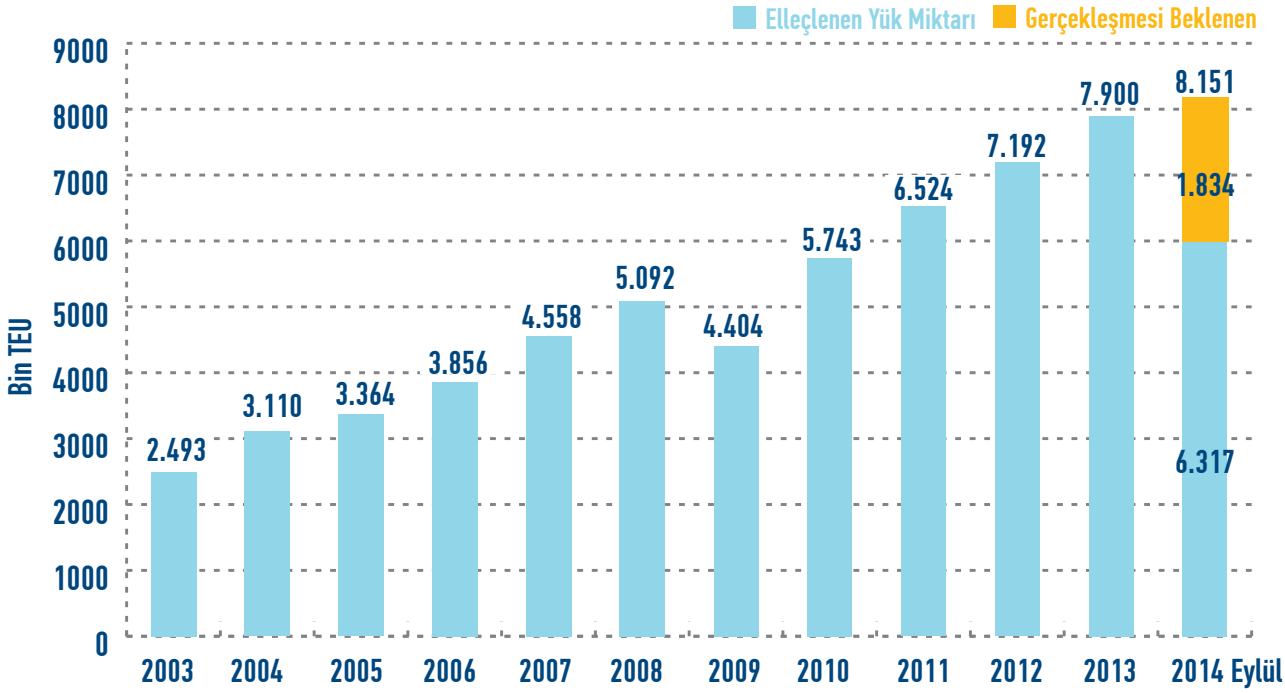
Grafik 10.Kabotaj Hattında Taşınan Yük Miktarı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

KONTEYNER TAŞIMACILIĞI

Limanlarımızda işlem gören toplam konteyner miktarında (TEU bazında), 2003 yılına göre 2013 yılında %217 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonu itibariyle %227 artış beklenmektedir (Grafik 11-12).

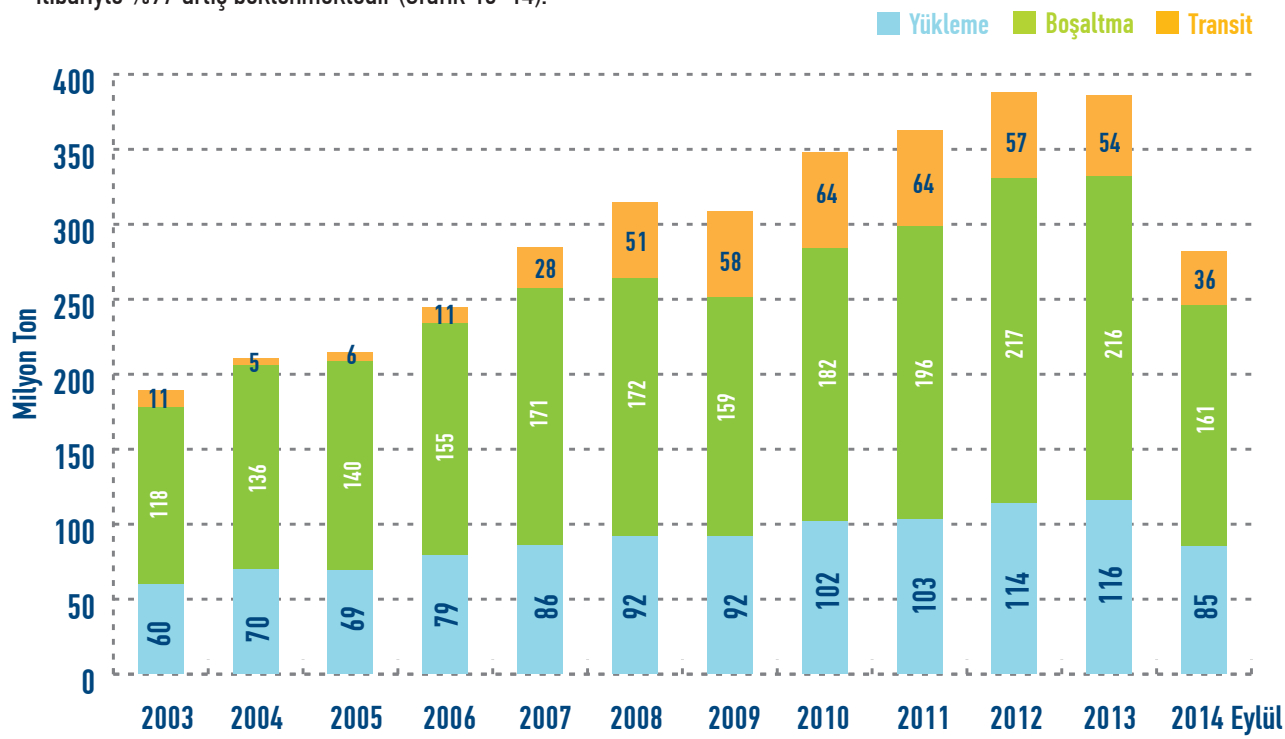
Grafik 11. Limanlarımızda Elleçlenen Konteyner Miktarı-TEU *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

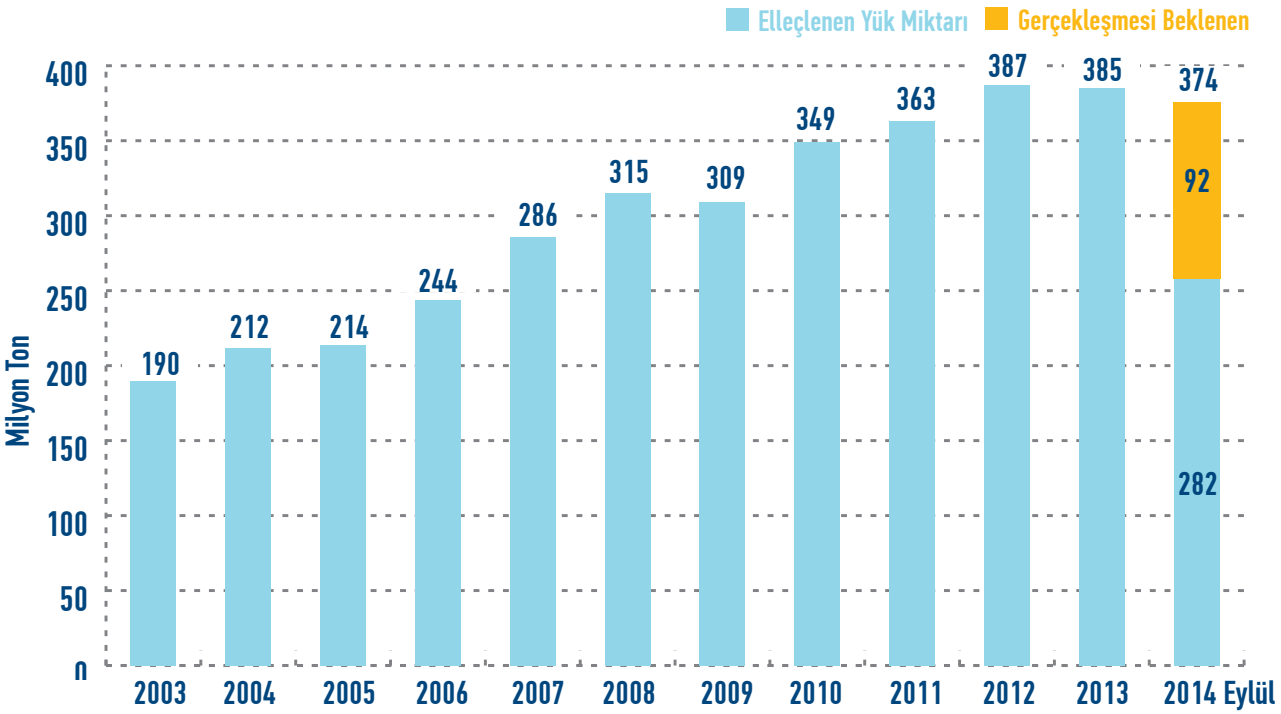
Grafik 12. Limanlarımızda Elleçlenen Konteynerin Yıllık Gelişimi–TEU *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

LİMANLARIMIZDA ELLEÇLENEN YÜK

Limanlarımızda elleçlenen yük miktarında 2003 yılına göre 2013 yılında %103 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonu itibariyle %97 artış beklenmektedir (Grafik 13-14).

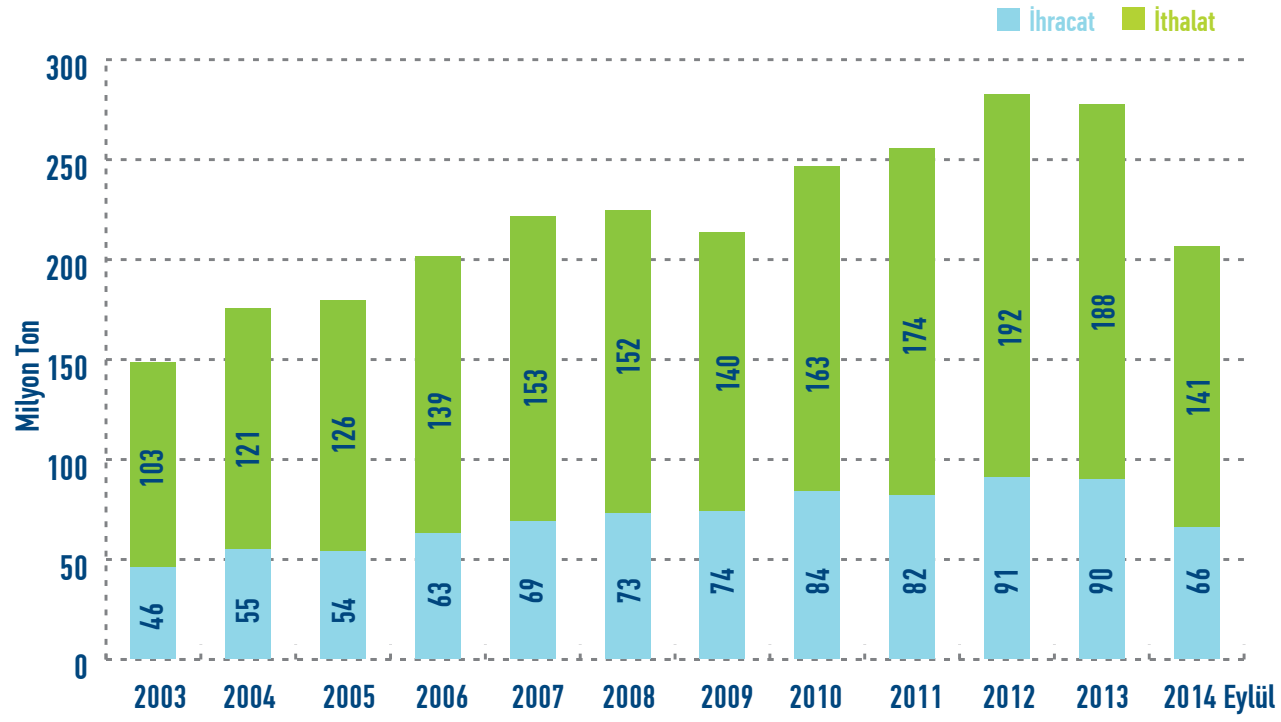
Grafik 13. Limanlarımızda Elleçlenen Yük Miktarı–TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

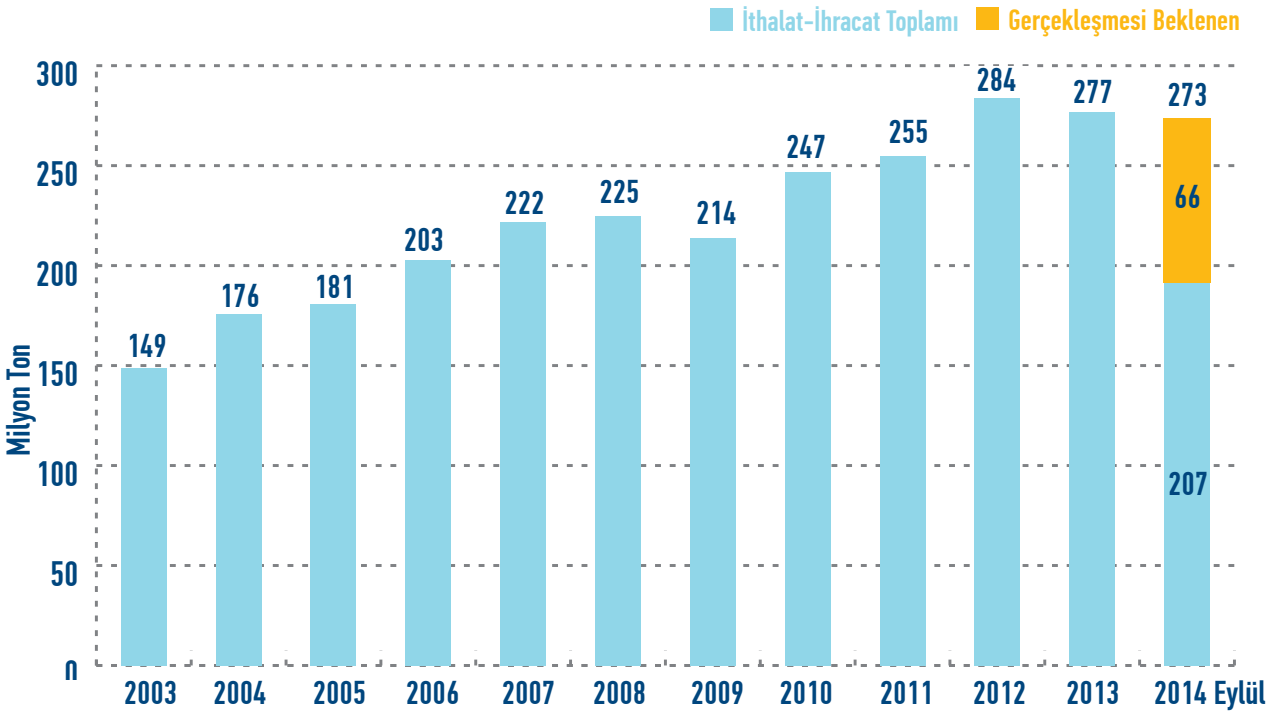
Grafik 14. Limanlarımızda Elleçlenen Yükün Yıllık Gelişimi-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

DENİZYOLU DIŞ TİCARET TAŞIMALARI

Denizyolu dış ticaret taşımalarında 2003 yılına göre 2013 yılında ithalatta %82, ihracatta %94 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonu itibariyle toplam dış ticaret taşımalarında %83 artış beklenmektedir (Grafik 15-16).

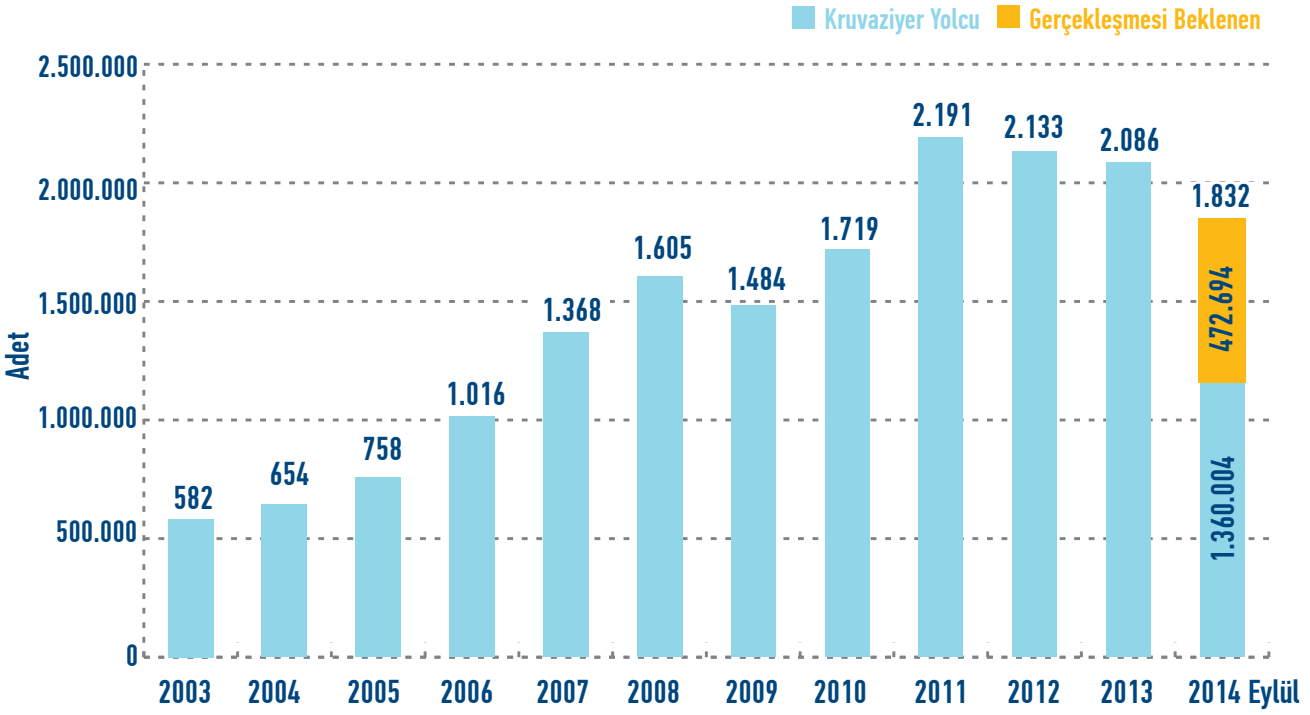
Grafik 15. Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Grafik 16. Denizyolu Dış Ticaret Taşımaları-TON *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

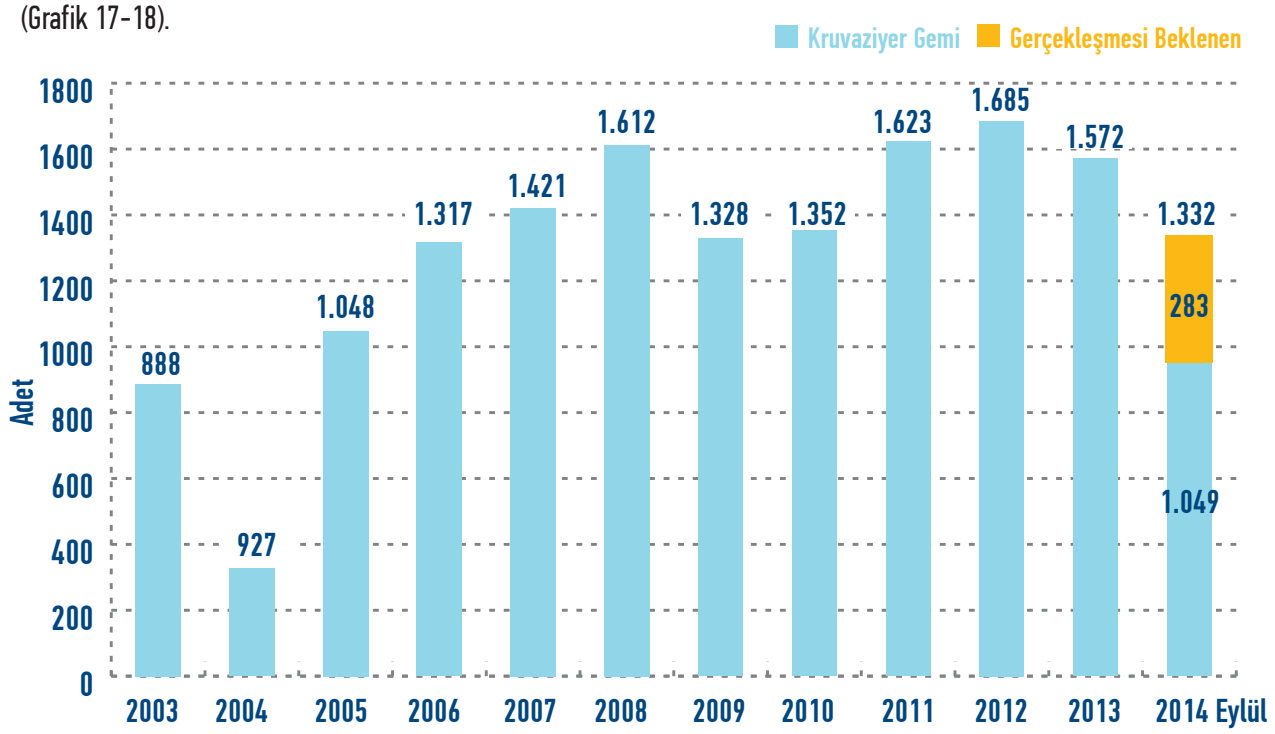
LİMANLARIMIZA GELEN KRUVAZİYER GEMİ VE YOLCU SAYISI

Liman, fener ve tahlisiye ücretlerinde yapılan indirimler neticesinde limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer yolcu sayısında 2003 yılına göre 2013 yılında %285, limanlarımıza uğrayan kruvaziyer gemi sayısında ise %77 artış gerçekleşmiş olup,

Grafik 17. Limanlarımıza Gelen Kruvaziyer Yolcu Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

2014 yılı sonunda kruvaziyer yolcu sayısında %215, kruvaziyer gemi sayısında %50 artış beklenmektedir. Kruvaziyer turizminde yaşanan gelişmeler neticesinde kruvaziyer gemilerin kapasiteleri artmakta ve limanlarımızı ziyaret eden kruvaziyer gemi sayısında artış olmamakla beraber gemilerin büyüklüğü nedeniyle yolcu sayısında büyük bir artış yaşanmaktadır (Grafik 17-18).

Grafik 18. Limanlarımıza Gelen Kruvaziyer Gemi Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Ro-Ro taşımacılığında %98,kruvaziyer yolcu sayısında %285 artış sağlanmıştır.

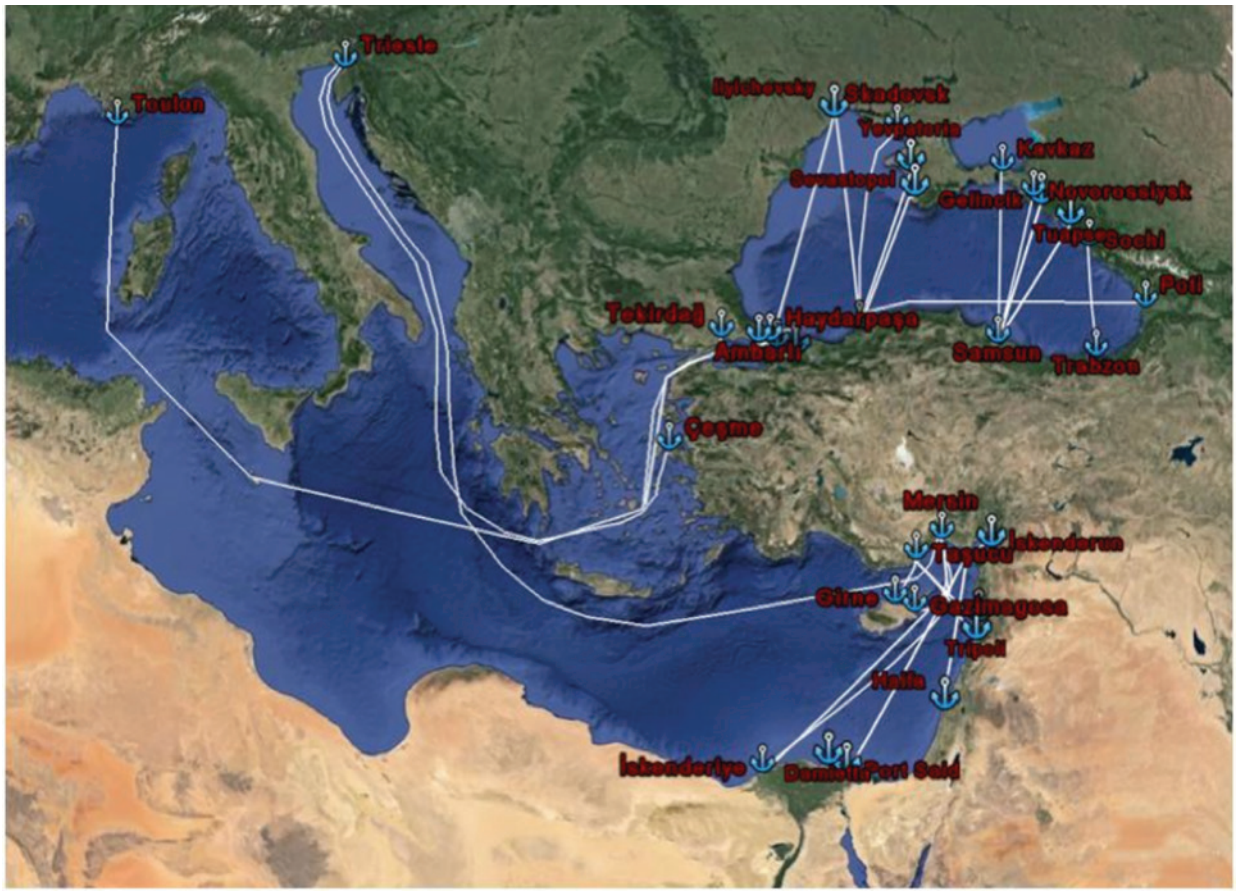
YURT DIŞI BAĞLANTILI RO-RO HATLARI

Son 4 yıllık dönemde açılan yurt dışı bağlantılı Ro-Ro hat sayımız 16'ya ulaşmıştır. 2010 yılında Mersin-İskenderiye, Samsun-Kavkaz, Samsun-Tuapse ve Zonguldak-Yevpatoria olmak üzere 4 hat açılmıştır. 2011 yılında Ambarlı-Toulen, Samsun-Gelincik, Taşucu-Tripoli, İstanbul-Ilyichevsky, Zonguldak-Sevastapol, Tuzla-Köstence olmak üzere 6 hat açılmıştır. 2012 yılında ise Taşucu-Tartous, İskenderun-Port Said ve İskenderun-Haifa olmak üzere 3 hat açılmıştır. 2013 yılında Mersin-Damietta, K.Ereğli-Ilyichevsky ve Derince-Poti olmak üzere 3 hat açılmıştır. Tuzla-Köstence hattı talep yetersizliğinden dolayı şu an kapalı olduğundan, bahse konu 16 hattın 15'i aktif durumdadır (Harita 1).

Harita 1. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatları

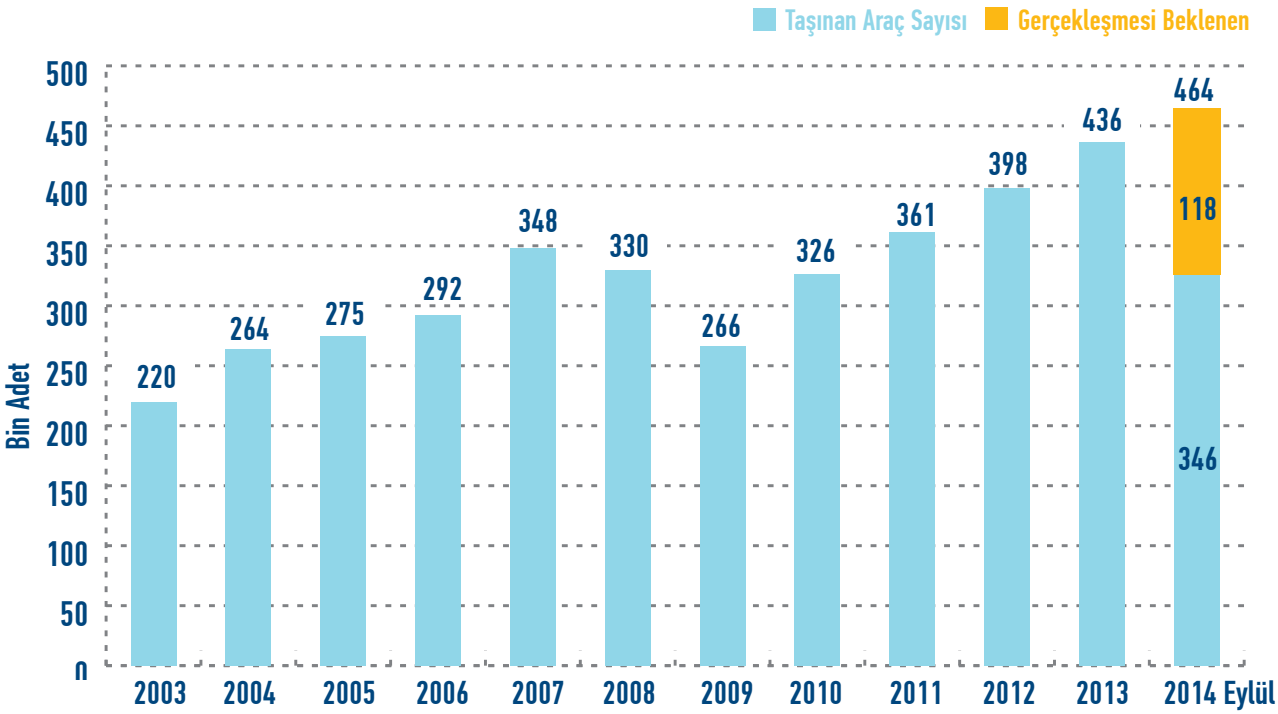

Uluslararası düzenli Ro-Ro hatlarında taşınan araç sayısında 2003 yılına göre 2013 yılında %98 artış gerçekleşmiş olup, 2014 yılı sonunda %110 artış beklenmektedir (Tablo 1, Grafik 19).

Tablo 1. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatlarında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

HATLAR	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 Eylül
PENDİK/HAYDARPAŞA - TRİESTE	107.135	112.602	107.640	119.088	160.203	149.062	111.401	116.815	139.270	121.742	167.201	129.440
AMBARLI-TRIESTE	32.591	37.888	33.333	38.954	41.085	39.998	30.372	27.179	18.017	15.618	7.595	0
ÇEŞME - TRİESTE	27.559	28.280	29.591	30.889	36.717	30.039	24.808	37.627	43.058	44.106	45.764	35.904
SAMSUN - NOVOROSSİYSK	14.582	21.090	26.781	27.120	29.598	21.148	9.280	15.145	10.742	7.670	14.682	12.421
ZONGULDAK - SKODOVSK	8.739	9.153	15.629	19.147	27.099	23.632	20.476	9.036	8.722	4.447	8.001	438
TRABZON - SOCHİ	5.372	5.032	3.648	742	0	0	0	5.078	580	518	228	428
TAŞUCU - GİRNE	1.609	3.512	3.403	6.574	7.180	10.150	7.066	36.071	30.624	34.168	34.153	26.668
MERSİN - MAGUSA	13.404	33.241	38.768	35.560	33.393	32.305	31.032	19.107	14.717	14.669	18.901	16.886
MERSİN - TRİESTE	9.354	13.112	15.985	13.488	12.938	23.766	19.966	28.571	37.093	39.748	34.153	26.242
TEKİRDAĞ - TOULEN	0	0	0	0	0	0	12.019	9.269	0	0	0	0
MERSİN - İSKENDERİYE	0	0	0	0	0	0	0	889	241	790	638	1.564
PENDİK/HAYDARPAŞA - MARSİLYA	0	0	0	0	0	0	0	7.480	2.130	0	0	0
SAMSUN-KAVKAZ	0	0	0	0	0	0	0	6	1.383	1.236	895	628
TEKİRDAĞ-TRIESTE	0	0	0	0	0	0	0	1.039	0	0	1.466	1.067
AMBARLI-TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	25.063	37.505	14.893	0
İSKENDERUN-PORT SAID	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.673	6.146	2.646
SAMSUN-GELİNCİK	0	0	0	0	0	0	0	0	5.675	7.789	3.634	3.404
SAMSUN-TUAPSE	0	0	0	0	0	0	0	2.143	995	2.901	2.964	3.019
TAŞUCU-TRİPOLİ	0	0	0	0	0	0	0	0	38	2.283	8.292	6.469
HAYDARPAŞA-ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	6.899	11.528	18.343	25.586
ZONGULDAK-SEVASTOPOL	0	0	0	0	0	0	0	0	351	5.323	4.477	2.051
TAŞUCU-TARTOUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.801	5.437	2.472
TUZLA-CONSTANTA	0	0	0	0	0	0	0	0	467	10.883	0	0
ZONGULDAK-YEVPATORIA (EVPATORI)	0	0	0	0	0	0	0	10.537	14.818	20.679	27.007	5.378
ZONGULDAK-ILYICHEVSKY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8.394
MERSİN-DAMIETTA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.071	0
İSKENDERUN-HAIFA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.194	2.148
DERİNCE-POTİ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	646	674
TUZLA-TOULEN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32.221
TOPLAM	220.345	263.910	274.778	291.562	348.213	330.100	266.420	325.992	360.883	398.077	436.478	346.148

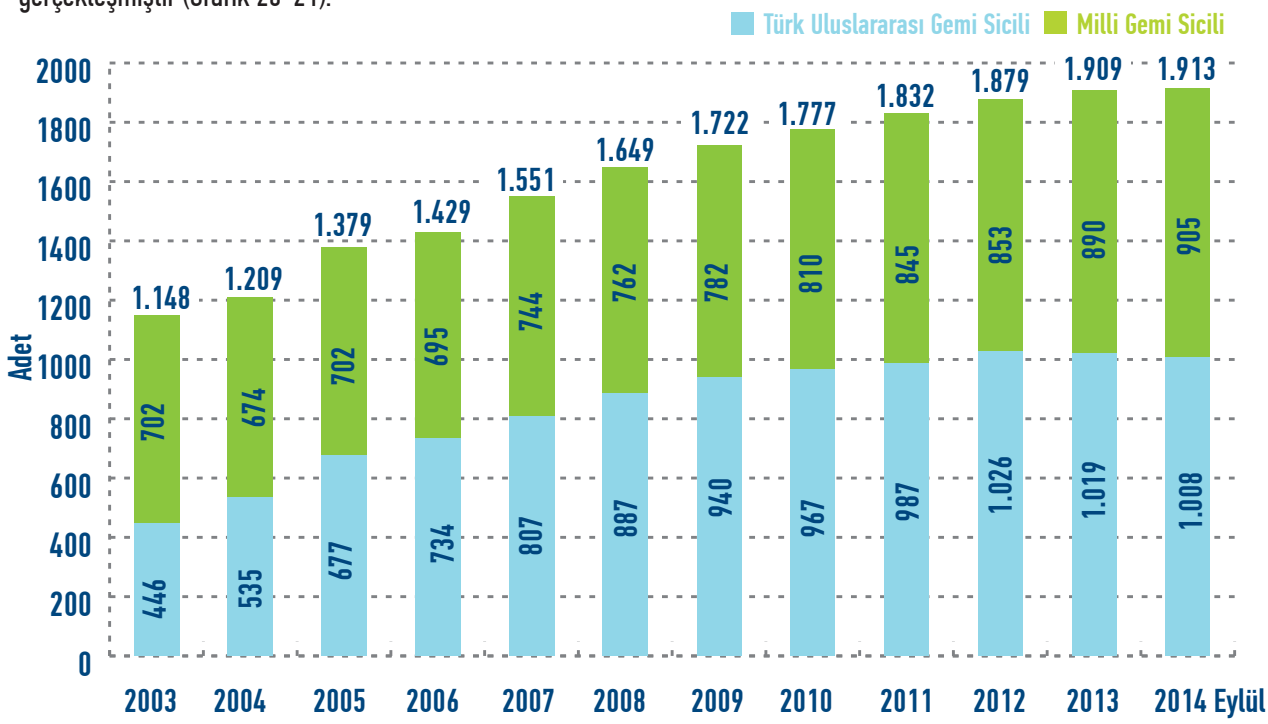

Grafik 19. Yurt Dışı Bağlantılı Ro-Ro Hatlarında Taşınan Araç Sayısı *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

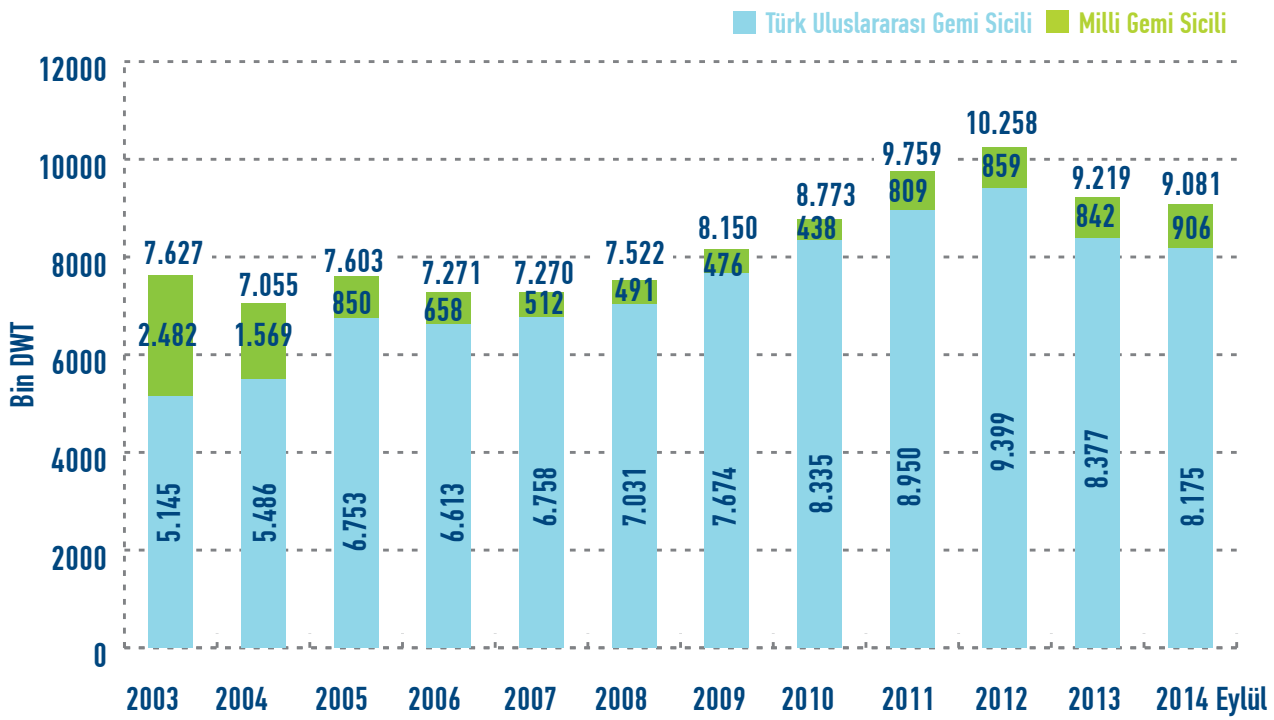
DENİZ TİCARET FİLOSU

Sicillere Kayıtlı Gemi Sayısı (150 GT ve üzeri)

2014 Eylül ayı itibariyle, sicillere kayıtlı deniz ticaret filomuz 2003 yılına göre adet bazında %66, DWT bazında ise %19 artış gerçekleşmiştir (Grafik 20-21).

Grafik 20. Türk Bayraklı Filo Adet Gelişimi (150 GT ve Üzeri) *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

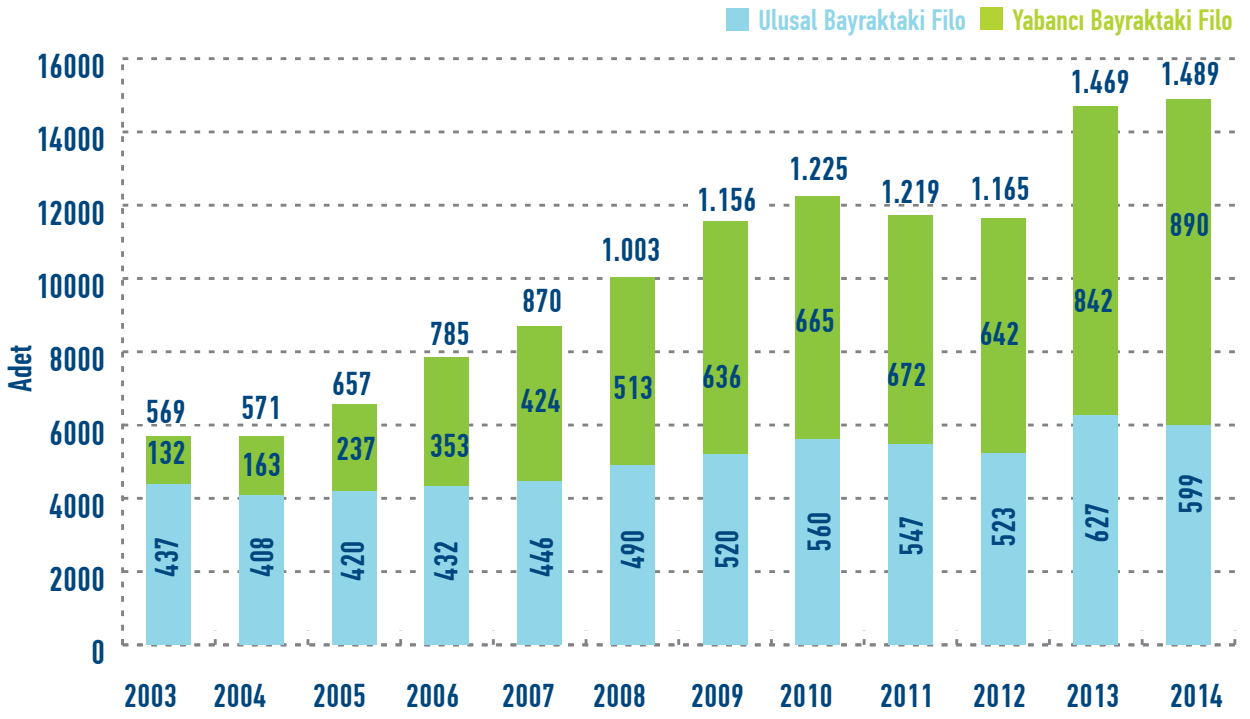
Grafik 21. Türk Bayraklı Filo DWT Gelişimi (150 GT ve Üzeri) *(Kaynak: UDHB-DTGM)*

Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu

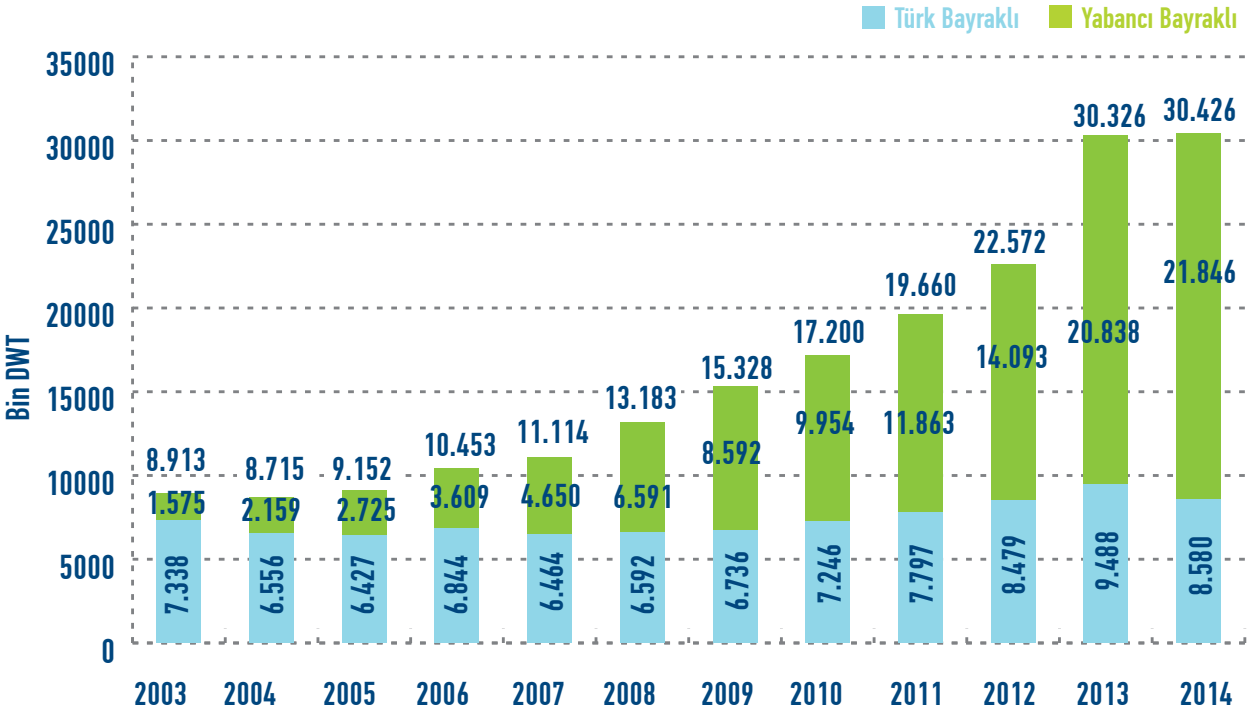
Türk sahipli deniz ticaret filosunda (1000 GRT ve üzeri); 01 Ocak 2014 tarihi itibariyle 2003 yılına göre adet bazında %162, tonaj bazında %245 oranında artış gerçekleşmiştir (Tablo 2, Grafik 22-23).

Tablo 2. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu (1000 GT ve Üzeri) *(Kaynak: ISL)*

YIL	Dünya Sırası	Ulusal Bayraktaki Filo				Yabancı Bayraktaki Filo				Toplam Filo			
		Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş	Toplam Adet	DWT-1000	TEU-1000	Ort Yaş
2003	17	437	7.338	58	18,4	132	1.575	20	19,3	569	8.912	78	18,6
2004	18	408	6.556	56	19,0	163	2.159	24	20,0	571	8.715	80	19,0
2005	20	420	6.427	53	18,0	237	2.725	24	22,0	657	9.152	77	20,0
2006	19	432	6.844	50	19,0	353	3.609	24	21,0	785	10.453	74	20,0
2007	19	446	6.464	50	19,0	424	4.650	36	21,0	870	11.115	87	20,0
2008	17	490	6.592	62	19,0	513	6.591	50	20,0	1.003	13.183	113	19,0
2009	16	520	6.736	69	18,0	636	8.592	61	20,0	1.156	15.328	130	19,0
2010	15	560	7.246	70	17,5	665	9.954	66	18,6	1.225	18.671	136	18,1
2011	15	547	7.797	72	16,8	672	11.863	59	17,6	1.219	19.660	131	17,2
2012	15	523	8.479	76	16,5	642	14.093	60	16,2	1.165	22.572	136	16,3
2013	13	627	9.488	88	17,4	842	20.838	91	16,7	1.469	30.327	179	17,0
2014	13	599	8.580	91	17,7	890	21.846	101	17,2	1.489	30.427	192	17,4

Grafik 22. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Gemi Sayısı (1000 GT ve üzeri) *(Kaynak: ISL)*

Grafik 23. Türk Sahipli Deniz Ticaret Filosu Gemi Tonajı (1000 GT ve üzeri) *(Kaynak: ISL)*

Tablo 3. Ülke Filolarının DWT Bazında Dünya Sıralaması (1.000 GT ve üzeri) *(Kaynak: ISL-Ocak 2014)*

Dünya Sıralaması (DWT)					Ulusal Bayrak				Yabancı Bayrak				Kontrol Edilen Toplam Filo				2013-2012 DWT DEĞİŞİMİ (%)	YABANCI BAYRAK DWT ORANI (%)
2013	2012	2011	2010	Ülkeler	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)	Adet	1000 DWT	1000 TEU	Ort. Yaş (Yıl)		
1	1	1	1	YUNANİSTAN	816	73.737	198	41742,0	3.173	208.463	1.267	11.1	3.989	282.200	1.465	11.5	8.4	73.9
2	2	2	2	JAPONYA	691	17.626	13	12.6	3.414	217.745	1.388	7.1	4.105	235.370	1.401	8.0	2.4	92.5
3	3	3	4	ÇİN	2.241	70.358	559	12.4	2.329	114.086	776	12.4	4.570	184.444	1.336	12.4	13.6	61.9
4	4	4	3	ALMANYA	333	15.882	1.151	12.8	3.478	111.095	4.760	9.0	3.811	126.976	5.911	9.3	-3.1	87.5
5	5	5	5	KORE	693	15.851	95	17.8	902	67.575	567	10.0	1.595	83.425	662	13.4	4.7	81.0
6	6	8	6	NORVEÇ	513	15.467	72	15.3	1.048	41.938	243	13.8	1.561	57.405	315	14.3	-1.9	73.1
7	7	12	11	SİNGAPUR	736	28.857	653	8.6	558	22.567	204	16.2	1.294	51.424	857	11.9	7.6	43.9
8	8	6	7	A.B.D	194	4.318	74	23.1	836	43.319	157	13.8	1.030	47.637	232	15.6	1.4	90.9
9	9	10	10	TAYVAN	88	3.807	87	16.3	756	43.725	858	10.6	844	47.532	945	11.2	4.6	92.0
10	10	11	9	DANİMARKA	330	13.459	683	12.8	572	27.677	788	9.5	902	41.136	1.471	10.7	-2.5	67.3
11	11	14	14	İTALYA	553	17.752	75	13.6	483	23.312	965	11.8	1.036	41.064	1.040	12.8	-0.7	56.8
12	13	7	8	HONG KONG (SAR)	424	25.633	412	7.1	265	8.005	59	41745,0	689	33.637	471	10.7	8.0	23.8
13	13	15	15	TÜRKİYE	599	8.580	91	17.7	890	21.846	101	17.2	1.489	30.427	192	17.4	0.3	71.8
14	14	16	17	HİNDİSTAN	400	13.974	23	12.6	151	9.121	10	11.6	551	23.095	33	12.3	-1.5	39.5
15	15	18	18	KANADA	113	1.004	9	30.2	291	21.569	415	41739,0	404	22.574	424	15.9	2.1	95.6
16	22	9	13	İNGİLTERE	243	6.801	162	10.8	305	15.011	81	14.0	548	21.812	243	12.6	-9.1	68.8
17	16	17	16	RUSYA	1.009	4.944	68	27.1	476	16.416	52	18.8	1.485	21.360	120	24.4	0.9	76.9
18	18	24	19	İRAN	132	3.945	97	15.3	73	14.243	14	9.9	205	18.187	111	13.4	17.8	78.3
19	19	20	20	S.ARABİSTAN	42	727	6	21.3	84	13.518	1	11.0	126	14.245	7	14.4	-4.2	94.9
20	20	19	21	BELÇİKA	53	4.980	1	11.0	116	8.633	27	7.3	169	13.613	28	8.4	-3.1	63.4
21	23	22	23	ENDONEZYA	1.297	10.828	153	24.8	122	2.460	4	15.3	1.419	13.288	157	24.0	4.2	18.5
22	21	21	22	MALEZYA	231	6.641	17	15.4	98	6.362	3	12.9	329	13.003	20	14.7	-1.7	48.9
23	25	27	25	B.A.E	38	263	1	14.6	388	12.513	51	19.4	426	12.776	52	19.0	24.8	97.9
24	24	23	26	BREZİLYA	68	1.985	17	22.4	44	10.001	3	10.5	112	11.986	20	17.7	5.0	83.4
25	26	25	27	FRANSA	125	3.349	195	12.7	153	6.633	391	9.6	278	9.982	586	11.0	9.8	66.4
26	27	26	28	HOLLANDA	637	5.390	212	9.2	242	3.549	59	12.9	879	8.939	271	10.2	5.7	39.7
27	-	13	12	BERMUDA c)	-	-	-		40	8.253	0	11.7	40	8.253	0	11.7	13878.5	100.0
28	-	-	-	UMMAN	4	6	-	9.7	31	6.918	-	4.9	35	6.923	-	5.4	12.8	99.9
29	29	30	29	VİETNAM	724	5.800	28	10.0	70	1.111	6	20.7	794	6.911	34	10.9	4.6	16.1
30	28	29	-	KUVEYT	28	3.856	25	11.4	40	3.011	191	7.7	68	6.866	216	9.3	-0.4	43.8
TOPLAM 30 ÜLKE					13.355	385.820	5.178	15.3	21.428	1.110.672	13.443	11.2	34.783	1.496.492	18.621	12.8	4.9	74.2
DİĞER					2.393	30.548	256	23.1	2.639	65.874	645	20.2	5.032	96.422	901	21.4	9.2	68.3
ALT TOPLAM					15.748	416.368	5.434	16.5	24.067	1.176.546	14.088	12.2	39.815	1.592.915	19.522	13.9	4.6	73.9
BİLİNMEYEN					...	...	...	...	...	...	...	...	431	3.006	27	22.2	-63.2	...
TOPLAM DÜNYA FİLOSU													40.246	1.595.921	19.549	14.0	4.2	

GEMİ ADAMLARI VERİLERİ

ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) verilerine göre dünya genelinde;

- Toplam 1,2 milyon gemi adamı bulunmaktadır.
- Gemilerde 466.000 zabit, 721.000 tayfa çalışmaktadır.

2010 yılında yapılan son BIMCO (Baltık ve Uluslararası Denizcilik Konseyi) araştırmasına göre ülkemiz, dünya geneli gemi adamı oranında yüzde 6,66 pay ile 2 nci sıradadır (Tablo 4).

Tablo 4. Dünya Geneli Gemiadamı Oranı (Zabitan ve Tayfa)

Çin	10,77%
Türkiye	6,66%
Filipinler	6,17%
Endonezya	5,90%
Rusya	4,94%
Hindistan	4,76%
ABD	2,92%
Ukrayna	2,90%
Malezya	2,66%
Bulgaristan	2,53%
Myanmar	2,36%
Japonya	2,17%
Romanya	1,85%
Norveç	1,78%
Birleşik Krallık	1,76%
Polonya	1,72%
Vietnam	1,68%
Sirilanka	1,66%
İtalya	1,59%
Kamboçya	1,52%
Diğer	31,70%

Kaynak: BIMCO/ISF 2010 verileri

Ülkemizdeki Gemi Adamı Sayısı (2014 yılı Ekim ayı itibariyle)

Tablo 5. Zabitan ve Tayfa Sınıfı Yeterlikler

TOPLAM GEMİADAMI SAYISI	179.828
ZABİTAN SAYISI	47.368
AKTİF ZABİTAN SAYISI	31.135
TAYFA SAYISI	132.460
AKTİF TAYFA SAYISI	112.883

Tablo 6. Diğer Yeterlikler

YETERLİK	SAYISI
AMATÖR DENİZCİ	178.032
BALIKADAM	1.424
KILAVUZ KAPTAN	788
DALGIÇ	640
VTS OPERATÖRÜ	159

Bakanlığımız, yeterlik belgesi olan **360.000** vatandaşımıza hizmet vermektedir.

Denizcilik Eğitimi Veren Kurumların Dağılımı

Tablo 7. Üniversiteler

UZAKYOL EĞİTİMİ VEREN	FAKÜLTE	YÜKSEKOKUL OKUL	TOPLAM
YETKİLİ	7	1	8
YETKİ BEKLEYEN	2	1	3
FAALİYETE BAŞLAMAMIŞ	6	-	6
TOPLAM	15	2	17
3000GT/KW'YE KADAR YETERLİK EĞİTİMİ VEREN	MYO		TOPLAM
YETKİLİ	7	7	
YETKİ BEKLEYEN	3	3	
FAALİYETE BAŞLAMAMIŞ	-	-	
TOPLAM	7	10	

Tablo 8. Meslek Liseleri

MESLEK LİSELERİ	3000GT/ KW'YE KADAR	DİĞER	TOPLAM
YETKİLİ	26	13	39
YETKİ BEKLEYEN	0	9	9
BAŞVURU YAPMAMIŞ	0	3	3
TOPLAM	26	25	51

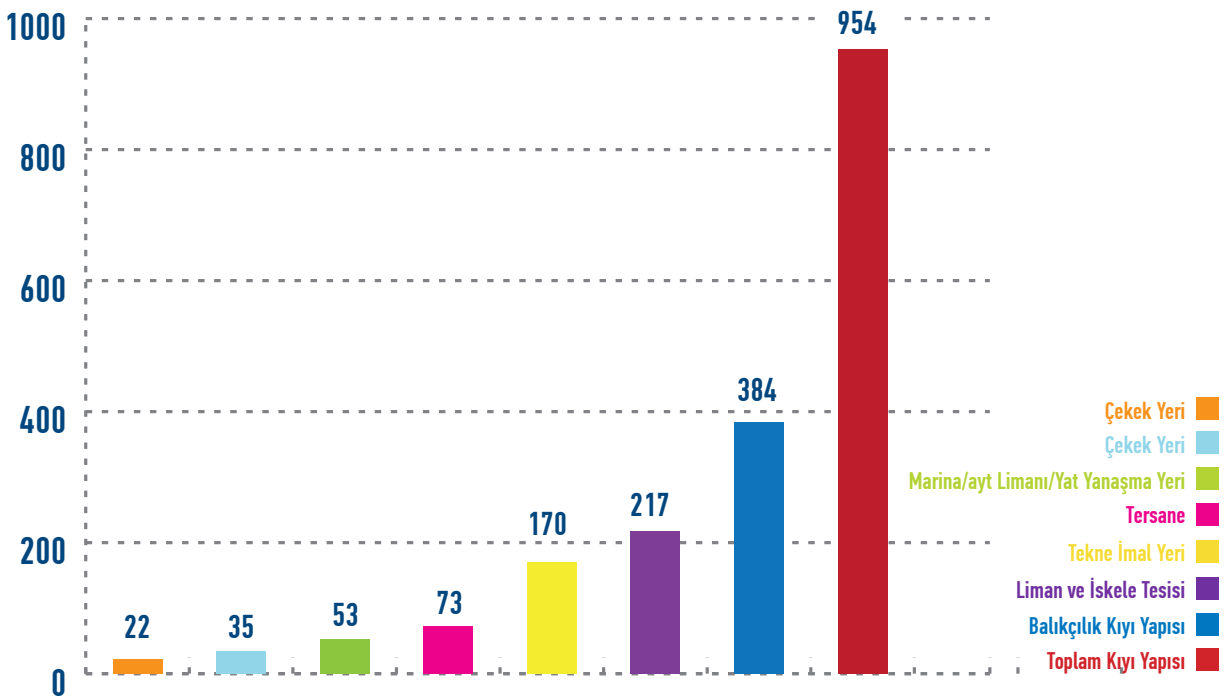
Tablo 9. Özel Kurslar

ÖZEL KURSLAR	3000GT/ KW'YE KADAR	DİĞER	TOPLAM
YETKİLİ	2	54	56

Denizcilik eğitimi veren **134** adet kurum ve kuruluşun yetkilendirme, izleme ve değerlendirmesi Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

ÜLKEMİZDEKİ KIYI YAPILARININ GENEL DURUMU

Ülkemizde 2014 Eylül ayı itibariyle, farklı işlevlerde ve faal olarak liman ve iskele tesisi, marina/yat limanı/yanaşma yeri, tersane, tekne imal yeri, çekek yeri, balıkçılık kıyı yapısı ve gemi söküm tesisi olmak üzere toplam 954 adet kıyı yapısı yer almakta olup, söz konusu kıyı yapılarında ve özellikle limanlarımızda son yıllarda oldukça büyük değişim ve gelişmeler yaşanmaktadır (Grafik 24). Kıyılarımızda yaşanan bu gelişmenin ortaya çıkmasında; belirli ekonomik gelişmeler ve endüstriyel talepler ile gerçekleştirilen bazı yasal düzenlemelerin önemli etkisi ol-

Grafik 24. Ülkemizdeki Mevcut Kıyı Yapıları *(Kaynak: UDHB- TKYGM)*

muştur. Bilhassa 1997 yılı sonrasında kıyılarda özel liman yatırımlarının önünün açılması ile bu alanda bir talep patlaması yaşanmıştır. Günümüze kadar olan süreç içerisinde, özelleşen kamu limanları dışında, yeni liman alanları ile İzmit, İskenderun ve Aliağa gibi deniz kıyısında bulunan sanayi bölgelerindeki iskelelerin tevsi projeleri ile limancılık alanlarının büyümesi de söz konusudur.

2010 yılında Ulaştırma Kıyı Yapıları Master Planı adıyla Bakanlığımızca bir çalışma yapılmış olup, söz konusu plan; ülke kıyılarındaki limancılık ihtiyaç analizini ve temel öneriler noktasında Bakanlığımızın planladığı 3 ana liman projesini ortaya koymuştur.

Benzer bir çalışma ülkemizdeki turizm tesisleri için de yapılmış olup, ortaya çıkan ülke bütünündeki ihtiyaca göre, birçok yat limanı planlaması ve yapımı için öncülük etmiştir.

Diğer taraftan ülkemizdeki balıkçı barınaklarına yönelik durum tespiti ve balıkçı barınaklarımızın ihtiyaç duydukları teknik eksikliklerin tamamlanması amacıyla "Balıkçı Barınakları İhtiyaç Analizi Çalışması" Bakanlığımızca gerçekleştirilerek bir envanter çıkarılması sağlanmıştır.

Bakanlığımızca üst ölçekte yapılmış çalışmalar, ana plan hüviyetindeki dokümanlar ve ülkemiz kıyılarında sektörel kıyı tesisleri tanımlaması ile Ulaştırma, Enerji, Sanayi, Turizm ve Balıkçılık kıyı tesisleri olarak beş ayrı strateji belgesi hazırlanarak, buradan ülkemizin ana master planının oluşturulması çalışması başlatılmıştır.

Bakanlığımızca geliştirilen ve yürütülen projelere ek olarak, enerji politikaları kapsamında, ülkemizin birçok yerinde ithal kömüre dayalı termik santral projeleri geliştirilmekte ve bahse konu termik santrallere ham madde sağlanmasına yönelik kömür elleçlemesi işinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla iskeleler yapılması planlanmaktadır.

Ülkemizin artan turizm potansiyeli ve Akdeniz çanağındaki yat turizminden alacağı payın arttırılmasına yönelik oluşturulan politikalar yat limanı sayımızı arttırmaktadır.

Bu sektörde de Bakanlığımız tarafından Yap-İşlet-Devret Modeli ile marinalar/yat limanları yaptırılmakla birlikte özel sektör yatırımcıları tarafından da çok sayıda marina/yat limanı projesi hazırlanmaktadır.

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görevler çerçevesinde; kıyı yapıları imar plan teklifleri değerlendirilmekte ve onama yetkisi olan kuruma, Bakanlığımız görüşü bildirilmektedir. Bu kapsamda, 2013 yılı içerisinde kıyı tesislerine yönelik olarak hazırlanmış olan 206 adet imar planı teklifine olumlu, 10 adet imar planı teklifine ise olumsuz görüş verilmiştir. 2014 yılı Eylül ayı itibarı ile 200'ün üzerinde imar planı teklifi için Bakanlığımız görüşü sorulmuş ve bunların büyük çoğunluğu sonuçlandırılmıştır.

"Çarpık Yapılaşmaya Son!" "Dolfen Sistemi ile Daha Düzenli, Emniyetli ve Güvenli Kıyılar"

Kıyılarımızın korunması ve efektif olarak kullanımın sağlanması amacıyla öncelikli olarak; Samsun- Kirazlık, Ambarlı, Antalya, Mersin ve Tekirdağ bölgelerinde yoğun olarak bulunan ve akaryakıt ürünlerini elleçlemek üzere yapılmış boru hattı ve şamandıra sistemlerinin ortak bir platform/terminal sistemi üzerinden ayrı boru hatlarıyla elleçleme yapılabilmesi için yeni bir çalışma başlatılmıştır. Yapılan çalışmalar ilgili kurumlarla da paylaşılmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın bu konuda destekleri alınmıştır.

Özellikle tatil bölgelerimizde görülen otel önü güneşlenme ve denize girme iskelelerinin otel işletmecilerinin kişisel zevkleri ve tercihleri doğrultusunda yapılması yerine belirli bir düzen içerisinde, kıyının kamu yararına kullanımını engellemeyecek şekilde ve minimum kıyı yapılaşması ile sağlanması prensip edinilmiştir. Bu doğrultuda otel önü iskelelere ilişkin imar plan teklifleri revize ettirilerek bir disiplin altına alınmaya çalışılmaktadır.

Ülkemiz insanına denizi daha çok sevdirmek ve insanımızın denizden daha fazla faydalanmasını sağlamak amacıyla, özellikle yat limanları doluluk oranlarının fazla olduğu Ege

ve Akdeniz kıyılarında ve devamında ülkemizin tamamına yönelik olarak "Türk Kıyılarında Yüzer Bağlama Uygulamaları" çalışmaları yapılmakta ve bu çalışma sonucunda özel tekne sahiplerinin en büyük sorunu olan bağlama sorununun çözülmesi hedeflenmektedir. Bu çalışmaya ilave olarak, özellikle belediyeler tarafından hazırlanan rekreasyon amaçlı kıyı düzenlemelerinde halkın denizde sportif, eğlence ve gezi amacıyla, amatör ve özel teknelerini, römork kullanarak denize indirip, denizden çekebilecekleri, yol ile bağlantısı olan ve geri sahasında taşıt ve römork otopark yeri bulunan denize iniş rampaları yapılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

ÜLKEMİZDE GEMİ İNŞA SANAYİ

Ülkemizde tersanelerin geçmişi Selçuklular devrine uzanmaktadır. Selçuklular döneminde Türklerin batıya doğru ilerleyişi, denizcilik açısından Emir Çaka Bey'in 1081'de ilk tersaneyi kurması ve 50 parçalık ilk Türk donanmasını inşa etmesiyle başlamaktadır. Selçuklular devrinde denizcilik alanında yapılan en önemli tesis Alaiye (Alanya) tersanesidir. 1227 yılında yapılan bu tersane, inşasının üzerinden sekiz yüzyıla yakın zaman geçmesine rağmen hala ayakta durmaktadır.

1390 yılında Gelibolu tersanesi ve 1455 yılında da Haliç tersanesi ile başlayan süreçler bu günlere kadar değişen teknolojilere uyumlu olarak süregelmiştir.

Dünya denizciliğinde gemi inşa sanayi; gemi inşa, yat inşa, bakım-onarım, yan sanayi ve gemi geri dönüşüm olarak sınıflandırılmaktadır. Bu sektörler bir geminin dizayn aşamasından başlayarak geri dönüştürülmesi ile noktalanan bütün süreçleri kapsamaktadır.

Ülkemizde faaliyet gösteren tersanelerin rekabet eşitliğinin sağlanması, standartlarının yükseltilmesi, üretim süreçlerinin ve çalışma alanlarının daha emniyetli, güvenli ve çevreye duyarlı hale getirilebilmesi amacıyla tesislerin İşletme İzin Belgelerine sahip olmaları 10.08.2014 tarihi itibariyle zorunlu hale getirilmiştir.

Ülkemizdeki faal tersane ve gemi söküm tesislerine ilişkin 2003 ve 2014 yıllarına yönelik kıyaslama yapıldığında;

- 2003 yılında 37 adet tersane ve 550.000 DWT proje kapasitesi varken,
- 2014 yılında 73 adet tersane ve 3,61 milyon DWT proje kapasitesine ulaşıldığı görülmektedir.

Harita 2. Faal Tersane ve Gemi Söküm Tesislerinin İllere Göre Dağılımı

73 adet tersane, 3,9 milyon m^2'lik bir alanda faaliyet göstermekte olup, revizyon ve yatırım planındaki tersaneler ile toplam 11,2 milyon m^2'lik bir tersane alanına ulaşılmış olunacaktır.

Faal halde bulunan tersanelerin ve gemi söküm tesislerinin ülke genelinde illere göre dağılımı ve sayıları Harita 2'de gösterilmektedir.

Tersanelerde İstihdam

Gemi sanayimizin lokomotifi olan tersanelerimizde 2003 yılında 14 bin seviyelerinde olan istihdam büyüklüğü 2007 yılında 34 bin seviyelerine çıkmış, ancak ortaya çıkan küresel finansal krizin etkisi ile bu rakam Eylül 2014 itibariyle yaklaşık 21 bin kişi seviyelerinde gerçekleşmiştir (Tablo 10).

Tablo 10. Gemi Sanayi Sektöründe İstihdam *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014/9
Gemi İnşa Üretim Tesisleri	14.000	14.700	25.000	28.580	33.480	26.910	19.179	21.449	20.560	23.000	23.000	21.332
Yan Sanayi Tesisleri	42.000	44.100	75.000	85.740	100.440	80.730	57.537	64.347	61.680	65.000	65.000	63.000
Toplam	**56.000**	**58.800**	**100.000**	**114.320**	**133.920**	**107.640**	**76.716**	**85.796**	**82.240**	**88.000**	**88.000**	**84.332**

KURU VE YÜZER HAVUZLAR

Kamuya ait olan Haliç Tersanesinde 3 adet ve Dz.K.K. Pendik Tersanesinde

1 adet, özel sektöre ait olan Tuzla Gemi Endüstrisi, Deniz Endüstrisi, Ursa Gemicilik, Sefine Tersanesi ve Beşiktaş Denizcilik Tersanelerinde ise 5 adet kuru havuz faaliyetini sürdürmektedir. Ayrıca farklı tersanelerimizde bulunan 21 adet yüzer havuz ile tersanelerimizin toplam havuz kapasitesi 30 adete ulaşmaktadır (Tablo 11).

Tablo 11. Kuru ve Yüzer Havuz Yatırımları *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

	2003	2007	2008	2011	2012	2013	2014/9
Kuru Havuz	4	-	7	9	9	9	9
Yüzer Havuz	11	15	-	18	19	21	21

YAT VE TEKNE İMAL TESİSLERİ

2014 yılı Eylül ayı itibariyle ülkemizde yaklaşık 170 adedi kıyılarda olmak üzere toplam 512 adet yat ve tekne imal tesisi faaliyet göstermektedir.

Mega yat inşasında ise ülkemiz, 25 metre üzeri yat inşası siparişlerine göre dünyada 3 üncü sırada yer almaktadır (Tablo 12).

Tablo 12. Yat Siparişlerinin Metre ve Adet Bazında Dağılımı

Ülke	Metre	Proje Adet
İtalya	10,686	274
Hollanda	3,456	65
Türkiye	3,120	70
ABD	2,435	63
İngiltere	2,081	71
Tayvan	1,724	56
Almanya	1,457	16
Çin	900	26
Birleşik Arap Emirlikleri	851	18
Fransa	412	5

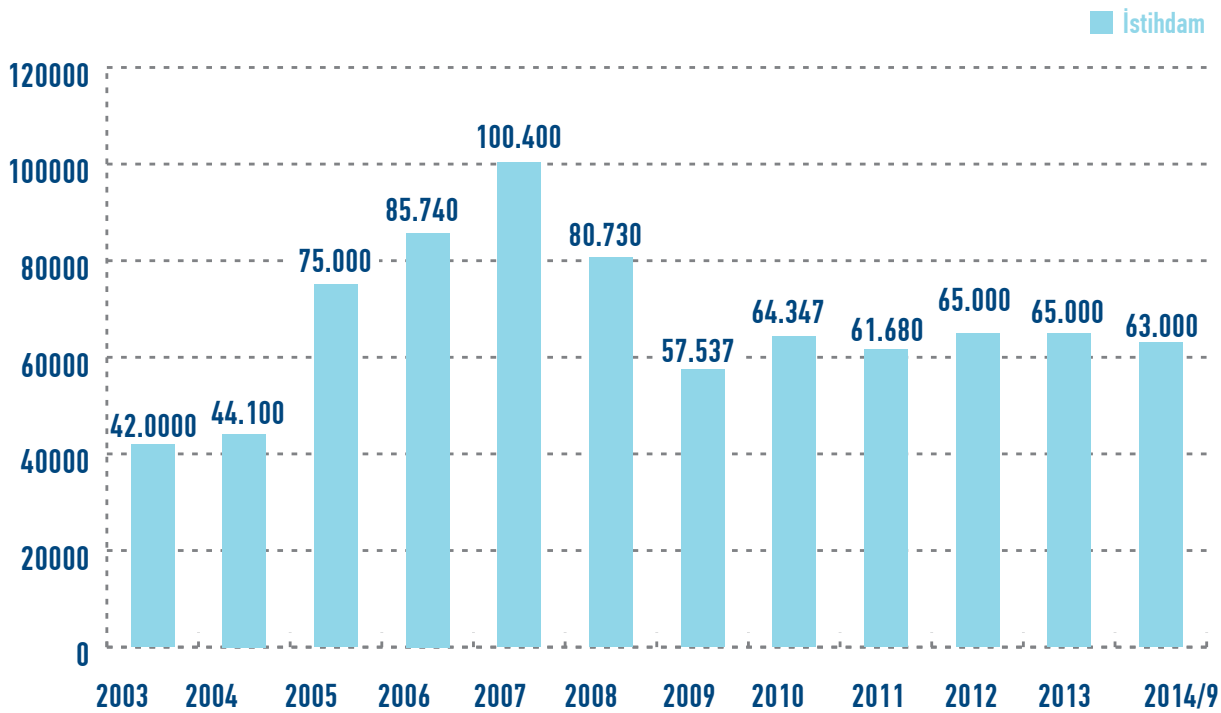
Kaynak: Boat International-Eylül/2014

GEMİ İNŞA YAN SANAYİSİ VE MEVCUT İSTİHDAM RAKAMLARI

Ülkemiz gemi inşa sektörünün büyümesine paralel olarak gemi inşa yan sanayimizdeki istihdam da sektörün yerli katkı oranı kapsamında 1'e 3 istihdam imkânı vererek, ülkemizin en büyük sorunu olan işsizliğin çözümüne katkı sağlamaktadır.

2003 yılında 42.000'lerde olan yan sanayi çalışan sayısı, 2007 yılı sonunda 100.000'e ulaşmıştır. Ancak, küresel krizin de etkisiyle tersanelerimizde yaşanan olumsuzluklara paralel olarak yan sanayideki çalışan sayısı 2014 yılı Eylül ayı itibariyle yaklaşık 63.000 kişi civarındadır (Grafik 25).

Ülkemiz gemi inşa yan sanayisi; bazı ürünlerin üretiminde (ırgatlar, dümen makineleri, elektrik teçhizatı, gemi zincirleri ve çapalar vs.) kendini kanıtlamış olmakla birlikte, bazılarının üretiminde ise (gemi ana makinesi, gemi kazanı, yağ-yakıt separatörleri, seyir cihazları, algılayıcılar vs.) yetersiz kalmaktadır. Diğer yandan, gemi inşasının hammaddesi olan sertifikalı çelik sac ve profilin ülkemizdeki ulusal üretim kapasitesi ise ihtiyacın altındadır.

Grafik 25. Gemi İnşa Yan Sanayinde Yıllara Göre İstihdam *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

GEMİ GERİ DÖNÜŞÜM SANAYİMİZ

"Geri Dönüşüm - Yeniden Kazanım = Yeşil Endüstri"

Gemi geri dönüşüm sektörü; ekonomik ömrünü tamamlamış gemilerin seferlerden çekilmesi ve yerlerine yeni gemilerin getirilmesi, daha güvenli ve çevreye duyarlı, daha fazla işletme verimi olan, denizcilik risklerini daha aza indiren tabii bir teknolojik süreç içinde yerini bulmaktadır. Gemi geri dönüşümü, çevreyi koruyan endüstri türleri arasında yer almakta olup, ekolojik dengenin korunmasında etkin bir rol üstlenen "yeşil endüstri" olarak da adlandırılmaktadır. Demir cevherinin doğadan çıkarılması, eritilmesi ve haddelenmesi ile karşılaştırıldığında gemi geri dönüşümünün, enerji ve maliyetlerden büyük tasarruf sağladığı ve çevre kirliliği bakımından daha az risk oluşturduğu bilinmektedir.

1976 yılından itibaren gemi söküm faaliyetleri ülkemizde sadece İzmir İli, Aliağa ilçesinde yapılmakta olup, 1.300 metrelik sahil şeridinde özel teşebbüse ait 22 firma faaliyet göstermektedir. Ayrıca, MKE Gemi Söküm Tesisi de aynı bölgede yer almaktadır.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından geliştirilmiş olan Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesi, 2009 yılında, Hong Kong'da düzenlenen ve 63 ülke temsilcisinin hazır bulunduğu diplomatik konferansta kabul edilmiştir. Ülkemiz söz konusu diplomatik konferansa katılım sağlamış olup, söz konusu Sözleşmeyi, Sözleşmenin 16 ncı maddesinin 2.2 nci paragrafı hükümlerine bağlı olarak Hükümetçe kabulü ve TBMM'nin onay şartı ile imzalamıştır.

Rakamlarla Gemi Geri Dönüşüm

Yıllar itibariyle gemi geri dönüşümüne tabi tutulan gemi sayıları ve bunlara karşılık gelen tonaj miktarları Tablo 13'de gösterilmektedir.

Emek yoğun bir sektör olan gemi söküm sanayimiz sağlanan teknik destekler ve uluslararası alanda itibarının arttırılması adına yapılan tanıtım faaliyetleri ile küresel krizi fırsata çevirebilmiş olup, 2014 yılı Eylül ayı itibariyle bu sektörde yaklaşık olarak 1.100 kişiye doğrudan, yan sanayi ve tedarikçisi olduğu demir çelik sektörü ile birlikte bu rakamın birkaç misli ile dolaylı olarak istihdam imkânı sağlamaktadır.

Tablo 13. Yat Siparişlerinin Metre ve Adet Bazında Dağılımı *(Kaynak: GEMİSANDER)*

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014/9
Sökülen Gemi Adedi	99	136	88	94	76	72	127	229	341	281	232	151
Sökülen Gemi Tonajı (x1000 LDT)	193,4	153,6	120,2	114,8	135,9	152,0	297,8	410,4	652,5	927	801	416

GEMİ SANAYİNDEKİ MEVCUT TESİSLERDE ÜRETİLEN ÜRÜN PORTFÖYÜ İLE DENİZ ARAÇLARI İTHALAT/İHRACAT DENGESİ

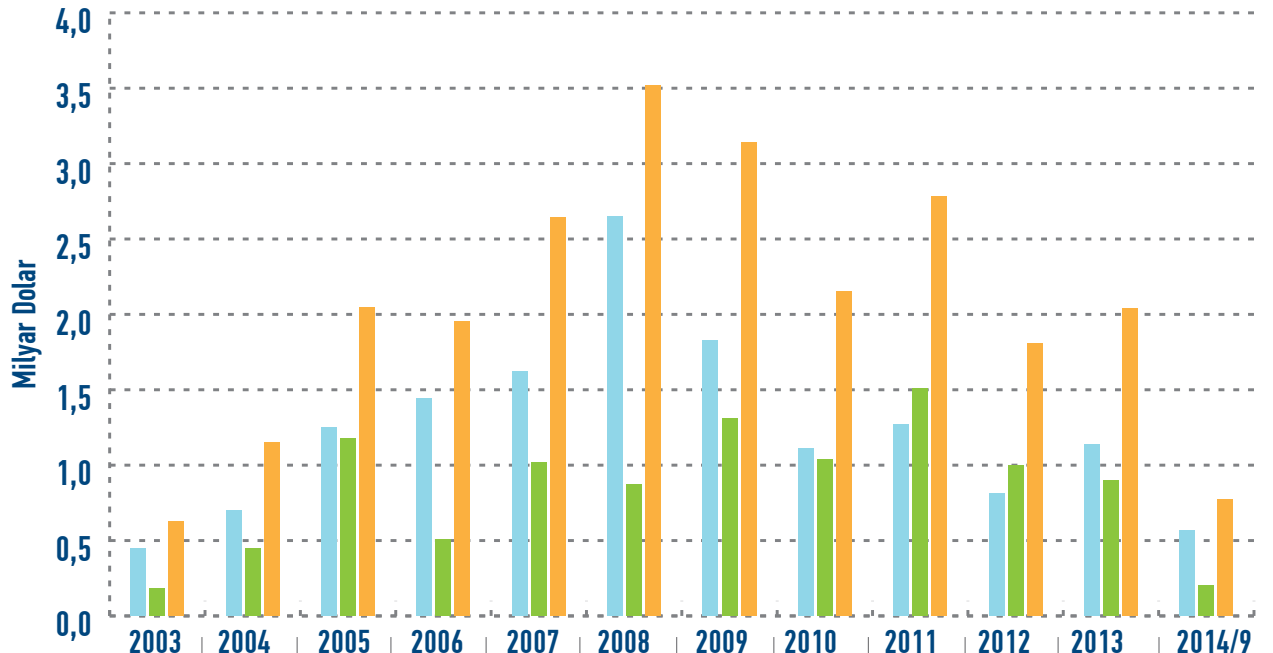
Güçlü tersanecilik altyapımızın yanı sıra ülkemiz kıyılarında deniz ticaretine hizmet sunan diğer sektör dalları ile toplam 954 adet kıyı tesisi faaliyetine devam etmekte olup, bunların tersane, tekne imal, çekek yeri ve gemi geri dönüşüm tesisleri olarak toplam 300 adedi gemi sanayi tesisi hüviyetindedir.

Ülkemizde bulunan 73 faal tersane; kimyasal tankerler, açık deniz balıkçı gemileri, kuru yük gemileri, offshore gemisi, deniz yapıları ve romörkörler ile iki adet boğaz geçiş köprüsünün çelik konstrüksiyon işini yaparak teknoloji üreten, yan sanayi oluşturan ve istihdam sağlayan üretim çeşitliliğiyle bilgi birikimi, deneyimi ve altyapıyı bir bütün olarak ortaya koymaktadır.

Sahillerimizde tersanelere ilave olarak bulunan 170 adet tekne imal tesisi, 35 adet çekek yeri ve 22 adet gemi söküm tesisi gemi sanayimizin bütünleyici parçalarıdır.

Ülkemizin gerçekleştirdiği deniz araçları ihracatı, 2008 yılına kadar artan bir ivmeyle devam etmekteyken, 2008 küresel finans kriziyle birlikte bir azalma içine girmiştir.

2013 yılında, 1,14 milyar Dolarlık deniz aracı ihracatı gerçekleştirilirken, aynı yılda 900 milyon Dolarlık deniz aracı ithalatı yapılmıştır (Grafik 26).

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014/9
İhracat	0,45	0,7	1,25	1,44	1,62	2,65	1,83	1,11	1,27	0,81	1,14	0,57
İthalat	0,18	0,45	1,18	0,51	1,02	0,87	1,31	1,04	1,51	1	0,9	0,2
Toplam Dış Ticaret	0,63	1,15	2,43	1,95	2,64	3,52	3,14	2,15	2,78	1,81	2,04	0,77

Grafik 26. Deniz Araçları Dış Ticaret Rakamları *(Kaynak: TÜİK)*

2013 yılında gemi sanayinin 1,14 milyar Dolar'lık gemi ve yat ihracat rakamı yanında, bakım-onarım girdisi ile boğaz köprüleri çelik imalatı ve savunma sanayinin oluşturduğu iş potansiyeli sayesinde sektörün toplam ekonomik büyüklüğü, ihracat rakamı ile sınırlı kalmamaktadır.

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

HAT İZNİ YÖNETMELİĞİ İLE YOLCU VE ARAÇ TAŞIMACILIĞI DÜZENE KAVUŞTURULDU

25.11.2010 tarihinde yayımlanan Deniz Yolu İle Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik ile kabotaj hattında düzenli sefer yapacak gemilere hat izni belgesi düzenlenmeye başlanmıştır.

Söz konusu düzenleme kapsamında, hat izni alan işletmecilere, elektronik ortamda Bakanlığımızın veri tabanına aktarılabilecek uygun yazılım ve donanım alt yapısını sağlayarak, taşınan araç ve yolcu sayısı ile yük miktarına ilişkin istatistikleri, belirlenen sınıflamalara uygun olarak doğru ve zamanında sisteme girme zorunluluğu getirilmiştir.

Bu itibarla;

- Yolcu ve araç sayısı anlık olarak takip edilebilecek,
- Yolcu gemileri ve feribotlar kapasitelerini aşamayacaklar,
- Yolcular sigortalı olacak,
- ISM uygulaması ile yolcu taşımacılığı daha emniyetli yapılabilecektir.

P&I sigortası bulundurmayan gemiler limanlarımıza alınmamaktadır.

DENİZDE MALİ SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik 14 Kasım 2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 300 GT ve üzeri tüm gemilere, Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması (LLMC-96) limitlerinde zorunlu Koruma ve Tazmin (P&I) sigortası şartı getirilmiştir.

Yönetmelik 01 Temmuz 2011 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, bu tarihten sonra P&I sigortası bulundurmayan gemiler limanlarımıza alınmamaktadır.

12.12.2012 tarih ve 18971 sayılı "Bayrak Devleti Uygulamaları Kapsamındaki İdari İşlemlerde Muteber Kabul Edilecek P&I Kulüpleri ve Sigorta Şirketlerine Dair Yönerge" yayımlanarak gemilerin 3. şahıslara ve çevreye vereceği zararların sigorta kuruluşlarınca (P&I Kulüpleri) karşılanabilmesi için muteber kabul edilecek şirketlerin özellikleri belirlenmiştir.

Diğer yandan 19 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan 1998 sayılı yönerge ile Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu (CLC 92) Sözleşmesi gereğince gemilere sertifika düzenlenmesi hakkındaki esaslar belirlenmiştir. Bu sertifika ile petrol taşıyan tankerlerin neden olacağı deniz kirliliği karşısında çevre zararları gemi donatanı tarafından karşılanacaktır.

Buna ilave olarak 19 Aralık 2013 tarihinde yayımlanan 1997 sayılı yönerge ile Gemi Yakıtlarından Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu (BUNKERS-2001) Sözleşmesi gereğince gemilere sertifika düzenlenmesi hakkındaki esaslar belirlenmiştir. Bu sertifika ile petrol tankerleri de dahil olmak üzere gemi yakıtlarından meydana gelen deniz kirliliği karşısında gemi donatanının hukuki sorumluluğu belirlenmiştir.

Son olarak Bakanlığımızca katkı verilen çalışmayla Hazine Müsteşarlığınca 19 Temmuz 2014 tarihli Deniz Araçları Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimat Tebliği kapsamında mevzuatımızda dağınık halde bulunan yolcu taşımacılığı hususunda zorunlu sigorta hükümleri tek bir başlık altında toplanmıştır.

GEMİ GERİ DÖNÜŞÜM TESİSLERİNİN MODERNİZASYONUNA YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALAR

Ülkemizdeki gemi geri dönüşüm tesislerinin fiziksel koşullarının ve yeterliliklerinin Basel ve Hong Kong sözleşmelerine uygun hale getirilmesi amaçlanmakta ve bu kapsamda Bakanlığımızca denetim ve incelemeler ile can, mal ve çevre korumasına yönelik riskler analiz edilmektedir.

Tesislerde gemi söküm alanlarında zemin betonlanma işlemleri yaptırılmış, çevreye duyarlılığı, iş sağlığı ve güvenliği, atıkların çevreye duyarlı bir şekilde bertarafı ve depolanması sağlanmıştır.

Bu faaliyetler yapılırken sektörün sürdürülebilirliği de ön planda tutulmuş olup, yenilikler ve düzenlemeler kademeli olarak gerçekleştirilmiştir. Olumlu yönleriyle uluslararası çevrelerce örnek olarak gösterilmekte olan gemi geri dönüşüm tesislerimiz aynı zamanda birçok yabancı kuruluş temsilcileri tarafından da sıklıkla ziyaret edilmektedir.

Ülkemizdeki gemi geri dönüşüm standartlarının yüksekliği, güneydoğu Asya ülkeleri ve Çin'e kıyasla işçilik maliyetlerinin yükselmesine neden olmaktadır.

Gemi Geri Dönüşüm Sektörüne Yönelik Getirilen Düzenlemeler

- Gemi Söküm Yönetmeliği ile bu sektörde faaliyet gösteren firmalara "Gemi Söküm Yetki Belgesi" getirilmiştir.
- Dış Ticaret ve Gümrük Mevzuatında yapılan değişiklikle, gemilerden çıkan filika, çapa, zincir, makine, motor gibi parçaların mütemmim cüz kapsamına alınması sağlanmıştır.
- Gemi Söküm Yönetmeliği 2004 yılında revize edilerek iş sağlığı ve güvenliği konularında gerekli tedbirlerin alınması sağlanmıştır.
- Sahalar betonlanmış, atık ve tehlikeli atık kapsamındaki maddelerin güvenli bir şekilde bertarafı ve depolanması sağlanmıştır.
- Gemi Söküm Yönetmeliğinde batık ve terk edilmiş gemilerle ilgili düzenleme yapılarak, 69 adet batık ve yarı batığın yerinde sökümü sağlanmıştır.
- IMO nezdinde oluşturulan Güvenli ve Çevreye Uyumlu Gemi Geri Dönüşümü İçin Uluslararası Sözleşme 2009 yılında Hong Kong'da IMO himayesinde düzenlenen Diplomatik Konferansta imzalanmış olup, adı geçen Sözleşme daha sonra TBMM Çevre Komisyonunda görüşülerek kabul edilmiştir.
- Sektör temsilcilerine ve Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü uzmanlarına, gemi sökümü, gemilerde kullanılan asbestin tanıtılması, kullanımı, sökümü ve depolanması konularında Germanischer Lloyd (GL) ve Gemi Geri Dönüşüm Sanayicileri Derneği uzmanları tarafından kurslar düzenlenmiştir.

GEZİ TEKNELERİNE YÖNELİK PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMLERİ (PGD)

Bakanlığımız tarafından hazırlanan Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, 16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, 31.05.2005 tarihinden itibaren Gezi Tekneleri Yönetmeliği kapsamındaki teknelere Piyasa Gözetimi ve Denetimi faaliyeti uygulanmaya başlanmıştır.

Bakanlığımız personeline konuyla ilgili teorik ve pratik eğitim verilmiş olup, Piyasa Gözetim ve Denetimi hususunda yetkilendirilen uzman sayısı 25'tir. 2012 yılında 330 ve 2013 yılında ise 370 ürün denetlenmiştir. 2014 yılının ilk 9 ayında ise toplam 285 ürünün denetimi gerçekleştirilmiştir.

Gezi tekneleri hakkında vatandaşlarımızı bilinçlendirmeye yönelik broşür Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanılarak fuarlarda dağıtılmış ve www.tkygm.gov.tr web adresine yüklenmiştir.

GEMİ İNŞA YAN SANAYİNE YÖNELİK OLARAK YAPILAN DÜZENLEMELER

Gemilerde A, B ve F sınıf "güverteler", "kaplamalar", "bölmeler", "tavanlar", "kapılar" ile "pencereler", "yangın damperleri", "boru ve kanal geçişleri", "kablo geçişleri", "termal radyasyon testleri" ve "B sınıfı bölmelerin uzantıları" ile ilgili "Yangın direnç testlerini" yapmak üzere "Efectis Era Avrasya Test ve Belgelendirme AŞ" firması ile yine gemilerde kullanılan teçhizatın "Yanmazlık Testlerini" yapmak üzere "Era Laboratuvarları AŞ" firması, Yangın Test Prosedürlerinin Uygulanmasına İlişkin Uluslararası Kod, 2010 (2010 FTP Code) kapsamında Bakanlığımızca yetkilendirilmiştir. Adı geçen laboratuvarların yetkilendirildiği, Uluslararası Denizcilik Örgütüne (IMO) bildirilmiştir.

PROJE VE FAALİYETLER

Denizcilik alanında yapılan yatırımların önemli bir kısmı özel sektör eliyle gerçekleştirilmekle birlikte, 655 sayılı KHK kapsamında verilen görevler çerçevesinde büyük kıyı yapıları ile balıkçı barınakları Bakanlığımızca yapılmaktadır.

KONTEYNER LİMANLARI

Kuzey Ege Çandarlı Limanı

Avrupa ile Orta Doğu arasındaki potansiyel trafikten kaynaklanan kombine taşımacılık zincirinde, aktarma merkezi olarak planlanmıştır.

Türkiye'nin en büyük, Avrupa'nın ise 10 uncu büyük konteyner limanı olarak planlanan Çandarlı Limanının temeli 15.05.2011 tarihinde atılarak işe başlanmıştır.

Aşamalı olarak yapılacak revizyonlarla kapasitesi 12 milyon TEU/yıl'a çıkarılacaktır.

Proje kapsamında;

- 480 m'si taş dolgu dalgakıran,
- 1.020 m'si çelik kazıklı dalgakıran olmak üzere,
- Toplam 1.500 m dalgakıran imalatı yapılmış olup, 31.01.2014 tarihi itibariyle geçici kabulü yapılmıştır.

Yap-İşlet-Devret Modeli ile yapılacak olan, 2.000 m uzunluğunda ve 1.000 m genişliğindeki rıhtımın, YİD modeli ile 1.Etabın ihalesine çıkılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Filyos Limanı

Batı Karadeniz'de kuzey-güney aksında kombine taşımacılık hizmeti verecek bir liman kompleksinin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

- Filyos Limanı Projesi aynı zamanda geri sahasında oluşturulması planlanan Sanayi Bölgesi faaliyetleri nedeniyle Bölgesel Kalkınma Projesidir. Batı Karadeniz illerinin gelişimi ve kalkınmasında önemli bir ivme oluşturulacaktır.

Kuzey Ege Çandarlı Limanı

- Artan gemi trafiği nedeniyle Boğazların karşı karşıya kaldığı tehdit azalacaktır.
- Cevher, konteyner, akaryakıt gibi çeşitli yük türlerine hizmet verecek olup, 25 milyon ton/yıl kapasiteye sahip olacaktır.

Zonguldak Filyos Limanı İnşaatının ihalesi 19 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir. İhale süreci devam etmektedir.

Proje kapsamında;

- 3000 m uzunluğunda ana mendirek,
- 2000 m uzunluğunda tali mendirek,
- 3000 m uzunluğunda (-14 m ve -19 m derinliğinde) rıhtım,
- Yaklaşık 15 milyon m3 tarama, geri saha dolgusu ve tahkimat işleri yer almaktadır.

Söz konusu inşaatın yapım süresi 4 yıl olarak öngörülmüştür.

Filyos Limanı

Alt yapı inşaatları genel bütçe imkanlarıyla gerçekleştirilecek olup, Yap-İşlet-Devret modeli ile limanın 25 milyon ton/yıl kapasiteyle hizmet vermesini teminen; Üst yapı tesisleri (hangar, depo, işletme binaları, yükleme-boşaltma binaları vb.) yükleme-boşaltma ekipmanları, saha vinçleri, v.b. bağlantı yolları gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

Mersin Konteyner Limanı

Doğu Akdeniz, Orta Asya ve Orta Doğu'ya yönelik gelecekteki talebi karşılamak üzere, elverişli konumu nedeniyle konteyner aktarma merkezi olarak planlanmıştır. 12 milyon TEU kapasiteli Mersin Konteyner Limanının İmar Planı çalışmaları sürdürülmektedir.

Mersin Konteyner Limanı

DENİZ TURİZMİ KIYI YAPILARI AÇISINDAN HEDEFLER

Akdeniz çanağında dolaşan toplam yat sayısı günümüzde yaklaşık 1 milyona ulaşmış olup, her yıl önemli artışlar olmaktadır.

Fransa, İspanya ve İtalya Akdeniz çanağı marina kapasitelerinin %75'ini oluşturmaktadır. Ancak bu ülkelerde yeni yatırım yerlerinin kısıtlı olması, Batı Akdeniz'in kirlenmesi ve işletme ücretlerindeki artış, Doğu Akdeniz ülkelerini cazip duruma getirmiştir.

Kamu ve özel sektör tarafından gerçekleştirilmiş ve halen işletilmekte olan yat limanlarına ilaveten ihtiyaç duyulan kapasitenin karşılanması amacıyla kamu imkânları, YİD modeli ve özel sektör dinamikleri ile yat turizmi için zorunlu altyapının oluşturulması ve ülkemizin turizm açısından bölgedeki ayrıcalıklı rolünün belirlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Halen ülkemizde kamu ve özel sektöre ait işletilmekte olan 62 adet yat limanı ve yat çekek yeri bulunmaktadır.

Mevcut denizde yat bağlama kapasitemiz 17.816 yat olup, inşaatı devam eden ve planlanan yat limanları ile bu kapasitenin 2015 yılında 20.000'e çıkarılması planlanmıştır.

2023 yılında 30.000 yat bağlama kapasitesine ulaşılması hedeflenmiştir.

YİD MODELİ İLE GERÇEKLEŞTİRİLEN TURİZM TESİSLERİ

Yap-İşlet-Devret modeli ile 2003 yılına kadar 1 proje bitirilmiş iken, bugün inşaatı tamamlanarak faaliyetine devam eden Yat Limanı sayısı 9'a çıkarılmıştır. Kamu kaynağı kullanılmadan inşa edilen bu projelerin ekonomiye katkısı yaklaşık 377 Milyon TL'dir.

YİD Modeli İle İhale Edilerek İşletilmeye Açılan Turizm Tesisleri

- Muğla Turgutreis Yat Limanı
- Aydın Didim Yat Limanı
- İzmir Çeşme Yat Limanı
- İzmir Sığacık Yat Limanı
- Yalova Yat Limanı
- Mersin Yat Limanı
- Antalya Alanya Yat Limanı
- Antalya Kaş Yat Limanı
- Mersin Kumkuyu Yat Limanı

Antalya Alanya Yat Limanı

Turgutreis Yat Limanı

YİD Modeli İle İhale Edilerek İnşaatı Devam Eden Tesisler

- Antalya Gazipaşa Yat Limanı
- Muğla Ören Yat Limanı
- Muğla Datça Yat Limanı
- Muğla Dalaman Yat Limanı ve Deniz Otobüsü Yanaşma Yeri
- Haliç Yat Limanı ve Kompleksi
- Karasu Limanı

Çeşme Yat Limanı

Haliç Yat Limanı ve Kompleksi

Proje; 2 adet her biri minimum 70 yat kapasiteli yat limanı ve tesisi ile 2 adet 5 yıldızlı 400 odalı otel, apart/butik oteller, dükkanlar, ofis vb. kongre merkezi, 1.000 kişilik camii, yapılar ve bunlara ilişkin alt yapı ile teknik mahallerden oluşan diğer fonksiyonları ile bunlara ilişkin elektronik, elektrik, mekanik, güvenlik, teçhizat, tesisat işlerini kapsamaktadır.

25 Eylül 2013 tarihinde Sözleşmesi imzalanmıştır.

Yatırım süresi, imar planı ve ÇED raporundan en son onaylananın onay tarihinden itibaren 4 yıl olup, işletme süresi 45 yıldır. Toplam yatırım tutarı 1,4 milyar TL, işletme dönemi boyunca ödenecek toplam kira bedeli de 1,3 milyar ABD Doları + KDV'dir.

2 adet her biri minimum 70 yat kapasiteli yat limanı ve tesisi

Haliç Yat Limanı ve Kompleksi

Etüt Proje Çalışmaları Devam Eden Yeni Yat Limanları

- Urla Çeşmealtı Yat Limanı
- İnciraltı Yat Limanı
- Bayraklı (Turan) Yat Limanı
- Şakran Yat Limanı
- Karaburun Yat Limanı
- Seferihisar Ürkmez Yat Limanı

BALIKÇI BARINAKLARI

Ülkemizde 2003 yılında 178 adet balıkçı barınağı varken bu rakam 223'e ulaşmıştır. 12 yılda 46 adet balıkçı barınağı tamamlanmıştır.

Rize Fındıklı Balıkçı Barınağı

YAPIMI DEVAM EDEN BALIKÇI BARINAKLARI

- Balıkesir Ekinlik Adası Balıkçı Barınağı İnşaatı
- İzmir Çeşme Fenerburnu Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Zonguldak Kozlu Balıkçı Barınağı Mendirek İkmal İnşaatı
- İzmir Güzelbahçe Yalı Balıkçı Barınağı
- Antalya Gazipaşa - Uğrak Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Hatay İskenderun Madenli Balıkçı Barınağı İnşaatı
- Trabzon Arsin Balıkçı Barınağı İnşaatı

LİMANLAR GERİ SAHA DEMİRYOLU VE KARAYOLU BAĞLANTISI MASTER PLAN ÇALIŞMASI

Yatırım Ortamı İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) Kararları uyarınca kapasiteleri belli bir büyüklükte olan limanların geri saha demiryolu ve karayolu bağlantıları master plan çalışmasının Bakanlığımızca gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

Söz konusu çalışmanın Özel Teknik Şartnamesi tüm ilgili kurum ve kuruluşların (TCDD, Karayolları, Tersaneler ve Kıyı Yapıları, Deniz Ticareti Genel Müdürlükleri) görüşleri alınarak hazırlanmıştır.

05 Şubat 2014 tarihinde ihale edilmiş ve 03 Nisan 2014 tarihinde sözleşmesi imzalanarak işe başlanılmıştır. İşin 09.12.2014 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır.

YEŞİL LİMAN PROJESİ

Ülkemizde son zamanlarda denizyolunun aktif olarak kullanılmasına yönelik geliştirilen ve uygulanan politikalar sonucunda, deniz yoluyla taşınan yolcu ve yük taşımalarında büyük artışlar kaydedilmiştir. Bu taşımalarda lojistik zincirin en önemli parçalarından biri olan limanlar, genellikle kentin merkezinde veya yakınında hizmet vermektedir. Limanların çevre duyarlılıklarının daha da artırılması ve daha yeşil liman tesislerinin ülkeye kazandırılmasının gerekliliği düşünülerek "Yeşil Liman (Green Port) Projesi" başlatılmıştır.

Avrupa Birliği Katılım Stratejimizin ana akslarından birisi olan "Temiz Denizler ve Kıyılara Ulaşma" hedefimizle de uyumlu olan bu proje ile Avrupa Birliği'nin çevre ve iklim değişikliği politikaları ile aynı doğrultuda limanlardan kaynaklı kirlenmelerin önüne geçmek için çok önemli bir adım atılmış olacaktır. Avrupa Birliği, Beyaz Kitap'ta 2050 yılı itibariyle ulaştırma sektörünün büyümesi engellenmeden gemi kaynaklı CO2 emisyonunun %40 oranında azaltılmasını hedeflemektedir.

1997 Kyoto Protokolü ve 2009 Kopenhag Protokolü ile zamanımızın en büyük probleminin iklim değişikliği olduğu hususunun altı çizilmiştir. İklim değişikliği etkilerinin bertaraf edilebilmesi için limanlarda düşük emisyonlu teknolojilerin kullanılmasının sürdürülebilir kalkınma ve kirlenmelerin minimize edilmesi açısından zaruri olduğu bilinmektedir.

Dünyanın önde gelen birçok liman tesisi tarafından "Yeşil Liman Projeleri"nin uygulandığı ve bir saygınlık unsuru olarak kullanılmakta olduğu düşünüldüğünde, ülkemizin önde gelen liman tesislerinin beklenen hassasiyeti göstereceği, yapılacak çalışmaların vatandaşlarımızın sağlıklı bir çevre içerisinde hayatlarını sürdürmesi yönünde önemli katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

"Yeşil Liman Projesi" kapsamında Bakanlığımızca yapılacak çalışmalar ve incelemeler neticesinde belirlenen şartları yerine getiren liman tesislerine "Yeşil Liman" sertifikası ile özel tasarlanan logonun kullanımı izni verilerek, kamuoyuna duyurulması kararlaştırılmıştır.

ENGELSİZ DENİZLER PROJESİ

Engellilerle ilgili günümüze kadar sağlanan gelişmelerin temelini; engelli kişinin insan hak ve temel özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını ve topluma tam ve etkin bir şekilde katılımlarını sağlamak oluşturmaktadır.

Bu çerçevede dünyada değişen koşullara göre engellilere yönelik çeşitli politikalar, normlar ve standartlar geliştirilmiştir. Bu gelişmeler, ülkemizde de engelliler konusunun değerlendirilmesi ve politika üretilmesi zorunluluğunu doğurmuştur.

Engellilere yönelik Bakanlığımızca başlatılan projelerin tüm ulaşım modlarını kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Yaklaşık olarak 7,5 milyon engelli vatandaşımızın yaşadığı ülkemizde, denizyolu taşımacılığını seçen hareket kabiliyeti kısıtlı yolcuların, deniz araçlarına güvenli ve sağlıklı bir şekilde ulaşması ve kullanması yönünde gerekli tedbirlerin alınması bu kapsamda daha da önem kazanmıştır.

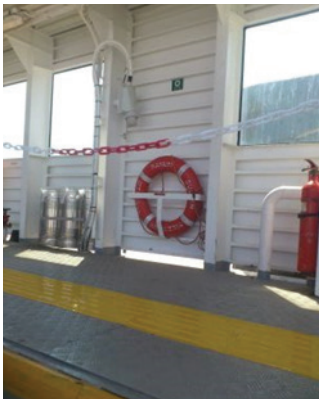
Bu çerçevede, Bakanlığımızca denizyolunu tercih eden engelli yolculara direkt olarak hizmet veren tesis/işletme/kurum/kuruluşların bu konuda gerekli tedbirleri almaları, yolcuların mağdur edilmemesi ve verilen hizmetlere ilişkin olarak yolculara gerekli tüm kolaylığın sağlanarak, engelli yolcuların diğer yolcularla eşit şartlarda seyahat edebilmesine yönelik imkânların, herhangi bir ek ücret talebinde bulunulmaksızın yerine getirilmesi amacıyla "Engelsiz Denizler Projesi" yürütülmeye başlanmıştır.

Yürütülen proje ile engelli vatandaşlarımızın tercih ettikleri gemiye liman ve iskeleden ulaşımı ile seyahat sonunda, gemilere giriş ve çıkışlarında yaşadıkları problemleri azaltmaları yönünde işletmelerin gerekli tedbirleri almaları hedeflenmektedir. "Engelsiz Denizler Projesi" kapsamında, engelli vatandaşlarımıza tüm yolcu limanı ve iskelelerin daha güvenli bir biçimde hizmet vermeleri amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında, Bakanlığımız ve Uluslararası Taşımacılar Birliği tarafından hazırlanan "Ulaştırma Personeli İçin Engelli Yolcuyla İletişim Rehberi", denizyolu taşımacılığında hizmet veren personelin ve vatandaşların bilgilendirilmesi amacıyla ilgili tüm kamu/kurum/kuruluşlara dağıtılmıştır.

Liman/iskele işletmecilerine Engelsiz Denizler Değerlendirme Formu gönderilerek engelli vatandaşlarımıza yönelik yapılmış idari ve teknik düzenlemelerin ne seviyede olduğuna yönelik durum tespiti yapılarak, işletme bazında değerlendirmelerin yer aldığı bir rapor hazırlanmıştır.

Anılan raporda; engelli tuvaleti olan ve haberleşme noktaları olan iskele oranı %7, ulaşılabilirlik standartlarına uyan iskele oranı yaklaşık olarak %10'dur. Aynı şekilde yardım isteme noktası olan iskele sayısının %6, dinlenme noktaları olan iskele sayısının %14 oranında olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu Projenin yaygınlaştırılmasını müteakip, bu oranların üst düzeylere ulaştırılması hedeflenmektedir.

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

Sertifika

GESTAŞ Deniz Ulaşım Tur. Tic. A.Ş.

"Engelsiz Denizler" Projesi kapsamında Çanakkale İskelesi, Eceabat İskelesi ve Elliyedinci Alay gemisinde istenen koşulları yerine getirdiği için

"ENGELSİZ DENİZLER"

unvanını alarak belirtilen iskele ve gemilerde bu unvanı ve logoyu kullanmaya hak kazanmıştır.

Lütfi ELVAN
Bakan

Sertifika No: DTGM/ENGELSİZ.001
Tarih:

Engelsiz Denizler Projesi kapsamında, özellikle İstanbul, İzmir ve Çanakkale illerimizde bulunan yolcu taşıma şirketlerinin filosundaki toplam 259 gemi ve bu gemilerin kullandığı iskele/limanlarda gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

TÜRK DENİZCİLİK SEKTÖRÜ TANITIM VE MARKALAŞMA PROJESİ

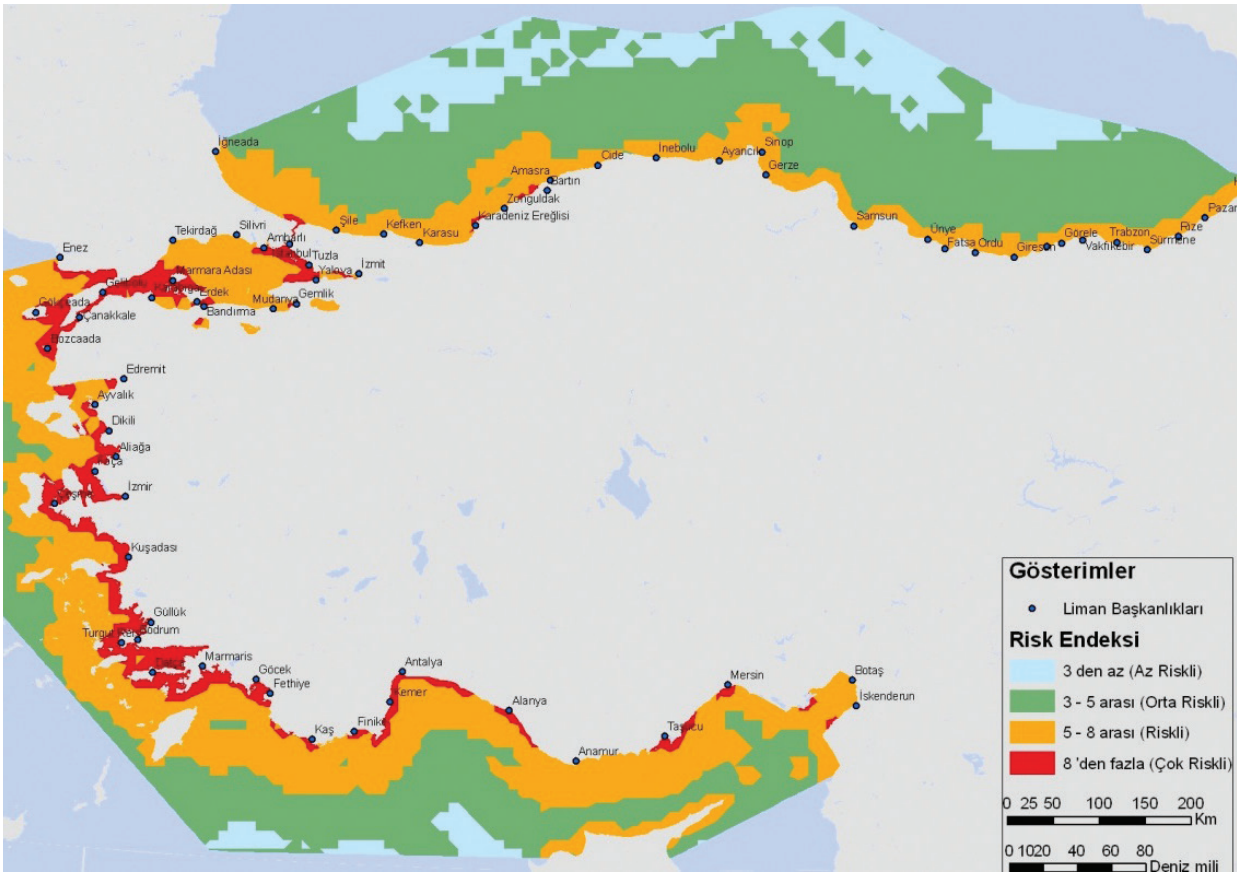
İMEAK DTO ile "Türk Denizcilik Sektörü Tanıtım ve Markalaşma Projesine" dair protokol imzalanmıştır. Protokolle, yapılacak çalışmalar sonucunda ülkemizde faaliyet gösteren tüm denizcilik ve liman işletmelerinin uluslararası tanınırlığının ve rekabet güçlerinin artırılmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Türk Denizciliğinde bir ilk olması nedeniyle dikkat çeken protokol kapsamında;

- Türk denizcilik sektörü için bir logo belirlenmesi,
- Ülkemiz denizcilik sektörünün bir platformda toplanması ile kolay bir erişim ve iletişim sağlanabilmesi,
- Uluslararası arenada sektörün tanıtımını amaçlayan farklı dillerde etkin bir interaktif web sitesi kurulması, sektörü tanıtacak farklı dilde kitapçıklar ve broşürler hazırlanması,
- Uluslararası sektör temsilcilerinin davet edileceği "Forum ve Fuar"lar düzenlenmesi hedeflenmektedir.

ACİL MÜDAHALE MERKEZLERİ PROJESİ

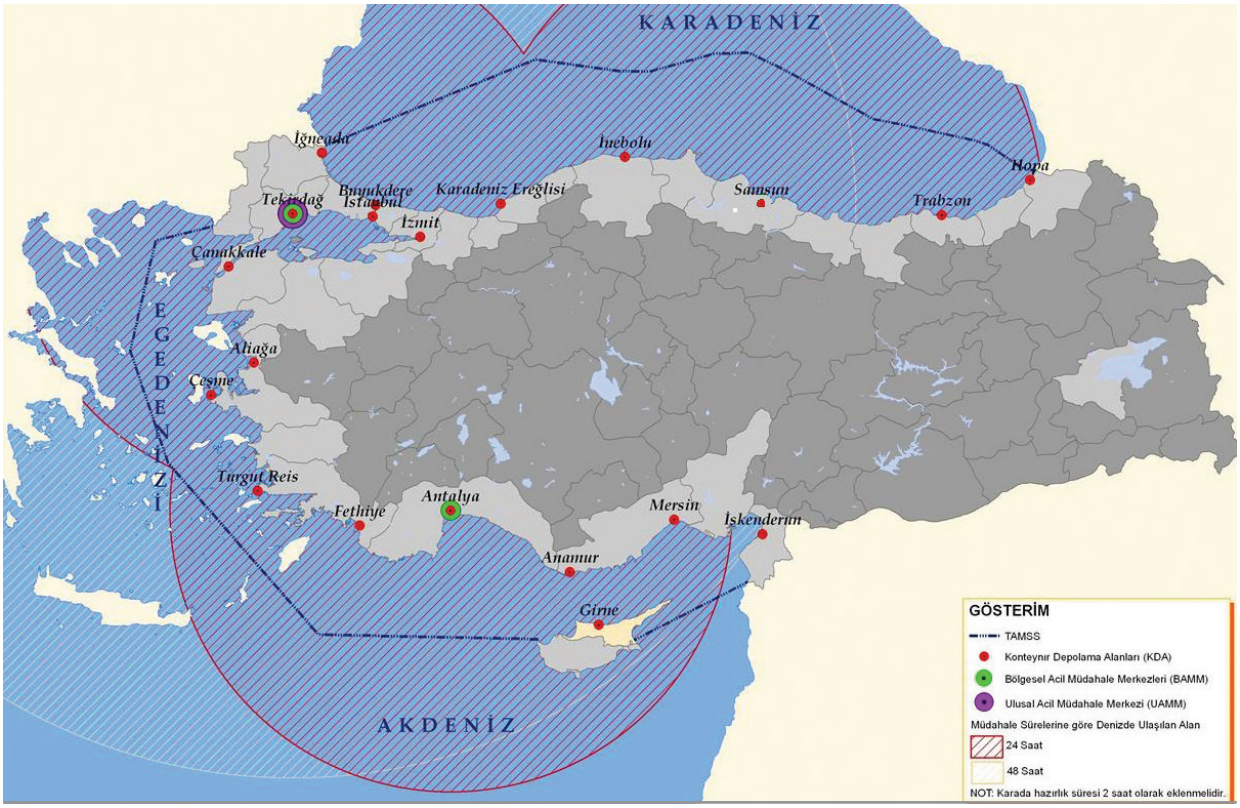
Ülkemizin, deniz kazaları sonucu meydana gelebilecek çevre felaketlerine karşı hazırlıklı olmasını sağlamak amacıyla TÜBİTAK ile ortak bir proje gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında; Türkiye deniz ve sahillerinde duyarlılık haritaları, risk yönetim sistemi, coğrafi bilgi sistemi ve petrol yayılım modeli oluşturulmuştur (Harita 3).

Harita 3.

ACİL MÜDAHALE MERKEZLERİNİN KURULMASI

Tüm Türkiye kıyılarında bölgesel ve ulusal seviyede meydana gelebilecek muhtemel kazalara karşı 18 istasyondan müdahale imkânı planlanmıştır. Bunlardan 2 tanesi merkez, 16 tanesi konteyner depo alanı olarak belirlenmiştir (Harita 4).

Harita 4. Acil Müdahale Depolama İstasyonları Erişim Haritası

Tekirdağ'da yapılacak olan Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdahale Merkezi inşaatının yapı denetimi için Danışmanlık Hizmet Alımı ihalesi yapılmış ve 18 Aralık 2013 tarihinde sözleşme imzalanmıştır. Yapım ihalesi ise 9 Ocak 2014 tarihinde yapılmış, 8 Nisan 2014 tarihinde sözleşme imzalanarak inşaata başlanmıştır. İnşaatın 2016 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Acil müdahale ekipmanlarının depolanacağı en büyük alan olan Tekirdağ'daki inşaatın tamamlanması ile beraber eş zamanlı olarak ekipmanlar temin edilecektir. Tüm sistem 2017 yılında devreye girecektir.

Ulusal Deniz Emniyeti ve Acil Müdehale Merkezi (Tekirdağ)

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi yapım işi tamamlanmış olup, 2014 yılı sonunda kesin kabul işlemleri tamamlanacaktır.

Antalya Bölgesel Acil Müdahale ve Eğitim Merkezi

PETROL KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE TATBİKATLARI

Deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik mevcut imkân ve kabiliyetlerin uyumlu ve etkin olarak kullanılabilmesine ilişkin planlı tatbikatlar Bakanlığımız denetiminde her yıl kıyı tesisleri tarafından yapılmaktadır.

BALAST SUYU PROJESİ

Gemilerin balast suları ile taşınan zararlı sucul organizmaların denizlerimize vereceği ekolojik ve ekonomik zararların en aza indirilmesini sağlayacak bir yönetim sistemi kurulması amacıyla TÜBİTAK ile birlikte 2006- 2008 yılları arasında bir proje yürütülmüştür.

Petrol Kirliliğine Müdahale Tatbikatlarından Görüntüler

Proje kapsamında;

- Web tabanlı Balast Suyu Raporlama, İstilacı Türler Veri Tabanı ve Balast Suyu Coğrafi Bilgi Sistemi oluşturulmuş,
- Tüm limanlarımız için Globallast modeline uygun risk değerlendirmesi yapılmış ve eğitim dokümanları hazırlanmış, balast değişim alanları belirlenmiş,
- Ülkemiz kıyılarına taşınan balast suyu miktarları hesaplanmıştır.

Balast Suyu Pilot Uygulaması

Balast Suyu Yönetimi uygulamaları 2009 yılında BOTAŞ Liman Başkanlığımız bölgesinde başlatılmış olup, uygulama devam etmektedir.

Bu kapsamda;

- Gelen gemilere balast değişimi yapma zorunluluğu getirilmiştir.
- Balast değişimi yapmayan gemiler denetime tâbi tutulmaktadır.
- Denetim yapılan gemilerden balast suyu numuneleri alınmakta ve analiz edilmektedir.
- Bölgedeki personele balast numune alma eğitimi verilmiştir.

ACİL MÜDAHALE KONUSUNDA YETKİLENDİRME

Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddeler¬le Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale Görevi Verilebilecek Şir¬ket/Kurum/Kuruluşların Seçimine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/4) kap¬samında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı madde kirliliğine müdahale edebilecek şirket/kurum/kuruluşların asgari özelliklerinin belirlenmesi, yetki belgesi verilmesi, görevlendirilmesi ve buna ilişkin usul ve esaslar ile kıyı tesislerinin sorumluluklarını düzenlemek amaçlanmış ve 11 adet firma yetkilendirilmiştir.

Acil Müdahale Eğitim ve Tatbikatları Konusunda Yetkilendirme

Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerden Kaynaklanan Kirliliğe Hazırlıklı Olma ve Müdahale İle İlgili Eğitim Seminerlerinin ve Tatbikat Programlarının Usul ve Esasları Hakkında Genelge (Genelge No: 2010/4) kapsamında, deniz çevresinin petrol ve diğer zararlı maddelerle kirlenmesinde, acil durumlarda müdahale konusunda görev alacak ilgili personele verilecek eğitim seminerlerini, bu eğitim seminerlerinin standart programlarını, icrasını, usul ve esaslarını belirlemek ve gerçekleştirilecek olan tatbikatların esaslarını ve programını ortaya koymak amaçlanmış ve 15 adet firma yetkilendirilmiştir.

EĞİTİM VE BELGELENDİRME FAALİYETLERİ

Denizcilik Eğitimi

YÖK ve MEB Bağlısı Eğitim Kurumları ile Özel Eğitim Kurumlarının STCW 78 Sözleşmesine uygunluğunun izlenmesi, değerlendirilmesi, yetkilendirilmesi ve IMO'ya rapor edilmesi ile ilgili işlemler yürütülmektedir.

YÖK'e bağlı eğitim kurumlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi, imzalanan protokol kapsamında gerçekleştirilmekte olup, sekretarya işlemleri yürütülmektedir.

Gemiadamları Sınavları

Zabitan, tayfa, kılavuz kaptan, amatör denizci ve telsiz yeterliklerine ilişkin sınavlar GASM (Gemiadamları Sınav Merkezi) tarafından yapılmaktadır.

Gemiadamları sınavlarının esasları belirlenmekte ve gemiadamları sınavlarına ilişkin soru bankası güncellenmesi çalışmaları yürütülmektedir.

Gemiadamlarının Belgelendirme İşlemleri

Gemiadamlarına ait taşra teşkilatınca gönderilen belgelerin incelenerek kod açılımı yapılması ve zabitan, tayfa, kılavuz kaptan, amatör denizci, telsiz yeterlikleri ve profesyonel balıkadam yeterlik belgeleri düzenlemektedir.

AMATÖR DENİZCİLİK FAALİYETLERİ

Amatör Denizcilik ile ilgili esaslar belirlenmekte ve ADES (Amatör Denizci Eğitim Sistemi)'in işletilmesi, yönetilmesi ve geliştirilmesi faaliyetleri yürütülmektedir.

Amatör Denizci Belgesi (ADB)

Kişilerin ticari amaç olmaksızın, gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık faaliyetlerinde kullanılan özel tekneleri kullanabilmek için sahip olmaları gereken bir belgedir.

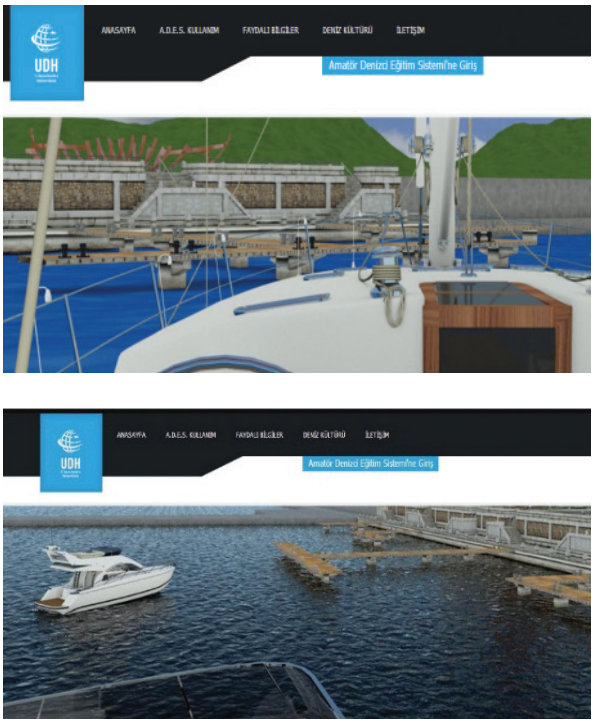
Amatör Denizci ve Kısa Mesafe Telsiz Sınavları ile bu sınavlara yönelik belgelendirme işlemleri Bakanlığımız tarafından yapılmaktadır.

Amatör Denizci Eğitim Sistemi (ADES)

Bakanlığımızca hazırlanan ve amatör denizciliğin geliştirilmesi ve sevdirilmesi amacıyla vatandaşlarımızın, bilgisayar, akıllı telefon veya tabletleri ile ev, ofis veya internet erişimi olan herhangi bir yerden, günün her saatinde, tamamen ücretsiz olarak faydalanabilecekleri Amatör Denizci Eğitim Sistemi hizmete açılmıştır.

Amatör Denizci Eğitim Sistemi

GEMİLERİN GEMİADAMLARI İLE DONATIMINA İLİŞKİN İŞLEMLER

Gemilerin Gemiadamları ile donatımına ilişkin esasları belirlenmektedir.

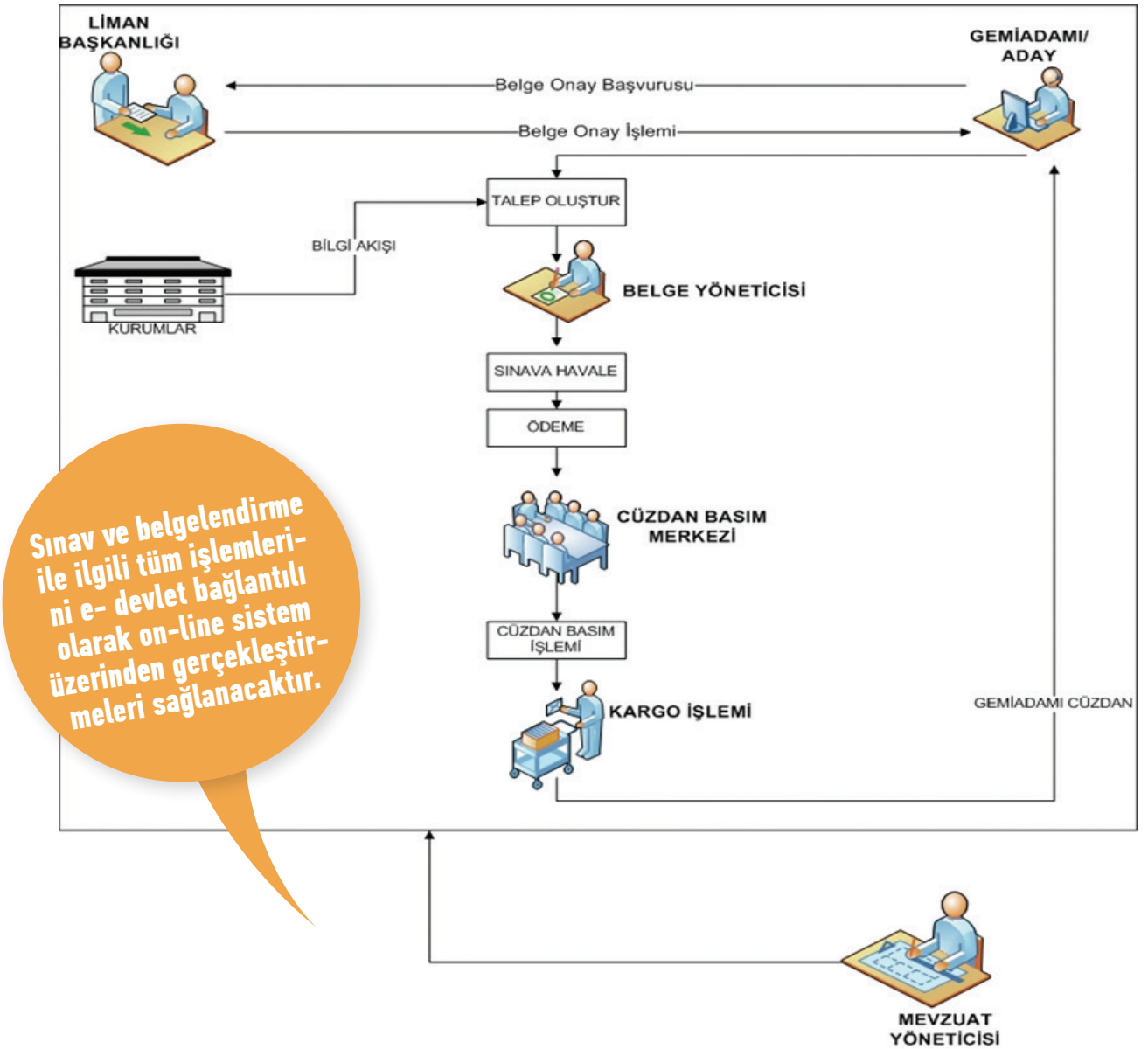
GEMİADAMLARI SORU, ÖNERİ VE BİLGİ EDİNEME HAKLARI

BİMER (Başbakanlık İletişim Merkezi)'den gelen veya doğrudan Bakanlığımızdan talep edilen, soru, öneri, dilekçe ve bilgi edinme hakkı türünde gemiadamı talepleri neticelendirilerek, ilgilisine gerekli bilgilendirilme yapılmaktadır.

GEMİADAMLARI EĞİTİM BİLGİ SİSTEMİ (GAEBS)

Bakanlığımız tarafından denizcilik eğitimi konusunda yetkilendirilmiş tüm kurum ve kuruluşların yetkilerinin, eğiticilerinin, teçhizatlarının, denetimlerinin, eksikliklerinin, günlük yoklamalarının kayıt ve takip edildiği veri tabanıdır.

Gemiadamları eğitim bilgi sisteminde, kurumların tüm denetim bilgileri arşivlendiği için geriye dönük bilgi ve belge taraması ve incelemesi de kolaylaşmaktadır. Ayrıca tüm kurumlarda açılmış olan eğitimler ve bu eğitimlere katılan gemiadamları sistem üzerinden takip edilebilmektedir. Bu sayede her gemiadamının hangi kurs yerinde hangi eğitimi aldığı sistem üzerinden görülebilmektedir.

Sınav ve belgelendirme ile ilgili tüm işlemlerini e- devlet bağlantılı olarak on-line sistem üzerinden gerçekleştirmeleri sağlanacaktır.

Gemiadamları Bilgi Sistemi hizmete girdiğinde, gemiadamlarının; sınav ve belgelendirme ile ilgili tüm işlemlerini e- devlet bağlantılı olarak on-line sistem üzerinden gerçekleştirmeleri sağlanacaktır.

GBS'nin Getirileri

- Liman Başkanlıklarının gemiadamı iş ve işlemlerinin tamamına yakınının kalkması,
- Liman Başkanlıklarında gemiadamı iş ve işlemleri için nitelikli personel bulundurma ihtiyacının ortadan kalkması,
- Gemiadamının online olarak (doküman onaylatma dışında) bütün işlemlerini gerçekleştirebilmesi,
- Gemiadamının belge ve cüzdanlarını alabilme süresinin ciddi oranda kısalması (Liman Başkanlıklarında oluşan süre kaybının ortadan kalkması),
- Liman Başkanlıklarında uygulanan prosedürün yazılım aracığı ile standart hale getirilmesi,
- Dijital arşivin oluşmasıyla birlikte fiziksel arşive ihtiyacın ortadan kalkması,
- Oluşturulan kurallar sayesinde bir cüzdan içerisinde farklı sürelerde biten belgelerin/ sertifikaların aynı tarihte bitecek şekilde düzenlenebilmesi,
- Gemiadamı Mevzuatının tam anlamıyla yazılıma yüklenmesi ve bu sayede işlemlerin standart hale gelmesi.

GSS (Gemiadamı Sınav Sistemi)

Gemiadamı adaylarının, istediği tarihte ve bölgede, internet üzerinde randevu alarak, bilgisayar ortamında çevrimiçi olarak gerçekleştirilen sınav sitemidir.

GSS ile Yapılan Sınavlar

- Zabitan Gemiadamı sınavları
- Amatör Denizci sınavları
- Kısa Mesafe Telsiz sınavı

Sınav Salonu

GCBM (Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi)

Bakanlığımıza bağlı GCBM (Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi) Ankara'da kurulmuştur ve Gemiadamı cüzdanları 15 Kasım 2013 tarihinden itibaren tek merkez olan GCBM tarafından düzenlenmektedir.

Gemiadamı işlemleri için sicil limanı gözetmeksizin her liman başkanlığından başvuru yapabilmektedir.

Düzenlenen bu cüzdanlar, gemiadamlarının talep ettikleri adreslere PTT kargo yolu ile kısa sürede ve emniyetli olarak ulaştırılmaktadır. 2014 yılı Ekim ayı itibariyle 43.000 Gemiadamı Cüzdanı ilgililerine ulaştırılmıştır.

Gemiadamı Cüzdan Basım Merkezi

Bu merkezde, eğitim ve sınav yönergesinde belirtilen kriterlere uygun olarak yangın eğitim merkezi, can kurtarma filikaları ve platformu ve gerekli eğitim salonları yer alacaktır.

DENİZ EMNİYETİ EĞİTİM MERKEZİ PROJESİ

Bu eğitim merkezi; Yangın Önleme ve Yangınla Mücadele Eğitim Merkezi, Helikopter Terk Eğitimi Merkezi, Can Kurtarma Araçlarını Kullanma - Gemiyi Terk Eğitim Merkezi ve Temel İlkyardım Eğitim Merkezi bileşenlerinden oluşmaktadır.

Deniz Emniyeti Eğitim Merkezi

Tek bir eğitim programında 30 kişiye eğitim verebilecek, yıllık 4.500 kişi kapasiteli eğitim merkezi olacaktır.

Bu merkezde, eğitim ve sınav yönergesinde belirtilen kriterlere uygun olarak yangın eğitim merkezi, can kurtarma filikaları ve platformu ve gerekli eğitim salonları yer alacaktır. Tüm gemiadamları burada uygulamalı eğitimlere tabi tutulacak ve merkez yetkili eğitim kurumlarına açık olacaktır.

Bu projenin tamamlanması; denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşların vermekte oldukları eğitimlere ilişkin zorunlu uygulama eğitimlerinde uluslararası standartlarda eğitim verilebilmesi için büyük önem arz etmektedir. Bu sayede daha nitelikli gemiadamı yetiştirerek dünya denizcilik sektörünün ihtiyaçlarına insan kaynağı sağlanması amaçlanmaktadır.

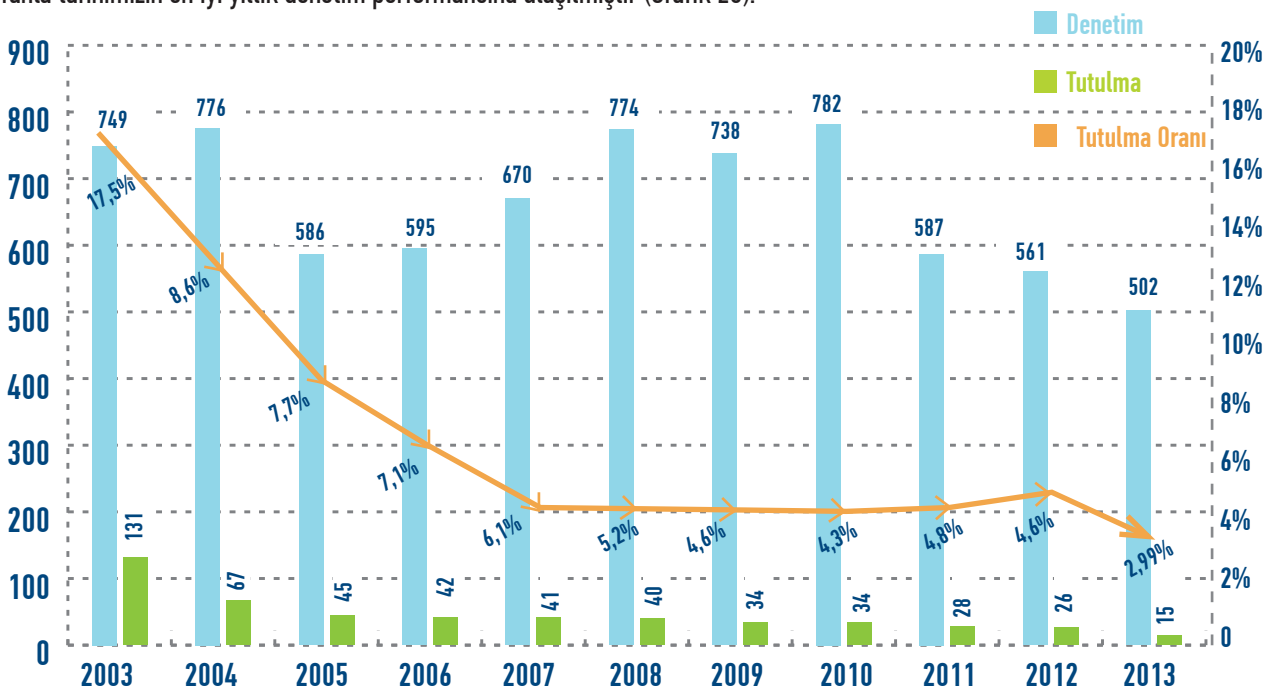
GEMİ DENETİM FAALİYETLERİ

Bayrak ve Liman Devleti Denetimi

Türk Bayraklı Gemiler "Beyaz Liste"ye Demirledi...

Türk Bayraklı gemiler 2003 yılı öncesinde çok düşük performanslı olup, çoğunluğu Avrupa Birliği üyelerinden oluşan ve dünyanın en önde gelen liman devleti denetim rejimi olan Paris Liman Devletleri Kontrolü Mutabakat Muhtırasında (Paris MoU) % 25'in üzerinde tutulma oranı ile "Kara Listede" yer almaktaydı.

Türk Bayraklı gemilerin deniz emniyeti kurallarına uyumu, yurt dışındaki Liman Devleti Kontrollerindeki performanslarının artırılması ve tutulmaların önlenmesi amacı ile Bakanlığımızca başlatılan Denetim ve Eğitim Seferberliği neticesinde; Paris MoU Liman Devleti Kontrollerinde Türk bayraklı gemiler yıllar itibariyle giderek iyileşen bir performans göstermiş, 2006 yılında ilk defa "Gri Liste"ye, 2008 yılında da ilk defa "Beyaz Liste"ye geçmiştir. Bu tarihten sonra da her geçen yıl performansları yükselen Türk Bayraklı gemilerin 2013 yılında Avrupa limanlarında tutulma oranı % 3'ün altında yer almış ve bu oranla tarihimizin en iyi yıllık denetim performansına ulaşılmıştır (Grafik 28).

Grafik 28. Türk Bayrağı Beyaz Listede *(Kaynak: Paris MoU)*

Çoğunluğunu Avrupa Birliği ülkelerinin oluşturduğu Paris Memorandumunun hazırladığı ve ülkelerin durumlarının belirlendiği Kara-Gri-Beyaz Listeler, dünya denizciliğinde ülkelerin deniz ticaret filolarının deniz emniyeti bakımından karnesi ve prestij açısından da göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Tablo 14).

Paris MoU'ya üye ülkelerin limanlarına giden gemiler Memorandum prosedürlerine uygun olarak denetlenmekte, eksikliği bulunanlar, eksiklikler giderilene kadar bekletilmekte, alıkonmakta ve ağır ticari kayıplarla karşılaşmaktadırlar. Bayrağı kara listede olan ülkelerin gemileri ise olumsuz etkilenmekte, yük sahipleri tarafından takip edilmekte, bu gemiler yük bulmakta zorluklarla karşılaşmakta ve ticari açıdan dezavantajlı duruma düşmektedir.

Tablo 14.

TÜRK BAYRAKLI GEMİLERİN PARİS MOU'DA DENETİM İSTATİSTİKLERİ

Yıl	Denetim Sayısı	Tutulma Sayısı	Listedeki Durum
2003	749	131	Kara Liste
2004	776	67	Kara Liste
2005	586	45	Kara Liste
2006	595	42	Gri Liste
2007	670	41	Gri Liste
2008	774	40	Beyaz Liste
2009	738	34	Beyaz Liste
2010	782	34	Beyaz Liste
2011	586	28	Beyaz Liste
2012	561	26	Beyaz Liste
2013	502	15	Beyaz Liste
2014	334	15	Beyaz Liste

Kaynak: Paris MoU Yıllık Denetim Raporları

Ayrıca kara ve gri listedeki teknik açıdan standart altı gemilere Paris MoU'daki 27 ülke limanlarına giriş yasağı uygulanmaktadır. Bunun sonucunda gemilerin serbest ticareti giriş yasağıyla engellenmektedir. Türk Bayraklı gemiler beyaz listeye geçmekle limanlara giriş yasağı kapsamından çıkmış ve Paris MoU limanlarında serbestçe ticaret yapma imkânına kavuşmuştur.

Bakanlığımızın IMO – VIMSAS Deneti ve Türk Bayraklı Gemiler

Bakanlığımız 2013 yılı Ekim ayı içerisinde Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından yürütülen "IMO Üye Devlet Gönüllü Denetim Programı (VIMSAS)" kapsamında denetlenmiştir. Oldukça başarılı geçen denet neticesinde 7 farklı konuda pozitif uygulamamız diğer üye ülkelere örnek olacak ölçüde değerlendirilmiştir.

Denet, ülkemize IMO ve dünya denizcilik çevresinde saygınlık kazandırmış ve gemilerimiz ticari açıdan oldukça avantajlı duruma gelmiştir. Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında 6-12 ay olan denetim periyotları, 2014 yılından itibaren 36 aya kadar çıkmıştır. Bu sayede Türk Bayraklı gemilerin Avrupa limanlarında denetimlerden kaynaklanabilecek zaman kayıpları önlenmiş, ticari gemilerimizin yıllık bazda ticari faaliyette bulundukları gün sayısı yükselmiş, ticari kayıpların önüne geçilmiş ve bayrağımızın uluslararası itibarı artmıştır.

Elektronik Hedefleme Sistemi ve Elektronik Sertifika Programı

Gemilerimizin yurtdışı limanlarda tutulmaması ve teknik standartlarının yükseltilmesi amacıyla uluslararası limanlara sefer yapacak Türk Bayraklı gemilere ön sörvey uygulaması yapılmaktadır. Türk limanlarında ön sörvey denetimlerine tabi olacak gemilerin belirlenmesi için Elektronik Hedefleme Sistemi kurulmuş olup, gemiler bu sistem sayesinde risk gruplarına ayrılmaktadır.

Riskli görülen ve geçmiş performansı kötü durumda olan gemilere çok daha sık denetimler yapılmakta, geçmiş performansı iyi olan gemilere ise daha uzun aralıklarla denetim yapılarak gereksiz beklemelerin önüne geçilmektedir. Bu kapsamda, uluslararası sefer yapan Türk Bayraklı gemilere yılda ortalama 1200 adet ön sörvey uygulaması gerçekleştirilmektedir.

Türk Bayraklı gemilerin belgelendirilmesine yönelik olarak kurulan Elektronik Sertifika Sistemi sayesinde belgelendirme faaliyetlerinde standart sağlanmaktadır. Bayrak Devleti uygulamalarının sağlıklı olarak takibini teminen "Ulusal Veri Tabanı" oluşturulmuş ve Türk Bayraklı gemilere ilişkin tüm verilerin sağlıklı ve hızlı bir şekilde alınması sağlanmıştır. Bu kapsamda, uluslararası sefer yapan Türk Bayraklı gemilere yılda ortalama 1000 adet belgelendirme işlemi gerçekleştirilmektedir.

Liman Devleti Denetimleri

Türkiye, Akdeniz ve Karadeniz Liman Devleti Kontrolü Memorandumlarının (MoU) kurucu ve etkin bir üyesidir. Türk limanlarına uğrak yapan yabancı bayraklı gemiler, denizde seyir, can, mal ve çevre emniyeti bakımından Akdeniz ve Karadeniz MOU prosedürleri ve ulusal mevzuatımız doğrultusunda etkin bir şekilde denetlenmektedir.

Liman Devleti Denetimi

Bu kapsamda, limanlarımıza uğrak yapan yabancı bayraklı gemilere yılda ortalama 1.900 adet PSC (Port State Control- Liman Devleti Kontrolü), gerçekleştirilmekte olup, bu denetimler neticesinde uluslararası standartları karşılamadığı tespit edilen gemilere yaptırım uygulanmaktadır.

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetimler

"Denizin bir mili de, bin mili de bir" ilkesiyle, kabotajda çalışan gemilerin uluslararası sefer yapan gemilerle seyir, can, mal, çevre emniyeti, sağlık, çalışma koşulları ve yolcu konforu açısından eşdeğer ölçüde uyumlaştırılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, limanlarımız arasında yolcu ve araç taşımacılığı yapan Türk bayraklı gemilerde seyir, can,

mal, çevre emniyetine ilişkin standartlarının yükseltilmesi amacıyla "Program Dışı Denetim Uygulaması" yürütülmektedir.

Ulusal sefer yapan gezi tekneleri, yolcu motorları, feribotlar, yolcu gemileri, Ro-Ro yolcu gemileri, Ro-Ro kargo gemileri araç ve tren ferilerine yönelik olarak denetim uzmanı ekiplerce program dışı denetimler uygulanmaktadır. Bu sayede her gün önemli sayıda yolcu taşıyan bu teknelerin ulusal deniz emniyeti kurallarına uygunluğu kontrol edilmektedir.

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetim

Ulusal sefer yapan gezi tekneleri, yolcu motorları, feribotlar, yolcu gemileri, Ro-Ro yolcu gemileri, Ro-Ro kargo gemileri araç ve tren ferilerine yönelik olarak denetim uzmanı ekiplerce program dışı denetimler uygulanmaktadır. Bu sayede her gün önemli sayıda yolcu taşıyan bu teknelerin ulusal deniz emniyeti kurallarına uygunluğu kontrol edilmektedir.

Kabotajda Çalışan Gemilere Yönelik Program Dışı Denetim

Ayrıca, Marmara Denizi ve Türk Limanlarında ticari gemilere akaryakıt ikmal eden gemiler de Program Dışı Denetim Uygulaması kapsamına alınarak denetlenmektedir. Eksikliği tespit edilen gemilerin takibi yapılmakta, önemli eksikliklerin bulunması durumunda eksiklikler giderilinceye kadar gemilerin seyrine müsaade edilmemektedir. Bu kapsamda, ulusal sefer yapan gemilere yönelik olarak yılda ortalama 800 adet denetim gerçekleştirilmektedir.

İŞLETMELER VE GEMİ SİCİL FAALİYETLERİ

Gemi Acenteliği

Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş, Deniz Ticaret Odalarında kaydı bulunan ve gemi acentesi olarak faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişiler ile bunların personelini kapsayan Gemi Acenteliği yönetmeliği, günün koşullarına ve sektörün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde hazırlanarak 05.03.2012 tarihinden itibaren yürürlüğe girmesi sağlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik kapsamında; çağın koşullarına uygun işyerlerinde, eğitimli personel aracılığı işlemlerini yürüten gerçek ve tüzel kişiliğe haiz işletmeler adına "Gemi Acenteliği Yetki Belgesi", yeterliliği tespit edilen personel adına da "Personel Tanıtım Kartı" düzenlemektedir. Ayrıca yetkilendirilmiş acenteler ile adına personel tanıtım kartı düzenlenen personelinin sicilinin tutulduğu ve acentelerin veri girişinde bulunduğu acente bilgi sistemi kurulmuştur.

Uygulamada olan yönetmelik kapsamında 02.09.2014 tarihi itibariyle; toplam 1.166 acente yetki belgesi başvurusu yapılmış, 1.150 başvuru sonuçlandırılmış, 3.480 Personel Tanıtım Kartı, 271 şube Yetki Belgesi düzenlenmiştir.

Kıyı Tesisleri İşletme İzni

18.02.2007 tarihli ve 26438 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kıyı Tesislerine İşletme İzni Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" kapsamında Bakan-

lığımızca 216 kıyı tesisine işletme izni/geçici işletme izni belgesi düzenlenmiştir.

e-Gemi Sicil

Gemi sicil işlemleri ve isim onayları Haziran 2007'den itibaren elektronik ortamda yapılarak, günler süren bürokratik işlemler dakikalara indirilmiştir.

Sicillere ve bağlama kütüğüne kaydedilecek gemilere verilecek adların onayı ve kayıtlı olanların adlarının değiştirilmesi taleplerinin, internet üzerinden yapılmasını sağlayan "Gemi İsim Talebi ve Onayı" programı 07.02.2007 tarihinde devreye alınmıştır. Bu programla, gemiye verilmesi düşünülen ilk isim talebi, onayı ve mevcut ismin değiştirilmesi elektronik ortamda yapılmaktadır.

Sicillere kayıtlı gemilerin sicil bilgileri 06.06.2007 ta¬rihinde devreye alınan "Gemi Sicil Bilgi Sistemi" adlı program ile elektronik ortama aktarılmıştır. Sicil işlemleri ve sicil belgelerinin hazırlanması elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir. Sicillerimize kayıtlı tüm gemilerimiz program üzerinden takip edilebilmekte, bu gemilere ait istatistikler anlık olarak alınabilmektedir.

Bağlama Kütüğü

Özel teknelerden alınan Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV)'nin çok yüksek olması amatör denizciliğin gelişmesi önünde büyük bir engeldi. Bu sebeple amatör tekne sahipleri, teknelerini yabancı ülke sicillerine kaydedip, yabancı bayrakla sahillerimizde ve marinalarımızda bulundurmakta idiler. Amatör denizciliğin geliştirilmesi ve söz konusu olumsuz durumun düzeltilmesi için yapılan çalışmalar neticesinde, 15.05.2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 5897 sayılı Kanun ile amatör teknelerden alınan MTV kaldırılmış ve bu kapsamdaki teknelerin bağlama kütüklerine kaydı zorunlu hale gelmiştir.

Yeni uygulama ile;

- Teknelerden MTV kaldırılmıştır.
- Münhasıran deniz taşımacılığı ve balıkçılık faaliyetinde kullanılan gemi, deniz ve iç su araçları ile 5 metreden küçük tekneler ruhsatname ve vize harçlarından muaf tutulmuştur. Bağlama kütüğüne kayıtlı ve geçerli ruhsatnameye sahip gemi, deniz ve iç su araçları, her türlü gemi sağlık resmi ve fener ücretinden muaf tutulmuştur.
- Bağlama kütüğüne kaydedilen fakat harç kapsamında olmayan gemi, deniz ve içsu araçlarına düzenlenen ruhsatnamelerden en düşük harç miktarının 1/4'ü oranında ücret alınması ve bu ücretin Bakanlık Döner Sermayesine yatırılması ve harç kapsamında olan gemi, deniz ve içsu araçlarına ait ruhsatnamelerin yıpranması, kaybı ve çalınması halinde düzenlenen ruhsatnameler için de en düşük harç miktarının 1/4'ü oranında ücret alınarak Bakanlık Döner Sermayesine yatırılması hususu Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği ile düzenlenmiştir.

Tüm Tekneler Elektronik Ortamda Kayıt Altına Alınmaktadır

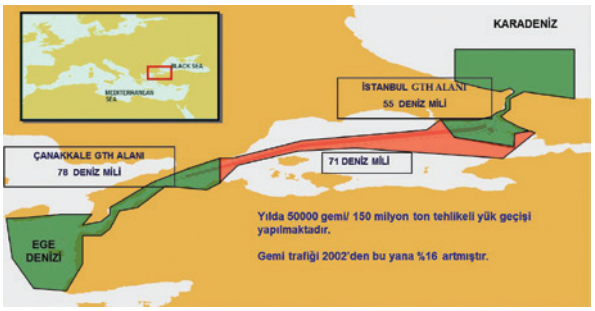
Tüm tekne kayıtlarının elektronik ortamda yapılıyor olması, eski defter kayıtlarının elektronik ortama alınması ve elektronik ortamdaki kayıtların güncellenmesinin tamamlanmasıyla, 2011 yılı başından itibaren her türlü sorgulama ve takyidat elektronik ortamda yapılabilmektedir.

Bakanlığımız ile ilgili karar verici kurumlar arasında yapılacak protokollerle; gemi sahipliği, haciz, ipotek, seferden men vb. kararların ifası, elektronik ortamda yapılabilmektedir.

SEYİR EMNİYETİ VE DENİZ GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİ

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH)

Türk Boğazlarında seyir, can, mal ve çevre emniyetinin arttırılması ile deniz trafiğinin anlık izlenerek yönlendirilmesi amacıyla İstanbul ve Çanakkale Boğazları'na kurulan TBGTH Sistemleri 30 Aralık 2003 tarihinde hizmete açılmıştır. Marmara Denizi ve Kuzey Ege deniz alanlarının kapsanması amacı ile kurulan ilave teçhizatlar ile sistem, 2008 yılında tam kapasite ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından işletilmeye başlamıştır.

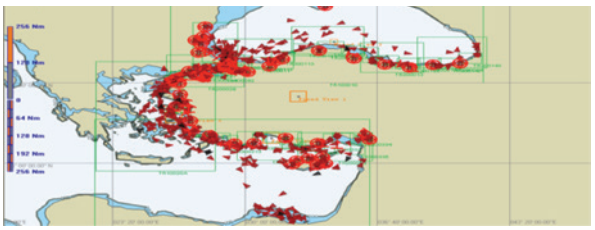

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

Sistemin devreye girmesi ile Türk Boğazları, Marmara Denizi'nin büyük bölümü ve Kuzey Ege denizalanı kontrol altına alınarak gemi seyir güvenliğine olumlu katkılar sağlanmış ve ülkemizin uluslararası alanda prestiji artmıştır.

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS)

09.07.2007 tarihinde hizmete girmiş olan Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) ile Karadeniz, Ege ve Doğu Akdeniz'de çok geniş bir alanda OTS cihazı ile donatılmış olan gemiler anlık olarak takip edilmektedir.

Otomatik Tanımlama Sistemi OTS

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) Klas-B CS

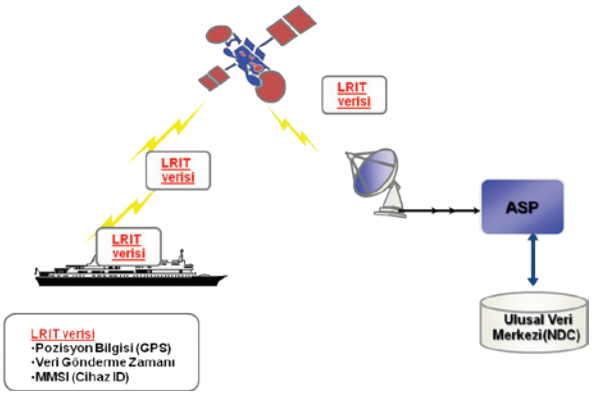
Denizde emniyet ve güvenliğin arttırılması, deniz kirliliğinin önüne geçilmesi, yasadışı eylemlerin önlenmesi, kıyılarımızda seyreden SOLAS kapsamına giren ve girmeyen tüm deniz araçlarını izleyerek deniz resminin elde edilmesi, dolayısıyla emniyetli bir deniz ulaştırmasının sağlanması amacıyla SOLAS kapsamı dışındaki gemi ve deniz araçlarının OTS Klas-B CS cihazı ile donatılması 01.01.2010 tarihi itibari ile zorunlu hale getirilmiştir. Söz konusu cihazlar yerli olarak ulusal imkânlarla üretilmiştir.

Otomatik Tanımlama Sistemi (OTS) Klas-B CS

Gemilerin Uzaktan Tanımlanması ve Takibi Sistemi (LRIT)

LRIT sistemi ile INMARSAT uyduları kullanılarak, dünyanın neresinde olursa olsun tüm Türk Bayraklı gemiler ile kıyılarımızdan 1000 Deniz Mili uzaklığa kadar deniz alanı içerisinde yer alan tüm gemiler izlenebilmektedir.

LRIT Veri Aktarım Şeması

LRIT Sistemi projesinde, 30.09.2009 tarihi itibariyle küresel olarak veri paylaşımına başlanmıştır. Sistem üzerinden takip edilecek olan Türk bayraklı gemilere LRIT uyum testi yapacak firmalar, Bakanlığımızca yetkilendirilmiş olup, yaklaşık 600 adet uluslararası sefer yapan Türk bayraklı geminin testleri yetkili firmalarca tamamlanmış ve belgelendirilmiştir. Ülkemizin Ulusal LRIT Veri Merkezi, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından koordine edilen ve veri merkezlerinin LRIT küresel sistemine entegrasyonu için zorunlu tutuldukları test sürecini 08.03.2010 tarihi itibariyle başarıyla geçmiştir.

Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu (ISPS CODE)

ABD'de yaşanan 11 Eylül hadisesinden sonra deniz taşımacılığındaki güvenliği arttırmak amacıyla 1 Temmuz 2004'te yürürlüğe giren ve SOLAS bölüm XI–2 eki ile tanımlanan "Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu" (ISPS CODE) tüm dünyada geçerli hale gelmiştir. Kod kapsamında 551 adet Türk bayraklı geminin güvenlik planları onaylanmıştır.

Ayrıca, uluslararası sefer yapan gemilere hizmet veren 184 adet kıyı tesisinin güvenlik değerlendirmesi onaylanmış, 180 tanesinin güvenlik planları onaylanarak bu tesisler Liman Tesisi Güvenlik Sertifikası ile belgelendirilmiştir. 5 yılda bir yeniden hazırlanan Güvenlik Değerlendirmesi ve Planlarının taşra teşkilatımız tarafından yerinde kontrolü ve merkez tarafından onayı yapılmaktadır (2014 yılı içerisinde yeniden onaylama süreci devam etmektedir).

ISPS Tatbikatı

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi

Gemi Trafik Yönetim Sistemi (GTYS) Projesi; Kocaeli Körfezi, İzmir Körfezi ve Kuzey Ege ile Mersin ve İskenderun Körfez Bölgelerini kapsayan Bölgesel Gemi Trafik Hizmetleri Sistemleri (GTHS), tek bir ülke resminin oluşturulduğu Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ve olağan dışı durumlarda sistemin kesintisiz çalışmasını sağlayacak, Felaket Kurtarma Sistemi (FKS) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

GTYS Kapsamı

Bölgesel GTH Sistemleri ile;

- Deniz trafik emniyeti ve verimliliğinin arttırılması ve deniz çevresinin korunması amacıyla, gemilerle etkileşim içinde, gemi trafik hareketlerinin izlenmesi, düzenlenmesi, organize edilmesi, yönetilmesi,
- Bölgesel GTH alanlarının bir bölümü ya da tamamında bilgi, seyir yardımı ve trafik organizasyonu hizmetlerinin sağlanması

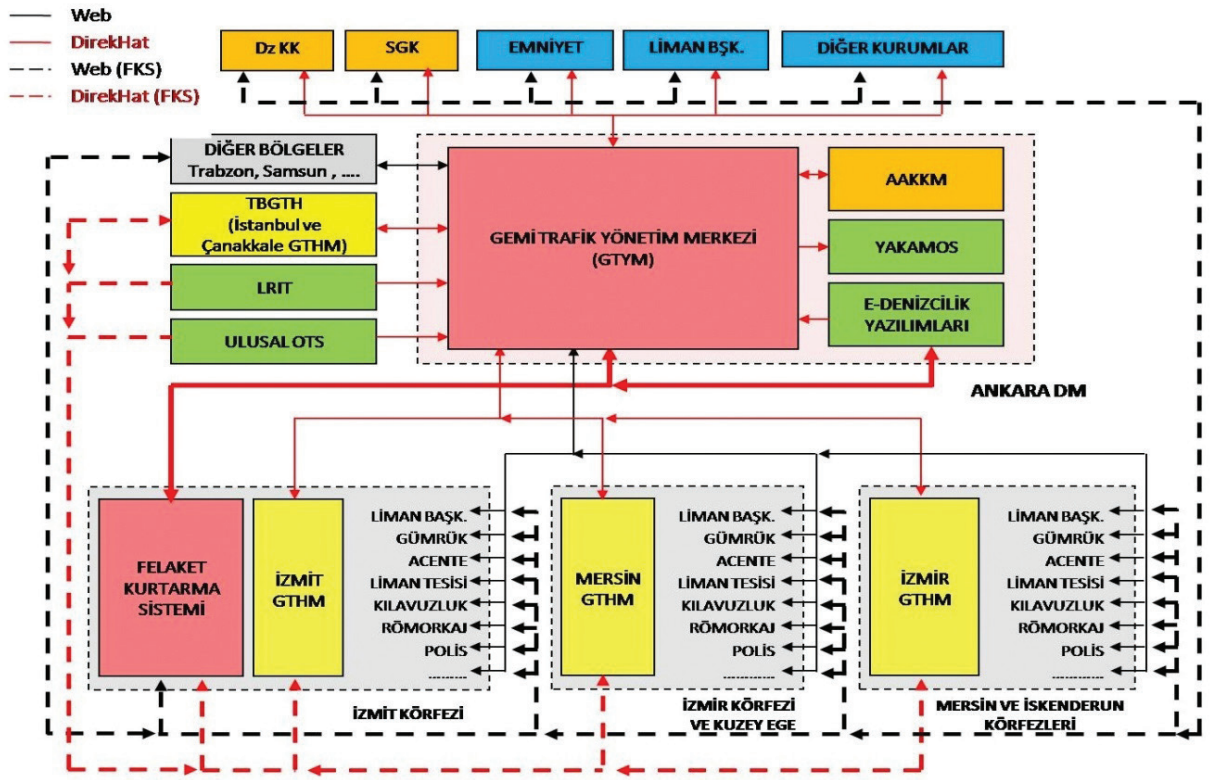
amaçlanmaktadır.

Gemi Trafik Yönetim Merkezi (GTYM) ile;

- Bölgesel GTHM'lerinde (TBGTHS, İzmit GTHS, İzmir GTHS, Mersin GTHS) oluşan deniz resimlerinin birleştirilmesi ve diğer sistemlerle (LRIT, OTS, e-denizcilik yazılımları) entegre edilmesi sureti ile tek bir ülke resminin oluşturulması,

- Ülke genelindeki tüm limanların, daha verimli ve emniyetli kullanılabilmesi amacıyla bu limanlardaki gemi ve yük hareketlerinin (varış öncesi ilk bildirimlerinden, liman alanını terk edene kadar yapacakları tüm hareket ve operasyonların) izlenip takip edilebilmesi,
- Pilot olarak seçilen Kocaeli Körfezinde petrol kirliliğinin takibi,
- Olağanüstü durumlarda kriz yönetimi (SAR),
- Sistemdeki tüm limanların ve sisteme dahil olan diğer kullanıcıların sistemin bir parçası olarak bilgi almalarının yanı sıra sisteme bilgi girişi de yapabilmeleri,
- Üst düzey yetkililerin, ülke resminin tamamını veya belirli bir kısmını görev mahallerinden izlemesi ve yönetmesi

sağlanacaktır.

GTYS Genel Yapısı

GTYS projesi, 24 adet Trafik Gözetleme İstasyonu (TGİ) ve 3 adet Gemi Hizmetleri Merkezinin (GTHM) altyapı kurulumları ile Ankara Gemi Trafik Yönetim Merkezinin de (GTYM) dahil olduğu teçhizatların ve yazılımların kurulumunu içeren üst yapı işlemleri olmak üzere 2 ana koldan paralel olarak ilerlemektedir.

Kocaeli Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

Kocaeli Gemi Trafik Hizmetleri 1 adet GTHM ve 4 adet TGİ'den oluşmaktadır. Kocaeli Gemi Trafik Hizmetleri tamamlanmış olup, 2015 yılı içerisinde operasyona başlayacaktır. İnşaatlar, elektronik/elektrik donanımı ve yazılımı tamamlanmış olup, 2015 yılı içerisinde faaliyete geçecektir.

Kocaeli Gemi Trafik Hizmeti Merkezi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

İzmir Gemi Trafik Hizmetleri 1 adet GTHM ve 12 adet TGİ'den oluşmaktadır. Elektronik/elektrik donanımı kurulumunun kısmi geçici kabulü yapılmıştır.

Çelik Kule

Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi

1 adet GTHM ve 8 adet TGİ'den oluşmaktadır. 7 adet TGİ inşaatı tamamlanmış olup, kesin kabulleri yapılmıştır. GTHM binası ve 1 adet TGİ inşaatının geçici kabul yapılmıştır. Belirlenen eksikliklerin giderilmesinden sonra teslim alınarak yazılım, elektrik ve elektronik donanımlarının montajı için yüklenici firmaya yer teslimi yapılacaktır. Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sisteminin 2015 yılının ilk yarısında devreye alınması planlanmaktadır.

Mersin Gemi Trafik Hizmeti Merkezi Görünüşü

ANA ARAMA KURTARMA KOORDİNASYON MERKEZİ (AAKKM) FAALİYETLERİ

2004-2014 yılları arasında toplam 1.516 olaya, sadece 2014 yılı içinde 01 Ekim'e kadar ise 69 olaya başarı ile müdahale edilmiştir.

AAKKM Operasyon Merkezi

Uydu Haberleşme Sistemleri Tesisi

Gemilerle daha etkin haberleşmenin sağlanabilmesi için AAKKM'ye Aralık 2004'de INM-C, M4GAN uydu haberleşme cihazları kurulmuştur.

COSPAS-SARSAT Sistemi (Uydu Yardımlı Arama Kurtarma Sistemi)

Ülkemiz COSPAS-SARSAT sistemine 11 Haziran 2005 tarihinde Yer Kesimi Servis Sağlayıcı (Ground Segment Provider) ülke olarak üye olmuştur. 6 Ekim 2005 tarihinde Başlangıç Operasyonel Kabiliyeti (Initial Operational Capability-IOC) yeterliliği kazanmıştır. 17 Ocak 2006 tarihinde Tam Operasyonel Kabiliyeti (Full Operation Capability-FOC) safhasına geçmiştir. 01 Haziran 2006 tarihinde İran, Irak ve Afganistan ve 01 Eylül 2014 yılı itibariyle Gürcistan Arama Kurtarma İrtibat Noktası (Sar Point of Contact-SPOC) Ülke sıfatıyla Türk Görev Kontrol Merkezinin (TRMCC) sorumluluğu altına alınmıştır.

Türk Görev Kontrol Merkezi (TRMCC)

MEOSAR Sistemi (Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi)

Gelecek nesil COSPAS-SARSAT Sistemi olarak da bilinen MEOSAR sisteminin (Medium Earth Orbit Search and Rescue Satellite System/Orta İrtifalı Arama Kurtarma Uydu Sistemi) ülkemizde kurulumu Ağustos 2010 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Başlangıç olarak 2 adet MEOLUT (MEOSAR anten sistemi) kurulmuştur. Ülkemiz bu sistemi kuran 6 ncı ülke konumundadır. 2013 yılı içerisinde 4 adet ilave MEOLUT kurulumu tamamlanmış olup, 6 kanallı entegre bir sisteme ulaşılmıştır. Sistemin ilk kurulumundan itibaren, uluslararası testlere ve ortak çalışmalara etkin katılım sağlanmaktadır.

Türkiye MEOSAR Antenleri

Arama Kurtarma Kaza/Olay İstatistikleri

01 Ekim 2014 tarihine kadar son on yılda toplam 1.516 kaza/olaya müdahale edilmiştir (Tablo 15).

Tablo 15. 2013 yılı AAKKM Kaza/Olay İstatistiği

Ana Arama Kurtarma Koord nasyon Merkezinin Yıllar İtibari İle Meydana Gelen Deniz Kaza Ve Olaylarının İcmal Tablosu					
OLAY YILI	OLAY SAYISI	ÖLÜ SAYISI	YARALI SAYISI	KAYIP SAYISI	KURTARILAN İNSAN
2004	144	22	4	32	1586
2005	146	23	-	17	405
2006	116	8	-	12	124
2007	117	18	3	-	245
2008	198	9	8	33	1859
2009	147	18	4	4	176
2010	194	22	-	9	427
2011	132	11	25	2	268
2012	135	92	7	17	312
2013	118	27	-	6	1035
2014	69	9	20	8	386
GENEL TOPLAM	1516	267	71	140	6823

Tablo 17, Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi tarafından düzenlenmiştir.

İÇ SULARIMIZ İÇİN FERİBOT TEMİNİ PROJESİ

İç sularımız için Feribot Temini Projesi ile baraj göllerimizde;

- İç suyolu taşımacılığımızın geliştirilmesi,
- Yük ve yolcu taşımacılığı hizmetlerinin daha hızlı, daha güvenli, daha konforlu ve daha düşük işletme maliyetleri ile yerine getirilebilmesi,
- Yeni taşımacılık hatlarının oluşturulması,
- Acil durumlarda iç sularımızda kullanılacak daha kapasiteli ve güvenli ulaşım araçlarına ulaşılması hususlarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında temin edilecek feribotların tam boyu 36 m ve eni 13 m olarak tasarlanmış olup, taşıma kapasiteleri ise 30 araç ve 100 yolcu şeklindedir. Bunun yanında feribotlarda çift makine, çift dümen, jeneratör, engelli asansörü, klima sistemi, mutfak ve yolcu salonları gibi donatılar bulunacaktır.

Feribotlar, Bakanlığımız mali kaynakları ile Keban, Karakaya, Birecik ve Atatürk Baraj göllerinde kullanılmak üzere inşa edilmektedir. İç suyolu taşımacılığına hizmet vermek ve iç suyolu taşımacılığımızın gelişmesine katkı sağlamak amacıyla toplam 8 adet feribotun inşası Haziran 2015'te tamamlanacak olup, bahse konu bu proje için yatırım bütçesinden ayrılan toplam tutar 40 milyon TL'dir.

DOLFEN TERMİNAL SİSTEMLERİNİ PLANLAMAK

Kıyılarımızda çok eskiden yapılmış tonoz sistemli akaryakıt şamandıraları yerine dolfen (gemilerin yanaşma, yaslanma ve bağlanmasına imkân veren, kıyıdan bağımsız deniz yapıları) terminal sistemlerine dönüşüm projesi ile Bakanlığımız, 2015 yılına yönelik olarak denizlerimizin emniyetini sağlamayı ve çevre kirliliğini önlenmeyi amaçlamaktadır.

Bu proje ile denizlerin seyir ve çevre emniyeti boyutuyla dünyada uygulaması hemen hemen hiç olmayan sıvı yük elleçleme şamandıra sistemlerinin bölgesel olarak terminallere dönüştürülmesi sağlanacaktır.

KOYLARIN YÖNETİMİ ETÜD-PROJESİ

Kıyılarımızda ortalama olarak 7 ay boyunca koylar kullanılmaktadır. Koylarımızın 7 aylık kullanımına göre günlük ortalama 2.000 adet tekne koylarımızda konaklamaktadır.

Bu bilgiden yola çıkarak, kıyılarımızı ve koylarımızı kullanan tekneleri kayıt altına almak, atıklarını yönetmek, güvenli barınma ve bağlama hizmeti vermek, teknelerin çapa atarak deniz dibine zarar verme yerine tonoz sistemiyle yapay resifler oluşturarak bağlama sistemleri yapmak Bakanlık olarak amaçladığımız hususlardır.

Buna göre, kalıcı yapılaşma yapmadan ilave 5.000 tekne kapasiteli bağlama (ponton, şamandıra) oluşturmak suretiyle kıyılarımızın yönetilmesi amaçlanmaktadır.

GEMİ SANAYİ ÇALIŞANLARININ MESLEKİ YETERLİLİKLERİ

7 adet ulusal meslek standardı belirlenmiş, bu standartlar 14/08/2014 tarihli ve 29088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

MODERN GEMİ ÜRETİM TESİSLERİ OLUŞTURULMASI

İmar sorunu olan ve modern üretim tesisi olmayan gemi üretim tesislerinin tamamı için "Hazine Taşınmazlarının Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Yatırımlarına Tahsisine İlişkin Yönetmelik" 04.07.2014 tarihinde yayımlanmış ve bu çerçevede Bakanlığımızca daha önce 8 ayrı yerde tespit edilen üretim tesislerinin işletmeye alınması hedeflenmiştir.

İzmir Çaltıdere Tekne İmal Alanı

İzmir İli Aliağa İlçesi Çaltıdere mevkiinde 1.229 dönüm arazinin, İzmir'de faaliyet gösteren tekne imalatçılarının oluşturduğu S.S. Yat ve Tekne İmalatçıları Endüstrisi Toplu İşyeri Yapı Kooperatifine tahsisi Maliye Bakanlığınca uygun bulunmuş olup, işlemler devam etmektedir. Alan üzerinde iki aşamalı olarak yatırım yapılması planlanmaktadır. Burada 70 adet imalatçı faaliyet gösterecek olup, yaklaşık 3.000 kişinin istihdamı hedeflenmektedir.

Fethiye Karaot Tekne İmal ve Çekek Yeri

Yaklaşık 95.000 m^2 alan üzerinde tesisler kurulacak olup, alanın S.S. Fethiye Yat ve Çekek İmalatçıları Sos. Tesis Kurma ve İşletme Koop.'ne (20 üyeli) tahsisi Maliye Bakanlığınca ön izin verilmiştir. ÇED Olumlu belgesi alınmıştır. İmar planı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı onayına sunulmuş olup, çalışmalar devam etmektedir.

Bodrum Ören Tekne İmal ve Çekek Yeri

275.224 m^2 alan üzerine tesisler kurulacak olup, söz konusu alan; S.S. Yat İmalatçıları Bakım-Onarım ve Çekek Yeri Toplu İşyeri Yapı Koop.'ne 1 yıl süreli ön izin verilmiştir. Alan askeri stratejik bölge dışına çıkarılmış olup, Kooperatif tarafından uzun süreli kiralama işlemleri için çalışmalar devam etmektedir.

Marmaris Bozburun Tekne İmal ve Çekek Alanı

Yaklaşık 156.127 m^2 üzerinde revize planlama yapılmıştır. Planlanan alan üzerinde dağınık bir şekilde bulunarak faaliyet gösteren mevcut ve Bozburun bölgesindeki diğer tesislere düzenlenecek alan üzerinde tahsis edilecek yerlerle ilgili yeni bir imar planı hazırlanmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanma aşamasına gelmiştir.

Manavgat Tekne İmal ve Çekek Yeri

263.820 m^2 yüzölçümlü Manavgat tekne imal ve çekek alanının mera vasfında kalan kısmının mera vasfından çıkartılması ve amacı doğrultusunda bölgede faaliyette bulunan tekne imal ve çekekçilerin oluşturduğu kooperatife tahsis işlemleri doğrultusunda, alanın mera vasfından çıkarılması için ot bedeli olan 1.236.929,80 TL., 02.11.2011 tarihinde Mera Gelirleri Özel Hesabına mülga Gemi İnşa ve Tersaneler Genel Müdürlüğü adına SS. Manavgat Yat ve Çekek İmalatı ve Yap. Sos. Tes. Kur. ve İşletme Kooperatifi tarafından yatırılmıştır. 02.11.2011 tarih ve 31621 sayılı yazımızla alanın mera vasfından çıkartılarak hazine adına tescil edilmesi Antalya Valiliğinden talep edilmiştir.

Bartın Tekkeönü Tekne İmal ve Çekek Alanı

Bartın İli, Kurucaşile İlçesi, Tekkeönü Beldesinde bulunan Hazineye tescilli 24.700 m^2 alan ile kamulaştırılacak yaklaşık 30.000 m^2 alan; tekne inşa, bakım onarım ve çekek yeri için planlanmış, imar planları onaylı alan Tekkeönü-Piri Reis Ahşap ve Tekne Kooperatifi'ne (11 firma) 5084 sayılı Kanun kapsamında 1 yıl süreli ön izin verilmiştir. Kooperatifçe ön izin süresi içinde yapılması gereken işlemler ile ilgili çalışmalara başlanılmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Zonguldak Alaplı Yat İmalat ve Çekek Yeri Kooperatifi Tekne İmal Yeri ve Çekek Yeri

Zonguldak ili Alaplı İlçesi'nde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yaklaşık 583,86 dönüm alanda tekne imal ve çekek faaliyeti için SS Aytek Alaplı Yat ve Tekne İmalatçıları Yardımlaşma ve İşletme Kooperatifi ile ön izin sözleşmesi imzalanmıştır.

Alanın, ÇED Olumlu Kararı alınmış, dolgu projeleri onaylanmış, alt ve üst yapıların projeleri onaylama aşamasına gelinmiş olup, imar planı onaylanacaktır.

Projede; A, A1, A2, A3, B, B1, B2, C tipi olarak 40 adet tesis ve bir adet ortak üretim tesisi ve 479 araçlık otopark bulunacaktır.

Zonguldak Alaplı Yat İmalat ve Çekek Yeri Kooperatifi Tekne İmal Yeri ve Çekek Yeri Projesi

- Toplam parsel alanı: 583.863 m^2
- Toplam imalat ünitesi adedi: 41 adet
- Toplam imalat ünitesi alanı: 150.000 m^2
- İstihdam kapasitesi: 4.000 kişi

Bartın Kurucaşile Tekne İmal ve Çekek Alanı

Bartın ili Kurucaşile İlçesi'nde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki Kurucaşile liman sahası yanında yer alan 13 dönümlük alan, tekne imal ve çekek alanı olarak tespit edilmiştir.

Bölgede dağınık halde bulunan tekne imalatçılarının bir araya gelerek kooperatif kurması ve Bartın Valiliği tarafından bu alanın Kooperatife tahsisinin yapılması uygun görülmüş olup, işlemler devam etmektedir.

GEMİ İNŞA SEKTÖRÜNE YÖNELİK OLARAK DÜZENLENEN EĞİTİM FAALİYETLERİ

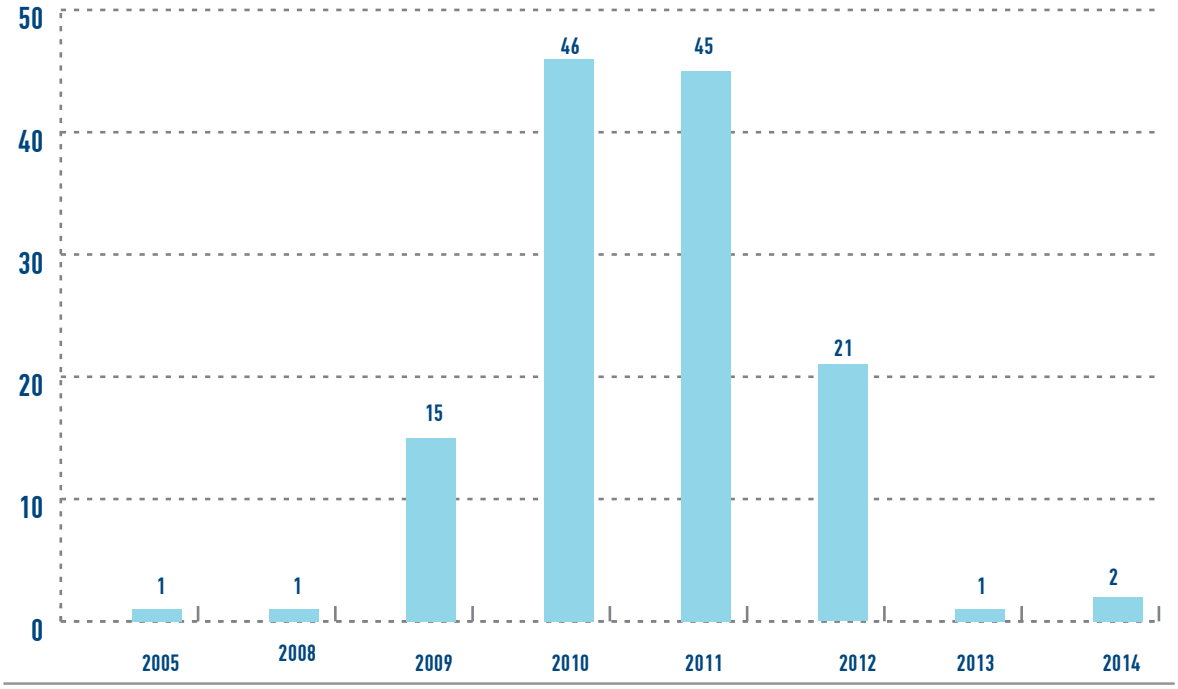
2004 yılında 6 adet meslek lisesinde gemi yapım eğitimi verilirken, 2014 yılı Eylül ayı itibariyle bu sayı 30 adede çıkmıştır (Tablo 16).

Tablo 16. Gemi İnşa Eğitimi Veren Okullar

Gemi İnşa Eğitimi Veren Okullarımız	Okul Sayısı
Meslek Lisesi	30
Yüksekokul	9
Lisans	4

Kaynak:MEB/YÖK

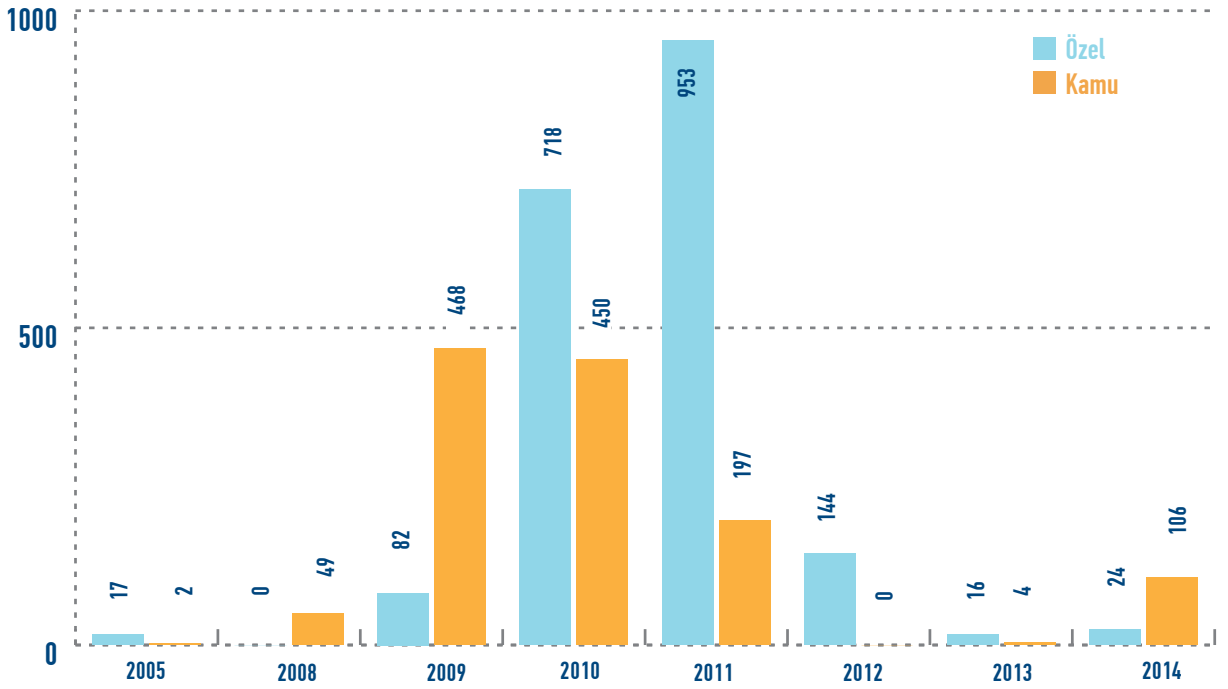
Bakanlığımızca 2008 yılından itibaren sektörün ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik kurslar başlatılmış olup, önceki yıllarda çok az olan sektörel eğitim program sayısı son yıllarda büyük bir artış içine girmiştir (Grafik 29).

Grafik 29. Düzenlenen Mesleki Kurs Sayısı *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

Bu çerçevede, 2014 yılı Eylül ayı itibariyle Bakanlığımızca sektörün ara eleman ihtiyacına yönelik olarak özel sektörden 1.930 kişi, kamu personelinden 1.170 kişi olmak üzere toplam 3.100 kişiye eğitim verilmiştir.

Ayrıca, 2014 yılı içerisinde Bakanlığımız bünyesinde toplam 106 personelimize Sertifikalı Eğitim Programı çerçevesinde uzmanlık eğitimleri ve intibak eğitimleri verilmiştir. Bunun yanında, sektöre yönelik olarak ise toplam 24 kişiye Gazdan Arındırma Uzmanlığı eğitimi sunulmuş ve sertifikaları verilmiştir (Grafik 30).

Grafik 30. Düzenlenen Mesleki Kurslara Katılan Kursiyer Sayısı *(Kaynak: UDHB TKYGM)*

2 ADET YENİ İNŞA Fİ-Fİ 1 RÖMORKÖRÜ TÜRK BOĞAZLARINDA HİZMETE GİRDİ

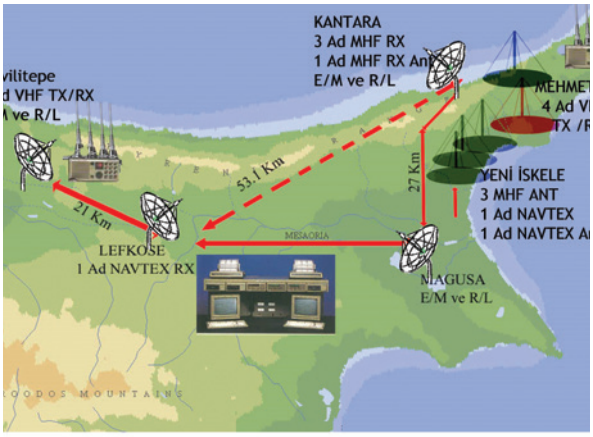
Türk Boğazları Bölgesinde seyir, can, mal ve çevre emniyetini arttırmak maksadıyla inşa edilen yüksek manevra kabiliyetine haiz, çeki gücü (65 bp), gerek püskürtme kapasitesi (2400 m^3/h), gerekse manevra kabiliyeti bakımından mutlak üstünlüğü olan 2 adet yeni inşa fi-fi 1 römorkörü 15 Temmuz 2005 tarihinde hizmete girmiştir.

DENİZ HABERLEŞMESİNDE KKTC DENİZDE DAHA DA GÜÇLENDİRİLDİ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin Akdeniz'de güçlendirilmesi amacıyla Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından finanse edilen "Kıbrıs Türk Radyo" projesi tamamlanarak 31 Mart 2006 tarihinde hizmete girmiştir.

VHF ACİL HABERLEŞME SİSTEMİ İLE TÜRK BOĞAZLARI BÖLGESİNDE DENİZDE KESİNTİSİZ HABERLEŞME SAĞLANMIŞTIR

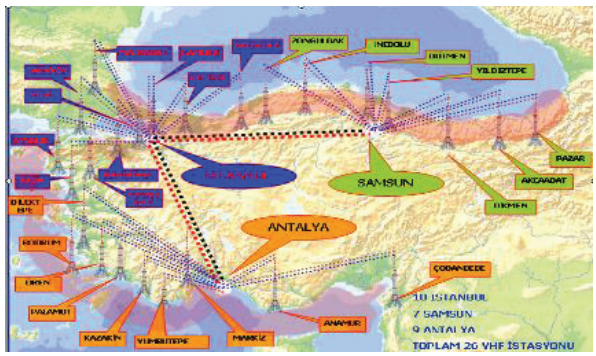
Bu sistem ile Türk boğazları ve Marmara denizini kapsayan mevcut TBGTH sisteminin bağımsız yedeği olan, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü kriz merkezinden kontrol edilebilen, deprem gibi olağanüstü hallerde haberleşmenin devamlılığını sağlayan ve ses kaydı yapılabilen haberleşme sistemi devreye alınmıştır.

2006'da devreye alınan TBGTH VHF acil haberleşme sistemine Armutlu-Şarköy VHF istasyonu eklenerek yedeklenmesi sağlanmıştır. Bu sistem ile İstanbul-Çanakkale Boğazları ve Marmara Denizini kapsayan mevcut TBGTH Sisteminin bağımsız yedeklemesi, kriz merkezinden kontrolü, deprem gibi olağanüstü hallerde haberleşmenin devamlılığı sağlanmaktadır.

VHF DENİZ HABERLEŞME SİSTEMİ MODERNİZE EDİLMİŞTİR

1982 yılında kurulumuna başlanan ve 26 istasyonda kurulu bulunan VHF sistemi ekonomik ömrünü tamamlamış olup, yeni teknolojiye uyumlu 80 adet Kara Tipi VHF deniz bandı cihazı ve 80 adet VHF anteninin alımı ile DSC ve Remote Kontrolü sağlayan yazılım ve donanım temin edilerek 2008 yılı itibariyle günün teknolojisine uygun hale getirilmiştir.

BULUNDUĞUMUZ COĞRAFYADA İLK VE TEK OLAN 2 ADET Fİ- Fİ 2 RÖMORKÖR HİZMETE GİRMİŞTİR

Tüm Türkiye kıyılarında olası can, mal ve çevre olaylarına müdahale edebilecek özellikle saatte 7.200 m^3 su basabilen 2 adet Fi-Fi 2 römorkörü 28.01.2009 tarihinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü filosuna katılmıştır.

DENİZ KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE YATIRIMI- YAKIT TOPLAMA GEMİSİ

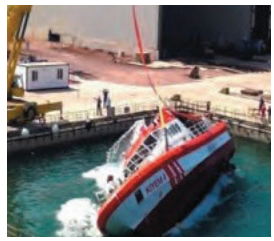

Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, fenerlerin bakımı faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, 15 ton kaldırma kapasiteli kreyni ve deniz yüzeyindeki yağ, yakıt gibi petrol türevi atıkları kendi bünyesinde toplayıp ısıtarak transfer yapabilecek özelliklerdeki yakıt toplama gemisi 2011 yılında filoya katılmıştır. Öncelikle İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ile sahillerimizde kurtarılan gemilerden kaynaklanan deniz kirliliğini önlemek için görevlendirilmektedir.

ÇOK MAKSATLI HIZLI TAHLİSİYE BOTU (4 ADET)

Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve KEGM yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek şekilde dayanıklı ve yüksek süratlere erişebilmek üzere dizayn edilen Çok Maksatlı Hızlı Tahlisiye Botları 2011 yılında filoya katılmıştır. Botlar; bütün deniz şartlarında kendi kendine düzelebilme (Self Righting) özelliğine ve yüksek süratlerde kolaylıkla manevra kabiliyetine sahiptir.

FENER BAKIM VE TRANSFER BOTU (3 ADET)

Seyir güvenliğini arttırmak, deniz üzerindeki yüzer ve sabit seyir yardımcısı sistemlerinde meydana gelen arızaların süratle giderilmesini sağlamak, IALA tavsiyelerinde yer alan seyir yardımcılarının çalışabilirlik standardının (%99,8) üzerinde tutulmasında, Fenerlerin Bakım Onarım işlerinde, malzeme ve personel transferi amacıyla 1 adedi 2008 yılında, 2 adedi de 2011 yılında olmak üzere 3 adet Fener Bakım ve Transfer Botu temin edilmiştir.

DENİZ HABERLEŞME ALTYAPISININ MODERNİZASYONU (AB)

2011 yılı itibariyle Deniz Haberleşme Alt Yapısının Modernizasyonu (AB Katkısı) ile 6 adet 5 kw MF-HF verici Osmaniye verici istasyonuna, 15 adet alıcı, 1 adet Navteks cihazı (1 kw) ile 4 adet 490/518 kHz'i aynı anda alabilen Navteks

alıcı cihazları ile 2 adet vertical log peryodik anten ile 1 adet HF Rx anteni Yeşilköy alıcı istasyonuna kurulmuştur. Verici ve alıcı istasyonlarında Jeneratör, UPS ve voltaj regülatörleri yenilenmiştir.

HF data haberleşmesine imkan tanıyacak yazılım ve donanımlar ile operatör konsolları yenilenerek HF Mail sistemi kurulmuştur. VHF-MF-HF frekanslarında Gemiden-Karaya, Karadan-Gemiye karşılıklı mail haberleşmesi test ortamında yapılmaya başlanmıştır.

RÖMORKÖR TEMİNİ PROJESİ (4 ADET)

Türk Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, arama-kurtarma faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, Fi-Fi 1 yangın söndürme klasında 2 adedi 60 ton, 2 adedi 80 ton çeki gücünde toplam 4 adet yangın ve eskort notasyonu sertifikasına haiz römorkörlerin 2 adedi 2011 yılında ve 2 adedi de 2012 yılında filoya katılmıştır.

FENERLERİN UZAKTAN İZLENMESİ

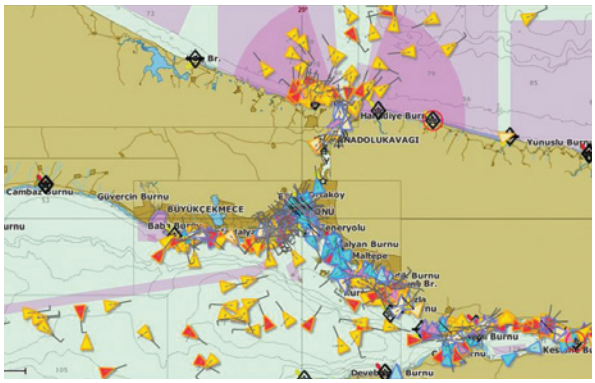
Seyir güvenliğinin arttırılması, kıyıda tesis edilmiş merkezler vasıtası ile gemilerin takip edilmesi, deniz araçlarıyla diğer gemi ve kıyı birimleri arasında gerçek zamana yakın bir bilgi akışının sağlanması ve herhangi bir tehlike durumunda seyir yardımcılarından kaynaklanan olumsuzlukların önlenebilmesi amacıyla seyir yardımcılarının uzaktan izlenmesi projesi başlatılmış,

1- Birinci aşamada; Türk Boğazlarında bulunan 85 adet tesis SCADA sistemi ile 2006 yılında,

2- İkinci aşamada; yukarıdaki sisteme ilave olarak Zonguldak, İstanbul (Boğaz fenerleri hariç), Marmara, Çanakkale (Boğaz fenerleri hariç), İzmir arasında bulunan 185 adet seyir yardımcısına AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2010 yılında,

3- Üçüncü aşamada; Kastamonu-Artvin ile Muğla- Hatay arasında bulunan 195 tesis, yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan 20 tesisle birlikte toplam 215 tesis AIS AtoN cihazları da kullanılarak 2012 yılında,

Uzaktan İzleme Sistemine geçilmiştir.

LİMAN RÖMORKÖRÜ (2 ADET)

Proje ile koster tip gemilerin, büyük römorkörlerin ulaşamadığı yerlerdeki (İstanbul/Haliç bölgesinde, köprülerin kapalı olması durumu) gemilerin, su derinliğinin az olduğu ve limanlardaki düşük draftlı gemilerin ihtiyaç duyduğu küçük tonajlı römorkör ihtiyacını gidermek için Liman Römorkörü temini hedeflenmiştir. Proje başlangıç tarihi Ocak 2012 olup, 3.297.900,00 Euro bedelle sözleşmesi imzalanan römorkörler 2013 yılı sonunda filoya katılmıştır.

2015- 2017 döneminde 4 adet daha Liman Römorkörü temini hedeflenmektedir.

KILAVUZLUK HİZMET BOTU

(Proje Dönemi: 2012-2014 (4 adet) / 2014-2015 (10 adet)

Proje ile ağır deniz koşullarına dayanıklı, süratli, üst düzey emniyet koşullarına uygun donanımlı kılavuzluk botlarının alınması hedeflenmiştir.

Kılavuzluk Botları ile kılavuz kaptanların Türk boğazlarından uğraklı veya uğraksız geçiş yapan, Türk Boğazları bölgesindeki demir yerlerine demirleme ve demirden kalkma ile limanlar, iskeleler, rıhtımlar ve şamandıralara bağlama ve ayrılma manevralarını yapan gemilere, zor hava ve deniz koşullarında da ulaşmasının sağlanması hedeflenmiştir. Kılavuzluk Botlarından 2 adedi Nisan 2014'te teslim alınmıştır. Diğer 2 adet botun ise Temmuz 2014'te geçici kabulleri yapılarak teslim alınmıştır (Sözleşme bedeli: 11.300.000 TL, Proje Dönemi: 2012-2014).

2014- 2015 döneminde gerçekleştirilecek 10 adet Kılavuzluk Botları alımı projesi ile ise Kılavuzluk alanında verilmekte olan hizmetin kalitesi arttırılacak ve filo gençleştirilecektir.

Teknik Şartname, İdari şartname ve Sözleşme tasarısı hazırlanmış olup, 15 Mayıs 2014 tarihinde yapılan ihale iptal edilmiştir. 2. ihale 05/08/2014 tarihinde yapılmış olup, değerlendirme sonucu iptal edilmiştir.

ACİL DURUM MÜDAHALE GEMİSİ (Fİ-Fİ 3)

Proje ile Türk Boğazlar bölgesi başta olmak üzere tüm denizlerimizde can, mal, çevre ve seyir güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak, olası kazalarda kazanın etkilerini önleyici ve azaltıcı ilk müdahaleyi yapmak, gemilerde oluşan yangınlar ile karadan-denize, denizden-karaya sirayet edebilecek yangınlara müdahale edebilmek amacıyla en sert hava koşullarında dahi ihtiyaç duyulan hizmeti verebilecek Acil Durum Müdahale Gemisi temini hedeflenmiştir.

Acil Durum Müdahale Gemisi, Fi-Fi 3 klâsında, çeki gücü yüksek, her türlü operasyonda deniz üzerinde bir komuta merkezi olabilecek, üzerindeki helikopter pisti ile kara irtibatını en kısa sürede sağlayacak, deniz suyu analizlerini yapabilecek, deniz yüzeyinde mevcut kirliliğin yerini tespit edebilecek ve operasyonlarda lojistik destek gemisi görevini yerine getirecektir.

27/09/2012 tarihinde 31.140.000 Euro bedel üzerinden sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme kapsamında yüklenici firmaya 2012 yılında 7.000.000 TL, 2013 yılında 40.000.000 TL ödeme yapılmıştır. Yüklenici Güverte kreynini, basınç odası ve dalış çanını temin etmiş olup 08/08/2014 tarihinde 3.000.000 TL ödemesi yapılmıştır. Römorkörün inşası devam etmektedir (Sözleşme bedeli: 84.000.000 TL, Proje Dönemi: 2012-2014).

ÇOK MAKSATLI HIZLI TAHLİSİYE BOTU (2 ADET) (2014-2015)

Proje ile Türk Boğazlarında, Marmara Denizinde ve KEGM yetki sahası içindeki mevkilerde oluşabilecek kazalarda ve diğer hallerde, can kurtarmak amacıyla arama ve kurtarma çalışmalarını yapmak üzere, tüm denizlerde, çok ağır hava koşullarında çalışabilecek, dayanıklı ve yüksek süratli botların temin edilmesi hedeflenmiştir.

13 Mayıs 2014 tarihinde yapılan ihaledeki tekliflerin yaklaşık maliyet ve mevcut ödeneğin üzerinde olmasından dolayı ihale iptal edilmiştir. 2. ihale 15/07/2014 tarihinde yapılmış olup, 4.864.000 Euro bedel ile 29/08/2014 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

İNSANSIZ HAVA ARACI (2014-2015)

Türk Boğazları ve Marmara Denizini kapsayan bölgede yürütülen can kurtarma (tahlisiye) faaliyetlerinin etkinliğinin arttırılması amacıyla kazazedelerin bulunduğu mevkiinin hızlı bir şekilde tespit edilebilmesi için havadan arama faaliyeti sürdürecek "İnsansız Hava Aracı Sistemine" ihtiyaç duyulmuştur.

Proje ile petrol kaynaklı deniz kirliliği ve can kurtarma hizmetlerinde hava görüntüleme ve veri aktarım desteğinin sağlanması hedeflenmiştir.

İdari ve Teknik Şartname hazırlanması için heyetler oluşturulmuş olup, çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca projenin fizibilite raporu Kalkınma Bakanlığının taleplerine uygun şekilde revize edilmiş olup, 21/04/2014 tarih ve 21220 sayılı yazı ile Bakanlığa gönderilmiştir. Kalkınma Bakanlığından, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile gerekli teknik ve mali çalışmaların yapılması yönünde cevabi yazı alınmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

BİLİŞİM SİSTEMLERİ (2014-2015)

Felaket durumunda mevcut sistemin yedeklenerek sürekliliğin sağlanması ve veri bütünlüğünün oluşturularak mevcut verilerden kurumsal hafıza oluşturulması hedeflenmiştir. Projenin ihalesi 17/07/2014 tarihinde yapılmış ve 25/08/2014 tarihinde firma ile 1.138.319,00TL bedel üzerinden sözleşme imzalanmıştır.

AKINTI ÖLÇÜM SİSTEMİ (2014-2015)

Proje ile Gemi trafik hizmetinin verildiği Türk Boğazları alanında, trafik hizmetinin verilmesinde ve can kurtarma operasyonlarında önemli bir bilgi kabul edilen akıntı değerlerinin bilinmemesinden dolayı, akıntı ölçüm sisteminin teminiyle Türk Boğazlarında can kurtarma operasyonlarında akıntı bilgilerinin de kullanılması ile operasyonel başarının artırılması hedeflenmektedir.

Projeyle ilgili TÜBİTAK ile çalışmalar yapılmaktadır. Kurulum mevkileri tespit edilmiştir. Projelendirme için TÜBİTAK'a başvuruda bulunulmuştur. Kalkınma Bakanlığının onayı ile projenin başlama-bitiş tarihi, proje tutarı ve 2015 yılı ödeneği revize edilmiştir. Sözleşme imza aşamasındadır.

DENİZ KİRLİLİĞİ İLE MÜCADELE EKİPMANLARI (2015-2017)

Kurtarılan gemilerden kaynaklanan kirliliğin sınırlandırılması ve giderilmesi için, 2 adet 250 m3'lük sea slug (petrol kirliliğinin denizden alınması işleminde kullanılan yüzer esnek depo) alınması planlanmaktadır.

IP TABANLI VHF SİSTEMİ (2016-2017)

Dünya Radyo Konferansı toplantılarında (WRC) belirtildiği üzere, 2017 yılında VHF kanallarının büyük çoğunluğunun sayısal teknolojilere (internet, e-mail vb.) ayrılacağı öğrenildiğinden proje bu yönde güncellenmiştir.

YÜZER SEYİR YARDIMCILARININ MODERNİZASYONU (2015-2016)

Kıyı sularımızda, boğazlarda, sığ sularda emniyetli deniz seyrinin yapılabilmesi amacıyla denizcilerin hizmetine sunulan yüzer seyir yardımcı ihtiyacını karşılamak ve mevcut çelik yapılı şamandıraların yerine bakım gerektirmeyen Polietilen Şamandıra temini ile değişim hedeflenmiştir.

RHİB BOT (5 ADET) (2016-2017)

Can kurtarma faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması için 5 adet rhib bot temini planlanmaktadır.

RÖMORKÖR 2 ADET (FİFİ-1,110 BP) (2016-2018)

MONTRÖ Antlaşması ve Ulusal ve Uluslararası kurallar çerçevesinde ülkemizin deniz sorumluluk sahasında can, mal, çevre ve seyir güvenliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak ve kazalara hızlı ve etkin müdahale edebilecek şekilde hizmet verebilmek için FI-FI 1 sıkloıdal sevk sistemine haiz 110 BP çeki gücünde römorkör temini planlanmaktadır.

RÖMORKÖR 2 ADET (Fİ Fİ-1, 50 BP) (2016-2018)

Türk Boğazlar bölgesinde oluşabilecek deniz kazalarında can ve mal emniyeti ile çevre koruma, arama/kurtarma faaliyetlerini yürütebilecek manevra kabiliyeti yüksek, yangın söndürme klasında yüksek çeki gücünde toplam 2 adet

yangın ve eskort notasyonu sertifikasına haiz 50 BP çeki gücünde römorkörün temini projenin hedefidir.

Römorkörler öncelikle tekel sahamız olan İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ile sahillerimizde uygun görülen bölgelerin emniyetini sağlamak için görevlendirilecektir.

ELEKTRONİK YAYINLARIMIZ

Türk deniz ticaretindeki gelişmeler hakkında sektörümüzün ve vatandaşlarımızın zamanında ve güncel istatistiksel verilerle bilgilendirilmesi amacıyla hazırlanan elektronik yayınlara internet sitemizde yer verilmektedir.

- Kuru Dökme Yük Piyasaları
- Tanker Piyasaları
- Konteyner Piyasaları
- Dünya Ekonomisi ve Yük Piyasalarındaki Gelişmeler
- Deniz Ticareti Analizleri
- Türk Deniz Ticaret İstatistikleri Bülteni
- 2014 Petrol Kirliliği Tazmini Talepleri El Kitabı
- 2013 Kruvaziyer Sektör Raporu (2014)
- 2013 Deniz Ticaret İstatistikleri (2014)
- Deniz Haydutluğu ile Mücadele Tanıtım Kitapçığı (2013)

2013-2014 yılları arasında 5 adet denizcilik anlaşması imzalanarak bu alanda bir rekor kırılmıştır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

DENİZCİLİK ALANINDA İKİLİ ANLAŞMALAR VE ULUSLARARASI KURULUŞLARLA İLİŞKİLER

Ülkemiz limanları ile diğer ülke limanları arasında 8 adet kardeş liman anlaşması imzalanmıştır. 30 ülkeyle denizcilik anlaşması imzalanması için çalışmalar devam etmekte olup, 57 adet denizcilik anlaşması imzalanmıştır. Anlaşmalardan 45 adedi yürürlükte olup, 12 adet anlaşmanın ise onay süreci devam etmektedir. Kardeş liman anlaşmaları karşılıklı limanlar arasında işbirliğini içeren hususları içerirken, denizcilik anlaşmaları ülkeler arasında denizcilik alanında birçok genel ve uluslararası uygulamayı imza altına almaktadır.

2013-2014 yılları arasında 6 adet denizcilik anlaşması imzalanarak bu alanda bir rekor kırılmıştır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) kapsamında deniz otoyollarının geliştirilmesi için kurulan teknik çalışma grubunun sekretaryası 2013 yılı Mayıs ayından itibaren iki yıl süreyle Bakanlığımızca üstlenilmiştir. Karadeniz Bölgesinde deniz otoyollarının kurulması ve Karadeniz Deniz Otoyolları Master Planı oluşturulması aşamasında teknik çalışma grubu görevimiz devam edecek olup, konu ile ilgili olarak www.bsecmos.org internet sitesi kurularak üye ülkelerin denizcilik idareleri ile kesintisiz iletişim imkânı sağlanmıştır.

D-8 Organization for Economic Cooperation

D-8 Gemicilik Çalışma Grubu, D-8 ülkeleri arasındaki deniz ticaretinin arttırılması hususunda çalışmaları yürütmektedir. Çalışma Grubunun koordinatörlüğünün 2 yıllığına üstlenilmesi, Dışişleri Bakanlığı kanalıyla Bakanlığımıza teklif edilmiş olup, olumlu cevap verilmiştir.

DENİZ HAYDUTLUĞU İLE MÜCADELE

655 sayılı KHK'nın Genel Müdürlüğümüze verdiği "Deniz taşımacılığı ve ticaretini olumsuz etkileyen insan kaçakçılığı, korsanlık ve benzeri her türlü suç ve faaliyetlerin önlenmesine yönelik çalışma yapmak, tedbir almak, böyle bir olayın gerçekleşmesi halinde ilgili kuruluşları koordine etmek" sorumluluğu çerçevesinde, Türk Bayraklı gemilerin Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından "yüksek riskli deniz sahası" ilan edilen bölgelerde seferlerine devam ederlerken silahlı personel bulundurmalarına yönelik mevzuat çalışmalarına devam edilmektedir.

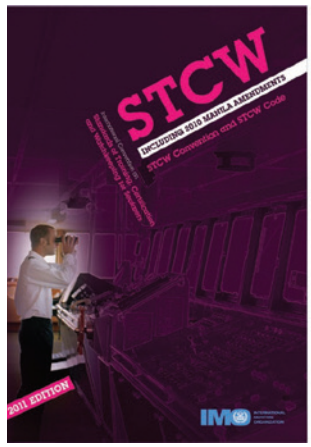
NATO OKYANUS TAŞIMACILIĞI ÇALIŞMA GRUBU

NATO Okyanus Taşımacılığı Çalışma Grubu Başkanlığına; grup içerisinde ülkemizin denizcilik alanındaki faaliyetlerinin tanıtılması ile ülkemiz deniz ticaret filosunun ve denizcilik imkan ve kabiliyetlerinin NATO taşımalarında kullanılmasının sağlanması amacıyla, aday olunmuştur. 29 Ocak 2015 tarihinde Brüksel NATO karargahında gerçekleşecek olan seçim sonucuna göre faaliyetlerimiz artarak sürecektir.

EĞİTİM VE BELGELENDİRME HUSUSLARINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER

- IMO (Uluslararası Denizcilik Örgütü)'nün komite (MSC/Deniz Emniyeti Komitesi) ve alt komite (HTW/İnsan Unsuru, Eğitim ve Vardiya Tutma) toplantılarına aktif katılım,
- IMO'ya düzenli olarak ülke raporu sunulması,
- IMO sözleşme, karar ve tavsiye sirkülerlerinin düzenli takibi,
- EMSA (Avrupa Deniz Emniyeti Ajansı) faaliyetlerine düzenli katılım.

• Ülkemizde gemiadamlarının eğitim, belgelendirme iş ve işlemleri STCW 78 Uluslararası Sözleşmesi'ne göre yapılmaktadır.

• Ülkemiz, STCW sözleşmesi kapsamında gemiadamı eğitim ve belgelendirmesinde IMO'nun beyaz listesindedir.

• Amacımız, Ülkemizin IMO'nun beyaz listesindeki yerini korumaktır.

• Sözleşme gereği düzenli aralıklarla STCW uygulamaları bir rapor haline getirilerek IMO'ya sunulmaktadır.

2012 YILINDA EV SAHİPLİĞİNİ YAPTIĞIMIZ ULUSLARARASI TOPLANTILAR

Cospas-Sarsat Sistemi Merkezi Veri Dağıtım Bölgesi Toplantısı; Fransa, İngiltere, İtalya, Yunanistan, Norveç ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi temsilcilerinin katılımıyla 22-23 Mayıs 2012 tarihleri arasında Bakanlığımız Ana Arama

Kurtarma Koordinasyon Merkezinin koordinesinde İzmir'de gerçekleştirilmiştir.

DÜNYA DENİZCİLERİ İSTANBUL'DA BULUŞTU

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı himayesinde ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ev sahipliğinde ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen "Uluslararası Gemi Trafik Hizmetleri Sempozyumu", İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. 10-14 Eylül 2012 tarihleri arasında yapılan 41 ülkeden 350'ye yakın katılımcının yer aldığı sempozyumda, Denizde durumsal farkındalık ve VTS'in rolü, liman ve suyollarının etkin kullanımı, kutup bölgelerinde VTS'lerin etkinliği, gemi raporlama ve rota planlama, elektronik seyir ve AIS Uygulamaları ile uydu AIS sistemleri, VTS'ler arası veri değişimi ve yönetimi, geliştirilmiş seyir yardımı ve yeni VTS'ler, radar ve AIS ile diğer algılayıcılar konusunda gelişmeler, operatör ve eğitim yeterlilikleri, ATC ile kıyaslama, riski azaltmada VTS'in rolü, VTS Eğitimleri ve yetkilendirme gibi konularda oturumlar düzenlenmiştir.

İŞLETME FAALİYETLERİ

Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında kurulmuş, kamu yararı ve verimlilik ilkelerine göre karlılık ve mevzuat bakımından özel sektör için uygun olmayan ana faaliyet gruplarında hizmet veren bir kamu iktisadi kuruluşudur (Tablo 17).

Faaliyet alanlarında genellikle kamu adına hizmet verildiğinden rekabet söz konusu değildir.

Tablo 17. Bakanlığımızın Verdiği Hizmetler

Sıra	Faaliyetin Tanımı	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 Eylül
1	**Gemi Trafik Hizmeti**												
1.1	**Geçen Gemi Sayıları (adet)**												
	- İstanbul Boğazı	46.939	54.564	54.794	54.880	56.606	54.396	51.422	50.871	49.798	48.329	46.532	34.302
	- Çanakkale Boğazı	42.648	48.421	49.077	48.915	49.913	48.978	49.453	46.686	45.379	44.613	43.889	32.852
	Tehlikeli Yük Taşıyan Gemi Sayıları (adet)												
	- İstanbul Boğazı	8.097	9.399	10.027	10.153	10.054	9.303	9.299	9.274	9.103	9.027	9.006	6.689
	- Çanakkale Boğazı	8.114	9.016	8.813	9.567	9.271	8.758	9.567	9.252	8.818	8.998	9.299	7.054
	Taşınan Tehlikeli Yük Miktarı (Tankerlerle Taşınan) (m/t) (milyon/ton)												
	- İstanbul Boğazı	134	144	144	143	144	140	145	147	138	131	134	102
	- Çanakkale Boğazı	145	156	149	153	149	149	152	157	154	151	149	115
2	**Tahlisiye (Can Kurtarma) (Kişi)**	132	70	100	104	98	150	115	177	124	150	137	102
3	**Gemi Kurtarma (adet)**	18	11	20	22	28	24	15	18	12	13	15	7
4	**Refakat (adet)**	232	356	502	1.021	1.147	1.358	1.463	1.460	1.568	1.877	1.794	1.384
5	**Römorkaj (adet)**	334	117	82	523	637	895	377	3.649	6.687	6.944	8.080	5.869
6	**Balık Adam (adet)**	1	7	9	8	4	8	3	1	4	2	4	0
7	**Çeki (adet)**	1	12	18	28	18	13	4	13	2	17	6	8
8	**Deniz Haberleşme Hizmetleri (adet)**												
	Tehlike ve Emniyet Mesajı			60	63	99	96	73	76	66	66	90	89
	Navteks Yayınları			95.500	113.051	127.454	141.900	163.982	181.543	129.373	139.541	154.262	120.391
	Meteoroloji Yayını			5.040	11.898	12.410	12.444	9.656	5.840	5.840	5.856	5.840	4.358
9	**Kılavuzluk Hizmetleri (adet)**												
	Boğazlar												
	- İstanbul Boğazı								26.035	26.011	24.792	24.022	18.282
	- Çanakkale Boğazı								18.678	18.920	18.775	18.924	14.377
	Limanlar												
	- İstanbul								3.556	4.351	3.198	3.137	2.578
	- İzmir								4.002	4.664	4.690	4.607	3.362

SEYİR YARDIMCILARI HİZMETLERİ

Bakanlığımız Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne ait toplam 568 seyir yardımcısı bulunmaktadır. Kuruluş, seyir yardımcılarını tekel şeklinde işletmekte olup, kıyılarımızda seyir yardımcılarının modernizasyonunu sürekli olarak takip etmektedir. Kuruluş, bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, ana statüsü ile ulusal ve uluslararası kurallar çerçevesinde yürütmektedir.

Dünyada teknolojinin gelişmesiyle birlikte denizde seyir yapan gemilerde ve bu gemilerin kullandığı teçhizatlarda önemli değişmeler yaşanmış ve yaşanan bu etki teknolojinin gelişimi ile devam etmiştir. Günümüzde elektronik seyir konseptine uyum sağlamak amacıyla gemilerde AIS cihazının zorunlu tutulmasını müteakip bir seyir yardımcısı olan AIS AtoN cihazlarının bu sistem üzerinde önemi daha da artmış bulunmaktadır. Günümüzde birçok ülke seyir yardımcılarını uzaktan kumandalı sistemle takip etmektedir. Bu takip sisteminde veri haberleşmesi GSM ve VHF aşamalarından sonra daha hızlı ve doğru bilgi aktarımı sağlayan GPRS veri iletişim yapısı kullanılmaya başlanılmıştır.

Dünyada İngiltere ve Malaca geçidinde kullanılan bu sistemin ülkemizde kurulması ile ülkemizin dünya sektörünün öncüleri arasında yer alması sağlanmıştır.

Seyir Yardımcıları Hizmeti, IMO (International Maritime Organization) Uluslararası Denizcilik Örgütü ve IALA (International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities) Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliğinin tüm yayınları ve ilgili AB direktifleri ile tam bir uyum içerisindedir.

25-31 Mayıs 2014 tarihleri arasında yapılan IALA genel kurulunda aday ülkeler arasında yapılan seçimde, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü IALA'nın yönetim organı olan konseye Türkiye'yi temsilen yeniden seçilmiştir. 2006'dan bu yana konsey üyesi olan Kuruluş 4 yıl süreyle daha IALA'nın yönetiminde yer alacaktır.

TAHLİSİYE (CAN KURTARMA) HİZMETLERİ

Dünyada arama kurtarma sistemi genellikle devletin kurumları tarafından veya gönüllü kuruluşlarca yapılmaktadır.

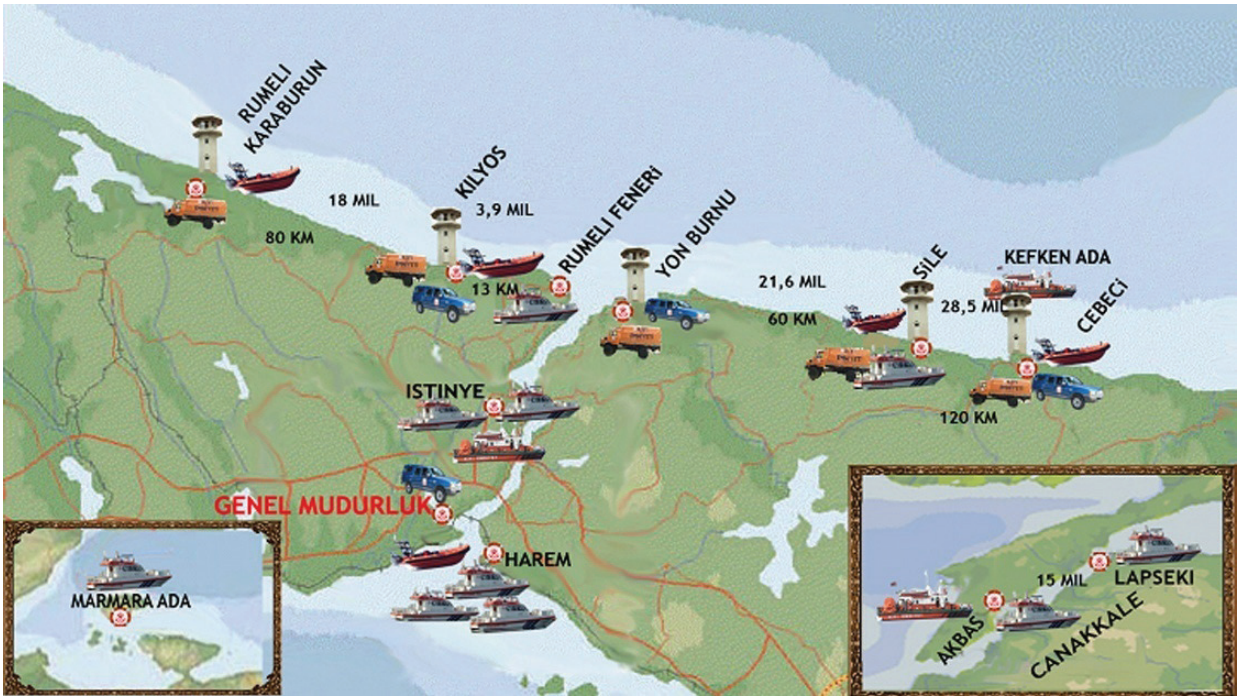
Denizlerde arama ve can kurtarma hizmetleri vermek, ana görevlerimizden biridir. Bu hizmet; 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, 1979 Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi (SAR), 12/12/2001 tarih ve 24611 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Türk Arama ve Kurtarma Yönetmeliğinin 4 inci maddesinin (g) fıkrasına göre Sahil Güvenlik Komutanlığı ile yapılmış olan 17/05/2002 tarihli protokol ve Haziran 2004 tarih ve 710/04 sayılı mutabakat hükümlerine göre yürütülmektedir.

Ülkemizin de tarafı olduğu 1974 tarihli Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS 74), IV. Bölüm 5. Kuralda; her taraf devletin, tek başına veya işbirliği halinde, uzay ve karasal telsiz muhabere hizmetlerinde kullanılacak uygun kıyıda konuşlu tesisleri oluşturmayı taahhüt ettiği belirtilmektedir. Yine SOLAS 74 Sözleşmesi V. Bölüm 7. Kuralda; taraf devletler, acil durum haberleşmesi ve arama kurtarma hizmetleri için uygun düzenlemeleri yapmayı taahhüt etmektedir. Bu devlet sorumluluğu, tehlikedeki kişilerin bulunması ve hayatlarının kurtarılması için arama kurtarma hizmetlerinin mümkün olan en pratik ve uygulanabilir şekilde kurulması, işletilmesi ve yürütülmesini kapsamaktadır. Bu amaçla 7/24 hizmet veren Tahlisiye istasyonlarıyla gözetleme ve VHF dinleme yapılarak, bayrak farkı gözetmeksizin kazaya uğrayan gemilere can kurtarma hizmetleri, denizden ve karadan verilmektedir.

Yine ülkemizin taraf olduğu, 1979 tarihli "Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi" (SAR 79), ülkelere yeterli ve etkili arama kurtarma hizmetleri tesis etme ve bu hizmetleri 24 saat esasına göre tek başlarına veya civardaki diğer devletler ile işbirliği halinde icra etme sorumluluğu vermektedir. SAR 79 sözleşmesi, ilgili makamların

almış oldukları tehlike sinyallerini derhâl arama kurtarma birimlerine iletmesi ve en kısa sürede arama kurtarma faaliyetlerine başlaması yükümlüğünü vurgulamaktadır. Yine 4922 sayılı "Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanunu" ile denizde can tehlikesine uğramış kimselere elden gelen her yardımı yapmakla ve hızlı bir şekilde tehlikede bulunan kişilerin yardımına gitmekle sorumlu olan Kuruluş personeli, deniz araç ve gereçleri ile bu görevi etkin bir şekilde yerine getirmektedir.

Bakanlığımız, bu alandaki faaliyetlerin uluslararası standartlarda yürütülmesini sağlamak amacıyla, ilk adı ILF (Uluslararası Can kurtarma Federasyonu) olan şimdiki adıyla IMRF'e (International Maritime Rescue Federation) Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliği'ne üyedir.

GEMİ TRAFİK HİZMETLERİ

Gemi trafiğinin yoğun olduğu dar sularda ve limanlarda seyir güvenliğini fenerler ve diğer seyir yardımcılarıyla sağlamak mümkün olmadığı için dünyada bu yörelerde Gemi Trafik Kontrol Sistemleri kurulmuştur. Türk Boğazlarında Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından işletilmektedir.

Bakanlar Kurulunun 21/10/2013 tarihli ve 2013/5498 sayılı kararları ile Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sisteminin taşınırları ile İzmit, İzmir ve Mersin Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin işletme yetkisi ve taşınırları Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devredilmiştir.

Deniz trafik düzenlemeleri; KEGM ana statüsü, uluslararası kurallar ve Resmi Gazete'nin 06/11/1998 tarih ve 23515 Mükerrer sayısında yayınlanan "Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü" kapsamında yapılmaktadır.

Hizmet alanlarımızdan İstanbul Boğazı, tarihi kültürü ve güzellikleri barındırması açısından dünyada eşi ve benzeri olmayan özelliklere sahiptir. Bunun yanında, yaklaşık 50 ayrı ülkede 500'e yakın Gemi Trafik Hizmetleri (GTH) sistemi bulunmakta olup, bu sistemlerin hizmet alanlarının uzunluğu ve sistem bileşenleri dikkate alındığında Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri Sistemi (TBGTH) en büyük sistemlerden biridir.

TBGTH, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) ve Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği'nin (IALA) tüm yayınları ve ilgili AB direktifleri ile tam bir uyum içerisindedir.

KILAVUZLUK HİZMETLERİ

Dünya deniz ticaretinde, dolayısıyla dünya ekonomisinde önemli bir yer tutan Boğazlarımız, son yıllarda Karadeniz petrolünün dünyaya yayıldığı bir enerji yolu haline de gelmiştir. Yıllık ortalama 50 bin geminin geçiş yaptığı Türk Boğazlarında, bu geçişlerden kaynaklanan riskleri asgariye indirmek için KEGM tarafından verilen kılavuzluk hizmetleri de hem geçiş yapan gemiler, hem de bu bölgede yaşayanlar için hayati bir önem taşımaktadır. Kuruluş bu hizmeti, 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, uluslararası kurallar ve Resmi Gazete'nin 06.11.1998 tarih ve 23515 Mükerrer sayısında yayınlanan "Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü" kapsamında yürütmektedir.

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün İstanbul ve Çanakkale Boğazları ile İzmir'de vermiş olduğu kılavuzluk hizmetlerinin kalitesini arttırmak, daha emniyetli kılavuzluk hizmeti sunmak ve yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek gerektiğinde müdahil olmak amacıyla, bir kılavuz kaptanımız Uluslararası Kılavuz Kaptanlar Birliği (IMPA)'da (2002-2014 yılları arası) Başkan Yardımcılığı görevini yürütmüştür. Bir başka kılavuz kaptanımız da halen Avrupa Kılavuz Kaptanlar Birliği (EMPA)'da Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

GEMİ KURTARMA HİZMETLERİ

Bakanlığımız Karadeniz'de Şile Feneri ile Karaburun Feneri arasındaki Türk karasuları ile Ege Denizi'nde, Bozcaada ve Gökçeada (İmroz) sahilleri de dahil olmak üzere Bababurnu ile Saroz Körfezi'nde, Kemikli mevkii arasında kalan Türk karasularında ve bu iki sınır arasındaki Karadeniz ve Çanakkale Boğazları ve Marmara denizinde gemi kurtarma hizmetlerini tekel şeklinde yürütmektedir. Kuruluş, bu hizmeti 20 Temmuz 1936 Montrö Sözleşmesinden gelen yükümlülükler, ulusal ve uluslararası kurallar ile kuruluş ana statüsü gereğince yürütmektedir.

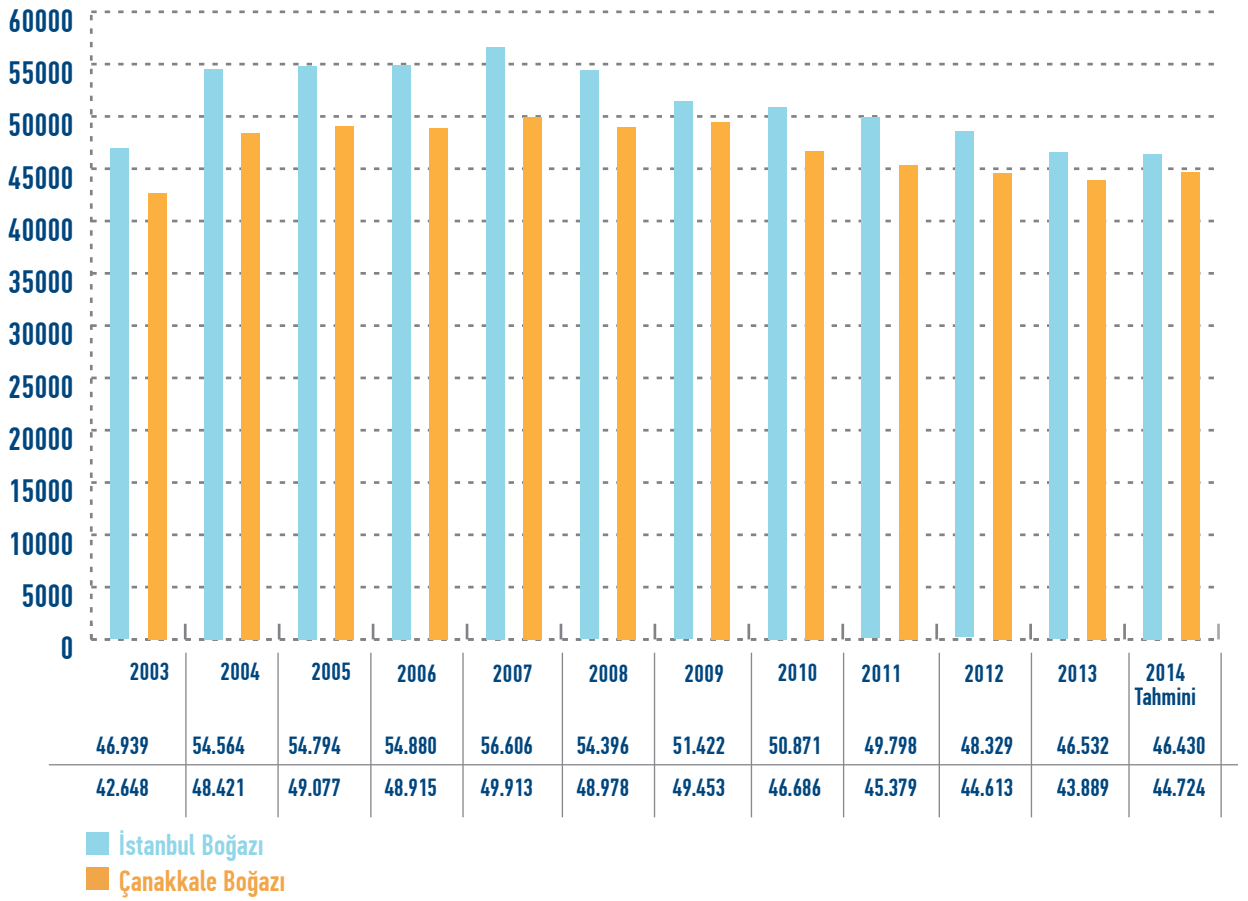
Dünyanın her yerinde çalışan gemi kurtarma şirketlerinin menfaatlerini korumak ve çevre kirliliğini önleyebilmek maksadıyla ISU (International Salvage Union) Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği kurulmuştur. ISU üyeliği, başarılı kurtarma ve çevre kirliliğini önleme sicili iyi olan şirketlerle sınırlandırılmıştır. Üyelerden profesyonel kurtarıcılardan beklenen yüksek seviyede uzmanlığa sahip olmaları beklenmektedir. Bakanlığımız 27/09/1984 tarihinden itibaren ISU üyesidir.

Bakanlığımızca;

- 2003-2013 yılları arasında toplam 196 Gemi Kurtarma, 1.357 Tahlisiye (Can Kurtarma), 12.773 gemiye refakat, 28.340 gemiye römorkaj, 134 gemiye çeki ve 49 balık adam hizmeti verilmiştir. 01/01/2014 - 30/09/2014 döneminde ise 7 Gemi Kurtarma, 102 Tahlisiye (Can Kurtarma), 1.384 gemiye refakat 5.869 gemiye römorkaj, 8 gemiye çeki hizmeti verilmiştir.
- 2003-2013 yılları arasında İstanbul Boğazı'ndan geçen toplam 569.131 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 01/01/2014 - 30/09/2014 döneminde ise İstanbul Boğazı'ndan geçen toplam 34.302 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 2014 yılı sonuna kadar 46.430 adet gemi geçişi beklenmektedir (Grafik 31).
- 2003-2013 yılları arasında Çanakkale Boğazı'ndan geçen toplam 517.972 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 01/01/2014 - 30/09/2014 döneminde ise Çanakkale Boğazı'ndan geçen toplam 32.852 adet gemiye seyir yardımı ve gemi trafik hizmeti verilmiştir. 2014 yılı sonuna kadar 44.724 adet gemi geçişi beklenmektedir (Grafik 31).

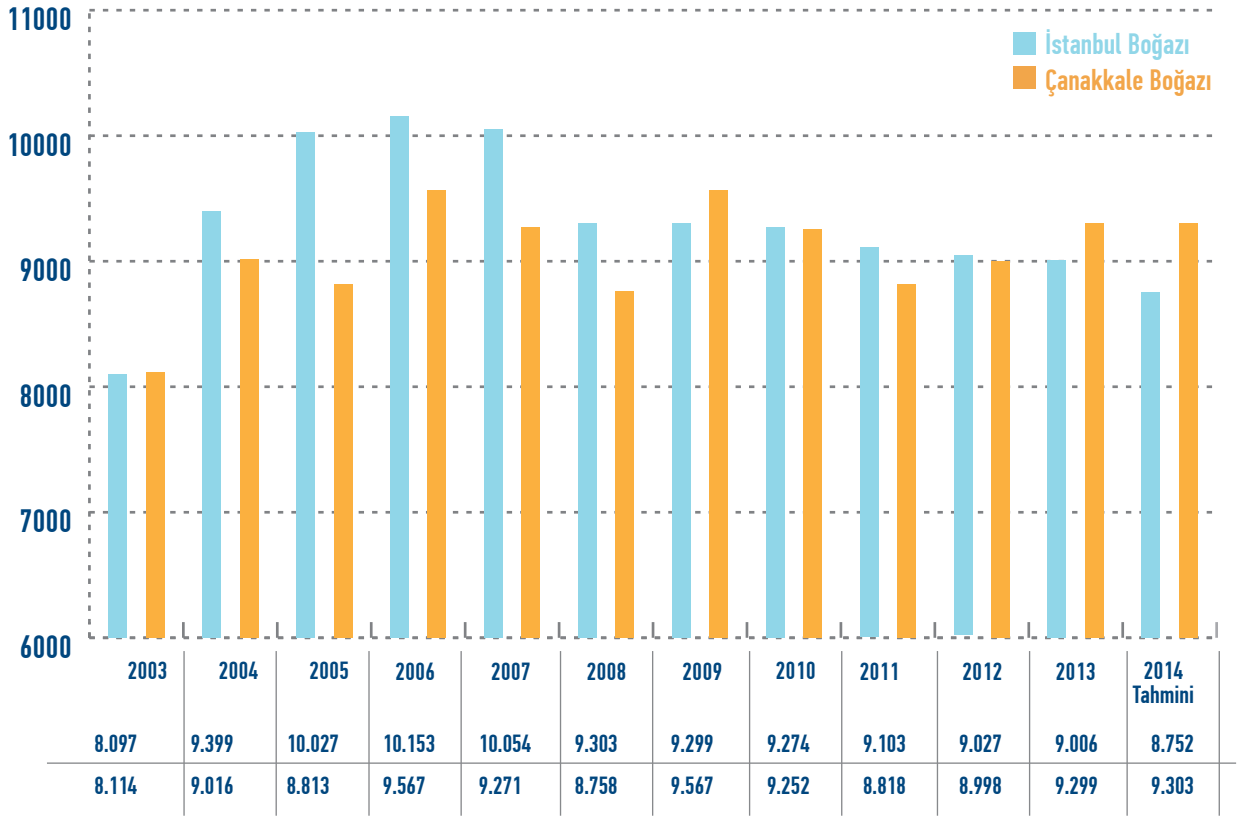
- 2003-2013 yılları arasında İstanbul Boğazı'ndan toplam 102.742 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 1.545 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 01/01/2014 - 30/09/2014 döneminde ise toplam 6.689 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 102,12 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 2014 yılı sonuna kadar 8.752 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçişi ile birlikte bu gemilerle 136 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınması beklenmektedir (Grafik 32-33).
- Çanakkale Boğazı'ndan ise 2003-2013 yılları arasında toplam 99.473 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle 1.665 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 01/01/2014 - 30/09/2014 döneminde ise toplam 7.054 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçmiştir. Bu gemilerle toplam 114,90 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınmıştır. 2014 yılı sonuna kadar 9.303 adet tehlikeli yük taşıyan gemi geçişi ile birlikte bu gemilerle 153 (Mil/mt) tehlikeli yük taşınması beklenmektedir (Grafik 32-33).

Ayrıca; 15/06/2010 yılı itibariyle verilmeye başlanan kılavuzluk hizmeti kapsamında; 2010-2013 yılları arasında İstanbul Boğazı'nda 100.880 adet, Çanakkale Boğazı'nda 75.297 adet, İstanbul Limanında 14.242 adet, İzmir Limanında ise 17.963 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir. 01/01/2014 - 30/09/2014 döneminde ise İstanbul Boğazı'nda 18.282 adet, Çanakkale Boğazı'nda 14.377 adet, İstanbul Limanında 2.578 adet, İzmir Limanında ise 3.362 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmiştir. 2014 yılı sonuna kadar Çanakkale Boğazı'nda 19.337, İstanbul Boğazı'nda ise 24.894 adet gemiye kılavuzluk hizmeti verilmesi beklenmektedir (Grafik 34).

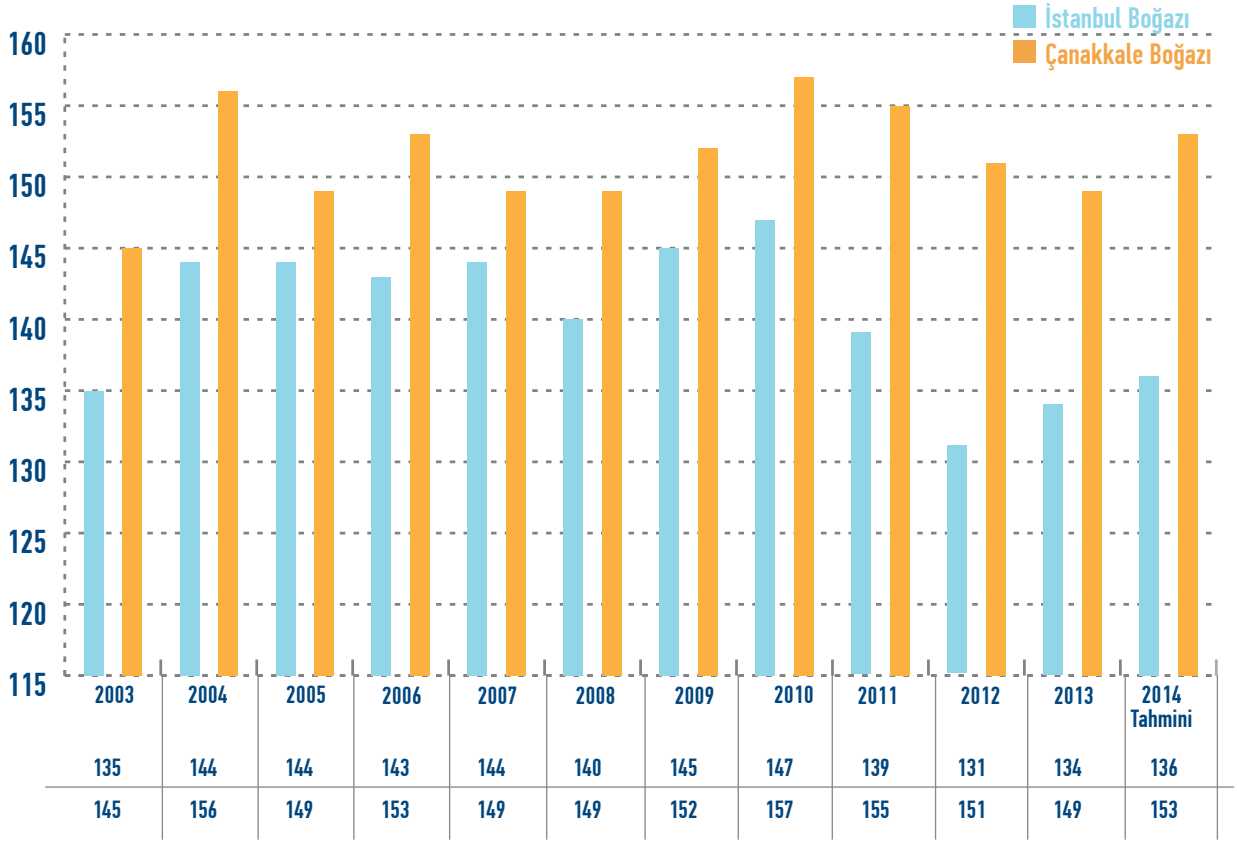
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 Tahmini
İstanbul Boğazı	46.939	54.564	54.794	54.880	56.606	54.396	51.422	50.871	49.798	48.329	46.532	46.430
Çanakkale Boğazı	42.648	48.421	49.077	48.915	49.913	48.978	49.453	46.686	45.379	44.613	43.889	44.724

Grafik 31. Boğazlardan Geçen Gemi Sayıları (Adet)

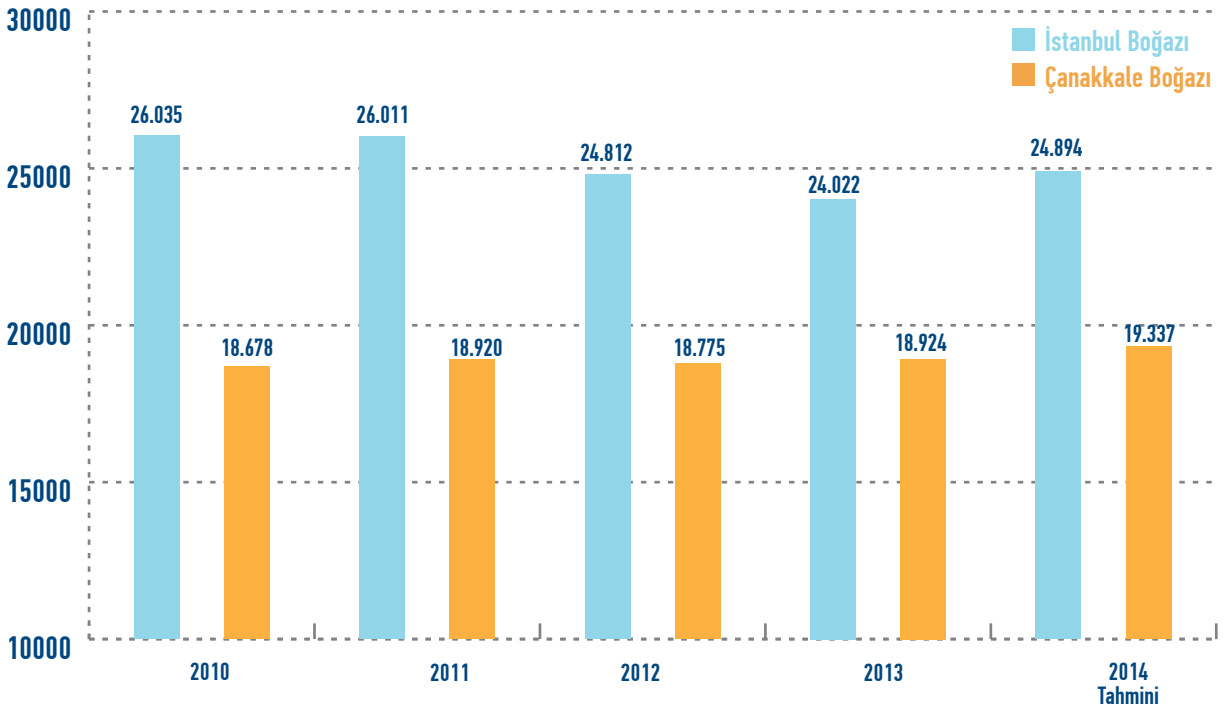
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 Tahmini
İstanbul Boğazı	8.097	9.399	10.027	10.153	10.054	9.303	9.299	9.274	9.103	9.027	9.006	8.752
Çanakkale Boğazı	8.114	9.016	8.813	9.567	9.271	8.758	9.567	9.252	8.818	8.998	9.299	9.303

Grafik 32. Boğazlardan Geçen Tehlikeli Yük Taşıyan Gemi Sayıları (Adet)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 Tahmini
İstanbul Boğazı	135	144	144	143	144	140	145	147	139	131	134	136
Çanakkale Boğazı	145	156	149	153	149	149	152	157	155	151	149	153

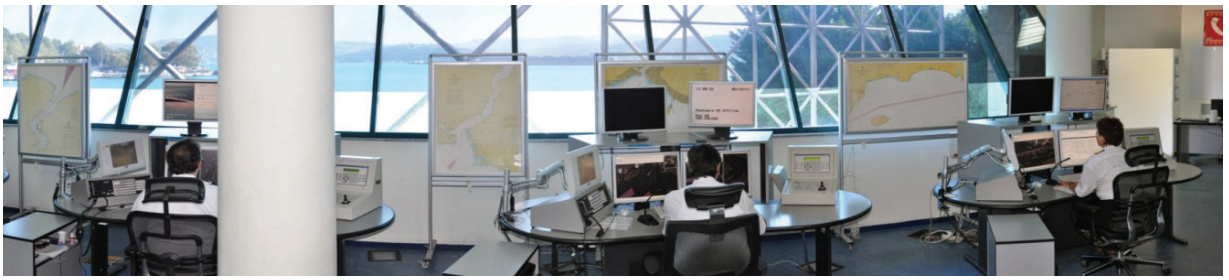
Grafik 33. Boğazlardan Gemilerle Taşınan Tehlikeli Yük Miktarları (Mil/Mt)

Grafik 34. Boğazlardan geçen gemilere verilen kılavuzluk hizmetleri sayıları (Adet)

TÜRK BOĞAZLARI GEMİ TRAFİK HİZMETLERİ

Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri (TBGTH) sistemi projesi, birinci aşamada 1 Temmuz 2003 tarihinde fiziki açılışı gerçekleştirilmiş, ikinci aşamada ise sistem testleri ve operatörlerin görev başı eğitimleri yapılmış ve sistem 30 Aralık 2003 tarihinde devreye alınmıştır. 31 Aralık 2008 tarihinde Marmara Denizi ilavesi devreye alınarak Ege Denizi'nden Karadeniz'e kadar Türk Boğazlarında kesintisiz GTH verilmesi projesi gerçekleştirilmiştir.

DENİZ HABERLEŞMESİ HİZMETLERİ

Seyir emniyetinin artırılmasında hizmet bütünlüğü sağlanması amacıyla Deniz Haberleşme Hizmetleri Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. Böylece uydu üzerinden verilen deniz haberleşme hizmetleri hariç "Deniz Haberleşme ve Seyir Güvenliği Hizmetleri" Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir. Türk Radyo ile Navteks Koordinatörlüğü ve Deniz Haberleşme Hesaplaşma Otoritesi (TR01) 01/07/2005 tarihinde yürürlüğe giren protokol ile fiilen Kuruluşa geçerek, bu kapsamda verilen hizmetlerde bütünlük sağlanmıştır.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile Telsiz Haberleşme Sistemleri Kurma ve İşletme Ruhsatlarını Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü vermektedir.

KILAVUZLUK VE RÖMORKAJ HİZMETLERİ

04/05/2010 tarih ve 2010/29 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla Türkiye Denizcilik İşletmelerinin Türk Boğazlarında ve İzmir'de vermekte olduğu kılavuzluk ve römorkaj hizmetleri 15/06/2010 tarihinden itibaren Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir.

LİMAN KONTROL VE HIZLI TAHLİSİYE BOTLARININ KULLANIMIYLA İLGİLİ İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ İLE SÖZLEŞME YAPILMIŞTIR.

Denizlerimizdeki faaliyetlerin mevzuat çerçevesinde düzenli olarak denetlenebilmesi ve meydana gelebilecek deniz kazalarında oluşabilecek kirliliğin tespitinin yapılabilmesi ve gerekli deniz araçlarının temini için liman kontrol ve hızlı tahlisiye botlarının kullanılması yönünde 2006 yılında, T.C. İstanbul Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü ile KEGM arasında sözleşme imzalanmıştır.

OPERASYONEL FAALİYETLERDE İYİLEŞTİRME SAĞLANDI

Seyir yardımcılarının çalışabilirlik oranı yaklaşık olarak % 99,8 olan IALA kriterlerine çıkarılmıştır. Arızalara müdahale süresinin ise 2014 sonu itibariyle yaklaşık 3 gün olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Can kurtarma ve gemi kurtarma operasyonlarında müdahaleye hazırlık süresi römorkörler için 15 dakika, hızlı tahlisiye botları için 9 dakika, Rhibbotlar için 5 dakikaya indirilmiştir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARINDAN YARARLANILMAKTADIR

Seyir yardımcılarının daha temiz, uygun maliyetli ve çevre dostu sistemlerle çalıştırılabilmesi amacıyla mümkün olduğu kadar yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanma yönünde adımlar atılmaktadır. Eski sistemlerle (Asetilenli-Bütangazlı vs.) çalışan sinyaller güneş enerjili sisteme çevrilmekte ve tarihinde ilk defa 2003 yılından bu yana rüzgâr jeneratörlerinden de faydalanılmaktadır. 1997 yı-

lında yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanma oranı % 25 iken, bugün itibariyle bu oran % 71 olmuştur.

FENERLERİN TURİZME AÇILMASI

Sivrice Deniz Feneri Kütüphanesi

"Denizci Millet Denizci Ülke" olma yolunda halkımızın denizle buluşmasını sağlamak üzere, tarihi fenerlerimizin turizme kazandırılması projesi kapsamında 6 fener (Ahırkapı, Fenerbahçe, Yeşilköy, Anadolu, Rumeli ve Şile Feneri) pilot seçilmiştir. Proje yerel yönetimlerle işbirliği ile yürütülmüş olup, ilk olarak Şile Feneri düzenlenen törenle hizmete girmiştir. Bu proje ile ülkemizde fener turizmi başlatılmış ve yine bu kapsamda Türkeli ve Anadolu Fenerleri de turizme açılmıştır. Son olarak da kiraya verilen Sivrice Deniz Feneri halkımızla buluşmuş ve Deniz Feneri Kütüphanesine dönüştürülmüştür.

KAYNAKLARIN ETKİN KULLANILMASI

Kaynakların etkin kullanılması kapsamında Kuruluşa ait üzerinde hizmete müteallik tesislerden gelir elde edilmesi bağlamında 31 adet gayrimenkul (fener, istasyon, iskele vb.) kiraya verilmiştir. Kiraya verilmesi planlanan diğer taşınmazlardan, 58 adedi için Kültür ve Turizm Bakanlığı (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'den izin alınmış, 3 adedi için izin beklenmektedir. Ayrıca 31 adet taşınmaz (fener, istasyon vb.) GSM Baz İstasyonu olarak da hizmet vermesi için kiraya verilmiştir. Kiraya verilen gayrimenkullerde 100 kişiye istihdam sağlanmıştır.

TÜRK BOĞAZLARINDA RİSK YÖNETİMİ, KURTARMA VE ENKAZ PANELİ YAPILDI

İstanbul Barosu ve Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün 27/05/2010 tarihinde ortaklaşa düzenlediği Türk Boğazlarında Risk Yönetimi, Kurtarma ve Enkaz konulu panel; KEGM Anadolu Hisarı Eğitim Tesisleri'nde İstanbul Barosu, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğü, Doğa Savaşçıları Çevre Örgütü, İstanbul Çevre Konseyi, Hukuk Büroları, Sigorta Sektörü ve basından temsilcilerin geniş katılımıyla yapılmıştır.

PETROL KİRLİLİĞİNE MÜDAHALE MÜŞTEREK TATBİKATI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında planlanan "Petrol Kirliliğine Müdahale Müşterek Tatbikatı" 28-29/11/2011 tarihlerinde KKTC Gazimağusa bölgesinde gerçekleştirilmiştir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde petrol kirliliği konusunda yapılan ilk tatbikat özelliğine de sahip olan ve Türkiye ve

KKTC'den Bakanlık temsilcileri, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen tatbikat, başarı ile tamamlanmıştır.

ÇAĞRI MERKEZİ "444 KIYI" KURULMUŞTUR

2010 yılında 30 ili kapsayan Çağrı merkezi (call center) sistemi teknik kurulumları yapılmış, çağrı merkezi için 444 54 94 (444 KIYI) numarası alınmıştır.

ACİL DURUMLARDA DENİZCİLERİMİZİN HİZMETİNDE OLACAK 151 ALO KIYI EMNİYET HİZMETE GİRMİŞTİR

2006 yılında ücretsiz olarak verilmeye başlanan bu hizmet ile denizcilerimizin huzurlu ve güvenli seyir yapabilmeleri için 7 gün 24 saat boyunca dinleme yapılmakta, olası gemi ve can kurtarma olayları gibi acil durumlara zamanında ihbar ve müdahale sağlanabilmektedir.

DOĞAL AFETLERDE HABERLEŞME İMKÂNLARI ARTIRILDI

Kızılay ile protokol

Türk Kızılayı'nın doğal afetlerde haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 05/01/2011 tarihinde Kızılay ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü İle Protokol

Ülkemizin değişik bölgelerinde ve dünyanın farklı ülkelerinde meydana gelecek savaş, doğal afetler (deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ vb.) ve olağanüstü durumlarda Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının haberleşme ihtiyacını karşılamak üzere, 09/12/2011 tarihinde Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile KEGM arasında bir protokol düzenlenmiştir.

FENERLERDEN DENİZCİLERE METEOROLOJİK BİLGİ HİZMETİ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile yapılan protokol ile D-OMGİ ve SOTAS sistemi müştereken çalışmaktadır. Denizciler için anlık meteorolojik bilgi her 10 dakikada bir 70 istasyon üzerinden yayınlanmaktadır.

DENİZCİLİK ARAŞTIRMALARINA BÜYÜK DESTEK ALEMDAR II GEMİSİNİN İSTANBUL ÜNİVERSİTESİNE DEVRİ

Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünde Laid-Up statüsünde bulunan Alemdar II Gemisi; Dışişleri Bakanlığı'nın İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Araştırmacılığı Enstitüsüne talepleri doğrultusunda, Ege ve Akdeniz'deki Uluslararası sularda araştırma yapmak, bayrak göstermek, Karadeniz'de, Marmara'da ve İstanbul Boğazında devam eden proje çalışmalarını kesintisiz sürdürebilmek amacıyla 1 Temmuz 2008 tarihinde devredilmiştir.

Söndüren 11 Gemisinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine Devri

Söndüren 11 Gemisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü, Su Ürünleri Fakültesi Dekanlığına 14 Nisan 2010 tarihinde devredilmiştir.

Pilot 66 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Pilot 66 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 08 Nisan 2011 tarihinde devredilmiştir.

Liman Kontrol 3 Botunun Dokuz Eylül Üniversitesine Devri

Liman Kontrol 3 Botu Dokuz Eylül Üniversitesine 06 Haziran 2011 tarihinde devredilmiştir.

10 uncu şura hedeflerimizde yer alan ve Denizcilik kültürünün geliştirilmesi ve Denizcilik Araştırmalarına Destek

Zübeyde Hanım Gemisi

olmak amacıyla Zübeyde Hanım'ın ismini taşıyan gemi revize edilerek hem müze hem de gençlere denizciliğin anlatılacağı eğitim merkezi olarak hizmet verecek şekilde 12/03/2014 tarihinde ziyarete açılmıştır.

DENİZDİBİ TARAMA İŞLEMLERİ

Kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör tarafından ülke genelinde ihtiyaç duyulan denizdibi tarama faaliyetleri Bakanlığımızca İstanbul, İzmir ve Samsun Denizdibi Tarama Başmühendislikleri marifetiyle yürütülmektedir.

Daha etkin ve kaliteli bir tarama hizmeti sunabilmek hedefiyle performans sistemine dayalı, verimlilik odaklı ve sürdürülebilir bir tarama yönetim sistemi kurulmasına yönelik çalışmalara başlanmış, bu sistemi hayata geçirmek ve tarama kapasitemizi artırmak amacıyla 2014 yılı içerisinde;

- Denizdibi tarama faaliyetlerinin takip edilebilir bir yapıya kavuşturulmasına yönelik olarak; tarama operasyonlarını, tarama vasıtalarını, personel durumunu, yağ-yakıt tüketimlerini, gelir-gider durumlarını vb. hususları kapsayan on-line bir takip sisteminin mimarisi oluşturularak yazılım çalışmalarına başlanmıştır.
- Yağ-yakıt karşılığı tarama hizmeti verilmesi uygulaması yerine cari yıl birim fiyat uygulamasına devam edilmiştir.

- Maliyetler ve temin süreleri kısaltılarak tarama filosunun ihtiyaç duyduğu yıllık yağ-yakıt ihtiyacı toplu olarak karşılanmıştır.
- Kazıcı ve taşıcıyı özellikli 1.000 m^3'lük 1 adet Motorlu Duba ile taşıyıcı özellikli 1.000 m^3'lük 1 adet Motorlu Dubanın inşası tamamlanarak filomuza katılmıştır. Yeni tip kazıcı özellikli (ekskavatörlü) motorlu duba gemi ile tarama alanına 3 ayrı deniz aracı (konvansiyonel yüzer ekskavatörlü tarama ekibi yüzer ekskavatör, en az bir motorlu duba gemi ve römorkörden oluşmaktadır) göndermek yerine sadece tek bir deniz aracı sevk edip ihtiyaç duyulan tarama işi yapılarak, verimlilik artışı sağlanması ve tarama maliyetlerinin düşürülmesi amaçlanmıştır.

Tarama ve Taşıma Özellikli Tarama Gemisi

Denizdibi tarama filomuz çeşitli tip ve boyutta olmak üzere 44 adet gemi ve su aracından oluşmaktadır. Filomuzda, 1 kesici emici gemi, 4 kovalı tarak gemisi, 8 yüzer ekskavatör ve 1 kazar (ekskavatörlü) duba gemisi olmak üzere 14 tarama vasıtası ve çeşitli boyut ve tonajda duba gemiler ve römorkörler yer almaktadır.

Kesici- Emici Tarama Gemisi

Kovalı Tarama Gemisi

Denizdibi Tarama Başmühendislikleri faaliyetlerini, belirlenmiş görev alanları kapsamında yürütmektedir. İhtiyaç olduğunda Başmühendislikler arasında tarama vasıtası ve/veya gemiadamı görevlendirmesi yapılarak tarama hizmetlerinin aksatılmadan devam ettirilmesi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca son sekiz yıllık süreçte toplam 12,2 milyon m^3 tarama işi yapılmıştır.

Bakanlığımız tarafından balıkçı barınakları, limanlar, marinalar/yat limanları, tersaneler gibi kıyı yapıları ile dere ağızlarının, deniz yapılarının ve seyir kanallarının taramaları yapılarak;

- Deniz ticaretine ve balıkçılığa katkı sağlanmakta,
- Seyir emniyeti, can ve mal güvenliği artırılmaktadır.

2014 yılı Eylül ayı itibariyle Bakanlığımız tarafından 9 liman tesisi, 7 tersane, 3 marina, 3 balıkçı barınağı ve bir dalyan ıslah çalışması olmak üzere 23 farklı sahada tarama faaliyeti yapılarak kamu, özel sektör ve balıkçı barınaklarının tarama ihtiyaçları karşılanmıştır. Dünya genelinde bakıldığında denizdibi tarama teknolojileri gün geçtikçe gelişmekte ve yeni teknolojiler ile tarama kapasiteleri yüksek deniz araçları tasarlanmaktadır. Gelecek planlaması içerisinde yüzer ekskavatörlerimizin mevcut kazıcı özelliklerine kesici-emici özelliklerinin de eklenmesi amacıyla modernizasyon ve yenileme yatırımları bulunmaktadır.

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK

- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Ülkemiz, coğrafi konumundan dolayı pek çok uygarlıklar tarafından kullanılan tarihi ipek yolu, baharat yolu gibi değişik ulaşım ağlarına sahne olmuştur. Medeniyetlere beşiklik eden bu coğrafya; sadece yolların değil, aynı zamanda kültürlerin ve haberleşmenin de kavşağı konumuna gelmiştir. Bugün de aynı özelliğini korumaktadır. Günümüz dünyasının entegre bir şekilde kullanmakta olduğu, karayolu, denizyolu, demiryolu ve havayolu gibi çok modlu kombine taşımacılık sistemi açısından da ülkemiz önemli imkânlara sahip bulunmaktadır. Coğrafyamızın bu doğal avantajlarını iyi değerlendirip, ülkemizi bölgenin ve dünyanın önemli ulaşım kavşağı haline getirmenin azmi ve gayreti içinde çalışmalarımızı aralıksız sürdürmekteyiz.

Günümüzde, globalleşme ve teknolojik gelişmelere paralel olarak pek çok sektörde olduğu gibi ulaştırma sektöründe de büyük gelişmeler yaşanmaktadır. Ulaşım sektörü, dünyada ekonomik büyümenin temel unsurlarından biri olarak kabul edilmektedir. Küresel ölçekte yaşanan tüm bu gelişmeler, ülkemizde de sektörün hızla büyümesini sağlamış, ulaştırma politikaları dünyanın pek çok ülkesinde olduğu gibi, Türkiye'nin de temel politikalarından biri haline gelmiştir.

Sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapılaşmanın doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan ulaştırma talebi değerlendirilirken, ulaştırma sistemlerinin bir bütün olarak incelenmesi önemlidir. Gerek yolcu, gerekse yük taşımacılığı için seçilecek olan ulaştırma sisteminin hızlı, ekonomik, güvenli, çevre dostu ve ülke koşullarına uygun bir ulaştırma sistemi olması arzu edilmektedir. Ancak, bir sistemin yukarıda sıralanan bu hususların hepsini birden bünyesinde toplaması oldukça zordur. Her sistemin birbirlerine göre üstünlükleri ve yetersizlikleri vardır. Bu nedenledir ki büyük yatırımlar ülke genelinde tesis edilirken ileriye yönelik çok kapsamlı hedef ve planlamalar gerektirir.

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

Ülkemizin, enerji ve hammadde kaynakları yolu üzerindeki stratejik konumu nedeniyle alternatif ulaşım yollarına ihtiyacı bulunmaktadır. Taşıma modları arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi ve taşıma zincirinin rekabet edilebilir bir düzeye getirilmesi amacıyla oluşturulan yasal zemin çalışmaları Bakanlığımızın yeniden yapılanması ile daha etkin hale gelmiştir.

Bakanlığımız, tüm ulaştırma modlarını en etkili oldukları yerlerde kullanma olanağını ve sonuçta hem süre hem de güvenlik açısından üstün, aynı zamanda ucuz ve zamanında taşımayı gerçekleştiren kombine taşımacılık üzerinde yoğunlaşmıştır. Özellikle demiryollarımızın canlanması ve çağdaşlaşması, kombine taşımacılığın gelişmesi ile yakından ilgilidir. Bu anlayış içinde ülkemizde gelişme yolunda olan kombine taşımacılığı tümüyle yeniden ele alarak çağın gereklerine uygun biçimde organize etmek amacındayız.

Ülkemizde, 2013 yılı sonu itibariyle yurtiçi yük taşımacılığının %88,7'si karayoluyla, % 6,9'u denizyolu ile, %4,4'ü ise demiryolu ile yapılmakta olup, yurtiçi yolcu taşımacılığının ise %90,3'ü karayoluyla, % 7,9'u havayolu ile, %1,3'ü demiryolu ile, %0,6'sı ise denizyolu ile yapılmaktadır. Ulaştırma sisteminin tek bir mod üzerine bu oranda yoğunlaşması modlar arasında uygun bir denge olmadığını bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bu durum; taşıma maliyetlerinin ürün maliyetlerine olan olumsuz etkisi, yatırımların belli alanlara yoğunlaşması ve yoğun enerji maliyeti oluşturması gibi makro düzeyde ülke ekonomisine verdiği zararların

yanı sıra, diğer taşıma modlarına yapılacak yeni yatırımları olumsuz etkilerken çevre ve insan sağlığını da tehdit eder düzeye ulaşmıştır.

Bakanlığımızın yeniden yapılandırılmasını düzenleyen 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, tüm ulaşım modlarındaki tehlikeli madde taşımacılığı ve kombine taşımacılık ile ilgili düzenlemelerin tek bir Genel Müdürlük altında birleştirilmesi amacıyla Bakanlığımızın ana hizmet birimlerinden biri olarak Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Daha önce, ulaştırma modlarına (karayolu, denizyolu, demiryolu ve havayolu) göre ayrı Genel Müdürlükler uhdesinde yürütülen, tehlikeli madde taşımacılığına yönelik düzenleme ve denetimlerle ilgili iş ve işlemler, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla tek bir çatı altında toplanmıştır. Böylelikle tehlikeli mal taşımacılığının, ilgili uluslararası sözleşme ve standartlara uygun olarak ve modlar arası uyumu sağlayacak şekilde; ekonomik, seri, güvenli, çevreye kötü etkisi en az, serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında yapılmasını sağlamaya yönelik iş ve işlemlerin tek bir Genel Müdürlük uhdesinde yürütülmesi sağlanmıştır.

Bakanlığımız, tüm modlarda tehlikeli madde taşımacılığını düzenleyen uluslararası sözleşmelere taraf olma sürecini tamamlamış olup, yurtiçi tehlikeli madde taşımacılığının, emniyetli ve güvenli bir şekilde yapılması için uluslararası sözleşmelerde belirlenen normlara göre gerekli yasal altyapıyı oluşturma çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmektedir.

PROJE VE FAALİYETLER

Tehlikeli Mal Taşımacılığı

Tehlikeli Yüklerin Karayoluyla Taşınması

Bakanlığımızın, taşımacılıkla ilgili tüm uluslararası sözleşmelere veya konvansiyonlara taraf olma politikası ve sektörden gelen talepler dikkate alınarak; 2003 yılında, Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)'ye taraf olma süreci başlatılmıştır.

30.11.2005 tarihli ve 5434 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan "Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması" 02/07/2010 tarihli ve 27629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 2010/547 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 22/03/2010 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir.

ADR Anlaşmasını tadil eden [Madde 1 (a), Madde 14 (1) ve Madde 14 (3) (b)'de yapılan değişiklikler] 1993 Değişiklik Protokolü, Kasım 2010'da onaylanmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne gönderilmiştir. Onay süreci devam etmektedir.

ADR Anlaşması'nın uygulanması çerçevesinde hazırlanan ilk **"Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik"** 31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Ancak, Yönetmelik; gerek ADR'ye taraf olma sürecinin tamamlanamaması ve gerekse kamu kurumları ve özel sektörün süreç için hazır olmamaları nedeniyle, gerekli hazırlıkların yapılarak eksikliklerin tamamlanabilmesi için 01.01.2011 tarihinden itibaren kademeli olarak yürürlüğe konulabilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik, iki yılda bir değişen ADR'nin Teknik Ekleri dikkate alınarak günün ihtiyaçlarına göre revize edilmiş olup, 01.01.2014 tarihinde yürürlüğe girmek üzere 24.10.2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve 27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmi Gazete'de de Yönetmelik revizyonu yayımlanmıştır.

Uluslararası anlaşma ve sözleşmeler gereği, tehlikeli madde taşımacılığında kullanılacak her türlü tank, ambalaj ve kapların yetkili otorite tarafından test edilip, Birleşmiş Milletler Numarası (UN No) verilmesi ve tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınmasında kullanılacak taşıtların da ADR Uygunluk Belgesine sahip olmaları gerekmektedir.

Tehlikeli yüklerin taşınmasında kullanılan "Ambalajlar, Paket, Dökme Konteynerler ve Tankların" test ve sertifikalandırılması ile üretilen yeni araçlara ilk muayenede ADR Uygunluk Belgesi verilmesine ilişkin Bakanlığımız ile Türk Standartları Enstitüsü arasında 06.03.2013 tarihinde yapılan Protokol ile TSE yetkilendirilmiştir.

Ayrıca, taraf olduğumuz uluslararası anlaşma ve sözleşmelerde zikredilen, taşınabilir basınçlı kaplar, tank konteynerler ile CSC konvansiyonu kapsamındaki konteynerlerin test, muayene ve belgelendirme işlemlerini Bakanlığımız adına yapmaları için 01 Ocak 2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Aralık 2013 sonu itibariyle Türk Loydu Vakfı İktisadi İşletmesi de yetkilendirilmiştir. Yapılan yetkilendirme kapsamında, Türk Loydu tarafından gerekli idari ve teknik altyapının kurulması çalışmaları devam etmektedir.

Böylece, oluşturulan fiziki, teknik ve beşeri kapasite ile 1 Temmuz 2013 tarihinden itibaren belgelendirme işlemleri artık Türkiye'de yapılmakta ve bu tür tank ve ambalaj ürünlerini üreten firmalarımız onay ve sertifikalandırma işlemlerini yaptırmak için yurt dışındaki onay kuruluşlarına yüksek ücretler ödemek zorunda kalmamaktadırlar.

Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi

"Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge" 10.04.2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında faaliyette bulunan işletmelerin, 30 Haziran 2015 tarihinden itibaren, Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı istihdam etmesi veya Güvenlik Danışmanından hizmet alması zorunlu hale getirilmiştir. Bu hususu düzenlemek üzere hazırlanan Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Hakkında Tebliğ 22.05.2014 tarihli ve 29007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Öte yandan, Hollanda Çevre ve Altyapı Bakanlığı ile birlikte yürütülen bir proje kapsamında; 2014 Mart ayı içerisinde Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Eğiticilerinin Eğitimi Programı düzenlenmiş ve bu kapsamda eğitilen 18 kişi Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı (TMGD) eğitimi vermek üzere yetkilendirilmiştir. Tebliğ kapsamında, Eylül 2014 itibariyle Bakanlığımız tarafından 15 eğitim kuruluşu TMGD eğitimi vermek üzere yetkilendirilmiştir. TMGD ve TMGD Eğiticisi sınavı ülkemizde ilk defa 04.08.2014 tarihinde yapılmıştır. 2014 yılı sonuna kadar 2 adet daha TMGD ve TMGD Eğiticisi sınavı yapılacaktır.

17.06.2010 tarihinde yürürlüğü giren "Karayoluyla Tehlikeli Madde Taşıyan Araç Şoförlerine Yönelik Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönergesi" Bakanlığımızca revize edilerek 19.06.2013 tarihinde yayımlanmıştır. Bu kapsamda tehlikeli madde taşıyan araç şoförlerine yönelik eğitim verecek kurumlar Bakanlığımızca yetkilendirilmektedir. Yetkilendirilen eğitim kurumlarında eğitimini başarıyla tamamlayan sürücülere, yılda 6 kez yapılan sınavda, başarılı olmaları halinde Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi (SRC 5) verilmektedir.

Tehlikeli maddelerin karayoluyla taşımacılığı kapsamında; sürücülere yönelik eğitim vermek üzere Eylül 2014 itibariyle 59 eğitim kuruluşu yetkilendirilmiştir. Yetkilendirilen bu eğitim kuruluşlarında bu güne kadar;

- 39.384 kişi eğitim almış,
- 22.441 kişi sınava katılmış,
- 18.890 kişiye Tehlikeli Madde Taşımacılığı Sürücü Eğitim Belgesi (SRC 5) verilmiştir.

2013 yılı içerisinde, yetkilendirilen eğitim kuruluşlarındaki eğitici ihtiyacını karşılamak üzere iki farklı zamanda, yabancı eğiticilerin de katılımıyla yapılan Eğiticilerin Eğitimi Programları neticesinde 90 kişi (ADR Temel Eğitimi ve Tanker Eğitimi vermek üzere) eğitici olarak yetkilendirilmiştir. Ayrıca, Sınıf 1 (Patlayıcı) ve Sınıf 7 (Radyoaktif) madde taşımacılığı için bir adet Eğiticilerin Eğitimi Programı düzenlenmiş olup, eğitim sonunda 37 kişi eğitici olarak yetkilendirilmiştir.

Böylece, yetkilendirilmiş eğitici olmadığından tehlikeli madde taşımacılığı yapan sürücülere verilemeyen; Tanker Eğitimi, Sınıf 1 ve Sınıf 7 Eğitimleri de verilmeye başlanmıştır. Düzenlenen bu Eğiticilerin Eğitimi Programlarıyla, hem mevcut Eğitim Merkezlerinin eğitici ihtiyacı karşılanmış,

hem de yeni Eğitim Merkezlerinin açılmasına dolayısıyla ülke geneline yaygınlaştırılmasına imkan sağlanmıştır.

Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde Bakanlığımız ile Polonya-Litvanya ortaklığı ile yürütülmekte olan "Tehlikeli Mal Taşımacılığı Konusunda Destek" isimli Avrupa Birliği (AB) Eşleştirme projesi 27/05/2014 tarihinde başlamış olup, proje faaliyetleri halen devam etmektedir. Proje 18 ay sürecek olup, 27 Kasım 2015 tarihinde sonlandırılması planlanmaktadır.

Proje kapsamında;

- Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğünün teknik ve idari kapasitesinin güçlendirilmesi,
- Ulusal mevzuat ile AB mevzuatının karşılaştırılması ve bir ihtiyaç analiz raporunun hazırlanması,
- Politika oluşturma, uygulama, denetim ve izleme konularında personelin eğitilmesi,
- Teknik muayene, onay, test, sertifikalandırma, eğitim ve sınav uygulamaları konusunda idari ve teknik kapasitenin arttırılması,
- Yol kenarı denetimleriyle ilgili taslak bir mevzuat hazırlanması

konularında çalışmalar yapılmaktadır.

Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin deniz yoluyla taşınmasında uyulacak uluslararası kurallar; ülkemizin de taraf olduğu Uluslararası Denizcilik Örgütü'nün (IMO) Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 74) ve Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme (MARPOL73/78) hükümleri ile düzenlenmektedir.

Bu iki ana sözleşmenin uygulanmasında kolaylık sağlamak amacıyla;

- IMDG Kod- Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod,
- IMSBC Kod- Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu,
- INF Kod- Radyoaktif Nükleer Yakıt, Yüksek Seviye Radyoaktif Atık ve Plütonyumun Gemilerde Varillerle Güvenli Taşınmasına İlişkin Kod,
- IBC Kod- Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod,
- IGC Kod- Dökme Halde Sıvılaşmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod ve
- CSS Kod- Yüklerin İstiflenmesi ve Bağlanması Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodu

IMO tarafından hazırlanarak üye ülkelerce uygulanması zorunlu hale getirilmiştir.

Tehlikeli yüklerin denizyoluyla taşınması kapsamında, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO)'nün alt komitelerinden; Konteynerlerin ve Yüklerin Taşınması Alt Komitesi (CCC Alt Komitesi) ile Kirliliği Önleme ve Müdahale Alt Komitesine (PPR Alt Komitesi) ve bu komitelerin yazım ve teknik grup toplantılarına ve çalışmalarına etkin olarak katılım sağlanmaktadır.

Uluslararası Denizcilik Örgütü tarafından, Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS)'ın Tehlikeli Yüklerin Taşınması başlıklı 7 nci Bölümü kapsamında, Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod (IMDG Kod) hazırlanmıştır. IMDG Kod'da yer alan eğitim hükmü; tehlikeli maddelerle ilgili faaliyetlerde görev alan kıyı tesisi personeli için zorunludur. IMDG Kod eğitimlerinin ülkemizde uygulanmasındaki usul ve esasları belirlemek ama-

cıyla 04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı Resmi Gazete'de "Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği" yayımlanmıştır.

Anılan Yönetmelik, 11.02.2012 tarihli ve 28201 sayılı Resmi Gazete'de sadece yürürlük tarihi değiştirilmek suretiyle revize edilmiştir. Yönetmelik kapsamında, eğiticilerin eğitimi seminerleri Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından, liman ve kıyı tesisleri personeli eğitimleri ise Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğünden yetki alan kuruluşlarca düzenlenmektedir. IMDG Kod kapsamında; 5 kuruluş genel eğitim, 13 liman işletici kuruluş ise sadece kendi personeline eğitim vermek üzere toplam 18 kuruluş Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü adına yetkilendirilmiştir.

Bu kuruluşlar tarafından, IMDG Kod kapsamında faaliyetlerde bulunan yaklaşık 13.350 kişiye eğitim verilmiştir. Ayrıca, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından üç ayrı dönemde düzenlenen eğiticilerin eğitimi seminerlerinde başarılı olan 115 kişiye Eğitici Belgesi düzenlenmiştir.

Tehlikeli yüklerin denizyoluyla emniyetli taşınmasına yönelik; IMO enstrümanlarından doğan zorunlu hükümlerin ve ülkemiz menfaatleri doğrultusunda, faydalı görülen IMO tavsiye kararlarının uygulanmasını kolaylaştırmak, sektöre yol göstermek ve uyumu pekiştirmek amacıyla 36 adet Bakanlık Uygulama Talimatı 2013-2014 yılları içerisinde yayımlanmıştır. Sözkonusu Uygulama Talimatları "http://imo.udhb.gov.tr/TR/tlmt.aspx" ve "www.tmkt.gov.tr" internet adresinden erişime sunulmuştur.

Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından, konteynerlerin elleçlenmesi, istifi ve taşınması sırasında can ve mal güvenliğini sağlamak, konteyner taşımacılığını kolaylaştırmak, konteynerlerin kontrol ve muayene esaslarını belirlemek, yapısal ve operasyonel gereklilikleri ile emniyete ve güvenliğe yönelik hususları düzenlemek amacıyla Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme (CSC Sözleşmesi) 1972 yılında kabul edilerek 6 Eylül 1977 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun, 31.01.2013 tarihli ve 28545 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, ülkemizin CSC Sözleşmesine taraf olma süreci 8 Ağustos 2014 tarihinde tamamlanmıştır. Bu kapsamda, CSC Sözleşmesinin ülkemizde uygulanmasına yönelik olarak, liman başkanlıkları, konteyner üreticileri, konteyner sahipleri, konteyner taşıyan gemilerin kaptanları ile bu gemilere hizmet veren terminal operatörleri, klas kuruluşları ve diğer ilgililere, faaliyetlerinde yol göstermek ve uyumu pekiştirmek amacıyla hazırlanan 2014/270 sayılı Uygulama Talimatı 22.08.2014 tarihinde yayımlanmıştır.

Denizyoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin ekonomik, seri, güvenli, kaliteli, çevreye olumsuz etkisi en az ve diğer taşımacılık faaliyetleri ile uyumlu şekilde yapılmasını sağlamaya yönelik olarak, "Tehlikeli Yüklerin Denizyoluyla Taşınmasıyla İlgili Yönetmelik Taslağı" çalışmaları devam etmektedir.

Tehlikeli maddelerin, insan sağlığına, diğer canlı varlıklara ve çevreye zarar vermeden, emniyetli, güvenli ve düzenli bir şekilde depolanmasını sağlamak, tehlikeli mal taşımacılığı faaliyetinde kullanılan terminal, depolama tesisi ile benzeri yapıların asgari nitelikleri ve bu faaliyetlerde yer alan işletmecilerin hak, sorumluluk, yükümlülük ve çalışma koşullarına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla

hazırlanan "Tehlikeli Mal Taşımacılığı Alanında Kullanılan Terminal, Depolama Tesisi İle Benzeri Yapıların Asgari Nitelikleri Hakkında Yönetmelik Taslağı"na ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Denizyoluyla taşınan tehlikeli yükler kapsamında, AB müktesebatına ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak Türkiye'deki denizyoluyla yapılan tehlikeli yük taşımacılığı emniyetini geliştirmek amacıyla 1.100.000 Avro bütçeli (AB Katkısı 1.045.000 €) "Türk Limanlarında ve Kıyı Tesislerinde Tehlikeli Yüklerin Elleçlenmesine Yönelik Deniz Emniyetinin Artırılması" AB Eşleştirme Projesi, AB Komisyonu tarafından onaylanarak üye ülke tekliflerine açılmıştır. Projenin, 2015 yılı ilk çeyreğinde başlatılması planlanmaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımız ile Hollanda Çevre ve Altyapı Bakanlığı arasında işbirliğinin geliştirilmesi çerçevesinde, ülkemizde IMDG kod yüklerinin paketlenmesi, elleçlenmesi ve taşınmasında AB müktesebatının uygulanması ve denizcilik idaresinin kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik, Hollanda Hükümeti G2G Projeleri Bütçesi kapsamında, 190.000 Avro bütçeli "Türk Limanlarında IMDG Kod Yüklerin Taşınması ve Depolanmasına Destek Projesi" 2011 yılında başlamış ve 2014 Haziran ayı itibarı ile tamamlanmıştır.

Proje kapsamında;

- Türk Limanlarının Sınıflandırılması/Yüklerin Takibi İçin En İyi Metodun Belirlenmesine Yönelik Analiz Raporu,
- Ülkemizdeki IMDG Kod uygulamalarına ilişkin ilgili tüm kurum/kuruluşların katılım sağladığı çalışma toplantıları düzenlenerek "Boşluk ve İhtiyaç Değerlendirmesi Raporu" ve bu rapora istinaden tehlikeli yüklerin taşınması ve depolanması hakkında orta/uzun dönem eylem planı,
- Limanlarımızı ziyaret eden gemilerin denetlenmesinde kullanılacak "Denetim Rehberi"

hazırlanmıştır.

- Rotterdam Denizcilik ve Taşımacılık Üniversitesinin katkıları ile "Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Eğiticileri Eğitimi" 17-28 Mart 2014 tarihleri arasında Ankara'da yapılmış, eğitime katılım sağlayan 23 kişi Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı Eğitici Belgesi almaya hak kazanmıştır.

Bakanlığımız, Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu'nun (IAEA) radyoaktif maddelerin taşınması hususunda ülkemizdeki iki irtibat kurumundan birisidir. Bakanlığımızca, Akdeniz bölgesinde radyoaktif maddelerin taşınmasına yönelik mevzuat çalışmaları IAEA nezdinde sürdürülmektedir. Bu kapsamda, IAEA koordinatörlüğünde, Akdeniz ülkeleri ile birlikte radyoaktif maddelerin daha emniyetli taşınması amacıyla "Akdeniz Ağı Projesi" yürütülmektedir.

Tehlikeli mal taşımacılığına ilişkin faaliyetlerde bulunan kurum ve kuruluşların, uluslararası mevzuata ve ulusal politikalara uygun olarak düzenlemelerini oluşturması ve sorumluluklarını yerine getirmesi amacıyla, 2013 yılında yapılan Denizcilik Koordinasyon Komisyonu (DKK) toplantısında kurulmasına karar verilen Tehlikeli Mal Taşımacılığı Komitesi (TMTK), Bakanlığımız koordinesinde ilgili kurum/kuruluşların katılımıyla çalışmalarını sürdürmektedir. Komite, 1 inci çalışma toplantısını 31 Ekim 2013 tarihinde, 2 inci çalışma toplantısını 26 Kasım 2013 tarihinde ve 3 üncü çalışma toplantısını ise 14 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirmiş olup, sonuç raporlarını DKK sekreteryasına sunmuştur.

Tehlikeli Yüklerin Demiryoluyla Taşınması

Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütüne (OTIF) üye olan devletler arasında imzalanan sözleşmelerden biri de, 09.05.1980'de parafe edilen ve 01.06.1985'de tarihinde yürürlüğe giren "Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme"dir (COTIF). Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik (RID), Uluslararası Demiryolları Taşımacılı-

ğına İlişkin Sözleşmesi'nin (COTIF) C ana ekidir. Ülkemiz, 01.06.1985 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 85/9458 sayılı Kanunla COTIF'e taraf olmuştur.

Bu Sözleşmeye (COTIF) göre, OTIF'in temel amacı; taraf ülkeler arasında uluslararası mal, yolcu ve bagaj taşımacılığına ilişkin tek tip bir hukuk sistemi oluşturmaya yönelik çalışmaları yapmaktır. Bu sistemin, karayolu, deniz ve içsuyolları taşımacılığında da uygulanabilir hale getirilmesi de OTIF'in amaçları arasında yer almaktadır. Ayrıca, tehlikeli maddelerin demiryolu ile taşınmasında uygulanacak kuralların tespiti de örgütün görevleri arasında bulunmaktadır.

Ülkemizde yurt içinde ve uluslararası alanda; can, mal, sağlık, işçi ve çevre güvenliği sağlanarak tehlikeli maddelerin emniyetli bir şekilde yüklenmesi, boşaltılması, depolanması ve demiryoluyla taşınmasına ilişkin usul ve esaslar kapsamında, gerekli önlemleri belirlemek amacıyla; Tehlikeli Maddelerin Demiryolu İle Taşınması Yüklenmesi, Boşaltılması ve Depolanmasına Ait 505 Numaralı Emir TCDD tarafından 01.06.2012 tarihinde uygulamaya konulmuştur. Bu genel emir, RID ve konuyla ilgili diğer uluslararası anlaşma hükümleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Ülkemizde gerek ulusal ve gerekse uluslararası demiryoluyla tehlikeli malların taşımacılığı bu mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. 655 sayılı KHK çerçevesinde; Demiryolu Serbestleştirme Kanunu gereğince üçüncü şahısların da demiryolu taşımacılığı yapacakları dikkate alınarak, mevcut 505 nolu Genel Emir'in de yerine geçebilecek, "Tehlikeli Malların Demiryoluyla Taşınmasına İlişkin Yönetmelik" çalışması başlatılmış olup, 2015 yılı içerisinde yayımlanması planlanmaktadır.

Tehlikeli Yüklerin Havayoluyla Taşınması

Tehlikeli yüklerin havayoluyla ulusal ve uluslararası taşımacılığında; Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu (ICAO) tarafından geliştirilen ve uygulanan "Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar (ICAO-TI)" ile Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği (IATA) tarafından yürütülen "Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler (DGR)" hükümleri uygulanmaktadır. Ülkemizde havayoluyla tehlikeli yük taşımaları ile ilgili eğitimler; ICAO tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde, IATA tarafından sertifikalandırımış olan ve ulusal eğitim mevzuatımız doğrultusunda yetkilendirilmiş eğitim kuruluşlarınca verilmektedir. Bu kapsamda 5 eğitim kuruluşu ile hizmet içi

eğitim vermek üzere 12 Sivil Havacılık Kuruluşu yetkilendirilmiştir. Bu eğitim kuruluşlarında bugüne kadar, havalimanlarında tehlikeli yüklerle uğraşan 24.393 kişiye eğitim verilmiştir.

Söz konusu eğitim kuruluşları ve sivil havacılık işletmeleri ile buralarda görev alacak eğiticilerin yetkilendirilmesi, kuruluş ve işletmelere ait eğitim merkezlerinde icra edilecek eğitim programlarının içeriği ile bunların denetlenmesine ilişkin usul ve esasların belirlendiği Yönerge, 26 Aralık 2013 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Tehlikeli Yüklerin Havayoluyla Taşınmasıyla İlgili Yönetmelik Taslağı üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

KOMBİNE TAŞIMACILIK

655 sayılı KHK gereğince kurulan, Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü'nün teşkilatlanma sürecinin tamamlanmasını müteakip, ulaştırma modları arasında bütünleşme ve tüm ulaşım modları arasında dengeli bir dağılım sağlayacak, modlar arasında sağlıklı bir rekabet ortamını oluşturacak, insan ve çevre sağlığını koruyacak, enerji ve zaman tasarrufu sağlayacak ve kombine taşımacılık hizmetini sunan ve faydalananlarla, bu konuda yatırım yapacakları teşvik edecek şekilde, kombine taşımacılık faaliyetlerinin gelişimi için gerekli çalışmalara başlanmıştır.

2008 yılında yayımlanan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" kapsamında, Bakanlığımızca taahhüt edilen 54 adet ikincil düzenlemeden birisi de "Kombine Mal Taşımacılığı Yönetmeliği"dir. Söz konusu Yönetmelik ile karayollarında mevcut ağır trafik yükünün diğer ulaştırma modlarına kaydırılarak, kazaların önlenmesi, enerji tasarrufunun sağlanması, çevre kirliliğinin azaltılması, kara, deniz ve demiryolunda yapılan taşımacılıkta, taşıyanların, her türlü aracın, operatör ve sürücülerin, sorumluluk, yükümlülük ve eğitimleri düzenlenecektir.

AB Eşleştirme Projesi:

Türkiye – AB Mali İşbirliği kapsamında; 2012-2013 yıllarında, Türkiye'de Intermodal Taşımacılığın Güçlendirilmesi AB Eşleştirme Projesi gerçekleştirilmiştir. İspanya ile ortaklaşa yürütülen 1 milyon Avro bütçeli Proje 22 Kasım 2013 tarihinde tamamlanmıştır.

Proje kapsamında;

- Kombine Yük Taşımacılığı Yönetmeliği Taslağı oluşturulmuştur.
- Ulusal Kombine Taşımacılık Strateji Belgesi Taslağı hazırlanmıştır.
- İdari kapasitenin güçlendirilmesi için, kombine taşımacılık konusunda, kamu ve özel sektörden yaklaşık 350 kişi eğitilmiştir.

İlgili kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla halen müzakere edilen **Kombine Yük Taşımacılığı Yönetmeliği'**nin 2014 yılı sonuna kadar yayımlanması hedeflenmektedir.

Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı (SOPT):

Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde, 2014-2020 yıllarını içeren Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA-II) kapsamında Avrupa Birliği, Sürdürülebilir/Güvenli Taşımacılık Eylem Alanı'nda Intermodal/kombine taşımacılığın geliştirilmesi konusunu öncelikli beş alandan biri olarak belirlemiştir (Diğer alanlar: Güvenli taşımacılık, demiryolu modernizasyonu, iklim değişikliği, kent-içi taşımacılık). AB yetkilileri, kombine taşımacılık alanında küçük ve orta-ölçekli altyapı projelerini IPA II fonu altından finanse etmek yönünde iradeleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda, yaklaşık 50 milyon Avro düzeyinde bir fonun bu altyapı projelerine aktarılacağı tahmin edilmektedir. Bu doğrultuda, Bakanlığımız öncülüğünde ve koordinatörlüğünde iki adet altyapı projesi (kombine yük terminali ve demiryolu bağlantı hattı) oluşturulmuş ve bu projeler Sektörel Operasyonel Program metnine dahil edilmiştir. Bu projelerin hayata geçirilmesi amacıyla teknik destek programlarından yararlanmaya dönük çalışmalar devam etmektedir.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Uluslararası taşımacılığın ve ticaretin geliştirilmesi için, başta komşu ülkeler olmak üzere ticari münasebetlerimizin ileri düzeyde olduğu ülkelerle kombine taşımacılık anlaşmaları akdetmek ve karayolu-denizyolu (Ro-Ro, Deniz Otoyolları), karayolu-demiryolu (Ro-La) intermodal taşımacılık hatları/zinciri oluşturmak için çalışmalar başlatılmıştır.

Bugüne kadar iki Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

- Türkiye ile Azerbaycan Arasında Kombine Taşımacılığın Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı (MOU), 11 Eylül 2012
- Türkiye ile Mısır Arasında İntermodal Taşımacılığın Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptı (MOU), 17 Kasım 2012

Bu çalışmalar neticesinde, Azerbaycan ile 13 Kasım 2013 tarihinde ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması imzalanmıştır. Benzer bir ikili anlaşma, Gürcistan ve Türkmenistan makamlarına da önerilmiş olup, söz konusu ülkelerle anlaşma müzakereleri teknik komiteler üzerinden yapılacaktır. Bulgaristan ve Macaristan ile ikili Kombine Taşımacılık Anlaşması taslakları hazırlanmış olup, özellikle Avrupa, Orta Asya ve Orta Doğu'ya yapılan ticarette intermodal taşımacılık olanaklarının geliştirilmesi için bu bölgelerde yer alan diğer ülkelerle ikili ve çok-taraflı anlaşma imzalamaya dönük hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Türk Konseyi (Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan) bünyesinde Türkiye-Azerbaycan Kombine Taşımacılık Anlaşması'nın revize edilerek çok-taraflı hale getirilmesi ve bölgede intermodal taşımacılığın geliştirilmesi amacıyla Konsey Sekretaryasının eşgüdümünde, üye ülkeler tarafından imzalanma çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlığımız, başta BM/AEK olmak üzere uluslararası ve bölgesel organizasyonlar bünyesinde, kombine taşımacılığın geliştirilmesine ilişkin yürütülen çalışmalara aktif olarak katılmaktadır. 21-22 Ekim 2013 tarihinde Cenevre'de yapılan BM/AEK Intermodal ve Lojisitik Çalışma Grubu toplantısının 56 ncı oturumunda, Bakanlığımız kapsamlı bir ülke raporu sunmuştur. Söz konusu toplantıda, Bakanlığımız, 2014-2015 yılları için BM/AEK Intermodal ve Lojistik Çalışma Grubu Başkanlığına seçilmiştir.

İslam İşbirliği Teşkilatı-Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK), Ulaştırma Çalışma Grubu'nun ana temasını 2013-2014 yılları için, "İslam İşbirliği Teşkilatı Ülkeleri Arasında Çok-Modlu Yük Taşımacılığın Geliştirilmesi" olarak belirlemiştir. Bakanlığımız; Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen çalışmalara aktif katkı sağlayarak, yapılan iki toplantıda Türkiye'nin intermodal taşımacılık olanaklarını ve çözüm önerilerini ortaya koyan iki sunum gerçekleştirmiştir. Ülke raporu sunulmuş ve son toplantıda Ulaştırma Çalışma Grubu'nun başkanlığı yürütülmüştür.

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

- SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER
- POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
- PROJE VE FAALİYETLER
- ULUSLARARASI İLİŞKİLER
- İŞLETME FAALİYETLERİ

Bilgi, tarihin her döneminde toplumsal gelişim ve refahın sağlanmasındaki önemini korumuş, bilgiyi üretebilen ve etkin bir şekilde kullanabilen toplumlar, her zaman diğerlerinden daha yüksek bir refah seviyesine erişebilmiştir. Bunun için de toplumların bilgi üretme kabiliyetlerinin geliştirilmesi, üretilen ve elde edilebilen bilgilerin toplumsal refahın artırılması hedefi doğrultusunda en etkin bir şekilde kullanılabilmesi, toplumların geleceği açısından hayati önem taşımaktadır.

Sektördeki gelişmeler, gerek sektöre yönelik görev icra eden kamu kurum ve kuruluşlarının gerekse bahse konu sektörlerde faaliyet gösteren işletmeci, hizmet sağlayıcı, sivil toplum kuruluşları gibi paydaşların, oluşabilecek fırsatları ve tehditleri önceden tespit ederek bu gelişmelerin ruhuna uygun niteliklere sahip olmalarını ve gelişmelere uyum sağlamalarını zorunlu hale getirmektedir.

Bu gelişmelerin bilinciyle, Bakanlığımız ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarımız tarafından bir bütün olarak, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü ile posta sektörlerine yönelik önemli sorunları çözebilmek, ayrıca sektörün gelişimine katkıda bulunabilmek amacıyla gerekli yasal ve idari tedbirler alınmaktadır.

2003 yılından günümüze kadar, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörü ile posta sektörünün serbestleştirilmesi ve bu sektörlerde tam rekabet ortamının sağlanmasına yönelik pek çok düzenleme ve denetleme faaliyeti yürütülmüş olup, ihtiyaçlar çerçevesinde de yürütülmeye devam edilmektedir. Bu kapsamda, elektronik haberleşme sektöründe düzenleme ve denetleme görevlerini yürütmek üzere, 2000 yılında kurulan Telekomünikasyon Kurumu; 2008 yılında çıkarılan Elektronik Haberleşme Kanunu (EHK) ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Yine, iletişim pazarının önemli bir öğesi olarak kabul edilen posta hizmetleri de bilişim sektöründe yaşanan gelişmelere paralel olarak hızlı bir değişim ve gelişim süreci içine girmiştir. Bu gelişmelere ayak uydurabilmek amacıyla 23 Mayıs 2013 tarihinde çıkarılan Posta Hizmetleri Kanunu ile posta sektörünün de rekabete açılmasını teminen yasal mevzuat oluşturulmuş ve 2014 yılı içerisinde posta sektörünün serbestleştirilmesine yönelik ikincil mevzuat hazırlanmıştır.

Önümüzdeki dönemde ise, bugüne kadar olduğu gibi, daima insanı esas alan, vatandaşına değer veren bir anlayışla ve "Yeni Türkiye"nin ruhuna uygun olarak;

- Bilgi ve iletişim teknolojileri alanında nitelikli insan kaynağının artırılması ve toplumun her kesiminin bilgi üretebilmesi ve etkin olarak kullanabilmesi için gerekli tedbirleri alarak,
- e-Dönüşüm Türkiye Projesi'nin gerçekleştirilmesine yönelik gerekli adımları atarak,
- Bilişim okuryazarlığının yaygınlaştırılması ve vatandaşlarımızın e- dönüşüme adapte olabilmeleri için ihtiyaç duyulan teşvikler dahil her türlü tedbiri alarak

çalışmalara devam edilecek ve bilgi toplumu olma hedefine doğru ilerlenecektir.

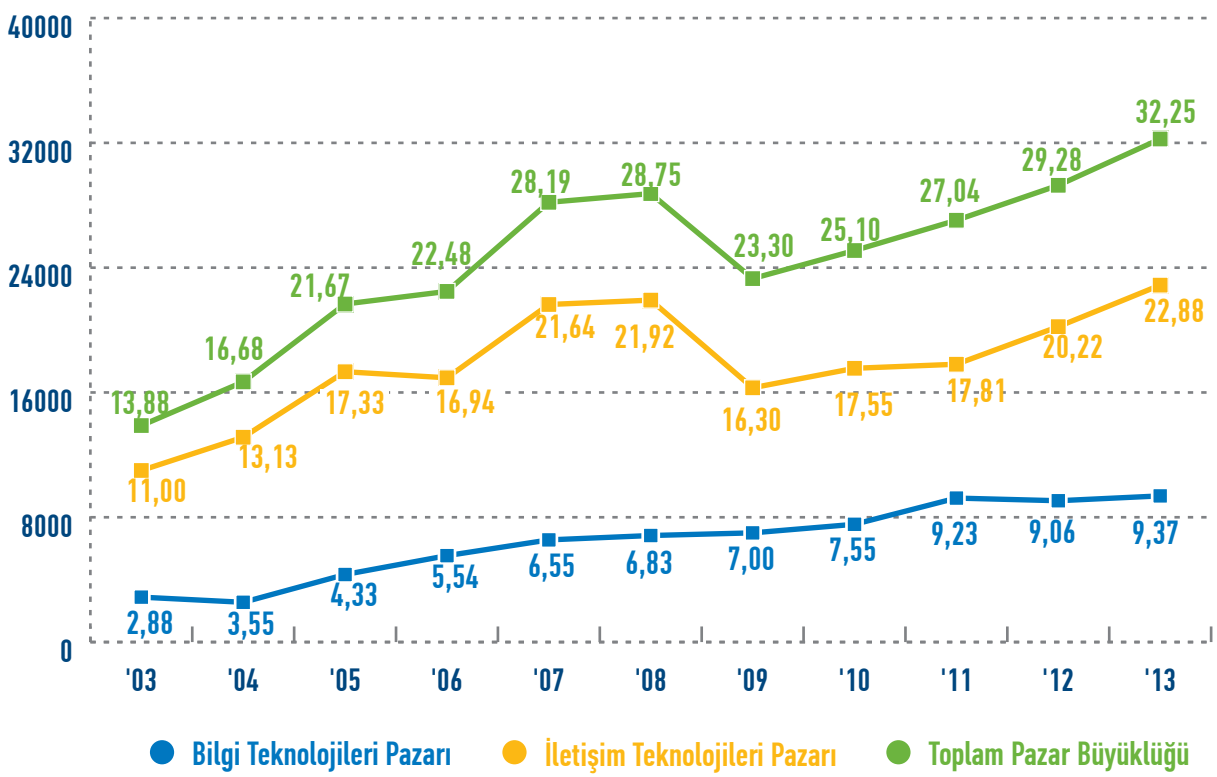

SEKTÖREL BÜYÜKLÜKLER

2003 yılından günümüze sektörün gelişimine yönelik düzenlemeler ve yapılan yatırımlarla bilişim otoyolları açılmıştır. Bilgi toplumu hedeflerine erişmek için yapılan çalışmaların sonuçlarından bazıları aşağıdaki temel göstergelerde de açıkça görülmektedir.

Bilişim Sektörü Büyüklüğü

E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri hariç 2003 yılında yaklaşık 13,88 milyar dolar olduğu tahmin edilen bilişim sektörü büyüklüğü, 2013 yılı sonunda yaklaşık 32,25 milyar dolara ulaşmıştır (Grafik 1).

Grafik 1. Bilişim Sektörü Büyüklüğü, Milyar Dolar

Bilişim Pazarı Büyüklüğü 2023 Hedefi: 160 milyar dolar.

2013 yılı sonu 32,25 milyar dolar olan bilişim sektörü büyüklüğü; e-ticaret ve çağrı merkezi hizmetlerinden elde edilen gelirler hariç olarak hesaplanmıştır. E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri gelirleri dahil toplam sektör büyüklüğü 40,78 milyar dolar civarındadır.

E-ticaret ve çağrı merkezi hizmetleri dahil sektörün toplam büyüklüğü ise 2013 yılı sonu itibarı ile 78,3 milyar TL olarak gerçekleşmiştir (Grafik 2).

Elektronik Haberleşme Sektöründe Yetkilendirme Sayısı

- 2003 yılında 126 adet,
- 2008 yılında Elektronik Haberleşme Kanunu'nun (EHK) yürürlüğe girmesi ile birlikte 259 adet,
- 2014 yılı Eylül ayında 1.077 adettir (Grafik 3).

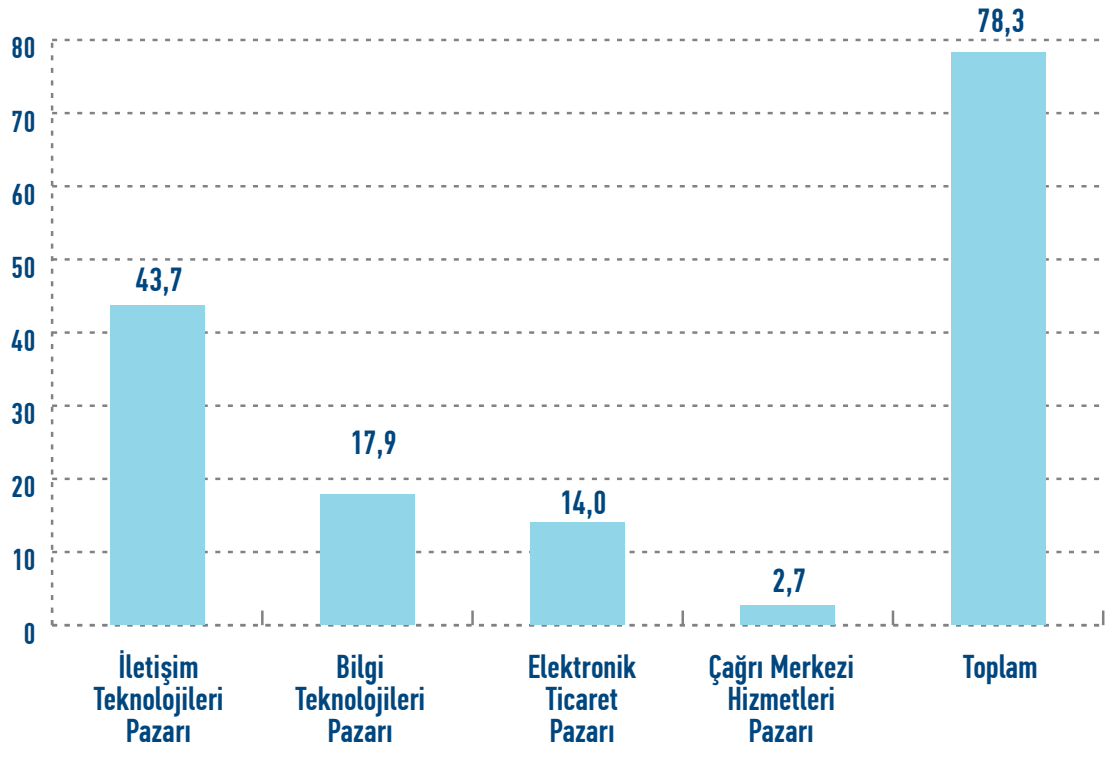
Görüldüğü gibi özellikle EHK'nın yürürlüğe girmesi ile yetkilendirmelerde çok hızlı bir artış gerçekleşmiştir. Bu da sektörün serbestleşmesi ve rekabet sürecinin hızlanması anlamına gelmektedir.

Elektronik Haberleşme Sektöründeki Toplam Yatırım

- 2003 yılında toplam 1,9 milyar TL,
- 2013 yılında toplam 5,5 milyar TL,
- 2003-2014 dönemi (2014 yılının ilk 6 ayı dahil) toplam 40 milyar TL'dir. Bu değer, 2013 yılı fiyatlarıyla hesaplanması durumunda toplam 54,2 milyar TL'ye tekabül etmektedir.[1]

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibarı ile sektördeki yatırımları Grafik 4'te ayrıntılı olarak görülebilmektedir. Buna göre, 2003 yılından 2013 yılı sonuna kadar işletmeciler tarafından 40 milyar TL yatırım yapılmıştır.

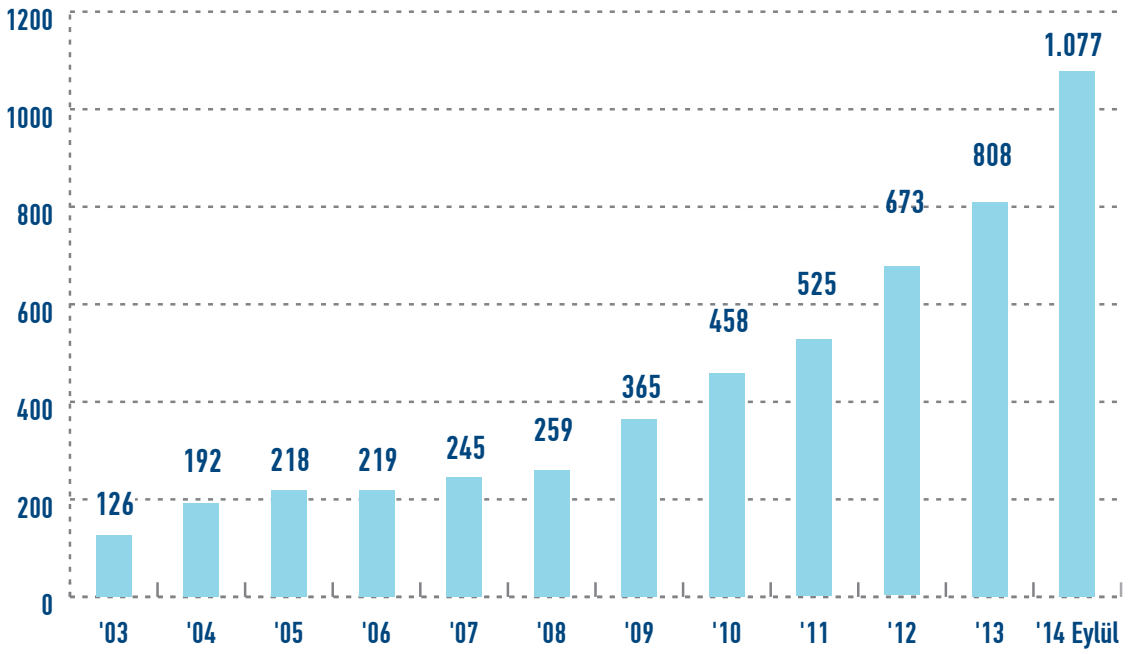
1 *TÜİK Tarafından yayımlanan TÜFE (2003=100) serisi esas alınmıştır.*

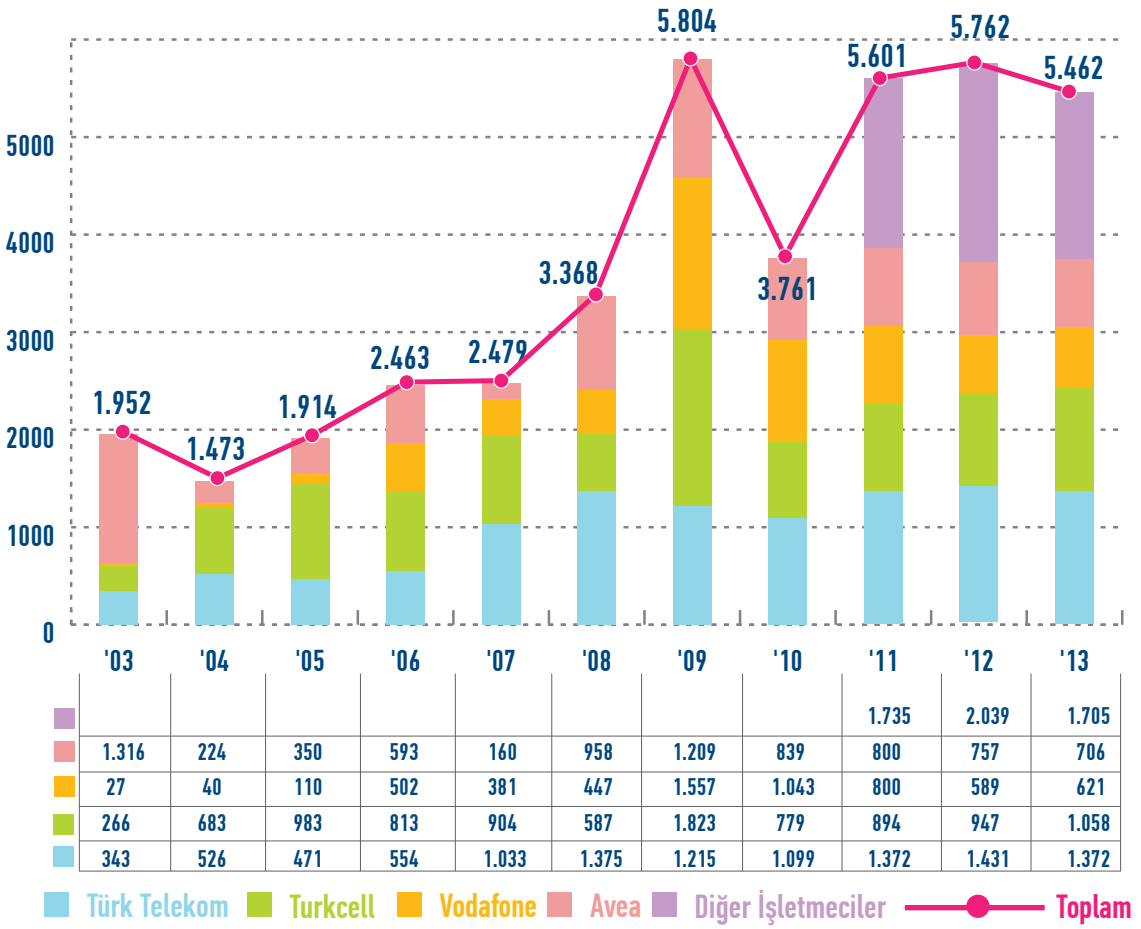
Grafik 2. Bilişim Sektörü Büyüklüğü, 2013, Milyar TL

(e-Ticaret ve Çağrı Merkezi Hizmetleri Dahil)

E-ticaret gelirleri TÜBİSAD (2014), Çağrı merkezi gelirleri ise, http://www.cagrimerkezleridernegi.org/ internet adresinde yer alan 1,43 Milyar $ değeri baz alınarak hesaplanmıştır.

Grafik 3. Yetkilendirme Sayısı (Adet) *(Kaynak: BTK)*

	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13
Diğer İşletmeciler									1.735	2.039	1.705
Avea	1.316	224	350	593	160	958	1.209	839	800	757	706
Vodafone	27	40	110	502	381	447	1.557	1.043	800	589	621
Turkcell	266	683	983	813	904	587	1.823	779	894	947	1.058
Türk Telekom	343	526	471	554	1.033	1.375	1.215	1.099	1.372	1.431	1.372

Grafik 4. İşletmecilerin Yatırım Miktarı (Milyon TL) *(Kaynak: BTK)*

Elektronik Haberleşme Sektöründen Elde Edilen Gelirler

- 2003 yılında 15 milyar TL,
- 2013 yılında 31,3 milyar TL'dir.

Elektronik haberleşme sektöründe faaliyet gösteren işletmecilerin yıllar itibariyle sektörden elde ettikleri gelirler Grafik 5'te ayrıntılı olarak gösterilmiştir.

Sabit Abone Sayısı

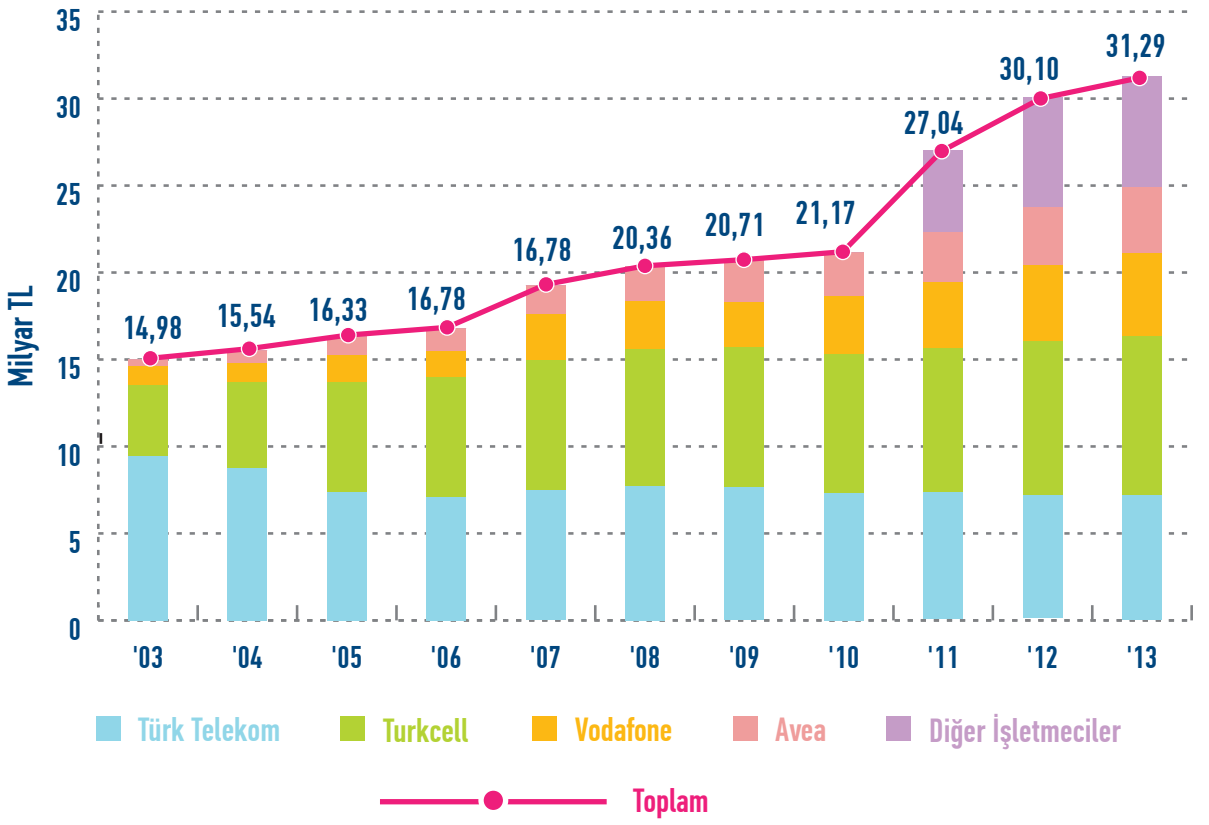
- 2003 yılında 18,9 milyon,
- 2014 yılı Eylül ayında yaklaşık 12,65 milyon,
- Sabit abone yaygınlık oranı %16,5'dir (Grafik 6).

Grafik 6'da da görüleceği gibi teknolojik gelişmeler, geniş-bant erişimin ve yakınsayan hizmetlerin artması ve mobil iletişimin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte sabit abone sayısı hem dünyada hem de ülkemizde azalmaya başlamıştır.

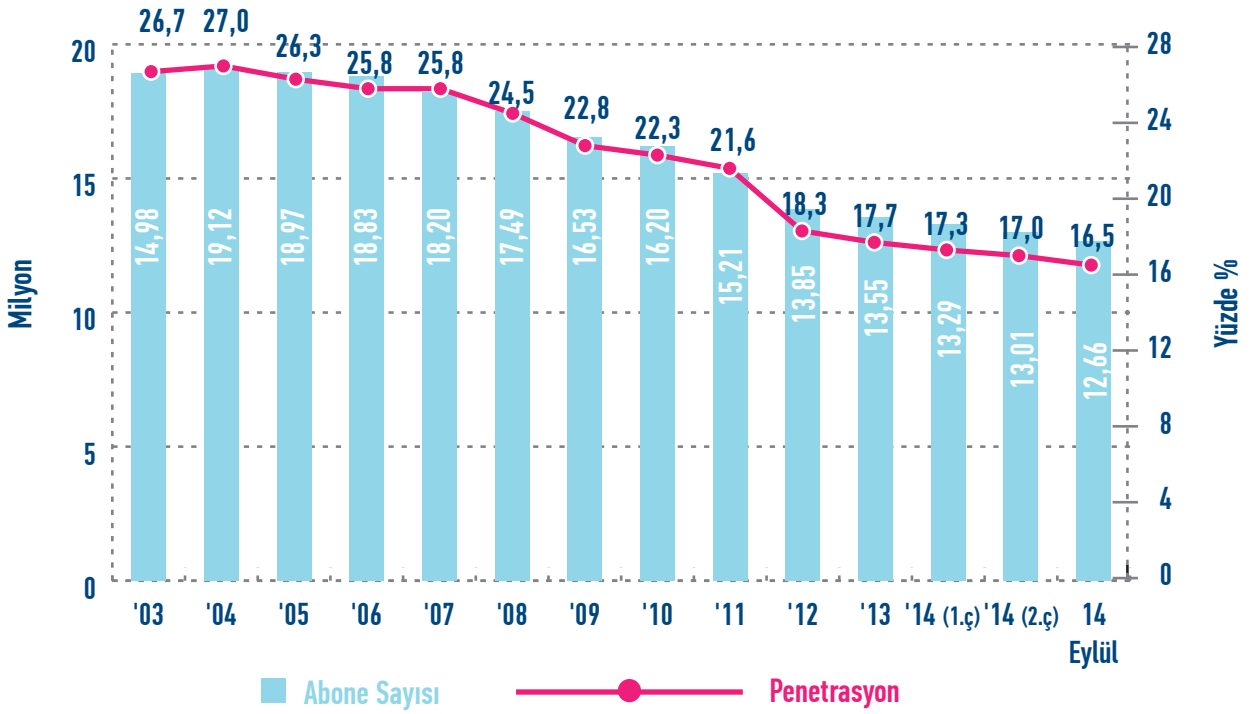
Mobil Abone Sayısı

- 2003 yılında 27,9 milyon,
- 2014 yılı Eylül ayında 71,91 milyon,
- Mobil abone yaygınlık oranı %93,79'dur (Grafik 7).

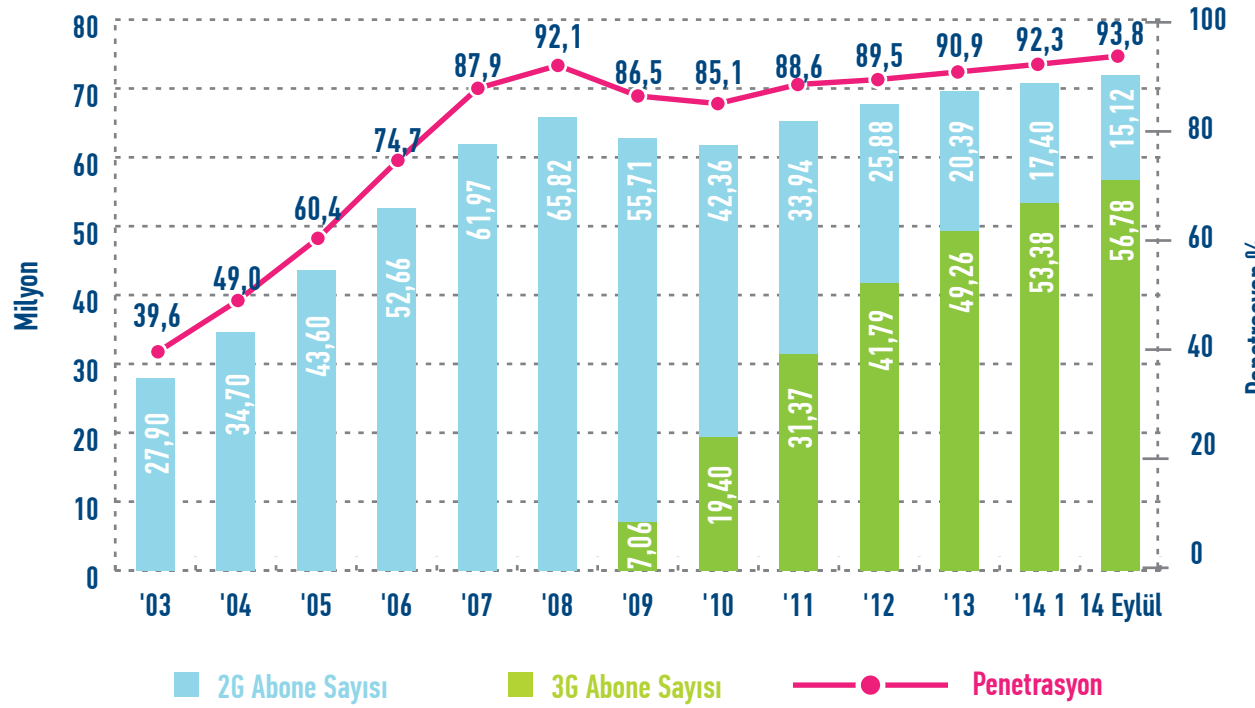
Ülkemizde 3. Nesil mobil hizmetler (3N) 2009 yılından itibaren sunulmaya başlamış olmakla birlikte, abone sayısının hızla artması (2014 Eylül itibariyle 56,8 milyon) vatandaşlarımızın yenilikçi ve teknolojik ürünlere yatkın olduğunu çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Ülkemizden 8-10 yıl önce 3N hizmetlerine ilişkin yetkilendirmeleri yapan ülkelerin ticari olarak 3N hizmetlerinin sunumuna geçebilmeleri için 3N teknolojisinin gelişimini beklemek zorunda kalmaları, ülkemizde yetkilendirme zamanlamasının isabetli bir şekilde belirlendiğini göstermektedir.

Grafik 5. İşletmecilerin Gelirleri *(Kaynak: BTK)*

Grafik 6. Sabit Abone Sayısı ve Penetrasyon *(Kaynak: BTK)*

Grafik 7. Mobil Abone Sayısı *(Kaynak: BTK)*

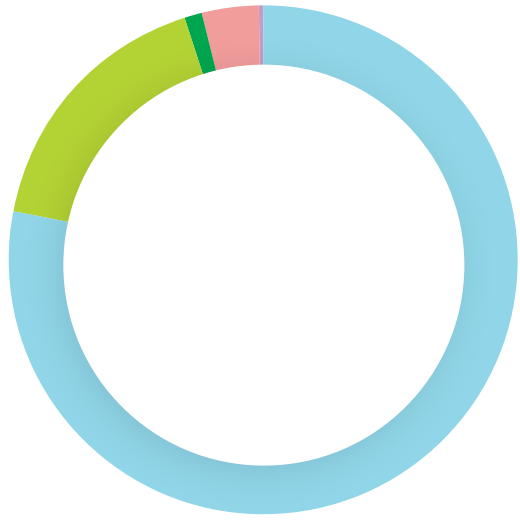
Genişbant Abone Sayısı

- 2003 yılında 20 bin,
- 2014 yılı Eylül ayında sonu itibarı ile 39,79 milyondur (Grafik 8).

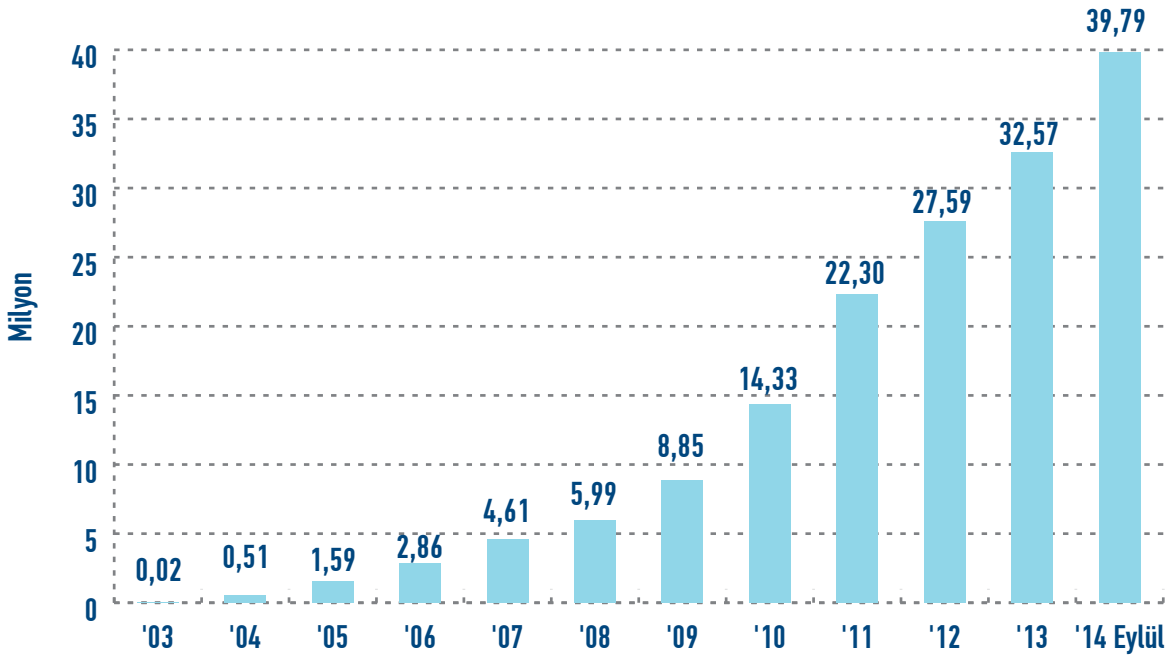
Yapılan altyapı yatırımlarıyla internet erişiminde çevirmeli bağlantıdan genişbant internete geçiş yapılmış, böylece 56 Kbit/sn bağlantı dönemi tarih olup, 1000 Mbit/sn bağlantı hızı verilir hale gelmiştir. Genişbantta abone sayısı 2003 yılında 20 bin seviyesinde iken, 2014 yılı Eylül ayında 39 milyonu geçmiştir. Bu abonelerden yaklaşık 8,6 milyonu sabit ve 30,8 milyonu ise mobil abonedir.

Genişbant internet abonelerinin teknoloji bazında dağılımına Grafik 9'da yer verilmektedir.

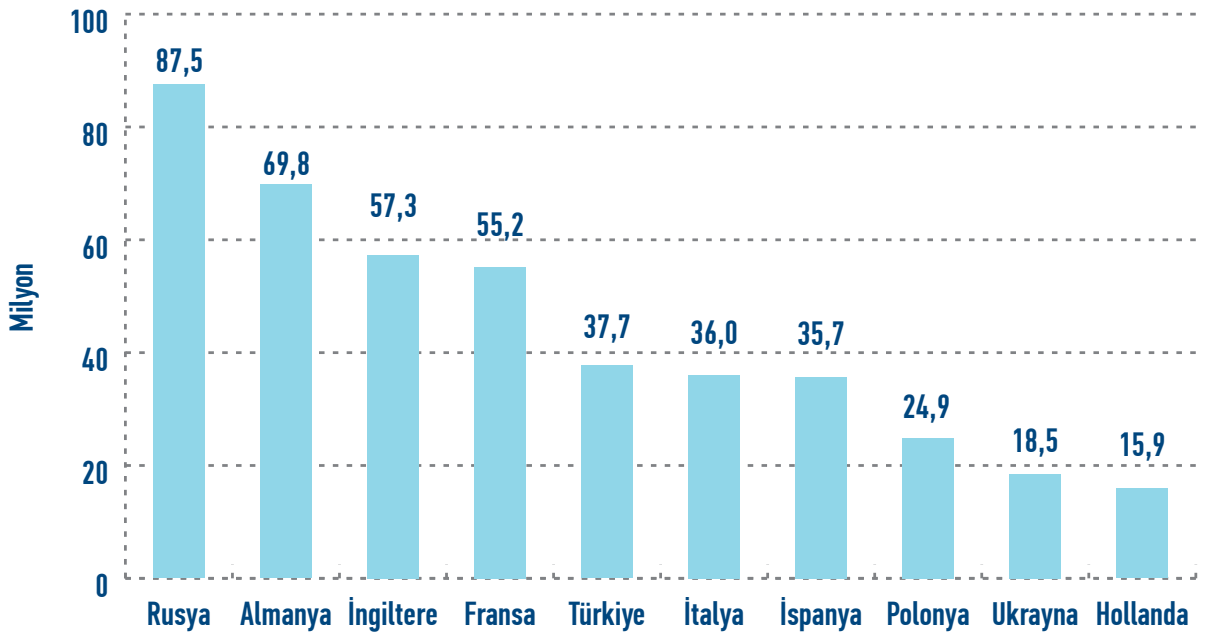
Türkiye'de internet kullanımı hızla artmakta olup, Avrupa'da en fazla internet kullanıcısına sahip ilk 10 ülke incelendiğinde, 2013 yılının son çeyreği itibariyle Türkiye 5 inci sırada yer almaktadır (Grafik 10).

Grafik 9. Genişbant İnternet Abonelerinin Dağılımı *(Kaynak: BTK)*

Grafik 8. Genişbant Abone Sayısı *(Kaynak: BTK)*

Grafik 10. AB ve Türkiye'de İnternet Kullanıcıları (Milyon)

(Kaynak: internetworldstats.com)

Numara Taşınabilirliği

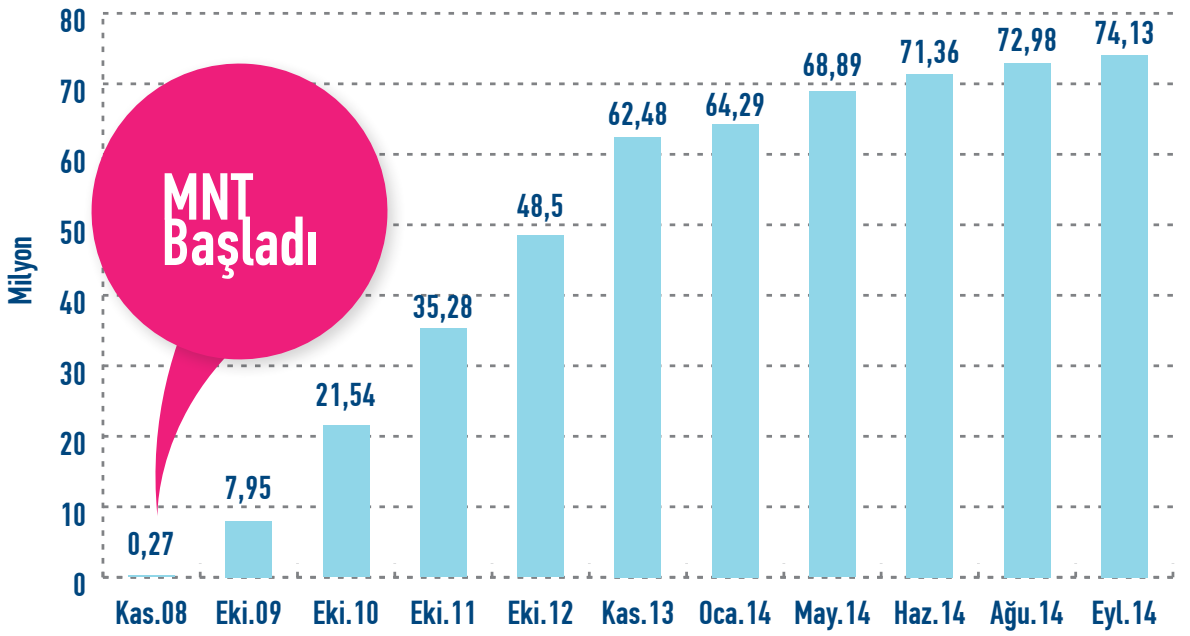
Mobil Numara Taşınabilirliği

Mobil numara taşınabilirliği 9 Kasım 2008'de uygulamaya geçmiştir. Numara taşınabilirliğine ilişkin sürecin etkin bir şekilde işletilmesi ve abonelerin istedikleri işletmeciden kendilerine en uygun hizmeti alabilmeleri amacıyla işletmeciler arasında rahatça geçiş yapabilmeleri sebebi ile, kısa bir süre içerisinde taşınan numara sayısı hızla artmış ve 2014 Eylül itibariyle yaklaşık 74 milyon mobil numara taşıma işlemi gerçekleştirilmiştir (Grafik 11).

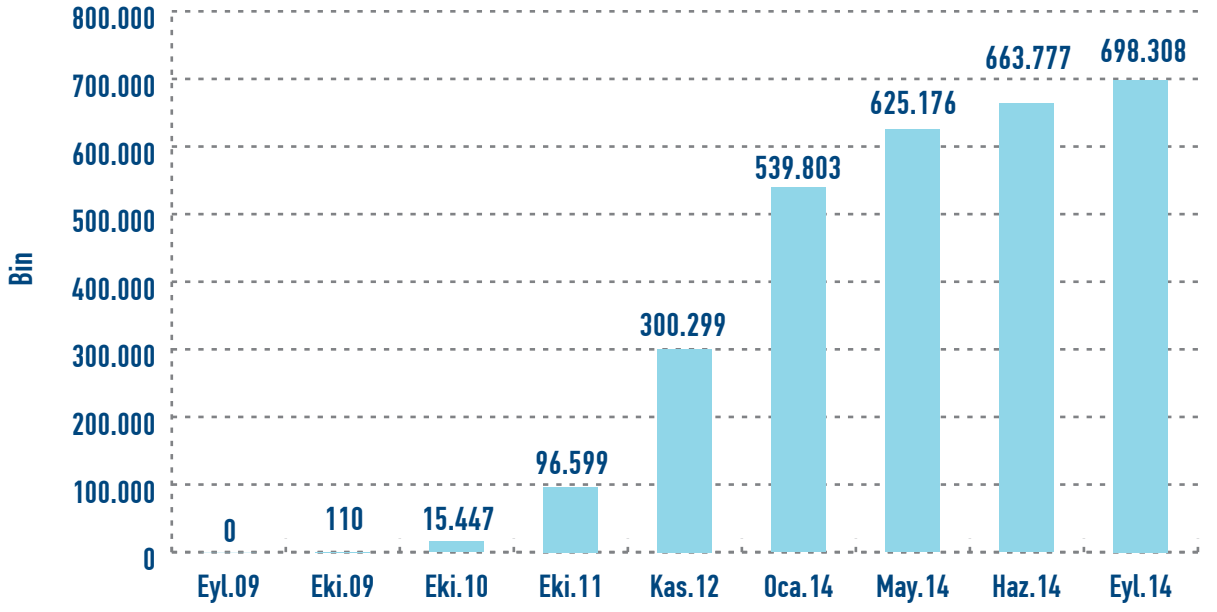
Sabit Numara Taşınabilirliği

Sabit numara taşınabilirliği 2009 yılının Eylül ayında başlamış ve 2014 yılının Eylül ayı itibarı ile yaklaşık 698 bin numara taşınmıştır (Grafik 12).

Grafik 11. Mobil Numara Taşınabilirliği (Milyon) *(Kaynak: BTK)*

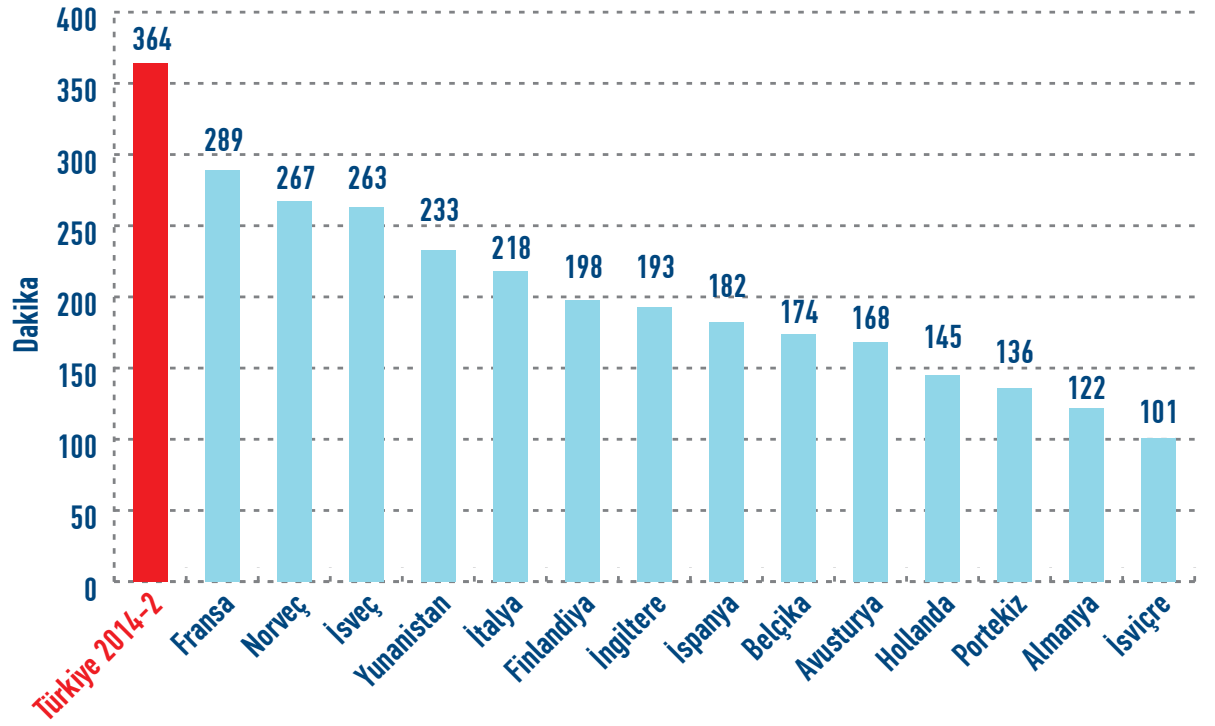
Grafik 12. Sabit Numara Taşınabilirliği *(Kaynak: BTK)*

Abone Başına Aylık Ses Miktarları

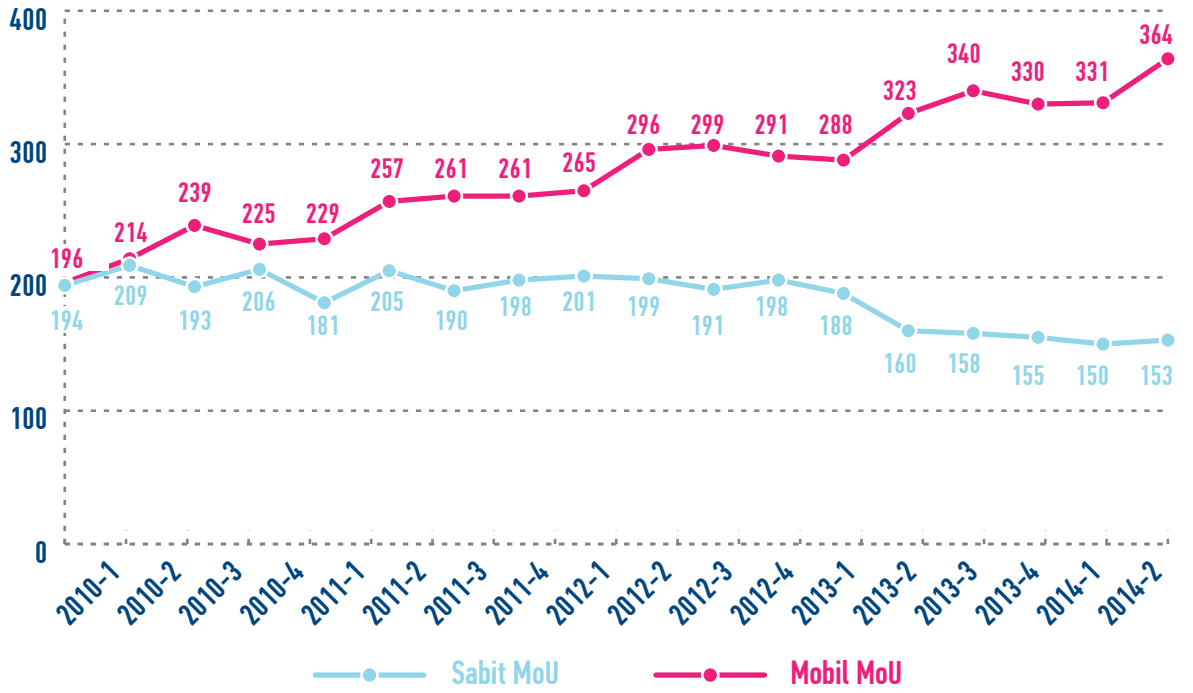
2014 yılı ikinci çeyreği itibarıyla abonelerin mobil telefon ile aylık ortalama görüşme süresi 364 dakika civarında olup, grafikte yer verilen AB ülkeleri içinde en yüksek kullanım miktarıdır (Grafik 13).

Grafik 14'te 2010 yılının ilk çeyreğinden itibaren üçer aylık dönemler halinde sabit ve mobil telefon abonelerine ait MoU (Minutes of Usage-Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı) değerleri gösterilmektedir. 2010 yılında sabit ve mobil kullanım miktarları yaklaşık olarak aynı iken, yıllar itibariyle mobil abone başına kullanım miktarının arttığı ve sabit telefon kullanım miktarının azaldığı görülmektedir.

Grafik 13. Avrupa ve Türkiye'de Mobil Cep Telefonu Konuşma Süreleri *(Kaynak: BTK)*

Grafik 14. Sabit-Mobil Abone Başına Aylık Ses Trafiği, dk/ay *(Kaynak: BTK)*

Abone Başına Elde Edilen Aylık Ortalama Gelir

Abone başına elde edilen aylık gelir anlamına gelen "*ARPU*" bilgisi, bir işletmecinin ortalama olarak bir ayda, bir aboneden ne kadar gelir elde ettiğinin, diğer bir ifade ile abonelerin ortalama olarak mobil hizmetlere bir ayda ne kadar ödeme yaptığının en belirgin göstergelerinden biridir. Türkiye'de abone başına elde edilen gelir 7,5 avro civarında iken Batı Avrupa ülkelerinde ise ortalama 19,8 avrodur (Grafik 15). Ülkemizde aboneler diğer ülkelere göre daha az fatura ödemektedirler.

Konuşma ücretlerinin maliyetlerini belirleyen en temel gösterge olan arabağlantı ücretlerinin ülkemizde AB ülkelerine göre oldukça düşük olmasına ve yoğun rekabet ortamına bağlı olarak, Türkiye'de konuşma ücretleri düşük ve buna bağlı olarak da konuşma süreleri daha uzundur.

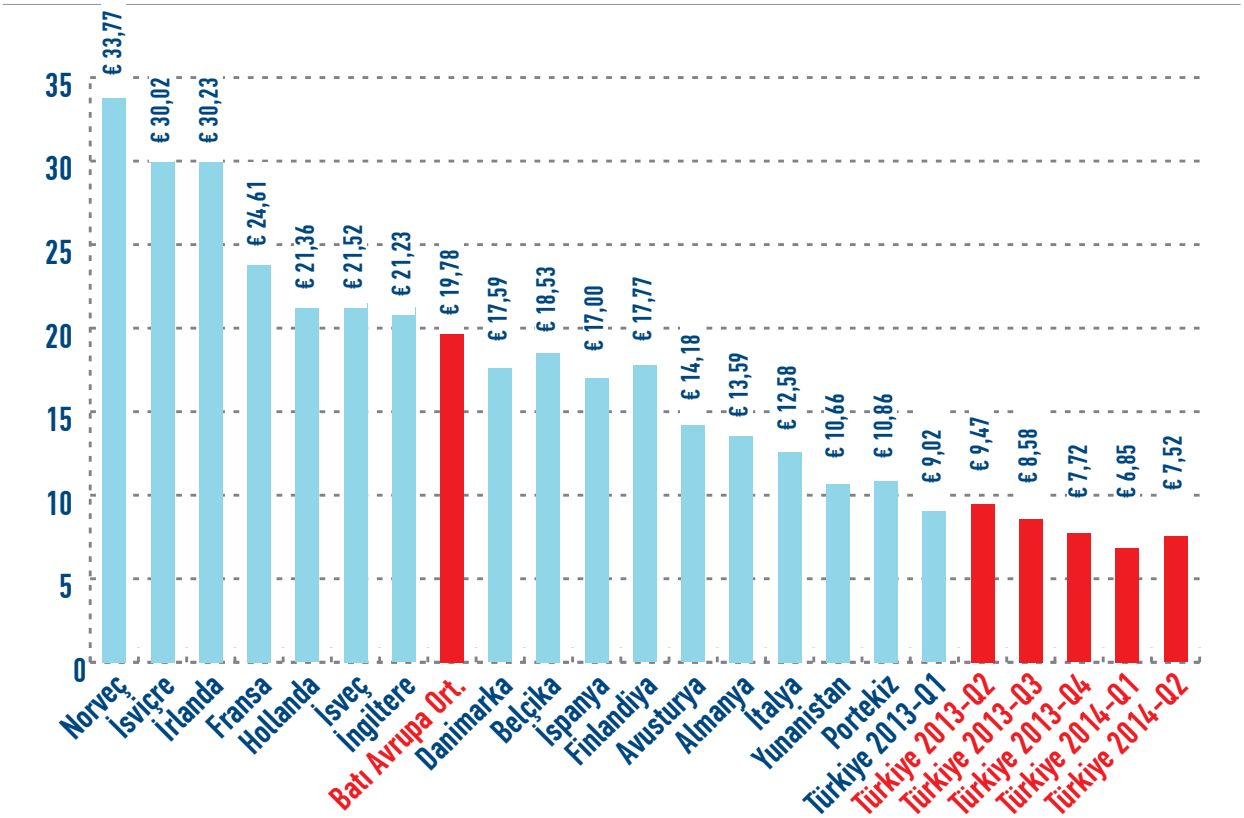
Abone Başına Aylık SMS Trafiği

Abonelerin aylık SMS kullanım miktarı, 2003 yılından 2010 yılına kadar hızlı bir artış gösterirken 2010 yılından itibaren yatay bir seyir izlemiştir (Grafik 16).

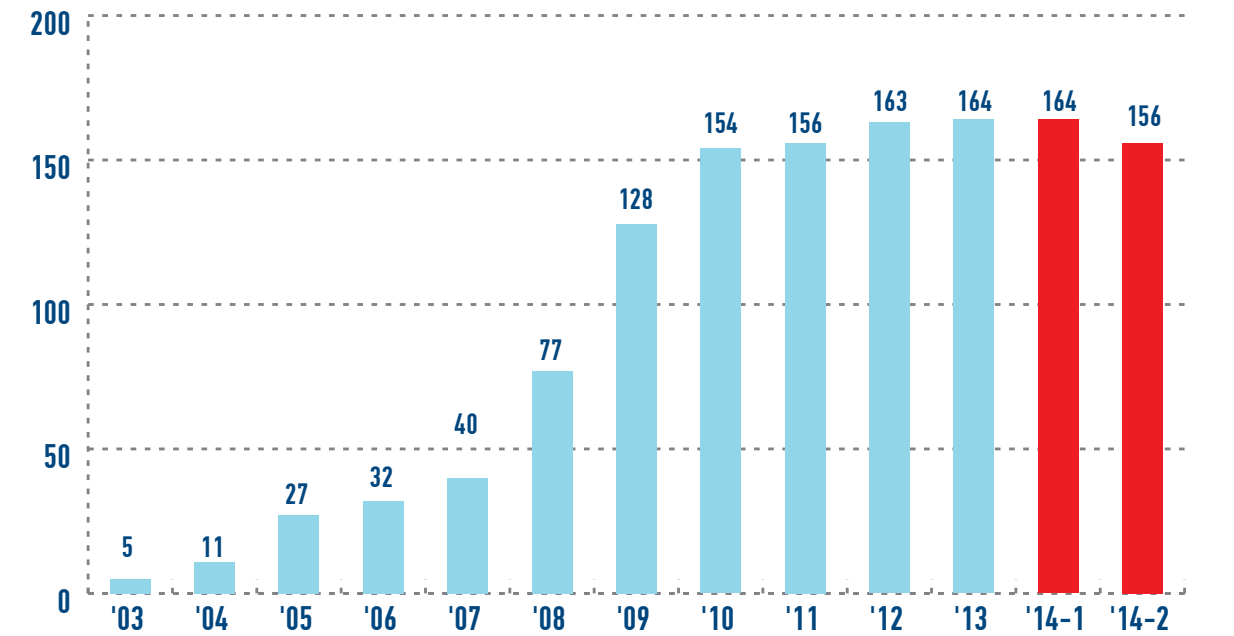
İstihdam Verileri

2013 sonu itibariyle Türk Telekom'un çalışan sayısı 21.939, mobil işletmecilerin toplam çalışan sayısı 8.355 ve diğer işletmecilerin çalışan sayısı 4.254 olarak gerçekleşmiştir. Çağrı merkezlerinde çalışan 70.000 kişinin yanı sıra teknokentler dahil bilgi teknolojileri sektöründe çalışan yaklaşık 66.000 kişi ile birlikte toplam sektördeki istihdam sayısı 170.000'in üzerinde gerçekleşmiştir[2].

2 *Elektronik haberleşme sektöründeki istihdam verileri BTK, çağrı merkezi çalışanlarına ilişkin veriler http://www.cagrimerkezleridernegi.org internet sitesinden ve bilgi teknolojileri sektöründe çalışan sayıları TÜBİSAD'ın 2013 yılına ilişkin verilerinden, elektronik haberleşme sektöründe çalışan sayısı çıkarılarak hesaplanmıştır.*

Grafik 15. ARPU Değerleri *(Wireless Intelligence, 2014-1; BTK)*

Grafik 16. Abone Başına Aylık Ortalama SMS Sayısı, adet/ay* *(Kaynak: BTK)*

** 2013 yılı sonuna kadar yapılan SMS raporlamalarında Türkçe karakter içeren bir SMS'in arabağlantı sisteminde birden fazla SMS olarak raporlanabilmesi sebebiyle, 2014 yılının ilk çeyreğinden itibaren SMS sayıları tüm işletmecilerin faturalandırma sisteminden alınarak raporlanmaya başlanmıştır. 2013 yılına kadarki SMS sayıları ise, 2014 yılı ilk çeyreğindeki arabağlantı/faturalama sistemindeki SMS sayısı farkı oranında düşülerek tekrar hesaplanmıştır.*

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

Haberleşme Alanındaki Politikalar

Bakanlığımız, bilgi teknolojileri ve iletişim sektörüne yönelik olarak; gerek bireylerin haberleşme, internet ve veri hizmetlerine olan taleplerinin ve gerekse diğer sektörlerin altyapıya yönelik ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla, bilgi ve iletişim altyapısını ve bu altyapı üzerinden sunulacak hizmetlerin ihtiyaç duyduğu platformu, ülkenin her tarafına ve tüm bireylerin erişebileceği şekilde geliştirmeye ve yaygınlaştırmaya çalışmaktadır.

Bilgi ve iletişim teknolojileri geliştikçe, sayısallaşmanın da etkisiyle ses, veri ve yayıncılık hizmetleri artık teknolojiden bağımsız ortak platformlardan sunulmaya başlanmıştır. Bir başka ifade ile hizmetler ve altyapılar yakınsamaya başlamıştır. Bu gelişmeye kayıtsız kalmamak için yapacağımız yasal ve ikincil düzenlemelerde ve uygulamalarımızda buna uygun hareket etmemiz gerekmektedir.

Bu çerçevede daha önce dağınık yapıdaki mevzuat 10.11.2008 tarihinde yayımlanan 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ve bu Kanuna dayalı olarak çıkarılan ikincil mevzuat ile tek çatı altında toplanmış ve AB müktesebatına uyumlu hale getirilmiştir.

Öte yandan, teknolojik gelişmelere uyumu sağlamak, mer'i mevzuatın uygulanma sürecinde ortaya çıkan sorunları gidermek ve sektörde politika belirleme ve düzenleyici fonksiyonlarının kapsam ve sınırlarını daha da netleştirerek düzenli bir şekilde işlemesini sağlamak amacıyla da 1.11.2011 tarihinde yayımlanan 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının görevleri yeniden düzenlenmiştir.

Bakanlık olarak, politikaları belirlerken ve mevzuatımızı hazırlarken sektörün tüm paydaşları ile birlikte çalışılmaktadır. Bugüne kadar belirlenen politikalar ve hedefler teknolojik gelişmelerin de etkisiyle gerektiği takdirde tekrar gözden geçirilmekte ve revize edilmektedir.

Bilgi teknolojileri, haberleşme ve posta hizmetleri sektörüne yönelik olarak;

- Bilgi Toplumu oluşumunu sağlayacak bilgi ve iletişim altyapısının oluşturulması,
- Özellikle sabit ve mobil geniş bant erişim altyapısını ve kullanımını ülkenin her tarafında yaygınlaştırarak sayısal uçurumun ortadan kaldırılması,
- Tüketicilerin korunmasının yanısıra kişisel bilgilerin de korunması,
- Siber güvenlik ve e-Devlet konularındaki strateji ve eylem planının oluşturulması,
- Sektörde etkin rekabet ortamının sağlanması,
- Kıt kaynakların etkin ve verimli kullanılması,
- Ar-Ge ve yerli üretimin desteklenmesi

temel politika alanları olarak belirlenmiştir.

Gelinen bu aşamada; sektöre yönelik olarak işletmeciler arasında ve işletmeciler ile tüketiciler arasındaki ilişkileri ve faaliyetleri düzenleme görevleri ile yetkilendirme faaliyetleri düzenleyici kurumumuz olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılmaktadır. Politika ve strateji belirleme görevleri ile e-devlet, siber güvenlik ve Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik uygulama esaslarını belirleme ve uygulama görevleri ise Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

Yapılan Düzenlemeler

Geçiş Hakkı Yönetmeliği

655 sayılı KHK ile Bakanlığa verilen görevlerden biri; Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Usul Esasları ve ücretleri belirlemektir. Bu kapsamda ülkemiz elektronik haberleşme altyapı sektöründe alternatif altyapıların gelişmesini ve elektronik haberleşme altyapısı kurulumunda kaynakların etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak, geçiş hakkına ilişkin tarife belirlemek, sektörde yaşanan diğer sorunları gidermek ve Bakanlığımızın "Her Eve Fiber" hedefinin gerçekleşmesini hızlandırmak amacıyla geçiş hakkına ilişkin bir yönetmelik çalışması yapılmış olup, 27 Aralık 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin uygulama detaylarını belirlemek amacıyla hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmeliğin Uygulanması Hakkında Usul ve Esaslar" ise Bakanlık resmi internet sayfasında yayımlanmıştır.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Baz İstasyonu ve Her Türlü Tesisatın Kurulmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesi

655 sayılı KHK ile Bakanlığımıza verilen görevlerden birisi de; sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü baz istasyonu, anten, kule, dalga kılavuzu, konteynır ve benzeri araç, gereç ve tesisatın kurulması, bunların taşınmazlar üzerine yerleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar ile ücret tarifelerini belirlemek ve denetlemektir.

Bu çerçevede hazırlık çalışmaları yapılan yönetmelikte; baz istasyonlarının taşınmazlar üzerine yerleştirilmesiyle ilgili uygulama esasları ile ücret tarifeleri belirlenerek, sabit ve mobil işletmecilerin kapsama alanlarını geliştirmeleri suretiyle, vatandaşlarımızın daha kaliteli hizmet alarak ülkemizin bilgi toplumu hedeflerine ulaşmasına katkı sağlanmış olacaktır.

Yönetmelik Taslağı hakkındaki kamuoyu görüşleri alınmış olup, söz konusu usul ve esasların belirlenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme (Ar-Ge) Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik

Bakanlığımızca 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'na ve 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye dayanılarak; elektronik haberleşme, uzay, havacılık sistemlerinin yerli tasarım ve üretimine ilişkin araştırma geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla hazırlanan yönetmelik, 12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda, elektronik haberleşme ile ilgili projeler için 10 milyon TL'ye kadar destek verilebilmektedir. Böylece bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe ülkemizin uluslararası arenada öne çıkmasını sağlayacak yüksek bütçeli ve önemli projeler desteklenebilecektir. Hem yatırım açısından hem de araştırma geliştirme faaliyetleri açısından daha yüksek maliyetler içeren uzay ve havacılık alanındaki projeler için ise destek oranı 20 milyon TL'ye kadar çıkabilecektir. Bu sayede havacılık ve uzay alanında yerli üretime öncülük yapacak araştırma geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi sağlanmış olacaktır.

Ar-Ge destek başvurularının değerlendirme ve izleme süreçlerine ilişkin iş ve işlemlerin sağlıklı olarak düzenlenmesi amacıyla yönetmelik değişikliği çalışmaları devam etmektedir.

Evrensel Posta Hizmeti Yönetmelik Çalışmaları 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu 23.05.2013 tarihli ve 28655 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yü¬rürlüğe girmiştir. Bu çerçevede, evrensel posta hizmeti gelirlerinin tahsili ve giderlerin yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıy¬la yapılan çalışmalar neticesinde Evrensel Posta Hizmetle¬ri Yönetmeliği Taslağı hazırlanarak kamuoyunun görüşüne açılmıştır."

E-Devlet Yönetmelik Çalışmaları

Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde hazırlanan e-Devlet Yönetmelik taslağı, kamu kurum ve kuruluşların görüşlerine açılmış ve gelen görüşler dikkate alınarak yönetmelik taslağında gerekli düzenleme çalışmaları yapılmıştır. Söz konusu "E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Taslağı" yayınlanmak üzere Başbakanlığa gönderilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca Yapılan Düzenlemeler

BTK tarafından 2014 yılı içerisinde de elektronik haberleşme sektörüne yönelik pazar analizleri, tüketici haklarının korunması, işletmecilerin birbirleri ile ilişkilerinin düzenlenerek rekabetin tesisinin sağlanması gibi konularda birçok düzenleme yapılmıştır.

Pazar Analizleri

İkincil düzenleme kapsamında en geç üç yılda bir tekrarlanması hüküm altına alınan pazar analizlerine ilişkin olarak, 2013 yılı Nisan ayı itibariyle üçüncü tur pazar analizleri (Mobil Çağrı Sonlandırma, Mobil Şebekelerde Erişim ve Çağrı Başlatma, Veri Akış Erişimi (VAE) İçeren Toptan Genişbant Erişim, Fiziksel Şebeke Altyapısına Erişim, Sabit Şebekede Çağrı Sonlandırma, Toptan ve Perakende Kiralık Devreler, Sabit Şebekede Çağrı Başlatma ve Sabit Şebekede Çağrı Taşıma) tamamlamış olup, ilgili pazarlarda etkin rekabet ortamının tesisi ve korunması amacıyla etkin piyasa gücüne (EPG) sahip olduğu tespit edilen işletmecilere öncül yükümlülükler getirilmiştir.

BTK tarafından gerçekleştirilen "bireysel/kurumsal son kullanıcıların eğilimlerinin değerlendirilmesine yönelik anket çalışması" ve "Elektronik haberleşme sektöründe Sabit-Mobil İkamesinin değerlendirilmesi" çalışmalarından da faydalanılarak, alınan kamuoyu görüşleri ve BTK değerlendirmeleri neticesinde nihai pazar analizi dokümanları, BTK internet sitesinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesi Düzenlemesi

Hesap ayrımı ile işletmecinin sağladığı farklı hizmetlerin maliyetlerinin ayrı ayrı belirlenmesi amaçlanmakta olup, BTK tarafından revize edilen Hesap Ayrımı ve Maliyet Muhasebesine İlişkin Usul ve Esaslar ile bir işletmecinin sağladığı bütün hizmetlerin her birinin maliyetlerinin ve gelirlerinin ayrı ayrı belirlenebilmesi için her bir hizmetin maliyetini ve gelirini oluşturan unsurların tespit edilmesi, maliyet dağıtımları ile hizmetin toplam birim maliyetinin elde edilmesi ve gelirleri ile ilişkisinin ortaya konulması sürecinde takip edilen prosedürler ve buna ilişkin uygulama esasları revize edilmiştir.

AB mevzuatı ve diğer ülke uygulamaları dikkate alınarak oluşturulan yeni usul ve esaslara göre işletmeciler, etkin piyasa gücüne sahip olduğuna karar verilen pazarlar ve sunmakla yükümlü oldukları hizmetler için hesaplarını ayrıştırmakta ve ayrıştırdıkları bu hesapları her yıl Temmuz ayı sonuna kadar Kuruma sunmaktadır.

Sabit Toptan Genişbant Erişim,

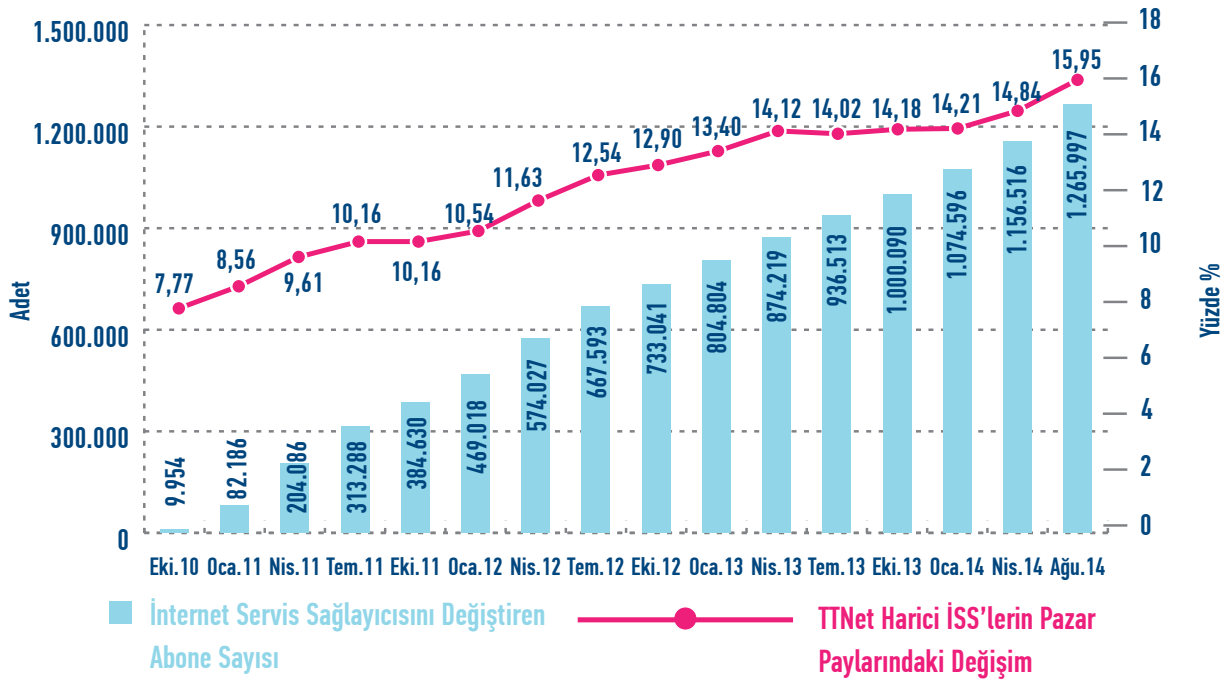
YAPA Tesis Paylaşımı ve Kiralık Devre Hizmetlerine İlişkin Düzenlemeler ve Gelişmeler

Sabit toptan genişbant erişim hizmetleri, YAPA, tesis paylaşımı ve kiralık devre hizmetlerine ilişkin mevzuat altyapısı büyük oranda tamamlanmıştır. Buna göre, Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliği ile bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişime İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ile Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Usul ve Esaslarına İlişkin Tebliğ'in AB mevzuatı ile uyumunun sağlandığı değerlendirmesini yapmak mümkündür. Bununla birlikte, gerek sektörde duyulan ihtiyaçlara paralel olarak gerekse de öncül olarak ilave düzenlemeler yapılmaktadır.

Yapılan düzenlemeler neticesinde, fiber şebeke kurulumu hızlanmış, Türk Telekom tarafından Al-Sat ve VAE modelleri ile toptan seviyede İSS'lere sunulmaya başlanan fiber hizmetleri kapsamında Eylül 2014 itibariyle mevcut sabit genişbant internet abonelerinin yaklaşık %15,95'i fiber (FTTH/B) abonesi olarak hizmet alabilmektedir. Bu çerçevede, Türkiye; fiber optik erişim hattının ulaştığı hane sayısı itibariyle mevcut durumda AB ülkeleri içerisinde önemli bir yere sahip olmuştur.

Ayrıca, son kullanıcıların DSL internet hizmeti aldıkları işletmecilerini hızlı, kolay ve asgari hizmet kesintisi ile değiştirebilmelerine imkân tanıyan İSS değişikliğinin uygulanmaya başladığı Ekim 2010 tarihinden Ağustos 2014 sonuna kadar geçen dönemde yaklaşık 1.266.000 tüketici hizmet aldığı İSS'sini değiştirmişlerdir.

Abonelerin herhangi bir maliyete katlanmaksızın işletmecisini değiştirmesine imkan sağlayan bu uygulama neticesinde özellikle piyasa payı düşük olan İnternet Servis Sağlayıcıların abone kazanımlarında önemli artışlar olmuş ve bunun sonucu olarak perakende DSL pazarında rekabet artmıştır. Kümülatif olarak aylık bazda DSL internet işletmeci değişiklik sayıları ve alternatif hizmet sağlayıcıların pazar paylarındaki artış Grafik 17'de gösterilmektedir.

Grafik 17. İnternet Servis Sağlayıcısını Değiştiren Abone Sayısı (Kümülatif) ve TTNet Harici İSS'lerin Pazar Paylarındaki Değişim *(Kaynak: BTK)*

Piyasa rekabetine olumlu yansıması olan uygulamaların yanı sıra, işletmeciler tarafından farklı kullanıcılara farklı avantajlar sunan bir dizi kampanya teklifleri muhtelif tarihlerde BTK tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

İndirimli internet tarifeleri ile engelli, gazi ve şehit yakını vatandaşlarımıza internet tarifelerinde %25 seviyesinde bir ekonomik avantaj sağlanmıştır. Ağustos 2014 itibariyle yaklaşık 51.600 engelli, gazi ve şehit yakını vatandaşımız bu indirimli tarifelerden faydalanmaktadır.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ile MEB'e bağlı okul, kurum ve kuruluşlara hizmet vermek üzere Güvenlik ve Statik IP Hizmetleri ile birlikte sunulan MEB Yüksek Hızlı Sayısal Abone Hattı (VDSL) tarifesi, Türk Telekom tarafından İSS'lere toptan seviyede sunulmak üzere BTK tarafından onaylanmış olup, 24 Mbit/sn'ye kadar hızda sunulan söz konusu tarifeden ilgili kurum ve kuruluşların %64 seviyesinde bir indirimle faydalanması mümkün kılınmıştır.

xDSL Al-Sat toptan satış tarifelerinde yaşanan indirimler dikkate alınarak sosyal sorumluluk kapsamında internet erişiminin eğitim ve öğretim hayatına olumlu katkı sağlayacağı düşünülerek halihazırda yürürlükte olan MEB Asimetrik Sayısal Abone Hattı (ADSL) toptan tarifelerinde %10 indirim yapılmış ve ayrıca 8 Mbit/sn limitsiz ve 16 Mbit/sn limitsiz paketleri tarife portföyüne eklenerek okullarda yüksek hızlı tarife paketlerinin kullanım imkanı oluşturulmuştur.

Yapılan düzenlemelerin pazara yeni giren işletmecilere önemli bir maliyet avantajı sunacağı, yeni nesil şebeke yatırımlarını artıracağı, altyapı eksenli rekabetin tesisini kolaylaştıracağı ve aynı zamanda mükerrer kazıların önlenmesini sağlayacağı ve dolayısıyla da ülke kaynaklarının etkin kullanımına ve çevrenin korunmasına büyük faydaları olacaktır.

Sabit Arabağlantıda Yaşanan Gelişmeler

BTK tarafından yetkilendirilen Sabit Telefon Hizmeti (STH) işletmecilerinin, Türk Telekom'un sabit telefon hizmetine tam ikame olacak şekilde ve abonelerine tek fatura ile hem sabit telefon şebekesine erişim hem de arama hizmetleri sunmalarına imkân tanıyan ve Şubat 2012 itibarıyla hayata geçen Toptan Hat Kiralama (THK) uygulaması kapsamında, STH işletmecilerinden sabit telefon hizmeti alan abone sayısı Eylül 2014 itibarıyla 1.410.732'ye ulaşmıştır.

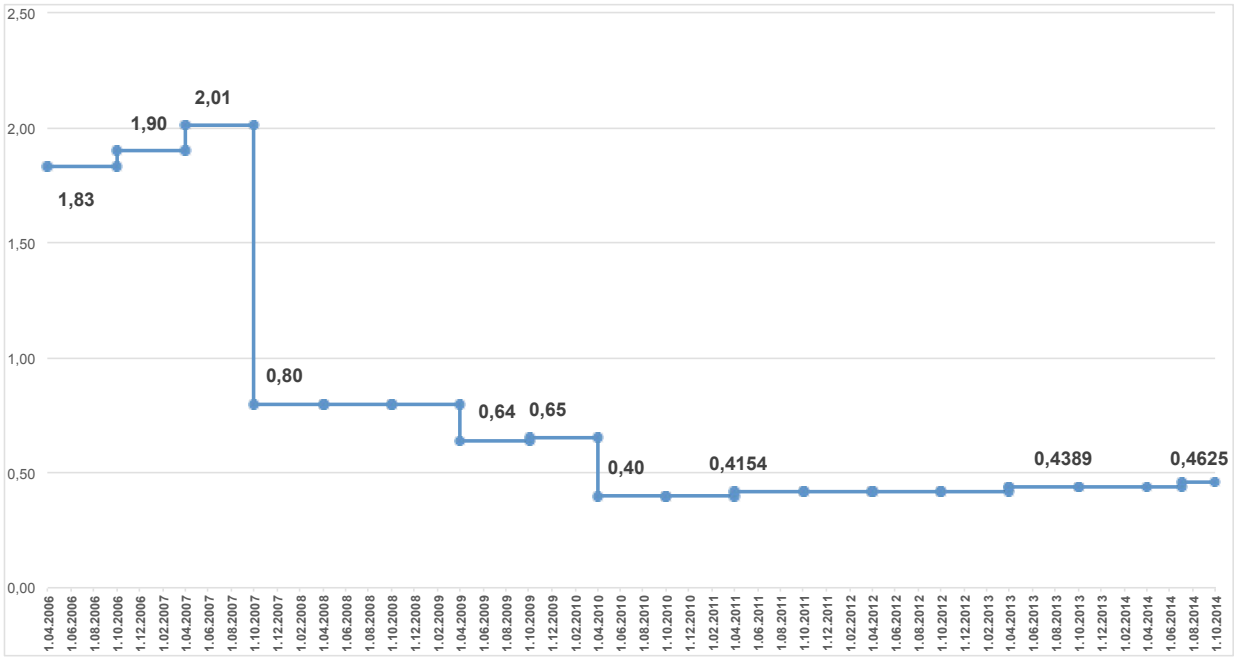
Bununla birlikte, STH işletmecilerinden THK kapsamında telefon hizmeti alan abonelerin, hizmet aldıkları işletmeciyi değiştirebilmelerine imkân tanıyan ve Şubat 2013 itibarıyla hayata geçen "THK İşletmeci Değişikliği" uygulaması kapsamında işletmeci değişikliği yapan abone sayısı Ağustos 2014 itibarıyla 91.400'e ulaşmıştır.

Azami Tarife Düzenlemesine İlişkin Gelişmeler

Mobil Azami Tarife Düzenlemesi ile öncelikle sunulan hizmetler karşılığında tüketicilerden alınan ücretler için makul bir sınır belirlenerek tüketici hak ve menfaatlerinin gözetilmesi amaçlanmaktadır. Mobil Azami Tarife Düzenlemesine göre Mobil-Mobil ve Mobil-Sabit aramalarına ilişkin olarak azami ücret seviyesi 2007 yılının Mart ayında 2,01 TL olan ücret, kademeli olarak düşürülmüş ve 01.07.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 0,4625 TL/dk (46,25 Kuruş/Dakika) olarak belirlenmiştir (Grafik 18).

Sabit Telefon Hizmeti Tarifeleri

2012 yılında gerçekleştirilen 444'lü numaralara doğru yapılan aramaların, abonelerin paketlerinde yer alan görüşme sürelerine dahil edilmesine ek olarak 2013 yılında 1XY yapısındaki numaraların da görüşme sürelerine dâhil

Grafik 18. Mobil-Mobil Azami Tarifesinin Tarihsel Süreci (Mobil Mobil Azami Tarife (TL/dk) *(Kaynak: BTK)*

edilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır. Buna göre, giderek yaygınlaşan her yöne tarife paketleri kapsamında 444'lü numaralar ve 1XY yapısındaki numaralar da sabit hat kategorisinde değerlendirilerek vatandaşlarımızın ilave ücret vermelerinin önüne geçilmiştir.

Türk Telekom tarafından uygulanan ve her yöne bedava dakika verilen perakende tarife ve kampanyalara, STH işletmecilerine doğru aramaların dâhil edilmediği ve bu durumun rekabet ve tüketici hakları açısından sorun oluşturduğu şeklindeki şikayetlerin incelenmesi neticesinde Türk Telekom tarafından STH işletmecilerine doğru yapılan aramaların görüşme süresi içeren paketlere eklenmemesinin ve diğer yönler için ilave ücret alınmadığı halde bu aramaların üst sınırdan (14,59 Kr/dk) ücretlendirilmesinin rekabetin sağlanması önünde engel teşkil ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

İşletmeciler Tarafından Sunulan Taahhütlü Kampanyalara İlişkin Düzenleme

Taahhütlü kampanyalara ilişkin düzenlemeyle, tüketiciler ile işletmeciler arasında abonelik sözleşmesine ek nitelikteki hüküm ve şartlar ihtiva eden taahhütname, şartname gibi adlar altında imzalanan sözleşmelerde yer alan cezai şart ve/veya cayma bedellerine ilişkin tüketicilerin yaşadıkları mağduriyetler dikkate alınarak 01.07.2013 tarihinde yürürlüğe giren 2013/DK-THD/14 sayılı Kurul Kararı ile abonelerin, taahhütlerini sonlandığı ay itibariyle almış oldukları indirimlerin toplam bedelleri ya da kalan ayların toplam bedelleri seçeneklerinden hangisi abone açısından daha avantajlı ise yalnızca bu tutardan sorumlu tutulabilecekleri, işletmecilerin taahhüt süresi boyunca belirlenen tarifeler, hizmet şartları vb. tüm hususlarda "açık ve somut bir şekilde abone lehine olmayan" hiçbir

değişiklik yapamayacakları, işletmecilerin taahhüdün ne kadarının tamamlandığına (tüketicinin taahhüdünün hangi ayında olduğuna) ve taahhüdün ne zaman biteceğine ilişkin bilgilendirmeyi faturalarda belirteceklerine ilişkin hususlar hüküm altına alınmıştır.

Fatura Üst Sınırına İlişkin Usul ve Esaslar

Abonelerin, yüksek faturalarla karşılaşmalarının önlenmesi ve fatura tutarlarının kontrol edilebilmesi imkânının sağlanması amacıyla hazırlanan ve 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe giren Fatura Üst Sınırı Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar ile fatura üst sınır değerinin 100 TL veya bu değer yanında işletmeciler tarafından abonelere sunulabilecek alternatif fatura üst sınır değerleri arasından tercih yapılarak belirlenmesi, tercih edilen üst sınıra ulaşıldığında abonelerin, ulaşılan fatura üst sınır değeri ve güncellik bilgisi sağlanarak işletmeciler tarafından bilgilendirilmesi ve fatura tutarlarını ücretsiz olarak sorgulayabilmeleri amaçlanmıştır.

Başkası Adına Kayıtlı Olan Bir Hattın, Kullanıcısı Tarafından Üzerine Alınabilmesi İçin Tanınan Hak

26.09.2012 tarihli ve 2012/DK-14/453 sayılı Kurul Kararı ile "Aboneliğin Güncelleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı düzenleme yürürlüğe girmiştir. Söz konusu düzenleme ile kendi adlarına abonelik sözleşmesi olmadan başkalarının adına açılmış cep telefonu hatlarını kullananlara, 01.10.2013 tarihine kadar kullandıkları hatları üzerlerine almaları için hak tanınmıştır.

Bu uygulama sayesinde abonelik kayıtlarının güncelleştirilmesine imkân tanınmış olup, başkasının adına kayıtlı cep telefonu hatlarını kullananlar söz konusu düzenlemeden yararlanarak, hatları kendi üzerlerine ücretsiz olarak kaydettirmiştir.

Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler Konusunda Düzenleme

Kullanım Miktarı Sınırlı Hizmetler konusunda alınan Kurul Kararı ile İSS'ler tarafından asgari olarak internet sayfaları üzerinden kota sorgulamasına imkân tanınması ve kullanım miktarı sınırlı hizmetlerde kullanım sınırının %80'ine ve %100'üne ulaşılması halinde abonelere yapılacak ücretsiz bilgilendirmelerin;

- GSM numara bilgisi bulunan abonelere kısa mesaj ile,
- GSM numara bilgisi bulunmayıp elektronik posta bilgisi bulunan abonelere elektronik posta ile,
- GSM numarası veya elektronik posta bilgisi bulunmayan abonelere "Akıllı Çubuk" uygulaması veya BTK tarafından uygun görülecek diğer alternatif yöntemler ile yapılması

hususlarına karar verilmiştir.

Engelsiz Erişim'e Doğru BTK Düzenlemeleri

BTK'nın koordinatörlüğünde ilgili kurum ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri ile işletmeciler ve akademisyenlerin katkılarıyla oluşturulan ve Aralık 2011'den itibaren çalışmalarını sürdüren "Engelsiz Erişim Çalışma Grubu"nun hazırladığı "Bilgi ve İletişim ve Teknolojilerinde Engelsiz Erişim Raporu" Mayıs 2012 tarihi itibariyle yayımlanmıştır. Bahsi geçen Rapor'un "Sonuç ve Öneriler" kapsamında yer alan bazı çözüm önerileri, engelli tüketicilere yönelik olarak gerçekleştirilmesi öngörülen uygulamalar kapsamında Kurul Kararı alınmıştır.

Söz konusu Kurul Kararı kapsamında, mobil işletmeciler tarafından;

- Tarifelerde ve hizmetin sunum koşullarında meydana gelen tüm değişikliklerin SMS ile tüketicilere bildirilmesi durumunda talep eden abonelere sesli mesaj olarak gönderilmesi,

- Talep eden abonelere sesli konum bilgisi verilmesinin sağlanması,
- Talep eden abonelere fatura ve kota dolum bilgilerinin sesli mesaj olarak gönderilmesi,
- Abonenin talebi doğrultusunda "Aradığınız kişi işitme engellidir" bilgisinin ücretsiz olarak sunulması,
- Ses hizmetinden bağımsız olarak sadece SMS paketi hizmeti sunulmasının sağlanması

hususları karara bağlanmıştır.

Aynı kapsamda yürütülen çalışmalar sonucunda ;

1. Mobil işletmeciler tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik makul ölçüde ekonomik avantajlar ihtiva eden tarife ve kampanyalar sunulması,
- İnternet sitelerinin engelli kullanıcıların yararlanabileceği şekilde erişilebilir hale getirilmesi,
- "Sesli Konum Bilgisi" hizmetinin engelli aboneler için ücretsiz sunulması,
- Engelli abonenin konum bilgisinin, engelli abonenin talebi doğrultusunda asgari bir telefon numarası tarafından da ücretsiz olarak öğrenilebilmesinin sağlanması,
- Engellilere yönelik olarak sunulan hizmetlerin internet sayfası üzerinde tek başlık altında toplanması,
- Tüm abonelere Nisan-Ekim aylarında SMS bilgilendirmesi,

2. Sabit Telefon İşletmecileri tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik makul ölçüde ekonomik avantajlar ihtiva eden tarife ve kampanyalar sunulması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerin internet sitelerinin engelli kullanıcıların yararlanabileceği şekilde erişilebilir hale getirilmesi,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmeciler tarafından Nisan-Ekim aylarında SMS bilgilendirmesi,
- Engellilere yönelik olarak sunulan hizmetlerin internet sayfası üzerinde tek başlık altında toplanması,

3. İnternet Hizmeti Sunan İşletmeciler tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik ekonomik avantajlar ihtiva eden tarifeler ve kampanyalar sunulması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerin internet sitelerinin engelli abonelerin yararlanabileceği şekilde erişilebilirliğinin sağlanması

hükme bağlanmış ve 01.04.2014 tarihi itibariyle de yürürlüğe girerek işletmeciler tarafından uygulanmaya başlanmıştır.

Ayrıca, Uydu Platform Hizmeti Sunan İşletmeciler tarafından;

- Engelli tüketicilere yönelik makul ölçüde ekonomik avantajlar ihtiva eden tarife ve kampanyalar sunulması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerin internet sitelerinin engelli abonelerin yararlanabileceği şekilde erişilebilirliğinin sağlanması,
- 200.000 üzerinde abonesi bulunan işletmecilerce, 2015 yılının Nisan ve Ekim aylarında "Engellilere yönelik (işletmeci ismi) tarafından sunulan tüm hizmetlere (http://www....) internet bağlantısından ulaşabilirsiniz." şeklindeki bilgilendirme mesajının işletmeci ve BTK imzalı olacak şekilde tüm abonelere SMS ile gönderilmesi,
- Engellilere yönelik olarak sunulan tüm hizmetlerin internet sayfası üzerinde tek başlık altında toplanarak engelli tüketicilerin bilgiye erişimlerinin kolaylaştırılması,

için gerekli çalışmaların 01.02.2015 tarihine kadar tamamlanmasına karar verilmiştir.

BTK Tüketici Sayfası ve Elektronik Şikayet Sistemi

Ocak 2012 tarihinde tüketicilerin bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve tüketici mağduriyetlerinin engellenmesi amacıyla BTK tüketici sayfası oluşturulmuştur. Sitede; elektronik haberleşme sektöründe tüketicilerle ilgili mevzuat, tüketicilere yol gösterici nitelikte rehberler, tüketicilerin elektronik haberleşme hizmetlerinde yaşamış olduğu sorunlara ilişkin bilgilendirme metinleri ve broşürler ile BTK tarafından tüketicilere yönelik yapılan düzenlemelere ilişkin haberler ve devam eden çalışmalar bulunmaktadır.

Bunun yanında, tüketiciler BTK tüketici sayfası aracılığıyla; hangi güvenli internet profilinde olduğunu, numarasının taşınıp taşınmadığını, adlarına kayıtlı hatlar ile hat sayısını, telefonunun IMEI kaydının bulunup bulunmadığını, veri kullanım hesaplayıcısından yaklaşık veri kullanımını sorgulayabilmekte, ayrıca kayıp, çalıntı, elektronik kimlik bilgisini haiz cihazın yurt dışından getirilmesi gibi durumlarda nasıl hareket edilmesi gerektiği hususunda bilgilendirme içeriklerine ulaşabilmektedir. Diğer taraftan, yapılan düzenlemeler uyarınca Temmuz 2014'ten itibaren işletmeciler kendi internet sitelerinde Tüketici Şikayet Sistemi oluşturmuş ve fiili olarak şikayetleri internet üzerinden alıp, cevaplandırmaya başlamıştır.

Fesih Ücretinin İptal Edilmesi

BTK'ya "fesih işlemi" için işletmeciler tarafından ücret talep edildiğine yönelik ulaşan tüketici şikayetleri ile ilgili yapılan çalışma neticesinde alınan Kurul Kararı ile işletmecilerin, abonelik sözleşmesini feshetmek isteyen abonelerinden "fesih işlem ücreti" adı altında herhangi bir ücret talep edemeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Mobil Hat Sorgulama Hizmeti

Vatandaşların bilgileri ve rızası dışında kimlik bilgilerinin kullanılması ve suistimali suretiyle adlarına açılan ve satışa sunulan GSM hatlarının, başka bir deyişle "açık hatlar"ın ortadan kaldırılması ve elektronik haberleşme hizmeti alan tüketicilerin korunması amacıyla geliştirilen; "Mobil Hat Sorgulama Hizmeti" BTK İnternet Sayfası üzerinde hayata geçirilen bir uygulamadır.

Mobil Hat Sorgulama Hizmeti, internet üzerinden TC Kimlik Numaraları ile kişilerin kendi adlarına bilgileri olmadan hat açılıp açılmadığını sorgulamalarına ve tanımadıkları hatları kapatmalarına olanak sağlayan bir hizmet olup, hizmetin internet üzerinden sunuluyor olması kullanım kolaylığını artırmakta ve daha fazla kişinin GSM hat bilgilerini anılan sorgu yöntemi ile öğrenebilme imkânı sağlamaktadır. Hizmetin ayrıca GSM işletmecileri nezdinde tutulan abonelik kayıtlarının da güncellenmesine önemli katkılar sağlayacağı ve kimlik bilgilerinin suç amaçlı kullanımını azaltarak gerçek suçlunun yakalanması noktasında önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Yurt Dışından Getirilen Telefonların IMEI Bilgilerinin e-Devlet Kapısı Üzerinden Kayıt İmkanı

Yurt dışından yolcu beraberinde getirilen cep telefonlarının kaydında yaşanan sorunların önlenmesi ve kayıt işlemlerinde vatandaşlara kolaylık sağlanması amacıyla, 01.11.2012 tarihinden itibaren internet üzerinden de kayıt uygulaması başlatılmış, 12.07.2014 tarihinden itibaren ise bu başvurular sadece internet üzerinden alınmaya başlanmıştır.

Bu uygulama ile yurt dışından yolcu beraberinde getirilen cep telefonlarının kayıt işlemlerinde yaşanan sorunların azaltılması, vatandaşların bayilere herhangi bir ücret ödemeksizin daha kısa zamanda, daha kolay bir şekilde ve herhangi bir belge veya dilekçe yazılmasına gerek kalmaksızın (sistem üzerinden doğrulama yapılmak suretiyle) cihazlarını kaydettirebilme imkânı sağlanmıştır.

Ayrıca, başta cep telefonu olmak üzere yurt dışından yolcu beraberinde getirilen elektronik kimlik bilgisini haiz cihazların kayıt altına alınması için başvuru süresi 60 güne

çıkartılmış ve bu süre içerisinde cihazların kapanmadan kullanılabilmesine ilişkin yasal ve teknik düzenlemeler tamamlanmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrıları

5809 sayılı EHK çerçevesinde, acil yardım çağrılarına erişim yükümlülükleri, ücretlendirme, numaralandırma, acil yardım kuruluşlarına iletilecek çağrıların ve bu çağrılara ait konum verilerinin yönlendirilmesi, çağrı formatı ve iletimi gibi hususların düzenlenmesi amacıyla hazırlanan ve 05.06.2012 tarihli ve 28314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik"in 3 üncü ve 6 ncı maddeleri, 17.01.2014 tarihli ve 28885 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile değiştirilerek, acil yardım çağrılarına ilişkin konum verisinin hassasiyeti net olarak belirlenmiş ve konum verisinin işletmeciler tarafından ortak bir harita üzerinden belirlenmesi sağlanmıştır.

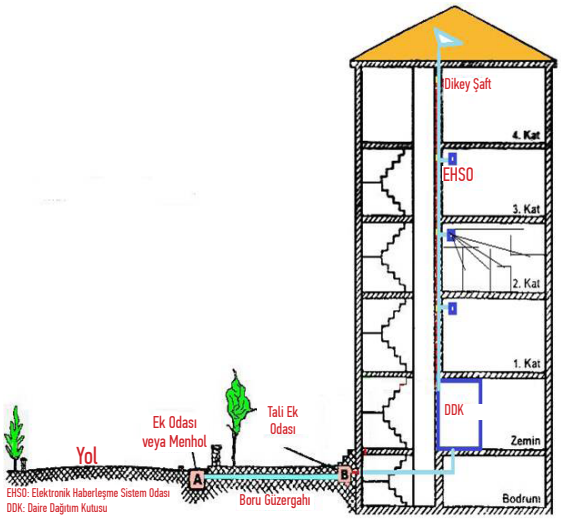
Elektronik Haberleşme Yer Altı Tesisleri Referans Dokümanı

Bakanlığımız tarafından hazırlanan "Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin taşınmazlardan geçirilmesine ilişkin Yönetmeliğin" ilgili hükmü çerçevesinde BTK koordinasyonunda, konu ile ilgili işletmecilerden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve işletmeciler ile, ilgili kamu kuruluşlarının ortak çalışmalarıyla "Elektronik Haberleşme Yer Altı Tesisleri Referans Dokümanı" hazırlanmış, 30/04/2014 tarihli ve 2014/DK-TED/238 sayılı Kurul Kararı gereği BTK internet sayfasında yayımlanmıştır.

Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi

Halihazırda uygulanan Bina İçi Telefon Tesisatı Teknik Şartnamesi, Türk Telekomünikasyon AŞ tarafından hazırlanmıştır. Ancak zaman içinde sağlanan rekabet ortamı sonucu farklı işletmecilerin bina içi elektronik haberleşme altyapısını kullanmak istemeleri ve erişim yöntemlerinin çeşitlenmesi (Kablo TV, Fiber Optik altyapısı, Ethernet gibi) nedeniyle mevcut şartname ve buna göre her daire için öngörülen iki çift bakır devre yetersiz hale gelmiştir.

Bu kapsamda BTK tarafından hazırlanan "Bina İçi Elektronik Haberleşme Tesisatı Teknik Şartnamesi", 30.04.2014 tarihli Kurul Kararı gereği BTK'nın internet sayfasında yayımlanmıştır.

3N Mobil Haberleşme Hizmetleri İçin Hizmet Kalitesi Düzenlemesi

Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği ve İmtiyaz Sözleşmesi hükümleri kapsamında 3N işletmecilerinin kapsama yükümlülüklerinin tamamlandığı yerlerde işletmecilerin ulusal ve uluslararası kalite standartlarında hizmet sunmalarını teminen, 21.01.2014 tarihli ve 28889 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 3N hizmet kalitesi standartları belirlenmiştir.

İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti Sunan İşletmecilere İlişkin Hizmet Kalitesi

Mobil elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmeciler hariç elektronik haberleşme alt yapısı üzerinden internet servis sağlayıcılığı hizmeti sunan işletmecilerin, hizmet kalitesi ölçüt ve hedef değerlerinin tespiti ile ölçümlerinin yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan "İnternet Servis Sağlayıcılığı Hizmeti Sunan İşletmecilere İlişkin Hizmet Kalitesi Tebliği" 17.02.2012 tarihli ve 28207 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe girmiştir.

Pazar payı %4 ve üzerinde olan İSS'ler ve kablo internet hizmeti sunan işletmeciler, söz konusu tebliğin yükümlüsü olarak tanımlanmıştır.

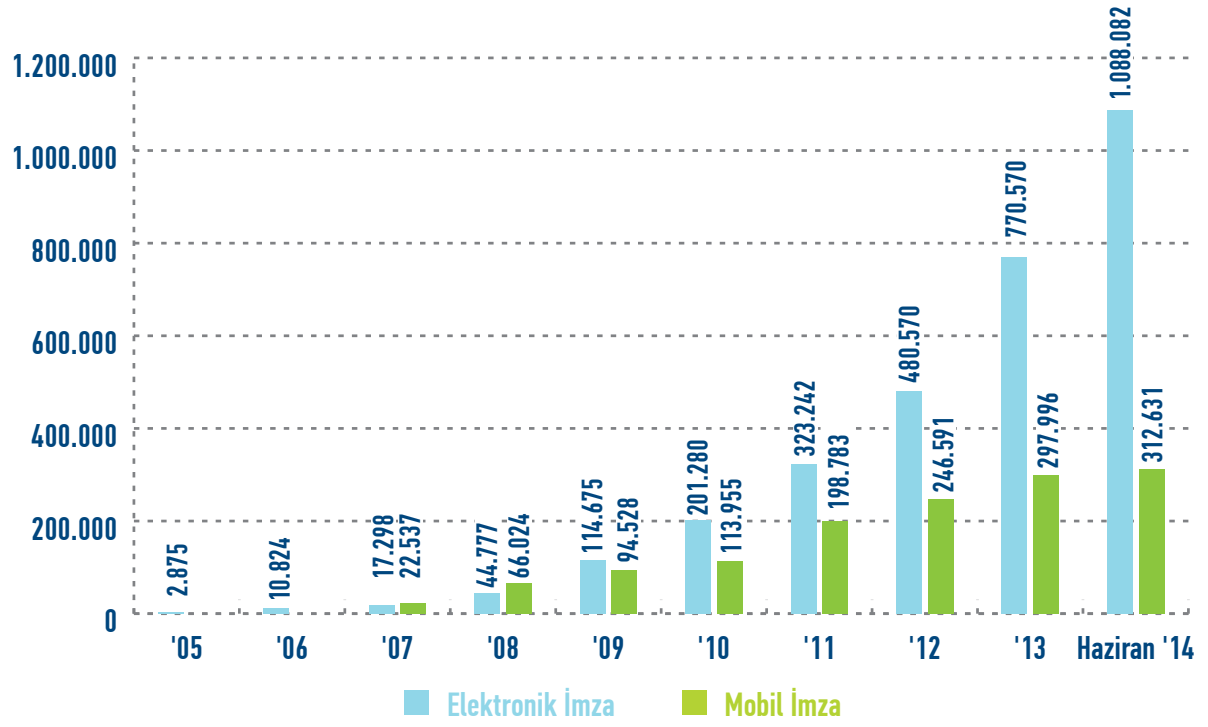
Elektronik İmza Düzenlemesi

23 Ocak 2004 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik İmza Kanunu ve bu kapsamda BTK tarafından hazırlanarak Ocak 2005'te yayımlanan ikincil düzenlemelerle güvenli elektronik imzanın elle atılan imza ile aynı hukukî geçerliliğe ve aynı ispat gücünü haiz olması sağlanarak elektronik ortamlarda yapılan iş ve işlemlere hukuki geçerlilik kazandırılmıştır.

Düzenlemelerin tamamlanmasını müteakip nitelikli elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sunacak olan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı'ları (ESHS) BTK'ya yaptıkları bildirimden sonra faaliyete başlamıştır. Halihazırda özel sektöre nitelikli elektronik sertifika sağlayan 4 adet, tüm kamu kurum ve kuruluşları çalışanlarının kurum içi ve kurumlararası işlemlerde kullanacakları kurumsal elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılayan TÜBİTAK Kamu Sertifikasyon Merkezi ve 2004/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi kapsamında kendi çalışanlarının nitelikli elektronik sertifika ihtiyaçlarını karşılamak üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Sertifikasyan Merkezi olmak üzere toplam 6 adet ESHS faaliyet göstermektedir. Ülkemizde faaliyet gösteren 6 ESHS tarafından 2004 yılından Haziran 2014'e kadar üretilen toplam elektronik ve mobil elektronik sertifika sayıları Grafik 19'da gösterilmektedir.

Kayıtlı Elektronik Posta

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 18 inci maddesi ile tacirler arasındaki diğer tarafı temerrüde düşürmeye, sözleşmeyi feshe, sözleşmeden dönmeye ilişkin ihbarlar, ihtarlar, itirazlar ve benzeri beyanlar, fatura, teyit mektubu, iştirak taahhütnamesi, toplantı çağrıları gibi belgelerin elektronik olarak gönderilmesi için Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sisteminin kullanılması hüküm altına alınmıştır. Yine aynı Kanunun 1525 inci maddesinin 2 nci bendi ile söz konusu sisteme, Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcıların (KEPHS) hak ve yükümlülüklerine, yetkilendirilmelerine ve denetlenmelerine ilişkin ikincil düzenlemeleri yapmak üzere BTK görevlendirilmiş ve bu çerçevede BTK tarafından hazırlanan ikincil düzenlemeler 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile birlikte 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Müteakiben ilgili mevzuat kapsamında KEPHS olmak üzere BTK'ya başvuruda bulunan PTT Genel Müdürlüğü 10.09.2012 tarihinde, TNB Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcılığı ve Ticaret AŞ. 28.12.2012 tarihinde ve Türkkep Kayıtlı Elektronik Posta Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ. 25.02.2013 tarihinde itibariyle KEPHS olarak yetkilendirilmiştir.

Grafik 19. Elektronik ve Mobil Elektronik Sertifika Sayısı *(Kaynak: BTK)*

İletişimin Denetlenmesi

Temel hak ve hürriyetlerden birisi olan haberleşme hürriyeti, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 22 nci maddesi ile güvence altına alınmış ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 8 inci maddesinde yer alan düzenlemeye paralel olarak haberleşme hürriyetine müdahalenin sınırları belirlenmiştir.

5397 sayılı Kanun ve CMK 135 nci maddesi kapsamındaki telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesine ilişkin iş ve işlemlerin tek merkezden yürütülmesi amacıyla BTK bünyesinde Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kurulmuştur.

Bu çerçevede, yapılan düzenlemelerle "iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine (iletişimin denetlenmesi)" ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı olarak belirlenmiş, iletişimin denetlenmesine ilişkin iş ve işlemler tek merkezden yürütülür hale gelmiş, ülkemizde var olan dağınıklık giderilmiş ve adli mercilerce alınan hukuka uygun kararların uygulanması sağlanmıştır. Bu yolla iletişimin denetlenmesine ilişkin iş ve işlemler demokratik ülkelerdeki standartlara kavuşturulmuştur.

Türkiye'de iletişimin denetlenmesinin yasal zemine kavuşturulması konusunda yetkili kuruluşlar ve görevliler ile ilgili düzenleme yapılmakla yetinilmemiş, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile elektronik haberleşme sektöründeki işletmecilerin kişisel verilerin güvenliğini sağlama konusundaki yükümlülükleri düzenlenmiştir. Elektronik haberleşme sektörünün denetleyici ve düzenleyici kuruluşu olan BTK tarafından söz konusu mevzuatın uygulanması sağlanmıştır. Bununla birlikte işletmeciler, BTK bünyesinde faaliyet yürüten Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tarafından görev alanı ile ilgili olarak sürekli ve periyodik denetim ve incelemelere tabi tutulmaktadır.

Yapılan düzenlemelerle mevzuatta öngörülen usuller haricinde yasadışı yollarla yapılan dinlemelerin mahkemeler-

de delil olarak kabul edilmemesi de önemli bir güvencedir. Ayrıca yapılan düzenlemelerle, yasadışı dinlemeye ilişkin cezalar artırılmış ve İnternet ortamında bunların yayımlanması ile ilgili müeyyideler getirilmiştir. Yasadışı dinlemelerin delil olarak kabul edilmemesi ve müeyyidelerinin ağırlaştırılması, yasadışı dinlemelerde caydırıcı bir etki sağlamıştır. Bu suretle daha önceki dönemde kamuoyuna yansıyan yasadışı dinlemelerin önüne geçilmiştir.

Bu kapsamda, 21.02.2014 tarih ve 6526 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinde bir takım değişikliklere gidilmiştir. Bu değişikliklerden en önemlisi, daha önce şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yolu ile iletişiminin tespitine sulh ceza mahkemeleri ve kovuşturma aşamasında diğer mahkemelerce karar verilebilir iken; değişiklik sonrasında, soruşturma veya kovuşturma aşamaları arasında herhangi bir ayrım yapılmaksızın, sadece "ağır ceza mahkemeleri" tarafından ve "oy birliği ile" karar verilebilecek olmasıdır. Kanun koyucu tedbire karar verilirken sadece ağır ceza mahkemelerini tek yetkili olarak belirlemekle yetinmemiş, bu kararın verilmesi için aynı zamanda oy birliği ile karar verme koşulunu da getirip bu tedbire kolayca karar verilmesinin önüne geçmeyi amaçlamıştır.

Bir başka değişiklik ise, daha önce, bu tedbire karar verilebilmesi için suçun işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı yeterli iken, 21.02.2014 değişikliği ile somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması koşulunun getirilmesidir. Maddede yapılan bu değişikliğin amacı, tedbirin müdahale ettiği anayasal hak ve özgürlükler dikkate alınarak "en son çare" prensibinin uygulanması ve tedbire kolayca karar verilebilmesinin önüne geçilmek istenilmesidir.

Aynı Kanun ile CMK'nın 135 inci maddesinde yapılan başka bir değişiklik ise, maddeye "Ek 2. Fıkra"nın ilave edilmesi olmuştur. Ek fıkrada, iletişimin tespiti talebinde bulunulurken, hakkında tedbir kararı verilecek hattın veya iletişim aracının sahibini ve biliniyorsa kullanıcısını gösterir belge veya raporun talepte bulunan makam tarafından eklenmesi zorunluluğu getirilmiştir. Bu fıkra ile güdülen amaç, iletişimin tespitine karar verilen şüpheli ile tespit uygulanan iletişimin aracı arasında oluşabilecek farklılıkların önüne geçmek, bu şekilde soruşturma ile ilgisi olmayan kişilerin dinlenilmesinin önüne geçmektir.

Yine aynı Kanun ile getirilen bir başka değişiklik de, iletişimin tespiti ve dinleme sürelerinin kısaltılması olmuştur. Madde metninde yapılan değişiklikten önce, tedbir kararına ilk defasında "üç ay" için karar verilebilir iken, bu süre "iki ay"a indirilmiş; bu sürenin en fazla "bir ay" süre ile uzatılmasına izin verilmiştir. Aynı şekilde örgütlü suçlarda defalarca süre uzatılmasına yönelik uygulama tamamen kaldırılmış, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplam üç ayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verilebileceği düzenlenmiştir.

Görüldüğü üzere, 21.02.2014 tarih ve 6526 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile Ceza Muhakemesi Kanununun 135 inci maddesinde yapılan değişiklikler ile telefon dinleme konusunda, bir taraftan yetkilerin kötüye kullanılmasını önlemek, diğer taraftan da uluslararası standartlara uygun olarak bu tedbirleri uygulamak amaçlanmıştır. Gerek Anayasamızın 13 üncü ve 22 nci maddelerinde yer alan hükümler ve gerekse tarafı olduğumuz AİHS'ne göre, özel hayatın gizliliğine ve haberleşmenin gizliliğine yönelik müdahalelerin açıkça ve yasal normlarla düzenlenmesi sağlanmış, geçici bir tedbir olan iletişimin denetlenmesi tedbirinin uygulamada sıkça dile getirilen kötüye kullanmaları engelleyerek, işlendiği yönünde kuvvetli şüpheler bulunan suç ile ilgili delillere ulaşmak ve/veya şüpheli veya sanığı yakalamakla sınırlı olarak uygulanması hedeflenmiştir.

İnternet İçerik Düzenlemeleri

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun 23 Mayıs 2007 tarihinde 26530 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle bu Kanunun uygulanması görevi Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına verilmiştir.

Kasım 2010 itibariyle İnternet Kurulu inisiyatifinde başlayan 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda değişiklik çalışması kapsamında İnternet aktörleri ve STK'ların görüşü İnternet Kurulu koordinasyonunda alınmış, bu görüşler ve ilgili kamu paydaşlarıyla gerçekleşen paylaşımlar neticesinde 5651 sayılı Kanunda değişiklik içeren taslak çalışmalar ortaya konulmuş, elde edilen sonuçların değerlendirilmesini müteakip bu hususlar 06.02.2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanun ile yasalaşmıştır.

5651 sayılı Kanun'daki değişiklik ile Kişisel Hakların Korunması ve Özel Hayatın Gizliliği ile ilgili düzenlemeler uygulanabilir hale getirilmiş, vatandaşlarımızın bu konularda yaşadıkları mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca 11.09.2014 tarihli ve 29116 sayılı Resmî Gazetenin mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe giren 6552 sayılı yasa ile 5651 sayılı Kanunun 8 inci maddesinde değişiklik yapılmış, Anayasamızda ve Ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerde güvence altına alınan Milli Güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi nedenleriyle erişimin engellenmesi tedbiri uygulanabileceği düzenlenmiştir.

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ile İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele edilmesi ve başta çocuklar ve aileler olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin internet ortamındaki yasadışı içeriklerden korunmaları amaçlanmıştır.

5651 sayılı Kanunda gerçekleşen değişikliklerde;

1. Hapis cezaları kaldırılmakta, hürriyeti bağlayıcı cezalar para cezasına dönüştürülmekte,
2. Kişilik hakkı ihlallerinin etkin ve ölçülü tedbirlerle önlenmesi öngörülmekte,
3. Erişim sağlayıcılar birliği oluşturulmak suretiyle tedbir kararlarının sivil inisiyatif tarafından etkin ve hızlı şekilde uygulanması usulü benimsenmekte,
4. Erişim engelleme kararının, süresiz olarak verilmesi yerine değişiklikle belirli bir süre ile sınırlı olarak verilmesine imkân tanınmakta,
5. İnternet üzerinden kişi hakkı ihlallerinin (özel hayatın gizliliğinin ihlali başta olmak üzere) çok kısa süre içerisinde ölçülü tedbirlerle etkin olarak giderilmesi sağlanmakta,
6. Erişim engellenmesi tedbiri kararlarının öncelikle ve esas olarak yalnızca hakkın ihlalilin gerçekleştiği yayın, kısım, bölüm ile ilgili olarak (URL, v.b) ve URL adresi şeklinde, içeriğe erişimin engellenmesi yöntemiyle verilebileceği, ancak son çare prensibi çerçevesinde mecburiyet durumunda sitenin erişimin engellenmesine karar alınabileceği düzenlenmekte,
7. İnternetin güvenli kullanımını sağlama ve bilişim şuurunu geliştirmeye yönelik çalışmalara yer verilmekte,
8. Yer sağlayıcıların (hosting vb.) yurt içinde faaliyet göstermesi kolaylaştırılmakta,
9. Kişilik hakkının ihlali durumlarındaki müracaatlara bağlı olarak uygulanan veya TİB tarafından özel hayatın gizliliği kapsamında re'sen verilecek erişim engelleme kararlarının doğrudan hakim onayına sunulması şartı öngörülerek, yargısal güvence eksikliği giderilmekte,
10. Milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi nedenlerinden biri veya bir kaçına bağlı olarak internet ortamında vuku bulacak ihlallere yönelik çok kısa sürede koruyucu idari tedbir alınabilmektedir.

Bu temel düzenlemelerle bağlantılı olarak, ticari amaçla İnternet toplu kullanım sağlayıcıların (İnternet kafeler vb.) izin belgesi almalarına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiş, bunların faaliyetlerinin; çocukların korunması, suçların önlenmesi ve suçluların tespiti yönünde gerçekleşmesini teminen (filtre programı, iç IP logları, kamera sistemi, sabit IP vb.) denetim usul ve esasları düzenlenmiş, suçların önlenmesi ve suçluların tespiti işlevi çerçevesinde İnternet aktörlerinin tutmaları gereken trafik bilgilerine

ilişkin düzenlemeler gerçekleşmiş, uluslararası mevzuata paralel olarak bu bilgilerin tutulması usul ve esasları belirlenmiştir.

İnternet ortamındaki yayınlardan Kanunda belirtilen katalog suçlara ilişkin şikâyetlerin yapılabileceği İnternet Bilgi İhbar Merkezi kurulmuştur. Çocukların cinsel istismarı başta olmak üzere İnternetin yasadışı içeriğiyle mücadele konusunda uluslararası işbirliğinin gerekliliği kapsamında, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı İnternet Bilgi ve İhbar Merkezi, Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliğine – INHOPE üye olmuştur. INHOPE, 1999 yılında İnternet üzerindeki yasadışı içeriklerle mücadele etmek amacıyla "Hotline" olarak tabir edilen ihbar hatları oluşturmak ve bunların birbiri ile koordinasyonunu sağlamak amacıyla kurulan bilgi ihbar merkezleri birliğidir. Birliğin üyeleri arasında, başta ABD, Avustralya ve AB ülkeleri olmak üzere 45 ülkede faaliyet gösteren 51 ihbar merkezi bulunmaktadır.

Ayrıca Kamu kurumlarıyla çevrimiçi ihbar, bilgi paylaşımını mümkün kılacak alt yapı tamamlanmış, daha önce sadece kolluk kuvveti ile gerçekleşen çevrimiçi ihbar bilgi alışverişi diğer ilgili kurumlar içinde işletilir hale getirilmiştir.

5651 sayılı Kanun ile Telekomünikasyon İletişim Başkanlığına yüklenen görevler, erişimin engellenmesi tedbirine ilişkin uygulamalardan ziyade bilinçlendirme, işbirliği, koordinasyon ve sorunlu içeriğin, İnternet adresinin tümüyle engellenmesine gerek kalmaksızın ilgili siteden çıkartılmasını sağlayan uyar-kaldır (notice and take down) mekanizmasının işletilmesidir.

Gelişmiş demokrasilerde yaygın olarak kullanılmakta olan uyar-kaldır yöntemiyle kısmi içeriğe dayalı sorunlar; İnternet aktörlerinin sorumluluklarını ötelemeyen, özdenetimi ön plana çıkaran, önemseyen bir anlayış çerçevesinde çözümlenmiştir. Sadece bir veya birkaç içerikten kaynaklanan sorunların çözümünde, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın re'sen gerçekleştirdiği işlemler itibarıyla temel hak ve hürriyetlerin sınırlanmasının Anayasal kısıtı olan "ölçülülük ilkesi"ne azami riayetle, ifade özgürlüğü, bilgilenme ve kişinin kendini geliştirme hakkı çerçevesinde sorun teşkil etmeyecek bir usul ortaya konulmuştur.

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının kararları içerisinde yoğunluğu "Çocukların cinsel istismarı ve müstehcenlik" oluşturmaktadır. Bu suç bazındaki engellemeler, tüm gelişmiş batı toplumlarınca yürütülmekte olan ortak mücadeleye paralel devam ettirilmektedir.

Başkanlık işlemlerini, Kanunda belirlenen "katalog" sınırlaması tercihine uygun yürütmüş, engelleme tedbiri uygulanan İnternet adresi içeriklerinin yaklaşık %98'i çocukların cinsel istismarı, müstehcenlik ve fuhuş şeklindeki üç suç düzenlemesi çerçevesinde gerçekleştirilmiştir.

Posta Sektörüne İlişkin Düzenlemeler

Posta sektörüne ilişkin serbestleştirme süreci, ülkemizde 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununun yürürlüğe girmesiyle başlamış; posta gönderilerinin kabulü, toplanması, işlenmesi, sevki, dağıtımı ve teslimini kapsayan posta hizmetlerinin Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) dışında yetkilendirilecek hizmet sağlayıcılar tarafından da sunulması mümkün hale gelmiştir. Böylelikle, kullanıcıların daha kaliteli hizmetleri daha düşük fiyatlarla alabilmeleri için gerekli olan etkin rekabet ortamının sağlanması anlamında ilk adım atılmış ve pazara girişin önündeki yasal engel kaldırılmıştır.

Bu kapsamda 03.06.2014 tarihli ve 29019 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği", "Posta Hizmetlerinin Sunumuna İlişkin Yönetmelik" ve "Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği" ile posta hizmetlerinin sunumuna ilişkin yetkilendirme, usul ve esaslar ile mevzuatın ihlali durumunda uygulanacak idari yaptırımlar belirlenmiştir.

Bu çerçevede, sermaye şirketleri "Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği"nde yer alan hükümler çerçevesinde yetki belgesi başvurusunda bulunmaya başlamışlardır.

Diğer taraftan, Kanun gereği BTK ile PTT arasında Görev Sözleşmesi, Kanunda öngörülen süreçlerin tamamlanmasının ardından 21 Temmuz 2014 tarihinde imzalanmıştır.

PROJE VE FAALİYETLER

Projelerimizde önceliklerimiz, ülkemizdeki bilgi toplumunun geliştirilmesi, sosyal desteğe muhtaç olan engelli vatandaşlarımızın hayatlarının kolaylaştırılması, eğitime destek verilmesi, bilgisayar okur-yazarlığının artırılması, e-Devlet uygulamalarının yaygınlaştırılması, afet durumunda sabit ve mobil haberleşmenin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirlerin alınmasıdır.

İnternet Altyapısı Olmayan Okullara Altyapı Kurulması

Ülkemizde sayısal uçurumun giderilmesi amacıyla, işletmeciler tarafından yüksek maliyet nedeniyle gidilemeyen, nüfus yoğunluğunun az olduğu özellikle de kırsal kesimlerde, internet erişimi olmayan 10.201 okula ADSL ve Uydu teknolojisi genişbant internet erişimi sağlanmıştır.

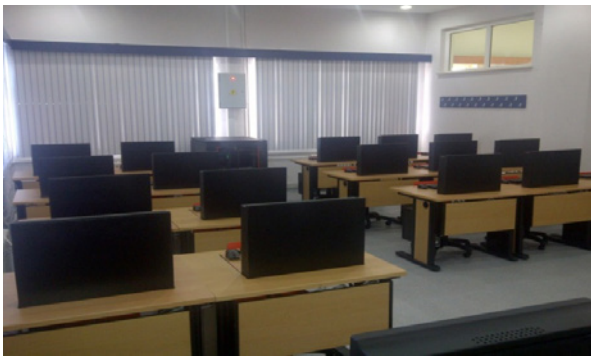

İnternet Altyapısı Kurulan Okullarımıza Örnekler

Web Tabanlı Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfları Kurulması

Bakanlığımız ve Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı arasında imzalanan protokol ile 102 Üniversitemize 2'şer adet olmak üzere toplam 204 Dil Sınıfı kurulmuştur. Bu proje ile yükseköğrenim öğrencileri yerden ve zamandan bağımsız 7 gün 24 saat hizmet alabilmektedir.

Üniversite öğrencilerimiz bu hizmet için herhangi bir ücret ödememektedir. Öğrencilerin kullanımına açılacak olan çevrimiçi (online) dil materyali; sadece okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini desteklemekle kalmayıp öğrencilerin haftanın belirli saatlerinde dil uzmanları ile canlı görüşme ve konuşma pratiği yapmalarına da imkân tanınmıştır.

Web Tabanlı İngilizce Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfı

Akıllı Sınıf Kurulumu

Bu projeyle, Emniyet Genel Müdürlüğünde çalışan personel bir merkezden 82 noktaya sunulan uzaktan eğitim hizmeti ile yerinde eğitim alabilmektedir. Bu da kamuya zaman ve maliyet açısından önemli ölçüde tasarruf sağlamaktadır.

Akıllı Sınıf

Acil Durum Haberleşmesine Yönelik Uydu Telefonu Temini

Karasal haberleşmenin kesintiye uğradığı afet dönemlerinde Başbakanlık, Bakanlıklar, Valilikler ve ilgili kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun daha sağlıklı bir şekilde sağlanması ve acil durumun daha etkin yönetilebilmesi amacıyla söz konusu kurumlara alternatif haberleşme imkânı sağlamak üzere 723 adet uydu telefonu alınarak Türkiye genelindeki Valilik ve Kaymakamlıklara dağıtımı yapılmıştır.

Uydu Telefonu

FATİH Projesi (Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi)

Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği protokolüyle başlatılan FATİH Projesi, gerek öğrenci sayısı, gerek derslik sayısı ve gerekse proje bedeli bakımından dünyada bir ilktir.

Etkileşimli Tahta, Yazıcı ve Doküman Kamerası

FATİH Projesi ile okullara BT araçları sağlanarak geniş bant internetin bütün dersliklere ulaştırılması, derslere ait e-içeriklerin geliştirilerek yaygınlaştırılması ve ülke genelinde sosyo-ekonomik açıdan öğrenciler arasında fırsat eşitliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu proje ile tüm orta öğretim okullarımızdaki 45.653 adet okul ve 432.288 dersliğin Etkileşimli Tahta, yazıcı ile donatılması ve öğrencilere El Bilgisayarı (Tablet) verilmesi hedeflenmiştir. Etkileşimli tahta ve yazıcıların temin edilmesi ve kurdurulması Bakanlığımızca, el bilgisayarı ve eğitim içeriklerinin temini ise Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

Bakanlığımızca, 2012 yılında 3.657 adet okulun her birine doküman kamera ve çok fonksiyonlu yazıcı ile her sınıfa bir adet olmak üzere 84.921 adet etkileşimli tahta alımı ve kurulumu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin uzaktan hizmet içi eğitimlerinin sağlanması amacıyla, tek noktadan çok noktaya hizmet veren 110 adet Hizmet İçi Eğitim Sınıfının kurulumu Bakanlığımızca 2013 yılında tamamlanmıştır.

Bununla birlikte, 2014 yılında 41.996 adet okula, her okulda bir adet olmak üzere A3/A4 çok fonksiyonlu yazıcı ile 347.367 adet etkileşimli tahtanın kurulumunun yapılması için firmalar ile sözleşme imzalanmıştır. 2014-2015 yıllarında etkileşimli tahta ve yazıcıların okullarda dağıtım ve kurulumları yapılacaktır.

Gören Göz Projesi

"Gören Göz" projesi 2007 yılında Bakanlığımızca bir sosyal sorumluluk projesi olarak başlatılmıştır. Bu proje ile görme engelli vatandaşlarımızın yaşamını kolaylaştırmak, herhangi bir yerden gitmek istediği bir yere ulaşımını sağlamak amacıyla, gideceği yeri kullanıcısına sesli olarak uyaracak projeye ait yazılım Türk Mühendislerince gerçekleştirilmiştir. Sistem modüler olduğundan, kullanıcılardan gelen öneriler yazılım mühendislerince değerlendirilmiş ve talepler yerine getirilerek sistem güncellenmiştir.

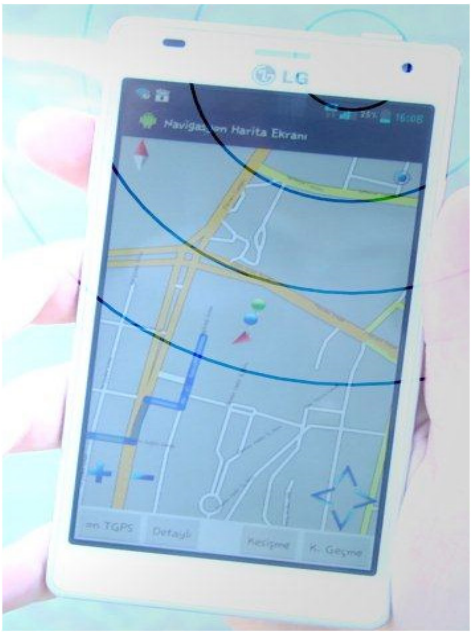
Proje kapsamında ilk aşama olarak 5.000 adet cihaz Ankara, İstanbul, İzmir, Sivas, Erzincan, Niğde ve Bilecik illerinde görme engelli vatandaşlarımıza dağıtılmıştır.

Projenin ikinci aşamasında toplam 19 ilde güncel teknolojiye uygun 5.000 adet daha Gören Göz Cihazı alımı için 2013 yılında ihale yapılarak sözleşme imzalanmıştır. Sözleşme kapsamında görme engelli vatandaşlarımıza cihazların dağıtımı devam etmektedir.

Cihaz mobil telefon olarak da kullanılabilmekte ve görme engelli vatandaşlarımıza bedelsiz olarak verilmektedir.

1. fazda dağıtılan gören göz cihazı

2. fazda dağıtılan gören göz cihazı

Kızılay'ın Acil İletişimi İçin Kesintisiz İletişim Projesi

Türkiye Kızılay Derneği'nin, afet durumunda uydu üzerinden ses, veri ve görüntü dahil gerekli olan her türlü haberleşme hizmetlerinin etkin ve kesintisiz yapılabilmesi için 40 adet Uydu Terminali (VSAT) Kızılay'ın ilgili birimlerine kurulmuş olup, 2014 yılında imzalanan yeni sözleşme kapsamında 8 adet daha Uydu Terminali kurulacaktır.

Uydu (VSAT) Terminali

İnternet Erişim Noktaları (İEN) Kurulması

Proje kapsamında PTT, Havaalanları, DDY Gar Binalarında vatandaşların telefon, internet ve e-devlet hizmetlerinin erişimini sağlamaya yönelik pilot uygulama olarak Büyükşehir statüsündeki 16 ilimizdeki 86 merkeze İnternet Erişim Noktasının (İEN) kurulması amaçlanmıştır. Söz konusu projenin gerçekleşmesini teminen TÜRKSAT AŞ ile sözleşme imzalanmıştır.

İnternet erişim noktalarının 82 adedinin kurulumu tamamlanmış olup, 4 adedinin de kurulum çalışmaları devam etmektedir.

İnternet Erişim Noktası

Elektronik Haberleşme Altyapısı Olmayan Yerleşim Yerlerine Altyapı Kurulması

Bu proje ile Türkiye genelinde sabit telefon ve internet alt yapısı olmayan yaklaşık 2.526 adet yerleşim yeri kapsanması hedeflenirken sahadaki tespitler sonrasındaki iptallerle, 2.074 adet köy mezra ve benzeri yerleşim yerlerine kablosuz genişbant erişim teknikleri kullanılmak suretiyle sabit telefon ve internet hizmeti verilmesi planlanmıştır. Bu kapsamda Bakanlığımız ile Türk Telekom AŞ arasında sözleşme imzalanmıştır. Yapılan iki yıllık saha çalışmaları sonucunda bazı yerleşim yerleri projeden çıkarılarak kurulum yapılması gereken sayı 1.693 olarak yeniden belirlenmiştir. 2014 yılı Eylül ayı itibariyle 1.633 yerleşim yeri hizmete verilmiştir.

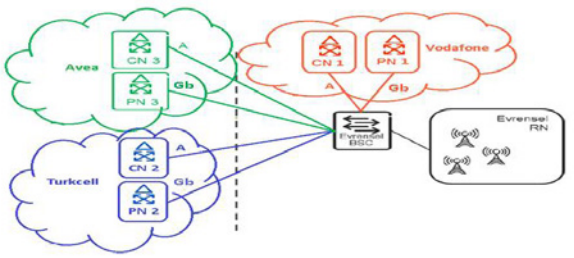
Ayrıca, Milli Savunma Bakanlığından gelen talebe istinaden kalekol ve karakollar, vatandaşlardan gelen talepler ve 24.12.2010 tarihli sözleşmeden dolayı kurulacak yerler olmak üzere yaklaşık 800 yerde daha kurulum yapılması için Ağustos 2014 de Türk Telekom ile sözleşme imzalanmıştır. Bu yerlerdeki altyapı kurulumları 2015-2016 yıllarında devam edecektir. Aynı sözleşme kapsamında kurulumu tamamlanan tüm yerleşim yerlerinde 3 yıl daha hizmet verilmeye devam edilecektir.

Altyapı Kurulumu

GSM Kapsama Alanlarının Genişletilmesi ve İyileştirilmesi Projesi

Nüfusu 1- 500 arasında olan ve GSM iletişim altyapısı olmayan 1.799 adet yerleşim yerine Mobil Haberleşme Altyapısının kurulumu amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Bakanlığımız ile Turkcell İletişim Hizmetleri AŞ. arasında 2013 yılında sözleşme imzalanmış olup, kurulumlar devam etmektedir. 2014 yılı Eylül itibariyle yaklaşık 1.350 adet yerleşim yeri kapsama altına alınmıştır.

Kurulacak Şebekenin Topolojisi

Karasal Sayısal Yayıncılık, Ortak TV ve Verici Anten Kuleleri Kurulumu

Ülkemizde karasal sayısal yayıncılığa geçiş için çalışma¬lar RTÜK tarafından 6112 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun çerçevesinde yürütülmektedir.

05.04.2006 tarih ve 2006/10318 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile, farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik hizmetler, 5369 sayılı "Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 5 inci maddesinde yer verilen evrensel hizmet kapsamına dahil edilmiştir.

Karasal Sayısal Yayıncılığa altyapı oluşturmak, şehirlerimizdeki verici kuleleri kirliliğini ortadan kaldırmak ve elektromanyetik olumsuzlukların önüne geçmek amacıyla Ortak TV/Radyo Verici Kuleleri evrensel hizmet kapsamında İstanbul ve Çanakkale'de kurulacaktır.

İstanbul K.Çamlıca TV Kulesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği yapılan İstanbul'daki Kule Projesi kapsamında toplam 365,50 m. yük¬sekliğinde TV-Radyo Kulesi inşa edilecektir. Ayrıca Proje kapsamında 2 adet seyir terası ve 2 adet restoran yer ala¬caktır. Çanakkale Kulesine ilişkin çalışmalar ise Çanakkale Valiliğince yürütülmektedir.

Sayısal Yayıncılıkla ilgili çalışmalar RTÜK ve BTK ile bir¬likte koordineli şekilde yapılmaktadır. Ülkemizde analog yayınlar sona erdirildikten sonra, boşa çıkacak olan UHF 790-862 MHz bandı; yayıncılık hizmetleri dışında, ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda mobil haberleşme ve/veya acil durum haberleşmesi ve/veya karasal kapsama haberleş¬mesi gibi ihtiyaç olabilecek alanlara tahsis edilebilecektir.

e-Devlet Kapısı Projesi

e-Dönüşüm Türkiye Projesi kapsamında, kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşların Devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve etkin bir şekilde erişimini sağlayacak olan e-Devlet Kapısının kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görev ve sorumluluğu Başbakanlık adına 24.03.2006 tarih ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Bakanlığımıza verilmiştir. Söz konusu kararda; "Bakanlık e-Devlet Kapısı teknik altyapısının kurulumu, işletilmesi görev ve sorumluluklarını Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme A.Ş. aracılığı ile yürütür ve verilen görevin yerine getirilmesinde hizmet bedeli de dahil olmak üzere uygulanacak olan usul ve esaslar, Bakanlık ile Türksat Uydu Haberleşme ve Kablo TV İşletme AŞ arasında düzenlenecek bir protokol ile belirlenir" hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, e-Devlet Kapısı Projesine ilişkin görevlerin yerine getirilebilmesi için Bakanlığımız ile Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme AŞ arasında bir protokol imzalanmıştır.

22.10.2014 tarihi itibariyle e-devlet kapısı üzerinden hizmet alan kullanıcı sayısı 19.259.118'e, kurum sayısı 141'e ve sunulan hizmet sayısı 1.026'ya ulaşmıştır.

2015-2019 Ulusal E-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı Projesi

655 sayılı "Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" nin "Görevler" başlıklı 2 nci maddesinin (f) bendi ile bu görevi detaylandıran 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde "Bilgi toplumu politika, hedef ve stratejileri çerçevesinde; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla gerekli işbirliği ve koordinasyonu sağlayarak e-Devlet hizmetlerinin kapsamı ve yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile bu hizmetlere ilişkin eylem planlarını hazırlamak, koordinasyon ve izleme faaliyetlerini yürütmek, gerekli düzenlemeleri hazırlamak ve bu kapsamda ilgili faaliyetleri koordine etmek" görevi Bakanlığımıza verilmiştir.

Bu kapsamda; "2015-2019 Ulusal E-Devlet Stratejisi ve Eylem Planı"na ilişkin gerekli hazırlıklar yapılarak 20.06.2014 tarihinde TÜBİTAK ile sözleşme imzalanmış, çalışmalara başlanılmıştır.

e-KKTC Projesi

KKTC e-Devlet Projesi (e-KKTC), kamu kurum ve kuruluşlarının e-Kurum'a dönüşmeleri, elektronik ortamda bütünleşik bir e-Devlet hizmetleri altyapısının yazılım ve donanım olarak kurulması ve kamu hizmetlerinin vatandaş odaklı bir yaklaşımla 7/24 kesintisiz ve güvenli bir şekilde bu altyapıdan sunulması projesidir. e-KKTC Projesi ile kamu hizmetlerinin vatandaşa en kolay ve en etkin yoldan, kaliteli, hızlı, kesintisiz, güvenli ve entegre bir yapıda sunulmasına yönelik altyapının ülke düzeyinde oluşturulması hedeflenmektedir. Bu kapsamda; daha önce KKTC Başbakanlığı tarafından yürütülen KKTC e-Devlet koordinatörlüğü görevinin KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığına verilmesi nedeniyle, Bakanlığımız ile KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı arasında 28.5.2014 tarihinde yeni protokol imzalanmış olup, çalışmalara devam edilmektedir.

Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgi Sistemi (EHABS) Kurulumu Projesi

Bu proje ile Ülkemizdeki elektronik haberleşme fiziksel altyapısına ait bilgilerinin tek bir veri tabanında toplanması, yönetilmesi, işlenmesi, analizi, geçiş hakkı ve tesis paylaşımına ilişkin iş ve işlemlerin elektronik ortamda daha kolay ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Proje 2013 yılında başlatılmış olup, çalışmalar devam etmektedir.

Kamu Entegre Veri Merkezleri Projesi

15.01.2013 tarihinde yapılan Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun (BTYK) 25 inci toplantısında; e-Devlet hizmetlerine ilişkin konular ve gelişmeler gündeme alınmış ve 2013/104 Nolu *"kamu kurumların veri merkezlerinin birleştirilmesine yönelik hukuki, teknik ve idari yapılanma modelinin oluşturulması ve Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezinin kurulması çalışmalarının yapılması*" kararına ilişkin çalışmaların Bakanlığımız sorumluluğunda yürütülmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda çalışmalar devam etmektedir.

Kamu Entegre Veri Merkezi Blok Şema

Üçüncü El Projesi

Herhangi bir nedenle ellerini kullanamayan 1000 engelli vatandaşımızın kendilerine sağlanacak olan Engelli Erişilebilirlik Cihazı ile tablet bilgisayarın tüm özelliklerini ek-

siksiz kullanmaları, eğitim ve istihdam alanlarında fırsat eşitliği yakalamaları ve bilişim alanında engellerin kaldırılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında ihale yapılmış ve 19.09.2014 tarihinde yüklenici firma ile sözleşme imzalanmıştır.

Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne Bağlı Öğrenci Yurtlarının İnternet Erişim ve Kullanım Ücretlerinin Ödenmesi

Bilgi toplumunun oluşumuna katkı sağlanması ve internet kullanımının yaygınlaştırılması suretiyle bilgiye erişim imkânlarının arttırılması amacıyla, Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı öğrenci yurtlarının internet erişim ve kullanım ücretlerinin Evrensel Hizmet bütçesinden ödenmesi, Bakanlar Kurulu Kararı ile evrensel hizmet kapsamına alınmıştır. Anılan Karar uyarınca hesaplanan net maliyet, evrensel hizmet bütçesinden her yıl ödenecektir.

BTK Tarafından Yürütülen Faaliyet ve Projeler

4 üncü Nesil Mobil Elektronik Haberleşme Hizmetlerine (LTE/LTE Advanced- LTE/İleri LTE) Yönelik Yetkilendirme Çalışmaları

Günümüzde mobil elektronik haberleşme alanında hızlı gelişmeler yaşanmakta olup, söz konusu gelişmeler tüketicilerin kullanım alışkanlıklarında değişimlere yol açmaktadır. Kullanım alışkanlıklarında, özellikle mobil sesli iletişimden mobil veri iletişimine doğru hızlı bir eğilimin olduğu görülmektedir. Halihazırda ülkemizde kullanılan mobil elektronik haberleşme teknolojilerinin günümüzdeki tüketici beklentilerini karşıladığını söylemek mümkündür. Ancak mobil internet kullanımı, zengin içerikli uygulamalar, mobil veri tüketimine meyilli akıllı cihazların piyasada yaygınlaşması gibi etkenlerin zaman içerisinde mevcut mobil şebeke kapasitelerinin yetersiz kalmasına neden olacağı öngörülmektedir. Diğer taraftan genişbant penetrasyonundaki %10'luk bir artış, o ülkenin gayri safi yurtiçi hasılasında % 1'lik bir artış sağlamakta, ilave her 1.000 genişbant kullanıcısı için sektörde 80 civarında yeni iş imkanı ortaya çıkmaktadır[3]. Bu noktada ilerde ortaya çıkabilecek ihtiyaçları karşılayabileceği düşünülen Uzun Dönem Dönüşüm (LTE) teknolojisine ilişkin çalışmalara başlanılmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmecilere Yönelik Denetim Faaliyetleri

BTK tarafından elektronik haberleşme sektöründe yer alan işletmecilere yönelik mali, teknik, hukuki ve idari düzenlemeler yapılmaktadır. Gerek işletmecilerin faaliyetlerinin yetkilendirme şartlarına uygunluğu, gerekse yetkisiz bir şekilde elektronik haberleşme hizmeti sunanlar ile ilgili olarak, BTK'ya yapılan ihbar ve şikayetler ile re'sen yapılan incelemeler neticesinde iddialar değerlendirilerek, gerekli işlemler gerçekleştirilmektedir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimi Kapsamında Yürütülen Denetim Faaliyetleri

Elektronik haberleşme piyasasına arz edilmiş telsiz cihazları ve telekomünikasyon terminal cihazlarının teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması amacıyla gerekli düzenlemeler BTK tarafından yapılmakta ve yıl boyunca denetimlere devam edilmektedir.

BTK tarafından gerçekleştirilen telsiz ve telekomünikasyon terminal ekipmanlarının piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla AB fonları ile desteklenen "Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektöründe Piyasa Gözetim ve Denetim Sisteminin Güçlendirilmesi" başlıklı proje kapsamında İspanya ile birlikte, 2013 Temmuz ile 2014 Ağus-

3 *Arthur D. Little, 2013, Socioeconomic effects of broadband investments analysis.*

tos ayları arasında bir eşleştirme programı uygulanmıştır. Proje kapsamında, elektronik ortamda piyasa gözetim ve denetimi sistemi kurulması çalışmalarına devam edilmektedir.

Cihazların uyması gereken teknik düzenlemeler BTK tarafından hazırlanırken, piyasada yapılan denetimlerle de cihazların bu teknik düzenlemelere uygun olmaları sağlanmaktadır. 2013 yılı boyunca 999 cihaz, 2014 yılının Eylül ayı sonuna kadar ise 565 cihaz denetlenmiştir.

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

AB Mali İşbirliği Projesi kapsamında, toplam 4,8 milyon Avro bedelin %75'inin AB fonları ile ve kalan %25'inin ise ülke fonlarıyla karşılanması çerçevesinde kurulan ve 2007 yılında faaliyete geçen Piyasa Gözetim Laboratuvarı'nda, piyasadan tedarik edilen numune cihazlar temel gereklere uygunluk testlerine tabi tutulmaktadırlar.

Piyasa Gözetim Laboratuvarı

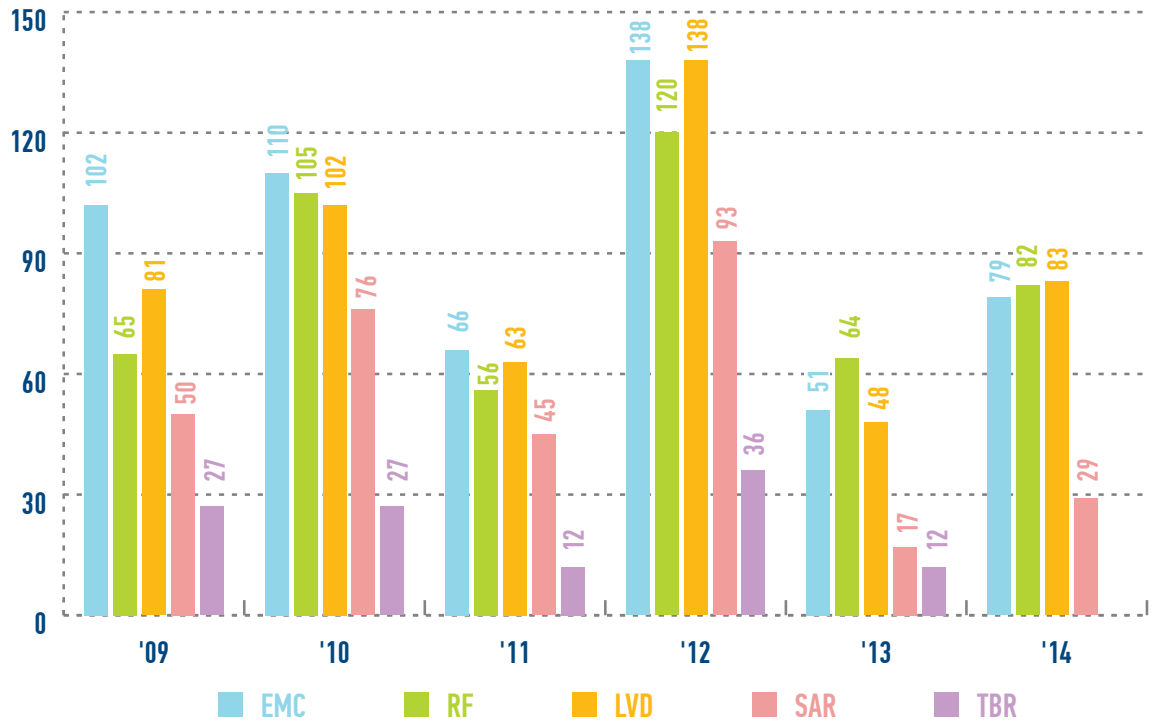
Laboratuvarda yapılan test ve ölçümler sonucunda standartlara uygun bulunmayan cihazlara ilişkin olarak, mevzuatta tadat edildiği üzere, firmalara idari para cezası uygulanması ya da bahse konu cihazların piyasadan toplatılması gibi çeşitli müeyyideler uygulanabilmektedir. BTK Piyasa Gözetim Laboratuvarı bünyesinde Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından 2009 yılında akredite edilen olan 5 farklı laboratuvar bulunmaktadır.

2009 yılından 2014 yılı Eylül ayı sonuna kadar PGD kapsamında mobil ve sabit telefonlar ile çeşitli telsiz cihazlara uygulanan EMC, RF, LVD, SAR ve TBR deney sayıları Grafik 20'de gösterilmektedir.

Ayrıca, "giyilebilir bilgi teknolojisi cihazlarına uygulanabilecek testlerin araştırılması ve incelenmesi", "bilgi teknolojisi cihazlarında kullanılan ve insan sağlığına zararlı olabilecek elementlerin varlığının analizine ilişkin testlerin araştırılması ve incelenmesi", "bilgi teknolojisi cihazlarında kullanılan bataryaların güvenlik testlerinin araştırılması", "vücuda yakın tutulan mobil cihazların SAR deneylerine ilişkin çalışmaların araştırılması", "laboratuvarlar arası karşılaştırma deneylerinin gerçekleştirilmesi ile bu kapsamda laboratuvarda yapılan testlerin sonuçlarının sağlıklı olup olmadığının gözlemlenmesi", "ADSL modem cihazları için yapılabilecek deneylerin araştırılması" ve "sayısal telsiz (DMR - Digital Mobile Radio) cihazları için yapılabilecek deneylerin araştırılması" süreçleri ise devam etmektedir.

Baz İstasyonları Ölçüm Sonuçlarının İnternet Ortamında Yayınlanması Projesi

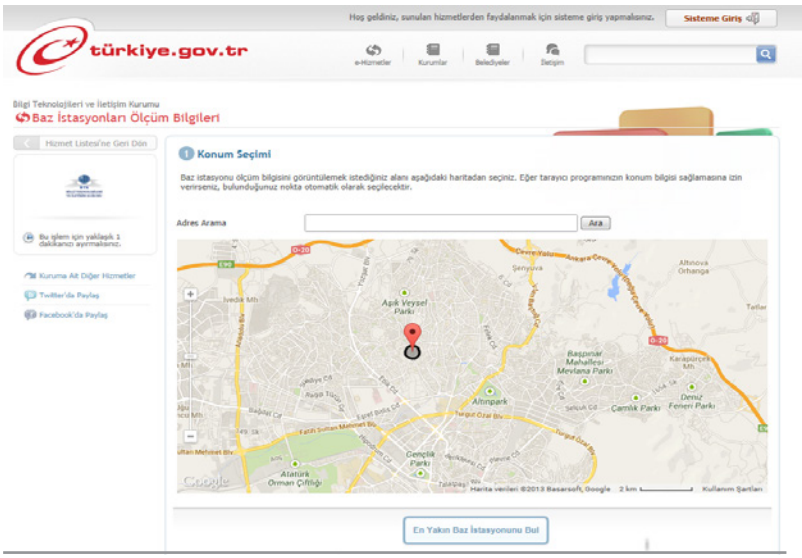
Ülkemizde kurulan bütün baz istasyonlarına BTK tarafından güvenlik sertifikası düzenlenmekte olup, güvenlik sertifikası düzenlenen baz istasyonlarının Elektromanyetik Alan ölçümleri de BTK tarafından yetkilendirilmiş ölçüm yetki belgeli kuruluşlar ve BTK personelince gerçekleştirilmektedir.

Grafik 20. PGD Kapsamında Deney Uygulanan Cihaz Sayıları* *(Kaynak: BTK)*

** 2014 yılı verileri Eylül ayı sonuna kadar olan verileri içermektedir.*

Vatandaşlarımız zaman zaman yakınlarına kurulan baz istasyonlarının kaçak kurulduğunu ya da bu istasyonlarla ilgili herhangi bir ölçüm faaliyeti gerçekleştirilmediğini düşünebilmektedir. Vatandaşlarımızda oluşan bu algının giderilmesinin baz istasyonları ölçüm sonuçlarının kamuoyuna açılması ile giderilebileceği değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, BTK ile Türksat tarafından geliştirilen bir proje ile e-devlet kapısı üzerinden BTK veritabanlarında bulunan ölçüm bilgilerinin yayınlanması amacıyla gerekli alt yapı oluşturulmuştur. Oluşturulan web servisinde harita üzerinde seçilen bir noktaya en yakın baz istasyonunun ölçüm değerinin görüntülenmesi, bu baz istasyonun seçilen noktaya uzaklığı, güvenlik mesafesi, baz istasyonu sektörlerinde ölçülen en yüksek değer, bu baz istasyonu için Ülkemizde belirlenen cihaz başına limit değeri ve ICNIRP tarafından belirlenen limit değerinin yayınlanması sağlanmıştır. Şekil 1'de örnek bir sorgulama ekranı görüntüsü yer almaktadır.

Şekil 1. Ölçüm Sonuçları Sorgulama Ekranı Görüntüsü

Elektromanyetik Alanları Sürekli İzleme Sistemi (ESİS)

BTK tarafından yapılan ölçüm ve denetimlere ek olarak, baz istasyonlarının birden fazla sayıda bulunduğu okul, hastane, ana okulu vb. yerlere elektromanyetik alanları sürekli izleme sistemi (ESİS) kurulmuştur.

ESİS, belli kriterlere göre özel olarak seçilmiş noktalara yerleştirilen ölçüm cihazları ile televizyon ve radyo vericileri, kablosuz ağlar ve baz istasyonları gibi geniş bantta yayın yapan kaynakların oluşturduğu elektromanyetik alan şiddeti değerlerinin (7 gün/24 saat) sürekli ölçülmesi ve alınan ölçüm değerlerinin uluslararası limit değerlere göre kontrol altında olup olmadığının denetlenmesi ve halkımızın bilgilendirilmesi amacıyla kurulan bir sistemdir.

ESİS kapsamında Ankara'da 9 adet, İzmir'de 5 adet ve İstanbul'da da 1 adet olmak üzere toplam 15 adet ölçüm cihazı öncelikli olarak okul, anaokul, üniversite ve özel apartman binaları başta olmak üzere çeşitli yaşam alanlarına kurulmuş bulunmaktadır. Söz konusu cihazlar kurulu bulundukları noktalarda 6-12 ay arası bir zaman zarfında bulundurulacak olup, daha sonra bu cihazlar ihtiyaç duyulacak başka noktalara taşınacaktır.

ESİS ortamdaki elektromanyetik alanların sürekli ölçümüne dayalı Avrupa'da birçok ülke tarafından yeni uygulanmaya başlayan bir ölçüm yöntemidir. Bu yöntem ile baz istasyonları gibi kaynakların yaymış olduğu elektromanyetik alan seviyesi kontrol altında tutulmakta ve ölçülen değerler http://ema-olcum.btk.gov.tr/ internet adresinden online olarak takip edilebilmektedir.

ESİS ile isteyen her vatandaşımız kurulu bulunan ölçüm cihazları arasından seçeceği herhangi bir noktaya ait tüm güncel ve geçmiş verilere kolayca ulaşabilmekte ve bu kapsamda elde ettiği sonuçları uluslararası uygulamalar ile kıyaslayabilmektedir.

Acil Durumlarda Kullanılmak Üzere Kullanılan Uydu Haberleşmeli Baz İstasyonları

Bakanlığımız ve BTK koordinasyonunda yapılan çalışma ile 25 bölgede afet ve acil durumlarda kullanılmak üzere roaming özelliğine sahip uydu transmisyonlu mobil baz istasyonu kurulmuştur (Tablo 1).

Yapılan çalışmalar neticesinde, bu sayının 40'a çıkartılması konusunda karar alınmıştır. Bu bağlamda, belirlenen ilave 15 ilde 2014 yılı sonuna kadar roaming yapabilme özelliğine sahip uydu transmisyonlu mobil baz istasyonlarının kurulumu tamamlanacaktır (Harita 1- Tablo 2).

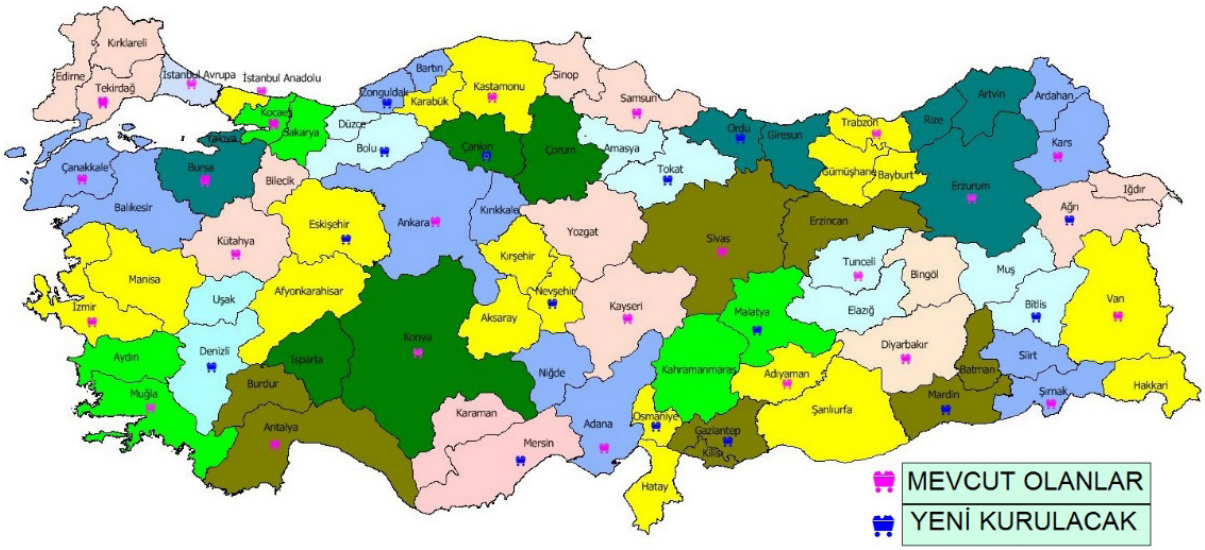
Güvenli İnternet Hizmeti

Güvenli İnternet Hizmeti (GİH); 5809 sayılı EHK ve Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği kapsamında, çocukların ve gençlerin internet üzerindeki bilgi kirliliğinden ve zararlı içeriklerden korunmaları amacıyla oluşturulmuş alternatif bir internet erişim hizmetidir. Düzenlemenin en önemli sebebi, internet kullanıcılarının İnternet Bilgi İhbar Merkezine ilettikleri talepler ve şikâyetlerden kaynaklanmıştır.

Tablo 1. Bölge Bazında Baz İstasyonlarının Kurulduğu İller

Antalya	Çanakkale	İstanbul	Konya	Siirt
Adıyaman	Diyarbakır	Kastamonu	Kütahya	Sivas
Ankara	Erzincan	Kars	Muğla	Tekirdağ
Antalya	Erzurum	Kayseri	Sakarya	Trabzon
Bursa	İzmir	Kocaeli	Samsun	Van

Harita 1. Uydu Haberleşmeleri Baz İstasyonları

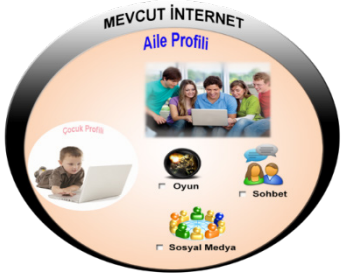

Tablo 2. Yeni Kurulacak Uydu Haberleşmeleri Baz İstasyonları

Avea İletişim Hizmetleri AŞ	Turkcell İletişim Hizmetleri AŞ	Vodafone Telekomünikasyon AŞ
Ağrı	Bitlis	Eskişehir
Bolu	Denizli	Gaziantep
Çankırı	Mersin	Mardin
Malatya	Nevşehir	Ordu
Zonguldak	Osmaniye	Tokat

İlgili işletmecilerle yapılan teknik çalışmalar sonucunda 24 Ağustos 2011 tarihinde "İnternetin Güvenli Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar" Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından belirlenerek yayımlanmış ve 22 Kasım 2011 tarihinde hizmet isteyen tüm bireysel kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.

Bu hizmet, dünya uygulamaları paralelinde, tamamen **TERCİHE BAĞLI ve ÜCRETSİZ** olarak sunulmaktadır. Bu hizmetten yararlanmak isteyen aboneler isteklerini internet servis sağlayıcılarına bildirebilmektedirler. Hiçbir talepte bulunmazlarsa mevcut internetlerini kullanmaya devam etmekte ve hizmetten memnun kalmamaları durumunda Güvenli İnternet Hizmeti almayı sonlandırabilmektedirler.

"Seçmek özgürlüktür" sloganıyla çalışmaya başlayan Güvenli İnternet Hizmeti ile aileler çocuklarını İnternetin zararlı etkilerinden koruyabilmektedir. Bu kapsamda kullanıcılara çocuk ve aile profilleri sunulmaktadır. Aboneler diledikleri an profiller arasında geçiş yapabilmektedirler.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile BTK tarafından yürütülen Ulusal Siber Güvenlikle İlgili Faaliyet ve Projeler

Bu program ile kamu kurum ve kuruluşlarınca bilişim altyapısı üzerinden sağlanan her türlü hizmet, işlem ve veri ile bunların sunumunda yer alan sistemlerin güvenliğinin sağlanmasına ve gizliliğin korunmasına yönelik tedbirlerin alınması ve bilgi iletişim teknolojilerine ilişkin kritik altyapıların işletiminde yer alan gerçek ve tüzel kişilerce uyulması gerekli usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda programın yürütülmesini teminen Bakanlığımız ile TÜBİTAK arasında 14 Ağustos 2012 tarihinde "Ulusal Siber Güvenlik Teknoloji Geliştirme Programı Konusunda Danışmanlık Hizmetleri Alımı Sözleşmesi" imzalanmış ve iş programları oluşturulmuştur.

"Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna ilişkin Karar" Bakanlar Kurulunca onaylanmış olup, 20 Ekim 2012 tarihli ve 28447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ayrıca 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile Bakanlığımızın görevleri, "ek madde 1" ile de Siber Güvenlik Kurulu'nun görevleri belirlenmiştir.

Anılan mevzuat uyarınca, siber güvenlikle ilgili olarak alınacak önlemleri belirlemek, hazırlanan plan, program, rapor, usul, esas ve standartları onaylamak ve bunların uygulanmasını ve koordinasyonunu sağlamak amacıyla Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Başkanlığında 11 üyeden oluşan Siber Güvenlik Kurulu kurulmuştur. Bu çerçevede, 2014 yılı Eylül ayı sonuna kadar Siber Güvenlik Kurulu 3 defa toplanmış ve siber güvenlikle ilgili "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı"nı onaylamış, ayrıca, siber güvenliğe yönelik kararlar almıştır. Söz konusu strateji ve eylem planı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiştir. Eylem Planı, 29 adet ana eylem maddesi ve 95 adet alt eylem maddesinden oluşmaktadır.

Eylem Planı kapsamında kurulan USOM (Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi), 27 Mayıs 2013 tarihinde TİB bünyesinde faaliyetlerine başlamıştır. Ayrıca, "USOM Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları" da 2013 tarihli ve 278 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi

Ülke genelinde siber tehditlere karşı alarm, uyarı ve duyuru faaliyetleri yürüten USOM, siber olaylara müdahalede ulusal koordinasyonu sağlamaktadır. İnternet aktörleri, uluslararası kuruluşlar, adli makamlar, araştırma merkezleri ve üniversiteler, özel sektör gibi paydaşlarla koordinasyon içerisinde hareket eden USOM, aynı zamanda Siber Güvenlik İnisiyatifi ile de işbirliği içerisinde faaliyetlerini yürütmektedir. 7/24 faaliyet gösteren USOM'un internet adresi www.usom.gov.tr'dir.

Siber ihbar kaynaklarının artırılması amacı ile Olay Müdahale ve Güvenlik Ekipleri Forumu (Forum of Incident Response and Security Teams (FIRST)) ve Bilgisayar Güvenliği Olay Müdahale Ekipleri Görev Gücü – Güvenilir Paydaşlar (Task Force-Computer Security Incident Response Teams-Trusted Introducer (TF-CSIRT/TI)) organizasyonlarına üye olunmuştur.

Eylem planı kapsamında "Siber Olaylara Müdahale Ekipleri (SOME)" nin oluşturulmasına ilişkin "SOME Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ" 11 Kasım 2013 tarih ve 28818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu usul ve esaslarda, Siber olaylara müdahale organizasyonu kapsamında bulunan kurumsal ve sektörel SOME'lerin görevleri ve yükümlülükleri ile USOM ile Sektörel SOME'ler ve Kurumsal SOME'ler arasındaki koordinasyon belirlenmiştir.

Bakanlığımızca yapılan çalışmalar sonucunda, TÜBİTAK bünyesinde analiz sonucunda tespit edilen zararlı yazılımları önleme amaçlı Zararlı Yazılım ve Mücadele Analiz Laboratuvarı kurulmuştur. Ayrıca, Siber Güvenlik Kurulu kararına istinaden kamu kurumları arasındaki daha güvenli veri iletişimini sağlamak üzere yapılan çalışmalar tamamlanarak, Türk Telekom ile imzalanmak üzere Kamu Sanal Ağı (KamuNet) Protokolü hazırlanmıştır.

1. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı, Bakanlığımızın da içinde olduğu 41 kamu kurumunun, özel sektör kuruluşunun ve STK'ların katılımıyla 25-28 Ocak 2011 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımızın koordinasyonunda, BTK ile TÜBİTAK tarafından 25 Aralık 2012 -11 Ocak 2013 tarihleri arasında 61 kamu kurumunun, özel sektör kuruluşunun ve sivil toplum kuruluşunun (STK) katılımıyla 2. Ulusal Siber Güvenlik Tatbikatı gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız koordinasyonunda, BTK ve ITU-IMPACT işbirliği içerisinde 1. Uluslararası Siber Kalkan Tatbikatı 2014, 15-16 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul'da 19 ülkenin katılımı ile başarıyla tamamlanmıştır.

Bu tatbikatların en önemli sonucu, erişim sağlayıcıların siber olaylara müdahale yeteneklerinin tespit edilmiş olması, diğer taraftan tatbikata katılan kurumların siber güvenliklerinin test edilmiş olması ve ilgili taraflar arasındaki koordinasyon yeteneğinin geliştirilmiş olmasıdır. Ayrıca tatbikat sonucunda önemli bir bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleşmiştir. Saldırılara karşı zafiyetlerin tespiti ve savunma önlemlerinin geliştirilmesi konusunda karşılıklı deneyimler paylaşılmıştır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Küreselleşen dünyada ülkemizin konumunu güçlendirmek, telekomünikasyon dünyasında etkinliğini artırmak ve söz sahibi olmak amacıyla Avrupa Birliği'nin (AB) yanı sıra, uluslararası ve bölgesel telekomünikasyon kuruluşları olan Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansı (CEPT) ile Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Kurumu (BEREC) ve Bağımsız Düzenleyiciler Grubu (IRG) başta olmak üzere, tüm önemli uluslararası kuruluşlar ile yakın işbirliğini sürdürüyor, bunun yanı sıra, gerek komşu ülkeler, gerek tarihi ve kültürel açıdan yakın olunan ülkeler, gerekse işbirliği yapılmasında fayda mülâhaza edilen diğer ülkelerle işbirlikleri yapıyoruz.

Türkiye'nin Avrupa Birliği ile üyelik müzakereleri kapsamında müzakere çerçeve belgesinin "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslı altında "elektronik haberleşme hizmetleri", "bilgi toplumu hizmetleri" ve "görsel ve işitsel hizmetler" olmak üzere üç ana konu başlığı yer almakta olup, elektronik haberleşme hizmetlerine ilişkin hususlar BTK'nın sorumluluğunda takip edilmektedir. 2008 yılında Fransa dönem başkanlığı sırasında 19 Aralık 2008 günü Brüksel'de gerçekleştirilen Hükümetler Arası Konferans'ta "Bilgi Toplumu ve Medya-10" faslının müzakereye açılması kararlaştırılmış ve fasla dair kapanış kriterleri belirlenmiştir. O tarihten bu yana, bu fasıldaki üyelik müzakereleri sürdürülmektedir.

Elektronik haberleşme alanında faaliyet gösteren uluslararası kuruluş ve birliklerin çalışmalarına da her geçen gün daha etkin bir şekilde iştirak edilmektedir. Ülkemiz, Birleşmiş Milletlerin devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz telekomünikasyon alanında faaliyet gösteren uzmanlık kuruluşu olan ITU'nun kurucu üyeleri arasında yer almaktadır. Halen, 193 ülke, 558 sektör üyesi, 150 ortak üyesi bulunan ITU'nun temel görevleri telekomünikasyon alanında uluslararası işbirliğinin sağlanması, az gelişmiş ülkelere teknik yardım, teknik gelişimin desteklenmesi, ulusal politikaların uyumunun sağlanması, diğer ulusal ve bölgesel organizasyonlar ile işbirliğinin sağlanmasıdır. Ülkemiz 3 dönemdir ITU'nun en önemli karar organı olan ve halihazırda 48 üyesi bulunan ITU Konseyinde Batı Avrupa bölgesi üyesi olarak temsil edilmektedir. 2012 yılında Konsey Başkanlığı ülkemiz adına BTK tarafından yürütülmüş, Konsey bünyesinde kurulmuş olan ve çalışmalarını 2014 yılına kadar sürdürmesi öngörülen ITU Kuruluş Yasasının İstikrarlı Hale Getirilmesi Çalışma Grubunun Başkan Yardımcılığını da BTK üstlenmiştir.

Ayrıca, temel amaçları Avrupa ülkeleri arasında posta ve telekomünikasyon düzenlemeleri alanında ortak bir zemin oluşturulması, ortak politikaların geliştirilmesi, işbirliği ve dinamik bir pazar oluşumunun sağlanması olan ve Ülkemizle birlikte 48 üyesi bulunan CEPT'in ITU gündemine odaklı çalışmalar yapan Komitesinde Başkan Yardımcılığı görevi BTK tarafından yürütülmektedir.

Uluslararası kuruluşların yanısıra gerek yakın çevremizde bulunan ve ortak tarihi ve kültürel değerlere sahip olduğu ülkelere gerekse de daha uzak coğrafyalarda olmakla beraber hâlihazırda ve gelecekte karşılıklı faydalı ilişkilerin kurulabileceğinin düşünüldüğü ülkelere destek olmak ve söz konusu ülkelerin elektronik haberleşme sektöründen sorumlu düzenleyici kurumlarında çalışan uzman ve yönetici seviyesindeki personelleri ile BTK uzmanları arasında çeşitli düzenleyici konularda fikir alışverişinde bulunulmasını sağlamak amacıyla eğitim seminerleri düzenlemektedir. Bu çerçevede düzenlenen seminerlerin yedincisi 23 farklı ülkeden 42 uzman ve yöneticinin katılımıyla 16-20 Haziran 2014 tarihleri arasında BTK İstanbul Bölge Müdürlüğünde gerçekleştirilmiştir.

2014 yılı içerisinde BTK ile Ürdün Haşimi Krallığı Telekomünikasyon Düzenleyici Komisyonu (TRC), Moritanya Düzenleme Kurumu (ARE), Afganistan Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (ATRA), Hırvat Posta ve Elektronik Haberleşme Ajansı, Benin Cumhuriyeti Posta ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (ATRPT) arasında elektronik haberleşme düzenlemeleri alanında bilgi ve görüş alışverişi ile uzman değişimi yapılması amacıyla mutabakat zabıtları imzalanmıştır.

Ayrıca, BTK tarafından 2006 yılından itibaren her yıl düzenlenmekte olan Uluslararası Elektronik Haberleşme Düzenleyiciler Konferansının Dokuzuncusu, "Yeni Teknolojiler ve Yenilikçiliğin Düzenlemelere Etkisi" temasıyla, 29-30 Mayıs 2014 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun verdiği yetkiyle 2006 yılından itibaren her yıl farklı bir ülkede düzenlenen İnternet Yönetişimi Forumunun (IGF) 9 uncusu, 2-5 Eylül 2014 tarihleri arasında ülkemiz ev sahipliğinde İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirilmiştir. Ana teması, "Çokpaydaşlı Güçlendirilmiş İnternet Yönetişimi İçin Kıtaları Birleştirmek" şeklinde belirlenen ve yaklaşık 120 oturumla İnternet'in sürdürülebilirliği, sağlamlığı, güvenliği, istikrarı ve gelişmesi gibi konular da dahil olmak üzere İnternetin yönetimi ile ilgili konuların tartışıldığı Foruma, yaklaşık 150 ülkeden bakanlar, hükümet yetkilileri ve İnternet dünyasının etkili isimlerinin de aralarında olduğu yaklaşık 3500 kişi katılmıştır.

Diğer taraftan, Dünya Radyokomünikasyon Konferansı 2015 (WRC-15) hazırlık çalışmalarında koordinatör olarak belirlenen BTK tarafından iç ve dış paydaşlarla birlikte çalışmalar yapılmış, Konferans öncesi ülke görüşü oluşturulmasına ilişkin çalışmalar ise halen devam etmektedir.

İŞLETME FAALİYETLERİ

TÜRKSAT A.Ş.

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (Türksat A.Ş.), Türksat uyduları ve diğer uydular üzerinden her türlü uydu haberleşmesini gerçekleştiren dünyanın önde gelen uydu operatörlerinden biridir. Avrupa, Asya ve Afrika olmak üzere geniş bir coğrafyada uydular üzerinden ses, veri, internet, TV ve radyo yayıncılık hizmetleri sağlayan Türksat A.Ş., karasal alt yapının olmadığı bölgelerde müşterilerin ihtiyaçlarına yönelik esnek çözümler sunabilmektedir. Uydu haberleşmesi alanındaki küresel çözümleriyle farklı dilleri ve kültürleri birbiriyle buluşturan Türksat A.Ş., sahip olduğu kablo altyapısı üzerinden yurtiçindeki abonelerine kablo yayıncılık hizmetleri de sağlamaktadır. Türksat A.Ş. ayrıca bilişim ve e-Devlet hizmetleri kapsamında e-Devlet Kapısı'nı işletmekte, kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilmesine dönük projeler yürütmektedir.

Ülkemizde TV yayıncılık sektörünün büyümesine, yerli içeriklerin gelişmesine ve ihracatına katkı sağlayan Türksat A.Ş., Türksat-4A ve 4B uydularıyla daha geniş coğrafyada hizmet verecektir. Ülkemizin ihtiyaçları ve vizyonu doğrultusunda yeni uydu projeleri gerçekleştirilmektedir.

Türksat-3A, 4A ve 4B uydu tedarik sürecinde eğitimlerini tamamlayan Türksat A.Ş. mühendisleri, Yerli Uydu Projesi Türksat-6A programını yürütmektedir.

Türksat A.Ş., 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'na, 16 Haziran 2004 tarih ve 5189 sayılı Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 5 inci maddesi ile eklenen Ek 33 üncü madde ile kurulmuştur. Buna göre, ulusal egemenlik kapsamındaki uydu yörünge pozisyonlarının hakları, yönetimi ve işletme yetkisine sahip olmak ve bununla

ilgili yükümlülükleri yerine getirmek, adına kayıtlı ve diğer operatörlere ait uyduları işletmeye vermek ya da verilmesini sağlamak, bu uyduları işletmek, ulusal ve yabancı operatörlere ait uydular üzerinden haberleşme ve iletişim alt yapısını kurmak, işletmek ve ticari faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak 22 Temmuz 2004 tarihinde faaliyete geçmiştir.

21 Nisan 2005 tarih ve 5335 sayılı Kanun ile kablo altyapısı ve bu altyapı üzerinden yürütülen hizmetler Türksat A.Ş.'ye devredilmiştir. Böylece, Temmuz 2005 tarihi itibariyle Türksat A.Ş., uydu operatörlüğü yanında kablo operatörlüğü görevini de üstlenmiştir.

08 Ekim 2005 tarih ve 25960 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararıyla ulusal uydu programı ve insan kaynağı yetiştirme konularında Türksat A.Ş. yetkilendirilmiştir.

Ülkemizdeki e-Devlet hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve vatandaşa sunulan hizmetlerde hizmet erişimi ve kalitesinin artırılması amacı ile 24 Mart 2006 tarihli ve 2006/10316 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kamu hizmetlerinin ortak platformda, tek kapıdan sunumu ve vatandaşın devlet hizmetlerine elektronik ortamdan güvenli ve hızlı bir şekilde erişimini sağlamak amacıyla hazırlanan e-Devlet Kapısı'nın kurulması, işletilmesi ve yönetilmesi görevi, Bakanlığımız koordinasyonu ile Türksat A.Ş.'ye verilmiştir.

Ayrıca, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'na göre kamu hizmetlerinin elektronik ortamda verilebilmesini sağlayan e-Devlet Kapısı hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojileri alanında her türlü faaliyette bulunmak için Türksat A.Ş.'nin görev alanına Bilişim Hizmetleri de dâhil edilmiştir.

FİNANSAL BİLGİLER

Türksat A.Ş., 2012 yılında 553,7 milyon TL olan faaliyet gelirlerini 2013 yılı sonunda 633,9 milyon TL'ye çıkarmıştır. 2014 yılı hedefi ise 826,3 milyon TL'dir. 2014 yılı 2. çeyrek sonu itibariyle faaliyet gelirleri 300 milyon TL'nin üzerinde gerçekleşmiştir (Tablo 3).

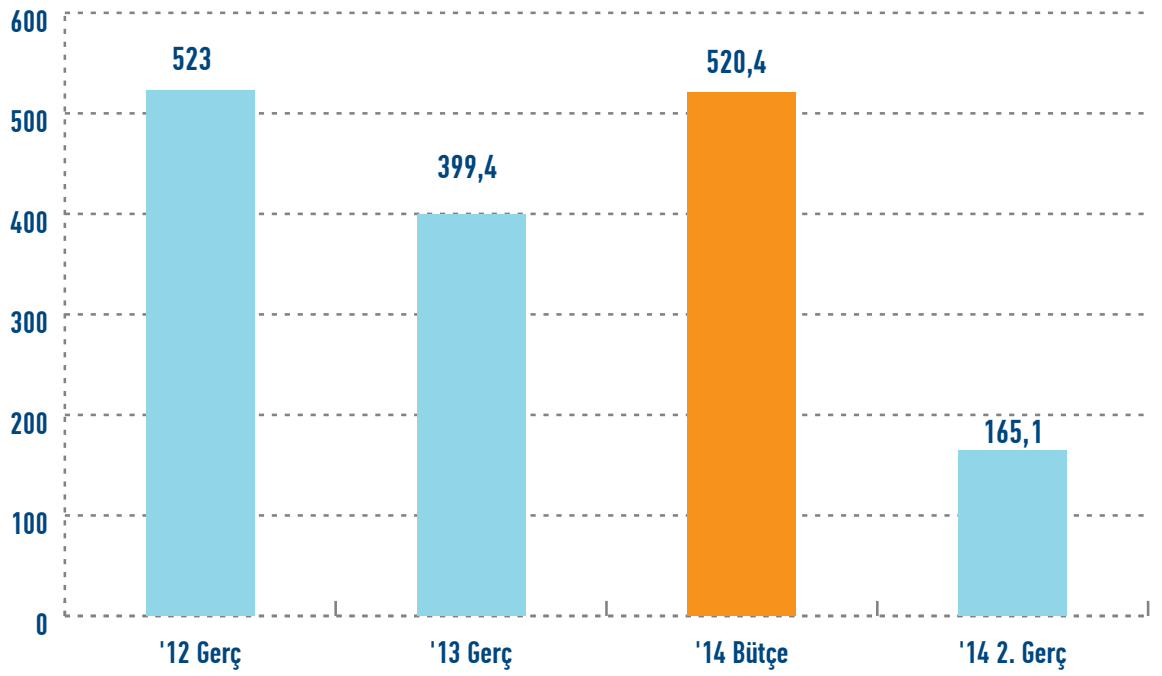
Türksat A.Ş., 2012 yılından 2014 yılı 2. çeyrek sonuna kadar 1.087,5 milyon TL tutarında yaptığı yatırımlarla ülkemizin uydu, kablo ve bilişim alanında gelişmesine katkı sağlamıştır.

2014 yılı yatırım bütçesi ise 520,4 milyon TL'dir. 2014 yılı 2. çeyrek yatırım gerçekleşmesi 165 milyon TL'nin üzerinde olmuştur (Grafik 21).

Türksat A.Ş., Kurumlar Vergisi sıralamasında son üç yılda Ankara'da ilk 25 (2013 yılında 17.), Türkiye genelinde ise ilk 100 (2013 yılında 59.) içerisinde bulunmaktadır.

Tablo 3. Finansal Bilgiler

(Milyon TL)	2004	2007	2010	2011	2012	2013	2014/6
FAALİYET GEL.	8,08	148,62	350,89	455,72	553,70	633,99	314,95
FAALİYET GEL. / TOPLAM GEL.	21%	60%	80%	71%	84%	%79	%90
GİDERLER	13,46	101,90	314,27	424,35	384,38	473,22	289,90
FAALİYET KARI	-6,00	45,54	27,08	9,62	125,80	111,43	1,20
DÖNEM KARI	-2,79	88,71	78,48	162,20	185,12	200,75	1,89
YATIRIM	2,80	120,34	113,67	196,19	523,07	399,38	165,10

Grafik 21.Türksat A.Ş Yatırımlar (Milyon TL)

UYDU HİZMETLERİ

Türksat Uyduları ve Hizmetleri

Türksat A.Ş. uydu filosunda hizmet veren Türksat-1B ve 1C Uyduları yakıt ömürlerinin sonuna gelmeleri nedeniyle yörünge dışına çıkarılmışlardır. Türksat A.Ş.'nin halen aktif uydu filosu Türksat-2A, 3A ve 4A Uydularından oluşmaktadır. Bu üç uydu sayesinde İngiltere'den Çin'e kadar, Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Türk Cumhuriyetleri ve Orta Asya kapsama alanımızda bulunmaktadır.

Tablo 4. Türksat Uydu Filosu

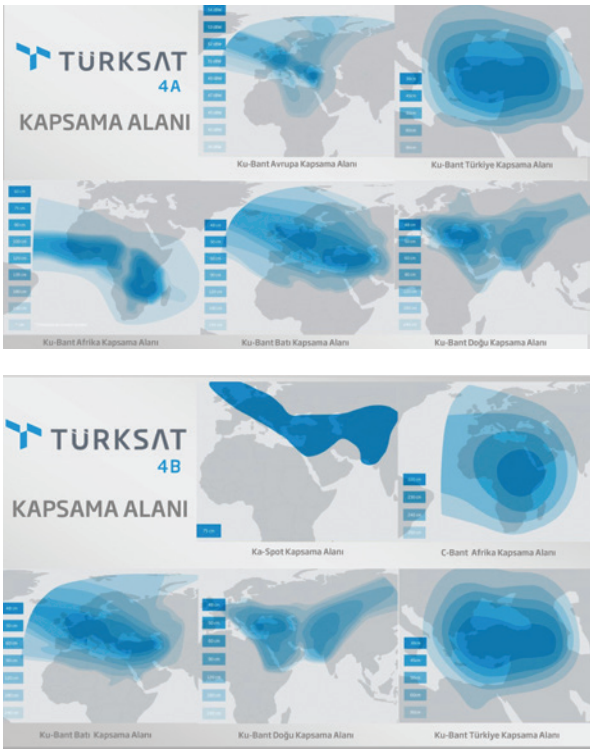
UYDULARIMIZ						
Uydu	**1B**	**1C**	**T2A**	**T3A**	**T4A**	**T4B**
Fırlatma Tarihi	Ağustos 1994	Temmuz 1996	Ocak 2001	Haziran 2008	Şubat 2014	
Konum	42°E	31°E	42°E	42°E	42°E	50°E
Hizmet Yılı	14	12	15	20	30	30
Görev Bitiş Tarihi	Aralık 2005	Eylül 2010	2016	2028	2044	-

Aktif uydu filomuzun kapasite kullanım oranının %90'ı aşması ve ilave talepler dikkate alınarak yeni uyduların hizmete alınması amacıyla 2009 yılında çalışmalara başlanılmış ve 42° Doğu boylamı ile 50° Doğu boylamına iki yeni uydunun yerleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu proje uyarınca Japon MELCO firması tarafından üretilen ve 2014 yılının Şubat ayında uzaya gönderilen Türksat-4A ile 2015 yılında uzaya gönderilmesi planlanan Türksat-4B Uydularımız sayesinde mevcuttaki kapsama alanlarına ilave olarak Afrika'nın tamamı kapsanmış olacak, C bant ve Ka bant kullanılmaya başlanacak ve uydu haberleşme kapasitemiz artacaktır (Tablo 4).

Türksat-4A ve Türksat-4B Uyduları ile:

- Mevcut uydularımızın kapsama alanında bulunmayan Orta ve Güney Afrika bölümü dâhil olmak üzere Afrika kıtasının tamamı da kapsanmış olacaktır.
- Şu an tam kapasite çalışan uydu filomuzda bu yeni uyduların sağlayacağı ilave kapasite ile müşterilerimizin talepleri karşılanacaktır.
- Dünya Telekomünikasyon Birliği (ITU) nezdinde 42° Doğu ve 50° Doğu lokasyonlarında adımıza kayıtlı frekans haklarımız korunacaktır.
- Askeri haberleşme ihtiyaçlarının karşılanması hususunda devamlılık sağlanmış olacaktır.
- Ka-Bant kapasite ile yurt içi ve yurt dışındaki kullanıcılara ve ev kullanıcılarına uydu üzerinden uygun maliyetlerle internet ve veri hizmetleri götürülecektir.
- Veri trafiği 50° Doğu lokasyonuna kaydırılarak 42° Doğu lokasyonunun TV yayınları için merkez olması sağlanacaktır.
- İlave Ku-bant kapasiteye sahip olunacaktır.
- Yurtiçi piyasada henüz olgunlaşmamış ya da diğer operatörlerden hizmet alan talep kaynaklarına alternatif kapasite teklifleri sunulacaktır.

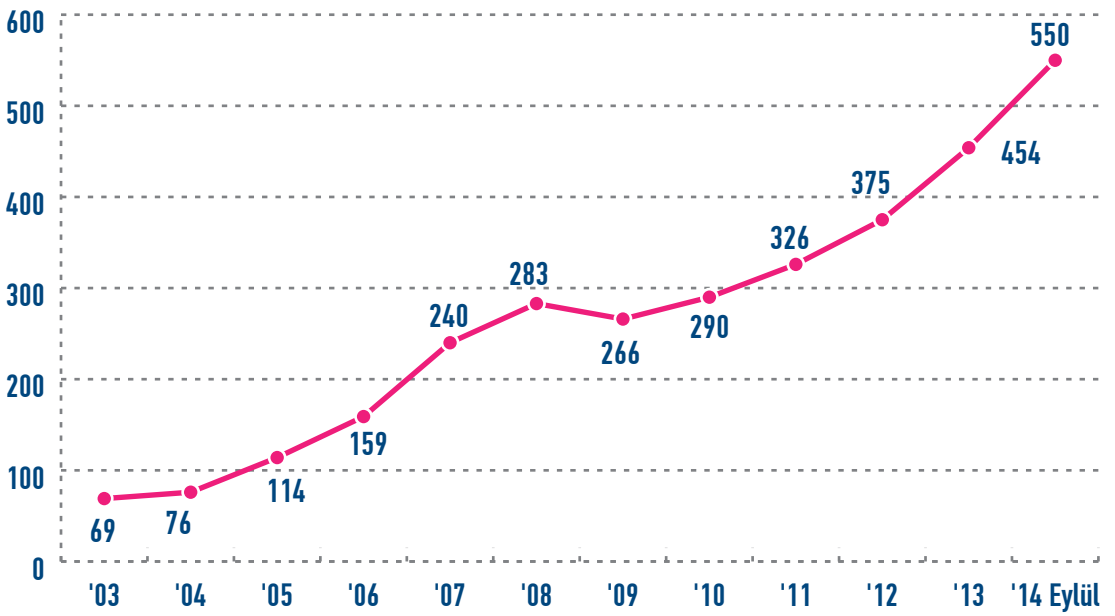
Türksat kalite politikasında yer alan, yeni teknolojilere öncülük vizyonu gereği 2013 yılı içinde full HD'nin 4 katı çözünürlüğe sahip Ultra HD yayın teknolojisiyle ilgili araştırmalar yapılmış, 14.05.2013 tarihinde uydu üzerinden Ultra HD (4K) canlı yayın testi gerçekleştirilmiştir. Ultra HD yayını ile ilgili çalışmalar 2014 yılı içerisinde de sürdürülmüş ve Ultra HD içerik sağlanması ile ilgili çekimler gerçekleştirilmiştir.

Türksat uydularından yayın yapan TV sayısı; 2012 yılı sonunda 375, 2013 yılı sonunda 454 iken, Türksat-4A uydusunun faaliyete başlamasıyla birlikte 30 Eylül 2014 tarihi itibariyle bu sayı 550'ye ulaşmıştır (Grafik 22). Bu kanallardan 70 adeti HD olarak yayın yapmaktadır. Yurtdışından yayın yapan TV kanallarının sayısı ise 80'dir.

Türksat uyduları ve bu uydular üzerindeki trafik, Türksat Yer Kontrol İstasyonları tarafından yönetilmektedir. Uydular 7/24 esasına göre kontrol edilmekte ve izlenmekte, uyduların manevralarının planlanması ve gerçekleştirilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Uydu frekans gözlem faaliyetleri çerçevesinde uydu kapasiteleri üzerinden transmisyon yapması planlanan her türlü taşıyıcının yayın parametrelerinin belirlenmesi ve yayındaki

Grafik 22. Uydularımızdan Yayın Yapan TV Sayıları

taşıyıcıların belirlenen parametreler çerçevesinde kesintisiz bir şekilde yayınlara devam edebilmeleri için 7/24 saat esasına göre denetim ve takip faaliyetleri yürütülmektedir.

TV Uplink Hizmetleri

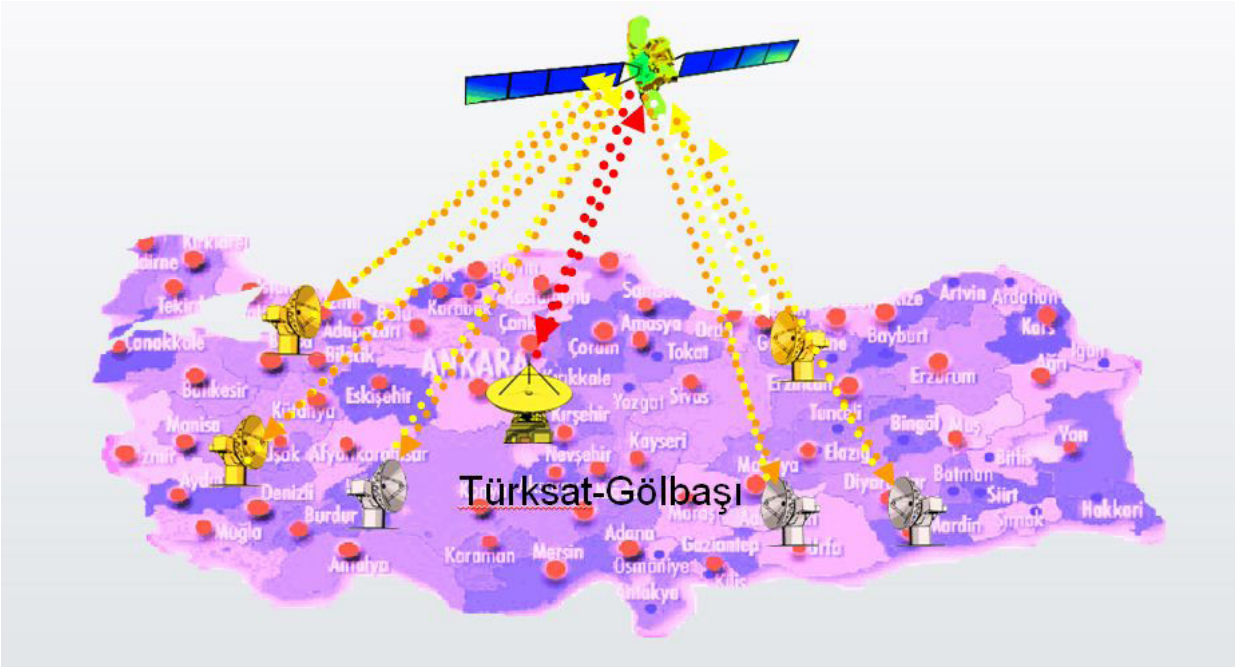
Yerel televizyon kanallarından başlamak üzere yayınların tek tek uyduya gönderilmesi uygulamasına 2008 yılında son verilmiş ve sayısal paket yayın sistemine geçilmiştir. Bu uygulamayla hem yayın kalitesinde artış sağlanmış, hem daha ekonomik fiyatlarla hizmet verilmeye başlanmış, hem de uydu kapasitesinin daha verimli kullanılma imkânı oluşmuştur.

30.09.2014 tarihi itibariyle yerleşkelerimizden iletilen yayın sayısı; 205 TV, 57 Radyo ve 15 Data servisine ulaşmıştır. Türksat-4A Uydusu'nun Afrika'nın büyük bir bölümünü kapsama alanına alması ile birlikte Afrika'ya yönelik paket yayın çıkılmıştır. Bu paket yayında Eylül 2014 itibariyle şu anda TRT Türk ve Nijer Devlet Televizyonu Telesahel (ORTN) bulunmaktadır. Bu Afrika paketi ile Türk yayınları Afrika Bölgesi'ne ulaştırılmaktadır.

Almanya Headend Merkezi üzerinden 27 TV ve 1 Radyo, Kıbrıs Headend Merkezi üzerinden de 14 TV ve 6 Radyo yayını çıkılmaktadır. Kıbrıs'ta hem Headend hem de RF Uplink sistemi kurulumu gerçekleştirilerek, tüm Kıbrıs yayınlarının tek paket olarak Türksat uyduları üzerinden iletilmesi sağlanmıştır.

VSAT Hizmetleri

VSAT (Very Small Aperture Terminal) sistemi küçük çaplı antenlere (0,7 m–2,4 m) sahip uydu yer istasyonlarının genel adıdır. VSAT sistemi, Merkez Yer İstasyonu (Hub İstasyonu) ve coğrafi olarak birbirinden uzak noktalar arasında çift yönlü uydu iletişimini sağlayan bir sistemdir. VSAT Sistemleri ses, veri, internet, intranet, video konferans vb. birçok servisi desteklemektedir.

Türksat VSAT Sistemi

Türksat A.Ş., günümüzün gelişen ve çeşitlilik gösteren taleplerine paralel olarak oluşan uydu haberleşme ihtiyaçları doğrultusunda ses, veri, internet, intranet, e-Sağlık (tele-medicine), e-Eğitim (tele-education), acil durum haberleşmesi, VPN ve çoklu ortam (multimedia) gibi servisleri tek ya da paket halinde sağlayan Türksat VSAT Sistemini müşterilerine sunmaktadır.

Türksat uyduları üzerinden coğrafi şartlara bağlı kalmaksızın güvenilir, kaliteli ve kesintisiz hizmet garantisi sunan Türksat VSAT Sistemi; kamu kurum ve kuruluşlarının, bankaların, otellerin, hava yolu şirketlerinin, büyük mağaza satış merkezlerinin, gazete matbaalarının, sağlık kuruluşlarının, sigorta şirketlerinin, otomotiv endüstrisi firmalarının, gaz ve petrol şirketlerinin haberleşme ihtiyaçlarına cevap vermektedir. Türksat A.Ş., ülkemizdeki çeşitli bakanlıklar ve bağlı kamu kuruluşları ile yaptığı anlaşmalarla, söz konusu kurumların merkez ve taşra teşkilatları arasında hızlı ve etkin haberleşmeyi sağlayacak teknik altyapı hizmetleri vermektedir. Kamu kuruluşları, TürksatVSAT kullanarak daha az maliyetle, daha güvenli bir şekilde haberleşmektedir. Ülke genelinde ve yurtdışında yaygın şube ve temsilcilikleri bulunan kurumlar, TürksatVSAT hizmetleri ile hızlı, güvenli ve interaktif iletişim ağı sisteminin sahibi olmaktadır.

VSAT sistemini; Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Türkiye İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA), Deniz ve İç Sular Genel Müdürlüğü, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, Türk Kızılay'ı, Ziraat Bankası, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı, Devlet Hava Meydanları İşletmeleri, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Ekonomi Bakanlığı, Bilkent Üniversitesi gibi çeşitli kamu kurumlarının yanı sıra özel sektör kuruluşları da kullanmaktadır.

UydunetMarine

Ku Bant uydularımız üzerinden, UydunetMarine markası ile gemilere internet hizmeti verilmektedir. Halihazırda 11 adet gemide aktif olarak VSAT servisi sağlanmaktadır.

Uydunet Marine VSAT Sistemi

UydunetSky

UydunetSky, özel bir anten sistemi ve bilgisayara bağlanacak bir modem yoluyla herhangi bir internet servis sağlayıcısına ve telefon hattına ihtiyaç duymaksızın, uydu üzerinden bireysel kullanıcılara internet hizmeti sağlayan bir sistemdir.

UydunetSky hizmetinin, özellikle karasal altyapı ile internet götürülememiş yerleşim bölgelerinde ve yurt dışında yaygın olarak kullanılmaktadır. Mevcut uydularımızdaki kapasite yetersizliğinden dolayı yaygınlaştırılamayan bu hizmetin kullanımı, Türksat-4B Uydumuzun hizmete girmesiyle artırılacaktır. Türksat-4B Uydusu üzerinde bulunan Ka bant frekansta çalışabilen kapsama alanları sayesinde ülkemizde ve yurt dışında mevcut sistemlere kıyasla daha yüksek hızda internet ve diğer veri iletimi servisleri sağlanacaktır. Bu kapsamda Eylül 2014 tarihi itibariyle merkezi HUB ve anten sistemlerinin temin ve kurulumları devam etmektedir.

Acil Durum Haberleşmesi

Acil durum haberleşmesi, doğal afetler ile savaş ve seferberlik durumlarında en çok ihtiyaç hissedilen unsurlardan biridir. Bu kapsamda klasik haberleşme sistemlerinin kesintiye uğradığı anlarda uydu iletişimi en uygun ve en kolay çözümdür.

TürksatVSAT, acil haberleşme hizmet ihtiyaçlarının oluştuğu durumlarda kolay taşınabilirlik ve pratik kullanım özellikleri sayesinde iletişim imkânı sunmaktadır. Acil durum anlarında haberleşme için kullanılan terminaller, helikopter ile istenilen yere çok kısa sürede ulaştırılıp kurulduğu bölgenin haberleşme ihtiyacını karşılamaktadır.

Ülkemizde 1999 yılında meydana gelen Marmara Bölgesi depreminde Yalova, Düzce, Adapazarı ve İzmit bölgelerinde TES sisteminden faydalanılarak iletişim sağlanmıştır.

Ülkemizde 23 Ekim 2011 tarihinde meydana gelen Van depremi sonrasında bölgenin acil durum ve GSM haberleşmesi için VSAT sistemi kullanılmış ve deprem sonrasında haberleşme hizmetlerinin kesintisiz yürütülmesinde Türksat uydu haberleşme alt yapısı kritik bir rol oynamıştır.

Bunun yanında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile acil durum uydu haberleşmesi üzerine çalışmalar devam etmektedir.

Van Erciş Depreminde Kurulan Uydu Sistemi

Diğer Türksat VSAT Projeleri

- Dışişleri Bakanlığı
- Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA)
- Kızılay VSAT Projesi
- Devlet Hava Meydanları İşletmeleri (DHMİ)

Kızılay Mobil Aracı ve VSAT Sistemi

KABLO TV VE KABLO İNTERNET HİZMETLERİ

Kablo TV altyapısının ve bu altyapı üzerinden sunulan hizmetlerin Türksat A.Ş.'ye devredilmesiyle, kablo yayıncılığı alanında faaliyet göstermeye başlayan Türksat A.Ş., sahip olduğu altyapının etkin ve verimli bir şekilde işletilmesi görevini yerine getirmekte, Kablo TV analog yayını yanında Teledünya markasıyla sayısal yayıncılık, Uydunet markasıyla genişbant internet erişimi ve TeledünyaWeb markasıyla OTT/WebTV platformu hizmetleri sunmaktadır.

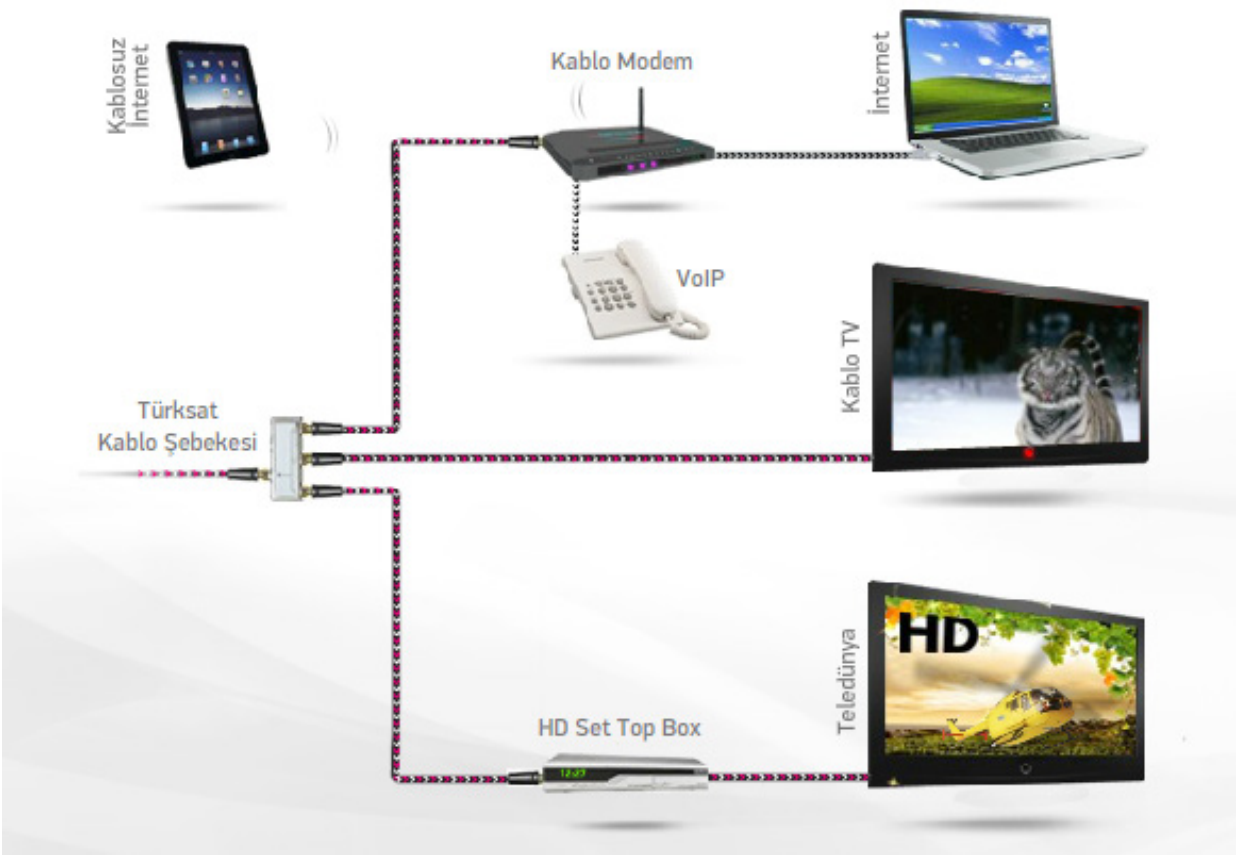
Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Eskişehir, Kocaeli, Tekirdağ, Balıkesir, Denizli, Erzurum, Mersin, Samsun, Yalova, Zonguldak, Manisa, Edirne ve Erzincan olmak üzere 22 ilde hâlihazırda Kablo TV hizmeti verilmektedir. Bu illerde Türksat A.Ş.'nin kendi mülkiyetindeki fiber optik kablo altyapı ve sistemleri bulunmaktadır (Harita 2).

Kablo TV

Çok sayıda radyo ve TV yayınını ve interaktif hizmetleri fiber optik kablo, koaksiyel kablo ve benzeri bir fiziki ortam üzerinden evlerdeki alıcılara kadar ulaştıran çok kanallı sistemdir.

Harita 2. Kablo TV Şebekesi Olan İller

Sayısal (Digital) Yayın

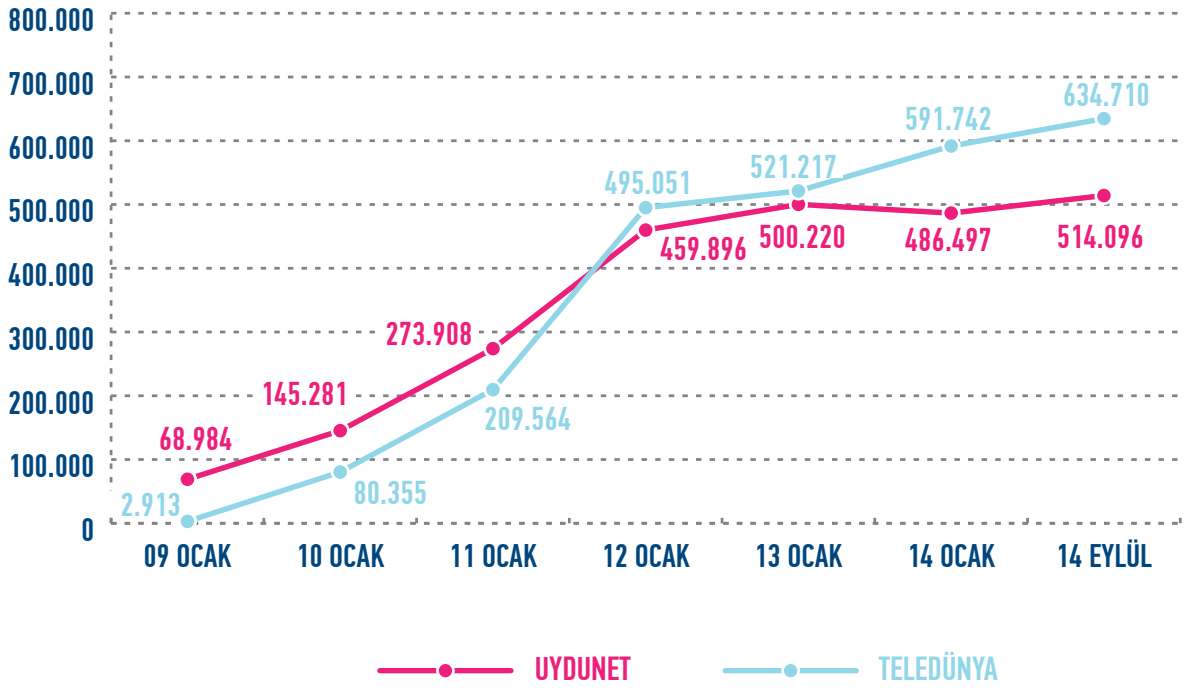
Teledünya; Kablo TV şebekesi üzerinden sayısal olarak sıkıştırılıp şifrelenerek verilen ve televizyona bir şifre çözücü modül ve smart kart ya da set top box ve smart kart bağlanarak izlenebilen; 2008 yılında müşterilere sunulmaya başlanan, Türkiye'nin ilk ve tek kablolu digital tv platformu sistemidir. 2009 yılında 2.913 abone sayısına sahip olan Teledünya; Eylül 2014 tarihi itibariyle 634.710 abone sayısına ulaşmıştır (Grafik 23).

Kablo TV şebekesinden verilen televizyon yayın sayısı illere göre değişmekle beraber, 2008 yılında 28 Kanalla abonelerimize sunulmaya başlanan Teledünya Hizmeti; günümüzde yerli ve yabancı 34'ü HD, 190'dan fazla TV kanalı dijital olarak iletilebilmektedir. Teledünya hizmeti kapsamında; müşterilere Teledünya Temel Paket ve Teledünya Üst Paket alternatifleri sunulmaktadır.

Türksat A.Ş., Kablo TV hizmetlerini çeşitlendirerek ve hizmet kalitesini artırarak, sektörde yeni yatırımlarla yeni uygulamalar başlatarak, dijital sektörünün itici gücü olmayı ve sektöre yön vermeyi hedeflemektedir.

Kablo İnternet

Kablo TV şebekeleri, bant genişliği ve iki yönlü iletişimde teknik üstünlüğü ile internet, veri ve interaktif hizmetler sunmaktadır. Ülkemizde Docsis standartları kabul edilmiş ve şebekemiz buna göre yapılandırılmıştır. Uydunet, Kablo TV şebekesi üzerinden telefon hattına ihtiyaç duyulmaksızın internet bağlantısı sağlayan bir sistemdir.

Grafik 23. Kablo Hizmetleri Abone Sayıları

2006 yılında 26.981 olan Uydunet abone sayısı; Eylül 2014 itibariyle 514.096'ya yükselmiştir (Grafik 23). 2006 yılında 128 Kbps'den 2 Mbps'e kadar, 5 farklı tarife ile abonelere sunulmaya başlayan Uydunet hizmeti; bugün 10 Mbps'den 100 Mbps'ye kadar 51 farklı tarife ile abonelerimizin hizmetine sunulmaktadır. Uydunet aboneleri ister kullandığın kadar öde, ister kotalı, ister ekosınırsız, isterse limitsiz internet hizmetinden faydalanabilmektedir. Engelli vatandaşlarımız ile Gazi ve Şehit yakınlarına Uydunet hizmetinde %25 indirim sunulmaktadır.

15.11.2013 tarihi itibariyle Teledünya Web TV hizmeti abonelerimize sunulmaya başlanmıştır.

Altyapının Yüksek Hızlı İnternet Hizmetlerine ve Yeni İlave Edilecek Hizmetlere Hazır Hale Getirilmesi

Yüksek hızda internet hizmetinin verilebilmesi için 2009 yılında başlayan çalışmalar ile birlikte, 2012 yılı başı itibariyle 22 ilimizin tamamı, yüksek hızda internet hizmetine imkan veren Docsis 3.0 standardını destekleyen bir yapıya kavuşturulmuştur. 2013 yılı içerisinde artan kapasite talepleri ve yeni yüksek hızda internet servislerinin (100 Mbps) sağlanabilmesi amacıyla sistemlerde iyileştirme çalışmaları yapılmıştır.

Gerçekleştirilen söz konusu yatırımlar neticesinde en çok 60 Mbps olarak sunulan internet hizmeti, 29.11.2012 tarihinden itibaren 100 Mbps olarak da sunulmaya başlanmıştır.

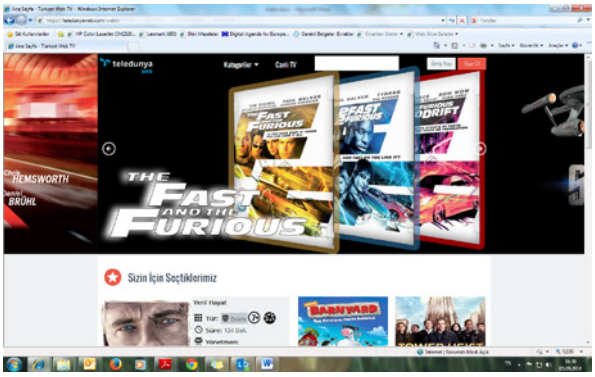
İnternetin Adil Kullanımını Sağlayacak Alt Yapı Kurulumu

01 Temmuz 2013 tarihi itibariyle abonelere AKN (Adil Kullanım Noktası) hizmeti verilmeye başlamıştır. Bu sayede yüksek hızdaki internet hizmetlerinin maliyeti düşürülerek abonelerin daha hesaplı ücretler ile hizmet alması imkânı doğmuş ve yüksek hızda internet erişiminin (10Mbps ve üzeri) yaygınlaşması sağlanmıştır.

Çoklu Ekran TV Hizmetleri Projesi (TeledünyaWEB)

Türksat'ın Çoklu Ekran TV Hizmetleri sunabilmek amacıyla yürütülen ve 06.03.2013 tarihinde başlatılan proje kapsamında, gelişen teknoloji ve değişen müşteri isteklerine cevap verebilmek için var olan TV yayınlarının ve isteğe bağlı içeriklerin çoklu ekran üzerinden interaktif bir şekilde sunulması hedeflenmiştir.

Proje kapsamında içeriklerin PC, IOS / Android Tablet ve Akıllı Telefonlar, Smart TV ve OTT (Over the Top Technology-Çoklu Ekran) STB (Set-top Box- Digital TV Kutusu) üzerinden sunulması amaçlanmaktadır. Teledünyaweb, internete bağlanılan her yerden bilgisayar aracılığı ile canlı TV yayınına ve video içeriğine erişim sağlayan bir yapıdır.

Teledünyaweb projesi ile bilgisayar üzerinden internet bağlantısı ile yerli ve yabancı birçok TV kanalına ulaşılabilmekte; Iphone, Ipad ve Android işletim sistemine sahip cep telefonu ve tabletlerden, istenilen zaman, istenilen yerden izlenilebilmektedir.

Yeni Merkezlere Kablo Sistemleri Yatırımı

Kablo Sistemleri Şebekesi üzerinden sunulan hizmetlerin yaygınlaştırılması amacıyla il merkezleri nüfusları, sosyo-ekonomik gelişmişlik durumları, bina/yerleşke durumları ve stratejik yatırım planları doğrultusunda değerlendirmeler yapılarak Kablo Hizmetlerinin sunulmadığı yeni merkezlere yatırım analiz çalışmaları yapılmaktadır.

e-DEVLET KAPISI

türkiye.gov.tr

"Devletin kısayolu" olan e-Devlet kapısı kullanıcı sayısı 20 milyona yaklaştı."

2006 yılında Bakanlığımız e-Devlet Kapısı kurma ve işletme görevini Türksat A.Ş.'ye vermiştir. e-Devlet Kapısı, 18 Aralık 2008 tarihinde 22 temel hizmet ile açılmıştır. Kayıtlı kullanıcı sayısı 20 milyona yaklaşmış olup, aylık e-Devlet Kapısı'nı kullanan tekil vatandaş sayısı 3 milyonu aşmıştır.

e-Devlet Kapısı hizmet kullanım istatistikleri göz önüne alındığında gerek kamu kurum ve kuruluşlarına gerekse vatandaşlara masraf teşkil edebilecek pek çok süreç ortadan kaldırılabilmektedir.

Örneğin 2014 yılı Eylül ayı içinde,

- Araç Sorgulama 4,1 milyon,
- Mahkeme Dava Dosyası Sorgulama 3,4 milyon,
- SGK 4A Hizmet Dökümü 3,3 milyon

kez sorgulanmıştır.

Bu bilgilerin/belgelerin e-Devlet Kapısı'ndan temini ile bu bilgilerin/ belgelerin temininde masraf teşkil eden zaman, iş gücü ve parasal giderler gibi kalemler ortadan kalkmıştır.

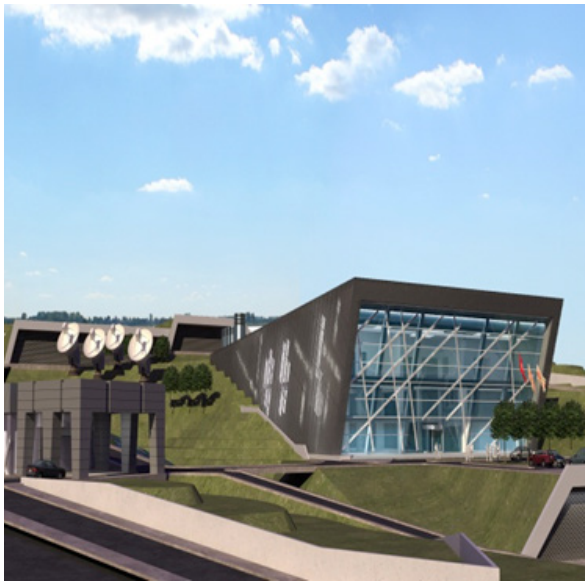
Kamu Kurumlarına Verilen Hizmetler

"kamu.turkiye.gov.tr" adresi üzerinde geliştirilen altyapı ile kamu kurumları, vatandaştan belge istemeden e-Devlet Kapısı üzerinden bilgi ve belge paylaşarak işlemlerini yürütebilmektedir. Örneğin üniversite öğrencilerinin askerlik tecil işlemleri; üniversiteler ve Milli Savunma Bakanlığı (MSB) arasında kurulan entegrasyon üzerinden gerçekleştirilmekte ve bu sayede öğrencilerin askerlik tecil işlemleri, öğrencilerin herhangi bir işlem yapmasına gerek kalmadan elektronik ortamda gerçekleştirilmektedir.

Sosyal Medya ve Mobil Cihazlarla e-Devlet Hizmetleri

2014 yılı itibariyle, e-Devlet Kapısı için geliştirilen uygulamalar, Android, iOS (Apple) ve Windows Phone tabanlı akıllı telefonlar ve tabletler üzerinden kullanılabilmektedir. Ayrıca; Facebook ve Twitter üzerinden e-Devlet Kapısı sayfaları oluşturulmuş olup, buradan hem bilgilendirme yapılmakta hem de vatandaşların görüş ve önerileri alınarak soruları cevaplandırılmaktadır. Twitter takipçi sayımız 05.09.2014 tarihi itibariyle 5.369 olmuştur.

Kamu Entegre Veri Merkezi

Bakanlığımızca yürütülen Kamu Entegre Veri Merkezi çalışmaları kapsamında ilk faz olarak e-Devlet ile Kamu Bilgi Sistemi Coğrafi Yedekliliği Merkezi yapılanması projesiyle ilgili olarak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden arsa satın alınmıştır. Merkezi A.B.D.'de bulunan Uptime Institute'den TIER-3 sertifikası alınmıştır. Mimari ve bina yapım projesi çalışmaları tamamlanmıştır.

TÜRKSAT BİLİŞİM HİZMETLERİ

Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler sayesinde verilerin artık kâğıtta değil elektronik ortamda yer aldığı, süreçlerin sadeleştiği, hizmetlerin maliyetinin ve süresinin kısaldığı, bürokrasinin azaldığı günümüzde, ülkemizin kamu hizmetlerinin bu dinamik sürece uyumu ve dönüşümü konusunda Türksat Bilişim, teknoloji danışmanlığı yaparak etkin rol oynamaktadır.

Türksat Bilişim; yer aldığı her bilişim projesinde katma değeri en üst düzeyde tutmayı amaçlayarak, bütünsel bakış açısı ve tecrübesi ile tüm paydaşlarının beklentilerinden yola çıkarak, ihtiyaçlarına en uygun çözümlerle cevap vermektedir.

Türksat A.Ş., Türksat Bilişim markası ile aşağıdaki ürün ve hizmetleri sunmaktadır:

- Belgenet ™,
- Yönetim ve Teknik Danışmanlık Hizmetleri,
- Anahtar Teslim Proje Geliştirme.

Bu çerçevede aşağıdaki projeler yürütülmektedir:

- e-KKTC Projesi,
- AFAD Karar Destek Sistemi,
- Göçnet,
- İşkur e-Dönüşüm Projesi,
- Fatih Projesi – Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Portalı,
- Belediye Bilgi Sistemi (BELBİS),

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) Dijital Arşiv Projesi,
- Kültür Bakanlığı Telif Hakları Bakım Hizmeti,
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (UDHB) Bilişim Danışmanlık Hizmeti,
- AFAD-Danışmanlık,
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Bilgi Sistemi (TAKBİS) Projesi,
- Türksat A.Ş. Kamu İletişim Merkezi (Çağrı Merkezi),
- MPLS (Multiprotocol Label Switching) Projeleri,
- Dijital Arşiv Projeleri.

COĞRAFİ BİLGİ TEKNOLOJİLERİ (CBT)

Haberleşme uydularında yakaladığı başarı ve birikimini, gözlem uydularında da yakalama hedefinde olan Türksat A.Ş., bu amaçla 2007 yılında Amerikan firması DigitalGlobe ile Uydu Görüntüleri Distribütörlük anlaşması imzalamıştır. 2008 yılından bu yana kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler (İl Özel İdareleri, Belediyeler) ve özel sektöre uzaktan algılama, coğrafi bilgi sistemleri, coğrafi programlama, mobil haritalama (Mobil Lidar ve 360 Derece Panoramik Görüntü), araç takip sistemleri vb. alanlarda TürksatGlobe markası ile hizmet sunmaktadır.

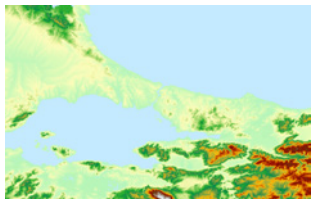

Türksat A.Ş, uydu görüntüsü temini konusunda, 2010 yılında DigitalGlobe firması ile işbirliği anlaşması imzalamış ve DigitalGlobe'un bölgesel iş ortağı olmuştur. 2013 yılından itibaren de Airbus uydu görüntülerinin satışını yapmaktadır. Yüksek çözünürlüklü uydu görüntülerinin, web üzerinden görüntülenmesi amacıyla TürksatMaps® markasıyla oluşturulan portal, 2011 yılı Mayıs ayında hizmete sunulmuştur.

e-Devlet ve Uydu Projelerinde olduğu gibi, TürksatGlobe hizmetlerinde de, öncelikle Orta-Doğu ve Orta-Asya, sonra Kafkasya, Balkanlar ve Afrika pazarındaki projelere destek verilmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede,

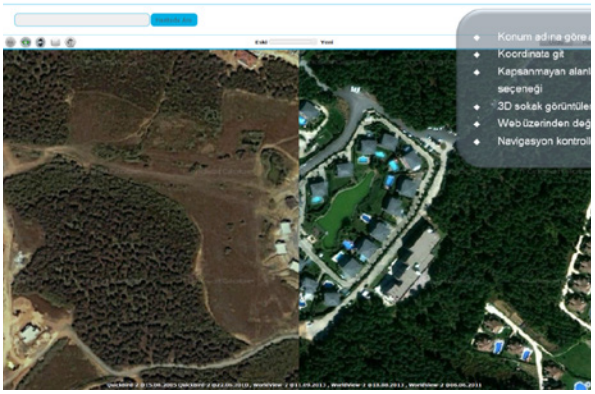
- Uzaktan Algılama/Uydu Görüntüleri
- TürksatGlobe Görüntü İşleme Hizmetleri

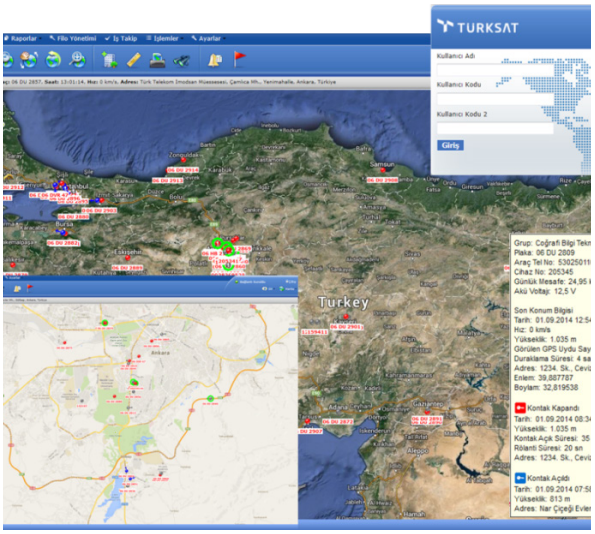

- TürksatMaps Portalı (http://turksatmaps.turksatglobe.com)

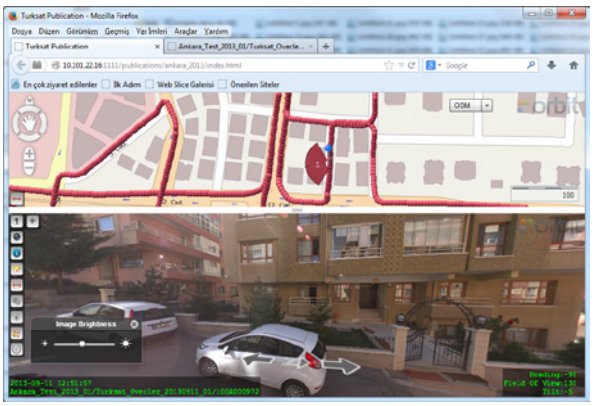
- Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Hizmetleri
- Araç Takip Sistemi Hizmetleri

- Türksat Mobil Haritalama (LİDAR ve Panoramik Görüntüler) Sistemi

- TürksatGlobe Projeleri

Ulusal Ulaştırma Portalı

Türksat A.Ş. tarafından TürksatGlobe hizmeti olarak geliştirilen Ulusal Ulaştırma Portalı (UUP); bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı olanaklardan yararlanarak, ülke çapında ulaştırma bilgilerinin vatandaşlarımıza tek noktadan sunulan bir portal hizmetinden oluşan bilişim uygulama projesidir.

UUP'de iki yerleşim birimi arasındaki mesafe, tahmini varış süresi, alternatif ulaşım güzergâhları, toplu taşıma ve özel araçla yolculuk seçenekleri yer almaktadır.

Ayrıca istenilen yerin haritasına çevrimiçi erişim sağlanması ile birlikte tren, gemi, uçak ve otobüs ulaşım alternatiflerinin tarifeli sefer sorgulamalarının yapılarak ihtiyaç duyulan biletin satış noktalarına yönlendirmesi sağlanmaktadır.

Ülke çapında ulaşımla ilgili acil durum ve önemli uyarılar (Kapalı yollar, Çalışma yapılan yollar, Kaza kara noktaları vb.) konusunda bilgilendirme hizmeti sunulmaktadır. Bunun yanında ülke genelinde tüm karayollarımızı kapsayan yol-hava durumu bilgisi de verilmektedir.

Vatandaşlarımız özel aracı ile seyahati için rota planlaması

yapılabilecek, alternatif ulaşım seçeneklerini görebilecek ve seçilen rota üzerinde önemli noktalar (En yakın dinlenme tesisi, 112 Acil servis, en yakın Emniyet vs.) ile hava durumu bilgisi, yol durumu bilgisi de öğrenebileceklerdir.

Ulusal Ulaştırma Portalı dört farklı yabancı dilde (Arapça, İngilizce, Almanca ve Rusça) hizmet vermektedir. UUP'nin Android, IOS ve Windows Mobil uygulamaları da mevcuttur.

Diğer TürksatGlobe Projeleri

Bu çerçevede,

- Mobil Haritalama Projesi,
- e-KKTC Merkezi Coğrafi Bilgi Sistemi Projesi,
- e-KKTC Mekânsal Adres Kayıt Sistemi Projesi,
- T.C. Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) Türkiye Afet Karar Destek Sistemi (AYDES MBS) Projesi,
- Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) Coğrafi Bilgi Sistemi Tabanlı Karayolları Bakım Yönetim Sistemi Projesi,
- Karayolları Genel Müdürlüğü (KGM) Araç Takip Sistemi Projesi

gibi proje çalışmaları sürdürülmektedir.

POSTA VE TELGRAF TEŞKİLATI ANONİM ŞİRKETİ

Posta, banka ve lojistik alanlarında güçlü network yönetimi ve yetkin personel ile etkin hizmet sunan, müşterilerinin beklentilerini en üst seviyede karşılayarak öncü bir kuruluş olmayı ana hedef olarak belirleyen PTT, 1840 yılından bugüne kadar hizmetlerini, küreselleşmeyle birlikte hızla değişen dünya koşulları, uluslararası rekabet ile vatandaşın ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda sürekli olarak geliştirmektedir.

Dünyada tüm sektörlerde olduğu gibi posta sektöründe de bir değişim süreci yaşanmaktadır. 1990'lı yıllara kadar posta işletmeleri, geleneksel kamu kurumları yapısında

iken posta hizmetlerinin rekabete açılmaya başlamasıyla beraber gelişmiş ülkelerde birçok posta işletmesi, çoğunlukla yine devletin sahibi olduğu; ancak daha fazla ticari ve operasyonel özerklik içeren şirket yapılarına doğru bir geçiş yapmıştır. Serbestleşmeyle bu sektörlerde daha sağlıklı rekabet koşulları ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde posta sektöründe rekabet avantajını ve sektörün etkinliğini artırmak amacıyla posta sektörünün serbestleştirilmesi için «Posta Hizmetleri Kanunu" Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'nda 09.05.2013 tarihinde kabul edilmiş olup, 23.05.2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile PTT; Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK) statüsünden çıkartılarak sermayesinin tamamı Hazineye ait olmak üzere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve özel hukuk hükümlerine göre faaliyet yürütecek bir Anonim Şirket olarak yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca PTT, Evrensel Posta Hizmet Yükümlüsü olarak görevlendirilmiştir.

Aynı Kanun ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı sektör politikalarının belirlenmesini ve gerekli koordinasyonun sağlanmasını teminen yetkili kılınmış olup, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu(BTK) belirlenen politikalar çerçevesinde sektörde düzenleyici, denetleyici ve yaptırım uygulayıcı otorite olarak belirlenmiştir. AB'ye uyum kapsamında sektöre ilişkin gelişmeler Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından düzenlenmektedir.

PTT; posta sektörünün kademeli ve kontrollü bir şekilde serbestleşmesine yönelik yasal altyapı düzenlemelerinin tamamlanması suretiyle, ulusal ve uluslararası ölçekte rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulmuştur.

Haberleşmeyi ekonomik, teknolojik ve sosyal kalkınmanın önemli bir altyapısı olarak gören PTT; posta, banka ve lojistik alanlarında dünyada yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek sahip olduğu Türkiye'nin en geniş otomasyon ağ yapısını, hizmetlerinin kalitesini artırmak ve e-ticaret gibi pek çok yeni projeyi hayata geçirmek için kullanmaktadır.

YATIRIM PROJELERİ

2014 yılında PTT A.Ş.'ye 140 milyon TL ödenek tahsis edilmiş olup, Eylül ayı sonu itibariyle 123 milyon 542 bin 003 TL harcama ile %88,24 oranında gerçekleşme sağlanmıştır (Tablo 5).

Tablo 5. 2014 Yılı Yatırım Projeleri (TL)

PROJE NO	PROJE ADI	PROGRAM	REVİZE (III) ÖDENEĞİ	GERÇEKLEŞME Eylül ayı sonu	GERÇEKLEŞME ORANI
1996 E 11 0120	Ptt Hizmet Binaları	42.656.000	30.556.000	15.658.396	51,24%
2007 E 11 0040	İşyerlerinin Pttbank Olarak Düzenlenmesi	10.000.000	10.000.000	9.336.010	93,36%
2010 E 11 0020	Pttmatik	11.000.000	9.500.000	9.796.518	103,12%
2013 E 11 0030	Posta ve Kargo Hizmetlerinin Mekanizasyonu ve Modernizasyonu	28.610.000	38.111.000	34.697.884	91,04%
2014 PTT 0001	Muhtelif İşler	47.734.000	51.833.000	54.053.195	104,28%
	TOPLAM	140.000.000	140.000.000	123.542.003	88,24%

2015 Yılı Yatırım Programı (Taslak) ödenek dağılımı Tablo 6'da gösterilmiştir.

İŞLETME FAALİYETLERİ

PTT A.Ş., 2014 Eylül ayı sonu itibariyle tamamı Online hizmete açık 4.416 işyerinde 1.836 Pttmatik (ATM), 39.149 uzman personeli, hızlı ve güvenli erişimi sağlamak için 7.000'in üzerinde araç sayısı ile hiçbir bankanın bulunmadığı 1.563 yerleşim yerinde sadece PTT olmak üzere ülke genelinde posta, lojistik ve PTTBank alanlarında faaliyet göstermektedir.

Posta Alanındaki Hizmetler ve Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bilişim çağının şartları, haberleşme sektöründe güvenli, kaliteli, süratli ve çevreye duyarlı sistem ve projelerin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. Teknolojik gelişmeler sonucu elektronik haberleşmenin gelişmesi ve yaygınlaşması sürecinde PTT, klasik posta hizmetlerini modernize etmek amacıyla birçok projeyi hayata geçirmiş olup, araştırma ve planlama çalışmalarına ağırlık vererek yeni projelerin hızla devreye alınması çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu çerçevede;

Kayıtlı Posta Maddeleri Otomasyonu Projesi

2004 yılında pilot olarak başlatılan proje daha sonraki yıllarda tüm PTT işyerlerinde kullanılmak üzere yaygınlaştırılmıştır. Proje ile yurtiçi ve yurtdışı kayıtlı gönderilerin kabullerinden teslimine kadar geçen süreç www.ptt.gov.tr adresinden takip edilmektedir.

Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Projesi

Kayıtlı Elektronik Posta Projesi (KEP), posta hizmetlerinde PTT'nin mevcut teknoloji düzeyini ileri götüren bir proje olup, tebligat, taahhütlü, APS gibi fiziki posta hizmetlerinin elektronik ortamdaki eşdeğeridir.

Tablo 6. 2015 Yılı Yatırım Programı (Taslak) Ödenek Dağılım Tablosu (Bin TL.)

PROJE NO	PROJE ADI	PROGRAM
1996 E 11 0120	PTT Hizmet Binaları	71.830
2013 E 11 0030	Posta Hizmetlerinin Mekanizasyonu ve Modernizasyonu	7.724
2015 PTT ...	Muhtelif İşler	60.446
	TOPLAM	140.000

KEP, resmi yazışmaların elektronik ortamda mevzuata uygun, uluslararası standartlarda ve teknik olarak güvenli bir şekilde yapılmasına imkan sağlamasının yanı sıra; resmi, özel ve ticari her türlü belge veya yazı gönderimi (beyanname, başvuru, bildirim, ihtar, ihbar, sözleşme feshi, banka hesap ekstreleri, ihale teklifleri, vb.) hususlarında da uygulama alanı bulmaktadır.

PTT A.Ş, 10 Eylül 2012 tarihi itibariyle Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı (KEPHS) olarak yetkilendirilen ilk Kuruluş olmuştur. 19 Ocak 2013 tarihinde Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin yayımlanmasını müteakip Ankara PTT Başmüdürlüğüne bağlı Ulus PTT Merkez Müdürlüğünde pilot olarak uygulamaya konulan proje, 22 Nisan 2013 tarihi itibariyle tüm illerde devreye alınmıştır. Ülke genelinde PTT Merkez Müdürlüklerinde hizmet verilmektedir.

e-Yazışma Projesi

KEP altyapısı kullanılarak gerçekleştirilmekte olan e-Yazışma, Kurum ve Kuruluşlar arasındaki PTT vasıtasıyla taahhütlü, tebligat vb. gönderilerle yapılan resmi yazışmaların kâğıt israfı olmaksızın elektronik ortamda yürütülmesini sağlayacak ortak kurallar setidir.

Kamu Kurumları arasında yapılan yazışmaların elektronik ortamda yapılmasını teminen Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen Elektronik Yazışma projesinde; Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Kalkınma Bakanlığı pilot kurumlar olarak yer almıştır. KEP altyapısı üzerinden kurumların resmi yazışma yapabilmelerine imkan sağlayan e–Yazışma projesinde alt yapı çalışmaları tamamlanmıştır.

e-Tebligat Projesi

e-Tebligat uygulaması; 7201 sayılı Tebligat Kanununa göre tebligat çıkarmaya yetkili merciler tarafından elektronik ortamda hazırlanmış olan tebligatların değiştirilemez ve inkar edilemez bir şekilde PTT A.Ş.'ce oluşturulan güvenli elektronik ortam vasıtasıyla KEP altyapısı kullanılarak alıcılarına iletilmesidir. Elektronik tebligatlar KEP sistemi üzerinden yapılabilmektedir. Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sistemi ile otomatik tebligat aktarımı için çalışmalar devam etmektedir.

KEP sistemine üye olan 1.560 kamu kurumundan 1.410'u tebligat çıkarmaya yetkili olup, e-tebligat hizmetinden faydalanmak isteyen kullanıcı sayısı ise Eylül ayı sonu itibariyle 21.281'dir.

e-Telgraf Hizmeti

e-Telgraf hizmeti; telgrafın tüm işlemlerinin bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesidir. PTT tarafından 2006 yılında pilot uygulamayla başlatılan hizmet, 2010 yılı itibariyle tüm işyerlerinde Telgraf Otomasyon Sistemine geçilmesiyle ülke genelinde yaygınlaştırılmıştır.

Telgraf; PTT Merkezlerinden ücreti nakit, fakstel ve fonotel (444 1 788 numaralı Çağrı Merkezi) telefon faturası ve internetten kredi kartı ile posta çeki hesabından tahsil edilerek dört şekilde kabul edilmektedir.

Birleşik Posta

Birleşik Posta; PTT ile sözleşme imzalayan müşterilere ait dataların elektronik ortamda alınıp işlenerek fiziksel gönderi haline getirilmesi ve bu gönderilerin alıcısına teslimine kadar olan işlemleri içeren sistemdir.

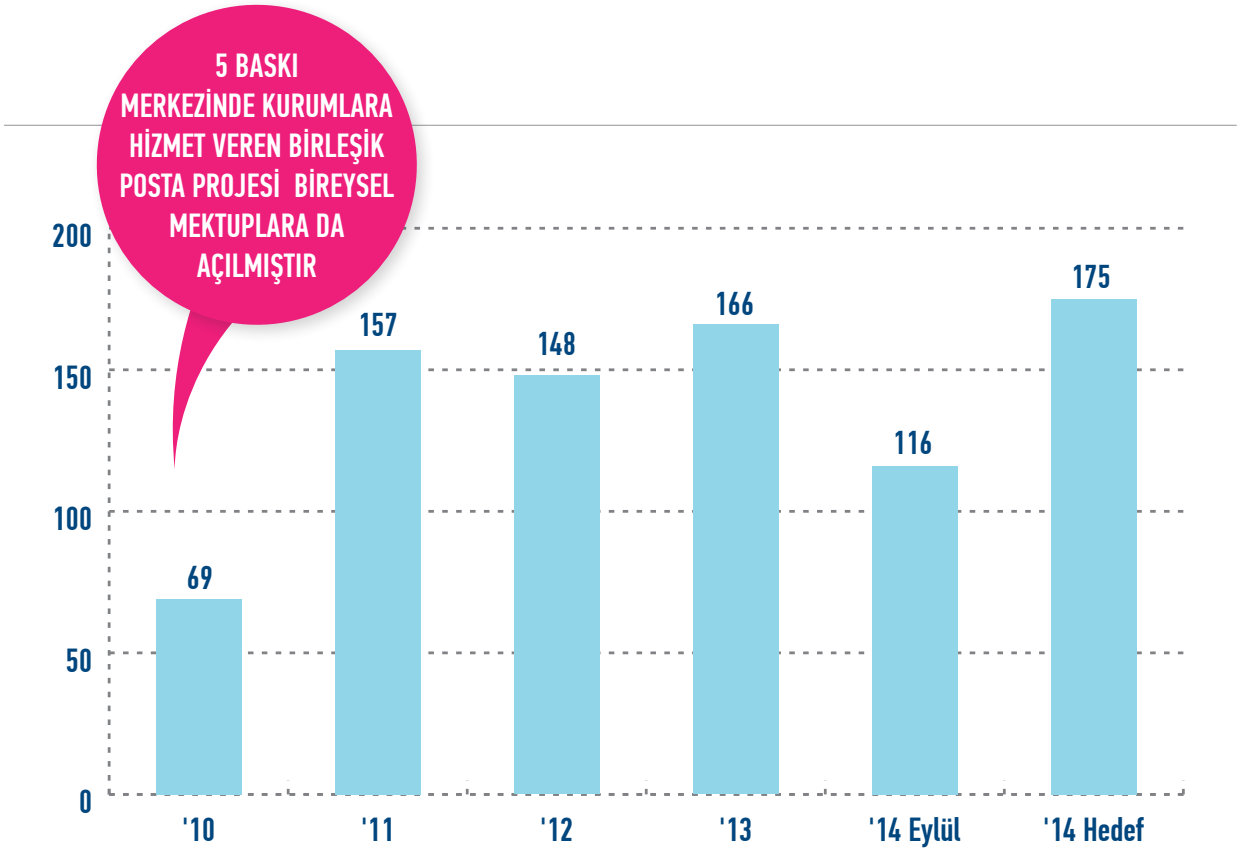

Sistem; 2010 yılı Ocak ayından itibaren hizmete başlamış olup, İstanbul, Ankara, İzmir, Mersin, Erzurum olmak üzere 5 ayrı ilde baskı merkezi ve Ankara'da operasyon merkezinden oluşmaktadır.

Birleşik Posta Sisteminde yaklaşık olarak 2010 yılında 69 milyon, 2011 yılında 157 milyon, 2012 yılında 148 milyon, 2013 yılında 166 milyon, 2014 Eylül ayı sonu itibariyle 116 milyon olmak üzere toplam 656 milyon adet gönderi üretimi yapılmış ve 84 milyon 243 bin TL gelir elde edilmiştir (Grafik 24).

Mektup Sepeti Projesi

Bireysel müşterilerin, elektronik ortamda dizayn ederek ödemesini yaptıkları gönderilerin Birleşik Posta Sistemine entegre bir şekilde işlem görmesini sağlayan sistem "Mektup Sepeti Projesi"dir.

Grafik 24. Yıllar İtibariyle Birleşik Posta Gönderi Üretimi (Milyon/Adet)

2013 Mart ayında faaliyete geçen sistem, www.mektupsepeti.gov.tr adresi üzerinden hizmet vermekte olup, baskıları 3 ilde (İstanbul, Ankara, İzmir) yapılmaktadır. Mevcut durumda 1.759'dan fazla kayıtlı üyesi bulunmaktadır.

Hızlı Tebligat Hizmeti

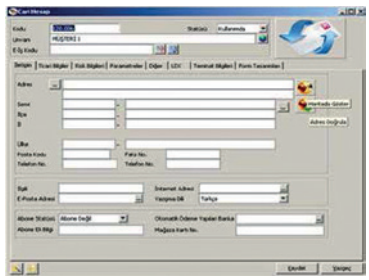

Hızlı Tebligat; ağırlık sınırı aranmadan tüm PTT işyerlerinden kabul edilerek postaya verildiği şehir dağıtım alanı içerisinde 1 gün (24 saatte), il sınırları içinde kabulden itibaren en geç ertesi gün, iller arasında ise kabulden itibaren en geç 2 gün sonra tebliği gerçekleştirilen bir hizmet türüdür.

Göndericiler, www.ptt.gov.tr web sayfası üzerinden, Çağrı Merkezini (444 1 788) arayarak veya herhangi bir PTT işyerine giderek Hızlı Tebligat hizmetinden yararlanmaktadır.

Adres Standartlarının Oluşturulması Projesi

PTT'ye toplu gönderi veren kurum ve kuruluşların kendi bünyelerinde oluşturdukları adres veri kayıtlarına göre hazırladıkları gönderilerin alıcısına ulaştırılmasında sıkıntı yaşandığından PTT'ye iade gönderi miktarları artmakta ve müşteri memnuniyeti olumsuz etkilenerek posta maliyetleri yükselmektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesini teminen Kurumsal Adres Veritabanının pazarlanabilir hale getirilmesi konusunda çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda; Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (NVİ) ile işbirliği yapılmış ve Ulusal Adres Veritabanı (UAVT) ile Kurumsal Adres Veritabanı entegrasyon işlemi tamamlanmış olup, söz konusu veritabanının Kurumsal işlemlerde kullanımına dönük çalışmalar sürdürülmektedir.

Cihet İyileştirme Sistemi Projesi (CİS)

Cihet İyileştirme Sistemi, PTT'nin intranet sistemi üzerinden ulaşılması mümkün olan uygulama sayesinde Küresel GPS (Global Yer Belirleme Sistemi) cihazlarından gelen konum bilgileri ile dağıtım bölgelerinin (cihetler) düzenlenmesi, dağıtıcıların cihetlerindeki konum bilgilerinin alınarak harita üzerinde izlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Türkiye genelinde kullanılmak üzere 5.760 adet GPS cihazı ile bu cihazlardan alınacak konum bilgileri sayesinde cihet organizasyonunun/ reorganizasyonunun yapılmasını sağlayan donanım ve yazılımın alımı yapılarak, söz konusu Proje Şubat 2013 tarihinde devreye alınmıştır.

Araç Takip Sistemi Projesi (ATS)

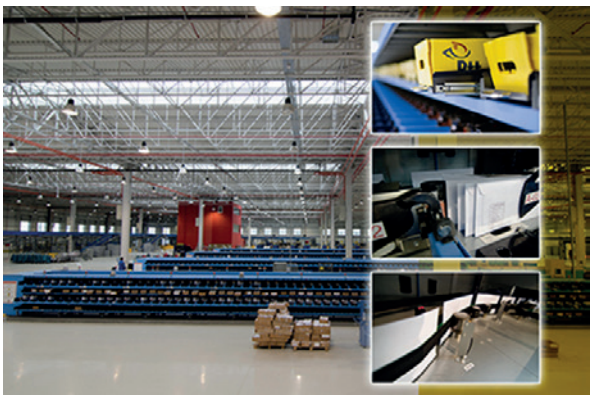
Araç Takip Sistemi ile PTT A.Ş. bünyesinde posta ve diğer işler için kullanılan araçların Global Yer Belirleme Sistemi (GPS) ve GSM/GPRS teknolojileri kullanılarak sayısal haritalar üzerinde izlenmesi, takip edilmesi, raporlanması, uzaktan yönetilmesi hedeflenmiştir.

İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezi

İşyerlerinin modernizasyonu projesi kapsamında dünya standartlarında bir işleme merkezi özelliğinde olan İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezi, İstanbul Avrupa Yakası Çatalca İlçesi (Hadımköy) Yassıören-Akpınar sanayi bölgesinde bulunan toplam 213.555,41 m^2 yüzölçümlü PTT A.Ş.'ye ait arsa üzerine 42.909 m^2 alana TOKİ tarafından yapılmıştır. Söz konusu bina 26 Ağustos 2011 tarihinde hizmete verilmiştir.

İstanbul Hadımköy PİM Binası çatısına yenilenebilir kaynaklardan güneş enerjisi kullanılarak 1MW enerji üretimi hedeflenmiş olup binanın elektrik ihtiyacının güneş enerjisi sisteminden karşılanması planlanmaktadır.

Otomatik Mektup Ayrım Sistemi Projesi

Posta trafiğinin en yoğun olduğu İstanbul Avrupa Yakası Hadımköy Posta İşleme Merkezi Binasına, kabul edilen gönderilerin otomatik olarak işleme ve ayrımlarını sağlamak amacıyla saatte 150 bin adet gönderinin 920 cihet bazında ayrımını yapabilecek nitelikte, modern bir "Otomatik Mektup Ayrım Sistemi"nin kurulumu yapılmış ve sistem 2011 yılı Eylül ayında devreye alınmıştır.

Diğer taraftan; yatırım programı kapsamında İstanbul Anadolu Yakası, Ankara ve İzmir'e de Otomatik Mektup Ayrım Sistemi (OMAS) alınmasını teminen 22/10/2012 tarihinde

sözleşme imzalanarak sistemlerin kurulumları tamamlanmış ve 2014 yılı Haziran ayında da söz konusu sistemlerin kabulleri yapılarak faaliyete geçirilmiştir. Mevcut OMAS Makinelerine ilave olarak Adana, Bursa, Diyarbakır, Samsun illerine de OMAS kurulumu planlanmıştır.

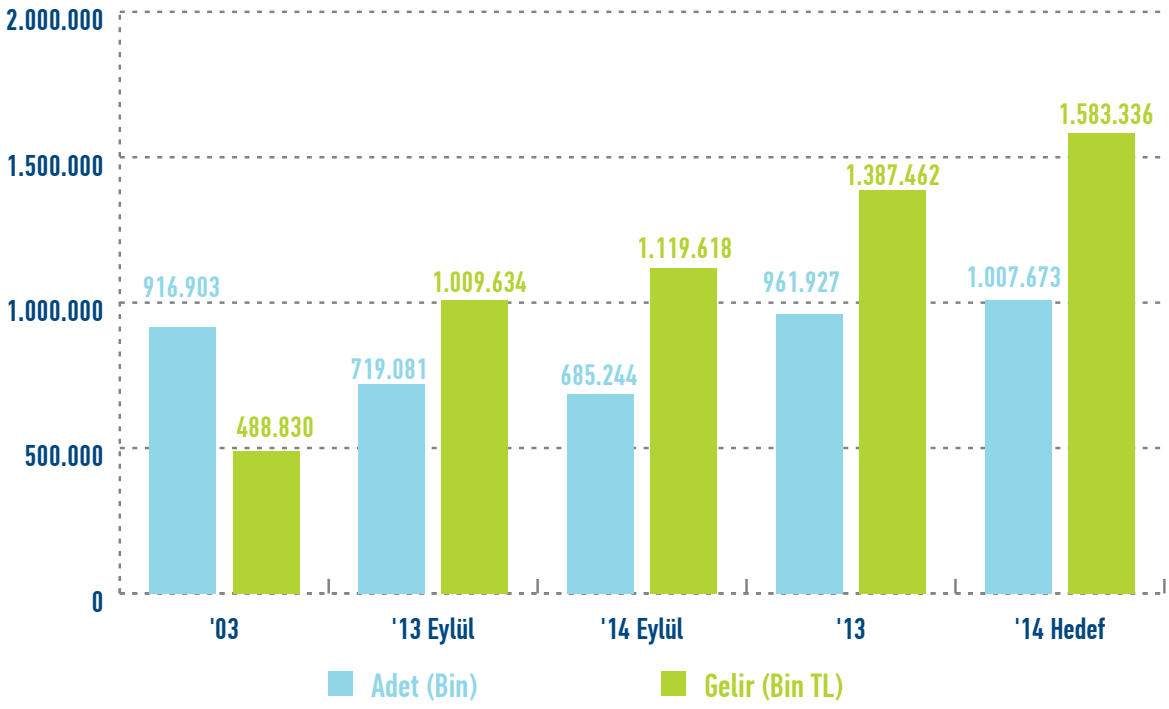
Akıllı Konveyör Sistemleri Projesi

İstanbul Hadımköy Posta İşleme Merkezine Akıllı Konveyör Sisteminin 2011 yılında kurulumu yapılmıştır. Söz konusu sistem ile saatte 6.000 adet posta torbasının / kutusunun ileri teknoloji ürünü röntgen cihazlarıyla (Otomatik X-Ray cihazları) öncelikle güvenlik kontrolü yapılmakta ve gönderi üzerindeki barkod bilgisinden faydalanılarak posta hatları itibarıyla otomatik ayrıma tabi tutulmaktadır.

Posta Hizmetleri Toplam Gönderi Trafiği ve Gelirleri (2003-2014)

- 2003 yılında 916 milyon 903 bin adet gönderi karşılığında 488 milyon 830 bin TL gelir elde edilmiş iken,
- 2013 yılı sonunda 961 milyon 927 bin adet gönderi karşılığında 1 milyar 387 milyon 462 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 719 milyon 81 bin adet gönderi karşılığında, 1 milyar 9 milyon 634 bin TL gelir elde edilmiş iken, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 685 milyon 244 bin adet gönderi karşılığında 1 milyar 119 milyon 618 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2014 yılında 1 milyar 7 milyon 673 bin adet gönderi karşılığında 1 milyar 583 milyon 336 bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir (Grafik 25).

Grafik 25. Posta Hizmetleri (Mektup Postası+Telgraf+Telepost) Toplam Gönderi Trafiği ve Gelirleri (2003-2014 Yılları Mukayesesi)

Lojistik Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Faaliyetler

PTT A.Ş.'nin, güçlü bir yapıya kavuşturulması, hizmetlerinin daha modern, güvenilir ve hızlı verilmesinin sağlanması amacıyla PTT Kargo hizmeti 2008 yılında tüm işyerlerinde faaliyete geçirilmiştir. Aktarma noktalarında en seri şekilde kargoların iletiminin sağlanmasını ve münhasıran kargo hizmeti verilmesini teminen 1 Uluslararası Kargo İşleme Merkezi, 4 Kargo İşleme Merkezi, 7 Kargo Dağıtım Merkezi, 4 Kargo Şubesi, 1 adet Kargo Geçiş Şube Şefliği, 3 adet Kargo Şube Şefliği olmak üzere toplam 20 kargo işyeri ihdas edilmiştir.

Önemi her geçen gün artan ve kendini sürekli olarak yenileyen lojistik sektöründe PTT daha kaliteli, etkin ve çağdaş hizmetler sunmak ve müşteri beklentilerinin karşılanması amacıyla yeni projelerin ve hizmetlerin uygulanması yoluna gitmektedir.

Bu kapsamda;

1.PTT APS Kurye, Kargo Hizmeti

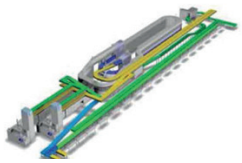
2. İstanbul Hadımköy KİM ve Lojistik Binası

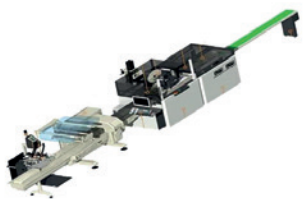
3. Otomatik Kargo Ayrım Sistemi (OKAS)

4. KAMAS (Kaba Maddeleri Ayrım Sistemi)

5. Ambalajlama ve Etiketleme Sistemi

6. TURPEX

7. Kuryematik

8. Tek Gümrük Merkezi Projesi

9. Hacılara Kargo Hizmeti

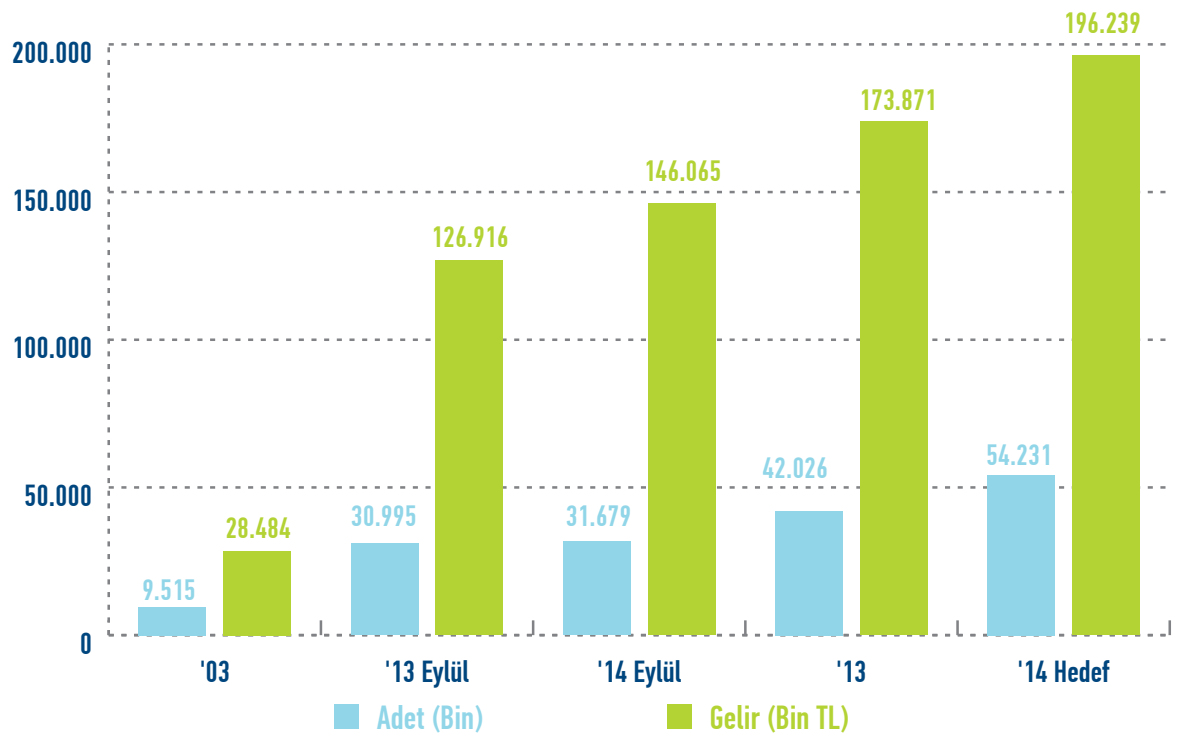

Tablo 7. Hacılara Kargo Hizmeti

YILLAR	HAC KARGO (TON)	UMRE KARGO (TON)	TOPLAM
2008	1.211	-	1.211
2009	1.009	-	1.009
2010	1.077	938	2.015
2011	1.227	1.945	3.172
2012	926	1.058	1.984
2013	1.339	2.029	3.368
2014	1.077	2.520	3.597
TOPLAM	**7.866**	**8.490**	**16.356**

10. Toplam Kargo - APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 9 milyon 515 bin adet gönderi karşılığında 28 milyon 484 bin TL gelir elde edilmiş iken,
- 2013 yılında 42 milyon 26 bin adet gönderi karşılığında, 173 milyon 871 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 30 milyon 995 bin adet gönderi karşılığında, 126 milyon 916 bin TL gelir elde edilmiş iken, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 31 milyon 679 bin adet gönderi karşılığında 146 milyon 65 Bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2014 yıl sonunda ise 54 milyon 231 bin adet gönderi karşılığında, 196 milyon 239 bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir (Grafik 26).

Grafik 26. Toplam Kargo-APS Kurye Gönderi Adet ve Gelirleri (2003-2014)

PTTBank Hizmetleri ve Bu Alanda Gerçekleştirilen Önemli Faaliyetler

Bankacılık hizmetlerinin daha etkin, güvenli, süratli, ekonomik ve çağın gereğine uygun bir şekilde sunulmasını teminen PTTBank Projesi uygulamaya konulmuştur.

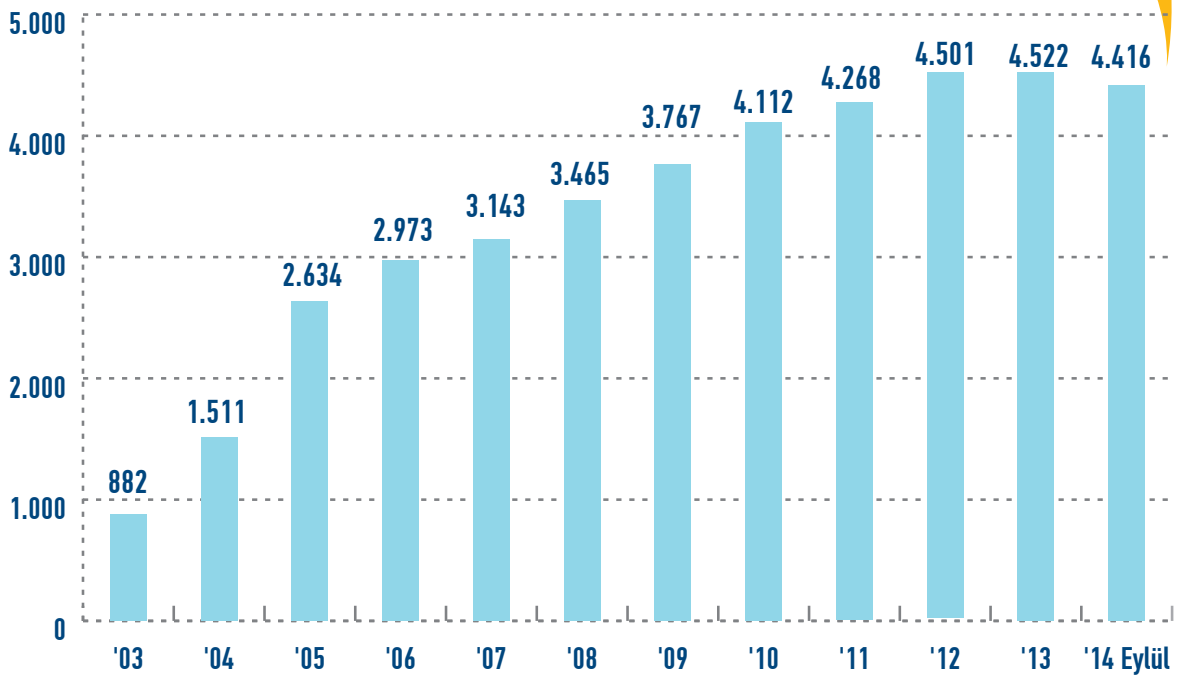

HİÇBİR BANKANIN BULUNMADIĞI 1563 (42 İLÇE, 1147 BELDE, 220 KÖY, 152 MAHALLE, 2 MEZRA) YERLEŞİM YERİNDE SADECE PTT HİZMET VERMEKTEDİR.

PTT İşyerlerinin Otomasyon Altyapısına Kavuşturulması

1995 yılında 27 PTT işyerinde başlatılan Gişe Otomasyonu Hizmeti; 2003 yılında 882 iken, Eylül ayı sonu itibariyle 4.416 işyerinin tamamı otomasyon sistemine dahil edilmiştir (Grafik 27).

4.416 İŞYERİNDE ON-LINE HİZMET

Grafik 27. PTT İşyerlerinin Otomasyon Alt Yapısına Kavuşturulması (Adet)

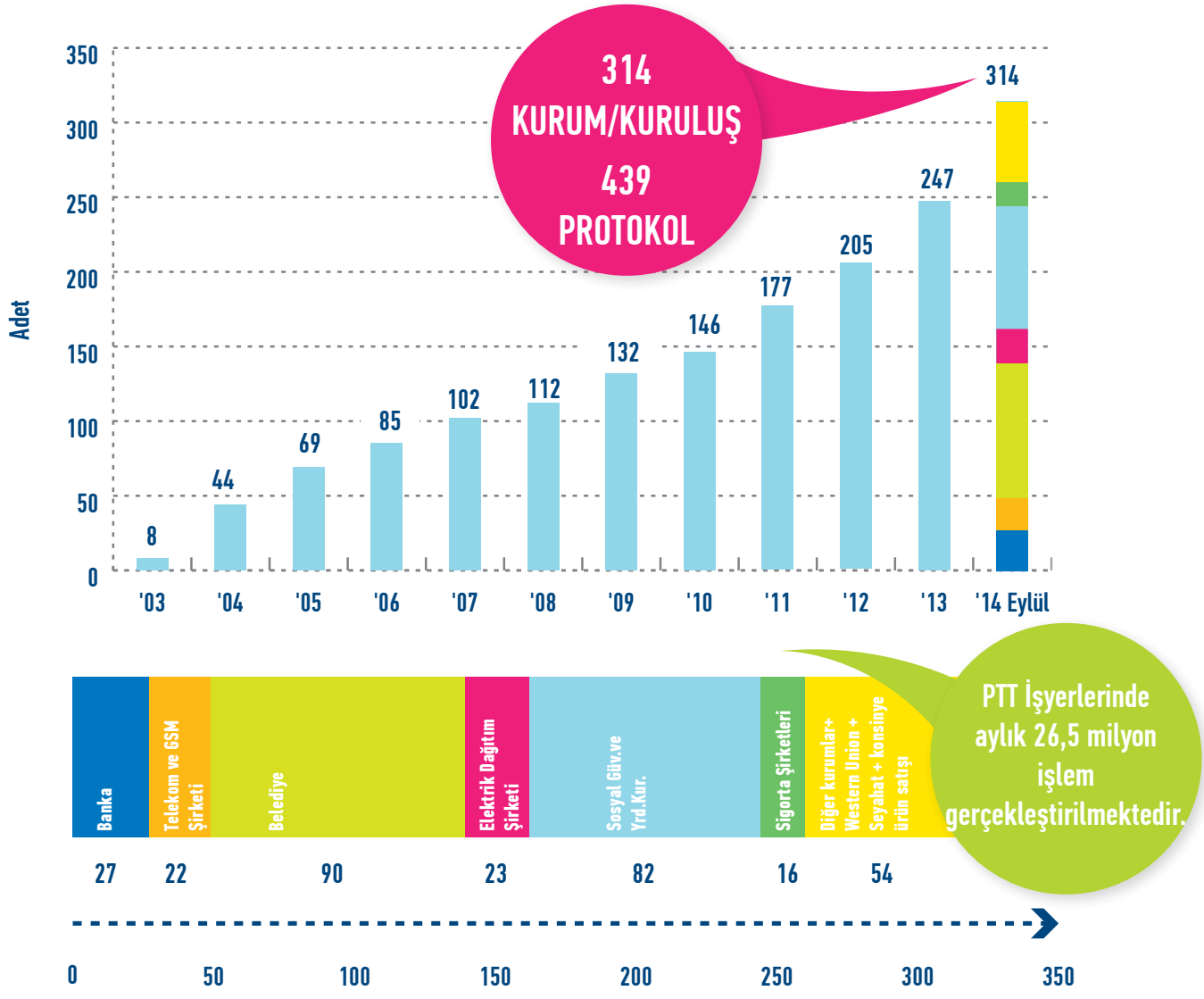
Her geçen gün sayısı artan ve 2014 Eylül ayı sonu itibariyle 3.432'si merkez ve şube, 984'ü acentelik olmak üzere (Posta İşleme ve Dağıtım Merkezleri (80), Kargo İşleme ve Dağıtım Merkezleri (12) ile Kargo Şubeleri ve Şeflikleri (8) dahil) toplam 4.416'ya ulaşan otomasyona açık işyeri ile daha çağdaş ve kaliteli hizmet sunulmaktadır.

Otomasyon sistemi sayesinde Posta, Telgraf, Kargo ve tahsilat işlemlerinin yanında posta çeki hesaplarına para yatırma veya hesaptan para çekme işlemleri de herhangi bir PTT işyerinden anında online olarak gerçekleştirilebilmektedir.

İş ve İşlem Çeşitliliğinin Arttırılması

Otomasyon sisteminin, yapılan işbirliği protokolleri ile değişik kamu ve özel sektör kuruluşlarının kullanımına açılması çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu kapsamda birçok banka, kamu ve özel kuruluşlarla işbirliği yapılmış olup daha da geliştirilmeye çalışılmaktadır.

PTT A.Ş.'ce 2003 yılında 16 kurumla işbirliği yapılmış iken, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 314 kurum ve kuruluş ile 439 protokol imzalanmıştır. PTT A.Ş, ülkemizin tahsilat merkezi olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir (Grafik 28).

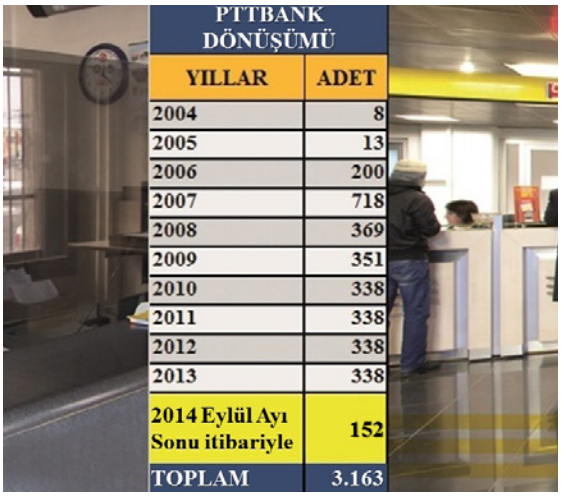

Grafik 28. Anlaşmalı Kurum ve Kuruluşlar

PTTBank Konseptine Uygun İşyeri Modernizasyonu

PTT işyerlerinin fiziki durumlarının bankacılık konseptine uygun olarak düzenlenmesi çalışmalarına 2004 yılından itibaren başlanmış olup PttBank düzenlemesi yapılan PTT işyeri sayısı Eylül ayı sonu itibariyle 3.163'e ulaşmıştır. 2014 yılı sonunda tüm işyerlerinin PttBank konseptine uygun olarak modernizasyonu tamamlanacaktır (Tablo 8).

Tablo 8.

PTTBANK DÖNÜŞÜMÜ	
YILLAR	ADET
2004	8
2005	13
2006	200
2007	718
2008	369
2009	351
2010	338
2011	338
2012	338
2013	338
2014 Eylül Ayı Sonu itibariyle	152
TOPLAM	3.163

Pttmatik ve Pttkart

PTTMATİK

Nakit tahsilatı yapan ve para üstü verebilen, 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet sağlayan Pttmatik'ler aracılığıyla, müşterilerin sıra beklemeksizin fatura tahsilatı, maaş ödemeleri ve posta çeki işlemleri ile anlaşma sağlanan bankalara ait işlemlerini yapabilmesi sağlanmıştır. Proje kapsamında hizmete sunulan 1.836 adet Pttmatik yurtiçi ve yurtdışı tüm banka müşterilerine hizmet verebilen "Ortak ATM" konumuna getirilmiştir. 2014 yılı sonunda Türkiye genelinde hizmet veren Pttmatik sayısının 2.126'ya ulaşması hedeflenmektedir. Başka banka ATM'lerinin olmadığı 134 noktada Pttmatikler "Tek ATM" olarak hizmet vermektedir.

PTTKART

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığınca yapılan tüm sosyal yardım ödemelerinin, hak sahiplerine teslim edilen ön yüklemeli Pttkart aracılığı ile 19/06/2013 tarihinden itibaren yapılması sağlanmıştır. 2014 Eylül ayı sonu itibariyle 1.103.251 adet ön yüklemeli Pttkart hak sahiplerinin hizmetine sunulmuş olup; 551.810 adet ön yüklemeli kart aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

PTT Bonus Kredi Kartı, mal ve hizmet alımlarında belirlenen kredi limitleri dahilinde kullanılabilen, kullanıcılarına bir ay süreyle faizsiz olarak ödeme imkanı sağlayan bir ödeme aracı olup, ayrıca nakit avans işlemi için de kullanılabilmektedir.

2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 6.627.346 adet PTTkart müşteri hizmetine verilmiş olup; posta çeki, emekli, PTT Bonus ve sosyal kart dahil olmak üzere 4.124.881 adet PTTkart ise Müşteriler tarafından aktif olarak kullanılmaktadır.

İnteraktif Posta Çeki Hizmeti (İPÇ)

Vatandaşa daha kaliteli ve etkin bir hizmet sunabilmek, havale ve çek trafiğini artırmak amacıyla 1 Haziran 2006 tarihinde hayata geçirilen **"İnteraktif Posta Çeki Projesi"** ile müşterilerin posta çeki hesabına bağlı olarak para yatırma ve ödeme dışında gişelerde yapabilecekleri tüm işlemleri internet üzerinden yapabilmeleri sağlanmıştır.

e- Ticaret

İnternet üzerinden çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlere ait ürünlerin satılabildiği, müşterilerin internet üzerinden kolayca erişim sağlayarak çok sayıda ve farklı sektörlerdeki markaları tek bir platform üzerinden tercih edebildiği epttavm.com'un açılışı 17/05/2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda 2014 Eylül ayı sonu itibariyle PTT ile 455 firma arasında protokol imzalanmış olup, protokol imzalanacak firma sayısının artırılması için tanıtım ve pazarlama çalışmalarına devam edilmektedir. Epttavm.com'da 500.000'den fazla ürün, satış için sergilenmektedir. İnternet üzerinden yapılacak alışverişte kredi kartı kullanımını sağlayan sanal pos entegrasyonu için Denizbank, Vakıfbank, Halkbank, Akbank, Yapı Kredi, HSBC ve Ziraat Bankası ile protokol imzalanmış ve ilgili bankalara ait kredi kartları ve havale işlemleri epttavm.com sitesi ödeme ekranlarında seçenek olarak son kullanıcıya sunulmuştur.

Ayrıca www.epttavm.com e-ticaret sitesini uluslararası hizmete açmak üzere Kosova, Ürdün ve Azerbaycan ile PTT A.Ş. arasında görüşmeler yapılmış, Kosova ile anlaşma imzalanmış ve gerekli çalışmalar başlatılmıştır. Ürdün ile anlaşma aşamasına gelinmiştir.

Pttcell

PTT A.Ş. ile AVEA İletişim Hizmetleri A.Ş. arasında yapılan "Mobil İş Ortaklığının Düzenlenmesine" dair protokol çerçevesinde 29 Ocak 2013 tarihinde Pttcell hizmeti 2014 yılı içerisinde 1.300 PTT işyerinden yapılmaya başlanmıştır. Söz konusu hizmet kapsamında PTT İşyerlerinde faturalı/faturasız abonelik işlemleri ile numara taşıma ve yedek sim kart işlemleri yapılmaktadır.

Hızlı Geçiş Sistemi (HGS) Projesi

PTT A.Ş. ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında ücretli geçiş yapılan otoyol ve köprülerde yaşanan beklemelerin önlenmesi, müşterilerin hizmeti en kısa sürede ve en ucuz şekilde alabilmesi amacıyla OGS ve KGS dışında yeni bir sistem olan Hızlı Geçiş Sistemine (HGS) geçilmiştir. Sistem, 17 Eylül 2012 tarihinde ülke çapında devreye alınmıştır.

HGS ürünlerinin (etiket/kart tipi) satışı tüm PTT merkez ve şubeleri ile otoyol üzerindeki 33 adet PTT işyerinden yapılabilmektedir. Ayrıca 1.836 adet Pttmatikten 7/24 HGS bakiye yüklemesi (dolumu) yapılabilmektedir.

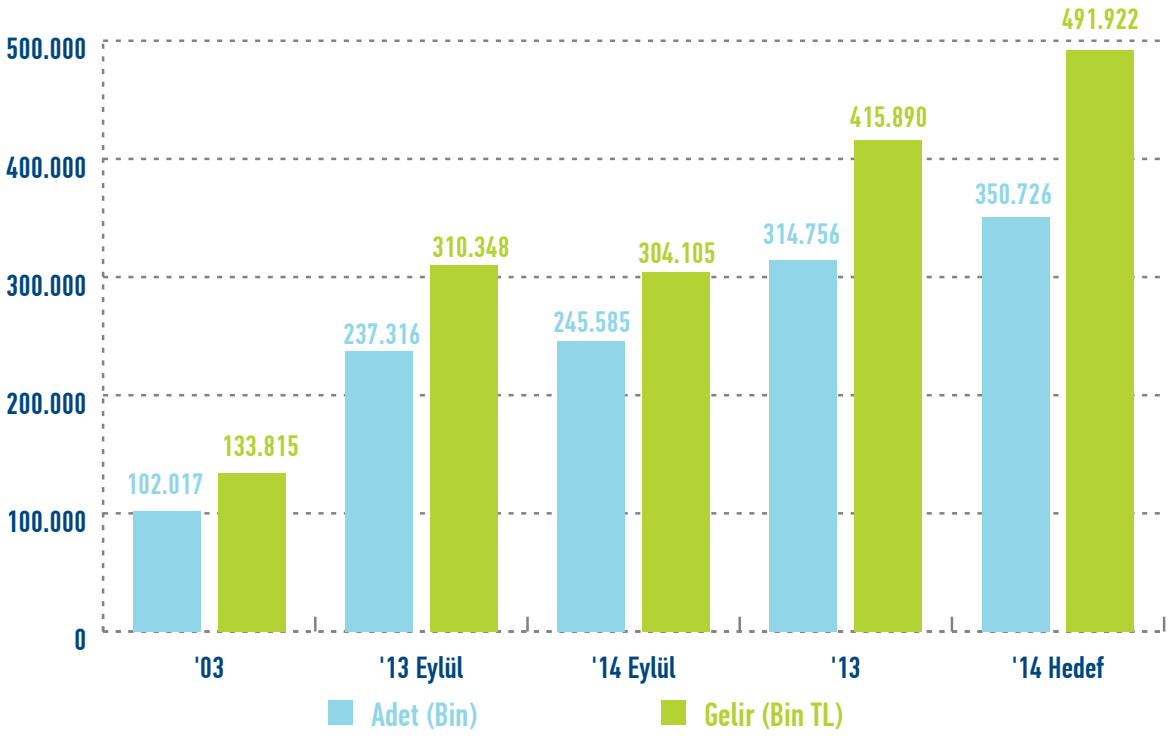
PTT Sigorta Yeri

09/05/2013 tarih ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu'nda, sigortacılık işlemlerine aracılık etmek Şirketin faaliyetleri arasında sayılmıştır. Mevcut uygulamada PTT üzerinden tek bir sistem ile sigortacılık hizmetinin yürütebilmesi amacıyla sigorta şirketlerinin üye olduğu "PTT sigorta yeri" adı altında PTT bünyesinde geliştirilmiş bir platform oluşturulmuştur. Bu teknoloji platformu aracılığıyla 28.06.2013 tarihinden itibaren sigortacılık hizmetleri müşterilere sunulmaktadır.

Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri

- 2003 yılında 102 milyon 17 bin adet işlem karşılığında 133 milyon 815 bin TL gelir elde edilmiş iken,
- 2013 yılında 314 milyon 756 bin adet işlem karşılığında, 415 milyon 890 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 237 milyon 316 bin adet işlem karşılığında, 310 milyon 348 bin TL gelir elde edilmiş iken, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 245 milyon 585 bin adet işlem karşılığında 304 milyon 105 bin TL gelir elde edilmiştir.
- 2014 yılında ise 350 milyon 726 bin adet işlem karşılığında, 491 milyon 922 bin TL gelir elde edilmesi hedeflenmiştir (Grafik 29).

Grafik 29. Toplam PTTBank İşlem Adet ve Gelirleri (2003-2014)

Diğer Hizmet Alanlarında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Filateli Faaliyetleri

Filatelik ürünlerin filatelistlerce kolaylıkla temin edilebilmesi amacıyla abonelik sistemi ve **www.filateli.gov.tr** internet sitesi üzerinden satış sistemi bulunmaktadır. Ayrıca; sergi, fuar vb. etkinliklerde de filatelik satışlar yapılmaktadır. 2014 Yılı Eylül ayı sonu itibariyle filateli abone geliri 896 bin 714 TL, internet satışı geliri 253 bin 286 TL olup toplam 1 milyon 150 bin TL gelir elde edilmiştir.

Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği(PostEurop) bünyesinde her yıl düzenlenmekte olan en iyi Avrupa Pulu Yarışmasında PTT, 2013 yılında birinci sırada yer alarak altın pul ödülünü, 2014 yılında ikinci sırada yer alarak gümüş pul ödülünü kazanmıştır. 2014 yılında PTT tarafından 2014 milli pul sergisi ile birlikte toplam 18 adet sergi yapılması planlanmış olup Eylül ayı sonu itibariyle 9 adet sergi açılışı gerçekleştirilmiştir.

Kişisel Pul Projesi

Dünyada az sayıda ülkede uygulaması bulunan "Kişisel Pul" hizmeti ile 2005 yılından bu yana gerçek ve tüzel kişiler tarafından gönderilen görsel objeler pul olarak basılabilmekte, pul haline dönüşen bu görseller hatıra amaçlı kullanılabildiği gibi gönderilerin üzerine yapıştırılarak posta ücretlerinin karşılanmasında kullanılabilmektedir.

Kişisel Pul Projesi kapsamında PTT A.Ş.'ce, proje başlangıcından Eylül ayı sonuna kadar 2.881 müşteriye 2.203.875 adet kişisel pul basılmış ve toplam 2 milyon 655 bin 368 TL'lik gelir elde edilmiştir.

PTT 2011 yılından itibaren pullarını kendi matbaasında basarak 2 yılda yaklaşık 500 Bin TL tasarruf sağlamıştır.

Ptt Pul Müzesi

Modern anlayışta, çağın teknolojik ve yapısal unsurlarına ait uluslararası nitelikte PTT Pul Müzesi açılması kapsamında, Ankara'da bulunan tarihi Emlak ve Eytam Bankası binası PTT tarafından satın alınarak müzeye dönüştürülmesi ile ilgili restorasyon çalışmaları tamamlanmış ve 22/10/2013 tarihinde ziyarete açılmıştır.

Ptt Pul Müzesinde, 174 yıllık ihtişamlı bir geçmişe sahip olan PTT'nin posta ve haberleşme alanında kuruluşundan günümüze hizmetlerini sunarken kullanmış olduğu objeler

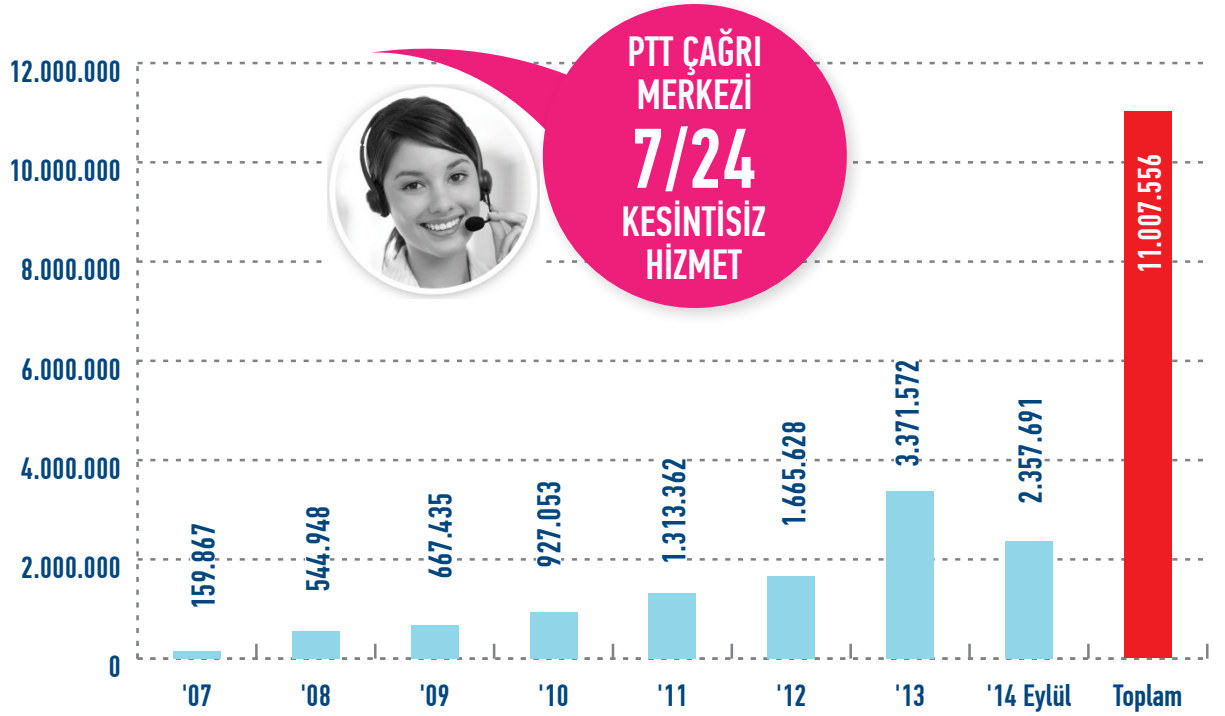
ile 1863 yılında tedavüle sunulan ilk Türk pulundan günümüze kadar basılan pullar ve dünya pullarından örnekler sergilenmektedir. Müze açıldığı günden bu yana 26.886 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

PTT Çağrı Merkezi (444 1 788)

Müşterilerin, posta çeki hesap bakiyeleri ve hesap hareketleri ile kayıtlı gönderi takiplerini yapabilmesi, interaktif posta çeki şifre sorunlarının daha kolay çözümlenebilmesi ve PTT ile ilgili herhangi bir konuda bilgi alabilmeleri, talep ve önerilerini dile getirebilmeleri amacıyla 10/07/2007 tarihinde PTT Çağrı Merkezi hizmete sunulmuştur. Hizmet, 7/24 Otomatik Arama Sesli Yanıt Sistemi (IVR) ve müşteri temsilcileri tarafından verilmektedir.

PTT Çağrı Merkezi, 2007 yılından 2014 yılı Eylül ayı sonuna kadar toplam 11.007.556 müşteriye hizmet vermiştir (Grafik 30).

Grafik 30. PTT Çağrı Merkezini Arayan Müşteri Sayısı

e-Devlet Kapısından Ulaşılabilen Hizmetler

PTT A.Ş. bünyesinde yürütülmekte olan Yurtiçi Kayıtlı Gönderi Sorgulaması ve En Yakın PTT Şube Sorgulama işlemleri e-Devlet Kapısı http://türkiye.gov.tr üzerinden verilmektedir. e-Devlet Kapısı üzerinden Belediye Başkanlıkları Posta Çeki Hesap Numaraları bilgisine erişimin sağlanması hususunda entegrasyon çalışmaları yapılmaktadır.

Kalite Yönetim Sistemi

K - Q
TSE-ISO-EN
9001

PTT, hizmet kalitesini arttırmanın yanı sıra bürokratik işleyişindeki iş ve işlemlerinde kaliteyi artırmak ve tescil ettirmek amacıyla yaptığı çalışmalar sonucu 2005 yılında **TSE-ISO-EN 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemi** belgesi almıştır. 2014 yılında ise **TSE-ISO-EN 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi** belgesinin yenilenmesi sağlanmıştır.

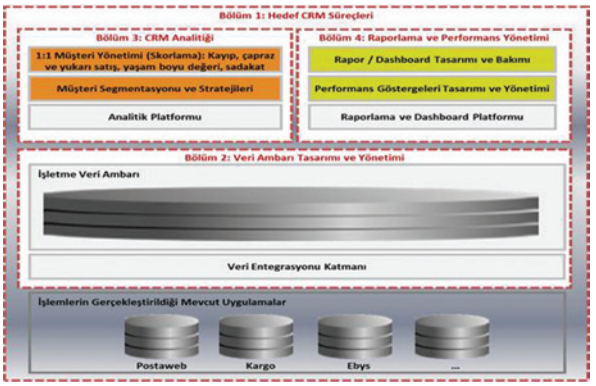
Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi

M - C
TSE-ISO
10002

Müşterilerden gelen tüm şikayet/yakınma, görüş/öneri, talep ve bilgi isteklerinin kayıt altına alınması, sistemli ve etkin bir şekilde değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve müşterilere geri bildirimini sağlayan **TSE ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgesi** 2014 yılında Merkez teşkilatına alınarak PTT'nin "Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi İlkeleri" belirlenmiştir. Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sisteminin ülke genelindeki işyerlerine yaygınlaştırılması amacıyla İstanbul Avrupa Yakası PTT Başmüdürlüğüne de 2014 yılında Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi belgesi alınmıştır.

Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi-CRM

PTT, hizmetlerinin bireysel ve kurumsal müşteri bazında takip edilmesi, Pazar/müşteri talep ve ihtiyaçlarının düzenli olarak izlenmesi, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, izlenmesi, raporlanması ve yapılacak çalışmalara yön verilmesi, kampanya faaliyetlerinin etkinliğinin sağlanması gibi konulara girdi oluşturması açısından ve elde edilen verilerin sağlıklı analiz edilmesini teminen Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi

(Customer Relationship Management-CRM) projesinin uygulamaya alınması planlanmaktadır.

PTT işyerlerinde sunulan hizmetleri kullanan müşterilere ait bilgiler ile müşteri eğilim ve beklentilerine ait verilerin elde edilmesi, depolanması, işlenmesi, analiz ve tahminlere dönüştürülerek ürün ve işletme fonksiyonlarının geliştirilmesi amacıyla Analitik CRM uygulaması çalışmaları başlatılmıştır.

Meslek Okullarında Posta Hizmetleri Bölümlerinin Açılması

PTT, 2014 yılı itibariyle 7 ildeki 7 meslek yüksekokulunda posta hizmetleri bölümünün açılması için aktif olarak destek vermiştir. Buralardan yetişen nitelikli personel hem PTT'nin hem de ülkemiz posta sektörünün nitelikli eleman ihtiyacını karşılayabilecektir.

2012 yılında 180, 2013 yılında 139, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 213 olmak üzere toplamda 532 meslek yüksekokulu posta hizmetleri bölümü mezunu, PTT'de işe başlatılmıştır.

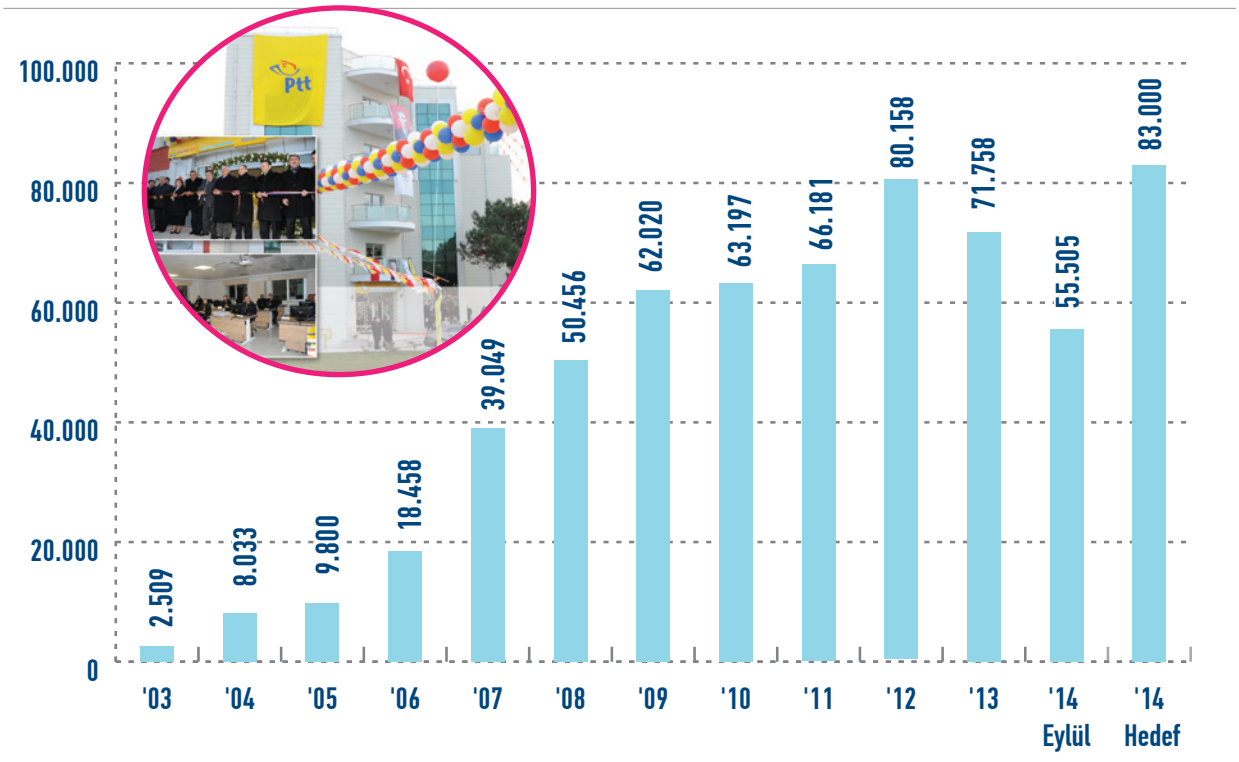
Personelin Hizmet içi Eğitimi

PTT A.Ş.'ce faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi, müşteri memnuniyeti, hizmet kalitesinin arttırılması ve personel motivasyonunun sağlanması için personelin mesleki ve kişisel eğitimine önem verilmektedir.

2014 yılında 83.000 personele hizmetiçi eğitim verilmesi hedeflenmiş olup, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle, işbaşı eğitimlerde 32.701, kurum dışı eğitimlerde 15.924, eğitim merkezlerinde ise 6.880 olmak üzere toplam 55.505 personele hizmet içi eğitim verilmiştir.

Oluşturulan Stratejik Eğitim Planı ve yeni eğitim konsepti çerçevesinde alınan ve uygulanan tedbirlerle, 2003 yılında kişi başına düşen eğitim maliyeti 150 TL iken, 2013 yılında 71.758 personelin eğitimi gerçekleştirilmiş ve kişi başına düşen maliyet 2003 yılına oranla % 58 azalarak 63 TL olmuştur (Grafik 31).

Diğer taraftan 2015 yılında 84.000, 2016 yılında ise 85.000 personelin eğitime alınması planlanmaktadır.

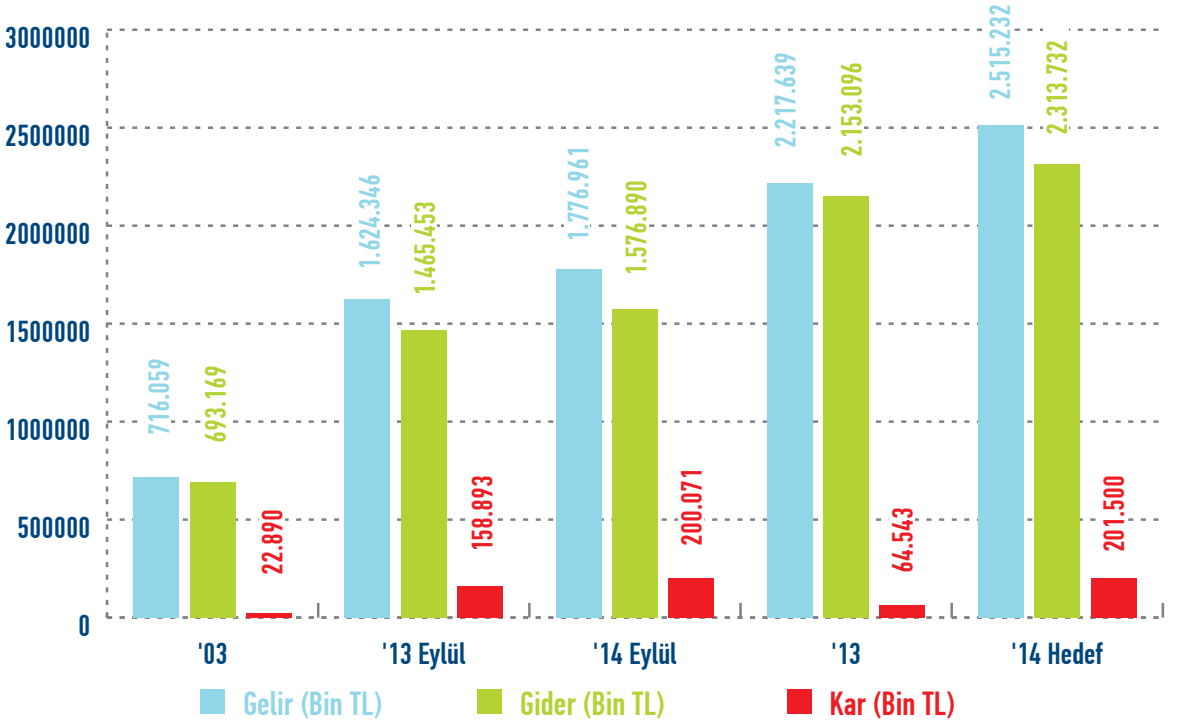
Grafik 31. Yıllar İtibariyle Eğitim Gören Personel Sayısı

Mali Durum

- 2003 yılında 716 milyon 59 bin TL gelire karşılık 693 milyon 169 bin TL gider ile 22 milyon 890 bin TL kar elde edilmiş iken,
- 2013 yılında 2 milyar 217 milyon 639 bin TL gelire karşılık 2 milyar 153 milyon 96 bin TL gider ile 64 milyon 543 bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2013 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 1 milyar 624 milyon 346 bin TL gelire karşılık 1 milyar 465 milyon 453 bin TL gider ile 158 milyon 893 bin TL kâr elde edilmiş iken, 2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle 1 milyar 776 milyon 961 bin TL gelire karşılık 1 milyar 576 milyon 890 bin TL gider ile 200 milyon 71 bin TL kâr elde edilmiştir.
- 2014 yılında ise 2 milyar 515 milyon 232 bin TL. gelire karşılık, 2 milyar 313 milyon 732 bin TL. gider ile 201 milyon 500 bin TL kar elde edilmesi hedeflenmiştir. (30 Ekim 2013 tarihi itibariyle 6475 sayılı Kanun kapsamında sağlanan teşvikten yararlanarak 3.882 personel dahil toplam 4.444 personel emekli olmuştur. 2013 yılı sonuna kadar PTT A.Ş. 270 milyon 605 bin 103 TL emeklilik tazminatı ödemiştir. Bu nedenle 2013 yıl sonu kârı diğer yıllara göre daha düşük gerçekleşmiştir.) (Tablo 9-Grafik 32).

Tablo 9. PTT A.Ş'nin Yıllar İtibariyle Bütçe Planlaması (Bin TL)

YILLAR	2014	2015	2016	2017
GELİR	2.515.232	2.650.080	2.789.558	2.853.469
GİDER	2.313.732	2.439.580	2.558.058	2.611.969
KAR	201.500	210.500	231.500	241.500

Grafik 32. PTT'nin Mali Durumu (2003-2014 Yılları Mukayesesi)

Sosyal Sorumluluk Projeleri

Engellilere Yönelik Yapılan Çalışmalar

1. Engelli müşterilerin PTT A.Ş. işyerlerine fiziki erişimi kolaylaştırılmıştır.

2. Görme engelli müşterilerin de Pttmatikleri kullanabilmeleri için Pttmatiklerde kullanılan müşteri klavyesi uygun hale getirilmiştir.

3. Engelli müşterilerin aylıkları diledikleri yerde (konutta-işyerinde) ödenmektedir.
4. PTT A.Ş. web sitesi engelli müşterilerin erişimine uygun düzenlenmiştir.
5. Engelli derneklerinin projelerine destek verilmiştir.
6. Engelli ve hasta vatandaşlarımıza kütüphanelerden kitap taşıma hizmeti sunulmaktadır.
7. Engellilerle ilgili kampanyalara destek verilmiştir.

8. PTT A.Ş. Mevzuatının izin verdiği her türlü indirimler engelli müşterilere uygulanmaktadır.
9. Engelliler haftasında anma pulu çıkarılmıştır.

10. Engelli Dostu Numaralar Projesi kapsamında SMS hattı tahsisi gerçekleştirilmiştir.
11. PTT Çağrı Merkezinde Engelli personel istihdamı sağlanmaktadır.
12. PTT Çağrı Merkezinde İşitme ve Konuşma Engelli Müşteriler için görüntülü iletişim imkânı sağlanmaktadır.
13. PTT Çağrı Merkezine ait internet sitesi üzerinden "Online Canlı Destek" uygulaması ile İşitme ve Konuşma Engelli Müşterilerin yazışma yoluyla hizmet almaları sağlanmaktadır.

Kan Bağışı, Organ Bağışı, Ağaçlandırma ve Kadına Şiddetin Engellenmesi

PTT A.Ş. tarafından kan bağışı, organ bağışı, ağaçlandırma gibi sosyal çalışmalar sürdürülmekte olup kadına yönelik şiddetin engellenmesine destek verilmektedir.

Kan Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında PTT A.Ş. ile Türk Kızılay'ı arasında imzalanan protokol kapsamında her yıl üç aşamada gerçekleştirilen kampanya ile 2011 yılından bu yana 12.773 kişinin kan vermesi sağlanmıştır.

Organ Bağışı

Sosyal sorumluluk projesi kapsamında organ Bağışı için Sağlık Bakanlığı ile PTT arasında "PTT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ORGAN BAĞIŞI KAMPANYASI" protokolü imzalanmış ve 01/01/2013 tarihi itibariyle başlayan Organ Bağışı Kampanyasına bugüne kadar 1.494 kişinin katılımı sağlanmıştır.

Ağaçlandırma

01/11/2007 gün ve 26687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/28 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden PTT A.Ş ile Ağaçlandırma Ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü arasında 22/04/2008 tarihinde protokol imzalanmış olup, bu protokol PTT'nin merkez ve bağlı taşra teşkilatını da kapsamaktadır. Bu protokol gereğince, 4122 sayılı Kanun ve Eylem Planı (2008-2012) kapsamında PTT A.Ş'de mevcut 30.000 çalışan personel adına her yıl 30.000 adet fidan dikilmesi kararlaştırılmıştır.

Buna göre;

- 2008 yılı için 30.000 adet fidanın Ankara,
- 2009 yılı için 20.000 adet fidanın Erzincan, 10.000 adet fidanın Samsun,
- 2010 yılı için 30.000 adet fidanın Sivas,
- 2011 yılı için 20.000 adet fidanın Kayseri, 10.000 fidanın Osmaniye,
- 2012 yılı için 15.000 adet fidanın Samsun, 15.000 adet fidanın ise Osmaniye iline dikimi sağlanmıştır.
- PTT A.Ş ile Orman Genel Müdürlüğü arasında 13.09.2012 tarihinde yeniden 2013-2017 yılları arasında beş yıl süre ile "Her bir PTT çalışanı adına bir fidan, yılda 30.000 adet fidan" Kampanyası için yeni bir protokol imzalanmış, 2013 yılında

30.000 adet fidan İzmir iline dikilmiştir.

Ayrıca, PTT A.Ş.'ye belirli sayıda kargo gönderisi veren özel ve tüzel kişiler adına ağaç dikilmesi hakkındaki sosyal sorumluluk projesi kapsamında;

- 2010 yılı için 1.000 adet fidanın Kastamonu, 750 adet fidanın Malatya,
- 2011 yılı için 5.000 adet fidanın Kastamonu, 5.000 adet fidanın Yozgat ve 5.000 adet fidanın Kayseri illerine dikimi gerçekleştirilmiştir.

PTT A.Ş., son 6 yılda 1.930.620 TL karşılığı 196.750 adet ağaç dikimi gerçekleştirerek çevreye duyarlılığını göstermiştir.

Kadına Yönelik Şiddetin Engellenmesi

TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonun (KEFEK), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve BM Kadın ortaklığında yürütülmekte olan **"Türkiye'de Cinsiyet Eşitliği'ne Yönelik Elverişli Ortamın Teşvik Edilmesi Ortak Programı"** kapsamında tasarlanan bilgilendirme ve bilinçlendirme kampanyası **"Daha Adil Bir Dünya İçin Yanımda Ol"** teması altında yerel ve ulusal düzeyde bilinçlendirmeye katkı sağlamak için hazırlanan "Biz de varız" bildirgesi PTT A.Ş.'ce desteklenmiştir. Bu suretle kampanyaya toplumun dikkatinin çekilmesine katkı sağlanması amacıyla Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye ve BM Kadın (UN Women) ile TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ile 15 Aralık 2011 tarihinde protokol imzalanmıştır.

Proje kapsamında;

- "Biz de varız" bildirgesi ile hazırlanan görseller Şirketin internet/intranet sayfasında yayınlanmış olup, tüm PTT personelinin ve müşterilerinin bildirgeyi onaylaması sağlanmıştır.
- "Kadına Şiddete Hayır" kampanyası ile ilgili 8 Mart 2012 Dünya Kadınlar Gününde 3 ayrı görsel ile üzerinde konu ile ilgili sloganlar bulunan 15 Milyon adet pul tedavüle sunulmuştur.
- Zarflara uygulanacak flam, *özel hazırlanacak posta kutuları, konu hakkındaki mini filmler, Kadına Şiddetin Engellenmesi konusunda hazırlanacak ve basılarak dağıtılacak el broşürlerin*in TBMM Kadın Erkek Eşitliği Komisyonu ve BM Türkiye tarafından hazırlanması halinde uygulanması ve dağıtımı Şirketçe yapılacaktır.

ULUSLARARASI FAALİYETLER

Üye Olunan Uluslararası Kuruluşlar

Dünya Posta Birliği (UPU):

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 22 kurucu ülkenin temsilcilerin katılımıyla 9 Ekim 1874 yılında kurulmuştur. UPU'ya 192 ülke üyedir.

İdari Konsey (CA): UPU'nun alt organlarından olan İdari Konseye dört yıllığına 41 üye ülke seçilmekte olup 2012-2016 yılları arasında Türkiye de İdari Konsey üyeliğine seçilmiştir.

Posta İşletme Konseyi (POC): UPU'nun alt organlarından olan Posta İşletme Konseyine dört yıllığına 40 üye ülke seçilmekte olup 2012-2016 yılları arasında Türkiye de Posta İşletme Konseyi üyeliğine seçilmiştir.

Avrupa Kamu İşletmecileri Birliği (PostEurop) :

1992 yılında kurulmuştur. Ülkemiz 1993 yılında birliğe katılmıştır. PTT A.Ş temsilcisi 3 yıllığına PostEurop yönetim kurulu üyeliğine seçilmiştir.

Akdeniz Posta Birliği (EUROMED):

AB'nin Avrupa ve Akdeniz ülkelerindeki işbirliğinin artırılmasını sağlamak amacıyla ortaya koyduğu projeler ve eylem planının bütününü kapsamaktadır. Avrupa-Akdeniz bölgesinde posta işletmeleri arasındaki işbirliğini arttırmak amacıyla PTT tarafından "Euromed Ortak Posta Bildirisi" 29 Ocak 2010 tarihinde imzalanmıştır. Söz konusu Birliğin şu anda 15 üyesi bulunmaktadır.

Ülkemizde Yapılması Planlanan Kongre ve Sempozyumlar

Uluslararası Posta Sempozyumu

Küreselleşme nedeniyle uluslararası alandaki ortak çıkarların daha üst düzeye çıkarılması ve savunulması için ortak değerlerin paylaşıldığı ülkeler ile görüş alışverişinde bulunulmasına ve işbirliği fırsatlarının görüşülmesine imkân sağlamak amacıyla 2008 yılından bu yana PTT'nin ev sahipliğinde her yıl geleneksel olarak uluslararası posta sempozyumu düzenlenmektedir.

Söz konusu Sempozyumun 25-27 Mayıs 2015 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirilmesi ve Posta Sektöründe Yenilikçi Yaklaşım-Geleceği Kucaklamak (Innovative Approach in the Postal Sector -Embracing the Future) konusunun ele alınması planlanmaktadır.

Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresi

Birlik tarafından her dört yılda bir Kongre yapılmakta ve burada alınan kararlar tüm üye ülkeler tarafından gelecek Kongreye kadar uygulanmaktadır. PTT, 2012 yılında Katar'da yapılan 25. Kongrede alınan karar uyarınca; 19 Eylül - 7 Ekim 2016 tarihleri arasında İstanbul'da 26. UPU Kongresine ev sahipliği yapacaktır. Kongreye 192 üye ülkeden yaklaşık 2.000 delegenin katılması beklenmektedir.

UPU ile PTT'nin ilgili kuruluşu olduğu Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı arasında Kongrenin düzenlenmesine yönelik 2015 yılı başında bir anlaşma imzalanması öngörülmektedir.

2004-2014 Yılları Arasında Yapılan Uluslararası Toplantılar

2004 YILI

- Posta Hizmetleri Gelişim *Çalıştayı*, 26-27 Temmuz 2004, Ankara

2005 YILI

- 16-18 Kasım 2005 CERP Genel Kurul Toplantısı, Antalya

2006 YILI

- 19-21 Eylül 2006 EİT (Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) Posta Yetkilileri 3. Toplantısı, Ankara

2007 YILI

- 28 Ekim-3 Kasım 2007 Balkanfila Pul Sergisi, İstanbul

2008 YILI

- -Avrupa Kamu Posta İşletmecileri Birliği (Post Europ) tarafından yürütülmüş olan Pro Actin (Posta Sektöründe AB Mükte sebatına Yönelik Eğitim Girişimleri) Projesi Müşteri İlişkileri, Pazarlama ve Satış Eğitimi ile Müşteri Forumu, 22-24 Ekim 2008, Antalya
- 13-15 Ekim 2008 tarihleri arasında Şirkette, Fransa Posta Araştırmaları ve Postanın Geleceği Enstitüsü (IREPP) Proje Müdürü Bn. Sylvie PITTARO- MENNESSON tarafından verilen "Evrensel Posta Hizmetinin Tanımı, koşulları ve Kriterleri" konulu TAIEX Semineri
- 10-14 Haziran 2008 "Bölgesel İşbirliğinin Geliştirilmesinde Postanın Rolü" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2009 YILI

- 10-11 Haziran 2009 "Postada Teknolojiden En Üst Düzeyde Faydalanılması ve Küresel Ekonomik Kriz Nedeniyle Posta Sektöründe Alınabilecek Önlemler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya
- 25 Şubat 2009 PostEurop Varış Giderleri Toplantısı, Ankara
- 9 Haziran 2009 Pro-Actin Ulusal Konferansı, Antalya
- 21 Ekim 2009 Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Online Paralı Posta Hizmetleri Çalıştayı, Ankara

2010 YILI

- 19 Ocak 2010 Avrupa Komisyonu 2 No'lu *İç Pazar ve Re*kabet Alt Komitesi Toplantısı, Ankara (ABGS)
- 25-29 Ocak 2010 "Posta Hizmetleri İçin Bir Düzenleyici Kurulun Kurulması" konulu TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim Ofisi) Semineri, Ankara (PTT)
- 21-25 Haziran 2010 "Değişen Dünyada İhtiyaçlar: Elektronik Hizmetler/Çevre ve Stratejik Hedefler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya
- 20 Ekim 2010 PostEurop Filateli Forumu, İstanbul
- 24-26 Kasım 2010 CERP Genel Kurulu Toplantısı, İstanbul

2011 YILI

- 10 Ekim 2011 POSTEUROP Varış Giderleri, İstanbul
- 11 Ekim 2011IAC Komite Toplantısı, İstanbul
- 12-13 Ekim 2011 POSTEUROP Genel Kurul Toplantısı, İstanbul
- 18 Ekim 2011 Lafferty Grup Toplantısı, İstanbul
- 14-18 Kasım 2011 "Posta Sektöründe Gelişen Fırsatlar ve Ortaya Çıkan Tehditler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2012 YILI

- 25-29 Haziran 2012 "Posta Sektöründe Rekabet ve Mevzuat" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, İzmir

2013 YILI

- 10-14 Haziran 2013 "Posta Sektöründe Serbestleşmenin Ürün/Hizmet Çeşitliliğine Etkileri" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Antalya

2014 YILI

- 13-14 Mayıs 2014 EUROGIRO Toplantısı
- 25-28 Mayıs 2014 "E-ticaret ve Posta Sektörü: Karşılıklı Beklentiler" konulu Uluslararası Posta Sempozyumu, Muğla

DIŞ İLİŞKİLER VE AVRUPA BİRLİĞİ İLİŞKİLERİ

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER
PROJE VE FAALİYETLER

İkili ve çok taraflı uluslararası faaliyetlerimiz sadece taşımacılık sektörlerinde değil aynı zamanda ulaştırma altyapısı alanında diğer ülkeler ile mevcut işbirliklerimizi pekiştirirken yeni işbirliği platformları oluşmasına da katkı sağlamıştır.

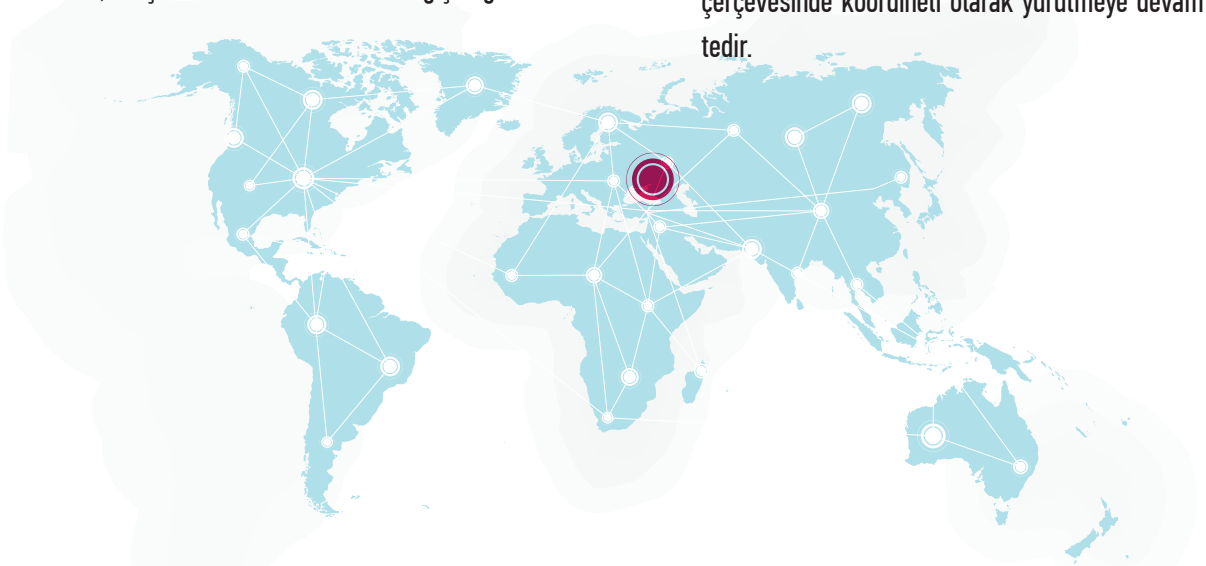
Özellikle, 2010 yılından bu yana bazı ülkelerle yapılmakta olan Hükümetlerarası Zirveler ile komşu ülkelerle başlatılan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği girişimleri ve vize muafiyeti uygulamalarının, bu ülkelerle ulaştırma ve haberleşme alanındaki ilişkilerin canlanmasında önemli bir katkısı olmuştur. Bakanlığımızın da katılım sağladığı Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi toplantılarına 2014 yılında da devam edilmiştir.

Uluslararası ilişkilerin sürekli olarak takip edilmesinden kaynaklanan tecrübe, dış ilişkilerin yürütülmesinde temas halinde bulunulan Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı v.b. kurum ve kuruluşlarla deneyim paylaşımına imkân sağlamaktadır.

Bakanlığımız; iklim değişikliğiyle mücadele alanında ulaştırma sektörünün katkısının öneminin bilinci ve küresel iklim sistemini korumak ve sürdürülebilir kalkınmayı devam ettirmek için özgün politika ve tedbirlerin ülke bazında uygulanmasının gerekliliğine olan inancıyla, iklim değişikliği ile mücadele çalışmaları kapsamında; her türlü ulusal ve uluslararası çalışmaya aktif olarak katılım sağlamakla birlikte, ulaştırma sektöründe iklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla proje çalışmaları yürütmektedir.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte olan Bakanlığımız uluslararası faaliyetleri çerçevesinde, ülkemizin uluslararası alandaki görünürlüğünü artırmak amacıyla 2015 yılında da çalışmalarımız sürdürülecektir.

Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Bakanlığımız ana hizmet birimlerinden biri olarak; Türkiye'nin ulaştırma, denizcilik, haberleşme, posta, havacılık ve uzay teknolojileriyle ilgili çok taraflı uluslararası anlaşmalara, sözleşmelere ve kuruluşlara katılmasına dair görüş hazırlama, çevre ve iklim değişikliği konularında ulusal ve uluslararası kuruluşların yapılarını ve çalışmalarını izleme, değerlendirme, gerektiğinde bu çalışmalara katılma, Bakanlık hizmet birimleri ve kuruluşlarının Avrupa Birliğine uyum çalışmalarıyla ilgili olarak yapacağı çalışmalar, toplantılar, ziyaretler ve benzeri faaliyetlerin yürütülmesine yardım etme, Avrupa Birliği müktesebatı, uluslararası anlaşmalar ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde; ulaştırma operasyonel programını hazırlama, ulaştırma operasyonel programı çerçevesinde desteklenecek yatırım ve faaliyetlere ilişkin projelerin seçimini, ihalesini ve sözleşmesini yapma, yürütme, kontrol ve izlemelerini gerçekleştirme faaliyetlerini yürütmektedir. Bu çalışmaları Bakanlık ilgili hizmet birimleri ve kuruluşlarının yetki ve sorumluluğu çerçevesinde koordineli olarak yürütmeye devam etmektedir.

POLİTİKA VE DÜZENLEMELER

AVRUPA BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLER

AB'ye katılım müzakereleri sürecinde yer alan 35 faslın 8'inde[1] Bakanlığımızın doğrudan ya da dolaylı sorumlulukları mevcuttur. 14 No'lu Taşımacılık Politikası ve 21 No'lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarının koordinasyonu doğrudan Bakanlığımızdadır. 10 No'lu Bilgi Toplumu ve Medya faslı ise daha çok Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun görevleri dolayısıyla yoğun olarak sorumlu olduğumuz fasıldır.

AB ile ilgili çalışmalarımız, müzakere sürecine yönelik hazırlıklar, ulusal mevzuatımızın ilgili AB müktesebatı ile uyumlaştırılması ve Türkiye-AB Mali İşbirliği çerçevesinde yürütülen projeler olmak üzere üç temel alanda yürütülmektedir.

MÜZAKERE SÜRECİ

Müzakere Fasılları

Türkiye ile AB arasındaki ilişkilerde önemli bir dönüm noktası olan ve 3 Ekim 2005 tarihinde başlayan katılım müzakerelerinin ilk aşamasını oluşturan 'Tarama Süreci' 20 Ekim 2005 tarihinde başlamıştır.

14 No.lu Taşımacılık Politikası ve 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları fasıllarında Bakanlığımız koordinatörlük görevini üstlenmiş, söz konusu fasılların tanıtıcı ve ayrıntılı tarama süreci Haziran-Eylül 2006 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Ancak tarama sonu raporu AB tarafından henüz onaylanıp, açıklanmamıştır.

AB ile müzakere sürecinde Ek Protokol nedeniyle 8 fasıl askıya alınmıştır. Taşımacılık Politikası faslı da bunlar arasındadır.

Enerji, telekomünikasyon ve ulaştırma ağlarından müteşekkil olan 21 No.lu Trans-Avrupa Ağları faslı, 19 Aralık 2007 tarihinde gerçekleştirilen AB Hükümetlerarası Konferansı neticesinde müzakerelere açılmış olup, faslın müzakerelerinde karşılanması gereken siyasi ve teknik kriterler bulunmaktadır.

Bakanlığımızın koordinasyonunda yürütülen teknik kriterin karşılanması amacıyla yapılan çalışmalar, TEN-T Dokümanının, 13 Aralık 2010 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilen teknik kriter kapanış toplantısında Avrupa Komisyonunca "teknik kriterin karşılanması açısından yeterli" olarak değerlendirilmesiyle sonuca ulaşmış olup, TEN Faslına ilişkin olarak Bakanlığımız sorumluluk alanına giren konularda teknik müzakereler tamamlanmıştır.

TEN-T Dokümanı, 28 Aralık 2010 tarihinde teknik kriterin karşılandığının Komisyon tarafından yazılı olarak resmen teyit edilmesi ve AB Konseyinin bilgilendirilmesi için Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Komisyona iletilmiştir. AB Komisyonu adına yazılan ve Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla 18 Mart 2011 tarihinde Bakanlığımıza iletilen mektupta, Komisyon tarafından, TEN faslının "teknik kapanış kriterinin" karşılandığı, ancak yerleşik usuller çerçevesinde bu

1 *Bu sekiz fasıl şunlardır: 3-İş Kurma ve Hizmet Sunumu Serbestisi, 4-Sermayenin Serbest Dolaşımı, 10- Bilgi Toplumu ve Medya, 14- Taşımacılık Politikası, 21- Trans-Avrupa Ağları, 22- Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu, 27- Çevre, 28- Tüketicinin ve Sağlığın Korunması*

konuda nihai değerlendirmenin AB Konseyi tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

Komisyon tarafından yenilenen TEN-T rehber ilkeleri çerçevesinde ülkemizin TEN-T kapsamlı ağına dahil edilen demiryolu ve karayolu hatları, limanları, havalimanları ile lojistik merkezlerinin revize edilmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımızca Avrupa Komisyonu ile temas halinde sürdürülmektedir. 17 Ekim 2014 tarihinde Brüksel'de yapılan Üst Düzey Ulaştırma Diyaloğu çalışma grubu toplantısında, bu konuda Kasım 2014 sonunda teknik bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır.

Üst Düzey Ulaştırma Diyaloğu

Üst Düzey Ulaştırma Diyaloğu, Taşımacılık faslının siyasi gerekçelerle engellenmesi nedeniyle katılım müzakerelerini içinde bulunduğu durgunluktan kurtarmak amacıyla başlatılmıştır.

Üst Düzey Ulaştırma Diyaloğu başlangıç toplantısı 9 Aralık 2013 tarihinde Brüksel'de gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda, karayolu kotaları ile ilgili olarak AB'nin tüm sorumluluğu üye ülkelere yüklemekten vazgeçerek eyleme geçmesi, AB ülkelerinde karşılaşılan yüksek karayolu geçiş ücretlerine çözüm aranması, ülkemizin AB'nin demiryolu, denizcilik ve havacılık emniyeti ajanslarına (ERA, EMSA, EASA) katılımının ve yönetim organlarında temsilinin sağlanması ve gemi adamlarımızın AB ülkelerinde istihdamını geliştirmeye yönelik zeminin hazırlanması gibi konular gündeme getirilmiştir.

Ayrıca, Demiryolu Taşımacılığı, Karayolu Taşımacılığı ve Denizcilik alanlarında çalışma grupları kurulması kararlaştırılmıştır.

Demiryolu Çalışma Grubu toplantısı 10 Nisan 2014 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. Üst Düzey Diyalog genel çalışma grubu toplantısı ise 17 Ekim 2014 tarihinde Brüksel'de yapılmıştır. Toplantıda demiryolu alanında işbirliğinin geliştirilmesi, karayolu güvenliği, ITS, kentsel ulaşım, TEN-T ve denizcilik alanlarında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

MEVZUAT UYUM ÇALIŞMALARI

Avrupa Birliği'ne tam üyelik perspektifiyle 35 fasılda hazırlanan ve bu fasıllarda ülkemizin kısa, orta ve uzun vadede gerçekleştirmesi gereken yükümlülükleri kapsayan "Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı" 2008 yılında Avrupa Birliği Bakanlığı tarafından yayımlanmıştır.

Bu çerçevede, Bakanlığımızın sektör bazında çıkarmayı taahhüt ettiği 9 adet kanun ve 50 adet ikincil düzenleme bulunmaktadır (Tablo 1) . İkincil düzenlemelerden 12'si tam üyeliğin gerçekleşmesi koşuluna bağlanmıştır.

2008 Ulusal Programı'na göre, 2014 Eylül ayı sonu itibarıyla Bakanlığımızın taahhüt ettiği 9 kanunun tümü ve 14 ikincil düzenleme hayata geçirilmiştir. Ayrıca, tam üyelik sonrası için taahhüt edilmiş olmakla birlikte, 2'si sivil havacılık 1'i haberleşme alanlarında olmak üzere 3 adet düzenleme gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. 2008 Ulusal Programı Bakanlığımız Taahhütleri

2008 Ulusal Programı Taahhütleri	Birincil Mevzuat		İkincil Mevzuat	
Sektör	Taahhüt Edilen	Gerçekleştirilen	Taahhüt Edilen	Gerçekleştirilen
Karayolu	-	-	7	1
Demiryolu	2	2	9	-
Havayolu	-	-	11	5
Denizcilik	4	4	3	2
Haberleşme	2	2	7	5
Bölgesel Politika	1	1	1	1
TOPLAM	9	9	38	14

(Tam Üyelikle Birlikte Gerçekleştirilmesi Taahhüt Edilen Düzenlemeler Hariç)

Yapılan düzenlemeler sektörler itibariyle aşağıdaki gibidir:

Karayolu Sektörü

2014 yılı Eylül ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 1

- Tehlikeli Maddelerin Taşınması Hususunda Görevli Güvenlik Danışmanlarına İlişkin Tebliğ

Demiryolu Sektörü

2014 yılı Eylül ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 2

- 1 Mayıs 2013 tarihli ve 28634 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun" ile 2008 Ulusal Programında yer alan "Demiryolu Çerçeve Kanunu" ve "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Kanunu" taahhütlerimiz tek bir kanun ile yerine getirilmiştir.

Denizcilik Sektörü

2014 yılı Eylül ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 6

- 5790 Sayılı Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (29.07.2008)
- Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği (12.03.2009)
- 2002/6/AT sayılı Direktife uyum sağlanması amacıyla Türk Limanlarına Gelen veya Türk Limanlarından Ayrılan Gemilerce Verilen Bildirim Formlarına İlişkin Tebliğ (23.07.2010)
- 1978 Protokolü ile değişik 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6477 Sayılı Kanun (29.05.2013)
- 1978 Protokolü ile değişik 1973 tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine

Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6477 Sayılı Kanun (29.05.2013)

- 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair 6478 Sayılı Kanun (29.05.2013)

Sivil Havacılık Sektörü

2014 yılı Eylül ayı itibarıyla karşılanan tedbir sayısı: 7

- DHMİ Slot Uygulama Prensipleri Talimatı
- Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY-M) Değişikliği (R.G.: 28.12.2011 – 28149; R.G.: 20.12.2012 – 28503; R.G.: 20.12.2013 – 28857)
- Havayolu ile Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik (SHY-Yolcu) (03.12.2011)
- Bilgisayarlı Rezervasyon Sistemleri Talimatı (SHT –CRS) (11.10.2011)
- Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik (SHY-SAFA) (14.05.2010)
- Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik (SHY-GÖZETİM) (27.04.2011)
- Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliği (SHY – FUA) (18.04.2014)

Bilgi ve İletişim Sektörü

Telekomünikasyon

2014 yılı Eylül ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 6

- 28.05.2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği ve sonrasında çıkarılan iki kurul kararıyla (Kullanım Hakkının Verilmesi ve Ücretlerinin Ödenmesi Hakkında Usul ve Esaslar ve Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri) uyumlaştırma sağlanmıştır. Bu şekilde 2008 Ulusal Programındaki 4 ayrı tedbir karşılanmıştır.
- 13 Ocak 2011 tarihli ve 27814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1247 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ve 4 Temmuz 2011 tarihli ve 27984 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2011/1880 sayılı ve "Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar" başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı ile Ulusal Programdaki Evrensel Hizmete yönelik tedbir karşılanmıştır.
- Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Multipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik (9 Nisan 2013 tarihli ve 28613 sayılı R.G)

Posta Hizmetleri

2014 yılı Eylül ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 2

- 23 Mayıs 2013 tarihli ve 28655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ile Ulusal Programda yer alan "Posta Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" ve "Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Sorumlulukları Hakkında Kanun" taahhütleri hayata geçirilmiştir.

Diğer

2014 yılı Eylül ayı itibariyle karşılanan tedbir sayısı: 2

- 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (R.G.: 01.11.2011 – 28102)
- Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi Başkanlığının teşkilat şemasına ilişkin Makam Oluru

PROJE VE FAALİYETLER

BAKANLIĞIMIZ ULUSLARARASI FAALİYETLERİ

(1 Ocak 2014 – 20 Ekim 2014)

Bakanlığımız 2014 yılı içerisinde ülkemizin dış politika önceliklerine ve uluslararası menfaatlerine uygun olarak bir dizi ikili ve çok taraflı uluslararası faaliyet gerçekleştirmiştir.

2014 yılında Bakanımız Sayın Lütfi ELVAN yabancı muhatapları ile (Bakan ve üstü seviyede) 11'i yurtiçinde, 5'i yurtdışında olmak üzere toplam 16 görüşme gerçekleştirmiştir.

Sayın Bakanımız yurtiçinde;

- 3 Ocak 2014 tarihinde Libya Ulaştırma Bakanı Abdulkadir Muhammed Ahmed El Ayib ile İstanbul'da ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 15 Ocak 2014 tarihinde KKTC Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı Ahmet Kaşif ile Ankara'da ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 27 Ocak 2014 tarihinde Fransa Cumhurbaşkanı François Holland'ın ülkemizi ziyareti çerçevesinde Üretken Kalkınma Bakanı Philippe Arnaud ve Çevre, Sürdürülebilir Kalkınma ve Enerji Bakanı Philippe Martin ile Ankara'da heyetlerarası görüşmelerde bulunmuştur.
- 11 Şubat 2014 tarihinde İspanya Ulaştırma Bakanı Ana Pastor ile Ankara'da ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 17 Şubat 2014 tarihinde Bulgaristan Ulaştırma, Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Bakanı Danail Papazov ile Ankara'da ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 4-6 Mart 2014 tarihlerinde ülkemizi ziyaret eden Polonya Cumhurbaşkanı Bronislaw Komorowski'ye mihmandar Bakan olarak eşlik etmiştir.
- 2 Nisan 2014 tarihinde Somali-Somaliland görüşmeleri vesilesiyle İstanbul'a gelen iki ülkenin Ulaştırma Bakanları ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 30 Nisan 2014 tarihinde Sudan Ulusal Ekonomi ve Maliye Bakanı Bader Eldin Mahmoud Abbas ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 3 Haziran 2014 tarihinde İran Bilgi ve Haberleşme Teknolojileri Bakanı Mahmud Vaezi ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 9 Haziran 2014 tarihinde Yol ve Şehircilik Bakanı Abbas Akhondi ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 9 Temmuz 2014 tarihinde Japonya içişleri ve Haberleşme Bakanı Yoshitaka Shindo ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.
- 2 Eylül 2014 tarihinde İnternet Yönetişim Forumuna katılmış ve Forum marjında 4 ülkeden mevkidaşı (Karadağ-Başbakan Yrd, İngiltere, Bangladeş, Endonezya) ile ikili görüşme yapmış ve AB Komisyon Başkan Yardımcısı ve Sayısal Gündemden sorumlu Neelie KROES ile de bir araya gelmiştir.

Öte yandan, Sayın Bakanımız yurtdışında;

- 5-7 Ocak 2014 tarihlerinde Sayın Başbakanımızın Japonya ziyaretinde kendisine eşlik etmiştir.
- 7-9 Ocak 2014 tarihlerinde Sayın Başbakanımızın Singapur ziyaretinde kendisine eşlik etmiştir.

- 14-15 Şubat 2014 tarihlerinde Türksat 4A uydusunun fırlatma töreni vesilesiyle Kazakistan'a bir ziyarette bulunmuştur.
- 5-7 Mayıs 2014 tarihlerinde Sayın Cumhurbaşkanımızın Türkiye-Azerbaycan-Gürcistan Üçlü Zirve Toplantısı vesilesiyle gittiği Gürcistan'da Sayın Cumhurbaşkanımıza eşlik etmiştir.
- 21-22 Mayıs 2014 tarihlerinde Almanya-Berlin'de düzenlenen "ILA Berlin Havacılık Fuarı"na ülkemizce, Savunma Sanayii Müsteşarlığının koordinasyonunda, "Ortak Ülke" olarak katılınmış ve Sayın Bakanımız, beraberindeki bir heyet ile birlikte anılan Fuarın etkinliklerine iştirak etmişlerdir.
- 22-23 Mayıs 2014 tarihlerinde Almanya-Leipzig'te gerçekleştirilen Uluslararası Ulaştırma Forumu (ITF)'nun yıllık Bakanlar Oturumuna katılım sağlamış ve mevkidaşları (Kanada, İngiltere, Fas, Letonya, Almanya, Fransa, Rusya Federasyonu, Arnavutluk) ile ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir.
- 16 Ekim 2014 tarihinde Bakü'de düzenlenen Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi Tanıtım Konferansına katılmış, Konferans'ta bir konuşma yapmış ve katılımcı ülke bakanları (Azerbaycan, Gürcistan, Litvanya) ile de ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Söz konusu görüşmeler sonrasında Fransa ile "Raylı Ulaşım Alanında Ortak Bildiri", Sudan ile "Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması", İran ile "Posta Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı" ve Japonya ile "Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği Ortak Bildirisi" olmak üzere toplam 4 metin imzalanmıştır.

Bununla birlikte, Sayın Bakanımız ve Bakanlığımız üst yönetimi, "EURASIA RAIL 2014", "9. Düzenleyiciler Konferansı" ve "İnternet Yönetişimi Forumu" gibi uluslararası organizasyonlar vesilesiyle ülkemize gelen yabancı muhatapları ile temaslarda bulunmuştur.

Sayın Bakanımız, yine 2014 yılı içerisinde, Fransa, Çin Halk Cumhuriyeti ABD ve İran'ın Ankara Büyükelçilerini makamında kabul etmiştir.

2014 yılında 1 Ocak- 30 Eylül dönemi itibariyle çok taraflı ilişkiler kapsamında, 40'ı Türkiye'de, 59'u yurtdışında olmak üzere toplam 99 toplantı ve komisyon çalışmasının katılım ve/veya koordinasyon veya organizasyon faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız 2014 yılında iki uluslararası organizasyona ev sahipliği yapmıştır:

- 04 Nisan 2014 tarihinde Türkiye - Körfez İşbirliği Konseyi 2. Ulaştırma Haberleşme Çalışma Grubu İzleme Toplantısı, Bakanlığımız ev sahipliğinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.
- 04-09 Mayıs 2014 tarihlerinde Dünya Denizcilik Üniversitesi'nden öğretim görevlileri ve öğrencilerden oluşan bir heyet İstanbul'da denizcilikle ilgili kuruluşlardan bilgi almak amacıyla bir eğitim ziyaretinde bulunmuşlardır. Sözkonusu ziyaret Bakanlığımız organizasyonunda gerçekleştirilmiştir.

Sayın Bakanımız 3 Şubat 2014 tarihinde D-8 Genel Sekreteri Sn. MOUSAVI'yi makamında kabul etmiştir.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği çerçevesinde düzenlenen Ulaştırma Bakanları Toplantısı'na ve Çalışma Grubu toplantılarına katılım sağlanmıştır. Uluslararası Araç Ağırlık Sertifikası Uygulanmasına ilişkin KEİ Pilot Projesi için tertip edilen toplantının koordinasyonu gerçekleştirilmiştir. Karadeniz Çevre Yolunun Gelişimi Yönlendirme Komitesi toplantısının koordinasyonu yapılmış ve Model Otoyolu Girişimi Projesi'nin 2. Toplantısına katılım sağlanmıştır.

23 Ocak 2014 tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca düzenlenen TRGM Uluslararası Teknik Destek

Programına ilişkin hazırlık toplantısında Bakanlığımız temsil edilmiştir.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) şemsiyesi altında faaliyetleri yürütülen ve ülkemizde koordinasyonu Ekonomi Bakanlığınca gerçekleştirilen Hizmet Ticareti ve alt başlıkta sektörel hizmet ticareti müzakerelerine dair toplantılara, ticarette teknik engeller bildirim sistemi toplantılarına ve DTÖ Faaliyetleri Koordinasyon Toplantısına katılım sağlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM AEK) kapsamında düzenlenen 3 toplantıya doğrudan Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce katılım sağlanmış olup, 10 toplantının koordinasyonu koordinasyonu Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir. Avrupa Asya Ulaştırma Bağlantıları (EATL) Projesine ilişkin toplantılar takip edilerek ülkemize ilişkin sunumlar gerçekleştirilmiştir. BM AEK Ulaştırma Sektörüne ilişkin üst düzey toplantı olan İç Ulaşım Komitesi'nde ülkemiz aktif olarak temsil edilmiştir.

Sekretarya hizmetleri Kalkınma Bakanlığı'nca yürütülen İslam Konferansı Örgütü Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi çatısı altında 3. Ulaştırma Çalışma Grubu'na Bakanlığımızca başkanlık edilmiştir. İSEDAK İzleme Komitesi, İSEDAK Ticaret Çalışma Grubu Toplantıları ve bu toplantılara ilişkin hazırlık toplantılarına, İSEDAK Proje Döngüsü Yönetimi Eğitimi'ne ve İSEDAK 4. Ulaştırma Çalışma Grubu Hazırlık Toplantısı'na Bakanlığımızca katılım sağlanmıştır.

24-25 Ağustos 2014 tarihlerinde Dakka'da D-8 Sivil Havacılık Havacılık Çalışma Grubu ve Genel Müdürler 8. Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (EİT) 24. Bölgesel Planlama Konseyi Toplantısı'na, Kalkınma Bakanlığı'nın koordinasyonunda katılım sağlanmıştır.

Uluslararası Çalışma Örgütü bünyesinde ihdas edilen Denizcilik Çalışma Sözleşmesi (MLC 2006)'ne getirilen değişiklikler STC-I toplantısında müzakere edilmiş ve söz konusu toplantıya Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile birlikte katılım sağlanmıştır.

Türk Konseyi faaliyetlerimiz kapsamında Azerbaycan'ın Bakü, Kazakistan'ın Aktau ve Türkiye'nin Samsun limanları arasında "Kardeş Liman İlişkisi Kurulması"na yönelik çalışmalar çerçevesinde; Türk Konseyi Kardeş Limanlar Toplantısı Samsun'da gerçekleştirilmiştir.

Astana'da (Kazakistan) gerçekleştirilen Türk Konseyi Bakanlar Toplantısı'na Bakan Yardımcımız Sn. Yahya BAŞ beraberindeki heyetle katılım sağlamışlardır.

Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) Ekonomik, Ticari, Mali İşler Daimi Komisyonu 3. Toplantısına katılım sağlanmıştır.

UNESCAP şemsiyesi altında "Kuru Limanların İşletilmesi ve Gelişimi için Kapasite Oluşturma Toplantısı", "Ulaştırmanın Kolaylaştırılmasına dair Hukuki ve Teknik Uzmanlar Bölgesel Ağı İlk Toplantısı"na katılım ve koordinasyon Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir.

Sayın Bakan Yardımcımız Yahya BAŞ, Sekretaryası Çin Halk Cumhuriyeti'nde bulunan Asya Pasifik Uzay İşbirliği Örgütü (APSCO) Genel Sekreteri Sayın Celal ÜNVER'i 6 Ağustos 2014 tarihinde makamında kabul etmiştir. TUBİTAK yetkililerinin de katıldığı görüşmeye Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünden de katılım sağlanmıştır.

BM Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) , BM Asya ve Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP) ve Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) işbirliği ile 3-4 Eylül 2014 tarihlerinde Aşkabat'ta "Ulaştırma ve Transit Koridorlarının Uluslararası İşbirliği, İstikrar ve Sürdürülebilir Kalkınmanın Sağlanmasındaki Rolü" konulu bir konferans düzenlenmiş anılan konferansa katılım için koordinasyon Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilmiştir.

IMO toplantılarına katılım ve koordinasyonu hususunda, 06.03.2013 tarihli ve 2013/6 sayılı Bakanlığımız Genelge-

sinin yürürlükten kaldırılarak yerine 02.06.2014 tarihli ve 2014/1 sayılı Bakanlık Genelgesi ihdas edilmiştir. Böylece IMO toplantılarına katılım ve koordinasyonu sorumlu amirler ve personeller belirlenerek daha etkin koordinasyonun sağlanması amaçlanmıştır.

IMO ve Denizcilik Faaliyetleri Kapsamında 1 Ocak- 30 Eylül 2014 tarihleri arasında 5 yurtdışı, 9 yurtiçi toplantıya katılım sağlanmıştır.

Bu toplantılardan;

- IMO Deniz Emniyeti Komitesi Toplantısında 41 adet sirküler onaylanmıştır. Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) , üye devletlerden uluslararası deniz emniyetinin sağlanması ve deniz çevresinin korunması konusundaki stratejilerini IMO hedef ve politikalarına uygun olarak belirlemelerini istemektedir.
- IMO Hukuk Komitesi toplantısına katılım sağlanmıştır. Söz konusu Komite toplantısında üye devletlerden özellikle HNS 2010, BWM 2004 ve NAIROBİ 2007 Sözleşmelerine taraf olunması hususunda ekstra gayret istenmiştir. Bu çerçevede Ülkemizde söz konusu Sözleşme ile ilgili çalışmaları tekrar gözden geçirmiştir.

IMO Kapsamında Yürütülen Mevzuat Çalışmaları

Bakanlığımızın Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) sözleşmelerine taraf olma çalışmaları 2014 yılında da devam etmiştir.

- 2 IMO Sözleşmesi TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiştir.
- 5 IMO Sözleşmesine dair Katılım Kararnamesi Bakanlar Kurulu'nca yayımlanmıştır.
- 2 IMO Sözleşmesine dair değişiklik metinleri Bakanlar Kurulu'nca kabul edilmiştir.
- 2 IMO Sözleşmesi 2014 yılı içerisinde yürürlüğe girmiştir.
- Denizcilik Çalışma Sözleşmesi (MLC 2006) ile ilgili çalışmalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile birlikte tamamlanarak TBMM'ye sunulmuştur.
- 2 IMO Sözleşmesi üzerinde; Bakanlığımız, Dışişleri Bakanlığı ve Dışişleri Komisyonu nezdindeki çalışmalar sonlandırılmış ve TBMM Genel Kurulu'na sunulmuştur.

ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ÇALIŞMALARI

Ülkemiz; Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) 24 Mayıs 2004, Kyoto Protokolüne ise 26 Ağustos 2009 tarihinde taraf olmuştur. Sözleşmenin nihai amacı, atmosferdeki sera gazı birikimlerini, iklim sistemi üzerindeki tehlikeli insan kaynaklı etkiyi önleyecek bir düzeyde durdurmaktır. Sözleşme kapsamında, tüm taraflar sera gazı salımları, ulusal politikalar ve en iyi uygulamalar ile ilgili bilgileri toplamak ve paylaşmakla yükümlüdür. Sözleşme, tarafların ulusal salım envanterleri geliştirmelerini, iklim değişikliği azaltım ve uyumu kolaylaştırma önlemleri içeren ulusal programlar hazırlamalarını ve uygulamalarını ve uygulama ile ilgili bilgileri Taraflar Konferansı'na bildirmelerini gerektirmektedir.

Bu kapsamda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı koordinesinde sera gazı emisyonlarını sınırlandırmaya yönelik ulusal koşullara uygun eylemler belirleyerek iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin yönetilerek dayanıklılığın artırılması ve böylece Türkiye'de iklim değişikliği ile mücadele ve uyumun teşvik edilmesi amacıyla sera gazı emisyonu kontrolü ve iklim değişikliğine uyum konusunda 2011-2023 yıllarına yönelik stratejik ilkeleri ve hedefleri içeren İklim Değişikliği Ulusal Eylem

Planı (İDEP) hazırlanarak 2011 yılının Temmuz ayında uygulamaya konulmuştur.

Bakanlığımız İDEP'in ulaştırma bölümünden sorumludur. Bu kapsamda ulaştırma sektörü altında belirlenen sera gazı emisyon kontrolü eylem planı uygulanmaktadır.

Ülkemiz BMİDÇS kapsamındaki yükümlülükleri gereği her yıl düzenli olarak 2 yıl öncesine ait sera gazı emisyonunu BMİDÇS Sekretaryasına sunulmak üzere hesaplayıp, raporlamaktadır (National Inventory Report-NIR) .

Söz konusu raporlamanın ulusal sorumlusu TÜİK'tir. Bakanlığımız da bu hesaplama ve raporlamanın ulaştırma bölümünden sorumludur. 2012 yılına ait ulaşım kaynaklı sera gazı emisyon envanteri hesaplamaları 2014 yılı başında ilgili Genel Müdürlüklerimizden toplanan ulaşım verileri üzerinden hesaplanarak koordinatör kuruluş olan Türkiye İstatistik Kurumuna iletilmiştir.

Yine hazırlanan ulusal rapor periyodik olarak BMİDÇS Sekretarya uzmanları tarafından gözden geçirme sürecine tabi tutulmaktadır.

Bu kapsamda, ülkemiz 8-13 Eylül 2014 tarihlerinde, 2012 yılı Ulusal Seragazı Emisyon Envanteri Ülke İçi Gözden Geçirme Süreci geçirerek; bu kapsamda ulaştırma sektörüne ait sorumlu olduğumuz envanter konuları ile ilgili Uzman Gözden Geçirme Ekibine, sektörün genel değerlendirmesi, aktivite verisi, hesaplama yöntemi ve emisyon faktörü seçimi, emisyon trendleri, kalite kontrol/kalite güvence işlemleri, yeniden hesaplamalar ve iyileştirme planları vb. detayları içeren bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

İklim değişikliği ile mücadele ve bu konuda kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla Bakanlığımız 2 proje çalışması yürütmektedir. Bunlar;

Ulaştırma Sektöründe Sera Gazı Emisyonu Azaltım Faaliyetlerinin Sayısallaştırılması Projesi

Bu proje ile Bakanlık olarak yaptığımız yatırım faaliyetlerinin sera gazı azaltımına katkısının sayısal olarak belirlenmesi için tüm ulaşım modlarına ait hesaplama kılavuzları geliştirilmesi ve yatırımların proje safhasında emisyon azaltımına katkısının hesaplanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, sözkonusu projenin geliştirilmesi ve şartnamesinin yazılması için hazırlanan "Purchase of Consultancy Services for Terms of Reference of the Project of Quantifying GHG Emission Reduction Actions from Transport Sector" başlıklı SEI (AB Entegrasyon Sürecinin Desteklenmesi Faaliyetleri) Destek Talep Formu, Avrupa Birliği Bakanlığına iletilmiştir.

GEF (Küresel Çevre Fonu) Ortaklığında Yürütülmesi Planlanan "Düşük Karbonlu Sürdürülebilir Ulaşım Stratejisi ve Eylem Planı Projesi"

GEF finansmanı ve UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı) desteğiyle ulaştırma sektöründen kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılması amacıyla "Sürdürülebilir Düşük Karbonlu Ulaşım" projesi hazırlıkları için çalışmalara başlanmıştır.

Bahse konu proje ile ülkemizin düşük karbonlu ulaşıma yönelik kapasitesinin artırılması; karayolu, demiryolu, denizcilik ve havacılığın yanı sıra, şehir içi ulaşım alanında düşük karbonlu sürdürülebilir sektörel büyüme hususundaki teknik, teknolojik ve finansal ihtiyaç analizleri ve ülkemiz kalkınma hedefleri de dikkate alınarak hazırlanacak sektörel yol haritalarının ortaya konması planlanmaktadır. Söz konusu çalışmalar kapsamında UNDP Türkiye Ofisi ile Proje Bilgilendirme Formu'nun hazırlanmasına başlanmıştır.

Bakanlığımız, BMİDÇS ve Kyoto Protokolü çerçevesinde her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen Taraflar Konferansına/Toplantısına ve diğer çalışma grubu toplantılarına katılım sağlamaktadır. Yine bu kapsamda ulaştırma sektöründen

kaynaklanan emisyonların belirlenmesi, azaltılması veya sınırlandırılmasına yönelik ulusal ve uluslararası platformlarda yürütülen tüm çalışmalar ile çevre, iklim değişikliği ve enerji konularında Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu, Uluslararası Denizcilik Örgütü bünyesinde gerçekleştirilen Deniz Çevresini Koruma Komitesi, Uluslararası Havacılık Örgütü, Avrupa Çevre Ajansı ve OECD gibi uluslararası kuruluşlar tarafından yürütülen çalışmalar takip ve koordine edilmektedir. Bu kapsamda;

- 11-22 Kasım 2013 tarihleri arasında Polonya'nın Varşova şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS 19. Taraflar Konferansına katılım sağlanmıştır.
- 10-14 Mart 2014 tarihinde Almanya'nın Bonn kentinde gerçekleştirilen BMİDÇS Geliştirilmiş Eylem İçin Durban Platformu Geçici Çalışma Grubu (ADP2.4) Toplantıları'na katılım sağlanmıştır.
- 21-22 Mayıs 2014 tarihinde Portekiz'in Lizbon kentinde düzenlenen Gemi Emisyonları Eğitim Çalıştayına katılım sağlanmıştır.
- 2-6 Haziran 2014 tarihinde Almanya'nın Bonn şehrinde gerçekleştirilen BMİDÇS İklim Değişikliği Çalışma Grubu Toplantılarına katılım sağlanmıştır.
- 12 Haziran 2014 tarihinde Danimarka'nın Kopenhag kentinde Avrupa Çevre Bilgi ve Gözlem Ağı Ulaştırma Toplantısına katılım sağlanmıştır.

Ayrıca Bakanlığımız; iklim değişikliğinin zararlı etkilerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, yapılacak çalışmaların daha verimli olabilmesi, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve görev dağılımının sağlanması ve bu konuda ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış politikaların belirlenmesi amacıyla oluşturulan İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu (İDHYKK) toplantıları ile enerji verimliliği çalışmalarının ülke genelinde tüm ilgili kuruluşlar nezdinde etkin olarak yürütülmesi, sonuçlarının izlenmesi ve söz konusu çalışmalarla ilgili koordinasyon sağlanması amacıyla oluşturulan Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulu (EVKK) toplantılarına düzenli olarak katılım sağlamaktadır.

BMİDÇS yükümlülüklerimiz kapsamında Taraf Ülkeler ayrıca "Ulusal Bildirim" yapmakla da yükümlü olup, ülkemiz 1. ve 2. (2., 3., 4. ve 5. Ulusal Bildirimleri kapsayan) Ulusal Bildirim Raporu'nu BMİDÇS Sekretaryası'na sunmuştur.

Bu yıl Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TÜBİTAK işbirliğinde "Türkiye'nin İklim Değişikliği Altıncı Ulusal Bildiriminin Hazırlanması Projesi'' başlatılmıştır. Ülkemizin geleceğe dönük emisyon artış ve azaltım projeksiyonlarının yanısıra, Türkiye'nin müzakere stratejisinin oluşturulmasına katkıda bulunacak çalışmaların gerçekleştirilmesi amacıyla oluşturulan çalışma grubu faaliyetlerine Bakanlığımız tarafından düzenli katılım ve katkı sağlanmaktadır.

TÜRKİYE-AB MALİ İŞBİRLİĞİ

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) kapsamında yeni programlama dönemine (IPA II / 2014/2020) ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan "Ülke Strateji Belgesi"nde yer alan önceliklere uygun olarak Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda sürdürülen çalışmalar çerçevesinde Bakanlığımızca Ulaştırma sektörüne yönelik bir Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı taslağı hazırlanmıştır. IPA II döneminde ulaştırma sektörüne 442,8 milyon Avro kaynak ayrılmıştır..

IPA I döneminde (2007-2013) Bakanlığımız kuruluşlarınca ulaştırma ve haberleşme sektörlerinde, Geçiş Dönemi Desteği ve Kurumsal Yapılanma bileşeni altından (1. Bileşen) 17,5 milyon Avro tutarında 18 adet proje tamamlanmış olup, 13,5 milyon Avro tutarında 4 adet proje devam etmektedir. Ayrıca, 21 milyon Avro tutarında 4 adet projenin ise önümüzdeki dönemde başlaması planlanmaktadır.

Ulaştırma Operasyonel Programı Altyapı Projeleri

(2007-2013 Dönemi)

"Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı – Instrument for Pre-accession Assistance" (IPA)'nın III. bileşeni olan "Bölgesel Kalkınma" kapsamında hazırlanan ve ulaştırma sektörünün önceliklerini, müdahale alanlarını ve EK-1'de haritaları verilen TINA-Türkiye Çalışması'nın revizyonu niteliğindeki TEN-T Dokümanı kapsamındaki altyapı projelerini içeren Ulaştırma Operasyonel Programı, IPA fonu ve diğer uluslararası fonlarla desteklenebilecektir. 07 Aralık 2007 tarihinde Avrupa Komisyonunca onaylanan Ulaştırma Operasyonel Programı, Ocak 2010 ve Kasım 2012 tarihlerinde revize edilmiştir. Bu kapsamda, 2007-2013 dönemi için demiryolu ve liman altyapıları ile teknik destek projelerinde kullanılmak üzere 584 milyon Avroluk hibe niteliğindeki IPA fonu, Program Otoritesi olan Bakanlığımıza tahsis edilmiştir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı IPA kapsamında Program Otoritesi olarak belirlenmiş olup, ulaştırma alanına tahsis edilen fonların programlama, ihale-sözleşme ve mali yönetimi izleme ve değerlendirilmesi ile idaresinden sorumlu kılınmıştır.

IPA fonlarının eş finansmanıyla, Ulaştırma Operasyonel Programında öncelikli alanlar olarak belirlenen demiryolu ve liman altyapı projelerinin gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu öncelikler bağlamında belirlenen sekiz öncelikli proje aşağıda yer almaktadır:

1. Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Demiryolu Hattının Köseköy-Gebze Kesiminin Yapımı Projesi (56 km)
2. Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattının Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi (415 km)
3. Filyos Limanı (Zonguldak) Yapım Projesi- 1.Aşama (Altyapı)
4. Mersin Konteyner Limanı Yapım Projesi
5. Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (378 km)
6. Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (198 km)
7. Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi (361 km)
8. Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesi (232 km)

Liman altyapısı önceliği altında bulunan Filyos limanı projesi ile ilgili olarak, Avrupa Komisyonu GKRY gemilerinin Türkiye tarafından Filyos Limanına alınmayacağını gayri resmi ifade ederek liman yapımını desteklemeyeceğini belirtmiş; liman yapımını desteklememe nedenlerini farklı gerekçelere dayandırarak 27 Kasım 2013 tarihli resmi yazısıyla Bakanlığımıza bildirmiştir.

Bu bağlamda, ikinci öncelik altından kullanılamayacağı için açığa çıkan fon, demiryolu alt yapısı (Samsun-Kalın Demiryolu Hattı Modernizasyonu Projesi) ve Teknik Destek projelerine aktarılmıştır.

Ankara-İstanbul Yüksek Hızlı Tren Projesi/ Köseköy -Gebze Kesiminin Yapımı Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.10.2011
Sözleşme Tutarı: 146.825.952,90 Avro
IPA Katkısı: 130.173.855,97 Avro

Ulaştırma Operasyonel Programı birinci önceliği olan "Demiryolu Altyapısının Güçlendirilmesi" altında öncelikli proje olarak belirlenmiş olan Ankara-İstanbul Hızlı Tren Hattı Köseköy-Gebze Kesiminin Yapımı Projesi'nin Büyük Proje Başvuru Formu 1 Mart 2010 tarihinde C (2010) 1069 sayılı Komisyon Kararıyla onaylanmıştır. Projenin IPA fonlarından karşılanmasına dair "İkili Anlaşma" Bakanlığımız ve Avrupa Komisyonu tarafları arasında 17 Mart 2010 tarihinde imzalanmıştır.

Bu proje, yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi 146,8 milyon Avro bedelle 14 Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. Müşavirlik Sözleşmesi ise 6,3 milyon Avro bedelle 31

Ekim 2011 tarihinde imzalanmıştır. Yapım işleri süresi 30 ay, müşavirlik işleri süresi ise 56 aydır.

25 Temmuz 2014 tarihinde hizmete açılmış olan hattın, eksik kalan kısımlarının tamamlanabilmesi için bütçe artırımını içeren zeyilname 30 Ekim 2014 tarihinde AB Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmıştır. Projenin kapanış toplantısının 2015 ilk çeyreğinde yapılması planlanmaktadır.

Irmak-Karabük-Zonguldak Demiryolu Hattı Rehabilitasyonu ve Sinyalizasyonu Projesi

Sözleşme Tarihi: 14.12.2011

Sözleşme Tutarı: 219.969.300 Avro

IPA Katkısı: 188.309.000 Avro

İşe Başlama Tarihi: 25.01.2012

Operasyonel Programın birinci önceliğinin altında gerçekleştirilecek diğer proje "Irmak- Karabük- Zonguldak Demiryolu Hattı Sinyalizasyonu ve Rehabilitasyonu Projesi"dir. Bu proje, yapım işleri ve müşavirlik hizmetleri olmak üzere iki kısımda ihale edilmiştir. Yapım işleri sözleşmesi yaklaşık 220 milyon Avro bedelle 14 Aralık 2011 tarihinde imzalanmıştır. Müşavirlik sözleşmesi ise 7,2 milyon Avro bedelle 04 Ocak 2012 tarihinde imzalanmıştır. Yapım işleri süresi 48 ay, müşavirlik işleri süresi ise 61 aydır.

Karabük – Zonguldak kesimini oluşturan Faz-1 için sözleşme süresi 25 Ocak 2014 de tamamlanmıştır. Zaman paylaşımı ve yer tesliminden kaynaklanan süre uzatımı nedeniyle inşaat işlerinin Aralık 2014' de bitmesi ve+ Faz 1'in açılış töreninin 2015 yılının ilk çeyreğinde yapılması planlanmaktadır. Projeye ait diğer işler devam etmektedir.

Samsun-Kalın Demiryolu Hattının Modernizasyonu Projesi

Ulaştırma Operasyonel Programı'nın 2012-2013 yıllarındaki fon hazmetme kapasitesini artırmak ve ortaya çıkabilecek fon kaybetme riskini bertaraf etmek amacıyla, projeye ilişkin ihale sürecinin hızlandırılması son derece önem kazanmıştır. Sürecin hızlandırılması amacıyla, söz konusu projeye ait Fizibilite Raporu, Fayda/Maliyet Analizi, Çevresel ve Sosyal Etki Ön Çalışması, Büyük Proje Başvuru Formu ile Yapım ve Müşavirlik ihalelerine yönelik İhale dosyaları TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. 24 Temmuz 2014 tarihinde Yapım İşleri ve Müşavirlik Hizmetleri için ihale ilanı yayımlanmıştır. Projeye ait Büyük Proje Başvuru Formu (MPAF) ve ekleri 08 Eylül 2014 tarihinde AB Komisyonu'na gönderilmiştir. İhale süreci devam etmektedir.

Teknik Destek Projeleri

IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi

İşe Başlama Tarihi: 26.01.2011

Sözleşme Tutarı: 72.250 Avro

IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi 26 Ocak 2011 tarihinde başlamış ve Eylül ayında sonuçlanmıştır.

IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 20.10.2011

Sözleşme Tutarı: 5.287.000 Avro

IPA Katkısı: 4.493.950 Avro

İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

Ulaştırma Operasyonel Programının üçüncü önceliği olan "Teknik Destek" önceliği kapsamında IPA katkısı toplam 12 milyon Avro'dur. Teknik destek önceliği ilk tedbiri kapsamında "IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi" ve "IPA Birimi için Uygunluk Denetimi Projesi" yer almaktadır. Bu tedbir altında ilk proje olan 'IPA Biriminin ve Nihai Faydalanıcıların Kapasitesinin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi'nin sözleşmesi 20.10.2011 tarihinde imzalanmıştır.

15.11.2011 tarihinde işe başlanmış olup, işin süresi 48 aydır.

Sözleşme kapsamında amaçlanan; ulaştırma sektöründe Avrupa Birliği mali yardımlarını kullanmak ve tüm taraflarca hazmetme kapasitesi yeteneğinin kurumsal, teknik ve idari kapasiteye son derece bağlı olduğu gerçeğine dayanarak AB mevzuatıyla uyumlu, Ulaştırma Operasyonel Program öncelik ve tedbirlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi, proje hazırlanması ve uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmektir. Buna bağlı olarak, Ulaştırma Operasyonel Programının başarılı bir şekilde uygulamasını garanti etmek için Program Otoritesinin ihtiyaç duyduğu idari, teknik ve insan kaynakları kapasitesini geliştirmek ve AB fonlarının yönetilmesinin güçlenmesini sağlamaktır. Bu amaçla proje kapsamında ilgili konulara yönelik eğitimler verilmekte olup, bahse konu eğitim programı proje sonuna kadar devam edecektir.

Aynı zamanda proje kapsamında AB Yatırımları Dairesi Başkanlığı bünyesinde Ulaştırma Operasyonel Programın yürütülmesine yönelik hazırlanmış olan dokümanların revizyonu da bulunmaktadır. Bu kapsamda, daha önce fizibilite raporu hazırlanmış ancak AB Komisyonu tarafından onaylanmamış olan Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattının Yapımı Projesine ait fizibilite raporu Teknik Destek projesi kapsamında oluşturulmuş ekip tarafından revize edilmektedir. Fizibilite etüdü çalışmasının 2014 Kasım ayı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi

Sözleşme Tarihi: 01.11.2011
Sözleşme Tutarı: 1.866.100 Avro
IPA Katkısı: 1.586.185 Avro
İşe Başlama Tarihi: 15.11.2011

İkinci tedbir altında "Bilgilendirme ve Tanıtım Faaliyetleri için Teknik Destek Projesi" hazırlanmıştır. Söz konusu projenin sözleşmesi 01.11.2011 tarihinde imzalanmıştır. 15.11.2011 tarihinde işe başlanmış olup, işin süresi 36 aydır. Proje kapsamında alt yapı projelerinin temel atma törenleri, tanıtım toplantıları gibi birçok etkinlik gerçekleştirilmiştir. Proje 15 Kasım 2014 tarihinde sonlanacaktır.

Ancak, 2015 yılında yapılması planlanan Köseköy-Gebze Projesi Kapanış Töreni, IKZ Projesi Faz-1 Açılış Töreni, Samsun-Kalın Projesi Temel Atma Töreni, "Sürdürülebilir Ulaşım İçin Türkiye-AB Ortaklığı" konulu uluslararası konferans ve diğer tanıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi maksadıyla projenin 9 aylık süre uzatımına ilişkin Zeyilname 10 Kasım 2014 tarihinde AB Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmıştır.

Proje Havuzunun Geliştirilmesi

Üçüncü öncelik kapsamındaki son tedbir "Proje Havuzunun Geliştirilmesi" tedbiridir. Bu tedbir kapsamında projelerin fizibilite, ÇED ve ihale dokümanlarının AB standartlarında hazırlanmasına yönelik teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir. Öncelikli projeler;

- Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Modernizasyonu Projesi,
- Malatya-Narlı Demiryolu Modernizasyonu Projesi,
- Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattı Yapımı Projesi

olarak değerlendirilmiştir

Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Modernizasyonu Projesi ve Malatya-Narlı Demiryolu Modernizasyonu Projesi, Halkalı-Kapıkule Demiryolu Hattı Yapımı Projeleri'nin Operasyonel Kağıtları (OIS) 21 Eylül 2011 tarihinde AB Komisyonuna gönderilmiş olup, Komisyon tarafından 28 Şubat 2012 tarihli sirküleri ile OIS'lerin onaylandığı Türk tarafına bildirilmiştir.

Malatya-Narlı Demiryolu Hattının Modernizasyonu Teknik Destek Projesi

04/07/2011 tarihli sayı ile Malatya-Narlı Projesi'ne ait iş tanımı ve bütçe Merkezi Finans ve İhale Birimi (MFİB)'ye gönderilmiştir. AB Delegasyonu ve MFİB'den gelen yorumlara göre projenin iş tanımı ve bütçesi revize edilerek 28.02.2012 tarihinde MFİB'ye tekrar gönderilmiştir. Halen projenin ihale dokümanları üzerinde çalışılmaktadır.

Alayunt-Afyon-Konya Demiryolu Hattının Modernizasyonu Teknik Destek Projesi

04/07/2011 tarihli sayı ile Alayunt-Afyon-Konya Projesi'ne ait iş tanımı ve bütçe MFİB'ye gönderilmiştir. AB Delegasyonu ve MFİB'den gelen yorumlara göre projenin iş tanımı ve bütçesi revize edilerek 08.02.2012 tarihinde MFİB'ye tekrar gönderilmiştir. Projeye ait İhale Ön İlanı (Forecast Notice) 13 Temmuz 2012 tarihinde yayınlanmıştır. İhale dokümanları üzerinde çalışmalar devam etmektedir.

Ulaştırma Operasyonel Programı Mali Gerçekleşme

Ulaştırma Operasyonel Programı altında uygulanmaya devam eden projeler için 21 Ekim 2014 tarihi itibarıyla 203,3 milyon Avro AB katkısı, 35,9 milyon Avro ulusal katkı olmak üzere toplam 239,2 milyon Avro harcama yapılmıştır. Böylelikle % 61,7 gerçekleşme sağlanmıştır.

Ulaştırma Operasyonel Programı Yönetimi İdari Yapılanma

Yukarıda bahsi geçen projelerin, daha geniş bir ifadeyle Operasyonel Programın yürütülmesine ilişkin olarak Bakanlığımız, IPA çerçevesinde yeni bir idari yapılanma çalışmasını da tamamlamıştır. Bu çerçevede, 2007 yılından itibaren çalışmaları sürdürülen IPA Uygulama Birimi'ne, 01.11.2011 tarihli ve 28102 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulan Dış İlişkiler ve AB Genel Müdürlüğü bünyesinde bahse konu birimin yürüteceği faaliyetler de tanımlanarak yasal statü kazandırılmıştır. Söz konusu Kanun Hükmünde Kararnameyi müteakip 05.12.2011 tarihli Makam onayı ile IPA Birimi Avrupa Birliği Yatırımları Dairesi adıyla yeniden yapılandırılmıştır.

İhale, sözleşmeye bağlama ve ödeme fonksiyonlarının MFİB'den devralınmasına yönelik akreditasyon süreci ise 4 Ekim 2010 tarihinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisi'ne (Hazine Müsteşarı) yapılan başvuru ile başlamıştır. Sırasıyla "Eksikliklerin Belirlenmesi, Eksikliklerin Tamamlanması ve Uygunluk Denetimi" safhalarının tamamlanmasının ardından 21-25 Kasım 2011 tarihlerinde Komisyon denetçilerince bir Doğrulama Denetimi gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımız 12.11.2012 tarihli Komisyon kararı ile akredite edilmiş ve ihale, sözleşme ve ödeme fonksiyonlarını MFİB'den devralmıştır.

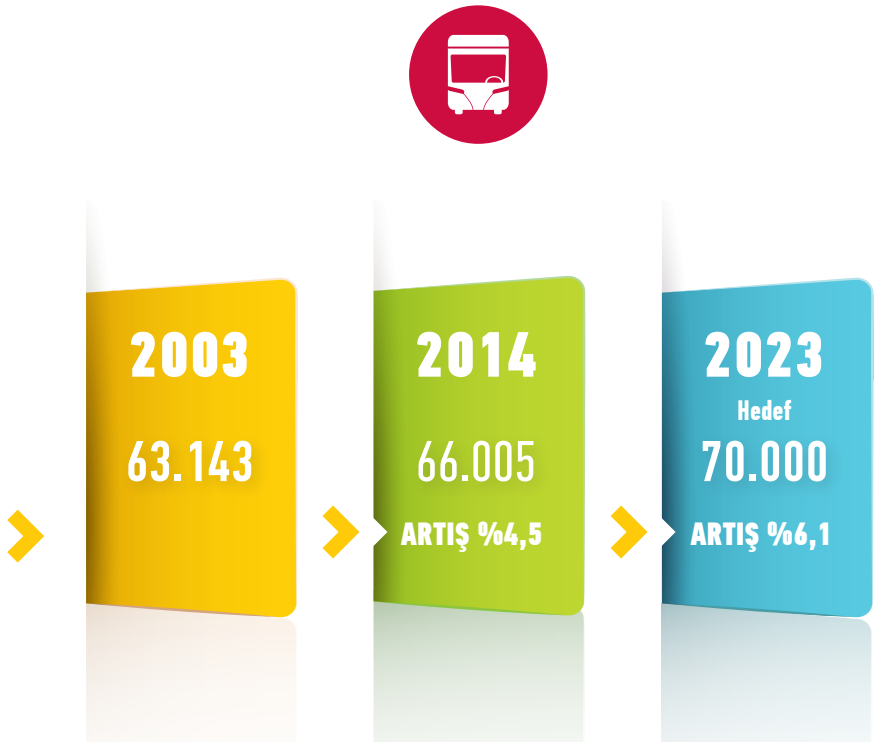
EĞİTİM FAALİYETLERİ

2014 yılı Eylül ayı sonu itibariyle Bakanlık Merkez teşkilatı, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarından toplam 352 personel eğitim amaçlı olarak belirli sürelerle yurtdışına gönderilmiştir.

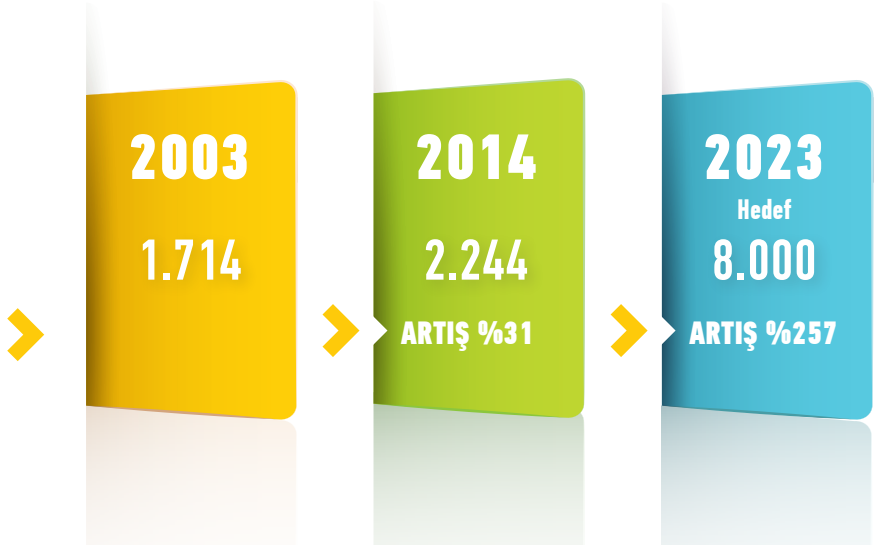
2023 HEDEFLERİ

- KARAYOLU
- DEMİRYOLU
- HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ
- DENİZCİLİK
- HABERLEŞME

KARAYOLU SEKTÖRÜ

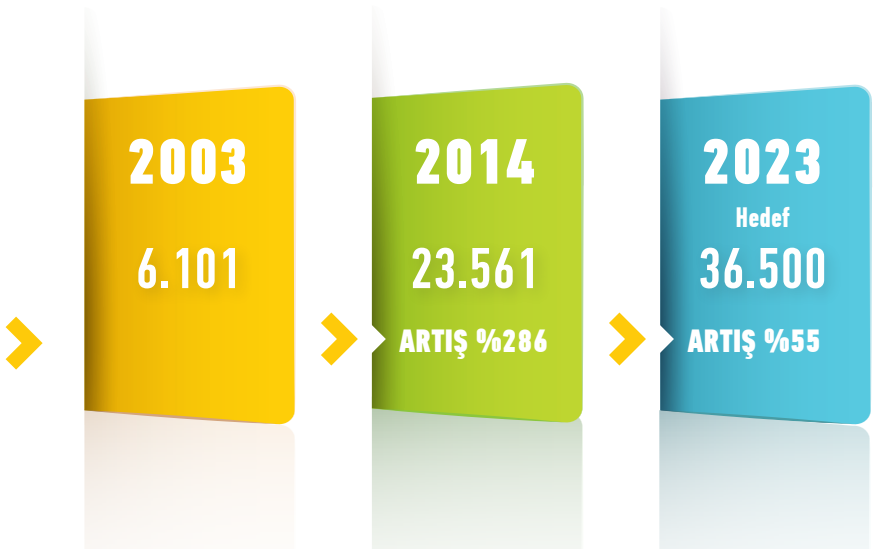

KGM Sorumluluğundaki Yollar (km)

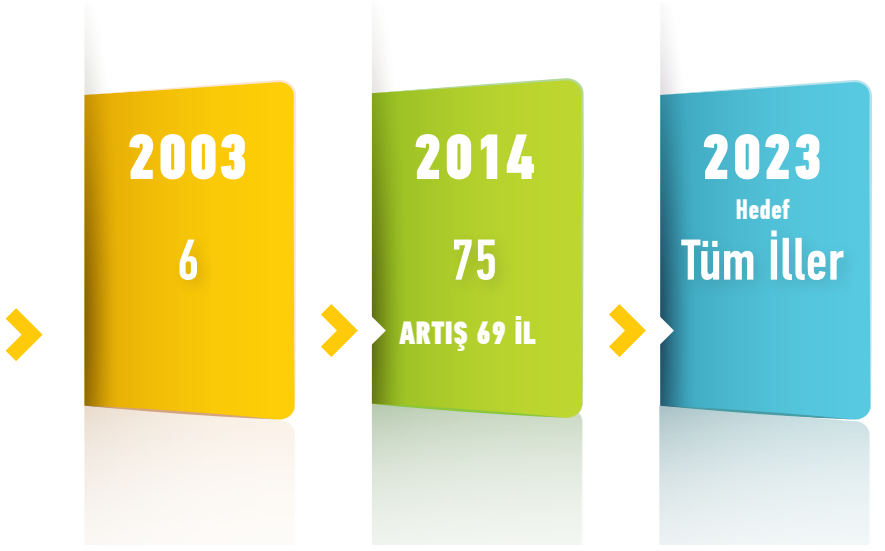

Otoyol Uzunluğu (km)

KARAYOLU SEKTÖRÜ

KGM Sorumluluğundaki Bölünmüş Yol Uzunluğu (km)

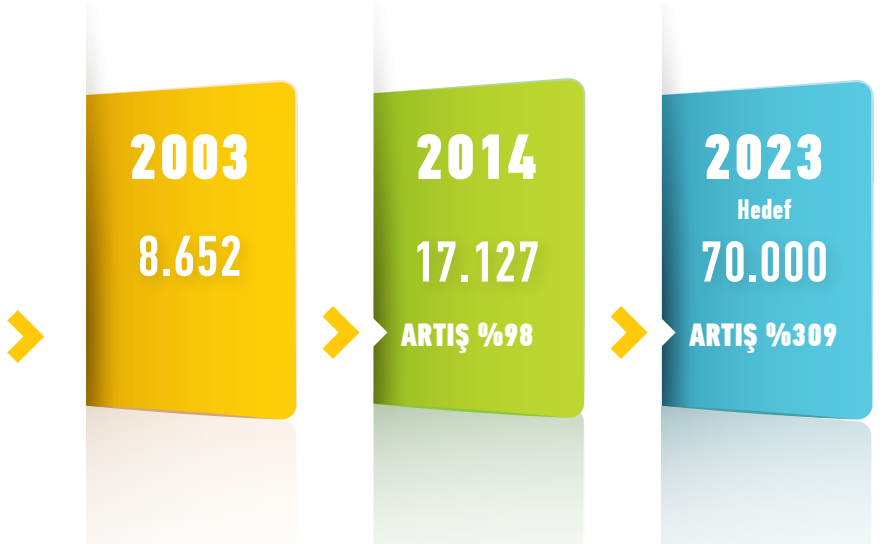

Bölünmüş Yol ile Bağlı İl Sayısı

KARAYOLU SEKTÖRÜ

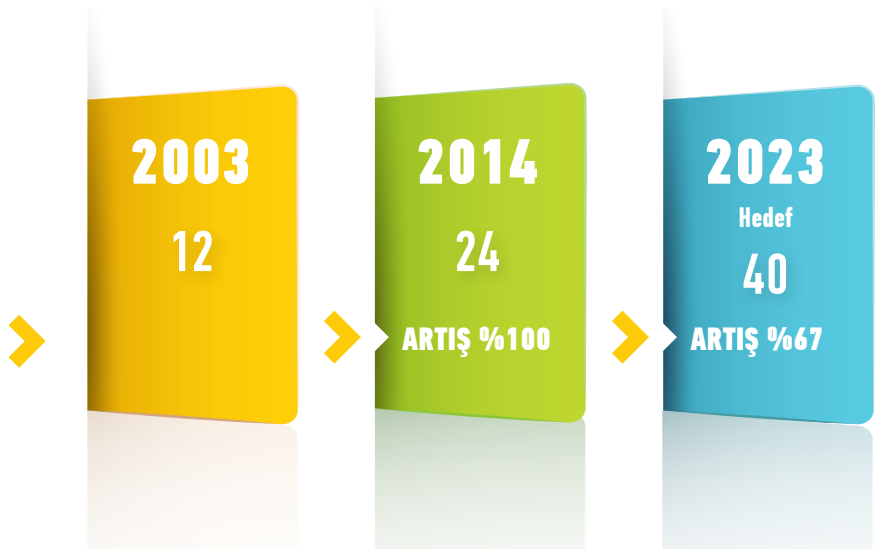

Can Kaybı (100 milyon Taşıt x km)

KGM Sorumluluğundaki BSK Uzunluğu (km)

KARAYOLU SEKTÖRÜ

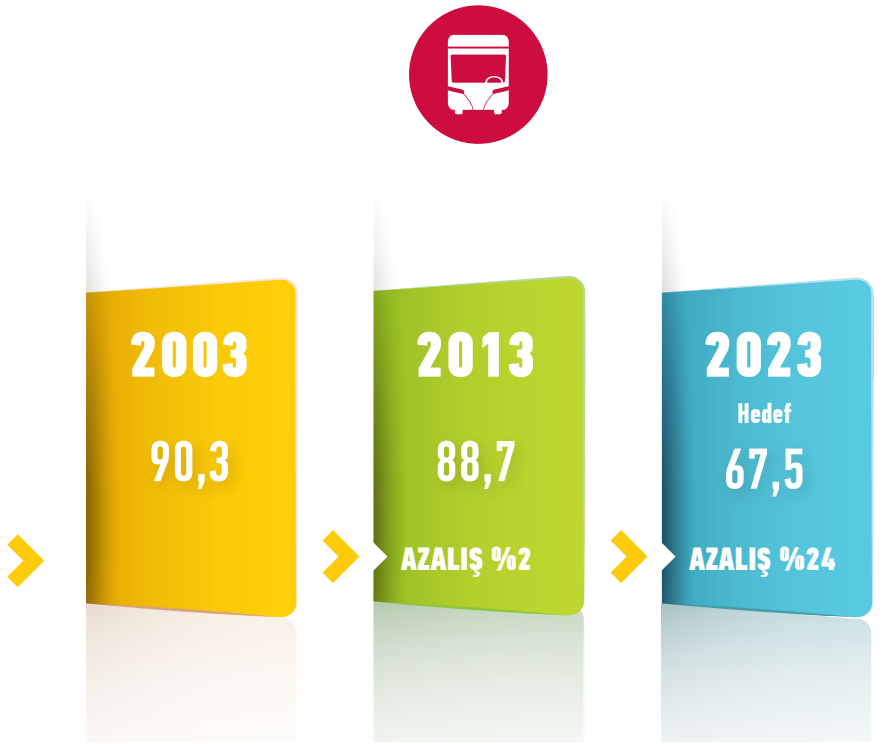

Karayolunda Serbest Geçiş Sağlanan Ülke Sayısı

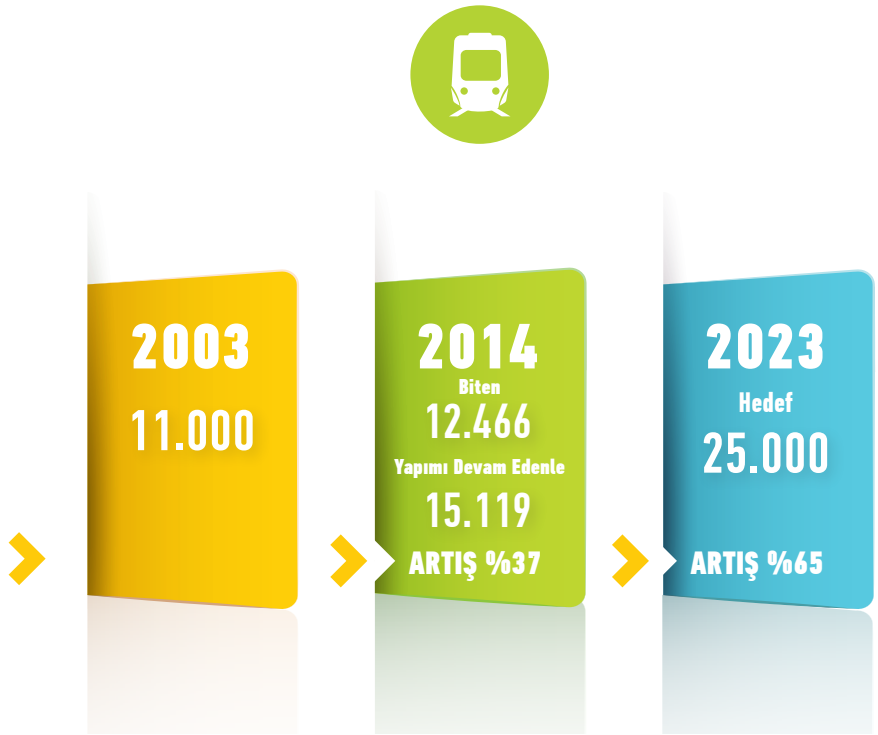
Karayolunda Taşınan Yolcu Oranı (%)

KARAYOLU SEKTÖRÜ

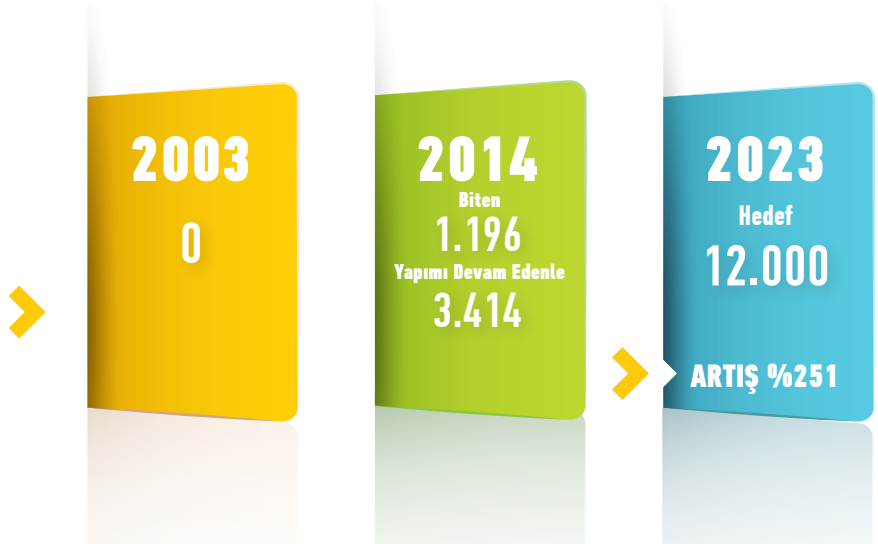

Karayolunda Taşınan Yük Oranı (%)

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

Demiryolu Ağı (km)

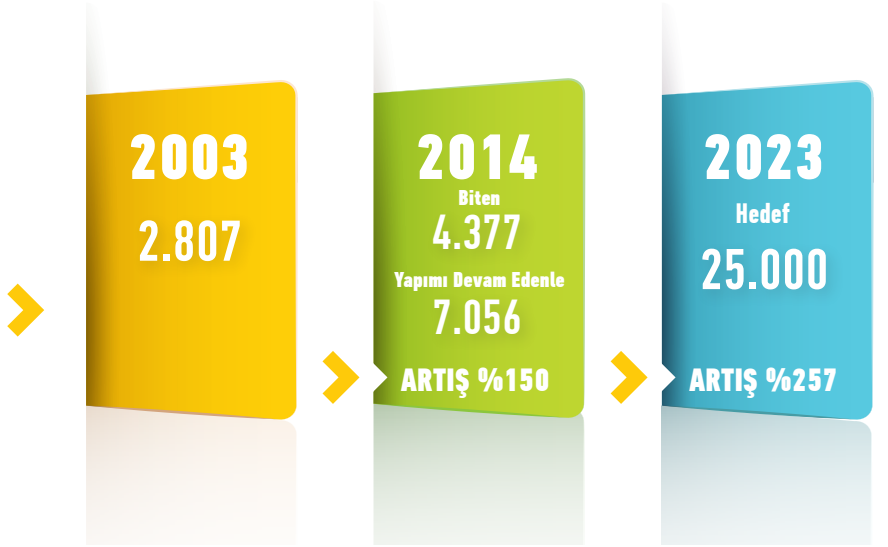

Yüksek Hızlı + Hızlı Hat Uzunluğu (km)

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

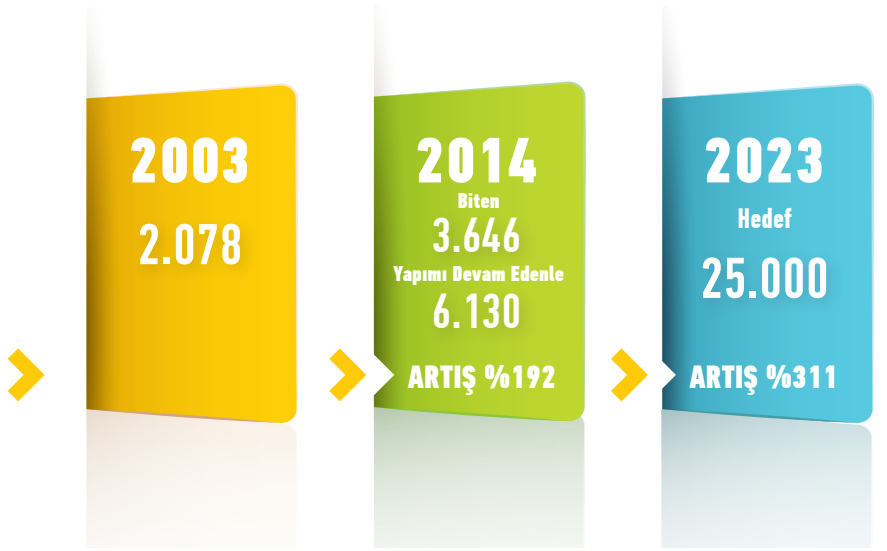

Yol Yenileme (10 yıllık ortalama) km

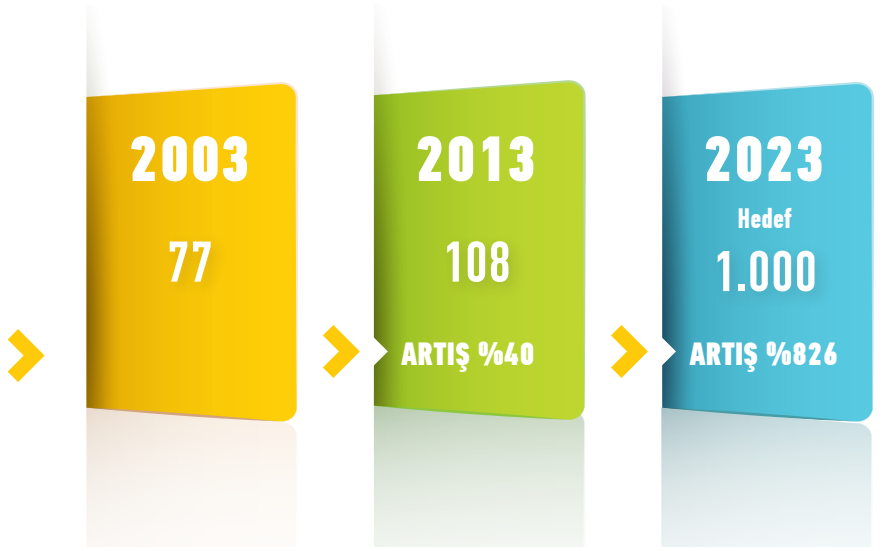

Sinyalli Hat (km)

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

Elektrikli Hat (km)

Demiryolunda Taşınan Yolcu (Milyon)

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

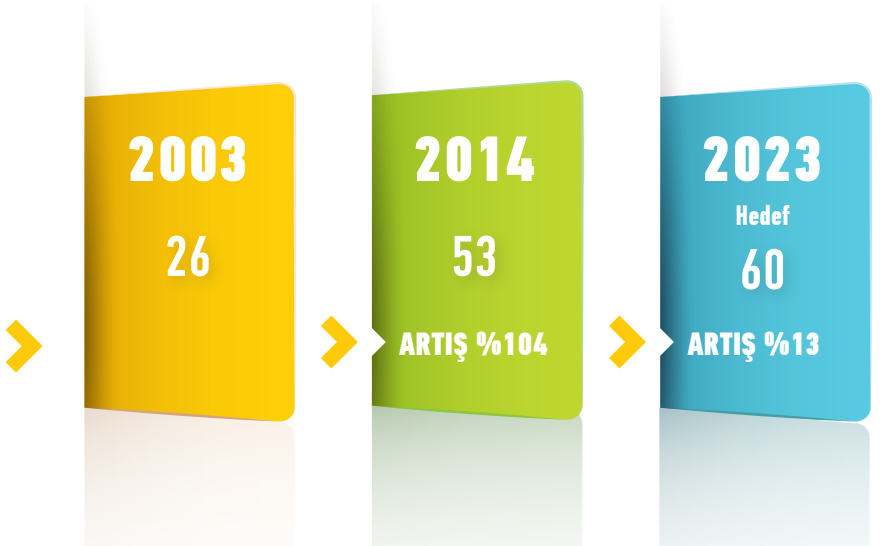

Demiryolunda Taşınan Yük (Milyon Ton)

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ

Büyük Gövdeli Uçak Sayısı

Aktif Havalimanı Sayısı

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ

Yolcu Sayısı (milyon yolcu)

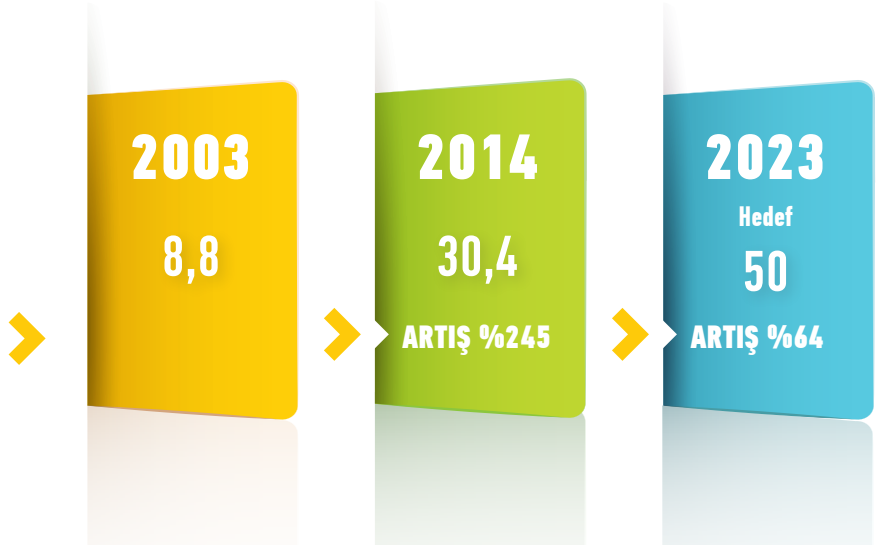

Hava Ulaştırma Anlaşması Bulunan Ülke Sayısı

DENİZCİLİK SEKTÖRÜ

Konteyner Elleçleme Kapasitesi (milyon TEU)

Türk Sahipli Deniz Filosu Gemi Tonajı (1000 GT ve üzeri) milyon DWT

DENİZCİLİK SEKTÖRÜ

Tersane Kapasitesi (milyon DWT)

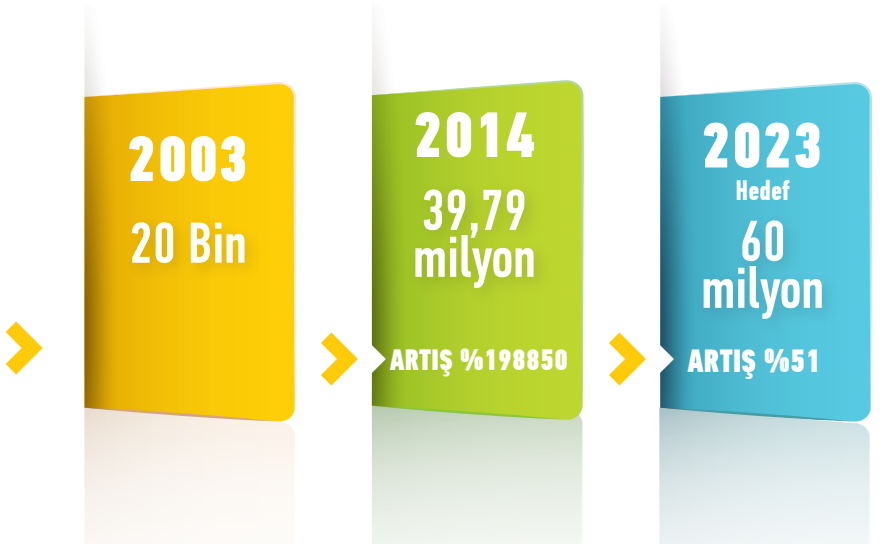

Yat Bağlama Kapasitesi

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

Bilişim Sektörü Gelirleri (milyar $)

Geniş Bant Abone Sayısı

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

İnternet Kullanım Oranı (16-74 yaş arası)

e-Devlet Hizmet Sayısı

2015 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (TASLAK)

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)

AÇIKLAMA	2014	2015	Artış/Azalış Oranı (%)	2016	2017
PERSONEL GİDERLERİ	130.194	131.279	0,83	142.362	153.544
SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	26.192	26.606	1,58	28.853	31.119
MAL VE HİZMET ALIMLARI GİDERLERİ	34.054	40.013	17,50	42.134	44.241
CARİ TRANSFERLER	2.694.201	2.558.771	-5,03	2.769.888	2.977.728
SERMAYE GİDERLER	4.707.680	4.989.900	5,99	5.193.746	5.650.789
SERMAYE TRANSFERLERİ	5.421.092	6.108.945	12,69	7.716.553	9.591.065
GENEL TOPLAM	13.013.413	13.855.514	6,47	15.893.536	18.448.486

Sermaye Transferleri Tertibinde 3.667.945 KGM, 2.440.000 TCDD ödeneği vardır. Cari Transferler Tertibinde 2.528.359 KGM ödeneği vardır.

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)

AÇIKLAMA	2014	2015	Artış/Azalış Oranı (%)	2016	2017
PERSONEL GİDERLERİ	947.765	895.790	-5,48	971.362	1.047.601
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	195.069	174.293	-10,65	188.998	203.832
MAL VE HİZMET ALIMLARI	1.963.017	1.871.081	-4,68	1.970.249	2.068.762
CARİ TRANSFERLER	6.220	15.640	151,45	16.468	17.290
SERMAYE GİDERLERİ	4.045.000	4.289.500	6,04	5.736.324	7.439.664
GENEL TOPLAM	7.157.071	7.246.304	1,25	8.883.401	10.777.149

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)

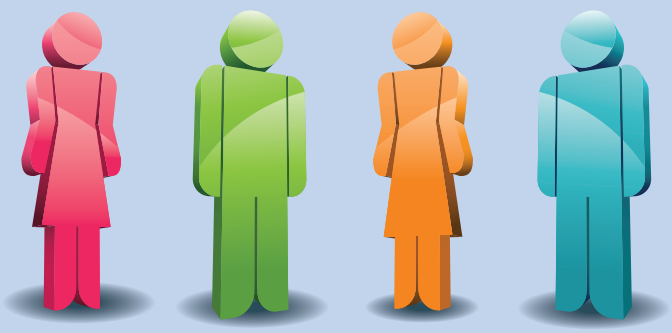
AÇIKLAMA	2014	2015	Artış/Azalış Oranı (%)	2016	2017
PERSONEL GİDERLERİ	11.954	13.388	12,00	14.522	15.666
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	1.237	1.517	22,64	1.646	1.776
MAL VE HİZMET ALIMLARI	6.603	6.539	-0,97	6.886	7.231
CARİ TRANSFERLER	1.380	1.562	13,19	1.625	1.681
SERMAYE GİDERLERİ	4.000	4.500	12,50	4.500	4.500
GENEL TOPLAM	25.174	27.506	9,26	29.179	30.854

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU 2015 BÜTÇE ÖDENEKLERİ (BİN TL)

AÇIKLAMA	2014	2015	Artış/Azalış Oranı (%)	2016	2017
PERSONEL GİDERLERİ	88.424	120.023	35,74	132.035	145.225
SOS.GÜV.KUR.ÖDEMELER	6.527	10.941	67,63	12.041	13.238
MAL VE HİZMET ALIMLARI	253.573	223.385	-11,91	228.055	240.251
CARİ TRANSFERLER	1.293.801	1.457.983	12,69	1.641.311	1.781.776
SERMAYE GİDERLERİ	143.375	187.668	30,89	89.546	29.025
GENEL TOPLAM	**1.785.700**	**2.000.000**	**12,00**	**2.102.988**	**2.209.515**

KURULUŞLARIMIZ İTİBARİYLE 2015 YILI BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİ (BİN TL)

	2015			2014	2015 TOPLAM BÜTÇESİNİN 2014 YILINA GÖRE ARTIŞ ORANI (%)
	YATIRIM ÖDENEKLERİ	DİĞER	TOPLAM	BÜTÇE ÖDENEĞİ	
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	4.989.900	8.865.614	13.855.514	13.013.413	6,47
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.500	23.006	27.506	25.174	9,26
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.289.500	2.956.804	7.246.304	7.157.071	1,25
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	187.668	1.812.332	2.000.000	1.785.700	12,00
GENEL TOPLAM	**9.471.568**	**13.657.756**	**23.129.324**	**21.981.358**	**5,22**

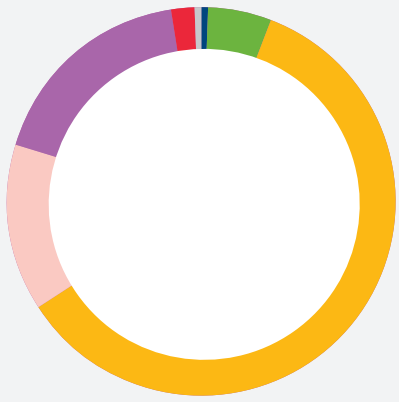
PERSONEL

YILLAR İTİBARİYLE BAKANLIĞIMIZDA ÇALIŞAN PERSONEL TABLOSU

	MEMUR	İŞÇİ	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	GEÇİCİ PERSONEL	TOPLAM
31.12.2003	1105	1048	31		2184
31.12.2004	1109	1018	33		2160
31.12.2005	1082	848	62		1992
31.12.2006	1142	777	17		1936
31.12.2007	1148	701	19		1868
31.12.2008	1115	611	16		1742
31.12.2009	1211	569	17		1797
31.12.2010	1313	543	17		1873
31.10.2011	1564	500	0		2064
31.12.2012*	2820	412	43		3275
31.12.2013	2784	369	1		3154
30.09.2014	2764	322	1	2	3089

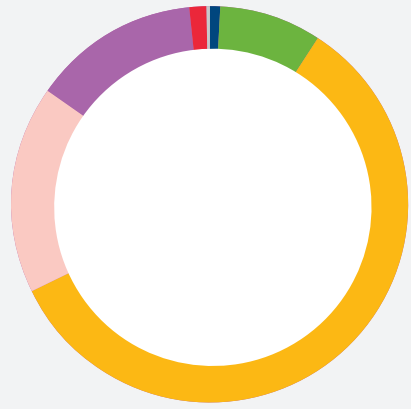
* *655 sayılı KHK ile Denizcilik Müsteşarlığı Personeli de Bakanlık bünyesine katılmıştır.*

BAKANLIĞIMIZ PERSONELİNİN ÖĞRENİM DURUMLARININ DAĞILIMI (31.12.2003)

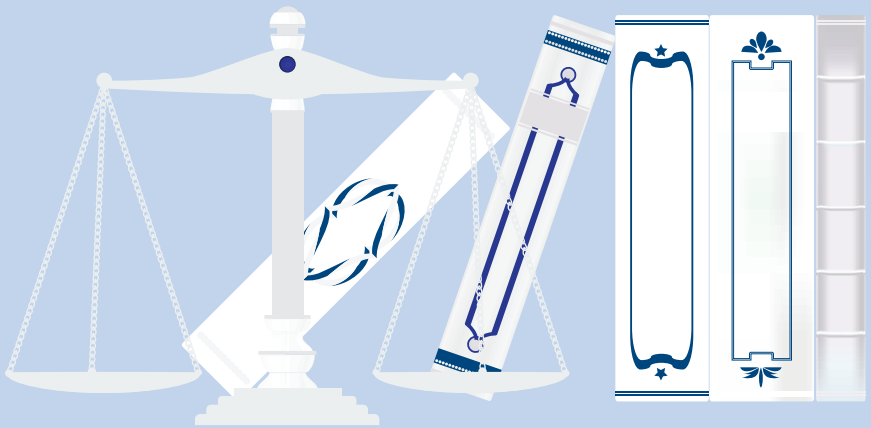

Doktora	%0,69	Lise	%17,8
Yüksek Lisans	%5,25	Ortaokul	%2,1
Lisans	%59,97	İlkokul	%0,37
Ön Lisans	%13,82		

BAKANLIĞIMIZ PERSONELİNİN ÖĞRENİM DURUMLARININ DAĞILIMI (30.09.2014)

Doktora	%1,02	Lise	%13,53
Yüksek Lisans	%8,35	Ortaokul	%1,37
Lisans	%58,64	İlkokul	%0,15
Ön Lisans	%16,94		

MEVZUAT

- KANUNLAR
- KHK ve BAKANLAR KURULU KARARLARI
- MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR
- YÖNETMELİKLER

KANUNLAR

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	4874	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Kyoto (Pp-94) ve Minneapolis (Pp-98) Tam Yetkili Konferansları Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.06.2003 tarih ve 25131 sayılı Resmi Gazete
2	4882	1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile İlgili Uluslar arası Sözleşme ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.06.2003 tarih ve 25141 sayılı Resmi Gazete
3	4925	Karayolu Taşıma Kanunu	19.07.2003 tarih ve 25173 sayılı Resmi Gazete
4	4971	Bazı Kanunlarda ve Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.08.2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazete
5	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	24.12.2003 tarih ve 25326 sayılı Resmi Gazete
6	5044	Avrasya Posta Birliği Kuruluş Yasasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
7	5045	Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasasına Altıncı Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.01.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete
8	5070	Elektronik İmza Kanunu	23.01.2004 tarih ve 25355 sayılı Resmi Gazete
9	5071	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.01.2004 tarih ve 25361 Resmi Gazete
10	5093	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete
11	5094	Avrupa Radyokomünikasyon Ofisi Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	17.02.2004 tarih ve 25376 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
12	5136	Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddeleri Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında 20.04.2005 Tarihli ve 5136 sayılı Kanun (TTK. 823-824-881-939-1245 m. Değişiklikleri)	28.04.2004 tarih ve 25446 sayılı Resmi Gazete
13	5163	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Marakeş Tam Yetkili Temsilciler (Pp-02) Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.05.2004 tarih ve 25460 sayılı Resmi Gazete
14	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	08.06.2004 tarih ve 25486 sayılı Resmi Gazete
15	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun	26.06.2004 tarih ve 25504 sayılı Resmi Gazete
16	5189	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.07.2004 tarih ve 25510 sayılı Resmi Gazete
17	5216	Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumluluklarına Dair Kanun	23.07.2004 tarih ve 25531 sayılı Resmi Gazete
18	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	31.07.2004 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete
19	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	21.09.2004 tarih ve 25590 sayılı Resmi Gazete
20	5266	Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında 02.12.2004 Tarihli ve 5266 sayılı Kanun	09.12.2004 tarih ve 25665 sayılı Resmi Gazete
21	5313	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	08.03.2005 tarih ve 25749 sayılı Resmi Gazete
22	5312	Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun	11.03.2005 tarih ve 25752 sayılı Resmi Gazete
23	5310	491 sayılı Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında KHK'de Değişiklik Yapılması Hakkında 02.03.2005 Tarihli ve 5310 sayılı Kanun	15.03.2005 tarih ve 25756 sayılı Resmi Gazete
24	5326	Kabahatler Kanunu	31.03.2005 ve 25772 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
25	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	27.04.2005 tarih ve 25798 sayılı Resmi Gazete
26	5369	Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.06.2005 tarih ve 25856 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
27	5393	Belediye Kanunu	13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete
28	5398	Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması Hakkında Kanun	21.07.2005 tarih ve 25882 sayılı Resmi Gazete
29	5397	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	23.07.2005 tarih ve 25884 sayılı Resmi Gazete
30	5408	Uluslararası Demiryolu Taşımacılığına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COFİT)'ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
31	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazete
32	5434	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	06.12.2005 tarih ve 26015 sayılı Resmi Gazete
33	5436	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete
34	5453	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	07.02.2006 tarih ve 26073 sayılı Resmi Gazete
35	5457	Telgraf ve Telefon Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	15.02.2006 tarih ve 26081 sayılı Resmi Gazete
36	5494	3348 sayılı Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
37	5495	2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	10.05.2006 tarih ve 26164 sayılı Resmi Gazete
38	5501	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.05.2006 tarih ve 26173 sayılı Resmi Gazete
39	5538	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	12.07.2006 tarih ve 26226 sayılı Resmi Gazete
40	5594	Büyükşehir Belediyesi Kanunu, Belediye Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu ve Mahallî İdare Birlikleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	10.03.2007 tarih ve 26458 sayılı Resmi Gazete
41	5605	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasıda Batum Uluslararası Havalimanının Ortak Kullanılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
42	5606	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
43	5618	Deniz Emniyeti Komitesinin 82. Oturumunun 29 Kasım 2006 - 8 Aralık 2006 Tarihleri Arasında İstanbul'da Yapılmasına Dair Türkiye Cumhuriyeti ile Uluslararası Denizcilik Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanması Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
44	5619	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Arasında 2006 Yılı Tam Yetkili Temsilciler Konferansının Organizasyonu, Gerçekleştirilmesi ve Finansmanına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	04.04.2007 tarih ve 26483 sayılı Resmi Gazete
45	5625	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	26.04.2007 tarih ve 26504 sayılı Resmi Gazete
46	5628	Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
47	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun	23.05.2007 tarih ve 26530 sayılı Resmi Gazete
48	5728	Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete
49	5762	Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun	21.05.2008 tarih ve 26882 sayılı Resmi Gazete
50	5766	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	5779	İl Özel İdarelerine ve Belediyelerine Genel Bütçe vergi Gelirlerinden Pay verilmesi Hakkında Kanun	15.07.2008 tarih ve 26937 sayılı Resmi Gazete
52	5790	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun ve Limanlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazete
53	5793	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
54	5794	Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	06.08.2008 tarih ve 26959 sayılı Resmi Gazete
55	5809	Elektronik Haberleşme Kanunu	10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
56	5812	Kamu İhale Kanunu ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	05.12.2008 tarih ve 27075 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
57	5824	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Toplulukları Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı ile Temin Edilen Yardımın Uygulanması Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetine Sağlanan Avrupa Topluluğu Mali Yardımlarıyla İlgili İşbirliği Kuralları Hakkında Çerçeve Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	07.12.2008 tarih ve 27077sayılı Resmi Gazete
58	5838	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	28.02.2009 tarih ve 27155 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
59	5850	Asya Karayolları Ağı Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.04.2009 tarih ve 27196 sayılı Resmi Gazete
60	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
61	5866	Hava Yoluyla Uluslararası Taşımacılığa İlişkin Belirli Kuralların Birleştirilmesine Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
62	5877	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
63	5893	Posta Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
64	5897	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
65	5909	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete
66	5904	Gelir vergisi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	03.07.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
67	5917	Bütçe Kanunlarında Yer alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	10.07.2009 tarih ve 27284 sayılı Resmi Gazete
68	5921	İşsizlik Sigortası Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.08.2009 tarih ve 27323 sayılı Resmi Gazete
69	5964	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	24.03.2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
70	5995	Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.06.2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazete
71	6001	Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	13.07.2010 tarih ve 27640 sayılı Resmi Gazete
72	6011	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Antalya Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
73	6012	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2003 Dünya Radyokomünikasyon Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.07.2010 tarih ve 27658 sayılı Resmi Gazete
74	6009	Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Gelir vergisi Kanununu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	01.08.2010 tarih ve 27659 sayılı Resmi Gazete
75	6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
76	6044	Türkiye Cumhuriyeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Arasında Arama ve Kurtarma Hizmetlerinin Koordinasyonuna Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
77	6075	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve27771 sayılı Resmi Gazete
78	6078	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	30.11.2010 tarih ve 27771 sayılı Resmi Gazete
79	6111	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	25.02.2011 tarih ve 27857 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
80	6130	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
81	6131	Uluslararası Denizcilik Örgütü Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.03.2011 tarih ve 27870 sayılı Resmi Gazete
82	6194	Uluslararası Kuzey-Güney Ulaştırma Koridoru Hükümetler arası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete

Kanunlar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
83	6199	Samsun Limanı (Türkiye Cumhuriyeti) ve Kavkaz Limanı (Rusya Federasyonu) Üzerinden Demiryolu Feribotu ile Uluslararası Karma Taşımacılığın Organize Edilmesi Hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
84	6235	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete
85	6403	Emniyetli Konteynerlar Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	31.01.2013 tarih ve 28545 sayılı Resmi Gazete
86	6461	Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun	01.05.2013 tarih ve 28634 sayılı Resmi Gazete
87	6475	Posta Hizmetleri Kanunu	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
88	6477	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmenin III ve IV üncü Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
89	6478	1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1988 Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
90	6479	1972 Denizde Çatışmanın Önlenmesine İlişkin Uluslararası Kurallar Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	29.05.2013 tarih ve 28661 sayılı Resmi Gazete
91	6495	Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
92	6438	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Kanun (Marpol Ek6)	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
93	6518	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile ilgili, madde 39 ve 110 otoyolların bakım ve işletmesi ile ilgili) (Madde 60 ve 61; 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 34 ve 35 inci maddelerine ilişkin değişiklikleri içermektedir.)	19.02.2014 tarih ve 28918 sayılı Resmi Gazete
94	6527	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (5651 sayılı Kanun ile ilgili)	01.03.2014 tarih ve 28928 sayılı Resmi Gazete
95	6545	Türk Ceza Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Demiryolu sektörüne ilişkin- 62.md)	28.06.2014 tarih ve 29044 sayılı Resmi Gazete
96	6552	İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun (Bakanlığımız ile ilgili çeşitli hükümler var)	11.09.2014 tarih ve 29116 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)

KHK ve BAKANLAR KURULU KARARLARI

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	2003/5868	Türk Uluslararası Gemi Siciline ve Millî Gemi Siciline Kayıtlı Kabotaj Hattında Münhasıran Yük ve Yolcu Taşıyan Gemilere, Ticarî Yatlara Hizmet ve Balıkçı Gemilerine verilecek Yakıtın Özel Tüketim vergisinin Sıfıra İndirilmesine İlişkin Karar	16.07.2003 tarih ve 25170 sayılı Resmi Gazete
2	2003/6098	Edirne-İstanbul Otoyolu Km: 57+750 Kmdeki Babaeski C Tipi Otoyol Hizmet Tesisinin Yapımı, Bakımı, İşletilmesi ve Görev Süresi Sonunda Karayolları Genel Müdürlüğü'ne Bedelsiz Devri İşi için OPET Petrolcülük Anonim Şirketinin Görevlendirilmesi Hakkında Karar	13.09.2003 tarih ve 25228 sayılı Resmi Gazete
3	2003/6154	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7220	Zonguldak/Kilimli Alaçaağzı Mevkii Alanının Gemi İnşa Bakım, Onarım ve Söküm Yeri Olarak Belirlenmesine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7298	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin Karar	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
6	2004/8255	Karayolları Genel Müdürlüğünce Yapılacak Bölünmüş Yol İnşasında Çalışan Personele Yaptırılacak Fazla Çalışmanın Süresi, Şekli ve Ücret Esasları Hakkında Karar	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
7	2004/8336	Ulaştırma Bakanlığı Taşra Teşkilatına İlişkin 26.11.2004 tarihli ve 2004/8336 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	27.01.2005 tarih ve 25709 sayılı Resmi Gazete
8	2005/9043	Karataş ve Tatvan Liman Başkanlıklarının Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	30.06.2005 tarih ve 25861 sayılı Resmi Gazete
9	2005/9464	Ankara Gar ile Esenkent İstasyonları Arasında Yapılacak Yeni Demiryolu Bağlantısı İçin Haritada Gösterilen Güzergâhta Yer Alan Gayrimenkullerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından acele kamulaştırılmasına ilişkin 2005/9464 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	12.10.2005 tarih ve 25964 sayılı Resmi Gazete
10	2006/10195	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	06.04.2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
11	2006/10318	Farklı yayın ortamları ve teknolojisi kullanılarak yapılan sayısal yayıncılığın (DVB-T, DVB-S, DVB-C) karasal sayısal vericiler üzerinden ülkemizdeki yerleşim alanlarının tamamını kapsayacak şekilde sunulmasına yönelik hizmetlerin evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar.	27.04.2006 tarih ve 26151 sayılı Resmi Gazete
12		Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 716 sayılı İlke Kararı	11.06.2006 tarih ve 26195 sayılı Resmi Gazete
13	2007/11543	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı Olarak Üç Adet Başmühendislik Kurulması Hakkında Karar	17.01.2007 tarih ve 26406 sayılı Resmi Gazete
14	2007/11622	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	02.03.2007 tarih ve 26450 sayılı Resmi Gazete
15	2007/12319	2007 Yılı Yatırım Programında 2007E010120 Proje Numarasıyla Yer Alan Ankara-Sivas Demiryolu Projesi Kapsamında Yapılması Planlanan Ankara-Sivas Demiryolu Güzergahına Tesadüf Eden ve Ekli Planda Belirtilen Sahaların, Ulaştırma Bakanlığı (Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü)'nca Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	30.06.2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete
16	2007/12401	Bazı Limanların Özelleştirilmesinden Elde Edilecek Gelirlerin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Devredilmesine İlişkin Karar	29.07.2007 tarih ve 26597 sayılı Resmi Gazete
17	2007/12554	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Antalya Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Manavgat Liman Başkanlığının Kurulması Hakkında Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
18	2007/12567	GSM 900 Frekans Bandından Tahsis Edilecek İlave Frekans Kanallarından Her Birinin Yıllık Asgari Değerinin Belirlenmesine İlişkin Karar	29.08.2007 tarih ve 26628 sayılı Resmi Gazete
19	2007/12821	Türkiye Kızılay Derneğinin, kan ihtiyaçlarının karşılanması ve insani yardım faaliyetlerinin sevk ve idaresi ile afetler için gerekli olan haberleşmenin etkin ve kesintisiz sağlanmasını teminen, uydu üzerinden ihtiyaç duyacağı ses, veri ve görüntü dahil tüm telekomünikasyon hizmetlerinin,evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.11.2007 tarih ve 26714 sayılı Resmi Gazete
20	2007/16048	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	30.12.2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete
21	2008/14400	2008/14400 KGM Yatırım Programında Yer Alan ve Finansmanı Kısmen veya Tamamen Müteahhit Firmaların Temin Ettiği Dış Kredilerle Sağlanan Projelerin Kalan Finansman İhtiyacının İç Bütçe Kaynaklarından Karşılanmasına Dair Karar	18.12.2008 tarih ve 27084 sayılı Resmi Gazete
22	2008/14488	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	29.12.2008 tarih ve 27097 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
23	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
24	2009/15315	Bazı Mallara Uygulanacak Katma Değer vergisi ve Özel Tüketim vergisi Oranlarının Belirlenmesine Dair Karar	22.08.2009 tarih ve 27327 sayılı Resmi Gazete
25	2009/15454	Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamız Hakkında Karar	30.10.2009 tarih ve 27391 sayılı Resmi Gazete
26	2009/15760	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	29.01.2010 tarih ve 27477 sayılı Resmi Gazete
27	2010/3	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Trabzon Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Bitlis İli Tatvan İlçesinde Kurulan Liman Başkanlığının İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlanması Hakkında Karar	04.02.2010 tarih ve 27483 sayılı Resmi Gazete
28	2010/162	Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşmeyi Tadil Eden 1996 Protokolü'ne Çekinceyle Katılmamız Hakkında Karar	13.03.2010 tarih ve 27520 sayılı Resmi Gazete
29	2010/238	Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe vergi Gelirleri Tahsilat Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslar Hakkında Karar	19.03.2010 tarih ve 27526 sayılı Resmi Gazete
30	2010/485	Gemi Bağlama Limanlarının Tabi Bulundukları Gemi Sicil Dairelerinin Coğrafi Sınırlarının Belirlenmesine Dair Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
31	2010/569	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	29.06.2010 tarih ve 27626 sayılı Resmi Gazete
32	2010/917	Pakistan'daki Sel Felaketi Nedeniyle Bu Ülkeye Gönderilecek İnsani Yardım Malzemelerinin Nakliyesinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Yapılması ve Oluşacak Masrafların Görev Zararı Olarak Hazine Tarafından Ödenmesi Hakkında Karar	14.10.2010 tarih ve 27729 sayılı Resmi Gazete
33	2011/1245	2011/1245 Tokat-Sivas Devlet yolu Yapımı Nedeniyle Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
34	2011/1247	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	13.01.2011 tarih ve 27814 sayılı Resmi Gazete
35	2011/1374	Denizcilik Müsteşarlığı Taşra Teşkilatında Yer Alan Çanakkale Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 2 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	12.02.2011 tarih ve 27844 sayılı Resmi Gazete
36	2011/1472	Fırat Liman Başkanlığı kurulması hakkında Bakanlar Kurulu Kararı	03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
37	2011/1511	Ankara-İstanbul Hızlı Tren Projesi kapsamında İnönü-vezirhan,vezirhan-Köseköy yapım işleri projelerinde sözleşme bedelinin %40'ı kadar iş artışına izin verilmesine İlişkin Karar	29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete
38	2011/1513	2011/1513 Rize İli Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların KGM Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
39	2011/1514	2011/1514 Diyarbakır Kuzeybatı Çevre Yolu ile Diyarbakır Güneybatı Çevre Yolu Üzerindeki Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
40	2011/1667	Denizcilik Müsteşarlığının Taşra Teşkilatında Yer Alan (10) Adet Gemi Sicil Dairesinin Kaldırılması ve Bunların Yerine (10) Adet Gemi Sicil Müdürlüğü Kurulması Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
41	2011/1668	Denizcilik Müsteşarlığı İstanbul Bölge Müdürlüğüne Bağlı Olarak Kurulan İzmit Liman Başkanlığının Adının, Kocaeli Liman Başkanlığı Olarak Değiştirilmesi Hakkında Karar	09.04.2011 tarih ve 27900 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1802	2011/1802 Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esasların Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
43	2011/1807	3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
44	2011/1809	Fakir ailelere kömür yardımı yapılmasına ilişkin karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
45	2011/1821	Karayolları Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatında Yer Alan Kars Bölge Müdürlüğü Bünyesinde 12 Adet Başmühendislik ile 3 Adet Şube Müdürlüğü Kurulması ve Adı Geçen Genel Müdürlüğe Ait Dolu ve Boş Kadrolarda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46	2011/1880	Bazı Hizmetlerin Evrensel Hizmet Kapsamına Alınmasına İlişkin Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
47	2011/2089	2011/2089 Ağrı Şehir Geçişi Kağızman Caddesinde Yer alan Bazı Taşınmazların KGM tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar	20.08.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
48	2011/2342	EXPO 2020 İzmir Yönlendirme Kurulunun ve Organlarının Teşkili ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Karar	26.10.2011 tarih ve 28096 sayılı Resmi Gazete
49	KHK/655	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname	01.11.2011 tarih ve 28102 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)

KHK ve Bakanlar Kurulu Kararları (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
50	KHK/661	Avrupa Birliği Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname	02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
51	2012/ 3595	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Kararın yürürlüğe konulmasına ilişkin Karar	08.09.2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete
52	2012/3842	Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Karar	20.10.2012 tarih ve 28447 sayılı Resmi Gazete
53	2006/10038	Bilgi toplumunun geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla bilgisayar okur yazarlığı da dahil olmak üzere bilgi teknolojilerinin yaygınlaştırılmasına yönelik hizmetlerin, evrensel hizmet kapsamına dahil edilmesi hakkında Karar	28.02.2013 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
54	2013/4314	Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Bağlantı Hattı ve Lojistik Merkezi projesi kapsamındaki Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi Demiryolu Uç İstasyonunun yapımı amacıyla taşınmazların Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılması hakkında Karar	14.03.2013 tarih ve 28587 sayılı Resmi Gazete
55	2013/5099	Şehir İçi Raylı Ulaşım Sistemleri, Metrolar ve Bunlarla İlgili Tesislerin Ulaştırma Bakanlığınca Devralınması ve Tamamlanmasını Müteakip Devri ile İlgili Şartların Belirlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
56	2013/4965	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde İdari Hizmet Sözleşmesi ile Çalıştırılacak Personel Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı	25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı Resmi Gazete
57	2014/5884	5809 Sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa Ekli Telsiz Ücretleri Tarifesinde Yer Alan Bazı Hizmet Kalemlerinin Yeniden Belirlenmesine İlişkin Karar	16.03.2014 tarih ve 28943 sayılı Resmi Gazete
58	2014/6742	8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1 inci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Kararnamenin Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar	12.09.2014 tarih ve 29117 sayılı Resmi Gazete

MİLLETLERARASI ANTLAŞMALAR

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	5380	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
2	5096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Ticari Denizcilik Anlaşması	11.04.2004 tarih ve 25430 sayılı Resmi Gazete
3	5053	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 19 Aralık 1994 tarihinde Denizcilik Anlaşması	25.04.2004 tarih ve 25443 sayılı Resmi Gazete
4	2004/7145	Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapan Notaların Onaylanması Hakkında Karar	03.05.2004 tarih ve 25451 sayılı Resmi Gazete
5	2004/7227	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	11.05.2004 tarih ve 25459 sayılı Resmi Gazete
6	2004/7247	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı ile Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanlığı Arasında İmzalanan Açık Denizlere Giden Gemilerin Mürettebat Üyelerinin Sertifikalarının Karşılıklı Tanınması Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar	13.05.2004 tarih ve 25461 sayılı Resmi Gazete
7	2004/7483	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karadeniz'de Denizde Arama ve Kurtarma Alanında İşbirliği Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	03.07.2004 tarih ve 25511 sayılı Resmi Gazete
8		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşması	23.09.2004 imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
9		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	16.12.2004 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
10		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	13.01.2005 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
11	2005/8618	Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi Projesinin Finansmanı Amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teati Edilen Nota ve Eki Müzakere Kaydı ile Nota Teatisi'ne Bağlı Olarak Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası ile İmzalanan Kredi Anlaşması'nın, Yürürlüğe Girmesi ve Söz Konusu Nota, Eki Müzakere Kaydı ve Kredi Anlaşmasına Dair Karar	01.04.2005 tarih ve 25773 sayılı Resmi Gazete
12	2005/8627	Çeken Araçların İmal ve Temini ile Modernizasyonu Projesi Kapsamında DE Anahtar Lokomotifi İmal ve Temininin Finansmanı için Türkiye Cumhuriyeti ile The Toronto-Dominion Bank ve ABD Eximbankı Arasında İmzalanan İhracat Kredisi ile Ticarî Krediye İlişkin Anlaşmaların Onayına Dair Karar	12.04.2005 tarih ve 25784 sayılı Resmi Gazete(Mükerrer)
13	2005/8995	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Oman Sultanlığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması	22.06.2005 tarih ve 25853 sayılı Resmi Gazete
14	2005/9709	Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin 9 Mayıs 1980 Tarihli Sözleşme (COTİF)ye Değişiklik Getiren 3 Haziran 1999 Tarihli Protokolün Onayı Hakkında Karar	24.12.2005 tarih ve 26033 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
15	2006/10930	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	07.10.2006 tarih ve 26312 sayılı Resmi Gazete
16		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.04.2007 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
17	SERAPIS: 2002/0152	Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Yatırım Bankası Arasında Akdedilen, İzmir Banliyö Treni Projesi Garanti ve Tazminat Anlaşması ile Finans Sözleşmesi	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
18		Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşması	25.02.2008 tarihinde imzalanmıştır Onay Süreci devam etmektedir.
19		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.03.2008 tarihinde imzalanmıştır. Onay Süreci devam etmektedir.
20	2008/13248	Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı ile Suriye Arap Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Yapılan Lokomotif, Vagon ve Diğer Ray Hizmetlerini de Kapsayan Demiryolu Araç ve Gereçlerinin Yapımı, Geliştirilmesi, Yenilenmesi, Bakımı ve Onarımı ile İlgili Karşılıklı Anlaşma Protokolü'nün Onaylanması Hakkında Karar	07.03.2008 tarih ve 26809 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
21		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Krallığı Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.08.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
22		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	02.12.2008 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
23	2009/14632	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında İmzalanan "Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.02.2009 tarih ve 27130 sayılı Resmi Gazete
24		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Hükümeti arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	20.02.2009 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
25	5864	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	14.04.2009 tarihli ve 27200 sayılı Resmi Gazete
26		Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 09.09.1977 Tarihinde Yapılmış Olan Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Eden Anlaşma	20.04.2009'da imzalanmıştır. Onay süreci devam etmektedir.
27	2009/15105	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında İmzalanan "Demiryolu Taşımacılığı Alanında İşbirliği Anlaşması"nın Onaylanmasına Dair Karar	06.07.2009 tarih ve 27280 sayılı Resmi Gazete
28		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	18.02.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
29		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yeni Zelanda Hükümeti Arasında Hava Hizmetlerine Dair Anlaşma	04.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
30		Türkiye Cumhuriyeti ile Ürdün Haşimi Krallığı arasında Denizcilik Anlaşması	24.03.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
31		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avustralya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	28.04.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
32		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	05.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
33		Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	12.05.2010 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
34		Türkiye Cumhuriyeti ile Endonezya Cumhuriyeti arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşması	28.06.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
35	2010/496	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan "Svilengrad-Kapıkule Demiryolu Sınır Geçişi Faaliyetlerinin ve Kapıkule Sınır Mübadele Garındaki Demiryolu Sınır Hizmetlerinin Düzenlenmesine İlişkin Anlaşma"nın Onaylanması Hakkında Karar	03.07.2010 tarih ve 27630 sayılı Resmi Gazete
36		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	12.07.2010 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
37	2010/607	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	03.08.2010 tarih ve 27661 sayılı Resmi Gazete
38	2010/908	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezleri Kurulması Hakkında Mutabakat Muhtırası'nın Onaylanması Hakkında Karar	08.10.2010 tarih ve 27723 sayılı Resmi Gazete
39	2011/6038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Denizcilik Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Karar	11.11.2010 tarih ve 27756 sayılı Resmi Gazete
40		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arjantin Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	21.01.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
41	2011/1348	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında Arama-Kurtarma Anlaşması	16.02.2011 tarih ve 27848 sayılı Resmi Gazete
42	2011/1399	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Alanında İşbirliği Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	25.02.2011 tarih ve27857 sayılı Resmi Gazete
43		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gana Cumhuriyeti Hükümeti arasında İkili Hava Hizmetleri Anlaşması	24.03.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
44	2011/1509	Bakü-Tiflis-Kars Yeni Demiryolu Bağlantısına İlişkin Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar	10.04.2011 tarih ve 27901 sayılı Resmi Gazete

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
45	2011/1443	Türkiye Cumhuriyeti ile Yemen Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	29.04.2011 tarih ve 27919 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
46		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Meksika Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	23.06.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
47	2011/1896	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	04.07.2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete (2. Mükerrer)
48	2011/1976	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar	05.07.2011 tarih ve 27985 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
49		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	26.07.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
50		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Venezuela Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	06.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
51		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Peru Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	09.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
52		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	22.09.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
53		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Hükümeti Arasında Hava Ulaştırması Anlaşması	19.10.2011 tarihinde imzalandı. Onay süreci devam ediyor.
54	2011/2311	Güneydoğu Avrupa'da Yüksek Performanslı Bir Demiryolu Ağının Kurulması Anlaşması	28.10.2011 tarih ve 28098 sayılı Resmi Gazete
55	2011/2514	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında Denizcilik Anlaşması onaylanması hakkında Karar	14.12.2011 tarih ve 28142 sayılı Resmi Gazete
56		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	26.03.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
57		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	03.06. 2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.

Milletlerarası Antlaşmalar (devamı >)

SIRA NO	MEVZUAT NO	ADI	YAYIN TARİHİ
58		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	11.06.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
59	2013/5065	1978 Protokolü ile Değişik 1973 Tarihli Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi Değiştiren 1997 Protokolüne Katılmamız Hakkında Karar	11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
60	2013/5328	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması hakkında Karar	08.10.2013 tarih ve 28789 sayılı Resmi Gazete
61	2013/5289	2013/5289 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Posta Hizmetleri Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar	13.10.2013 tarih ve 28794 sayılı Resmi Gazete
62		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması	08.11.2013 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
63		Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti arasında Denizcilik Anlaşması	01.04.2014 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
64		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla taşınmasına İlişkin Anlaşma	30.04.2014 tarihinde imzalanmıştır.Onay Süreci devam etmektedir.
65		Türkiye Cumhuriyeti ile Portekiz Devleti arasında Denizcilik Anlaşması	23.10.2014 tarihinde imzalandı. Onay Süreci devam etmektedir.
66		İkili Kombine Taşımacılık Anlaşması (Türkiye- Azerbaycan)	TBMM'DE ONAY BEKLİYOR

YÖNETMELİKLER

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
1	PTT Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.11.2002 tarih ve 24999 sayılı Resmi Gazete
2	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı Kuruluş ve Görev Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2003 tarih ve 25064 sayılı Resmi Gazete
3	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yönetmelik	03.04.2003 tarih ve 25068 sayılı Resmi Gazete
4	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazete
5	Gemi Adamları Yönetmeliğinin 15 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına dair Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
6	Denizcilik Müsteşarlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 7 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	17.05.2003 tarih ve 25111 sayılı Resmi Gazete
7	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	23.05.2003 tarih ve 25116 sayılı Resmi Gazete
8	Uluslararası Denizcilik Forumları Koordinasyon Yönetmeliği	30.05.2003 tarih ve 25123 sayılı Resmi Gazete
9	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası-Tadilatı, Bakım ve Onarımlarında Uygulanacak Hususlara İlişkin Yönetmeliğe Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Yönetmelik	11.07.2003 tarih ve 25165 sayılı Resmi Gazete
10	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.07.2003 tarih ve 25174 sayılı Resmi Gazete
11	Yurtiçi ve Yurtdışı Acele Posta Servisi Yönetmeliğinin 5 ve 16 ncı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	16.08.2003 tarih ve 25201 sayılı Resmi Gazete
12	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine İlişkin Yönetmelik	01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete
13	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	08.11.2003 tarih ve 25283 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
14	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	15.11.2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete
15	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Görevde Yükselme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.12.2003 tarih ve 25304 sayılı Resmi Gazete
16	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.12.2003 tarih ve 25311 sayılı Resmi Gazete
17	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü İhale Yönetmeliği ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Mal ve Hizmet Alımları Muayene Yönetmeliği	21.12.2003 tarih ve 25323 sayılı Resmi Gazete
18	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.01.2004 tarih ve 25335 sayılı Resmi Gazete
19	Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	14.01.2004 tarih ve 25346 sayılı Resmi Gazete
20	Telekomünikasyon Sektöründe Kişisel Bilgilerin İşlenmesi ve Gizliliğin Korunması Hakkında Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
21	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayii Anonim Şirketi (TÜDEMSAŞ) Genel Müdürlüğü 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapılacak Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Satın alma ve İhale Yönetmeliği	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
22	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin 20.Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.02.2004 tarih ve 25365 sayılı Resmi Gazete
23	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketinin (TÜVASAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
24	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
25	Kamu Kurum ve Kuruluşları Personel Servis Hizmet Yönetmeliği	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete
26	Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımaları Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	25.02.2004 tarih ve 25384 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
27	Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmelik, Numaralandırma Yönetmeliği	26.02.2004 tarih ve 25385 sayılı Resmi Gazete
28	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	27.02.2004 tarih ve 25386 sayılı Resmi Gazete
29	Gemi Söküm Yönetmeliği	08.03.2004 tarih ve 25396 sayılı Resmi Gazete
30	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliği	11.03.2004 tarih ve 25399 sayılı Resmi Gazete
31	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik (08.07.2005 Tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aynı konulu Yönetmelikle yürürlükten kaldırılmıştır)	15.03.2004 tarih ve 25403 sayılı Resmi Gazete
32	Ulaştırma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği	06.04.2004 tarih ve 25425 sayılı Resmi Gazete
33	Müfettişlerin kıdemi ve müfettişler arasında kıdem sıralamasına ilişkin düzenlemeler öngören "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliği"nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.05.2004 tarih ve 25463 sayılı Resmi Gazete
34	Telsiz Operatör Yeterlikleri Sınav Yönetmeliği	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
35	Gemilerden Atık Alım Hizmeti Yönetmeliğinin Geçici 2 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
36	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinin 17 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelik	04.06.2004 tarih ve 25482 sayılı Resmi Gazete
37	TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü ve Bağlı Ortaklıkları Personelinin Görevde Yükselme Esaslarına Dair Yönetmelik	12.06.2004 tarih ve 25490 sayılı Resmi Gazete
38	Amatör Denizci Yönetmeliği	01.07.2004 tarih ve 25509 sayılı Resmi Gazete
39	Ticari hava taşımacılığında kullanılan her türlü hava aracına hizmet verecek bakım kuruluşlarının esas ve usullerini düzenleyen Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	09.07.2004 tarih ve 25517 sayılı Resmi Gazete
40	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Bakım Sistemi Yönetmeliği	19.08.2004 tarih ve 25558 sayılı Resmi Gazete
41	Telekomünikasyon Hizmet ve Altyapılarına İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	26.08.2004 tarih ve 25565 sayılı Resmi Gazete
42	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliği	03.09.2004 tarih ve 25572 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
43	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdarî Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmelik	05.09.2004 tarih ve 25574 sayılı Resmi Gazete
44	PTT Alım Satım Yönetmeliği	07.09.2004 tarih ve 25576 sayılı Resmi Gazete
45	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
46	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.09.2004 tarih ve 25577 sayılı Resmi Gazete
47	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik	23.09.2004 tarih ve 25592 sayılı Resmi Gazete
48	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelik	24.09.2004 tarih ve 25593 sayılı Resmi Gazete
49	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği	24.10.2004 tarih ve 25623 sayılı Resmi Gazete
50	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkında Kanunun Uygulanması ile İlgili Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.11.2004 tarih ve 25645 sayılı Resmi Gazete
51	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.12.2004 tarih ve 25671 sayılı Resmi Gazete
52	Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (TÜLOMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Uyarınca Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın Alma ve İhale Yönetmeliği	16.12.2004 tarih ve 25672 sayılı Resmi Gazete
53	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliği	21.12.2004 tarih ve 25677 sayılı Resmi Gazete
54	Telekomünikasyon Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
55	PTT Reklam Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2004 tarih ve 25678 sayılı Resmi Gazete
56	Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği	26.12.2004 tarih ve 25682 sayılı Resmi Gazete
57	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	05.01.2005 tarih ve 25691 sayılı Resmi Gazete
58	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	06.01.2005 tarih ve 25692 sayılı Resmi Gazete
59	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi Anonim Şirketinin (TÜDEMSAŞ Genel Müdürlüğü) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g Maddesi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımları İçin Satın alma ve İhale Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönetmelik	11.01.2005 tarih ve 25697 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
60	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Taşınmaz Mallar İhale Yönetmeliği	13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete
61	TUGS Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.01.2005 tarih ve 25705 sayılı Resmi Gazete
62	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.02.2005 tarih ve 25729 sayılı Resmi Gazete
63	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.02.2005 gün ve 25739 sayılı Resmi Gazete
64	Telekomünikasyon Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	03.03.2005 gün ve 25744 sayılı Resmi Gazete
65	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2005 tarih ve 25760 sayılı Resmi Gazete
66	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	29.03.2005 tarih ve 25770 sayılı Resmi Gazete
67	T.C.Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü Hatlarında Diğer Şahıslara Ait Trenlerin İşletilmesine Dair Yönetmelik	20.04.2005 tarih ve 25791 sayılı Resmi Gazete
68	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.05.2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazete
69	Hava Aracı Onaylayıcı Personel Yönetmeliği	16.06.2005 tarih ve 25847 sayılı Resmi Gazete
70	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2005 tarih ve 25854 sayılı Resmi Gazete
71	Gemi Su Araçlarının İnşa Tadilat Yönetmeliği	08.07.2005 tarih ve 25869 sayılı Resmi Gazete
72	Gemi İnşa-Tadilat Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	12.08.2005 tarih ve 25904 sayılı Resmi Gazete
73	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	01.09.2005 tarih ve 25923 sayılı Resmi Gazete (Mükerrer)
74	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2005 tarih ve 25931 sayılı Resmi Gazete
75	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Meslekî Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.09.2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete
76	Ulaştırma Bakanlığı Disiplin Yönetmeliği	10.10.2005 tarih ve 25962 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
77	Gemi Teçhizatı Yönetmeliği	23.10.2005 tarih ve 25975 sayılı Resmi Gazete
78	Denizcilik Uzman ve Yardımcılarının Çalışma Esas ve Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.10.2005 tarih ve 25977 sayılı Resmi Gazete
79	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
80	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	27.10.2005 tarih ve 25979 sayılı Resmi Gazete
81	Ulaştırma Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme Yönetmeliği	28.10.2005 tarih ve 25980 sayılı Resmi Gazete
82	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelik	31.10.2005 tarih ve 25982
83	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22) de Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.11.2005 tarih ve 25984 sayılı Resmi Gazete
84	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelik	10.11.2005 tarih ve 25989 sayılı Resmi Gazete
85	Türk Hava Sahasında Uçuş Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçlarının Yaptırması Gereken Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Sigortası Yönetmeliği	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
86	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ile Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ve Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.11.2005 tarih ve 25994 sayılı Resmi Gazete
87	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.12.2005 tarih ve 26030 sayılı Resmi Gazete
88	Deniz Kazalarının İncelenmesine İlişkin Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete
89	Dökme Yük Gemilerinin Güvenli Bir Şekilde Yüklenmesi ve Boşaltılması Hakkında Yönetmelik	31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmi Gazete'de
90	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	18.01.2006 tarih ve 26053 sayılı Resmi Gazete
91	Denizcilik Eğitimi Denetleme ve Kalite Standartları Esasları Hakkında Yönetmelik	13.02.2006 tarih ve 26079 sayılı Resmi Gazete
92	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	14.02.2006 gün ve 26080 sayılı Resmi Gazete
93	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelik	23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
94	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Temsilciliklerinin Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik	28.02.2006 tarih ve 26094 sayılı Resmi Gazete
95	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	08.03.2006 tarih ve 26102 sayılı Resmi Gazete
96	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Personeli Atama Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	09.03.2006 tarih ve 26103 sayılı Resmi Gazete
97	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	25.03.2006 tarih ve 26119 sayılı Resmi Gazete
98	Liman Devleti Denetimi (PSC) Yönetmeliği	26.03.2006 tarih ve 26120 sayılı Resmi Gazete
99	Gem Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	13.04.2006 tarih ve 26138 sayılı Resmi Gazete
100	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	15.04.2006 tarih ve 26140 sayılı Resmi Gazete
101	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Uzman Yardımcılığı ve Havacılık Uzmanlığı Sınav, Görev, Çalışma Usul Esasları Hakkında Yönetmelik	29.04.2006 tarih ve 26153 sayılı Resmi Gazete
102	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği	30.04.2006 tarih ve 26154 sayılı Resmi Gazete
103	Telekomünikasyon Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına İlişkin Yönetmelik	02.05.2006 tarih ve 26156 sayılı Resmi Gazete
104	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Tekneler Hakkında Yönetmelik	05.06.2006 tarih ve 26189 sayılı Resmi Gazete
105	Uçak Pilotu Lisans Yönetmeliği	06.06.2006 tarih ve 26190 sayılı Resmi Gazete
106	Dalabilir Deniz Araçları Hakkında Yönetmelik	23.06.2006 tarih ve 26207 sayılı Resmi Gazete
107	Evrensel Hizmet Gelirlerinin Tahsili Ve Giderlerin Yapılmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	29.06.2006 tarih ve 26213 sayılı Resmi Gazete
108	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.07.2006 tarih ve 26220 sayılı Resmi Gazete
109	Karayolları Genel Müdürlüğü Erişme Kontrollü Karayolu (otoyol) Yapımı Bakımı ve İşletilmesi ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	07.07.2006 tarih ve 26221 sayılı Resmi Gazete
110	Gemilerden Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
111	Gemilerde Meteorolojik Rasat Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.07.2006 tarih ve 26230 sayılı Resmi Gazete
112	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Gelirlerinin Tarh, Tahakkuk ve Tahsilâtına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	22.07.2006 tarih ve 26236 sayılı Resmi Gazete
113	Posta Çekleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.07.2006 tarih ve 26241 sayılı Resmi Gazete
114	SOLAS ve MARPOL Sözleşmelerine Göre Bildirimlere İlişkin Yönetmelik	11.08.2006 tarih ve 26256 sayılı Resmi Gazete
115	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemideki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	14.08.2006 tarih ve 26259 sayılı Resmi Gazete
116	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.08.2006 tarih ve 26261 sayılı Resmi Gazete
117	PTT Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
118	Bakanlığımız ilgili kuruluşu Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğünce hazırlanan Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
119	Türkiye Vagon Sanayii Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.08.2006 tarih ve 26265 sayılı Resmi Gazete
120	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşviki Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.08.2006 tarih ve 26274 sayılı Resmi Gazete
121	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliği	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
122	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Tesislerinden İstifade Edecek Kamu ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz ve Donanımlarına Yer Tahsisi, Kule Kullandırılması vb. Hizmetlerin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelik	15.09.2006 tarih ve 26290 sayılı Resmi Gazete
123	Türk Uluslararası Gemi Sicili Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	17.09.2006 tarih ve 26292 sayılı Resmi Gazete
124	Telsiz Operatör ve Yeterlikleri Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	26.09.2006 tarih ve 26301 sayılı Resmi Gazete
125	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmazların Satışı ve Değerlendirilmesi Hakkında Yönetmelik	09.11.2006 tarih ve 26341 sayılı Resmi Gazete
126	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesi Hakkında Yönetmelik	10.11.2006 tarih ve 26342 sayılı Resmi Gazete
127	Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçinde İniş veya Kalkış Yapan Türk ve Yabancı Sivil Hava Araçları Malî Mesuliyet Sigortası Hakkında Yönetmelik	15.11.2006 tarih ve 26347 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
128	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelik	28.11.2006 tarih ve 26360 sayılı Resmi Gazete
129	TCDD Gn. Müd. Bağlı Ortaklıkları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	23.12.2006 tarih ve 26385 sayılı Resmi Gazete
130	Gezi Tekneleri Yönetmeliği	28.12.2006 tarih ve 26390 sayılı Resmi Gazete
131	Hava Trafik Yönetim Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	30.01.2007 tarih ve 26419 sayılı Resmi Gazete
132	Hava Trafik Kontrol Hizmetleri Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
133	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	31.01.2007 tarih ve 26420 sayılı Resmi Gazete
134	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	01.02.2007 tarih ve 26421 sayılı Resmi Gazete
135	Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik	14.02.2007 tarih ve 26434 sayılı Resmi Gazete
136	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulması ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
137	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.02.2007 tarih ve 26438 sayılı Resmi Gazete
138	Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodu Uygulama Yönetmeliği	20.03.2007 tarih ve 26468 sayılı Resmi Gazete
139	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanları Yönetmeliği	24.03.2007 tarih ve 26472 sayılı Resmi Gazete
140	Telekomünikasyon Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
141	Elektronik İmza Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	30.03.2007 tarih ve 26478 sayılı Resmi Gazete
142	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
143	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.03.2007 tarih ve 26479 sayılı Resmi Gazete
144	Sefer Bölgeleri Yönetmeliği	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
145	Amatör Denizci Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	10.04.2007 tarih ve 26489 sayılı Resmi Gazete
146	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelik	14.04.2007 tarih ve 26493 sayılı Resmi Gazete
147	Gemi Adamı Yetiştirme Kursları Yönetmeliği	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
148	Denizcilik Müsteşarlığı Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	22.04.2007 tarih ve 26501 sayılı Resmi Gazete
149	Bakanlığımız ilgili kuruluşu DHMİ Genel Müdürlüğünce hazırlanan, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	02.05.2007 tarih ve 26510 sayılı Resmi Gazete
150	Telsiz Operatörleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	04.05.2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete
151	Hava Aracı Bakım Personeli Lisans Yönetmeliği	16.05.2007 tarih ve 26524 sayılı Resmi Gazete
152	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği	01.06.2007 tarih ve 26539 sayılı Resmi Gazete
153	Kabotajda Çalışan 400 GRT'den Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	08.06.2007 tarih ve 26546 sayılı Resmi Gazete
154	PTT Acentelikleri Yönetmeliği	16.06.2007 tarih ve 26554 sayılı Resmi Gazete
155	Onaylı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	17.07.2007 tarih ve 26585 sayılı Resmi Gazete
156	Zirai Mücadele Amaçlı Uçuşlarda Kullanılan Hava Araçları İçin Temin Edilmesi Gereken Üçüncü Şahıs Mali Mesuliyet Sigorta Limitlerinin Yeniden Düzenlenmesini İçeren Yönetmelik	28.07.2007 tarih ve 26596 sayılı Resmi Gazete
157	Kabotajda Çalışan 400 Gros Tondan Küçük Petrol Tankerlerine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	16.08.2007 tarih ve 26615 sayılı Resmi Gazete
158	Kıyı ve Liman Yapıları, Demiryolları, Hava Meydanları İnşaatlarına İlişkin Deprem Teknik Yönetmeliği	18.08.2007 tarih ve 26617 sayılı Resmi Gazete
159	Gemi ve Su Araçlarının İnşa İnşası, Tadilatı, Bakım-Onarımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik	23.08.2007 tarih ve 26622 sayılı Resmi Gazete
160	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği	28.08.2007 tarih ve 26627 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
161	DM Denizcilik Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı ve Denizcilik Uzmanlığı Yeterlik Sınavı ile Denizcilik Uzmanlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.09.2007 tarih ve 26651 sayılı Resmi Gazete
162	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
163	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
164	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Sözleşmeli Personel Sicil Amirleri Yönetmeliği	19.10.2007 tarih ve 26675 sayılı Resmi Gazete
165	Telekomünikasyon Kurumu Tarafından Erişim Sağlayıcılara ve Yer Sağlayıcılara Faaliyet Belgesi verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	24.10.2007 tarih ve 26680 sayılı Resmi Gazete
166	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satış İşlemleri Yönetmeliği	27.10.2007 tarih ve 26683 sayılı Resmi Gazete
167	İnternet Toplu Kullanım Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik	01.11.2007 tarih ve 26687 sayılı Resmi Gazete
168	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	30.11.2007 tarih ve 26716 sayılı Resmi Gazete
169	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği	01.12.2007 tarih ve 26717 sayılı Resmi Gazete
170	Yolcu Gemilerinin Emniyetine ve Gemilerdeki Yolcuların Kayıt Altına Alınmasına İlişkin Yönetmelik	12.12.2007 tarih ve 26728 sayılı Resmi Gazete
171	Bandırma Liman Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.12.2007 tarih ve 26741 sayılı Resmi Gazete
172	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliği	30.01.2008 tarih ve 26772 sayılı Resmi Gazete
173	Profesyonel Su Altı Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2008 tarih ve 26788 sayılı Resmi Gazete
174	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.02.2008 tarih ve 26789 sayılı Resmi Gazete
175	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelik	02.03.2008 tarih ve 26804 sayılı Resmi Gazete
176	Gemi Acenteleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.03.2008 tarih ve 26821 sayılı Resmi Gazete
177	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	05.04.2008 tarih ve 26838 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
178	Anten ve Ortak Anten Sistem ve Tesislerinin Kurulmasına ve Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	16.04.2008 tarih ve 26849 sayılı Resmi Gazete
179	Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.05.2008 tarih ve 26864 sayılı Resmi Gazete
180	Posta ve Telgraf Teşkilatının 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (G) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik	16.05.2008 tarih ve 26878 sayılı Resmi Gazete
181	Ulaşımda Enerji Verimliliğinin Artırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	09.06.2008 tarih ve 26901 sayılı Resmi Gazete
182	Kılavuz Kaptan Yeterlikleri Eğitimler,Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.07.2008 tarih ve 26926 sayılı Resmi Gazete
183	Elektronik Haberleşme Güvenliği Yönetmeliği	20.07.2008 tarih ve 26942 sayılı Resmi Gazete
184	Karayolları Genel Müdürlüğü Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2008 tarih ve 26947 sayılı Resmi Gazete
185	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
186	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.08.2008 tarih ve 26954 sayılı Resmi Gazete
187	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	10.08.2008 tarih ve 26963 sayılı Resmi Gazete
188	Gemilerin Genel Denetimi ve Belgelendirilmesıı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
189	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	10.09.2008 tarih ve 26993 sayılı Resmi Gazete
190	Kıyı Emniyeti Ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Tesislerinden Yararlanacak Kişi, Kamu Ve Özel Kuruluşların Sistem, Cihaz Ve Donanımlarına Yer Tahsisi Ve Kule Kullandırılması Hizmetlerinin Sağlanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.09.2008 tarih ve 27007 sayılı Resmi Gazete
191	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.09.2008 tarih ve 27008 sayılı Resmi Gazete
192	İçsu Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	21.10.2008 tarih ve 27031 sayılı Resmi Gazete
193	Petrol Tankerlerinin Çift Cidar veya Eşdeğer Tasarım Şartlarının Uygulama Esasları ve Kabotajda Çalışan Petrol Tankeri Operasyonlarının Emniyetli Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik	03.11.2008 tarih ve 27043 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
194	PTT Yurtiçi Havale ve Posta Çeki Yönetmeliği	01.12.2008 tarih ve 27071 sayılı Resmi Gazete
195	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği	23.01.2009 tarih ve 27119 sayılı Resmi Gazete
196	Ro-Ro Yolcu Gemileri ve Yüksek Hızlı Yolcu Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	04.02.2009 tarih ve 27131 sayılı Resmi Gazete
197	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerlerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.02.2009 tarih ve 27140 sayılı Resmi Gazete
198	Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2009 tarih ve 27147 sayılı Resmi Gazete
199	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliği	12.03.2009 tarih ve 27167 sayılı Resmi Gazete
200	Denizcilik Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	14.04.2009 tarih ve 27200 sayılı Resmi Gazete
201	PTT Genel Müdürlüğü Taşınır Mal Satım İşlemleri Yönetmeliği	25.04.2009 tarih ve 27210 sayılı Resmi Gazete
202	Kısa Mesaj Hizmetlerinde Türkçe Karakter Kullanımına Dair Yönetmelik	16.05.2009 tarih ve 27230 sayılı Resmi Gazete
203	Seyir Yardımcıları Yönetmeliği	25.05.2009 tarih ve 27238 sayılı Resmi Gazete
204	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
205	İşletmecilere Ait Ticari Sırların Korunması ile Kamuoyuna Açıklanabilecek Bilgilerin Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	28.05.2009 tarih ve 27241 sayılı Resmi Gazete
206	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.06.2009 tarih ve 27253 sayılı Resmi Gazete
207	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	11.06.2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete
208	Balıkçı Gemilerinin Emniyeti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.06.2009 tarih ve 27267 sayılı Resmi Gazete
209	Gemi ve Deniz Araçlarının İnşa, Tadilat, Bakım, Onarım ve Söküm İşlemlerinde Gazdan Arındırma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	26.06.2009 tarih ve 27270 sayılı Resmi Gazete
210	Numaralandırma Yönetmeliği	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete
211	Elektronik Kimlik Bilgisini Haiz Cihazlara Dair Yönetmelik	27.06.2009 tarih ve 27271 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
212	Kıyı Tesislerinde İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.07.2009 tarih ve 27275 sayılı Resmi Gazete
213	Numara Taşınabilirliği Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
214	Spektrum Yönetimi Yönetmeliği	02.07.2009 tarih ve 27276 sayılı Resmi Gazete
215	Telsiz İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	17.07.2009 tarih ve 27291 sayılı Resmi Gazete
216	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliği	18.07.2009 tarih ve 27292 sayılı Resmi Gazete
217	Telgraf Hizmetleri Yönetmeliği	30.07.2009 tarih ve 27304 sayılı Resmi Gazete
218	Elektronik Haberleşme Sektöründe Etkin Piyasa Gücüne Sahip İşletmeciler ile Bu İşletmecilere Getirilecek Yükümlülüklerin Belirlenmesi Hakkındaki Yönetmelik	01.09.2009 tarih ve 27336 sayılı Resmi Gazete
219	Erişim ve Ara Bağlantı Yönetmeliği	08.09.2009 tarih ve 27343 sayılı Resmi Gazete
220	Özel Teknelerin Donatımı, Kaydı ve Belgelendirilmesi ile Özel Tekneleri Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	13.09.2009 tarih ve 27348 sayılı Resmi Gazete
221	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliği	14.09.2009 tarih ve 27349 sayılı Resmi Gazete
222	Gezi Tekneleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	19.09.2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete
223	Özel Teknelerin Donatımı ve Kullanacak Kişilerin Yeterlikleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2009 tarih ve 27364 sayılı Resmi Gazete
224	Ulaştırma ve Haberleşme Uzman ve Uzman Yardımcılarının Sınav, Atama, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	16.10.2009 tarih ve 27378 sayılı Resmi Gazete
225	Karayolları Genel Müdürlüğü Sicil Amirleri Yönetmeliği	24.10.2009 tarih ve 27386 sayılı Resmi Gazete
226	Uluslararası Emniyet Yönetim Kodunun Türk Bayraklı Gemilere ve İşletmecilerine Uygulanmasına Dair Yönetmelik	27.10.2009 tarih ve 27389 sayılı Resmi Gazete
227	Tarife Yönetmeliği	12.11.2009 tarih ve 27404 sayılı Resmi Gazete
228	Gemilerin Teknik Yönetmeliği	17.11.2009 tarih ve 27409 sayılı Resmi Gazete
229	Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.01.2010 tarih ve 27455 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
230	Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirmeye İlişkin İhale Yönetmeliği	15.01.2010 tarih ve 27463 sayılı Resmi Gazete
231	Hava Trafik Yönetimi Yazılımları Hakkında Yönetmelik	27.01.2010 tarih ve 27475 sayılı Resmi Gazete
232	Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
233	Elektronik Haberleşme Hizmetlerinin Yürütülmesinde Geçiş Hakkına Dair Yönetmelik	03.02.2010 tarih ve 27482 sayılı Resmi Gazete
234	Hava Trafik Emniyeti Elektronik Personeli Sertifika ve Lisans Yönetmeliği	24.02.2010 tarih ve 27503 sayılı Resmi Gazete
235	Denizcilere Mahsus Kıyafet Yönetmeliği	28.02.2010 tarih ve 27507 sayılı Resmi Gazete
236	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz Cihazlar (KET) Yönetmeliği	20.03.2010 tarih ve 27527 sayılı Resmi Gazete
237	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.03.2010 tarih ve 27530 sayılı Resmi Gazete
238	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.04.2010 tarih ve 27540 sayılı Resmi Gazete
239	Bağlama Kütüğü Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazete
240	Yerli ve Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirmelerine Dair Yönetmelik	14.05.2010 tarih ve 27581 sayılı Resmi Gazete
241	Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	29.05.2010 tarih ve 27595 sayılı Resmi Gazete
242	Gemi İnşa Yönetmeliği	05.06.2010 tarih ve 27602 sayılı Resmi Gazete
243	Yurtiçinde Üçüncü Şahıslarca Üretilen Yük Vagonu ve Vagon Ana Aksamlarının Teknik Kabulü Hakkında Yönetmelik	01.07.2010 tarih ve 27628 sayılı Resmi Gazete
244	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
245	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	10.07.2010 tarih ve 27637 sayılı Resmi Gazete
246	Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği	28.07.2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete
247	Türk Bayraklı Gemilerde Bayrak Devleti Adına Hareket Edecek Kuruluşların Seçimi ve Yetkilendirilmesine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	21.08.2010 tarih ve 27679 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
248	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliği	12.09.2010 tarih ve 27697 sayılı Resmi Gazete
249	Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Gerçek ve Tüzel Kişilerin Elektronik Haberleşme Hizmeti İçinde Kodlu ve Kriptolu Haberleşme Yapma Usul ve Esasları Yönetmeliği	23.10.2010 tarih ve 27738 sayılı Resmi Gazete
250	İç Sularda Çalışan Gemi ve İç Su Araçları Yönetmeliği	31.10.2010 tarih ve 27745 sayılı Resmi Gazete
251	İnternet Alan Adları Yönetmeliği	07.11.2010 tarih ve 27752 sayılı Resmi Gazete
252	Deniz Alacaklarına İlişkin Gemilerin Sigortalandırılması ve Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik	14.11.2010 tarih ve 27759 sayılı Resmi Gazete
253	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik	25.11.2010 tarih ve 27766 sayılı Resmi Gazete
254	Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yerleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	11.12.2010 tarih ve 27782 sayılı Resmi Gazete
255	Kılavuz Kaptanların Yeterlikleri, Eğitimleri, Belgelendirilmeleri ve Çalışma Usulleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.12.2010 tarih ve 27793 sayılı Resmi Gazete
256	Gemi Trafik Hizmetleri Sistemlerinin Kurulmasına ve İşletilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
257	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne Ait Taşınmaz Kira Yönetmeliği	31.12.2010 tarih ve 27802 sayılı Resmi Gazete
258	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	04.02.2011 tarih ve 27836 sayılı Resmi Gazete
259	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.02.2011 tarih ve 27851 sayılı Resmi Gazete
260	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Amatör Telsizcilik Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	20.02.2011 tarih ve 27852 sayılı Resmi Gazete
261	Hücresel Sistem Anten Tesislerinin Tasarımı, Kurulumu ve Paylaşımına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	18.03.2011 tarih ve 27878 sayılı Resmi Gazete
262	Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik	19.04.2011 tarih ve 27910 sayılı Resmi Gazete
263	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet limit değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetim Hakkında Yönetmelik	21.04.2011 tarih ve 27912 sayılı Resmi Gazete
264	Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmelik	27.04.2011 tarih ve 27917 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
265	Özel Telsiz Sistemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	28.04.2011 tarih ve 27918 sayılı Resmi Gazete
266	Ulaştırma Bakanlığı Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.05.2011 tarih ve 27932 sayılı Resmi Gazete
267	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	02.06.2011 tarih ve 27952 sayılı Resmi Gazete
268	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Teşkilat Yönetmeliği	08.06.2011 tarih ve 27958 sayılı Resmi Gazete
269	PTT Kargo ve Kurye Gönderileri Hakkında Yönetmelik	11.06.2011 tarih ve 27961 sayılı Resmi Gazete
270	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Kadrolu Personel Sicil Amirleri Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2011 tarih ve 27962 sayılı Resmi Gazete
271	Kayıtlı Elektronik Posta Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	25.08.2011 tarih ve 28036 sayılı Resmi Gazete
272	Karayolları Genel Müdürlüğü Görev Yetki ve Sorumluluk Yönetmeliği	05.09.2011 tarih ve 28045 sayılı Resmi Gazete
273	Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan iletişimin Tespiti, Dinlenmesi, Sinyal Bilgilerinin Değerlendirilmesi ve Kayda Alınmasına Dair Usul ve Esaslar ile Telekomünikasyon iletişim Başkanlığının Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	09.09.2011 tarih ve 28049 sayılı Resmi Gazete
274	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Terminaller ile Sıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte (Shy-33b) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	01.10.2011 tarih ve 28071 sayılı Resmi Gazete
275	Havaalanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY 14A)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
276	Havaalanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği (SHY-22)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazete
277	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği	02.10.2011 tarih ve 28072 sayılı Resmi Gazetew
278	Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü Deniz ve Hava Bandı Telsiz Haberleşme Sistem veya Cihazları ile Seyrüsefer Cihazlarına Kurma ve Kullanım İzni verilmesi, Ruhsatlandırılması ile Tarifelerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik	14.10.2011 tarih ve 28084 sayılı Resmi Gazete
279	Kıyı Tesislerine İşletme İzni verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	21.10.2011 tarih ve 28091 sayılı Resmi Gazete
280	Sınai Bilimsel ve Tıbbi (SBT) Cihazları Yönetmeliği	23.10.2011tarih ve 28093 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
281	Havayolu İle Seyahat Eden Yolcuların Haklarına Dair Yönetmelik	03.12.2011 tarih ve 28131 sayılı Resmi Gazete
282	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği	21.12.2011 tarih ve 28149 sayılı Resmi Gazete
283	Sivil Havacılıkta Emniyet Yönetim Sistemi Yönetmeliği	13.01.2012 tarih ve 28172 sayılı Resmi Gazete
284	Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod Kapsamında Eğitim ve Yetkilendirme Yönetmeliği	11.02.2012 tarih ve 28201 sayılı Resmi Gazete
285	Gemi Acenteleri Yönetmeliği	05.03.2012 tarih ve 28224 sayılı Resmi Gazete
286	PTT Acentelikleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
287	PTT Şubeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.03.2012 tarih ve 28246 sayılı Resmi Gazete
288	Sivil Havacılık İşletmeleri Yetkili Denetim Kuruluşları Yönetmeliği	05.04.2012 tarih ve 28255 sayılı Resmi Gazete
289	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.04.2012 tarih ve 28262 sayılı Resmi Gazete
290	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü Taşınmaz Kiraya Verme İşlemleri Genel Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.05.2012 tarih ve 28281 sayılı Resmi Gazete
291	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik	05.06.2012 tarih ve 28314 sayılı Resmi Gazete
292	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama Ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	16.06.2012 tarih ve 28325 sayılı Resmi Gazete
293	Havacılık Uzmanlığı Yönetmeliği	17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazete
294	Elektronik Haberleşme Sektöründe Kişisel Verilerin İşlenmesi ve Gizliliğinin Korunması Hakkında Yönetmelik	24.07.2012 tarih ve 28363 sayılı Resmi Gazete
295	Posta Ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme Ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.08.2012 tarih ve 28385 sayılı Resmi Gazete
296	Hava Aracı Bakım Eğitimi Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-147)	18.08.2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazete
297	Gemi Adamları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik	23.08.2012 tarih ve 28390 sayılı Resmi Gazete
298	Kısa Mesafe Erişimli Telsiz (KET) Cihazları Hakkında Yönetmelik	11.09.2012 tarih ve 28408 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
299	Elektronik Haberleşme, Uzay ve Havacılık Sektöründe Araştırma Geliştirme Projelerinin Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik	12.09.2012 tarih ve 28409 sayılı Resmi Gazete
300	Yer Tabanlı Radyo Seyrüsefer Sistemleri Uçuş Kontrol Yönetmeliği	15.09.2012 tarih ve 28412 sayılı Resmi Gazete
301	Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği (SHY-14B)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.10.2012 tarih ve 28433 sayılı Resmi Gazete
302	Karayolu Taşıma Yönetmeliği	23.10.2012 tarih ve 28450 sayılı Resmi Gazete
303	Limanlar Yönetmeliği	31.10.2012 tarih ve 28453 sayılı Resmi Gazete
304	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Disiplin Amirleri Yönetmeliği	06.11.2012 tarih ve 28459 sayılı Resmi Gazete
305	Araçların Yüklenmesine İlişkin Ölçü ve Usuller ile Tartı ve Boyut Ölçüm Toleransları Hakkında Yönetmelik	08.11.2012 tarih ve 28461 sayılı Resmi Gazete
306	Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği (SHY-M)	20.12.2012 tarih ve 28503 sayılı Resmi Gazete
307	Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik	27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete
308	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik (SHY-İPC)	29.01.2013 tarih ve 28543 sayılı Resmi Gazete
309	Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik	06.02.2013 tarih ve 28551 sayılı Resmi Gazete
310	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği	27.02.2013 tarih ve 28572 sayılı Resmi Gazete
311	Deniz Ticareti İstatistiklerini Derleme ve Düzenleme Yönetmeliği	01.03.2013 tarih ve 28574 sayılı Resmi Gazete
312	Ptt Acentelikleri Yönetmeliğinin 5. ve 7. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	02.03.2013 tarih ve 28575 sayılı Resmi Gazete
313	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teknik Denetçilerin Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (SHY TD-01)	06.03.2013 tarih ve 28579 sayılı Resmi Gazete
314	Ulaştırma ve Haberleşme Uzmanlığı, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uzmanlığı ile Denizcilik Uzmanlığı Yönetmeliği	27.03.2013 tarih ve 28600 sayılı Resmi Gazete
315	Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu Yönetmeliği	06.05.2013 tarih ve 28639 sayılı Resmi Gazete
316	Genel Havacılık Yönetmeliği (SHY-6B)	14.05.2013 tarih ve 28647 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
317	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.05.2013 tarih ve 28655 sayılı Resmi Gazete
318	Ulaştırma, Denizcilik, Haberleşme, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Şurası Yönetmeliği	04.06.2013 tarih ve 28667 sayılı Resmi Gazete
319	Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü Personeli Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.06.2013 tarih ve 28669 sayılı Resmi Gazete
320	Gemi ve Su Araçlarının Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	07.06.2013 tarih ve 28670 sayılı Resmi Gazete
321	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği (SHY-145)	11.06.2013 tarih ve 28674 sayılı Resmi Gazete
322	Postada Kullanılan Değerli Kağıtlar Yönetmeliği Fihristinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	18.06.2013 tarih ve 28681 sayılı Resmi Gazete
323	Demiryolu Hemzemin Geçitlerinde Alınacak Tedbirler ve Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik	03.07.2013 tarih ve 28696 sayılı Resmi Gazete
324	Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının Sertifikalandırılmalarına İlişkin Yönetmelik (SHY-SEYRÜSEFER)	11.07.2013 tarih ve 28704 sayılı Resmi Gazete
325	Deniz Uçakları ile Hava Taşıma İşletmeciliği Yönetmeliği (SHY-DENİZ)	23.07.2013 tarih ve 28716 sayılı Resmi Gazete
326	Denizcilik Koordinasyon Komisyonu Yönetmeliği	02.08.2013 tarih ve 28726 sayılı Resmi Gazete
327	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.08.2013 tarih ve 28730 sayılı Resmi Gazete
328	Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Yönetmeliği (SHY-HUK)	13.08.2013 tarih ve 28734 sayılı Resmi Gazete
329	Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Yönetmeliği (SHY-21)	20.08.2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete
330	Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Hakkında Yönetmelik	23.08.2013 tarih ve 28744 sayılı Resmi Gazete
331	Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketinde Çalıştırılacak İdari Hizmet Sözleşmeli Personel Hakkında Yönetmelik	04.10.2013 tarih ve 28875 sayılı Resmi Gazete
332	Limanlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	22.10.2013 tarih ve 28799 sayılı Resmi Gazete

Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
333	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik	24.10.2013 tarih ve 28801 sayılı Resmi Gazete
334	TCDD Hukuk Müşavirliği ve Avukatlık Sınav ve Atama Yönetmeliği	25.10.2013 tarih ve 28802 sayılı Resmi Gazete
335	Bakanlıklar ve Başbakanlık Bağlı Kuruluşları Avrupa Birliği Uzmanlığı Yönetmeliği	05.11.2013 tarih ve 28812 sayılı Resmi Gazete
336	Elektronik Haberleşme Sektöründe Acil Yardım Çağrı Hizmetlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	17.01.2014 tarih ve 28885 sayılı Resmi Gazete
337	Elektronik Haberleşme Sektöründe Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
338	Erişim ve Arabağlantı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
339	Elektronik Haberleşme Cihazlarından Kaynaklanan Elektromanyetik Alan Şiddetinin Uluslararası Standartlara Göre Maruziyet Limit Değerlerinin Belirlenmesi, Kontrolü ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
340	Tarife Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
341	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu İdari Yaptırımlar Yönetmeliği	15.02.2014 tarih ve 28914 sayılı Resmi Gazete
342	Ücretsiz veya İndirimli Seyahat kartları Yönetmeliği	04.03.2014 tarih ve 28931 sayılı Resmi Gazete
343	Hava Sahasının Esnek Kullanımı Yönetmeliği	18.04.2014 tarih ve 28976 sayılı Resmi Gazete
344	Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği	10.05.2014 tarih ve 28996 sayılı Resmi Gazete
345	Sivil Hava Ulaşımına Açık Havaalanlarında Yer Alan Gayrisıhhi İşyerleri İçin İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik	13.05.2014 tarih ve 28999 sayılı Resmi Gazete
346	Posta Hizmetlerinin Sunulmasına İlişkin Yönetmelik	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
347	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Posta Sektöründe İdari Yaptırımlar Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete

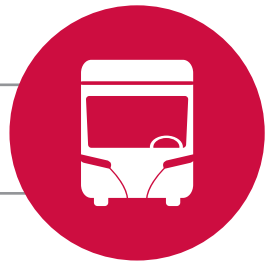
Yönetmelikler (devamı >)

SIRA NO	ADI	YAYIN TARİHİ
348	Posta Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği	03.06.2014 tarih ve 29019 sayılı Resmi Gazete
349	Deniz Ticareti İstatistiklerini Düzenlenme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	12.06.2014 tarih ve 29028 sayılı Resmi Gazete
350	Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik	18.06.2014 tarih ve 29034 sayılı Resmi Gazete
351	Elektronik Kimlik Bilgisine Haiz Cihazların Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik	12.07.2014 tarih ve 29058 sayılı Resmi Gazete
352	Elektronik Haberleşme Sektöründe Şebeke ve Bilgi Güvenliği Yönetmeliği	13.07.2014 tarih ve 29059 sayılı Resmi Gazete
353	Karayolu Taşıma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	25.07.2014 tarih ve 29071 sayılı Resmi Gazete
354	Telekomünikasyon Kurumu Bütçe Muhasebe ve Uygulama Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik	06.08.2014 tarih ve 29080 sayılı Resmi Gazete
355	Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2014 tarih ve 29097 sayılı Resmi Gazete
356	Deniz Yolu ile Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	23.08.2014 tarih ve 29097 sayılı Resmi Gazete
357	Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	27.08.2014 tarih ve 29101 sayılı Resmi Gazete
358	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Denetim Çalışmalarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	03.09.2014 tarih ve 29108 sayılı Resmi Gazete
359	Telsiz ve Telekomünikasyon Ekipmanlarının Piyasa Gözetimi ve Denetimine dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik	06.09.2014 tarih ve 29211 sayılı Resmi Gazete

KISALTMALAR

KARAYOLU SEKTÖRÜ

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADR: Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

AUS: Akıllı Ulaşım Sistemleri

BL. HD.: Bölge Hududu

BSK: Bitümlü Sıcak Karışım

BSY: Büyük Sanat Yapıları

BY: Bölünmüş Yol

COTIF: Uluslararası Demiryolları Taşımacılığı Sözleşmesi

DAP: Doğu Anadolu Projesi

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

DOKAP: Doğu Karadeniz Projesi

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

IATA: Uluslar Arası Havayolu Taşımacılık Birliği

ICAO: Uluslar Arası Sivil Havacılık Örgütü

ICAO-TI: Havayolu İle Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IMDG KOD *(International Maritime Dangerous Goods Code):* Denizyolu ile Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kod

IMO *(International Maritime Organization):* Uluslar Arası Denizcilik Örgütü

INTERMODAL TAŞIMACILIK: Taşıma Şekilleri Değiştirilirken Yük Üzerinde Herhangi Bir İşlem Yapmadan Birden Fazla Noktaya Yükün Birden Fazla Taşıma Modeliyle Taşınması Yöntemidir.

KGM: Karayolları Genel Müdürlüğü

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

MSC *(Maritime Safety Committee):* Deniz Güvenliği Komitesi

NATM *(New Austrian Tunelling Method):* Yeni Avusturya Tünel Metodu

OGS: Otomatik Geçiş Sistemleri

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetler Arası Örgütü

RFID: Radyo Frekansı ile Tanımlama

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu İle Uluslar Arası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

SK: Sathi Kaplama

SOLAS *(Safety of Life At Sea):* Denizde Can Emniyeti

SRC5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Mesleki Yeterlilik Belgesi

STAUM: Sayısal Takograf Araştırma Ve Uygulama Merkezi

TBM *(Tunnel Boring Machine):* Tünel Açma Makinesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları

TEM *(Trans European Motorway):* Avrupa Transit Karayolu

TİKA: Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TY: Tek Yol

YİD: Yap-İşlet-Devret

YKDİ: Yol Kenarı Denetim İstasyonu

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABİGEM: Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezleri

AEK: Avrupa Ekonomik Komisyonu

ATS: Otomatik Frenleme Sistemi

AYB: Avrupa Yatırım Bankası

AYGM: Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü

Balast: Demiryolu taş taşıma vagonu

BC1: Demiryolu Boğaz Geçişi Sözleşmesi

BDZ: Bulgaristan Demiryolları Projesi

BM: Birleşmiş Milletler

CER *(Community of European Railway and Infrastructure Companies):* Avrupa Demiryolları ve Altyapı Şirketleri Topluluğu

COTIF Sözleşmesi *(The Convention concerning International Carriage by Rail):* Uluslararası taşımacılığın demiryolu ile yapılmasına dair sözleşme

CR2: Marmaray Projesi Araç Temini Sözleşmesi

CR3: Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi Elektro-Mekanik Sistemler Sözleşmesi

DATEM: Demiryolu Araştırma ve Teknoloji Merkezi

DDGM: Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü

DE Anahat Lokomotifi: Dizel Elektrikli Anahat Lokomotifi

DE: Dizel Elektrikli

DEBO *(Designated Body):* Yetkilendirilmiş Kuruluş

DMU *(Diesel Multiple Unit):* Dizel Tren Seti

ECM *(Entity in charge of maintenance):* OTIF Örgütünün Bakımdan Sorumlu Kuruluşu

EKSONSER: Distribitör Firma Adı

EMU *(Electric Multiple Unit):* Elektrikli Tren Seti

EN *(European Norms):* Avrupa Normları

ENR: Mısır Demiryolları Projesi

ERA *(European Railway Agency):* Avrupa Demiryolu Ajansı

ESO: Eskişehir Sanayi Odası

EUROTEM: HYUNDAİ/ROTEM, TCDD ve ASAŞ Ortaklığı ile Kurulan Raylı Taşıtlar Şirketi

EYS: Emniyet Yönetim Sistemi

Falns: Cevher taşıma vagonu

GAP: Güneydoğu Anadolu Projesi

Gbs: Kapalı yük vagonu

GE: General Electric

GM: General Motor

Habillnss: Bojili, kayar duvarlı kapalı vagon

Habis: Kayar yan duvarlı kapalı yük vagonu

HRS: Hafif Raylı Sistem

Hs: Personel mobil konaklama vagonu

IPA *(Instrument for Pre-accession Assistance):* Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

IRR: Irak Demiryolları Projesi

İBB: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi

İZBAN: İzmir Banliyö Sistemi

DEMİRYOLU SEKTÖRÜ (devamı)

KARDEMİR: Karabük Demir Çelik Fabrikaları

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

Ks: İki dingilli açık yük vagonu

Loko: Lokomotif

M + K: Modernizasyon Vagonları

MARGAN: Raylı Taşıt Firması (İspanyol)

MERTCe: Ortadoğu Eğitim Merkezi

MKEK: Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu

NOBO *(Notified Body):* Onaylanmış Kuruluş

ORR (Office of Rail Regulation): İngiltere Demiryolu Düzenleyici Kuruluşu

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

OTIF *(Intergovernmental Organisation for International Carriage by Rail):* Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Hükümetlerarası Örgüt

ÖBB: Avusturya Demiryolları

RAME: Orta Doğu Bölgesel Kurulu

Rgns: Bojili Konteyner taşıma vagonu

RIC: Uluslararası Vagon Kuralları

SANGEM: Sanayi Geliştirme Merkezi

Sggmrss 90': 90'lık konteyner taşıma vagonu

Sgns 45': 45'lik Bojili Platform Vagonu

Sgns 60': 60'lık Bojili Platform Vagonu

Sgss: Konteyner taşıma vagonu

SİTAŞ: Sivas Travers İmalat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Ss: Bojili açık yük vagonu

Talns: Kapalı tip cevher vagonu

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları

TFT *(Thin-film Transistor):* İnce film transistör

TSI *(Technical Specification for Interoperability):* Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartları

TÜBİTAK BİLGEM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi

TÜBİTAK MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

TÜDEMSAŞ: Türkiye Demiryolu Makineleri Sanayii A.Ş.

TÜLOMSAŞ: Türkiye Lokomotif ve Motor Sanayii A.Ş.

TÜVASAŞ: Türkiye Vagon Sanayii A.Ş.

TVS 2000: Vagon Seri İsmi

Uas: Travers taşıma vagonu

UDSP: Ulusal Demiryolu Sinyalizasyon Projesi

UIC *(International Union of Railways):* Uluslararası Demiryolları Birliği

UITP: Uluslararası Toplu Taşımacılar Birliği

URAYSİM: Ulusal Raylı Sistemler Mükemmeliyet Merkezi

VADEMSAŞ: Voastalpine Kardemir Demiryolu Sistemleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YİD: Yap-İşlet-Devret

Zacens: 78 m^3'lük Sarnıç Vagonu

Zacns: 87 m^3'lük Sarnıç Vagonu

Zans: Petrol Taşıma Vagonu

TERİM DİZİNİ

60 kg/m'lik ray: Bir metresinin ağırlığı 60 kg olan ray.

Anklaşman: Sinyalizasyon sistemi karar merkezi

B70 Beton Travers: 60'lık raylar için kullanılan beton travers.

Banliyo: Hafif raylı sistem.

Blok Tren: Yükün yüklendiği istasyondan boşaltılacağı istasyona kadar, lokomotif ve vagonların değiştirilmediği taşımacılık sistemi.

Boji: Vagonun hareket etmesini sağlayan tekerlek takımı.

CTC: Merkezi tren trafik kontrolü.

Dara: Vagonun yüksüz ağırlığı.

Elleçleme: Limanlardaki yükleme ve boşaltma işlemi.

Hamton-Km: Bir kilometrede taşınan hamton yük miktarı.

İltisak Hattı: Fabrika, liman ve OSB'lere bağlanan demiryolu.

Jeneratör Vagonu: Dizi için elektrik üreten vagon.

Komponent: Bir bütünü oluşturan parçalar.

Konstrüksiyon: Kaynakla birleştirilmiş çelik yapı.

Manevra Lokomotifi: Ambar, gar ve iltisak hatlarında vagonların bir yoldan başka bir yola alınması ve değişik yollarda bulunan vagonların bir araya toplanması için kullanılan lokomotif.

Metro: Yeraltında çalışan hafif raylı taşıtlar.

Platform Vagon: Kasa yüksekliği düşük olan havaleli (yüksek boyutlu) eşya taşımaya yarayan vagon.

Prototip: İlk örnek.

Sarnıçlı Vagon: Sıvı ve akıcı yüklerin taşınmasına yarayan silindirik görünümlü vagon.

Ton-Km: Bir kilometrede taşınan ton cinsinden yük miktarı.

Varyant: İki nokta arasındaki mevcut demiryolunun daha kısa ve daha geniş kurp yarıçapıyla yeniden bağlanması.

Viyadük: Açıklığı ve yüksekliği çok büyük olan köprüler.

Yolcu-Km: Bir kilometrede taşınan yolcu miktarı.

HAVACILIK VE UZAY TEKNOLOJİLERİ SEKTÖRÜ

ACC *(Area Control Center):* Saha Kontrol Merkezi

ACEC *(American Council of Engineering Companies):* Amerikan Mühendislik Konseyi

ACI *(Airports Council International):* Uluslararası Havalimanları Konseyi

AFTN *(Aeronautical Fixed Telecommunication Network):* Havacılık Sabit Haberleşme Şebekesi

AMC *(Aero Medical Center):* Havacılık Tıp Merkezi

APP *(Approach Control):* Yaklaşma Kontrol Merkezi

APRSAF *(Asia- Pasific Regional Space Agency Forum):* Asya-Pasifik Ülkeleri Uzay Ajansları Bölgesel Forumu

ATM *(Air Traffic Management):* Hava Trafik Yönetimi

CNS / ATM: *(Communication Navigation Surveillance and Air Traffic Management):* Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi.

COPUOS *(United Nations Committee on the Peaceful Uses of Outer Space):* BM Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla Kullanılması Komitesi

D-8 *(Developing Eight):* Gelişmekte olan 8 ülke (Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Mısır ve Nijerya)

EASA *(European Aviation Safety Agency):* Avrupa Havacılık Güvenliği Kurumu

EDS *(Explosive Detection System):* Patlayıcı Tespit Sistemleri

ENAC *(L'Ente Nazionale per l'Aviazione Civile):* İtalyan Sivil Havacılık Otoritesi

ETD *(Explosive Trace Detection):* Patlayıcı Tarama Cihazı

EUROCONTROL *(European Organisation for the Safety of Air Navigation):* Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Organizasyonu

FAA *(Federal Aviation Administration):* Amerikan Sivil Havacılık Otoritesi

IAC *(International Astronautical Congress):* Uluslararası Uzay Teknolojileri Kongresi

ICAO *(International Civil Aviation Organization):* Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı

ICAO Doc.: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Yayını

ITU *(International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Birliği

JAR – FCL *(Joint Aviation Requirements Flight Crew License):* Müşterek Havacılık Gereksinimleri Uçuş Mürettebatı Lisansı

KEI: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KÖİ: Kamu - Özel Sektör İşbirliği

OVERFLIGHT: Üst Geçiş

PAT: Pist, Apron, Taksiyolu

PCC *(Provisional Council Coordinating Committee):* Eurocontrol Geçici Konsey Koordinasyon Komitesi

RSOO *(Regional Safety Oversight Organisation):* Bölgesel Emniyet Gözetim Organizasyonu

SAFA *(Safety Assessment of Foreign Aircraft):* Yabancı Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

SANA *(Safety Assessment of National Aircraft):* Yerli Uçakların Emniyet Değerlendirmesi

SESAR *(Single European Sky ATM Research):* Tek Avrupa Hava Sahası Hava Trafik Yönetimi Araştırmaları

SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

SHY-14: Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği

SHY-M: Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği Sivil Havacılık Alanında Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim/Hava Trafik Yönetimi

SMART: Türkiye'deki ATM Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu

T-MAG: Türkiye-Ortadoğu Havacılık Grubu

TRACECA: Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaşım Koridoru

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UNOOSA *(United Nations Office for Outer Space Affairs):* Birleşmiş Milletler Dış Uzay Ofisi

YİD: Yap – İşlet – Devret

DENİZCİLİK SEKTÖRÜ

KISALTMALAR

AAKKM: Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi

AIS *(Automatic Identification System):* Otomatik Tanımlama Sistemi

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

COMSAR *(Communication and Search And Rescue):* Haberleşme, Arama ve Kurtarma

dGPS *(Differential Global Positioning System):* Diferansiyel Küresel Konumlama Sistemi

DSC *(Digital Select Calling):* Sayısal Seçmeli Arama

DTGM: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü

DWT *(Dead Weight Tone):* Bir geminin taşıyabileceği en çok ağırlık olup, ham yükün, yakıtın, suyun, kumanyanın, yolcu ve gemi adamlarının kendilerinin ve eşyalarının ağırlıklarının toplamı.

EMPA *(European Maritime Pilots Association):* Avrupa Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

EMSA *(European Maritime Safety Agency):* Avrupa Deniz Güvenliği Ajansı

Fi- Fi (Fire Fighting): Yangın Söndürme

GMDSS *(Global Maritime Distress and Safety System):* Küresel Denizcilik Tehlike ve Emniyet Sistemi

GTH: Gemi Trafik Hizmetleri

GTHM: Gemi Trafik Hizmetleri Merkezi

GTKH: Gemi Trafik ve Kılavuzluk Hizmetleri

GTS: Gemi Trafik Sistemleri

HF *(High Frequency):* Yüksek Frekans

DENİZCİLİK SEKTÖRÜ (devamı)

IALA *(International Association Of Marine Aids To Navigation and Lighthouse Authorities):* Uluslararası Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği

IMO *(International Maritime Organisation):* Uluslararası Denizcilik Örgütü

IMPA *(International Maritime Pilots Association):* Uluslararası Deniz Kılavuz Kaptanlar Birliği

IMRF *(International Maritime Rescue Federation):* Uluslararası Denizde Can Kurtarma Birliği

ISL *(Institute of Shipping Economics and Logistics):* Nakliye ve Lojistik Ekonomisi Enstitüsü

ISM *(International Safety Management):* Güvenli Yönetim Sistemi

ISPS *(International Ship and Port Security):* Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenliği

ISU *(International Salvage Union):* Uluslararası Gemi Kurtarma Birliği

ITU *(International Telecommunication Union):* Uluslararası Telekomünikasyon Örgütü

KABOTAJ: Karasularında sadece o ulusun bayrağını taşıyan deniz araçlarının taşımacılık yapma hakkı, ulusal karasular denizciliği.

KEGM: Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

KRUVAZİYER GEMİ: Bir veya daha fazla limanda tarifeli geçici turistik ziyaret yapmak amacıyla, bir grup programına katılan yolcuları taşıyan ve sefer boyunca normal olarak, diğer herhangi bir yolcu almayan veya indirmeyen, herhangi bir yükü yüklemeyen veya tahliye etmeyen, uluslararası sefer yapan gemi.

LDT *(Light Displacement Tonnage):* İçerisinde yük bulunmayan geminin o andaki ağırlığı

LRIT *(Long Range Identification and Tracking):* Uzak Mesafe Gemi

MF *(Medium Frequency):* Orta Frekans

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

ÖTV: Özel Tüketim Vergisi

P&I *(Protection and Imdenity):* Koruma ve Tazmin Sigortası

PARİS MoU *(Paris Memorandum of Understanding on Port State Control):* Paris Liman Devleti Denetimi Mutabakat Zaptı

PH: Performans Hedefi

RHIB *(Rigged Hull Inflatable Boat):* Sabit Karinalı Şişme Bot

Ro-Ro *(Roll-on/ Roll-off):* Tekerlekli Araç Taşıma Gemisi

SA: Stratejik Amaç

SAR *(Search and Rescue):* Arama ve Kurtarma

SH: Stratejik Hedef

SOLAS 1974 *(International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974, as amended (SOLAS 1974)):* 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

SOTAS: Seyir Yardımcıları için Otomatik Tanımlama Sistemi

STCW 1978 *(International Convention on Standarts of Trainning Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978,as amended (STCW 1978)):* Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme

TBGTH: Türk Boğazları Gemi Trafik Hizmetleri

TEU *(Twenty-Feet Equivalent Unit):* 20'lik Konteyner Birimi

TGİ: Trafik Gözetleme İstasyonu

TRMCC *(Turkish Mission Control Centre):* Türk Görev Kontrol Merkezi

TÜBİTAK-MAM: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi

UDHB: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı

VHF *(Very High Frequency):* Çok Yüksek Frekans

VTS *(Vessel Traffic Services):* Gemi Trafik Yönetim Sistemi

YEB: Yola Elverişlilik Belgesi

YİD: Yap-İşlet-Devret

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu

TERİMLER:

AIS ATON: VHF Radyo menzilinde bulunan istenilen özellikteki deniz fenerlerini, gemilere bir elektronik harita üzerinde vektör olarak gösteren sistemdir.

ALAMET: Tali seyrüsefer yolları üzerinde bulunan seyre engel teşkil eden karasal noktaların işaretlenmesinde kullanılan seyir yardımcısıdır. Görsel seyirde kullanılır, ışıksızdırlar.

BARİYER: Su yüzeyindeki petrolün yayılımını engelleyen ekipman.

BOFOR: Rüzgâr Skalası

ELLEÇLEME: Yükün yüklenmesi, istif edilmesi, boşaltılması işlemleri.

e-Navigation: Rıhtımdan rıhtıma seyir ve ilgili hizmetlerin denizde emniyet, güvenlik ve deniz çevresinin korunması amacına yönelik olarak geliştirilmesi için, denizcilikle ilgili bilgilerin gemi ve sahilde elektronik anlamda uyumlu bir şekilde toplanması, entegre edilmesi, paylaşımı, sunulması ve analizidir.

FENER: Gemilere yer/yön belirleme ve işaretleme amaçlı deniz sinyali.

Fi-Fi 1: Yangın söndürme 1 klası (2400 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 2: Yangın söndürme 2 klası (7200 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

Fi-Fi 3: Yangın söndürme 3 klası (9600 m3/h su ve köpük püskürtme kapasiteli)

HADDE: Madenleri tel durumuna getirmek için kullanılan ve türlü çapta delikleri olan çelik araç.

HADDELEME: Metalleri, haddelerden geçirip, sıcak ya da soğuk bozunuma uğratarak istenilen biçime sokma işlemi.

NAVTEKS: Denize yönelik yazılı seyir uyarıları.

RACON: Radyo (Telsiz) parıldağı

RADYOFAR: 305 – 435 kHz frekanslarda çalışan Yön Bulucu (Direction Finding) cihazlara yön bulma için radyo dalgaları gönderen istasyondur.

SİS Düdükleri: Sisli günlerde, deniz fenerlerinden faydalanılamadığından deniz

ŞAMANDIRA: Üzerlerinde ışıldak bulunan veya bulunmayan deniz tabanına sabitlenmiş denizde yol göstermeye, bir tehlikeyi belirtmeye veya teknelerin bağlanmasına yarayan yüzer cisim. tehlikeleri veya kara parçaları, kayalık, sığlık bölgelerin bulunduğu yerde denizcileri uyarmak için kullanılan düdük.

TEHLİKELİ MAL VE KOMBİNE TAŞIMACILIK

AB: Avrupa Birliği

ADR: BM/AEK -Tehlikeli Malların Karayolu İle Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması

BM/AEK: Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu

CCC Alt Komitesi: Konteynerlerin ve Yüklerin Taşınması Alt Komitesi

COTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme

CSC: Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme

CSS Code: Yüklerin İstiflenmesi ve Bağlanması Hakkında Emniyetli Uygulamalar Kodu

DGR: Tehlikeli Maddelere İlişkin Düzenlemeler

DKK: Denizcilik Koordinasyon Komisyonu

G2G: Hükümetten Hükümete

IAEA: Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu

IATA: Uluslararası Havayolu Taşımacılık Birliği

IBC Code: Dökme Halde Tehlikeli Kimyasalları Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod

ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonu

ICAO-TI: Havayoluyla Tehlikeli Malların Güvenli Taşınması İçin Teknik Talimatlar

IGC Code: Dökme Halde Sıvılaşmış Gaz Taşıyan Gemilerin İnşa ve Teçhizatı Hakkında Uluslararası Kod

IMDG Code: Denizyoluyla Taşınan Tehlikeli Yüklere İlişkin Uluslararası Kodu

IMO: Uluslararası Denizcilik Örgütü

IMSBC Code: Uluslararası Denizcilik Katı Dökme Yükler Kodu

INF Code: Radyoaktif Nükleer Yakıt, Yüksek Seviye Radyoaktif Atık ve Plütonyumun Gemilerde Varillerle Güvenli Taşınmasına İlişkin Kod

IPA: Katılım-Öncesi Mali Yardım Aracı

İSEDAK: İslam İşbirliği Teşkilatı-Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

MARPOL: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Sözleşme

MOU: Mutabakat Zaptı

OTIF: Uluslararası Demiryolu Taşımacılığı Hükümetlerarası Örgütü

PPR Alt Komitesi: Kirliliği Önleme ve Müdahale Alt Komitesi

RID: Tehlikeli Malların Demiryolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmelik

Ro-La: Rollande Landstrasse

Ro-Ro: Roll-on Roll-off

SOLAS: Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi

SOPT: Ulaştırma Sektörel Operasyonel Programı

SRC 5: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Mesleki Yeterlilik Belgesi

TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi

TMGD: Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı

TMKT: Tehlikeli Mal Taşımacılığı Komitesi

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

UN No: Birleşmiş Milletler Numarası

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

3N: Üçüncü Nesil

AB: Avrupa Birliği

ADSL *(Asymmetric Digital Subscriber Line):* Asimetrik Sayısal Abone Hattı

AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı

AİHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

AKN: Adil Kullanım Noktası

APG: Acele Posta Gönderisi

APS: Acele Posta Servisi

APT: Gelişmiş Siber Casusluk Tehditi

Ar-Ge: Araştırma – Geliştirme

ATS: Araç Takip Sistemi

AVPİD: İstanbul Avrupa Yakası Posta İşleme ve Dağıtım Başmüdürlüğü

AYÇH: Acil Yardım Çağrı Hizmeti Birliği

BT: Bilgi Teknolojileri

BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu

CA *(The Council Of Administration):* İdari Konsey

CBS: Coğrafi Bilgi Sistemi

CDR *(Critical Design Review):* Kritik Tasarım Gözden Geçirme

CİS: Cihet İyileştirme Sistemi Projesi

CMK: Ceza Muhakemesi Kanunu

CRM *(Customer Relationship Management):* Müşteri İlişkileri Yönetimi Sistemi

DDoS *(Distributed Denial of Service):* Dağınık Hizmet Dışı Bırakma Saldırısı

DMR *(Digital Mobile Radio):* Sayısal Mobil Telsiz

DSL *(Digital Subscriber Line):* Sayısal Abone Hattı

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

EBYS: Elektronik Belge Yönetimi Sistemi

EHAB: Elektronik Haberleşme Altyapı Bilgileri

EHK: Elektronik Haberleşme Kanunu

EMC *(Electromagnetic Compatibility):* Elektromanyetik Uyumluluk

EPG: Etkin Piyasa Gücü

ESHS: Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı

ETSI: Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü

EUROMED *(Euro-Mediterranean Partnership):* Akdeniz Posta Birliği

FATİH: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi

FIRST *(Forum of Incident Response and Security Teams):* Olay Müdahale ve Güvenlik Ekipleri Forumu

FTTH/B *(Fiber to the Home/Building):* Eve/Binaya Kadar Fiber

GİH: Güvenli İnternet Hizmeti

GNSS *(Global Navigation Satellite Systems):* Küresel Navigasyon Uydu Sistemleri

GPS *(Global Positioning System):* Global Yer Belirleme Sistemi

HABERLEŞME SEKTÖRÜ

GSM *(Global System For Mobile Communication):* Mobil İletişim İçin Küresel Sistem

HF: Yüksek Frekans

HGS: Hızlı Geçiş Sistemi

ICNIRP *(International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection):* Uluslararası İyonlaştırmayan Radyasyondan Korunma Komisyonu

IMEI *(International Mobile Equipment Identity):* Uluslararası Mobil Cihaz Kimliği

INHOPE *(International Association of Internet Hotlines):* Uluslararası İnternet İhbar Merkezleri Birliği

IP *(Internet Protocol):* İnternet Protokolü

IPA-1: Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 1. Bileşeni

IPS: Uluslararası Posta Sistemi

ISO *(International Organization for Standardization):* Uluslararası Standartlar Teşkilatı

ITU *(International Telecommunication Union):* Dünya Telekomünikasyon

IVR *(Interactive Voice Response):* Otomatik Arama Sesli Yanıt Sistemi

İPÇ: İnteraktif Posta Çeki Hizmeti

İSS: İnternet Servis sağlayıcı

KAMAS: Kaba Maddeleri Ayrım Sistemi

KEFEK: TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonun

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KEPHS: Kayıtlı Elektronik Posta Hizmet Sağlayıcısı

KGS: Kartlı Geçiş Sistemi

KHK: Kanun Hükmünde Kararname

KİEM: Kamu İnternet Erişim Merkezi

KİK: Kamu İktisadi Kuruluşu

KKTG: Kapıdan Kapıya Teslim Gönderisi

LİDAR *(Laser Imaging Detection and Ranging):* 3 boyutlu nokta bulutu

LRIT *(Long Range Identification And Tracking):* Uzun Mesafeli Gemi Tanımlama ve Takip Sistemi

LTE *(Long Term Evolution):* Uzun Dönem Dönüşüm

LVD *(Low Voltage Directive):* Alçak Gerilim

M2M *(Machine To Machine):* Makineden Makineye İletişim

MEB: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

MFİB: Merkezi Finans ve İhale Birimi

MHZ: Megahertz

MNT: Mobil Numara Taşınabilirliği

MoU *(Minutes of Usage):* Abone başına aylık ortalama kullanım miktarı

MPLS *(Multiprotocol Label Switching):* Çoklu Protokol Etiket Anahtarlama

NVİ: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

OAD *(On the Air Download):* Receiver Güncelleme Datası

OCSP: Çevrimiçi Sertifika Durumu Protokolü

OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü

OGS: Otomatik Geçiş Sistemi

OKAS: Otomatik Kargo Ayrım Sistemi

OKTH: Ortak Kullanımlı Telsiz Hizmeti

OMAS: Otomatik Mektup Ayrım Sistemi

OTT *(Over the Top Technology):* Çoklu Ekran

PGD: Piyasa Gözetimi ve Denetimi

PİM: Posta İşleme Merkezi

POC: Posta İşletme Konseyi

POSTEUROP: Avrupa Kamu İşletmecileri Birliği

PTT: Posta Telgraf Telefon İşletmesi

RF *(Radio Frequency):* Radyo Frekansı

RFID: Radyo Frekanslı Tanımlama

RK: Rekabet Kurumu

RKDT: Referans Kiralık Devre Teklifi

ROYTEPT: Referans Ortak Yerleşim ve Tesis Paylaşımı Teklifi

RTÜK: Radyo Televizyon Üst Kurulu

SAR *(Specific Absorption Rate):* Özgül Soğurma Oranı

SAYE: Sanal Ayrıştırılmış Yerel Erişim

SHÇEK: Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu

SİL: Sertifika İptal Listesi

SİP: SOME İletişim Platformu

SMS *(Short Message Service):* Kısa Mesaj Hizmeti

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekipleri

STB *(Set-top Box):* Digital TV Kutusu

STH: Sabit Telefon Hizmeti

TBR *(Technical Basis for Regulation):* Teknik Düzenleme Esasları

TES *(Telephony Earth Station):* Telefon Yer İstasyonu

TEYDEB: TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı

TF – CSIRT/TI *(Task Force / Computer Security Incident Response Teams / Trusted Introducer):* Bilgisayar Güvenliği Olay Müdahale Ekipleri Görev Gücü / Güvenilir Paydaşlar

THK: Toptan Hat Kiralama

TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı

TRABİS: ".tr" ağ bilgi sistemi

TSE: Türk Standartları Enstitüsü

TTTE: Telsiz ve Telekomünikasyon Terminal Ekipmanı

TURPEX *(Turkish Parcel Expres):* Türk Paket Ekspres

TÜBİSAD: Bilişim Sanayicileri Derneği

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜFE: Tüketici Fiyat Endeksi

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumu

UAVT: Ulusal Adres Veritabanı

UÇHS: Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı

UHF *(Ultra High Frequency):* Oldukça Yüksek Frekans

UKİM: Uluslararası Kargo İşleme Merkezi

ULAKBİM: Ulusal Akademik Ağ Ve Bilgi Merkezi

UMET Merkezi: Uydu, Montaj, Entegrasyon ve Test Merkezi

UMTH: Uzak Mesafe Telefon Hizmetleri

UN: WomenBM Kadın

UNDP: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

UPT: Ucuz Para Transferi

UPU *(Universal Postal Union):* Dünya Posta Birliği

USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi

UYAP: Ulusal Yargı Ağı Projesi

VAE: Veri Akış Erişimi

VDSL *(Very High Speed Digital Subscriber Line):* Yüksek Hızlı Sayısal Abone Hattı

VPN *(Virtual Private Network):* Sanal Özel Ağ

VSAT *(Very Small Aperture Terminal):* Çok Küçük Huzmeli Terminaller

WRC-15: Dünya Radyokomünikasyon Konferansı 2015

YAPA: Yerel Ağın Paylaşıma Açılması

YHT: Yüksek Hızlı Tren

YÖK : Yüksek Öğretim Kurumu

T.C.
Ulaştırma Denizcilik ve
Haberleşme Bakanlığı

Strateji Geliştirme Başkanlığı

Hakkı Turayliç Caddesi No: 5
06338 Emek / Ankara
Tel: 0312 203 10 00
www.udhb.gov.tr

Bağlı Kuruluşlar

Karayolları Genel Müdürlüğü
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

İlgili Kuruluşlar

TCDD Genel Müdürlüğü
DHMİ Genel Müdürlüğü
Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü

İlişkili Kuruluşlar

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
TÜRKSAT A.Ş. Genel Müdürlüğü
PTT A.Ş. Genel Müdürlüğü